

PRAVOPIISNE KATEGORIJE ePRAVOPIISA

2021

Založba ZRC

PRAVOPISNE KATEGORIJE ePRAVOPISA 2021

Zbirka: Rastoči slovarji
ISSN 2536-2968
Urednik zbirke: Andrej Perdih

© 2022, avtorji in ZRC SAZU, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša, Založba ZRC

UREDNIČE

Manca Černivec, Helena Dobrovoljc, Tina Lengar Verovnik, Urška Vranjek Ošlak

TEHNIČNA UREDNICA

Teja Završnik

AVTORJI OPISOV PROBLEMSKIH SKLOPOV

Manca Černivec
<https://orcid.org/0000-0003-2811-2154>

Helena Dobrovoljc
<https://orcid.org/0000-0002-3568-8453>

Tina Lengar Verovnik
<https://orcid.org/0000-0002-8454-6160>

Matej Meterc
<https://orcid.org/0000-0002-0198-3745>

Urška Vranjek Ošlak
<https://orcid.org/0000-0003-3374-4228>

Peter Weiss
<https://orcid.org/0000-0003-0609-2252>

Aleksandra Bizjak Končar
<https://orcid.org/0000-0003-4054-3758>

Boris Kern
<https://orcid.org/0000-0001-7733-5755>

Slovarska zbirka se povezuje z *ePravopisom*.

OBLIKOVANJE

Duša Race

IZDAJATELJ

ZRC SAZU, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša

ZANJ

Kozma Ahačič

ZALOŽNIK

ZRC SAZU, Založba ZRC

ZANJ

Oto Luthar

GLAVNI UREDNIK ZALOŽBE

Aleš Pogačnik

Doi

<https://doi.org/10.3986/9789610506324>

Ljubljana 2022

Publikacija je nastala v okviru programa P6-0038, ki ga financira ARRS, in programa Naravna in kulturna dediščina slovenskega naroda, ki ga financira SAZU.

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) so pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani.

ISBN 978-961-05-0632-4 (PDF)
COBISS.SI -ID 100714243

Pravopisne kategorije ePravopisa 2021

Založba ZRC

Spremna besedila

O Pravopisnih kategorijah ePravopisa 2021

Pravopisne kategorije ePravopisa so nabor opisov pravopisnih kategorij, ki uporabnikom omogoča vpogled v proces prenove pravopisnih pravil in pravopisnega slovarja. Medtem ko v *ePravopisu* najdemo slovarske sestavke s konkretnimi podatki o zapisu, izgovoru, besedilni rabi ter oblikoslovnem obnašanju in besedotvornih možnostih besede, pa je uporabnik posredno – s povezavo na *Pravopisne kategorije* – obveščen tudi o tem, v kateri problemski ali normativni okvir slovenskega knjižnega jezika se izbrana iztočnica uvršča, katere besede oziroma besedne zveze še spadajo v ta okvir in kako se problem rešuje na višji ravni, torej v pravopisnih pravilih. Gre torej za komentar problemsko in pogosto tudi pomensko zaokroženega sklopa slovarskih redakcij v specializiranem pravopisnem slovarju, zaradi povezave s slovarjem pa je uporabniku omogočeno tudi, da pregleduje konkretne rešitve.

Pravopisne kategorije ePravopisa predstavljajo tudi evidentiranje odstopanj od obstoječega kodifikacijskega priročnika, tj. *Slovenskega pravopisa 2001*, ki tako sestavlja slovarja kot tudi uporabnikom omogočajo vpogled v proces prenove. Normativno veljavnost ubeseditvev v pravopisnih pravilih na rednih srečanjih potrjuje Pravopisna komisija, ki deluje pri SAZU in ZRC SAZU, slovarski sestavki pa do potrditve v tem delovnem telesu nosijo oznako »predlog«.

Bistvena prednost *Pravopisnih kategorij* je njihova povezava s slovarskimi sestavki. Tako se uporabnik *ePravopisa* npr. ob iskanju po imenih vladarjev s klikom na kategorije seznanja s tem, katere posebnosti so predstavljene v slovarskem sestavku in zakaj. Prek kategorij je slovarski sestavek povezan tudi z že objavljenimi poglavji v *Pravopisu 8.0*.

2015

V letu ustanovitve zbirke (2015) smo vanjo vključili 16 problemskih sklopov, med katerimi so bili nekateri še podrobneje členjeni (okrajšave, simboli, psevdonimi ...); ti problemski sklopi vključujejo približno 1600 slovarskih sestavkov. Skupaj z opisi prinaša posamezna enota zbirke (torej pravopisna kategorija) tudi možnost pregleda vseh slovarskih sestavkov, ki so bili pripravljeni za ponazoritev sklopa.

2016

Leta 2016 so bila v zbirko dodana domišljajska imena, imena držav, religijska in mitološka imena, poimenovanja mitoloških in nadnaravnih bitij, poobčnoimenjeni samostalniki, različni tipi svojilnih pridevnikov ... – skupaj 14 problemskih sklopov z več kot 800 slovarskimi sestavki.

2017

Pravopisne kategorije 2017 so se povečale za imena celin in podobnih velikih območij na Zemlji, dopolnjena so bila imena držav (abecedno do *Južni Sudan*), na novo je bila vzpostavljena velika skupina izlastnoimenskih pridevnikov na *-ov/-ev* ali *-in*, ki nastopajo v stalnih besednih zvezah. Novi sklopi so bili še: samostalniške izpeljanke iz lastnih imen (*brajica, petrijevka*), lastna imena v frazemih (*kaditi kot Turek*), merske enote, poimenovanja nagrad, odlikovanj in častnih nazivov (*zlati znak svobode – kresnik*), manjši sklop je predstavljala prva faza pripravljenih stvarnih lastnih imen, ki so na izrazni ravni prekrivna s priimki (*Tesla, m – Tesla, ž*). Med prebivalska imena so bila vključena imena pripadnikov in pripadnic plemen (*Očipva, Očipvejec, Očipvejka*), zaradi katerih sta bila dopolnjena tudi sklopa pridevniki na *-ski/-ški* (*očipvejski*) in svojilni pridevniki iz prebivalskih imen (*Očipvejčev*). Posebna skupina z imenom »Pravopisne zanimivosti« se je izoblikovala kot stranski produkt delovanja članic in članov pravopisne skupine v *Jezikovni svetovalnici Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša*, kamor uporabniki mesečno pošljejo povprečno 30 vprašanj različnih tipov. Zanimivejša so od leta 2017 sprti dodajana v pravopisni slovar (*kvevri, vodja* (m, ž), *karitas, zika*).

V letu 2017 smo v rastoči slovar *ePravopis* uvedli 850 novih slovarskih sestavkov.

2018

Leta 2018 je bilo v *ePravopis* dodanih 1189 slovarskih sestavkov, več kot 500 obstoječih pa je bilo dopoljenih s podatki o rabi, pa tudi razširjenih glede na pomensko razvejanost posameznih gesel, npr. *Viking* (kot pripadnik ljudstva in kot nadomestno ime za Norvežane oz. Skandinavce), *Amerika* (tudi kot skrajšano ime za Združene države Amerike) ali *Evropa* (tudi kot nadomestno ime za Evropsko unijo).

Mikrostrukturno najobširnejši problemski sklopi iz tega leta se navezujejo na poglavje o pisnih znamenjih v predlogu novih pravopisnih pravil. V sklopu »Pisna znamenja« smo obravnavali ločila in različna znamenja z dveh vidikov, in sicer kot lekseme v skladijski vlogi in kot znamenja v posebnih položajih (ob števkah, v tehničnih besedilih ipd.). Med obsežnejše problemske sklope, ki zaokrožajo problematiko, se uvrščajo tudi »Poimenovanja praznikov, posebnih datumov, dnevorov v tednu in mesecev«, »Nazivi in naslovi ob imenu«, »Imena pokrajin in otokov«, z njimi povezana prebivalska imena in pridevniki na *-ski/-ški* ter iz vseh sklopov izhajajoči svojilni pridevniki. Pomembno dopolnilo pri redigiranju zemljepisnih imen je bila uvedba posebnega razdelka o predložni rabi v mestniku (Kje?), rodilniku (Od kod?) in tožilniku (Kam?). S tem razdelkom so bila dopolnjena tudi vsa do tedaj vključena zemljepisna imena.

2019

Leta 2019 je bilo v *ePravopis* dodanih več kot 1200 slovarskih sestavkov, več kot 500 obstoječih pa je bilo dopoljenih s podatki o rabi, pa tudi razširjenih glede na nove pravopisne kategorije. Dodanih je bilo 8 problemskih sklopov, in sicer:

- Kratice
- Prebivalska imena (iz imen plemen, ljudstev, narodov)
- Pridevniki (povezani s pripadniki in pripadnicami jezikovnih, verskih, rasnih skupin)

- Pridevniki (povezani s pripadniki in pripadnicami nazorov, gibanj, političnih skupin)
- Pripadniki in pripadnice jezikovnih, verskih, rasnih skupin
- Pripadniki in pripadnice nazorov, gibanj, političnih skupin
- Smeri, nazori, gibanja
- Svojljni pridevniki (iz stvarnih imen)

Sprejete so bile naslednje leksikografske odločitve: izpostavitve iztočničnega leksema ali imena v posebni zvezi tipa *železna lady*; izpostavitve vrstnega pomena pri iztočnici, ki je v nedoločni lastnostni pridevniški obliki – *budističen* in *budistični*; *arktičen* – *arktični*. Zaradi slednjega se pridevniške kategorije ne imenujejo več »Pridevniki na -ski«, temveč smo se odločili za splošnejše poimenovanje »Pridevniki«, h kateremu je mogoče umestiti tako pridevnike na -ski/-ški kot vrstne pridevnike na -ni (*evropski* – *arktični*). Povezovanje problemskih sklopov je spodbudilo uslovarjenje povezanih iztočnic, npr. ob redigiranju pripadnikov in pripadnic političnih, verskih, oboroženih, vohunskih, rasnih in drugih skupin so bila uslovarjena tudi imena organizacij, skupnosti, ustanov, katerih pripadniki in pripadnice so (*Gestapo* – *gestapovec*, *gestapovka*, *gestapovski*). Za kratice med njimi je bilo uvedeno skladijsko razlikovanje med tipi desnega prilastka, in sicer s pojasnilom »kot prilastek, v imenovalniku« (*pripadnik mirovne sile KFOR*).

Pri uslovarjanju ženskih priimkov (*Potter*, ž) ob moških (*Potter*, m) je poudarjena možnost rabe priimka ženskega spola, in sicer s pojasnilom »navadno ob ženskem imenu« (*zgodbe Beatrix Potter*).

Merske enote so obravnavane kot pisne dvojnice, ki jih v nepodomačeni obliki (te normativno niso prednostne) uporabljamo večinoma v strokovnih besedilih, kar je izpostavljeno s posebnim pojasnilom »v strokovnih besedilih največkrat nepodomačeno«.

Vse dvobesedne slovarske iztočnice, ki so bile uslovarjene v sklopu »Psevdonimi, vzdevki, umetniška imena« v značilni strukturi ime + priimek, so bile v letu 2019 zaradi potrebe po razlikovanju med rojstnimi imeni in priimki prikazane ločeno, kar je gradivsko relevantno zlasti v povezavi z nastajajočim poglavjem pravopisnih pravil »Slovnični oris za pravopis«. Zaradi enakozvočnic z lastnimi imeni so bile uslovarjene tudi občnoimenske iztočnice, ki sicer ne bi bile vključene v pravopisni slovar, npr. *Abesinec* (prebivalec Abesinije) – *abesinec* (slovenski vojak v Abesiniji), *Albanka* (prebivalka Albanije) – *albanka* (droga iz Albanije); slednje zaradi neformalnosti pogosto izstopajo iz registra knjižnega jezika, zato je bila pri njih poskusno uvedena tudi oznaka »neformalno/pogovorno«.

2020

Leta 2020 je bilo v *ePravopis* dodanih več kot 1100 slovarskih sestavkov, več kot 300 obstoječih pa je bilo dopoljenih. Novih problemskih sklopov je 24:

- Domišljajska in mitološka zemljepisna imena
- Glasbeni žanri
- Imena krajev
- Imena objektov in stavb

- Imena vladarskih in plemiških rodbin
- Imena voda
- Imena vzpetin in gorovij
- Imena zgodovinskih osebnosti
- Izkratična imena in poimenovanja
- Leksikalizirane okrajšave
- Nagrajenci in nagrajenke
- Nadomestna imena in poimenovanja
- Občnoimenska jedra stalnih besednih zvez z lastnimi imeni
- Poimenovanja bolezni, iger, jedi
- Poimenovanja zgodovinskih dogodkov
- Pridevniki (povezani s pripadniki redov)
- Pridevniki (iz imen vladarskih in plemiških rodbin)
- Pridevniki (iz zemljepisnih naselbinskih/krajevskih imen)
- Pridevniki (povezani s poimenovanji nagrad, odlikovanj, častnih nazivov)
- Pripadniki in pripadnice redov
- Svojljni pridevniki (iz imen zgodovinskih osebnosti)
- Tvorjenke iz kratic
- Uslužbenci in uslužbenke, uporabniki in uporabnice
- Znamke in izdelki

Dopolnitve so obsegale predvsem usklajevalne posege, npr. spremembo koncepta zaradi osebnih imen iz različnih jezikov, npr. *Edith*¹ [ídit] angleško ime; *Edith*² [edít] francosko ime. Tako še *Marlene*, *Christine*, *Natalie* ipd. V samostojne iztočnice so bili združeni tudi priimki ter pari ime in priimek, če prihaja do izgovornih razlik, npr. *Bernárd* – *Bêrnard* (angleško moško ime).

Večje število novih problemskih sklopov je povezano s spremembo načina slovarskih predstavitev ob posameznem pravilu: slovarsko so obdelane le iztočnice, uporabljene v pravopisnem pravilu. V nadaljevanju projekta bodo skromneje zastopani problemski sklopi še razširjeni.

Novost glede na SP 2001 je uveljavljanje uslovarjenih samostalnikov v vlogi nepregibnega pridevniškega prilastka in uvedba pojasnila »v pridevniški rabi« ob t. i. nepravih zloženkah, ki jih pišemo kot besedne zveze. Slednje postaja izrazna možnost, sprejemljiva tudi za knjižni jezik. Kljub temu so ob zvezah npr. *emo skupina* in *zgodovina slovenske pank/punk glasbe* navedene tudi variantne možnosti: *emovska skupina* in *zgodovina pankovske/punkovske glasbe*. Pravopisna komisija pri SAZU in ZRC SAZU še ni obravnavala poglavja o pisanju skupaj ali narazen, zato sklic na posodobljeno kodifikacijo ni mogoč. Novost so ponazoritve rabe, ki kažejo na posebne skladske in pomenske položaje. Opozorjeno je tudi na položaje, ko se ime kraja nahaja v položaju desnega imenovalnega prilastka, ki je lahko tudi ujemanen z jedrom: »kot prilastek, v imenovalniku« *V finski prestolnici Helsinki je potekalo enajsto srečanje med ameriškim predsednikom Clintonom in ruskim predsednikom Jelcinom.*

Pri redigiranju smo pri nekaterih iztočnicah uvedli dvonaglasnice (npr. *Barbo-Waxenstein* [bárbo-váksənštájn]). Soobstajajoče različice imena so povezane z vodilko *primerjaj* (= prim.), npr. *Auersperg* prim. *Turjačan*, *Borgia* prim. *Borgijec*, *Stewart* prim. *Stuart*. Pri tem ločimo med priimkom osebe, ki je navadno nespremenjen glede na izvirnik, in podomačeno različico imena rodbine. Pri vseh podomačenih imenih bo navedeno izvirno ime.

Uporabnik je obveščen o neustrezno podomačenih imenih (*Inocent VIII.* gl. *Inocenc VIII.*), prevladujoči nepodomačeni varianti imena in zato njeni normativni prednosti (*Cojz* gl. *Zois*) in pogostem nepravilnem zapisu imena v rabi (*Marija Antonieta* gl. *Marija Antoaneta*).

Novosti pri nekaterih problemskih sklopih, npr. »Kraticah«, izhajajo iz novega pravopisnega poglavja, zato so številne in v kategorijah obširno pojasnjene. Uporabnik je prek povezave napoten na predlog novega poglavja pravil.

2021

Leta 2021 je bilo v *ePravopis* dodanih 1377 novih slovarskih sestavkov, več kot 700 pa je bilo dopolnjenih. Novih problemskih sklopov je 14:

- Glasbeni izrazi
- Horoskopska znamenja
- Imena nebesnih teles in pojavov
- Imena otokov, polotokov, otočij
- Italijanščina
- Nekrajevna imena
- Podredne zloženske
- Prebivalska imena (iz imen krajev)
- Prevzeta občna poimenovanja
- Pridevniki (iz zemljepisnih nenaselbinskih/nekrajevnihi imen)
- Piredne zloženske
- Svojlni pridevniki (iz zemljepisnih imen)
- Svojlni pridevniki (iz občnih poimenovanj)
- Španščina

Težišče slovarske obravnave so novejša ali še ne kodificirana lastna imena, ki ponazarjajo pravila o zapisu začetnice v *Pravopisu 8.0*, npr. novejša ali v rabi manj razširjena imena nebesnih teles in pojavov (*Alfa Kentavra*, *Betelgeza*, *Mali Magellanov oblak*, *Pandorin grozd*, *Zidni kvadrant*) ter razmerja med ozvezdji, astrološkimi in mitološkimi poimenovanji ljudi (*Bik – bik – bikica*; *Kačenosec*).

Prvič je v pravopisni slovar vključeno več kot 170 imen gorovij in vzpetin (od *Babjega zoba* in *Frdamanih polic* do *Elbrusa* in *El Capitana*), natančneje pa je predstavljena tudi problematika pridevnikov iz vodnih imen (*savski most* nasproti *Savin pritok*). Pomembno novost prinaša uslovarjanje manj znanih tujih imen, ki so hkrati ponazarjalno gradivo pri preglednicah za prevzemanje iz posameznih jezikov. Pravopisna komisija pri SAZU in ZRC SAZU namreč pripravlja več kot 35 preglednic za prevzemanje iz tujih jezikov in vse

bodo nekoč tudi na Franu; v prirastku *ePravopisa* na Franu 9.0 je predstavljenih 80 italijanskih in 20 španskih imen.

Zaradi mnogih zadreg pri pisanju je v *ePravopisu* zdaj prikazan bogat nabor podrednih in prirednih zloženek, zlasti tistih, za katere se je izkazalo, da je njihov zapis pomensko razlikovalen (*družbeno-gospodarski* nasproti *družbenogospodarski*; *argentinskoslovenski* nasproti *argentinsko-slovenski*).

Epidemija kovida je prinesla veliko novih imen in poimenovanj – cepiv, podjetij, kratic; vsa ta so vključena v že obstoječi sklop »Pravopisne zanimivosti«: *Vaxzevria*, *BioNTech*, *PCR*, *PCT* ...

Nabor problemskih sklopov po abecedi

- Črke (imena grških črk)
- Črke (slovenske)
- Črke (tuje)
- Domišljajska imena
- Domišljajska in mitološka zemljepisna imena
- Enakozvočnice
- Glasbeni izrazi
- Horoskopska znamenja
- Imena celin
- Imena držav
- Imena krajev (naselbinska imena)
- Imena nebesnih teles in pojavov
- Imena objektov in stavb
- Imena otokov, polotokov in otočij
- Imena pokrajin
- Imena vladarskih in plemiških rodbin
- Imena voda
- Imena vzpetin in gorovij
- Imena zgodovinskih osebnosti
- Italijanščina
- Izkratična imena in poimenovanja
- Izlastnoimenski pridevniki na *-ov* ali *-ev* in *-in* v stalnih besednih zvezah
- Izpeljanke iz lastnih imen
- Kratice
- Lastna imena (osebna, moška)
- Lastna imena (osebna, ženska)
- Lastna imena (priimki)
- Lastna imena v frazemih
- Leksikalizirane krajšave
- Merske enote
- Nadomestna imena in poimenovanja
- Nagrajenci in nagrajenke
- Nazivi in naslovi ob imenu
- Nekrajevna imena
- Občnoimenska jedra stalnih besednih zvez z lastnimi imeni
- Okrajšave
- Pisna znamenja
- Podredne zloženke
- Poimenovanja bolezni, iger, jedi
- Poimenovanja mitoloških, nadnaravnih, domišljajskih bitij
- Poimenovanja nagrad, odlikovanj in častnih nazivov
- Poimenovanja praznikov, posebnih datumov, dnevov, mesecev
- Poimenovanja zgodovinskih dogodkov
- Pravopisne zanimivosti
- Prebivalska imena (države, celine, pokrajine, otoki)
- Prebivalska imena (iz imen krajev)
- Prebivalska imena (plemena, ljudstva,

narodi, etnične skupine)

- Pridevniki (iz imen držav, celin, pokrajin, otokov)
- Pridevniki (iz imen plemen, ljudstev, narodov)
- Pridevniki (povezani s pripadniki in pripadnicami jezikovnih, rasnih in verskih skupin)
- Pridevniki (povezani s pripadniki in pripadnicami nazorov, gibanj, političnih, vojaških skupin)
- Pridevniki (povezani s pripadniki in pripadnicami umetnostnih, kulturnih, subkulturnih in športnih skupin)
- Pridevniki (povezani s pripadniki in pripadnicami redov)
- Pridevniki (iz imen vladarskih in plemiških rodbin)
- Pridevniki (iz zemljepisnih naselbinskih/krajevnih imen)
- Pridevniki (iz zemljepisnih nenaselbinskih/nekrajevnih imen)
- Pridevniki (iz imen voda)
- Pridevniki (povezani s poimenovanji nagrad, odlikovanj, častnih nazivov)
- Priimki s predimki
- Pripadniki in pripadnice jezikovnih, rasnih in verskih skupin
- Pripadniki in pripadnice redov
- Pripadniki in pripadnice nazorskih, političnih in vojaških skupin
- Pripadniki in pripadnice umetnostnih, kulturnih, subkulturnih in športnih skupin
- Priedne zloženke
- Priedne zloženke (vezalne zloženke)
- Pseudonimi (vzdevki ter skrivna in umetniška imena)
- Religijska in mitološka imena
- Smeri, nazori, gibanja
- Simboli
- Stalni pridevki ob osebnih imenih
- Stvarna lastna imena
- Svojlni pridevniki (iz religijskih, mitoloških in domišljjskih imen)

- Svojlni pridevniki (iz nazivov in naslovov ob imenu)
- Svojlni pridevniki (iz občnoimenskih jeder stalnih besednih zvez z lastnimi imeni)
- Svojlni pridevniki (iz osebnih moških imen)
- Svojlni pridevniki (iz osebnih ženskih imen)
- Svojlni pridevniki (iz poimenovanj mitoloških, nadnaravnih, domišljjskih bitij)
- Svojlni pridevniki (iz prebivalskih imen)
- Svojlni pridevniki (iz priimkov s predimki)
- Svojlni pridevniki (iz priimkov)
- Svojlni pridevniki (iz psevdonimov)
- Svojlni pridevniki (iz stvarnih imen)
- Svojlni pridevniki (iz živalskih imen)
- Svojlni pridevniki (iz imen zgodovinskih osebnosti)
- Španščina
- Tvorjenke iz kratic
- Uslužbenci in uslužbenke, uporabniki in uporabnice storitev
- Znamke in izdelki
- Živalska imena

Pravopisne kategorije kot faza v procesu prenove pravopisa

Pri prenovi pravopisa izhajamo iz želje po presejanju zasnove predhodnih pravopisov, predvsem s sklicevanjem na slovar in obratno. Problemska zasnova poudarja normativne zadrege v najširšem pomenu besede, četudi prinaša le tiste jezikovne enote, ki uporabnikom povzročajo normativne in pravopisno-slovnične težave, npr. o zapisu besed (zapis osnovne oblike ter raba velike in male začetnice, pisanje skupaj in narazen), rabi ločil, o zapisu glede na podomačene prvine (stopnja pisne prevzetosti besede), oblikoslovnem pregibanju in besedotvorju ipd. Da bi med nastajajočimi slovarskimi redakcijami in pravopisnimi pravili ustvarili vez, smo se odločili, da bomo slovarske sestavke povezali v problemske sklope s skupnim imenovalcem in jih poimenovali **pravopisne kategorije**.

Na koncu slovarskega sestavka stoji oznaka »pravopisna kategorija«, ki vodi k ustreznemu poglavju v pravilih:

a cappella¹ ~ -e [a kapéla] ž
|zborovsko petje brez instrumentalne spremljave|:
Ta festival organizatorji radi poimenujejo kar
praznik a cappelle; v pridevniški rabi Na festivalu je
nastopila uveljavljena slovenska a cappella zasedba;
|skladba, vokali brez instrumentalne spremljave|:
»Fsi so venci vejli« je prekmurska a cappella
{O} EDNINA: im. a cappella, rod. a cappelle, daj. a
cappelli, tož. a cappello, mest. pri a cappelli, or. z a
cappello; DVOJINA: im. a cappelli, rod. a cappell, daj. a
cappellama, tož. a cappelli, mest. pri a cappellah, or. z
a cappellama; MNOŽINA: im. a cappelle, rod. a
cappell, daj. a cappellam, tož. a cappelle, mest. pri a
cappellah, or. z a cappellami
STATUS: predlog
PRAVOPIISNA KATEGORIJA: prevzeta občna
poimenovanja; glasbeni izrazi

a cappella² [a kapéla] prisl. zveza
|brez instrumentalne spremljave|: Včasih me
prosijo, naj katero svojih pesmi izvedem a cappella
STATUS: predlog
PRAVOPIISNA KATEGORIJA: prevzeta občna
poimenovanja; glasbeni izrazi

Bukaréšta -e ž; zemljepisno ime
|glavno mesto Romunije|: **prebivalstvo Bukarešte**;
© romun. *București*
Kje? v Bukarešti
Od kod? iz Bukarešte
Kam? v Bukarešto
{B} Bukareščan, Bukareščanka; Bukareščanov,
Bukareščankin; bukareški
{O} EDNINA: im. Bukaréšta, rod. Bukaréšte, daj.
Bukaréšti, tož. Bukaréšto, mest. pri Bukaréšti, or. z
Bukaréšto
STATUS: predlog
PRAVOPIISNA KATEGORIJA: imena krajev; eksonimi

Ponazoritev slovarskega sestavka z navezavo na
ustrezen problemski sklop oz. pravopisno kategorijo

ePravopis bo tako lahko opravljal svojo temeljno vlogo – gradivsko nadgrajeval in razširjal pravopisna pravila. Načrtovano povezanost pravil in slovarja omogoča dejstvo, da se pravopisna dejavnost argumentativnega in leksikografskega značaja prvič po petih desetletjih odvija vzporedno in vzajemno, kar omogoča zlasti povezanost Pravopisne komisije pri SAZU in ZRC SAZU kot nadinstitucionalnega telesa z delovno skupino za pripravo pravopisnega priročnika na Inštitutu za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU. Tako ob prenovi pravopisnih pravil nastajajo slovarske redakcije, ki prav tako vplivajo na oblikovanje pravil, vsaj v smislu zaznavanja odklonov od sistemskih rešitev.

Načela opisov *Pravopisnih kategorij*

Vsak opis pravopisne kategorije prinaša:

- podatek o **geslovníku**,
- opis **novosti** v kodifikaciji,
- **sklic** na pravila,
- podatek o zadnji spremembi,
- **nabor** vseh slovarskih iztočnic, ki jih sklop vključuje.

PODATEK O GESLOVNÍKU vključuje število vključenih redakcij in morebitne informacije o tem, kako je bil geslovník sestavljen ter po katerih merilih so bile izbrane besede, pa tudi, ali je geslovník razširjen oz. kakor koli spremenjen glede na *Slovenski pravopis* iz leta 2001.

V razdelku **NOVOSTI** so predstavljene novosti v slovarskem sestavku, ki uporabniku pomagajo pri razumevanju okoliščin rabe iztočnične besede, pa tudi pri tolmačenju slovničnih podatkov. S kodifikacijskega vidika so pomembne zlasti novosti pri določanju norme knjižnega jezika, ob čemer je vsaka tovrstna novost – premik od kodifikacije, kakršno predstavljata *Slovenski pravopis 2001* ali *Slovar slovenskega knjižnega jezika* – kategorizirana kot **PREDLOG** Pravopisni komisiji pri SAZU in ZRC SAZU. Zato je tak premik tudi izrecno omenjen bodisi kot odklon od tradicionalnega ali kot novost. Posamezne novosti, ki jih opisujemo v problemskih sklopih oz. pravopisnih kategorijah, so povezane z onaglašeni paradigmi, ki so uvedene pri vseh pregibnih besedah, ki nastopajo kot iztočnice/gesla.

S **SKLICEM NA PRAVOPIŠNA PRAVILA** je mišljeno kodifikacijsko ozadje, na katero se normativno sklicujemo – bodisi pravopisno pravilo v *Slovenskem pravopisu 2001* (navedba člena) bodisi sklic na predlog novih pravopisnih pravil *Pravopis 8.0*, ki je pripravljen za javno razpravo. V letu 2019 sta bili objavljeni dve poglavji *Pravopisa 8.0*, in sicer »Pisna znamenja« in »Krajšave«, v letu 2021 pa sta bili objavljeni »Velika in mala začetnica« z obsežno prilogo ter »Prevzete besede in besedne zveze«.

V **NABORU** slovarskih iztočnic so navedene vse iztočnice, ki jih povezuje problemski sklop, ki sledi bodisi pravopisnemu pravilu (npr. zemljepisna imena naselbin/krajev) bodisi pomenski skupini (npr. pridevniki iz imen držav, pokrajin, otokov, celin). Če se izkaže, da je v pravopisni kategoriji iztočnica zaradi značilne zveze (npr. pri iztočnici *francoski* zveza *francoska revolucija*), je taka zveza posebej izpisana. Enako velja za imena, ki nastopajo v frazeoloških zvezah (npr. *potrebovati kot Sahara vodo kaj/koga*), in za svojilne pridevnike iz lastnih imen, ki nastopajo v zvezah (npr. *Sizifov* – *Sizifovo/sizifovo delo*; *Ohmov* – *Ohmov zakon*).

V Ljubljani, novembra 2021

Problemski sklopi

Črke (imena grških črk)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega 25 slovarskih iztočnic in zajema imena grških črk.

NOVOSTI:

V *ePravopis* so vključena vsa imena grških črk, torej tudi *kapa*, *hi*, *mi*, *ni*, ki jih v SP 2001 in SSKJ-ju ni.

Imena grških črk so v slovarju prikazana v posebnih oziroma pogostih okoliščinah rabe, o čemer je uporabnik obveščen z oznakovnimi pojasnili, npr. kadar iztočnična beseda nastopa kot »prilastek v imenovalniku«.

Novost glede na SP 2001 je izčrpnost obvestilnosti glede položajev, v katerih nastopajo grške črke kot deli tvorjenk oziroma kot nepregibni prvi deli besednih zvez. Glede na že ugotovljene in pojasnjene premike v jezikovni rabi je normiran zapis narazen (*alfa žarek*), uvedeno pa je pojasnilo »v pridevniški rabi« (*alfa žarek*) in napotilo na variantni zapis (*žarek alfa*). Slednje se nanaša na obstoječo kodifikacijo v SP 2001; Pravopisna komisija pri SAZU in ZRC SAZU še ni obravnavala poglavja o pisanju skupaj ali narazen, zato sklic na posodobljeno kodifikacijo ni mogoč.

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeniimi pregibnimi vzorci.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 16.

SLOVARSKI PRIKAZ:

álfa¹ -e ž

|grška črka α|: Žarki so razdeljeni po grškem abecednem redu alfa, beta, gama; od alfe do omega; Kot se imenuje alfa; kot prilastek, v imenovalniku *Kovina seva močne žarke alfa*; Mahovi vsebujejo karotena alfa in beta; v pridevniški rabi odkritelj alfa in beta delcev variantno *delcev alfa in beta*; v pridevniški rabi *Ali lahko alfa, beta ali gama žarki prodrejo skozi snov?* variantno *žarki alfa, beta ali gama*; **alfa samec** |voditelj krdela, tropa, skupine|: *Film opisuje odnos med človekom in volčjim alfa samcem*

{O} EDNINA: im. álfa, rod. álfe, daj. álfi, tož. álfo, mest. pri álfi, or. z álfo; DVOJINA: im. álfi, rod. álf, daj. álfama, tož. álfí, mest. pri álfah, or. z álfama; MNOŽINA: im. álfe, rod. álf, daj. álfam, tož. álfé, mest. pri álfah, or. z álfami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: črke (grške); v pridevniški rabi

kápa -e ž

|grška črka κ|: V astronomiji s kapo označimo deseto zvezdo v ozvezdju; kot prilastek, v imenovalniku *črka kapa*

{O} EDNINA: im. kápa, rod. kápe, daj. kápi, tož. kápo, mest. pri kápi, or. s kápo; DVOJINA: im. kápi, rod. káp, daj. kápama, tož. kápi, mest. pri kápah, or. s kápama; MNOŽINA: im. kápe, rod. káp, daj. kápam, tož. kápe, mest. pri kápah, or. s kápami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: črke (grške)

mí -ja m

|grška črka μ |: **napisati mi**; kot prilastek, v imenovalniku **Črka mi izvira iz hieroglifa za vodo**

{O} EDNINA: im. mí, rod. mija, daj. míju, tož. mí, mest. pri míju, or. z míjem; DVOJINA: im. mija, rod. mije, daj. mije, tož. mija, mest. pri miji, or. z mije; MNOŽINA: im. míji, rod. mije, daj. mije, tož. mije, mest. pri miji, or. z miji

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: črke (grške)

ní -ja m

|grška črka ν |: **Z ni označujemo v fiziki valovno dolžino**; kot prilastek, v imenovalniku **črka ni**

{O} EDNINA: im. ní, rod. nija, daj. níju, tož. ní, mest. pri níju, or. z níjem; DVOJINA: im. nija, rod. nije, daj. nije, tož. nija, mest. pri niji, or. z nije; MNOŽINA: im. níji, rod. nije, daj. nije, tož. nije, mest. pri niji, or. z niji

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: črke (grške)

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

alfa (alfa samec)
beta
delta
dzeta
epsilon
eta
fi
gama
hi
iks
ipsilon
jota
kapa

ksi
lambda
mi
ni
omega
omikron
pi
psi
sigma
tau
theta
zeta

Črke (slovenske)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **50** slovarskih iztočnic ter zajema male in velike črke slovenske abecede.

NOVOSTI:

V slovarju so sicer sklonljive samostalniške črkovne enote prikazane v posebnih oziroma pogostih okoliščinah rabe, o čemer je uporabnik obveščen prek oznakovnih pojasnil, npr. kadar nastopa iztočnica »kot desni prilastek« in je »v imenovalniku«, se pojavlja »ob številki«, na primer ob hišnih številkah in drugih primerih druženja črk in števil.

Novost glede na SP 2001 je prikaz razlike med govorno in pisno uresničitvijo v nekaterih položajih, npr. pri rabi predloga *z/s* v orodniku do sedaj ni bilo upoštevano razlikovanje med izgovorom črke *s* soglasnikom (*s s-jem*) in *s* samoglasnikom (*s s-om*), čeprav je iz sklonila razvidno, da se izgovor razlikuje (*Beseda se zapiše z dvema s-jema/s-oma*). Sprememba je uvedena pri črkah, kjer je razlikovanje uresničeno (*f, s, š*).

Vse črkovne iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 6, 7, 8.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Pisna znamenja](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

f f-ja in **f** f-a tudi f -- [fə in èf, rod. fəja in èfa, or. s fəjem in z èfom] m

|ime črke ali glasu|: mali **f**; **Ali izgovoriš besedo dauphin s f-jem/z f-om?**; navadno nesklonljivo **učenec iz prvega f <1. f>**; kot prilastek, v imenovalniku **odstavek f**; **ton f**; ob številki **umik kralja na f1**; **stanovanje ob Aškerčevi cesti 5f**

{O} EDNINA: im. f in f tudi f, rod. f-ja in f-a tudi f, daj. f-ju in f-u tudi f, tož. f in f tudi f, mest. pri f-ju in pri f-u tudi pri f, or. s f-jem in z f-om tudi s f in z f; DVOJINA: im. f-ja in f tudi f, rod. f-jev in f-ov tudi f, daj. f-jema in f-oma tudi f, tož. f-ja in f-a tudi f, mest. pri f-jih in pri f-ih tudi pri f, or. s f-jema in z f-oma tudi s f in z f; MNOŽINA: im. f-ji in f-i tudi f, rod. f-jev in f-ov tudi f, daj. f-jem in f-om tudi f, tož. f-je in f-e tudi f, mest. pri f-jih in pri f-ih tudi pri f, or. s f-ji in z f-i tudi s f in z f

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: črke (slovenske)

f -- [fə in èf] ž

|ime črke|: **učenec iz prve f <1. f>**

{O} EDNINA: im. f, rod. f, daj. f, tož. f, mest. pri f, or. s f in z f; DVOJINA: im. f, rod. f, daj. f, tož. f, mest. pri f, or. s f in z f; MNOŽINA: im. f, rod. f, daj. f, tož. f, mest. pri f, or. s f in z f

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: črke (slovenske)

F¹ F-ja in **F** F-a tudi F -- [fə in èf, rod. fəja in êfa, or. s fəjem in z êfom] m

|ime črke|: **veliki F**; **Všeč mi je Facebookova ikona s F-jem/z F-om**; navadno nesklonljivo **Šolanje v Etonu je razdeljeno na bloke od F do B, od katerih vsak traja leto dni**; kot prilastek, v imenovalniku **tipka F**; **Virusa F in G sodelujeta pri klinični sliki virusnega hepatitisa**; ob številki **tipka F2**; **Poslovil se je od tekmovanj F1**

{O} EDNINA: im. F in F tudi F, rod. F-ja in F-a tudi F, daj. F-ju in F-u tudi F, tož. F in F tudi F, mest. pri F-ju in pri F-u tudi pri F, or. s F-jem in z F-om tudi s F in z F; DVOJINA: im. F-ja in F tudi F, rod. F-jev in F-ov tudi F, daj. F-jema in F-oma tudi F, tož. F-ja in F-a tudi F, mest. pri F-jih in pri F-ih tudi pri F, or. s F-jema in z F-oma tudi s F in z F; MNOŽINA: im. F-ji in F-i tudi F, rod. F-jev in F-ov tudi F, daj. F-jem in F-om tudi F, tož. F-je in F-e tudi F, mest. pri F-jih in pri F-ih tudi pri F, or. s F-ji in z F-i tudi s F in z F

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: črke (slovenske)

s¹ s-ja tudi s s-a tudi s -- [sə in ès, rod. səja in êsa, or. s səjem in z êsom] m

|ime črke ali glasu|: **mali s**; **Ime Pariz vedno zapisuje s s-jem/z s-om**; navadno nesklonljivo **Pred s in š pišemo predlog s in ne z**; kot prilastek, v imenovalniku **glas s**; ob številki **Namesto besede »spet« je napisal kar s5**

{O} EDNINA: im. s in s tudi s in s, rod. s-ja in s-a tudi s in s, daj. s-ju in s-u tudi s in s, tož. s in s tudi s in s, mest. pri s-ju in pri s-u tudi pri s in pri s, or. s s-jem in z s-om tudi s s in z s; DVOJINA: im. s-ja in s tudi s in s, rod. s-jev in s-ov tudi s in s, daj. s-jema in s-oma tudi s in s, tož. s-ja in s-a tudi s in s, mest. pri s-jih in pri s-ih tudi pri s in pri s, or. s s-jema in z s-oma tudi s s in z s; MNOŽINA: im. s-ji in s-i tudi s in s, rod. s-jev in s-ov tudi s in s, daj. s-jem in s-om tudi s in s, tož. s-je in s-e tudi s in s, mest. pri s-jih in pri s-ih tudi pri s in pri s, or. s s-ji in z s-i tudi s s in z s

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: črke (slovenske)

S¹ S-ja tudi S S-a tudi S -- [sə in ès, rod. səja in êsa, or. s səjem in z êsom] m

|ime črke|: **veliki S**; **Na ovratniku uniforme je imel dva S-ja/S-a**; navadno nesklonljivo **tekmovalci z licencami od A do S**; kot prilastek, v imenovalniku **črka S**; ob številki **Audi S4**

{O} EDNINA: im. S in S tudi S, rod. S-ja in S-a tudi S, daj. S-ju in S-u tudi S, tož. S in S tudi S, mest. pri S-ju in pri S-u tudi pri S, or. s S-jem in z S-om tudi s S in z S; DVOJINA: im. S-ja in S tudi S, rod. S-jev in S-ov tudi S, daj. S-jema in S-oma tudi S, tož. S-ja in S-a tudi S, mest. pri S-jih in pri S-ih tudi pri S, or. s S-jema in z S-oma tudi s S in z S; MNOŽINA: im. S-ji in S-i tudi S, rod. S-jev in S-ov tudi S, daj. S-jem in S-om tudi S, tož. S-je in S-e tudi S, mest. pri S-jih in pri S-ih tudi pri S, or. s S-ji in z S-i tudi s S in z S

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: črke (slovenske)

š š-ja tudi š š-a tudi š -- [šə in èš, rod. šəja in êša, or. s šəjem in z êšem] m

[ime črke ali glasu]: **mali š**; **Slovensko govori dobro, le s š-jem/z š-em ima težave**; kot prilastek, v imenovalniku **glas š**

{O} EDNINA: im. š in š tudi š, rod. š-ja in š-a tudi š, daj. š-ju in š-u tudi š, tož. š in š tudi š, mest. pri š-ju in pri š-u tudi pri š, or. s š-jem in z š-om tudi s š in z š; DVOJINA: im. š-ja in š tudi š, rod. š-jev in š-ov tudi š, daj. š-jema in š-oma tudi š, tož. š-ja in š-a tudi š, mest. pri š-jih in pri š-ih tudi pri š, or. s š-jema in z š-oma tudi s š in z š; MNOŽINA: im. š-ji in š-i tudi š, rod. š-jev in š-ov tudi š, daj. š-jem in š-om tudi š, tož. š-je in š-e tudi š, mest. pri š-jih in pri š-ih tudi pri š, or. s š-ji in z š-i tudi s š in z š

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: črke (slovenske)

Š Š-ja tudi Š Š-a tudi Š -- [šə in èš, rod. šəja in êša, or. s šəjem in z êšem] m

[ime črke]: **veliki Š**; **Vedno pozabi napisati strešico nad Š-jem/Š-em**; kot prilastek, v imenovalniku **črka Š**; ob številki **planska celota Š1 Šiška**

{O} EDNINA: im. Š in Š tudi Š, rod. Š-ja in Š-a tudi Š, daj. Š-ju in Š-u tudi Š, tož. Š in Š tudi Š, mest. pri Š-ju in pri Š-u tudi pri Š, or. s Š-jem in z Š-om tudi s Š in z Š; DVOJINA: im. Š-ja in Š tudi Š, rod. Š-jev in Š-ov tudi Š, daj. Š-jema in Š-oma tudi Š, tož. Š-ja in Š-a tudi Š, mest. pri Š-jih in pri Š-ih tudi pri Š, or. s Š-jema in z Š-oma tudi s Š in z Š; MNOŽINA: im. Š-ji in Š-i tudi Š, rod. Š-jev in Š-ov tudi Š, daj. Š-jem in Š-om tudi Š, tož. Š-je in Š-e tudi Š, mest. pri Š-jih in pri Š-ih tudi pri Š, or. s Š-ji in z Š-i tudi s Š in z Š

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: črke (slovenske)

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

<i>a</i> A	<i>m</i> M
<i>b</i> B	<i>n</i> N
<i>c</i> C	<i>o</i> O
<i>č</i> Č	<i>p</i> P
<i>d</i> D	<i>r</i> R
<i>e</i> E	<i>s</i> S
<i>f</i> F	<i>š</i> Š
<i>g</i> G	<i>t</i> T
<i>h</i> H	<i>u</i> U
<i>i</i> I	<i>v</i> V
<i>j</i> J	<i>z</i> Z
<i>k</i> K	<i>ž</i> Ž
<i>l</i> L	

Črke (tuje)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **12** slovarskih iztočnic ter zajema male in velike črke, ki niso del slovenske abecede.

NOVOSTI:

V slovarju so prikazane posebne oziroma pogoste okoliščine rabe, v katerih nastopa črka oziroma slovarska iztočnica »kot desni prilastek« in je »v imenovalniku«, se pojavlja »ob številki«, na primer ob hišnih številkah in drugih primerih druženja črk in števil.

Novost glede na obstoječo kodifikacijo je povezana z zamenjavo vrstnega reda izgovora pri črki *q* (zdaj *kú ali kvà*).

Vse črke so opremljene z onaglašenimi pregibnimi vzorci.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 6, 7, 8.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Pisna znamenja](#)«, § 3

SLOVARSKI PRIKAZ:

đ đ-ja tudi đ -- [mêhki džə in mêhki džé, rod. mêhkega džəja in mêhkega džēja] m

[ime tuje črke]: [Ali pidžama napišeš z đ-jem?](#); navadno nesklonljivo [Srbi razlikujejo med dž in đ](#); kot prilastek, v imenovalniku [črka đ](#)

{O} EDNINA: im. đ tudi đ, rod. đ-ja tudi đ, daj. đ-ju tudi đ, tož. đ tudi đ, mest. pri đ-ju tudi pri đ, or. z đ-jem tudi z đ; DVOJINA: im. đ-ja tudi đ, rod. đ-jev tudi đ, daj. đ-jema tudi đ, tož. đ-ja tudi đ, mest. pri đ-jih tudi pri đ, or. z đ-jema tudi z đ; MNOŽINA: im. đ-ji tudi đ, rod. đ-jev tudi đ, daj. đ-jem tudi đ, tož. đ-je tudi đ, mest. pri đ-jih tudi pri đ, or. z đ-ji tudi z đ

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: črke (tuje)

Đ Đ-ja tudi Đ -- [mêhki džə in mêhki džé, rod. mêhkega džəja in mêhkega džēja] m

[ime tuje črke]: [Đakovo zapisujem z Đ-jem](#); kot prilastek, v imenovalniku [črka Đ](#)

{O} EDNINA: im. Đ tudi Đ, rod. Đ-ja tudi Đ, daj. Đ-ju tudi Đ, tož. Đ tudi Đ, mest. pri Đ-ju tudi pri Đ, or. z Đ-jem tudi z Đ; DVOJINA: im. Đ-ja tudi Đ, rod. Đ-jev tudi Đ, daj. Đ-jema tudi Đ, tož. Đ-ja tudi Đ, mest. pri Đ-jih tudi pri Đ, or. z Đ-jema tudi z Đ; MNOŽINA: im. Đ-ji tudi Đ, rod. Đ-jev tudi Đ, daj. Đ-jem tudi Đ, tož. Đ-je tudi Đ, mest. pri Đ-jih tudi pri Đ, or. z Đ-ji tudi z Đ

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: črke (tuje)

x x-a tudi x -- [íks] m

|ime tuje črke|: mali x; Ali pišeš besedo taksi z x-om?; kot prilastek, v imenovalniku črka x; spremenljivka x; ob številki BMW-jev model x3; prim. iks

{O} EDNINA: im. x tudi x, rod. x-a tudi x, daj. x-u tudi x, tož. x tudi x, mest. pri x-u tudi pri x, or. z x-om tudi z x; DVOJINA: im. x-a tudi x, rod. x-ov tudi x, daj. x-oma tudi x, tož. x-a tudi x, mest. pri x-ih tudi pri x, or. z x-oma tudi z x; MNOŽINA: im. x-i tudi x, rod. x-ov tudi x, daj. x-om tudi x, tož. x-e tudi x, mest. pri x-ih tudi pri x, or. z x-i tudi z x

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: črke (tuje)

X¹ X-a tudi X -- [íks] m

|ime tuje črke|: veliki X; Vrh hriba je označen z X-om; kot prilastek, v imenovalniku kromosom X; os X; ob številki Vam je model X3 všeč?; prim. iks

{O} EDNINA: im. X tudi X, rod. X-a tudi X, daj. X-u tudi X, tož. X tudi X, mest. pri X-u tudi pri X, or. z X-om tudi z X; DVOJINA: im. X-a tudi X, rod. X-ov tudi X, daj. X-oma tudi X, tož. X-a tudi X, mest. pri X-ih tudi pri X, or. z X-oma tudi z X; MNOŽINA: im. X-i tudi X, rod. X-ov tudi X, daj. X-om tudi X, tož. X-e tudi X, mest. pri X-ih tudi pri X, or. z X-i tudi z X

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: črke (tuje)

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

ć Ć
đ Đ
q Q
x X
y Y
w W

Domišljajska imena

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **80** slovarskih iztočnic. Nabor je prenovljen oz. aktualiziran glede na *Slovenski pravopis* 2001 in dopolnjen z iztočnicami, ki so v rabi pogoste, hkrati pa jih kot zapisovalno problematične izkazujejo vprašanja v Jezikovni svetovalnici Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU.

Med domišljajska imena smo uvrstili imena bitij in posebljenih bitij, ki jih navadno pišemo tako, kot so jih zapisali pisci ali prevajalci del, v katerih se pojavljajo liki s temi imeni. Tipološko gre za tri skupine, ki se glede na strukturo tudi različno pišejo:

- (1) enobesedna imena (*Brdavs, Sapramiška, Trnuljčica, Zvitorepec*), ki pogosto nastopajo v v stalnih besednih zvezah (krojaček Hlaček, medved Pu, muca Copatarica, zvezdica Zaspanka);
- (2) večbesedna imena (*Mali princ, Rdeča kapica, Snežna kraljica*);
- (3) večdelna imena (*Peter Klepec, Peter Pan, Miki Miška*).

Opozorjeno je, da domišljajskih imen v stalnih besednih zvezah ne smemo mešati s stvarnimi lastnimi imeni, npr. imeni literarnih stvaritev, kulturnih društev, predstav, filmov ipd., ki jih pišemo z veliko začetnico (*lutkovna igrlica Maček Muri, pravljica Ele Peroci Muca Copatarica, povest Ovčar Runo*).

NOVOSTI:

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje naglašanih sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmi prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

Slovarski sestavek zaključuje besedotvorno gnezdo, ki vsebuje podatek o tvorbi svojilnega pridevnika (*Najdihojca: B Najdihojčev*).

Podatek o zapisu domišljajskih imen, ki se v rabi pojavljajo v stalnih besednih zvezah, je vsebovan v slovarskem sestavku občnoimenskih samostalnikov, ki so jedra takih zvez (pri *muca* je zveza eksplicitno uvedena, npr. »v zvezi« *muca Maca*; pri *racman* »v zvezi« *racman Jaka* oz. *Jaka Racman*).

Glede na SP 2001 so imena razvrščena v skladu z nakazano kategorizacijo, kar prispeva k lažji zapomnljivosti posamezne skupine imen.

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci v vseh številih.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 45.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Velika in mala začetnica](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

múca -e ž

ljubkovalno |mačka|: [Dogodivščine kužka in muce smo si ogledali v lutkovni predstavi](#); [Babica mi je prinesla tri dolgodlake mlade muce](#); |domišljajski lik|: v zvezi **muca Copatarica** [Otroci so obiskali hišico muce Copatarice](#); v zvezi **muca Maca** [maček Muri](#) in [muca Maca](#)

{B} mucin

{O} EDNINA: im. múca, rod. múce, daj. múci, tož. múco, mest. pri múci, or. z múco; DVOJINA: im. múci, rod. múc, daj. múcama, tož. múci, mest. pri múcah, or. z múcama; MNOŽINA: im. múce, rod. múc, daj. múcam, tož. múce, mest. pri múcah, or. z múcami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Občnoimenska jedra besednih zvez z lastnimi imeni

Nájdihójca -e tudi Nájdihójca -a m; ime bitja, osebno ime

|domišljjski lik|: [Božiček Najdihojci ni prinesel daril, ker se ni dovolj učil](#); [V Levstikovi reviji najdemo številne otroške pesmice o dečku Najdihojci](#)

{B} Najdihójčev

{O} EDNINA: im. Nájdihójca, rod. Nájdihójce tudi Nájdihójca, daj. Nájdihójci tudi Nájdihójcu, tož. Nájdihójco tudi Nájdihójca, mest. pri Nájdihójci tudi pri Nájdihójcu, or. z Nájdihójco tudi z Nájdihójcem; DVOJINA: im. Nájdihójci tudi Nájdihójca, rod. Nájdihójc tudi Nájdihójcev, daj. Nájdihójcama tudi Nájdihójcema, tož. Nájdihójci tudi Nájdihójca, mest. pri Nájdihójcah tudi Nájdihójcih, or. z Nájdihójcama tudi Nájdihójcema; MNOŽINA: im. Nájdihójce tudi Nájdihójci, rod. Nájdihójc tudi Nájdihójcev, daj. Nájdihójcam tudi Nájdihójcem, tož. Nájdihójce, mest. pri Nájdihójcah tudi pri Nájdihójcih, or. z Nájdihójcami tudi z Nájdihójci

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: domišljjska imena; samostalnik moškega spola

racman -a m

|žival|: [Racman race žličarice ima zeleno glavo ter bele in kostanjevo rjave spodnje dele telesa](#); |domišljjski lik|: v zvezi [racman Jaka](#) [Najbolj znana lika Disneyjevih risank sta mišek Miki in racman Jaka](#)

{B} racmanov

{O} EDNINA: im. racman, rod. racmana, daj. racmanu, tož. racmana, mest. pri racmanu, or. z racmanom; DVOJINA: im. racmana, rod. racmanov, daj. racmanoma, tož. racmana, mest. pri racmanih, or. z racmanoma; MNOŽINA: im. racmani, rod. racmanov, daj. racmanom, tož. racmane, mest. pri racmanih, or. z racmani

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Občnoimenska jedra besednih zvez z lastnimi imeni

Zaspánka -e ž; ime bitja, osebno ime

|domišljjski lik|: v zvezi [zvezdica Zaspánka](#) [V pravljici je boter Mesec poslal zvezdico Zaspánko na Zemljo](#)

{B} Zaspánkin

{O} EDNINA: im. Zaspánka, rod. Zaspánke, daj. Zaspánki, tož. Zaspánko, mest. pri Zaspánki, or. z Zaspánko; DVOJINA: im. Zaspánki, rod. Zaspánk, daj. Zaspánkama, tož. Zaspánki, mest. pri Zaspánkah, or. z Zaspánkama; MNOŽINA: im. Zaspánke, rod. Zaspánk, daj. Zaspánkam, tož. Zaspánke, mest. pri Zaspánkah, or. z Zaspánkami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: domišljjska imena

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

<i>Aladin</i>	<i>Kljuka (kapitan Kljuka)</i>	<i>Peter Nos</i>
<i>Bambi</i>	<i>Kosobrin</i>	<i>Peter Pan</i>
<i>Bedanec</i>	<i>Kuzma (škrat Kuzma)</i>	<i>Peter Zajec</i>
<i>Božiček</i>	<i>Lučka Reprat</i>	<i>Pika Nogavička</i>
<i>Brdavs</i>	<i>Lupinica</i>	<i>Piki Jakob</i>
<i>Brkonja Čeljustnik</i>	<i>Maja (čebelica Maja)</i>	<i>Piko Dinozaver</i>
<i>Copatarica (muca</i>	<i>Mali princ</i>	<i>Pokahontas</i>
<i>Copatarica)</i>	<i>Marjanka Vseznanka</i>	<i>Pu (medvedek Pu)</i>
<i>Čirimbara (čarovnica</i>	<i>Martin Krpan</i>	<i>Rdeča kapica</i>
<i>Čirimbara)</i>	<i>Mavgli</i>	<i>Robin Hood</i>
<i>Delfina (deklica Delfina)</i>	<i>Melkijad</i>	<i>Rožle</i>
<i>Dolgoušček (zajček</i>	<i>Mihec Kašopihec</i>	<i>Samo (gasilec Samo)</i>
<i>Dolgoušček)</i>	<i>Miki Miška</i>	<i>Sapramiška</i>
<i>Dumbo</i>	<i>Miškolin</i>	<i>Smuk (palček Smuk)</i>
<i>Gandalf</i>	<i>Mojca Pokrajculja</i>	<i>Sneguljčica</i>
<i>Gatnik (kapitan Gatnik)</i>	<i>Muri (maček Muri)</i>	<i>Snežna kraljica</i>
<i>Grdi raček</i>	<i>Najdihojca</i>	<i>Šeherezada</i>
<i>Hlaček (krojaček Hlaček)</i>	<i>Obuti maček</i>	<i>Špicparkelj</i>
<i>Hlapič (vajenec Hlapič)</i>	<i>Oka (sovica Oka)</i>	<i>Tarzan</i>
<i>Hudobin Potepin</i>	<i>Orlovo pero</i>	<i>Tolovaj (zmaj Tolovaj)</i>
<i>Jaka (racman Jaka)</i>	<i>Ostržek</i>	<i>Trnuljčica</i>
<i>Jaka Racman</i>	<i>Palčica</i>	<i>Zaspanka (zvezdica</i>
<i>Janček Ježek</i>	<i>Pedenjped</i>	<i>Zaspanka)</i>
<i>Jerica (sirota Jerica)</i>	<i>Pehta</i>	<i>Zofka (coprnica Zofka)</i>
<i>Jurček (Jurček Gobanček)</i>	<i>Pepa (pujsa Pepa)</i>	<i>Zvitorepec</i>
<i>Juri Muri</i>	<i>Pepelka</i>	<i>Zvitorepka (lisica</i>
<i>Kalimero</i>	<i>Peter (poštar Peter)</i>	<i>Zvitorepka)</i>
<i>Kekec</i>	<i>Peter Klepec</i>	<i>Žabji kralj</i>

Domišljajska in mitološka zemljepisna imena

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **11** slovarskih iztočnic, in sicer gre za zemljepisna imena iz umetnostnih (literarnih) in mitoloških besedil (*Blatni Dol*, *Butale*, *Goličava*, *Gondor*, *Mordor*, *Stiks*, *Vrh pri Sveti Trojici*), pri katerih opažamo tudi pomenske prenose:

- *Butale* – prispodoba kraja, v katerem se sprejemajo neumne, nespametne odločitve
- *Blatni Dol* – prispodoba kraja, v katerem ni napredka in optimizma
- *Goličava* – prispodoba kraja, za katerega je značilna odmaknjenost, zastarelost
- *Goga* – prispodoba kraja, za katerega je značilna družbena brezbržnost, hinavščina

Drugo skupino sestavljajo imena iz priljubljenih literarnih del, ki se pojavljajo v novih kontekstih, npr. *Mordor*, *Atlantida*.

Geslovniki bo z umišljenimi imeni še dopolnjen.

NOVOSTI:

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje naglašanih sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmi prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

Pri zemljepisnih imenih je uveden dodatek o predložni rabi (rodilniška, tožilniška in mestniška raba) ter besedotvorno gnezdo, ki zaključuje slovarski sestavek in vsebuje podatek o tvorbi svojilnega pridevnika (npr. pri *Atlantida*: *na/v Atlantidi*, *z/iz Atlantide*). Vsa imena imajo tudi besedotvorno gnezdo, iz katerega je razvidna sistemsko predvidljiva tvorba prebivalca, prebivalke in pridevnika na *-ski/-ški*.

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci v vseh številih.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 61–68.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Velika in mala začetnica](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

Atlantída -e ž; zemljepisno ime

[bajeslovna celina]: Platon je opisoval civilizacijo *na/v Atlantidi*; Nekateri zgodovinarji so mnenja, da so Baski potomci prebivalcev *z/iz Atlantide*; Jezik, ki so ga govorili ljudje na potopljenem otoku *Atlantida/Atlantidi*, naj bi bil vril

Kje? na *Atlantidi* in v *Atlantidi*

Od kod? z *Atlantide* in iz *Atlantide*

Kam? na *Atlantido* in v *Atlantido*

{B} *Atlantidec*, *Atlantidka*; *Atlantidčev*, *Atlantidkin*; *atlantidski*

{O} EDNINA: im. Atlantída, rod. Atlantíde, daj. Atlantídi, tož. Atlantído, mest. pri Atlantídi, or. z Atlantído

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: domišljjska, mitološka zemljepisna imena

Góga² -e ž; zemljepisno ime

|kraj iz Grumove drame »Dogodek v mestu Gogi«|: **pobeg iz Goge; Hana se je po nekaj letih je vrnila v Gogo in s tem povzročila nemir med someščani**; kot prilastek, v imenovalniku **Avtor prikazuje življenje v izmišljenem mestu Goga, kjer živijo ljudje, ki so na meji med zdravim in patološkim razumom**; |prisposoba kraja, za katerega je značilna družbena brezbriznost, hinavščina|: **Živimo v Gogi, vsak vsakega pozna, vsak misli, da ve vse o drugem**; v prenesenem pomenu |Grumova drama »Dogodek v mestu Gogi«|: **Grum v Gogi razkriva grozo in strah shizofrene malomestne srenje**

Kje? v Gogi

Od kod? iz Goge

Kam? v Gogo

{B} Gožan, Gožanka; Gožančev, Gožankin; gožanski

{O} EDNINA: im. Góga, rod. Góge, daj. Gógi, tož. Gógo, mest. pri Gógi, or. z Gógo

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: domišljjska, mitološka zemljepisna imena

Goličáva -e ž; zemljepisno ime

|kraj iz Cankarjeve drame »Hlapci«|: **Učitelju Jermanu so zagrozili s premetitvijo na Goličavo; hiša na Goličavi**; |prisposoba kraja, za katerega je značilna odmaknjenost, zastarelost|: **Današnji intelektualci gredo na svojo malo Goličavo, kjer potem moralizirajo in poučujejo izza varne ograde**; prim. **goličava**

Kje? na Goličavi

Od kod? z Goličave

Kam? na Goličavo

{B} Goličavec, Goličavka; Goličavčev, Goličavkin; goličavski

{O} EDNINA: im. Goličáva, rod. Goličáve, daj. Goličávi, tož. Goličávo, mest. pri Goličávi, or. z Goličávo

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: domišljjska, mitološka zemljepisna imena

Mórdor -ja m; zemljepisno ime

|pokrajina iz Tolkienovega romana »Gospodar prstanov«|: **vrata Mordorja; Za petami so jim bili črni jezdec iz Mordorja**

Kje? v Mordorju

Od kod? iz Mordorja

Kam? v Mordor

{B} mordorski

{O} EDNINA: im. Mórdor, rod. Mórdorja, daj. Mórdorju, tož. Mórdor, mest. pri Mórdorju, or. z Mórdorjem

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: domišljajska, mitološka zemljepisna imena; samostalnik moškega spola

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Atlantida

Blatni Dol

Butale

Goga

Goličava

Gondor

Mordor

Stiks

Šajerska

Tartar

Vrh pri Sveti Trojici

Enakozvočnice

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **155** občnoimenskih enakozvočnic z lastnimi imeni, ki so obravnavana v posameznih problemskih sklopih, npr.:

- (1) enakozvočnice z osebnimi imeni in priimki (*bert, matija; apgar, watt, gauss, arafat, gadafi*);
- (2) enakozvočnice z imeni vladarjev, plemiških in vladarskih rodbin (*atila, burbon, burbonka, oldenburžan*);
- (3) enakozvočnice s prebivalskimi imeni (*afganistanec, brazilke, japonke; paštunka, dolenjka, zemljanka*);
- (4) enakozvočnice z domišljjskimi imeni (*kalimero, rožle*);
- (5) enakozvočnice z zemljepisnimi imeni – voda, nebesnih teles (*amazonka, rubikon; sonce, luna*);
- (6) enakozvočnice z religijskimi in mitološkimi imeni (*himera, judež, metuzalem*);
- (7) enakozvočnice s pripadniki in pripadnicami verskih, vojaških, nazorskih skupin, redov (*binkoštnica, celestin, mormon, tigrovka*);
- (8) enakozvočnice s stvarnimi imeni, tj. imeni podjetij, revij ... (*delo, elan, eta, finance, kompas*).

V rastočem slovarju bo v nadaljevanju zajetih več imen z občnoimenskimi enakozvočnicami, iz katerih bodo tvorjeni svojilni pridevniki in vključeni v ustrezen problemski sklop.

NOVOSTI:

Nabor je glede na SP 2001 prenovljen oz. aktualiziran (*afganistanec, matija*). Upošteevane so gradivno podprte oblikoslovne razlike glede na lastno ime: samostalnik *dioskur* je redigiran kot samostalnik, ki se uresničuje v vseh številih, medtem ko je lastno ime *Dioskurja* redigirano kot zgolj dvojinsko; samostalnik *brazilke* je redigiran kot zgolj množinski, medtem ko je lastno ime *Brazilka* redigirano kot števeni samostalnik.

Enakozvočnice so pogosto socialnozvrstno zaznamovane, a jih prepoznavamo kot zgolj manj formalne knjižne oblike: *afganistanec* – *afganistanski hrt*, *burbonka* – *burbonska vrtnica*, *dalmatinec* – *dalmatinsko vino*, *kubanka* – *kubanska cigara* ... Od pogovornih in žargonskih se ločijo predvsem zaradi knjižnojezikovnih okoliščin in vrste besedil, v katerih se pojavljajo.

Drugi vir za nastanek enakozvočnic z lastnimi imeni je metaforični prenos, ko npr. z imenom homonimna občnoimenska beseda dobi generični pomen, in sicer pomen, ki vidno označuje osebo, npr.

- *Rožle* – *rožle* 'strahopetna, tudi prestrašena in negotova oseba'
- *Kalimero* – *kalimero* 'oseba, ki se nenehno pritožuje nad krivico'
- *Kazanova* – *kazanova* 'zapeljivec'
- *Rimljanka* – neformalno *rimljanka* 'rimska solata' – neformalno sandale, kakršne so nosili v starem Rimu – žargonsko stiskalnica za grozdje

Gesla vsebujejo vodilko *primerjaj* (= *prim.*), ki usmerja k enakozvočnemu lastnemu imenu.

Slovarski sestavek sklone besedotvorno gnezdo, ki vsebuje podatek o tvorbi svojilnega pridevnika (*dioskur*: B *dioskurjev*).

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci v vseh številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 135.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Velika in mala začetnica](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

aborígin -a in **aborídžin** -a m

|staroselec|: [kanadski aborigin](#); [V Maleziji živi majhen delež prvotnih prebivalcev, tako imenovanih malezijskih aboriginov](#); [Ljudstvo avstralskih aboriginov imenujemo Aborigini](#); prim. **Aborigin**

{B} aboriginov

{O} EDNINA: im. aborígin in aborídžin, rod. aborígina in aborídžina, daj. aboríginu in aborídžinu, tož. aborígina in aborídžina, mest. pri aboríginu in pri aborídžinu, or. z aboríginom in z aborídžinom; DVOJINA: im. aborígina in aborídžina, rod. aboríginov in aborídžinov, daj. aboríginoma in aborídžinoma, tož. aborígina in aborídžina, mest. pri aboríginih in pri aborídžinih, or. z aboríginoma in z aborídžinom; MNOŽINA: im. aborígini in aborídžini, rod. aboríginov in aborídžinov, daj. aboríginom in aborídžinom, tož. aborígene in aborídžine, mest. pri aboríginih in pri aborídžinih, or. z aborígini in z aborídžini

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: enakozvočnice

einstein -a tudi Einstein -a [áj'nštajn] m; ime bitja

v prenesenem pomenu |genialen človek|: [Prihajajo novi einsteini/Einsteini](#); [Družino vranov imenujemo tudi einsteini med živalmi](#); prim. **Einstein**

{B} einsteinov

{O} EDNINA: im. einstein, rod. einsteina, daj. einsteinu, tož. einsteina, mest. pri einsteinu, or. z einsteinom; DVOJINA: im. einsteina, rod. einsteinov, daj. einsteinoma, tož. einsteina, mest. pri einsteinih, or. z einsteinoma; MNOŽINA: im. einsteini, rod. einsteinov, daj. einsteinom, tož. einsteine, mest. pri einsteinih, or. z einsteini

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: enakozvočnice

kazanôva -e tudi kazanôva -a m

|zapeljivec|: [Še vedno se ima za kazanovo](#); [Rada sliši zapeljive besede različnih kazanov](#); prim. **Casanova**

{B} kazanovov

{O} EDNINA: im. kazanôva, rod. kazanôve tudi kazanôva, daj. kazanôvi tudi kazanôvu, tož. kazanôvo tudi kazanôva, mest. pri kazanôvi tudi pri kazanôvu, or. s kazanôvo tudi s kazanôvom; DVOJINA: im. kazanôvi tudi kazanôva, rod. kazanôv tudi kazanôvov, daj. kazanôvama tudi kazanôvoma, tož. kazanôvi tudi kazanôva, mest. pri kazanôvah tudi pri kazanôvih, or. s kazanôvama tudi s kazanôvoma; MNOŽINA: im. kazanôve tudi kazanôvi, rod. kazanôv tudi kazanôvov, daj. kazanôvam tudi kazanôvom, tož. kazanôve tudi kazanôve, mest. pri kazanôvah tudi pri kazanôvih, or. s kazanôvami tudi s kazanôvi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: enakozvočnice

rimljánka -e ž

neformalno |rimska solata|: Šele s solatnim prelivom postane rimljanka okusna; neformalno, navadno v množini |sandale, kakršne so nosili v starem Rimu|: Obula je nove rimljanke; žargonsko |stiskalnica za grozdje|: Pri vhodu v prostor je kraljevala velika rimljanka; prim. **Rimljanka**

(< **Rim**)

{O} EDNINA: im. rimljánka, rod. rimljánke, daj. rimljánki, tož. rimljánko, mest. pri rimljánki, or. z rimljánko; DVOJINA: im. rimljánki, rod. rimljánk, daj. rimljánkama, tož. rimljánki, mest. pri rimljánkah, or. z rimljánkama; MNOŽINA: im. rimljánke, rod. rimljánk, daj. rimljánkam, tož. rimljánke, mest. pri rimljánkah, or. z rimljánkami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: enakozvočnice

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

<i>abesinec</i>	<i>butalec</i>	<i>fulanka</i>
<i>abesinka</i>	<i>butalka</i>	<i>gadafi</i>
<i>aborigin</i> in <i>aboridžin</i>	<i>cecilijanka</i>	<i>gauss</i> in <i>gaus</i>
<i>aboriginka</i> in <i>aboridžinka</i>	<i>celestin</i>	<i>generalka</i>
<i>abraham</i>	<i>celzij</i>	<i>gigant</i>
<i>afganistanec</i>	<i>coulomb</i> in <i>kulon</i>	<i>goličava</i>
<i>afričan</i>	<i>curie</i> in <i>kiri</i>	<i>goljat</i>
<i>albanka</i>	<i>čuk</i>	<i>gorenje</i>
<i>aleksander</i>	<i>dalmatinec</i>	<i>gorenjka</i>
<i>alzheimer</i>	<i>danka</i>	<i>graham</i>
<i>amazonka</i>	<i>dekanka</i>	<i>gvinejka</i>
<i>amerikanec</i>	<i>delo</i>	<i>henry</i> in <i>henri</i>
<i>amerikanka</i>	<i>demokracija</i>	<i>hepburn</i>
<i>amor</i>	<i>dizel</i>	<i>hermafrodit</i>
<i>apgar</i>	<i>dolenjka</i>	<i>himera</i>
<i>apolon</i>	<i>dominikanec</i>	<i>holandec</i>
<i>arafat</i>	<i>dominikanka</i>	<i>islandec</i>
<i>atila</i>	<i>dunajčan</i>	<i>japonec</i>
<i>atlant</i>	<i>einstein</i> tudi <i>Einstein</i>	<i>japonke</i>
<i>azijec</i>	<i>ekvadorka</i>	<i>goruba</i>
<i>belgijec</i>	<i>elan</i>	<i>joule</i> in <i>džul</i>
<i>benjamin</i>	<i>eros</i>	<i>judež</i>
<i>bert</i>	<i>eta</i>	<i>kalimero</i>
<i>binkoštnica</i>	<i>evrazijec</i>	<i>kamino</i> in <i>camino</i>
<i>bor</i>	<i>fahrenheit</i>	<i>kazanova</i>
<i>brazilke</i>	<i>favna</i>	<i>kelvin</i>
<i>burbon</i>	<i>flora</i>	<i>kiklop</i>
<i>burbonka</i>	<i>francoz</i>	<i>kompas</i>
<i>burmanka</i>	<i>frankinja</i>	<i>korejec</i>

*kosobrin
kubanka
kurent
laško
lek
mach in mah
majevka
marsovec
marsovka
matija
maxwell
metuzalem
mormon
narcis
nestor
newton in njuten
neža
novogvinejka
odiseja
ohm in om
oldenburžan
osončje
otava*

*parkinson
pascal in paskal
paštunka
pavliha
perzijec
perzijka
pomurka
posavec
posavka
prerok
primorka
prometej
rimljanka
roman
rožle
rubikon
samarijan
samarijanka
samojed
samojedka
siamec
siamka
siemens in simens*

*sievert in sivert
skušnjavec
sokol
sončnica
sovjet
šerpa
šerpinja
šiptarka
štajerka
tesla
tigrovka
tolminec
tolstojanka
turek
vandal
vandalka
vat in watt
viola
zemlja
zemljan
zemljanka
zidar*

Glasbeni izrazi

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega 25 iztočnic, ki jih je mogoče razdeliti v dve skupini:

- (1) poimenovanja glasbenih zvrsti (*blues* tudi *bluz*, *bossa nova*, *hiphop* in *hip hop*, *jazz* in *džez*);
- (2) poimenovanja glasbenih/izvajalnih načinov (*a cappella* – *akapela*, *allegro*, *mezzoforte*).

V slovarju so tudi glasbeni simboli (5 iztočnic), ki so navadno uporabljeni na notah za označevanje izvajalnih načinov (*f*, *pp*, *sf* ...). Ti niso vključeni v pravopisno kategorijo »Glasbeni izrazi«, obravnavani so kot simboli.

Geslovník bo dopolnjen tudi s slovenskimi ustreznici izrazov: *glasno* – *forte*; *gibko*, *poskočno* ...

NOVOSTI:

Slovarska predstavitev glasbenih izrazov, ki so večinoma prevzete besede, kaže na dva tipa prevzemanja:

- sodobnejše glasbene žanre prevzemamo skoraj brezizjemno in v rabi navadno soobstajata podomačena in nepodomačena dvojica (*rejev* in *rave*, *blues* tudi *bluz*), pri nekaterih pa tudi že samo podomačena (*šanson*); jezik prevzemanja je navadno angleščina, tudi francoščina;
- glasbeni izrazi, ki so izvorno prislovi oz. prislovne zveze in ki so v zadnjih desetletjih začeli iz strokovnega jezika prodirati v splošni občevalni jezik, se navadno ohranjajo v pisno nepodomačeni obliki, saj so v tej že ustaljeni (*andante*, *allegro* ...); prevzemalni jezik je italijanščina.

Pisno podomačene in nepodomačene besede so v slovarju predstavljene v različnih dvojničnih razmerjih, ki so rezultat gradivske analize, npr. *pank* in *punk*, *hiphop* in *hip hop*, *rap* in *rep*, *rejev* tudi *rave*, *blues* tudi *bluz*. Med njimi je tudi nekaj izrazov (in njihovih dvojnic), ki jih v aktualnih slovarjih knjižnega jezika (SP 2001 in SSKJ) ni mogoče najti ni, npr. *rap* in *rep*, *emo*.

V ponazarjalnem gradivu so izrazi prikazani v skladijski rabi, pri čemer je pri vseh iz prve skupine opaženo pogosto pojavljanje v vlogi nepregibnega pridevniškega prilastka, kar postaja izrazna možnost, sprejemljiva tudi za knjižni jezik. Kot variantne možnosti so ob zvezah *emo skupina* in *zgodovina slovenske pank/punk glasbe* tako navedene *emovska skupina* in *pankovska/punkovska glasba*. V pridevniški rabi se pojavljajo tudi nekateri glasbeni izrazi, ki so izvorno prislovi oz. prislovne zveze, npr. *a cappella*, *allegro*, *adagio*. Zveze:

a capella zasedba
akapela poslastica
allegro stavek
blues kitarist
bossa nova stil
emo skupina
fortissimo dinamika
heavy metal skupina
hiphop glasba
jazz/džez glasbenik
metal skupina
mezzoforte dinamika
pank/punk glasba
pop glasba, pop skupina
ragtime ritem
rap/rep nastop

*rejev zabava
soul pevka, soul glasba
staccato ritem*

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 82, 83.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Prevzete besede in besedne zveze](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

a cappella¹ [a kapéla] prisl. zveza

|brez instrumentalne spremljave|: [Včasih me prosijo, naj katero svojih pesmi izvedem a cappella](#)

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: prevzeta občna poimenovanja; glasbeni izrazi

a cappella² ~ -e [a kapéla] ž

|zborovsko petje brez instrumentalne spremljave|: [Ta festival organizatorji radi poimenujejo kar praznik a cappelle](#); v pridevniški rabi [Na festivalu je nastopila uveljavljena slovenska a cappella zasedba](#); |skladba, vokali brez instrumentalne spremljave|: »[Fsi so venci vejli](#)« je [prekmurska a cappella](#)

{O} EDNINA: im. a cappella, rod. a cappelle, daj. a cappelli, tož. a cappello, mest. pri a cappelli, or. z a cappello; DVOJINA: im. a cappelli, rod. a cappell, daj. a cappellama, tož. a cappelli, mest. pri a cappellah, or. z a cappellama; MNOŽINA: im. a cappelle, rod. a cappell, daj. a cappellam, tož. a cappelle, mest. pri a cappellah, or. z a cappellami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: prevzeta občna poimenovanja; glasbeni izrazi

fortissimo¹ [fortísimo] prisl.

|zelo glasno|: [Orkester je zadnji odlomek zaigral fortissimo](#); prim. **ff**

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: prevzeta občna poimenovanja; glasbeni izrazi

fortissimo² -a [fortísimo] m

|zelo glasno izvajanje tonov|: [Tolkala in trobila so zahrumela njim namenjeni fortissimo](#); [preskoki med pianom in fortissimom](#); v pridevniški rabi [Tako zbor kot solist igrata v fortissimo dinamiki](#)

{O} EDNINA: im. fortissimo, rod. fortissima, daj. fortissimu, tož. fortissimo, mest. pri fortissimu, or. s fortissimom; DVOJINA: im. fortissima, rod. fortissimov, daj. fortissimoma, tož. fortissima, mest. pri fortissimih, or. s fortissimoma; MNOŽINA: im. fortissimi, rod. fortissimov, daj. fortissimom, tož. fortissime, mest. pri fortissimih, or. s fortissimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: prevzeta občna poimenovanja; glasbeni izrazi

staccato¹ -a tudi stakáto -a [stakáto] m

[kratko, ločeno izvajanje tonov]: **Občinstvo je bilo presenečeno nad odsekanimi staccati na saksofonu**; v pridevniški rabi **staccato ritem**; v prenesenem pomenu **Zvok tipk pisalnega stroja se razlega po prostoru v odločnem staccatu**

{O} EDNINA: im. staccato tudi stakáto, rod. staccata tudi stakáta, daj. staccatu tudi stakátu, tož. staccato tudi stakáto, mest. pri staccatu tudi pri stakátu, or. s staccatom tudi s stakátom; DVOJINA: im. staccata tudi stakáta, rod. staccatov tudi stakátov, daj. staccatoma tudi stakátoma, tož. staccata tudi stakáta, mest. pri staccatih tudi pri stakátih, or. s staccatoma tudi s stakátoma; MNOŽINA: im. staccati tudi stakáti, rod. staccatov tudi stakátov, daj. staccatom tudi stakátom, tož. staccate tudi stakáte, mest. pri staccatih tudi pri stakátih, or. s staccati tudi s stakáti

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: prevzeta občna poimenovanja; glasbeni izrazi

staccato² [stakáto] prisl.

[kratko, ločeno]: **Klavirska spremljava na začetku skladbe se izvaja staccato**; **V glasbeni notaciji je oznaka za staccato majhna pika pod noto ali nad njo**

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: prevzeta občna poimenovanja; glasbeni izrazi

šansón -a m

[popevka, po izvoru iz Francije]: **francoski šanson**; **koncert šansonov Edith Piaf**

{O} EDNINA: im. šansón, rod. šansóna, daj. šansónu, tož. šansón, mest. pri šansónu, or. s šansónom; DVOJINA: im. šansóna, rod. šansónov, daj. šansónoma, tož. šansóna, mest. pri šansónih, or. s šansónoma; MNOŽINA: im. šansóni, rod. šansónov, daj. šansónom, tož. šansóne, mest. pri šansónih, or. s šansóni

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: prevzeta občna poimenovanja; glasbeni izrazi

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSКИH IZTOČNIC:

a cappella
adagio

akapela
allegro

blues tudi *bluz*
bossa nova
capriccio
crescendo
emo
fortissimo
heavy metal
hiphop in *hip hop*
jazz in *džez*
metal
mezzoforte

opera buffa
pank in *punk*
pianissimo
pop
ragtime
rap in *rep*
rejn tudi *rave*
soul
staccato
šanson

Horoskopska znamenja

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **38** slovarskih iztočnic. Nabor je prenovljen oz. aktualiziran glede na *Slovenski pravopis 2001* in dopolnjen s 26 iztočnicami, ki so v rabi pogoste.

Med horoskopskimi znamenji predstavljamo:

- (1) osnovna poimenovanja za dvanajst horoskopskih znamenj zodiaka oziroma živalskega kroga zahodne astronomije (npr. *oven, bik, vodnar, dvojček, riba*) in dodatno znamenje (*kačenosec*), ki so hkrati poimenovanja oseb, rojenih v tem horoskopskem znamenju;
- (2) poimenovanja, ki so omejena na označevanje oseb ženskega (*bikica, dvojčica, kozoroginja, levinja, ovnica, rakica, strelka, kozoroginja, vodnarka*) ali moškega (*devičnik*) spola za nekatera izmed horoskopskih znamenj zodiaka oziroma živalskega kroga zahodne astronomije;
- (3) osnovna poimenovanja za dvanajst horoskopskih znamenj kitajskega zodiaka (npr. *podgana, mačka, zmaj, kača*), ki so hkrati poimenovanja za osebe, rojene v tem horoskopskem znamenju; vključujejo sopomenska izraza *prašič* in *merjasec* ter *ovca* in *koza*;
- (4) dodatno poimenovanje, ki je omejeno na označevanje moške osebe, rojene v kitajskem horoskopskem znamenju kače (*kačjak*).

Opozorjeno je, da se horoskopska znamenja pišejo z malo začetnico, enakozvočna imena zodiakalnih ozvezdij (npr. *Oven, Bik, Vodnar, Dvojčka, Ribí*), ki jih poleg drugih imen predstavlja pravopisna kategorija »Imena nebesnih teles in pojavov«, pa z veliko začetnico.

NOVOSTI:

V *ePravopisu* je uporabniku prijaznejše dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva npr. glede na to, ali gre za pomen horoskopskega znamenja ali osebe, rojene v tem horoskopskem znamenju (ponekod le slednje). Dopolnitev s paradigmi prinaša sistemske možnosti pregibanja.

Glede na SP 2001 je novost vključevanje kitajskih horoskopskih znamenj in množice poimenovanj, ki so omejena zgolj na označevanje oseb ženskega ali moškega spola. Izbrana so taka poimenovanja, ki so se s korpusnimi analizami v različnih virih potrdila kot ustaljena.

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci v vseh številih.

SKLIC NA SP 2001:

Slovar

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Velika in mala začetnica](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

bíkica -e ž

[ženska, rojena v horoskopskem znamenju bika]: **Po horoskopu je bikica; Mnoge bikice so izvrstne pevke**

{B} bikičín

{O} EDNINA: im. bíkica, rod. bíkice, daj. bíkici, tož. bíkico, mest. pri bíkici, or. z bíkico; DVOJINA: im. bíkici, rod. bíkic, daj. bíkicama, tož. bíkici, mest. pri bíkicah, or. z bíkicama; MNOŽINA: im. bíkice, rod. bíkic, daj. bíkicam, tož. bíkice, mest. pri bíkicah, or. z bíkicami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: horoskopska znamenja

devičnik -a m

|moški, ki še ni imel spolnih odnosov|: **Ostajal je devičnik**; |moški, rojen v horoskopskem znamenju device|: **devičnik po horoskopu**; **Tipična lastnost devičnika je natančnost**

{B} devičnikov

{O} EDNINA: im. devičnik, rod. devičnika, daj. devičniku, tož. devičnika, mest. pri devičniku, or. z devičnikom; DVOJINA: im. devičnika, rod. devičnikov, daj. devičnikoma, tož. devičnika, mest. pri devičnikih, or. z devičnikoma; MNOŽINA: im. devičniki, rod. devičnikov, daj. devičnikom, tož. devičnike, mest. pri devičnikih, or. z devičniki

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: horoskopska znamenja

kačenošec -sca m

|horoskopsko znamenje|: **Trinajsto astrološko znamenje se imenuje kačenošec**; |osebe, rojene v horoskopskem znamenju kačenosca|: **Lastnost kačenosca naj bi bila iskrenost**

{B} kačenošcev

{O} EDNINA: im. kačenošec, rod. kačenošca, daj. kačenošcu, tož. kačenošca, mest. pri kačenošcu, or. s kačenošcem; DVOJINA: im. kačenošca, rod. kačenošcev, daj. kačenošcema, tož. kačenošca, mest. pri kačenošcih, or. s kačenošcema; MNOŽINA: im. kačenošci, rod. kačenošcev, daj. kačenošcem, tož. kačenošce, mest. pri kačenošcih, or. s kačenošci

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: horoskopska znamenja

máčka -e ž

|žival|: **Prinesli so hrano potepuškim mačkam**; **ljubitelji mačk**; |kitajsko horoskopsko znamenje|: **dogodki v letu mačke**; **ljudje, rojeni v znamenju mačke**; |osebe, rojene v kitajskem horoskopskem znamenju mačke|: **Mačka ne ljubi razburjenja, je nežna in mirna**; **perzijska mačka** |pasma mačke|: **mešanka s perzijsko mačko**; **morska mačka** |vrsta morske ribe|: **Po tem receptu pripravimo tisto vrsto morskega psa, ki jo poznamo kot morsko mačko**; **sabljazozoba/sabljezoba mačka** |vrsta mačke|: **fosilni ostanek sabljazozobe/sabljezobe mačke**

{B} mačkin

{O} EDNINA: im. máčka, rod. máčke, daj. máčki, tož. máčko, mest. pri máčki, or. z máčko; DVOJINA: im. máčki, rod. máčk, daj. máčkama, tož. máčki, mest. pri máčkah, or. z máčkama; MNOŽINA: im. máčke, rod. máčka, daj. máčk, tož. máčke, mest. pri máčkah, or. z máčkami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: horoskopska znamenja

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

<i>bik</i>	<i>ovca</i>
<i>bikica</i>	<i>oven</i>
<i>bivol</i>	<i>ovnica</i>
<i>devica</i>	<i>pes</i>
<i>devičnik</i>	<i>petelin</i>
<i>dvojček</i>	<i>podgana</i>
<i>dvojčica</i>	<i>prašič</i>
<i>kača</i>	<i>rak</i>
<i>kačenosec</i>	<i>rakica</i>
<i>kačjak</i>	<i>riba</i>
<i>konj</i>	<i>strelac</i>
<i>koza</i>	<i>strelka</i>
<i>kozorog</i>	<i>škorpion</i>
<i>kozoroginja</i>	<i>škorpionka</i>
<i>lev</i>	<i>tehtnica</i>
<i>levinja</i>	<i>tiger</i>
<i>mačka</i>	<i>vodnar</i>
<i>merjasec</i>	<i>vodnarka</i>
<i>opica</i>	<i>zmaj</i>

Imena celin

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **18** eno- in večbesednih iztočnic (od *Afrika* do *Srednja Amerika*), ki jih v različnih geografskih okoljih različno obravnavajo (teorija petih, šestih in sedmih celin). V geslovnik smo vključili tako sodobne celine (*Afrika, Azija, Evropa*) kot zgodovinske praeline (*Gondvana*), poleg teh pa tudi večja območja, ki jih v stroki pojmujejo kot velike, celinam podobne dele kopnega (*Angloamerika, Antarktika, Mezoamerika*).

NOVOSTI:

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje naglašanih sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmi prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik. V besedotvornem gnezdu {B} navajamo uresničene oblike prebivalcev, prebivalk in pripadajočih pridevnikov.

Novost je sprejetje do sedaj nekodificiranih imen (*Gondvana, Pangea*) in uvedba besedotvornih gnezd, iz katerih je mogoče razbrati besedotvorne načine pri tvorbi prebivalskih imen za oba spola (če obstajajo), svojilnih pridevnikov iz prebivalskih imen obeh spolov in pridevnikov na *-ski*. Pri tem smo upoštevali tudi pogoste, a do sedaj neuslovarjene tvorjenke, npr. poleg *Latinskoameričan* tudi *Latinoameričan*.

Uporabnik je poučen o ustrezni predložni rabi imen celin, in sicer v mestniku (*Kje?*), rodilniku (*Od kod?*) in tožilniku (*Kam?*). Do zdaj je pravopis navajal le predlog v mestniku, sklonsko obliko pa le s končnico (*Arktika: na ~i*); uporabnik je zato moral sam sklepati o rabi predloga v rodilniku in tožilniku. V *ePravopisu* so pri vsakem imenu celine navedeni ustrezni predlogi (*v/na, iz/z/s*) s pravilnimi sklonskimi oblikami (*na Antarktiki, z Antarktike, na Antarktiko*).

V redakcijah je upoštevana tudi pomenska razvejanost pogosto rabljenih imen, npr. *Amerika* (tudi kot skrajšano ime za *Združene države Amerike*) ali *Evropa* (tudi kot nadomestno ime za *Evropsko unijo*).

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 53, 66, 186, 1241.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Velika in mala začetnica](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

Amêrika¹ -e ž; zemljepisno ime

[celina]: predkolumbovska Amerika; pismo iz Amerike; V Ameriki je v navadi, da se podarja šopek dvanajstih vrtnic; Iz prvotne domovine Evrazije je bil vrabec prenesen v obe Ameriki in Avstralijo; odkriti Ameriko Obnašal se je, kot da bi odkril Ameriko; |najti, ugotoviti nekaj, kar je že odkrito, ugotovljeno|: Vodnik nas brez odvečnega odkrivanja Amerike popelje skozi slovnica pravila; prim. **Južna Amerika, Latinska Amerika, Severna Amerika, Srednja Amerika**

Kje? v Ameriki

Od kod? iz Amerike

Kam? v Ameriko

{O} EDNINA: im. Amêrika, rod. Amêrike, daj. Amêriki, tož. Amêriko, mest. pri Amêriki, or. z Amêriko

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena celin; lastna imena v frazemih

Árktika -e ž; zemljepisno ime

|del Zemljinega površja; severno polarno območje|: Lansko zimo je preživela med Eskimi na kanadski Arktiki; Britanijo je zajel val mrzlega zraka z Arktike in povzročil rekordno mrzlo zimo; Zadnji potomci mamutov izvirajo z Arktike pred 3000 do 4000 leti

Kje? na Arktiki

Od kod? z Arktike

Kam? na Arktiko

{B} arktični

{O} EDNINA: im. Árktika, rod. Árktike, daj. Árktiki, tož. Árktiko, mest. pri Árktiki, or. z Árktiko

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena celin

Evrópa² -e ž; zemljepisno ime

|celina|: celinska Evropa; trg jugovzhodne Evrope; Slovenija je tretja najbolj gozdnata država v Evropi; Evropa, stara celina, dobesedno postaja stara

Kje? v Evropi

Od kod? iz Evrope

Kam? v Evropo

{B} Evropejec, Evropejka; Evropejčev, Evropejkin; evropski

{O} EDNINA: im. Evrópa, rod. Evrópe, daj. Evrópi, tož. Evrópo, mest. pri Evrópi, or. z Evrópo

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena celin

Gondvána -e ž; zemljepisno ime

|zgodovinska velecelina, praelina|: Tapirji so živeli že na Gondvani; Od Gondvane se je pred okrog 160 milijoni let najprej odcepila Afrika

Kje? na Gondvani

Od kod? z Gondvane

Kam? na Gondvano

{B} gondvanski

{O} EDNINA: im. Gondvána, rod. Gondváne, daj. Gondváni, tož. Gondváno, mest. pri Gondváni, or. z Gondváno

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena celin

Latinska Amêrika -e -e ž; zemljepisno ime

[Južna in Srednja Amerika]: španske posesti v Latinski Ameriki; glasba iz Latinske Amerike; Bolivarjev načrt združitve držav Latinske Amerike je propadel zaradi odpora starih kolonialnih sil

Kje? v Latinski Ameriki

Od kod? iz Latinske Amerike

Kam? v Latinsko Ameriko

{B} Latinoameričan in Latinskoameričan tudi Latinski Američan, Latinoameričanka in Latinskoameričanka tudi Latinska Američanka; Latinoameričanov in Latinskoameričanov, Latinoameričankin in Latinskoameričankin; latinoameriški in latinskoameriški

{O} EDNINA: im. Latínska Amêrika, rod. Latínske Amêrike, daj. Latínski Amêriki, tož. Latínsko Amêriko, mest. pri Latínski Amêriki, or. z Latínsko Amêriko

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena celin

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Afrika

Amerika

Angloamerika

Antarktika

Arktika

Avstralija

Azija

Evrazija

Evropa

Gondvana

Južna Amerika

Latinska Amerika

Lavrazija

Mezoamerika

Oceanija

Pangea

Severna Amerika

Srednja Amerika

Imena držav

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega 282 eno- in večbesednih iztočnic. Pri pripravi smo sledili širšemu seznamu standardiziranih kratkih imen držav sveta, usklajenemu v okviru Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije (dalje KSZI).

Vir: *Standardizirana kratka, uradna kratka in uradna polna imena držav ter odvisnih ozemelj z najvišjo stopnjo avtonomije*. Vir je dostopen na povezavi [Imena neodvisnih držav in odvisnih ozemelj](#).

V rastočem slovarju smo zajeli imena vseh držav s seznama. Upoštevali smo tudi neaktualna oz. zastarela imena, ki jih še izkazuje jezikovna raba ali so pomembna za zgodovinsko umestitev, npr.

- (1) preimenovane države (*Burma, Cejlon, Njasa, Svazi ...*);
- (2) zgodovinska imena držav (*Kijevska Rusija, Ilirske province, Osmansko cesarstvo, Perzija ...*);
- (3) imena odvisnih ozemelj, ki niso priznane kot države (*Abhazija*);
- (4) zvezne države (*Kalifornija*).

NOVOSTI:

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje naglašenih sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

Uporabnik je poučen o ustrezni predložni rabi imen celin, in sicer v mestniku (*Kje?*), rodilniku (*Od kod?*) in tožilniku (*Kam?*). Do zdaj je pravopis navajal le predlog v mestniku, sklonsko obliko pa le s končnico (*Sejšeli: na ~ih*); uporabnik je zato moral sam sklepati o rabi predloga v rodilniku in tožilniku. V *ePravopisu* so pri vsakem imenu države navedeni ustrezni predlogi (*v/na, iz/z/s*) s pravilnimi sklonskimi oblikami (*v Tanzaniji, iz Tanzanije, v Tanzanijo*). To je zlasti uporabno tam, kjer prihaja do dvojničnosti – npr. pri otoških državah (*na/v Novi Zelandiji, z/iz Nove Zelandije, na/v Novo Zelandijo*).

Pri tistih imenih držav, pri katerih prihaja v tožilniku in mestniku ednine do **mešanja paradigem** ženskega in srednjega spola (*Češka, Češko; Češkoslovaška, Češkoslovaško; Danska, Dansko; Hrvaška, Hrvaško; Irska, Irsko; Japonska, Japonsko*) v tožilniku in mestniku ednine, uporabnika z napotilom *ustrezneje* usmerjamo k obliki, ki se je uveljavila kot nevtralna (*veleposlanik v Danski > na Danskem*). Z uporabo dvojničnih oznak navajamo tudi pojavljanje dvojnic v rodilniku, kjer se je v rabi uveljavila mešana raba predloga in imena (*delavec iz/s Poljske*).

Pri standardiziranih imenih držav smo sledili dogovoru jezikoslovcev in geografov v KSZI, ki ga preverjamo po aktualnem gradivu in Wikipediji. Novost glede na *Slovenski pravopis 2001* je dosledna seznanitev uporabnika z uradnim kratkim imenom (*Afganistan, Armenija, Bolivija*) in uradnim dolgim imenom (*Islamska država Afganistan, Republika Armenija, Večnacionalna država Bolivija*). Novost glede na SP 2001 so do zdaj neuslovarjena imena nekaterih (lahko mlajših) državnih tvorb, npr. *Palav, Tuvalu, Vzhodni Kongo, Zahodni Kongo, Vzhodni Timor*. Novost so tudi poslovenjena imena držav, za katere so se prej uporabljala neposlovenjena ali delno poslovenjena imena; na poslovenjeno različico uporabnika usmeri kazalka *glej (= gl.)* (*São Tomé in Príncipe > Sveti Tomaž in Princ, Saint Kitts in Nevis > Sveti Krištof in Nevis, Mauritius > Mavricij, Liechtenstein > Lihtenštajn*). Nova so še tista imena držav, katerih slovensko ime se je v zadnjih letih spremenilo (*Sveti Vincenc in Grenadini > Sveti Vincencij in Grenadine, Savdska Arabija > Saudova Arabija, Zelenortska otočje > Zelenortski otoki*).

Nova v primerjavi s prejšnjimi priročniki so nekatera spremenjena naglasna mesta, ki so rezultat spremenjene rabe (*Kapvêrdsko otóčje > Kápvêrdski otoki, Srednjeáfriška repúblika > Srédnjeáfriška repúblika*) ali poenotenja slovskih oblik (*Sahára in Sáhara*). Prav tako so ponekod v primerjavi s prejšnjimi priročniki (glede na spremembo spola, npr. *Burkina Faso m > ž*) spremenjene oblikoslovne

paradigme (prej *Burkina Faso – Burkina Fasa*, zdaj *Burkina Faso – Burkine Faso*, tako še *Gvineja Bissau Gvineje Bissau*).

Kot samostojne iztočnice so navedena tudi nekatera **zgodovinska imena** oziroma v rabi uveljavljena nekdanja imena, ki so označena kot »stara imena« (*Vzhodni Pakistan, Britanski Honduras, Dahomej, Južnoafriška republika*). Povezava med posameznimi različicami imena iste državne entitete je nakazana z vodilko *primerjaj* (= *prim.*). Z vodilko so uvedena tudi nekatera druga imena držav, ki so slovnično povsem korektna, a niso več aktualna. V zgodovinskih besedilih oz. v besedilih, ki opisujejo stanje v preteklosti, so ta imena nevtralna. Kadar pa je ime le deloma poslovenjeno, se na ustreznejšo obliko sklicujemo s kazalko *glej* (= *gl.*).

Pogostejša **nadomestna** oziroma sopomenska poimenovanja (*dežela tam spodaj, dežela orlov*) so prikazana v zgledih, kot stalne besedne zveze so vključena pri iztočnicah, npr. pri *dežela*.

Pri vsaki državi je uvedeno besedotvorno gnezdo, ki zaključuje slovarski sestavek ter vsebuje podatek o tvorbi prebivalskih imen za oba spola, svojilnih pridevnikov iz prebivalskih imen obeh spolov ter pridevnika na *-ski/-ški*. Prikazane so tudi že uveljavljene besedotvorne dvojnice, ki jih izkazuje vse pogostejša raba oblik (*Etiopijec* proti *Etiopec*, *Sirec* proti *Sirijec*, *Singaporec* proti *Singapurčan*, *Litovec* proti *Litvanec*, *Samoanec* proti *Samojec*).

Novost v primerjavi s prejšnjimi priročniki so besedotvorna gnezda pri tistih državah, kjer prej niso bila navedena (*Salomonovi otoki, Slonokoščena obala*) oz. tam, kjer so se v rabi uveljavile druge oblike (*Velika Britanija*). V besedotvornih gnezdih pri tistih državah, ki imajo v imenu priredno zvezo (*Antigva in Barbuda, Bosna in Hercegovina, Trinidad in Tobago*), je naveden le pridevnik na *-ski/-ški*, medtem ko so prebivalska imena in svojilni pridevniki iz prebivalskih imen navedeni pri posameznih enotah (otokih ali pokrajinah, a le pri pogostejših, npr. *Antigva: Antigovec, Antigovka, Antigovčev, Antigovkin*). Napotek za imenovanje prebivalcev držav z zapletenejšimi imeni, katerih raba je vprašljiva, je mogoče najti v zgledih pri posameznih državah (*Sveti Tomaž in Princ: prebivalci Svetega Tomaža in Princa*).

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 63.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Velika in mala začetnica](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

Abházijska -e ž; zemljepisno ime

[neodvisna republika v Gruziji]: [mandarine iz Abhazije](#); [Večina držav v svetu priznava Abhazijo zgolj kot integralni del države Gruzije](#)

Kje? v Abhaziji

Od kod? iz Abhazije

Kam? v Abhazijo

{B} Abhazijec, Abhazijka; Abhazijčev, Abhazijkin; abhazijski tudi abhaški

{O} EDNINA: im. Abházijska, rod. Abházijske, daj. Abházijski, tož. Abházijsko, mest. pri Abházijski, or. z Abházijsko

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena držav

Aljáska -e ž; zemljepisno ime

|zvezna država v Združenih državah Amerike|: južna Aljaska; Ptica je preletela 11.500 kilometrov od Aljaske do Nove Zelandije; reportaža z Aljaske

Kje? na Aljaski

Od kod? z Aljaske

Kam? na Aljasko

{B} Aljaščan, Aljaščanka; Aljaščanov, Aljaščankin; aljaški

{O} EDNINA: im. Aljaska, rod. Aljaske, daj. Aljaski, tož. Aljasko, mest. pri Aljaski, or. z Aljasko

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena držav

Kijevska Rúcija -e -e ž; zemljepisno ime

nekdaj |srednjeveška vzhodnoslovanska država (879–1283)|: Prvi vladarji Kijevske Rusije so bili pripadniki skandinavske vojaške elite; prim. **Rusija, kijevski**

Kje? v Kijevski Rusiji

Od kod? iz Kijevske Rusije

Kam? v Kijevsko Rusijo

{B} kijevskoruski

{O} EDNINA: im. Kijevska Rúcija, rod. Kijevske Rúcije, daj. Kijevski Rúciji, tož. Kijevsko Rúcijo, mest. pri Kijevski Rúciji, or. s Kijevsko Rúcijo

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena držav

Monáko¹ -a m; zemljepisno ime

|polno ime Kneževina Monako|; |država v Evropi|: festival plesalcev salse iz Monaka; Večino časa je zaradi davkov živel v Monaku

Kje? v Monaku

Od kod? iz Monaka

Kam? v Monako

{B} Monačan, Monačanka; Monačanov, Monačankin; monaški

{O} EDNINA: im. Monáko, rod. Monáka, daj. Monáku, tož. Monáko, mest. pri Monáku, or. z Monákom

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena držav

Sán Maríno¹ ~ -a m; zemljepisno ime

|polno ime Republika San Marino|; |država v Evropi|: **Mladi dirkač iz San Marina je na koncu zmagal za 22 tisočink sekunde; V društvu pripravljajo dvodnevni izlet v San Marino; kongres v San Marinu**

Kje? v San Marinu

Od kod? iz San Marina

Kam? v San Marino

{B} Sanmarinec, Sanmarinka; Sanmarinčev, Sanmarinkin; sanmarinski

{O} EDNINA: im. Sán Maríno, rod. Sán Marína, daj. Sán Marínu, tož. Sán Maríno, mest. pri Sán Marínu, or. s Sán Marínom

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena držav

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

<i>Abesinija</i>	<i>Brunej</i>
<i>Abhazija</i>	<i>Burkina Faso</i>
<i>Afganistan</i>	<i>Burma</i>
<i>Albanija</i>	<i>Burundi</i>
<i>Aljaska</i>	<i>Butan</i>
<i>Alžirija</i>	<i>Cejlon</i>
<i>Andora</i>	<i>Centralnoafriška republika</i>
<i>Angola</i>	<i>Ciper</i>
<i>Antigva in Barbuda</i>	<i>Čad</i>
<i>Argentina</i>	<i>Čehoslovaška</i>
<i>Armenija</i>	<i>Češka – Češko</i>
<i>Avstralija</i>	<i>Češkoslovaška – Češkoslovaško</i>
<i>Avstrija</i>	<i>Čhin</i>
<i>Avstrijsko cesarstvo</i>	<i>Čile</i>
<i>Avstro-Ogrska</i>	<i>Črna gora</i>
<i>Azerbajdžan</i>	<i>Dahomej</i>
<i>Bahami</i>	<i>Danska – Dansko</i>
<i>Bahrajn – Bahrein</i>	<i>Dominika</i>
<i>Bangladeš</i>	<i>Dominikanska republika</i>
<i>Barbados</i>	<i>Dominiška zveza</i>
<i>Bečuanija</i>	<i>Džibuti</i>
<i>Belgija</i>	<i>Egipt</i>
<i>Belize</i>	<i>Ekvador</i>
<i>Belorusija</i>	<i>Ekvatorialna Gvineja</i>
<i>Beneška republika</i>	<i>Emirati</i>
<i>Benin</i>	<i>Eritreja</i>
<i>Bizantinsko cesarstvo</i>	<i>Estonija</i>
<i>Bocvana</i>	<i>Esvatini</i>
<i>Bolgarija</i>	<i>Etiopija</i>
<i>Bolivija</i>	<i>Fidži</i>
<i>Bosna in Hercegovina</i>	<i>Filipini</i>
<i>Brazilija</i>	<i>Finska – Finsko</i>
<i>Britanski Honduras</i>	<i>Formoza</i>

Francija
 Gabon
 Gambija
 Gana
 Grčija
 Grenada
 Gruzija
 Gvajana
 Gvatemala
 Gvineja
 Gvineja Bisao – Gvineja Bissau
 Haiti
 Holandija
 Honduras
 Hrvaška – Hrvaško
 Ilirske province
 Indija
 Indonezija
 Irak
 Iran
 Irska – Irsko
 Islandija
 Italija
 Izrael
 Jamajka
 Japonska – Japonsko
 Jemen
 Jordanija
 Jugoslavija
 Južna Afrika – Južnoafriška republika
 Južna Koreja
 Južna Rodezija
 Južni Sudan
 Kalifornija
 Kambodža
 Kamerun
 Kampučija
 Kanada
 Kapverdski otoki
 Karantanija
 Katar
 Kazahstan
 Kenija
 Kijevska Rusija
 Kirgizija – Kirgizistan
 Kiribati
 Kitajska – Kitajsko
 Kolumbija
 Komori
 Kongo
 Kosovo
 Kostarika
 Krim (avtonomna republika)
 Kuba
 Kuvajt
 Laos
 Latvija
 Lesoto
 Libanon
 Liberija
 Libija
 Lihtenštajn
 Litva
 Luksemburg
 Madagaskar
 Madžarska – Madžarsko
 Malavi
 Maldivi
 Malezija
 Malgaška republika
 Mali
 Malta
 Maroko
 Marshallovi otoki
 Mavretanija
 Mavricij – Mauritius tudi Mauricius
 Mehika
 Mezopotamija
 Mikronezija
 Mjanmar
 Moldavija
 Monako
 Mongolija
 Mozambik
 Namibija
 Nauru
 Nemčija
 Nemška jugozahodna Afrika
 Nepal
 Niger
 Nigerija
 Nikaragva
 Nizozemska – Nizozemsko – Holandija
 Njasa
 Norveška – Norveško
 Nova Zelandija
 Novi Hebridi
 Oman
 Osmansko cesarstvo – Otomansko cesarstvo
 Pakistan
 Palau – Palav
 Palestina
 Panama
 Papeška država
 Papua Nova Gvineja
 Paragvaj
 Peru
 Perzija
 Poljska – Poljsko
 Portugalska – Portugalsko
 Portugalska Gvineja
 Republika Makedonija – Severna Makedonija

Romunija
Ruanda
Rusija
Salomonovi otoki
Salvador
Samoa
San Marino
Saudova Arabija – Savdska Arabija
Sejšeli
Senegal
Severna Koreja
Severna Rodezija
Siam
Sierra Leone
Singapur
Sirija
Slonokoščena obala
Slovaška – Slovaško
Slovenija – Slovensko
Somalija
Sovjetska zveza
Srbija
Srednjeafriška republika
Sudan
Surinam
Svazi
Sveta Lucija
Sveti Krištof in Nevis – Saint Kitts in Nevis
Sveti Tomaž in Princ – Sao Tome in Principe
Sveti Vincencij in Grenadine – Sveti Vincenc in Grenadini
Sveto rimsko cesarstvo
Španija
Šrilanka
Švedska – Švedsko
Švica

Tadžikistan
Tajska – Tajsko
Tajvan
Tanzanija
Teksas
Togo
Tonga
Tretji rajh
Trinidad in Tobago
Tunizija
Turčija
Turkmenija – Turkmenistan
Tuvalu
Uganda
Ukrajina
Urugvaj
Uzbekistan
Vanuatu
Vatikan
Velika Britanija
Venezuela
Vietnam
Vzhodni Kongo
Vzhodni Pakistan
Vzhodni Timor
Zahodna Sahara
Zahodna Samoa
Zahodni Kongo
Zahodni Pakistan
Zair
Zambija
Združene države Amerike – Amerika
Združeni arabski emirati
Združeno kraljestvo
Zelenortski otoki
Zimbabve

Imena krajev (naselbinska imena)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **117** iztočnic. Gre za imena slovenskih in tujih krajev, med katerimi je 37 endonimov in 46 eksonimov ter 34 imen krajev iz Slovenije.

V slovar so se imena uvrstila zaradi:

- (1) geslovnika evropskih prestolnic (*Atene, Berlin, Reykjavik*);
- (2) zemljepisnih imen, vključenih v preglednice za tuje jezike – v letu 2021 italijanščine (*Cadore, Asissi, Pavija*) in španščine (*Algeciras, Aguascalientes*);
- (3) funkcije izhodišča pri različnih zemljepisnih imenih (*Suez, Krško*);
- (4) povezav z drugimi iztočnicami (mesto *Darwin* – priimek *Darwin*; *Aleksandrija* – *aleksandrinka*);
- (5) sistematičnega pregleda vseh nadomestnih imen in poimenovanj (*Carigrad* – *drugi Rim*; *Helsinki, Sankt Peterburg, Stockholm* – *severne Benetke*);
- (6) povezav med aktualnimi in zgodovinskimi imeni (*Čreta* – *Marija Čreta*);
- (7) uslovarjanja zgodovinskih dogodkov (*Stalingrad* – *bitka za Stalingrad*; *Leningrad* – *obleganje Leningrada*).

Geslovník bo sistematično dopolnjen z različnimi tipi krajevnih imen.

NOVOSTI:

Novost v slovarju glede na SP 2001 so ponazoritve rabe, ki kažejo na posebne skladske in pomenske položaje. Opozorjeno je tudi na položaje, ko se ime kraja nahaja v položaju desnega imenovalnega prilastka, ki je lahko tudi ujemalen z jedrom: »kot prilastek, v imenovalniku« *V mestu Assisi bodo premierno uprizorili muzikal o Frančišku Asiškem.*

Problemski sklop »evropske prestolnice« prinaša tudi pomenski prenos, ki ga ugotavljamo vsakokrat, ko je ime prestolnice uporabljeno v metonimičnem pomenu 'vlada s sedežem v tem mestu', npr. *Ankara* (1) glavno mesto Turčije – *Vlak vozi iz Ankare v Carigrad*; (2) v prenesenem pomenu, vlada, ki ima sedež v Ankari – *Načrte o začasni prekinitvi spopadov je podprla tudi Ankara.*

Besedotvorno gnezdo pri teh imenih prinaša pomemben podatek o tvorbi prebivalskega imena za oba spola, svojilnega pridevnika in pridevnika na *-ski* (*Dunaj: Dunajčan, Dunajčanka, Dunajčanov, Dunajčankin, dunajski*). Pri tem se izkazujejo tudi razlike med posameznimi homonimnimi imeni, npr. *Čreta* – *Čretljan* (občina Vransko), *Čretar* (občina Hoče – Slivnica).

Kot druga zemljepisna imena imajo tudi imena krajev v geslu pojasnjeno predložno rabo, ki je lahko za uporabnika težavna, in sicer v mestniku (*Kje?*), roditeljskem (*Od kod?*) in tožilniku (*Kam?*). Pri vsakem imenu je naveden ustrezen predlog (*v/na, iz/z/s*) s pravilnimi sklonskimi oblikami (*na Dunaju, z Dunaja, na Dunaj*).

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje naglašanih sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmi prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 62.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Velika in mala začetnica](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

Aguascalientes -a [águaskaljéntes, rod. águaskaljéntesa, or. z águaskaljéntesom] m; zemljepisno ime

|mesto v Mehiki|: V Aguascalientesu so našli zatočišče popotniki in romarji že v 16. stoletju; kot prilastek, v imenovalniku **Ime mesta Aguascalientes je povezano z vodnimi izviri**

Kje? v Aguascalientesu

Od kod? iz Aguascalientesa

Kam? v Aguascalientes

{B} Aguascalienteščan, Aguascalienteščanka; Aguascalienteščanov, Aguascalienteščankin; aguascalienteški

{O} EDNINA: im. Aguascalientes, rod. Aguascalientesa, daj. Aguascalientesu, tož. Aguascalientes, mest. pri Aguascalientesu, or. z Aguascalientesom

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena krajev; španščina; endonimi

Berlín -a m; zemljepisno ime

|glavno mesto Nemčije|: **društvo Slovenija iz Berlina; filmski festival v Berlinu; praznovanje združitve obeh Berlinov**; v prenesenem pomenu |vlada, ki ima sedež v Berlinu|: **Washington in Berlin v sodelovanju obveščevalnih služb vidita veliko prednosti; Uradni Berlin je do bruseljskega predloga bolj zadržan**; prim. **Zahodni Berlin, Vzhodni Berlin**

Kje? v Berlinu

Od kod? iz Berlina

Kam? v Berlin

{B} Berlinčan, Berlinčanka; Berlinčanov, Berlinčankin; berlinski

{O} EDNINA: im. Berlín, rod. Berlína, daj. Berlínu, tož. Berlín, mest. pri Berlínu, or. z Berlínom; DVOJINA: im. Berlína, rod. Berlínov, daj. Berlínoma, tož. Berlína, mest. pri Berlínih, or. z Berlínoma; MNOŽINA: im. Berlíni, rod. Berlínov, daj. Berlínom, tož. Berlíne, mest. pri Berlínih, or. z Berlíni

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena krajev; eksonimi

Cadore -ja [kadóre, rod. kadóreja, or. s kadórejem] m; zemljepisno ime

|regija v Italiji|: **vas Borca v Cadoreju**; kot prilastek, v imenovalniku **V središču pokrajine Cadore je bil rojen veliki Tizian**

Kje? v Cadoreju

Od kod? iz Cadoreja

Kam? v Cadore

{B} Cadorejčan, Cadorejčanka; Cadorejčanov, Cadorejčankin; cadorejski

{O} EDNINA: im. Cadore, rod. Cadoreja, daj. Cadoreju, tož. Cadore, mest. pri Cadoreju, or. s Cadorejem

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena krajev; italijanščina; endonimi

Cerkljanska Dobráva -e -e ž; zemljepisno ime

[kraj v občini Cerklje na Gorenjskem]: čebelarski mojster s Cerkljanske Dobrave; Pohod smo začeli na Cerkljanski Dobravi; kot prilastek, v imenovalniku V naselju Cerkljanska Dobrava sta se zaradi močnega vetra na cesto podrli drevesi; prim. **cerkljanski**

(< **Cerklje**)

Kje? na Cerkljanski Dobravi

Od kod? s Cerkljanske Dobrave

Kam? na Cerkljansko Dobravo

{B} Dobravec, Dobravka; Dobravčev, Dobravkin; dobravski

{O} EDNINA: im. Cerkljanska Dobráva, rod. Cerkljanske Dobráve, daj. Cerkljanski Dobrávi, tož. Cerkljansko Dobrávo, mest. pri Cerkljanski Dobrávi, or. s Cerkljansko Dobrávo

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena krajev

Reykjavik -a [rêjkjavík] m; zemljepisno ime

[glavno mesto Islandije]: Na otoku pred Reykjavikom so postavili spomenik, imenovan po pesmi Johna Lennona; kot prilastek, v imenovalniku Sprehod po mestu Reykjavik razkriva skandinavsko gradnjo in arhitekturo

Kje? v Reykjaviku

Od kod? iz Reykjavika

Kam? v Reykjavik

{B} Reykjavičan, Reykjavičanka; Reykjavičanov, Reykjavičankin; reykjaviški

{O} EDNINA: im. Reykjavik, rod. Reykjavika, daj. Reykjaviku, tož. Reykjavik, mest. pri Reykjaviku, or. z Reykjavikom

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena krajev; eksonimi

Súez -a m; zemljepisno ime

[mesto v Egiptu]: Pluli so iz Sueza do Krete; pomorska trgovska prometnica Suez–Singapur

Kje? v Suezu

Od kod? iz Sueza

Kam? v Suez

{B} Suežan, Suežanka; Suežanov, Suežankin; sueški

{O} EDNINA: im. Súez, rod. Súeza, daj. Súezu, tož. Súez, mest. pri Súezu, or. s Súezom

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena krajev; eksonimi

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

<i>Aguascalientes</i>	<i>Črna na Koroškem</i>	<i>Nikozija</i>
<i>Agulhas</i>	<i>Črni Potok</i>	<i>Nova Gorica</i>
<i>Aleksandrija</i>	<i>Darwin</i>	<i>Novo Mesto</i>
<i>Alessandria</i>	<i>Dolenje Jezero</i>	<i>Ortisei</i>
<i>Algeciras</i>	<i>Dolenjske Toplice</i>	<i>Orvieto</i>
<i>Amsterdam</i>	<i>Dublin</i>	<i>Oslo</i>
<i>Ancona</i>	<i>Dunaj</i>	<i>Ottawa</i>
<i>Andorra la Vella</i>	<i>Dunajsko Novo Mesto</i>	<i>Pariz</i>
<i>Andria</i>	<i>Erevan</i>	<i>Pavia</i>
<i>Ankara</i>	<i>Frascati</i>	<i>Piacenza</i>
<i>Assisi</i>	<i>Gorenje Jezero</i>	<i>Piran</i>
<i>Astana</i>	<i>Gospa Sveta</i>	<i>Podgorica</i>
<i>Atene</i>	<i>Helsinki</i>	<i>Praga</i>
<i>Baku</i>	<i>Iesolo in Jesolo</i>	<i>Reykjavik</i>
<i>Benedikt</i>	<i>Imola</i>	<i>Riga</i>
<i>Benetke</i>	<i>Jezerko</i>	<i>Rim</i>
<i>Beograd</i>	<i>Kijev</i>	<i>Rimini</i>
<i>Berlin</i>	<i>Kišinjev</i>	<i>Sankt Peterburg</i>
<i>Bern</i>	<i>Kišinjev</i>	<i>San Marino</i>
<i>Bled</i>	<i>Köbenhavn</i>	<i>Savica</i>
<i>Blejska Dobrava</i>	<i>Kočna</i>	<i>Seldžuk</i>
<i>Bratislava</i>	<i>Kopenhagen</i>	<i>Soča</i>
<i>Brindisi</i>	<i>Krn</i>	<i>Stalingrad</i>
<i>Bruselj</i>	<i>København</i>	<i>Stockholm</i>
<i>Budimpešta</i>	<i>Laško</i>	<i>Stojno Selo</i>
<i>Bukarešta</i>	<i>Leningrad</i>	<i>Suez</i>
<i>Bukov Vrh</i>	<i>Lizbona</i>	<i>Sveti Florijan</i>
<i>Cadore</i>	<i>Ljubljana</i>	<i>Sveti Jakob ob Savi</i>
<i>Canossa in Kanosa</i>	<i>London</i>	<i>Šentjakob ob Savi</i>
<i>Carigrad</i>	<i>Lovrenc na Pohorju</i>	<i>Šmarje pri Jelšah</i>
<i>Cefalu</i>	<i>Lucca</i>	<i>Tatre</i>
<i>Cerkljanska Dobrava</i>	<i>Luksemburg</i>	<i>Tirana</i>
<i>Cerkljanski Vrh</i>	<i>Macerata</i>	<i>Trapani</i>
<i>Cerklje ob Krki</i>	<i>Madrid</i>	<i>Trst</i>
<i>Cerknica</i>	<i>Male Benetke</i>	<i>Viareggio</i>
<i>Cerkno</i>	<i>Marija Čreta</i>	<i>Vicenza</i>
<i>Cesena</i>	<i>Minsk</i>	<i>Volgograd</i>
<i>Cremona</i>	<i>Monako</i>	<i>Windsor</i>
<i>Čreta</i>	<i>Moskva</i>	<i>York</i>

Imena nebesnih teles in pojavov

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **71** slovarskih iztočnic. Nabor je prenovljen oz. aktualiziran glede na *Slovenski pravopis 2001* in dopolnjen z 31 iztočnicami, ki so v rabi pogoste.

Med imena nebesnih teles in pojavov smo uvrstili imena galaksij, jat galaksij, ozvezdij, meglic, zvezd, planetov, njihovih satelitov in nestrokovnih poimenovanj za nekatere izmed njih (npr. *Danica* in *Večernica* za Venero) ter staro ime *Jakobova lestev* za Rimsko cesto.

Med njimi so:

- (1) enobesedna imena (npr. *Mars*, *Ribi*, *Rigel*);
- (2) večbesedna imena (npr. *Mali voz*, *Rimska cesta*, *Krajevna skupina*);
- (3) večdelna imena (npr. *Alfa Kentavra*, *Eta Gredlja*, *Proksima Kentavra*).

Opozorjeno je, da imena nebesnih teles, tj. planetov, zvezd, ozvezdij, galaksij ipd., pišemo z veliko začetnico, neprve sestavine, ki so občna poimenovanja (npr. *Veliki voz*, *Rimska cesta*, *Mlečna cesta*), pa z malo. Kadar uporabljamo imena ozvezdij (npr. *Bik*, *Strelec*) kot pojme iz astronomije oziroma astrologije, jih pišemo z veliko začetnico, kadar gre za enakozvočnice kot poimenovanja za horoskopska znamenja, pa z malo (npr. *bik*, *strelc*). V slovar smo vključili tudi nebesnim telesom enakozvočna poimenovanja, s katerimi zaznamujemo le del vsakdana oz. obdajajoče nas stvarnosti, ki imajo širši pomen, kar je ponazorjeno z zgledi rabe. Ta poimenovanja se pišejo z malo začetnico (npr. *sonce*, *osončje*, *luna*).

NOVOSTI:

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje naglašanih sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmi prinaša systemske možnosti pregibanja. Zlasti pri dvo- oz. večdelnih iztočnicah je bistveno določilo o sklonljivosti ene od enot imen, pri čemer gradivsko preverjamo pravopisna pravila o sklonljivosti skladijsko ujemalnih ali neujemalnih enot, od katerih se razlikujejo podredne imenske zveze, npr. *Eta Gredlja*, *Proksima Kentavra*.

Glede na SP 2001 so uslovarjena večdenotativna imena, saj je mnogo nebesnih teles poimenovanih po osebah iz mitologije – bodisi grške bodisi rimske, podomačitveni proces pa je pri obeh skupinah imen različen.

Zanimiv primer spremembe spola zaradi različnih stopenj podomačitve je par *Tetida* – *Tetis*. Grško antično ime *Tetis* smo podomačili že v 20. stoletju po sistemu, ki predvideva imenovalniško obliko v skladu z osnovo, kot jo kaže roditelj – *Tetida*. V ta podomačitveni proces ni bilo vključeno zemljepisno ime nekdanjega oceana, ki se zato še vedno glasi *Tetis* in je postalo v sodobnih besedilih samostalni moškega spola (*ocean Tetis*).

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci v vseh številih.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 45.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Velika in mala začetnica](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

Álfa Kentávra -e ~ ž; zemljepisno ime

|zvezda|: [vožnja do Alfe Kentavra](#); kot prilastek, v imenovalniku [Kot prvi cilj si zastavimo najbližjo zvezdo Alfa Kentavra](#)

Kje? na Alfi Kentavra

Od kod? z Alfe Kentavra

Kam? na Alfo Kentavra

{O} EDNINA: im. Álfa Kentávra, rod. Álfe Kentávra, daj. Álfi Kentávra, tož. Álfo Kentávra, mest. pri Álfi Kentávra, or. z Álfo Kentávra; DVOJINA: im. Álfi Kentávra, rod. Álf Kentávra, daj. Álfama Kentávra, tož. Álfi Kentávra, mest. pri Álfah Kentávra, or. z Álfama Kentávra; MNOŽINA: im. Álfe Kentávra, rod. Álf Kentávra, daj. Álfam Kentávra, tož. Álfe Kentávra, mest. pri Álfah Kentávra, or. z Álfami Kentávra

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: imena nebesnih teles, pojavov, galaksij, ozvezdij

Máli vóz -ega -a m; zemljepisno ime

|ozvezdje|: [ozvezdje Malega Voza](#); [Mornarjem so svetovali, naj za orientacijo raje uporabljajo ozvezdje Malega voza namesto Velikega voza](#)

Kje? v Malem vozu

Od kod? iz Malega voza

Kam? v Mali voz

{O} EDNINA: im. Máli vóz, rod. Málega vóza, daj. Málemu vózu, tož. Máli vóz, mest. pri Málem vózu, or. z Málim vózom

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: imena nebesnih teles, pojavov, galaksij, ozvezdij

Márs² -a m; zemljepisno ime

|planet|: [načrti za naselitev Marsa](#); [podzemno jezero na Marsu](#); [kot bi kdo padel z Marsa](#) |kot kaj zelo nenavadnega|: [Vaščani so naju gledali, kot da sva padla z Marsa](#); [pasti z Marsa](#) |biti neumen, zelo čuden|: [Nisem padel z Marsa, da bi igral za kikiriki](#)

Kje? na Marsu

Od kod? z Marsa

Kam? na Mars

{B} Marsov

{O} EDNINA: im. Márš, rod. Márša, daj. Máršu, tož. Márša, mest. pri Máršu, or. z Máršom; DVOJINA: im. Márša, rod. Máršov, daj. Máršoma, tož. Márša, mest. pri Márših, or. z Máršoma; MNOŽINA: im. Márši, rod. Máršov, daj. Máršom, tož. Márse, mest. pri Márših, or. z Márši

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena nebesnih teles, pojavov, galaksij, ozvezdij; lastna imena v frazemih

Tétida² -e ž; zemljepisno ime

[Saturnov satelit]: Preučevali so položaj lun Telesta in Kalipso v odnosu do Tetide; Na Tetidi niso odkrili vode; gl. **Tetis**

Kje? na Tetidi

Od kod? s Tetide

Kam? na Tetido

{O} EDNINA: im. Tétida, rod. Tétide, daj. Tétidi, tož. Tétido, mest. pri Tétidi, or. s Tétido; DVOJINA: im. Tétidi, rod. Tétid, daj. Tétidama, tož. Tétidi, mest. pri Tétidah, or. s Tétidama; MNOŽINA: im. Tétide, rod. Tétid, daj. Tétidam, tož. Tétide, mest. pri Tétidah, or. s Tétidami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena nebesnih teles, pojavov, galaksij, ozvezdij

Tétis² -- ž; zemljepisno ime

[Saturnov satelit]: Tetis je odkril Giovanni Cassini; kot prilastek, v imenovalniku Saturnova notranja luna Tetis; gl. **Tetida**

Kje? na Tetis

Od kod? s Tetis

Kam? na Tetis

{O} EDNINA: im. Tétis, rod. Tétis, daj. Tétis, tož. Tétis, mest. Tétis, or. Tétis; DVOJINA: im. Tétis, rod. Tétis, daj. Tétis, tož. Tétis, mest. pri Tétis, or. s Tétis; MNOŽINA: im. Tétis, rod. Tétis, daj. Tétis, tož. Tétis, mest. pri Tétis, or. s Tétis

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena nebesnih teles, pojavov, galaksij, ozvezdij

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Alfa Kentavra

Amalteja

Andromeda

Andromedina galaksija

Antares

Arktur

Betelgeza

Bik

Danica

Deimos

Devica

Dvojčka

Eta Gredlja

Evropa

Fobos

Galateja

Ganimed im. tudi *Ganimedes*

Io

Jakobova lestev

Jo

Jupiter

Kačenošec

Kalipso
Kalisto
Kentaver A
Kozorog
Krajevna skupina
Lev
Luna
Mačje oko
Mali Magellanov oblak
Mali voz
Mars
Merkur
Mesec
Mlečna cesta
Najada
Neptun
Nereida
Orion
Osončje
Oven
Pandorin grozd
Phobos
Pluton
Polarnica
Proksima Kentavra

Rak
Ribi
Rigel
Rimska cesta
Saturn
Severnica
Sirij
Sonce
Sončnica
Strelec
Škorpijon
Tehtnica
Tetida im. tudi Tetis
Tetis
Titan
Triton
Uran
Večernica
Veliki medved
Veliki voz
Venera
Vodnar
Zemlja
Zidni kvadrant

Imena objektov in stavb

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **19** iztočnic, geslovník pa se bo še nadgradil. Trenutno so uslovarjena imena, ki predstavljajo:

- (1) objekte zgodovinskega in verskega pomena (Dioklecijanova palača, Hadrijanov zid, Keopsova piramida, Marija Snežna);
- (2) infrastrukturne objekte – ceste, mostove, železnice (Bezgavec, Krški most);
- (3) sodobne zgradbe s posebnimi funkcijami (Cankarjev dom, Gospodarsko razstavišče).

NOVOSTI:

Kot druga zemljepisna imena imajo tudi imena objektov in stavb v geslu pojasnjeno predložno rabo, ki je lahko za uporabnika težavna, in sicer v mestniku (*Kje?*), rođilniku (*Od kod?*) in tožilniku (*Kam?*). Pri vsakem imenu je naveden ustrezen predlog (*v/na, iz/z/s*) s praviłnimi sklonskimi oblikami (*pri Marji Snežni, od Marije Snežne, k Mariji Snežni*).

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje naglašanih sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmi prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 68.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Velika in mala začetnica](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

Bezgávec² -vca m; zemljepisno ime

[viadukt v Novem Mestu]: **nesreča na Bezgavcu**; kot prilastek, v imenovalniku **gradnja viadukta Bezgavec**

Kje? na Bezgavcu

Od kod? z Bezgavca

Kam? na Bezgavec

{B} bezgavški

{O} EDNINA: im. Bezgávec, rod. Bezgávca, daj. Bezgávcu, tož. Bezgávec, mest. pri Bezgávcu, or. z Bezgávцем

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena objektov, stavb

Cánkarjev dóm¹ -ega -a m; zemljepisno ime

|kulturno in kongresno središče v Ljubljani|: [Poznavalci arhitekture pogosto najdejo podobnosti med Ravnikarjevim Cankarjevim domom in Aaltovim središčem Finlandia v Helsinkih](#); [koncert v Linhartovi dvorani Cankarjevega doma](#)

Kje? v Cankarjevem domu

Od kod? iz Cankarjevega doma

Kam? v Cankarjev dom

{O} EDNINA: im. Cánkarjev dóm, rod. Cánkarjevega dóma, daj. Cánkarjevemu dómu, tož. Cánkarjev dóm, mest. pri Cánkarjevem dómu, or. s Cánkarjevim dómom

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena objektov, stavb

Gospodársko razstavišče¹ -ega -a s; zemljepisno ime

|sejemski prostor v Ljubljani|: [Sejem Vino je na Gospodarskem razstavišču potekal teden dni v juniju](#)

Kje? na Gospodarskem razstavišču

Od kod? z Gospodarskega razstavišča

Kam? na Gospodarsko razstavišče

{O} EDNINA: im. Gospodársko razstavišče, rod. Gospodárskega razstavišča, daj. Gospodárskemu razstavišču, tož. Gospodársko razstavišče, mest. pri Gospodárskem razstavišču, or. z Gospodárskim razstaviščem

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena objektov, stavb

Krški móst -ega -a in **Krški móst** -ega -ú m; zemljepisno ime

|most na otok Krk|: [Peljali so se mimo Reke in čez Krški most](#); ☉ hr. *Krčki most*; prim. **krški** (< **Krk**)

Kje? na Krškem mostu

Od kod? s Krškega mostu in s Krškega mosta

Kam? na Krški most

{O} EDNINA: im. Krški móst, rod. Krškega mósta in Krškega mostú, daj. Krškemu móstu, tož. Krški móst, mest. pri Krškem móstu, or. s Krškim móstom

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena objektov, stavb

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Amundsen-Scottova raziskovalna postaja
Bezgavec
Cankarjev dom
Dioklecijanova palača
Džoserjeva piramida
Fudži
Gospa Sveta
Gospodarsko razstavišče
Hadrijanov zid
Karakalove terme

Keopsova piramida
Khislstein in Kieselstein
Krški most
Marija Snežna
Marija Tolažnica
Montecassino
Rimski zid
Windsor
Zmajski most

Imena otokov, polotokov in otočij

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega 13 iztočnic. Vključuje imena otokov, polotokov in otočij, ki so bila prej del večjega problemskega sklopa »Imena pokrajin, otokov«; del iztočnic je vključen zaradi prekrivnosti dela imena z že uslovarjenim pridevnikom.

Geslovník obsega:

- (1) imena otokov, ki so bila do zdaj navedena le v imenih držav (*Antigva in Barbuda: Antigva, Barbuda; Trinidad in Tobago: Trinidad, Tobago*);
- (2) imena, ki so vključena zaradi že uslovarjenih pridevnikov (*Bled – blejski – Blejski otok*);
- (3) imena, ki so vključena zaradi izhodiščnih samostalnikov (*Labrador – labradorski – Labradorski tok*).

Problemski sklop bo še dopolnjen, trenutni geslovník je nastal ob pripravi predloga novih pravopisnih pravil, in sicer ob poglavju o veliki in mali začetnici.

NOVOSTI:

Nova v slovarju so glede na SP 2001 nekatera imena otokov, ki so bila do zdaj navedena le v imenih držav (*Antigva in Barbuda: Antigva, Barbuda; Trinidad in Tobago: Trinidad, Tobago*). V *ePravopis* smo jih uvrstili, ker se v rabi pojavljajo tudi posamezne oblike. Tako besedotvorno gnezdo pri teh redakcijah prinaša podatek o tvorbi prebivalskega imena za oba spola, svojilnega pridevnika in pridevnika na *-ski* (*Antigva: Antigovec, Antigovka, Antigovčev, Antigovkin, antigovski*).

V slovarskem sestavku imajo imena otokov, polotokov in otočij prikazano predložno rabo, in sicer v mestniku (*Kje?*), roditeljskem (*Od kod?*) in tožilniku (*Kam?*). Pri nekrajevnom imenu je naveden ustrezen predlog (*v/na, iz/z/s*), ob njih pa ustrezne sklonске oblike (*na Blejskem otoku, z Blejskega otoka, na Blejski otok*).

Pri imenih otokov, polotokov in otočij, ki poimenujejo tuje nekrajevne zemljepisne danosti, je v posebnem razdelku »Podatki o izvorniku« prikazana informacija o izvornem jeziku in imenu (npr. *Andamani*, angl. *Andaman Islands*; *Kanarski otoki*, šp. *Islas Canarias*).

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami. Izgovor je prikazan bodisi z navajanjem onaglašene iztočnice in naglašanih sklonskih oblik v vseh številih bodisi z zapisom izgovora v razdelku »Izgovor«.

Glede na SP 2001 je novost prikazovanje ozkih nenaglašanih samoglasnikov *e* ali *o*, in sicer je ožina označena s pikico pod *e* ali *o* (*ě* oz. *ř*), npr. [*apenínski pólotok*, rod. ed. *apenínskega pólotoka*].

Za nekatere zemljepisne danosti je v rabi prisotnih in ustaljenih več imen, v *ePravopisu* je priporočena oblika imena prikazana kot ustreznejša, npr. *Iberski polotok*, ustrezneje *Pirenejski polotok*.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 69–76

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Velika in mala začetnica](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

Andamáni -OV m mn.; zemljepisno ime

[angl. Andaman Islands]; |otočje v Indijskem oceanu|: [podvodni svet Andamanov](#); [Andamane sestavlja več kot dvesto otokov](#); [Na Andamanih ne poznajo piratstva](#)

Kje? na Andamanih

Od kod? z Andamanov

Kam? na Andamane

{B} Andamanec, Andamanka; Andamančev, Andamankin; andamanski

{O} EDNINA: im. Andamáni, rod. Andamánov, daj. Andamánom, tož. Andamáne, mest. pri Andamánih, or. z Andamáni

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena otokov in polotokov

Apeninski polotok -ega -oka [apenínski pólotok in apenínski polotòk, rod. apenínskega pólotòka in apenínskega polotóka] m; zemljepisno ime

[polotok v Italiji]: [Na področju Apeninskega polotoka se mešata mediteransko in gorsko podnebje](#); [Počitnice smo preživeli na Apeninskem polotoku](#); prim. **apeninski**

(< **Apenini**)

Kje? na Apeninskem polotoku

Od kod? z Apeninskega polotoka

Kam? na Apeninski polotok

{O} EDNINA: im. Apeninski polotok, rod. Apeninskega polotoka, daj. Apeninskemu polotoku, tož. Apeninski polotok, mest. pri Apeninskem polotoku, or. z Apeninskim polotokom

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena otokov in polotokov

Blêjski ôtok -ega -óka s; zemljepisno ime

[otok na Blejskem jezeru]: [kulturna dediščina Blejskega otoka](#); [Na Blejski otok se bomo odpeljali s pletnami](#); [cerkev na Blejskem otoku](#); prim. **blejski**

(< **Bled**)

Kje? na Blejskem otoku

Od kod? z Blejskega otoka

Kam? na Blejski otok

{O} EDNINA: im. Blêjski ôtok, rod. Blêjskega otóka, daj. Blêjskemu otóku, tož. Blêjski ôtok, mest. pri Blêjskem otóku, or. z Blêjskim otokóm

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena otokov in polotokov

Lábrador -ja m; zemljepisno ime

|polotok v Kanadi|: južni Labrador; Na obale Labradorja vsako pomlad naplavi ledene kose z Arktike; ocean med Labradorjem in Islandijo

Kje? na Labradorju

Od kod? z Labradorja

Kam? na Labrador

{B} Labradorec, Labradorka; Labradorčev, Labradorkin; labradorski

{O} EDNINA: im. Lábrador, rod. Lábradorja, daj. Lábradorju, tož. Lábrador, mest. pri Lábradorju, or. z Lábradorjem

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: imena otokov in polotokov

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Andamani

Antigva

Apeninski polotok

Barbuda

Blejski otok

Iberski polotok

Kanarski otoki

Labrador

Nova Gvineja

Pantelleria

Pirenejski polotok

Tobago

Trinidad

Imena pokrajin

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega 43 iztočnic. Gre za imena, ki so se v slovar uvrstila zaradi povezav z drugimi entitetami (*Švabsko – Švab* nadomestno ime za *Nemca*), nekatere iztočnice so izbrane zaradi primerjav: *Slovenec (koroški Slovenec) – Beneški Slovenec* in utemeljitve podstave z veliko pisanih imen. V geslovníku so vključena tudi imena slovenskih pokrajin (*Dolenjska, Gorenjska, Štajerska ...*).

Nova v slovarju glede na SP 2001 so nekatera imena pokrajin, ki do sedaj še niso bila uslovarjena. Med imena pokrajin so sprejeta imena, ki poimenujejo:

- (1) ozemlje glede na oblikovanost, obraslost, urejenost (*Dunajski gozd, Notranjski kras*);
- (2) določeno ozemlje sploh (*Gorenjska, Podravje*).

NOVOSTI:

Besedotvorno gnezdo pri imenih pokrajin drugega tipa prinaša pomemben podatek o tvorbi prebivalskega imena za oba spola, svojilnega pridevnika in pridevnika na *-ski* (*Gorenjska: Gorenjec, Gorenjka, Gorenjčev, Gorenjkin, gorenjski; Gorenjsko: Gorenjec, Gorenjka, Gorenjčev, Gorenjkin, gorenjski*).

Kot druga zemljepisna imena imajo tudi imena pokrajin in otokov v geslu pojasnjeno predložno rabo, ki je lahko za uporabnika težavna, in sicer v mestniku (*Kje?*), rodilniku (*Od kod?*) in tožilniku (*Kam?*). Pri vsakem imenu je naveden ustrezen predlog (*v/na, iz/z/s*) s pravilnimi sklonskimi oblikami (*v Frigiji, iz Frigije, v Frigijo*).

Nekatera zemljepisna imena pokrajin ženskega spola na *-ska/-ška* (*Gorenjska*) imajo svojo vzporednico srednjega spola na *-sko/-ško* (*Gorenjsko*), vzporednice so med seboj povezane z vodilko *primerjaj* (= *prim.*), npr. *Gorenjska prim. Gorenjsko*. Ta imena nimajo enotne sklanjatve. V rodilniku (*Od kod?*) se pojavljata obliki obeh spolov, zaradi mešanja oblik se uveljavlja tudi predlog *z/s* ob samostalniku ženskega spola. V slovarju je prikazana dvojnična možnost (*Gorenjska: rod. z/iz Gorenjske; Gorenjsko: z Gorenjskega, variantno z/iz Gorenjske*). V tožilniku (*Kam?*) in mestniku (*Kje?*) dajemo prednost srednjespolski obliki, na kar je v slovarju opozorjeno s pojasnilom »ustrezneje« (*Gorenjska: tož. v Gorenjsko, ustrezneje na Gorenjsko; mest. v Gorenjski, ustrezneje na Gorenjskem*).

ePravopis med lastna zemljepisna imena uvršča slovensko zgodovinsko pokrajino *Vojvodino Kranjsko*, ki je bila v SP 2001 prikazana kot opisno poimenovanje, pri katerem začetnemu občnemu poimenovanju (*vojvodina*) sledi določilo v imenovalniku (*Kranjska*).

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje naglašanih sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmi prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 63.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Velika in mala začetnica](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

Bôhinj -ínja m; zemljepisno ime

[območje Zgornje in Spodnje Bohinjske doline, Bohinjskega jezera in Nomenjske doline]:
[avtobusni prevoz iz Bohinja](#); [Počitnice preživljajo v Bohinju](#)

Kje? v Bohinju

Od kod? iz Bohinja

Kam? v Bohinj

{B} Bohinjec, Bohinjka; Bohinjčev, Bohinjkin; bohinjski

{O} EDNINA: im. Bôhinj, rod. Bohínja, daj. Bohínju, tož. Bôhinj, mest. pri Bohínju, or. z Bohínjem

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena pokrajin

Cérkniško pólje -ega -a s; zemljepisno ime

[kraško polje na Notranjskem]: [kraški pojavi Cerkniškega polja](#); [pohod med Loškim in Cerkniškim poljem](#); prim. **cerkniški**

(< **Cerknica**)

Kje? na Cerkniškem polju

Od kod? s Cerkniškega polja

Kam? na Cerkniško polje

{O} EDNINA: im. Cérkniško pólje, rod. Cérkniškega pólja, daj. Cérkniškemu pólju, tož. Cérkniško pólje, mest. pri Cérkniškem pólju, or. s Cérkniškim póljem

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena pokrajin

Dolénjska -e ž; zemljepisno ime

[pokrajina v jugovzhodni Sloveniji]: [Peljal se je iz/z Dolenjske proti Postojni](#); [Ljudje prihajajo v Dolenjsko](#) ustrežneje [na Dolenjsko zidanice v Dolenjski](#) ustrežneje [na Dolenjskem](#); prim.

Dolenjsko

Kje? v Dolenjski ustrežneje [na Dolenjskem](#)

Od kod? iz Dolenjske in z Dolenjske

Kam? v Dolenjsko ustrežneje [na Dolenjsko](#)

{B} Dolenjec, Dolenjka; Dolenjčev, Dolenjkin; dolenjski

{O} EDNINA: im. Dolénjska, rod. Dolénjske, daj. Dolénjski, tož. Dolénjsko, mest. pri Dolénjski, or. z Dolénjsko

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena pokrajin

Vojvodina Kránska -e -e ž; zemljepisno ime

|slovenska zgodovinska pokrajina (1364–1797)|: ustanovitev Vojvodine Kranjske; Habsburžani so posestvo Vojvodine Kranjske širili na Kras, Primorsko in v Istro; prim. **Kranjska**

Kje? v Vojvodini Kranjski

Od kod? iz Vojvodine Kranjske

Kam? v Vojvodini Kranjski

{O} EDNINA: im. Vojvodina Kránska, rod. Vojvodine Kránske, daj. Vojvodine Kránski, tož. Vojvodino Kránsko, mest. pri Vojvodini Kránski, or. z Vojvodino Kránsko

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena pokrajin

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

<i>Beneška Slovenija</i>	<i>Kranjska</i>
<i>Bohinj</i>	<i>Laško</i>
<i>Bosna</i>	<i>Macerata</i>
<i>Cerkniško polje</i>	<i>Notranjska</i>
<i>Chianti</i>	<i>Notranjski kras</i>
<i>Dalmacija</i>	<i>Notranjsko</i>
<i>Dežela</i>	<i>Podonavje</i>
<i>Dolenjska</i>	<i>Podravje</i>
<i>Dolenjski kras</i>	<i>Pomurje</i>
<i>Dolenjsko</i>	<i>Posavje</i>
<i>Dravska banovina</i>	<i>Prekmurje</i>
<i>Dravska dolina</i>	<i>Primorska</i>
<i>Dunajski gozd</i>	<i>Primorsko</i>
<i>Frigija</i>	<i>Silicijeva dolina</i>
<i>Gorenjska</i>	<i>Spodnja Panonija</i>
<i>Gorenjsko</i>	<i>Svobodno tržaško ozemlje</i>
<i>Goriška</i>	<i>Štajerska</i>
<i>Goriško</i>	<i>Štajersko</i>
<i>Hercegovina</i>	<i>Švabsko</i>
<i>Kampanija</i>	<i>Vojvodina Kranjska</i>
<i>Koroška</i>	<i>Zasavje</i>
<i>Koroško</i>	

Imena vladarskih in plemiških rodbin

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega 65 eno- in večbesednih iztočnic. Nastal je ob pripravi predlogov za poglavje o prevzetih besedah in besednih zvezah, izhodišče za izbiro iztočnic so bili v rabi izkazani zgledi, pri čemer so bili glavni viri besedilni zbirki *Gigafida 2.0* in *Korpus akademskih besedil – KAS* ter *Slovenski veliki leksikon* (Mladinska knjiga, 2003).

Iztočnice lahko glede na pisno podobo prevzetih osebnih imen razdelimo v tri skupine:

- (1) imena iz latiničnih pisav, pri katerih ohranjamo pisno podobo prevzetih osebnih imen (*Barbo-Waxenstein, Borgia, Medici, Nemanjić*);
- (2) imena iz latiničnih pisav, ki jih podomačujemo (*Andeški, Burbon, Habsburžan, Jagelonec*);
- (3) imena iz nelatiničnih pisav, pri katerih navajamo v sestavkih tudi uradne mednarodne različice, npr. s pojasnilom »po pinjinu« (*Čhin, Čov, Ming, Šang*).

NOVOSTI:

Glede na SP 2001 je prenovljen nabor iztočnic. Pri redigiranju smo pri nekaterih iztočnicah uvedli dvonaglasnice (npr. *Barbo-Waxenstein* [bárbo-váksønštáj̯n], sicer pa ustaljene prakse in kodificirane norme SP 2001 nismo spreminjali.

Kot slovarske iztočnice nastopajo edninske oblike imen pripadnikov in pripadnic posameznih vladarskih in plemiških rodbin. Če je v rabi množinska oblika, je to prikazano s pomensko uvrstitvijo *rodbina, dinastija, družina* ipd. in s pojasnilom »v množini« (*Babenberžan, v množini Babenberžani*). Iztočnice tipa *Čhin, Han, Šang*, ki se pojavljajo le v imenovalniku, in sicer v skladijski vlogi desnih prilastkov, so opremljene z edninskim pregibnostim vzorcem.

Iztočnice imen iz latiničnih pisav, pri katerih ohranjamo pisno podobo prevzetih osebnih imen, so opremljene z informacijo o izgovoru in neonaglašeni pregibnimi vzorci za vsa števila.

Pri imenih iz latiničnih pisav, ki jih podomačujemo, je prikazano, iz katerega jezika je ime prevzeto in kakšen je zapis, na kar je opozorjeno s pojasnilom (*Andeški – nem. Andechs*). Iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci za vsa števila.

Če je iztočnica le deloma ali neustrezno poslovenjena, je ustrežnejša oblika prikazana s kazalko *glej* (= *gl.*) (*Anžujec gl. Anžuvinec, Zhou gl. Čov, Yuan gl. Juan*).

Soobstajajoče različice imena so povezane z vodilko *primerjaj* (= *prim.*), npr. *Auersperg prim. Turjačan, Borgia prim. Borgijec, Stewart prim. Stuart*. Pri tem ločimo med priimkom osebe, ki je navadno nespremenjen glede na izvornik, in podomačeno različico imena rodbine.

Razširjena so besedotvorna gnezda, ki pri imenih vladarskih in plemiških rodbin prinašajo:

- podatek o imenu pripadnika in pripadnice rodbine,
- podatek o tvorbi svojilnih pridevnikov iz rodbinskega imena obeh spolov ter pridevnika na *-ski/-ški*.

Pri tistih vladarskih in rodbinskih imenih, pri katerih prihaja do prekrivanja imen s priimki, sta v besedotvornem gnezdu navedena le svojilni pridevnik iz rodbinskega imena moškega spola in pridevnik na *-ski/-ški* (*Attems, Khisl*).

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 174.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Prevzete besede in besedne zveze](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

Ándeški -ega m; ime bitja, osebno ime

[pripadnik bavarske grofovske rodbine]: [oglejski patriarh Bertold Andeški](#); [Rodbina Andeških je poimenovana po gradu Andechs pri Münchnu](#); v množini **Andeški** [bavarska grofovska rodbina]: [ministeriali grofov Andeških](#); [V 12. in 13. st. je bil Kamnik pomembno oporišče Andeških](#); ☉ nem. *Andechs*

{B} Andeški, Andeška; andeški

{O} EDNINA: im. Ándeški, rod. Ándeškega, daj. Ándeškemu, tož. Ándeškega, mest. pri Ándeškem, or. z Ándeškim; DVOJINA: im. Ándeška, rod. Ándeških, daj. Ándeškim, tož. Ándeška, mest. pri Ándeških, or. z Ándeškima; MNOŽINA: im. Ándeški, rod. Ándeških, daj. Ándeškim, tož. Ándeške, mest. pri Ándeških, or. z Ándeškimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena vladarskih, plemiških ... rodbin

Auersperg -a [áversperg] m; ime bitja, osebno ime

[pripadnik kranjske plemiške rodbine]: [Leon grof Auersperg](#); [cesarska vojska pod vodstvom Andreja plemenitega Auersperga](#); [Soteščani obdelovali njive, ki so jih imeli v najemu od grofa Auersperga](#); kot prilastek, v imenovalniku [Toplice so bile šest stoletij v lasti rodbine Auersperg](#); v množini **Auerspergi** [kranjska plemiška rodbina]: [grobnica Auerspergov](#); [Kočevsko gospostvo je Auerspergom leta 1653 prineslo naslov državnih knezov, pozneje pa še vojvodski naslov](#); prim. [Turjačan](#)

{B} Auersperg, Auersperginja; Auerspergov, Auersperginjin; auersperški

{O} EDNINA: im. Auersperg, rod. Auersperga, daj. Auerspergu, tož. Auersperga, mest. pri Auerspergu, or. z Auerspergom; DVOJINA: im. Auersperga, rod. Auerspergov, daj. Auerspergoma, tož. Auersperga, mest. pri Auerspergih, or. z Auerspergoma; MNOŽINA: im. Auerspergi, rod. Auerspergov, daj. Auerspergom, tož. Auersperge, mest. pri Auerspergih, or. z Auerspergi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena vladarskih, plemiških ... rodbin

Barbo-Waxenstein -a [bárbo-váksənštájn] m; ime bitja, osebno ime

[pripadnik plemiške družine na Kranjskem in v Istri]: [S smrtjo Roberta Barbo-Waxensteina je rodbina v moški liniji izumrla](#); kot prilastek, v imenovalniku [Prihaja iz družine Barbo-Waxenstein](#); v množini **Barbo-Waxensteini** [plemiška družina na Kranjskem in v Istri]: [gospostvo Barbo-Waxensteinov](#)

{B} Barbo-Waxenstein, Barbo-Waxensteinka; Barbo-Waxensteinov, Barbo-Waxensteinkin; barbo-waxensteinski

{O} EDNINA: im. Barbo-Waxenstein, rod. Barbo-Waxensteina, daj. Barbo-Waxensteinu, tož. Barbo-Waxensteina, mest. pri Barbo-Waxensteinu, or. z Barbo-Waxensteinom; DVOJINA: im.

Barbo-Waxensteina, rod. Barbo-Waxensteinov, daj. Barbo-Waxensteinoma, tož. Barbo-Waxensteina, mest. pri Barbo-Waxensteinih, or. z Barbo-Waxensteinoma; MNOŽINA: im. Barbo-Waxensteini, rod. Barbo-Waxensteinov, daj. Barbo-Waxensteinom, tož. Barbo-Waxensteine, mest. pri Barbo-Waxensteinih, or. z Barbo-Waxensteini

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena vladarskih, plemiških ... rodbin

Habsburžán -a in **Habsburžàn** -ána m; ime bitja, osebno ime

[pripadnik vladarske rodbine v Evropi]: [Leta 1414 je na Krnskem gradu potekalo ustoličenje Habsburžana Ernesta Železnega; Matija Korvin je v vojni s Habsburžanom Friderikom III. zasedel velik del slovenskega ozemlja](#); v množini **Habsburžani** [vladarska rodbina v Evropi]: [grobnica Habsburžanov; Trst se je leta 1382 podredil Habsburžanom](#); ☉ nem. *Habsburger*

(< **Habsburg**)

{B} Habsburžan, Habsburžanka; Habsburžanov, Habsburžankin; habsburški

{O} EDNINA: im. Habsburžán in Habsburžàn, rod. Habsburžána, daj. Habsburžánu, tož. Habsburžána, mest. pri Habsburžánu, or. s Habsburžánom; DVOJINA: im. Habsburžána, rod. Habsburžánov, daj. Habsburžánoma, tož. Habsburžána, mest. pri Habsburžánih, or. s Habsburžánoma; MNOŽINA: im. Habsburžáni, rod. Habsburžánov, daj. Habsburžánom, tož. Habsburžáne, mest. pri Habsburžánih, or. s Habsburžáni

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena vladarskih, plemiških ... rodbin

Habsburžánka -e ž; ime bitja, osebno ime

[pripadnica vladarske rodbine v Evropi]: [Marija Terezija si je prislužila naziv vélika Habsburžanka; S poroko s Habsburžanko je hiša Lotaringov prišla do avstrijskega prestola](#)

(< **Habsburg**)

{B} Habsburžankin

{O} EDNINA: im. Habsburžánka, rod. Habsburžánke, daj. Habsburžánki, tož. Habsburžánko, mest. pri Habsburžánki, or. s Habsburžánko; DVOJINA: im. Habsburžánki, rod. Habsburžánk, daj. Habsburžánkama, tož. Habsburžánki, mest. pri Habsburžánkah, or. s Habsburžánkama; MNOŽINA: im. Habsburžánke, rod. Habsburžánk, daj. Habsburžánkam, tož. Habsburžánke, mest. pri Habsburžánkah, or. s Habsburžánkami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena vladarskih, plemiških ... rodbin

Míng -a m; ime bitja, osebno ime

[pripadnik kitajske dinastije]: [Zaradi stalne mongolske nevarnosti so Mingi obrambni zid nenehno utrjevali; Peking je veljal za prestolnico Mingov](#); [kitajska dinastija]: kot prilastek, v imenovalniku [Prepovedano mesto je bilo središče vladne uprave in zasebna rezidenca 24 cesarjev dinastije Ming in Čing; Že v dinastiji Ming so na severu Kitajske vsako leto pridobili več kot sto tisoč ton jekla](#); ☉ po pinjinu *Míngcháo*

{O} EDNINA: im. Míng, rod. Mínga, daj. Míngu, tož. Mínga, mest. pri Míngu, or. z Míngom

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: imena vladarskih, plemiških ... rodbin; imena iz nelatiničnih pisav

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

<i>Andeški</i>	<i>Kapeting</i>
<i>Andeško-Meranski</i>	<i>Karoling</i>
<i>Anžujec</i>	<i>Khisl</i>
<i>Anžuvinec</i>	<i>Lazarini</i>
<i>Anžuvinka</i>	<i>Makabejec</i>
<i>Attems</i>	<i>Medici</i>
<i>Auersperg</i>	<i>Medičejec</i>
<i>Auersperški</i>	<i>Medičejka</i>
<i>Babenberžan</i>	<i>Meroving</i>
<i>Babenberžanka</i>	<i>Ming</i>
<i>Barbo-Waxenstein</i>	<i>Nemanjić</i>
<i>Borgia</i>	<i>Oldenburžan</i>
<i>Borgijec</i>	<i>Ptolemajec</i>
<i>Borgijka</i>	<i>Ptolemajka</i>
<i>Burbon</i>	<i>Qin</i>
<i>Burbonka</i>	<i>Qing</i>
<i>Celjski</i>	<i>Seldžuk</i>
<i>Čhin</i>	<i>Shang</i>
<i>Čhing</i>	<i>Stewart</i>
<i>Čov</i>	<i>Stroganov</i>
<i>Frankopan</i>	<i>Stuart</i>
<i>Frankopanka</i>	<i>Šang</i>
<i>Grimaldi</i>	<i>Švabski</i>
<i>Habsburški</i>	<i>Tudor</i>
<i>Habsburžan</i>	<i>Turjačan</i>
<i>Habsburžanka</i>	<i>Turjaški</i>
<i>Han</i>	<i>Windischgrätz</i>
<i>Hanovrčan</i>	<i>Windsor</i>
<i>Herberstein</i>	<i>York</i>
<i>Jagelonec</i>	<i>Yuan</i>
<i>Jagelonka</i>	<i>Zhou</i>
<i>Jamski</i>	<i>Žovneški</i>
<i>Juan</i>	

Imena voda

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **105** iztočnic in bo v nadaljevanju priprave slovarja še dopolnjen.

Z geslovníkom smo skušali zadostiti vprašanju o pisanju začetnice pri naslednjih tipih zemljepisnih imen, ki pomensko obsegajo tekoče vode (reke, potoke, slapove, delte), stoječe vode (jezera, močvirja, barja), morja, oceane in pojave v njih (morski tokovi, police, zalivi, prelivi in prekopi) ter ledenike:

- (1) enodelna imena, in sicer enobesedna (*Amazonka, Boka, Lahinja, Rubikon, Sava*) ali večbesedna (*Agulhaški tok, Aljaški zaliv, Amazonkina delta, Ameryjeva ledena polica, Andamansko morje, Angelov slap, Baltsko morje, Cerkniško jezero, Jadransko morje, Tihi ocean*);
- (2) dvodelna imena (*Sava Dolinka*);
- (3) skrajšana imena (*Baltik, Dolinka, Jadran*).

NOVOSTI:

Novost v slovarju glede na SP 2001 je prikaz predložnih zvez in skladenjskih položajev ob občnoimenskem jedru besedne zveze, ki lahko vpliva na nepregibnost ali ničto pregibnost imen v vlogi imenovalnega prilastka: *Območje reke Lahinja je bilo že leta 1988 razglašeno za krajinski park* ali *Voda izvira v neposredni bližini reke Lahinje*.

Kot druga zemljepisna imena imajo tudi imena voda, morij, jezer v geslu pojasnjeno predložno rabo, ki je lahko za uporabnika težavna, saj se nanaša na pomensko razlikovanje, in sicer v mestniku (*Kje?*) – *na Baltiku* ali *v Baltiku*, rodilniku (*Od kod?*) *z Baltika so pregnali pirate* ali *iz Baltika so potegnili ...* in tožilniku (*Kam?*) *na Baltik*. Pri vsakem imenu je naveden ustrezen predlog (*v/na, iz/z/s*) s pravilnimi sklonskimi oblikami.

Besedotvorno gnezdo prinaša podatek o pridevniku na *-ski/-ški* ali *-ov/-ev* oz. *-in* (*Sava: savski, Savin; Nil: nilski, Nilov*). Obrazila *-ov/-ev* in *-in* so novost, saj se je doslej pridevniške oblike iz imen voda (oz. rek) vedno izpeljevalo z vrstnim obrazilom *-ski/-ški*. Gre za normativni prelom s tradicijo, saj je prepoved iz 19. stoletja (Cigale je odsvetoval rabo pridevniških tvorb s priponskim obrazilom *-in* iz neživih samostalnikov) trajala v priročnikih do danes, v rabi pa je bila presežena v nekaterih atlasih že prej (Orožnov šolski atlas, 1902: *Nilovo deltasto ustje*). Od leta 2006 je v *Velikem atlasu sveta* že sprejeta oblika tipa *Nilova delta, Donavina delta*. (Z imeni *Delta Nila* se je bilo mogoče pridevniški obliki izogniti.)

Pri imenih voda, ki poimenujejo tuje nekrajevne zemljepisne danosti, je v posebnem razdelku »Podatki o izvorniku« prikazana informacija o izvornem jeziku in imenu (npr. *Angelov slap*, šp. *Salto Angel; Ojašijo*, jap. *Oyashio, Oya Siwo*). Predstavljene so tudi v rabi prisotne imenske variante, ki niso ustrezne, npr. *Golfski tok* ustrežneje *Zalivski tok*.

Za nekatere zemljepisne danosti je v rabi prisotnih in ustaljenih več skrajšanih imen, na kar opozarja razlaga »skrajšano ime za« (*Pacifik: |skrajšano ime za Tihi ocean|*). Tako še *Baltik, Jadran, Mediteran*. Ob tem je opozorjeno tudi na nove denotote skrajšanih imen, ki kažejo na večje področje, npr. *Baltik*: (1) skrajšano ime za Baltsko morje, (2) v prenesenem pomenu države ob Baltskem morju.

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje naglašanih sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 65.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Velika in mala začetnica](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

Agulhaški tok -ega -a [agúljaški tók] m; zemljepisno ime

|morski tok v Indijskem oceanu|: [topli Agulhaški tok](#); [Izračunali so hitrost Agulhaškega toka](#) (< [Agulhas](#))

Kje? v Agulhaškem toku

Od kod? iz Agulhaškega toka

Kam? v Agulhaški tok

{O} EDNINA: im. Agulhaški tok, rod. Agulhaškega toka, daj. Agulhaškemu toku, tož. Agulhaški tok, mest. pri Agulhaškem toku, or. z Agulhaškim tokom

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena voda

Amazónka² -e ž; zemljepisno ime

|reka v Južni Ameriki|: [porečje Amazonke](#)

Kje? na Amazonki in v Amazonki

Od kod? z Amazonke in iz Amazonke

Kam? na Amazonko in v Amazonko

{B} Amazonkin; amazonski

{O} EDNINA: im. Amazónka, rod. Amazónke, daj. Amazónki, tož. Amazónko, mest. pri Amazónki, or. z Amazónko

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena voda

Gólfski tók -ega -a m; zemljepisno ime

|morski tok v Atlantskem oceanu|; gl. [Zalivski tok](#)

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena voda

Nílova délta -e -e ž; zemljepisno ime

|rečna delta v severni Afriki|: [Iz vesolja je Nilova delta videti kot trikotnik ali cvet](#); [Stari Egipčani so Nilovo delto poimenovali Ta-Mehet](#); prim. [Nilov](#)

(< [Nil](#))

Kje? v Nilovi delti

Od kod? iz Nilove delte

Kam? v Nilovo delto

{O} EDNINA: im. Nílova delta, rod. Nílove delte, daj. Nílovi delti, tož. Nílovo delto, mest. pri Nílovi delti, or. z Nílovo delto

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena voda

Pacífik -a m; zemljepisno ime

|skrajšano ime za Pacifiški ocean|: **azijska obala Pacifika; sončni zahod na Pacifiku; koralni grebeni v Pacifiku;** prim. **Pacifiški ocean, Tihi ocean**

Kje? na Pacifiku in v Pacifiku

Od kod? s Pacifika in iz Pacifika

Kam? na Pacifik in v Pacifik

{B} pacifiški

{O} EDNINA: im. Pacífik, rod. Pacífika, daj. Pacífiku, tož. Pacífik, mest. pri Pacífiku, or. s Pacífikom; DVOJINA: im. Pacífika, rod. Pacífikov, daj. Pacífikoma, tož. Pacífika, mest. pri Pacífikih, or. s Pacífikoma; MNOŽINA: im. Pacífiki, rod. Pacífikov, daj. Pacífikom, tož. Pacífike, mest. pri Pacífikih, or. s Pacífiki

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena voda

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Agulhaški tok

Aljaški zaliv

Amazonka

Amazonkina delta

Ameryjeva ledena polica

Andamansko morje

Angelov slap

Antarktični krožni tok

Arktični ocean

Atlantik

Atlantski ocean

Bajkal

Bajkalsko jezero

Baltik

Baltsko morje

Barje

Benguelski tok

Bezgavec

Blejsko jezero

Bohinjsko jezero

Boka

Brazilski tok

Bršljinski potok

Cerkniško jezero

Črni potok

Donava

Donavina delta

Drava

Ekvatorialni povratni tok

Falklandski tok

Golfski tok

Gornje jezero

Gvinejski tok

Humboldtov tok

Indijski ocean

Jadran

Jadransko morje

Južni ocean

Južnoekvatorialni tok

Kalifornijski tok

Kanarski tok
Kolpa
Kriška jezera
Krka
Krnska jezera
Krnsko jezero
Kurošio
Kuško močvirje
Labradorski tok
Lahinja
Ljubljansko barje
Lovrenška jezera
Lovrenško barje
Martuljek
Martuljkovi slapovi in Martuljški slapovi
Mediteran
Meditersko morje
Mura
Niagara
Niagarski slapovi
Nil
Nilova delta
Ojašio
Otrantska vrata
Otrantski preliv
Pacifik
Pacifiški ocean
Panamski prekop
Peričnik
Perujski tok
Piranski zaliv
Rinka
Rokavski preliv

Rubikon
Sava
Sava Bohinjka
Sava Dolinka
Savica
Savinja
Severnoatlantski tok
Severnoekvatorialni tok
Soča
Spodnji Martuljkov slap
Spodnji Martuljški slap
Spodnji Peričnik
Sredozemsko morje
Stiks
Sueški prekop
Šaleška jezera
Tetida
Tetis
Težka voda
Tihi ocean
Triglavska jezera
Triglavski ledenik
Vrbsko jezero
Vzhodnoavstralski tok
Vzhodnogrenlandski tok
Zahodnoavstralski tok
Zalivski tok
Zelenci
Zgornje Kriško jezero
Zgornji Martuljkov slap
Zgornji Martuljški slap
Zgornji Peričnik

Imena vzpetin in gorovij

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **187** eno- in večbesednih iztočnic, ki označujejo vzpetine in gorovja.

Z geslovnikom smo skušali zadostiti vprašanjem o pisanju začetnice pri naslednjih tipih zemljepisnih imen:

- (1) enodelna imena, in sicer enobesedna (*Jalovec, Lotse, Vogezi*) in večbesedna (*Mala Grmada, Mount Everest, Nizke Tatre, Triglavska severna stena*), tudi predložna (*Na Pečeh*);
- (2) dvodelna imena (*Bohinjsko-Tolminski greben, Kamniško-Savinjske Alpe, Ljutomersko-Ormoške gorice*);
- (3) imena s številskim dodatkom (*Gašerbrum I, K2*).

Geslovnik bo še dopolnjen z imeni vzpetin in gorovij, ki se pojavljajo v prilogi »Neprve sestavine zemljepisnih imen« v poglavju »Velika in mala začetnica«.

NOVOSTI:

Novost so imena vzpetin in gorovij, ki prej niso bili vključeni v jezikovne priročnike.

Novost v slovarju glede na SP 2001 je prikaz predložnih zvez in skladenjskih položajev ob občnoimenskem jedru besedne zveze, ki lahko vpliva na nepregibnost ali ničto pregibnost imen v vlogi prilastka: *odprava na 6962 metrov visoko goro Aconcagua/Aconcagua*. Na rabo prilastka, ki se pojavlja le v imenovalniku, je v slovarju opozorjeno s pojasnilom »kot prilastek, v imenovalniku« (*Na Pečeh*: kot prilastek, v imenovalniku *Na planini Na Pečeh so se nekoč ukvarjali s planšarstvom*).

Kot druga zemljepisna imena imajo tudi imena vzpetin in gorovij v geslu pojasnjeno predložno rabo, ki je lahko za uporabnika težavna, in sicer v mestniku (*Kje?*) – *na Mount Everestu*, roditeljskem (*Od kod?*) z *Mount Everest* in tožilniku (*Kam?*) *na Mount Everest*. Pri vsakem imenu je naveden ustrezen predlog (*v/na, iz/z/s*) s pravilnimi sklonskimi oblikami. Glede na SP 2001 je skladno z ustaljenostjo v rabi pri nekaterih iztočnicah spremenjena oz. dopolnjena predložna raba, npr. *Himalaja*: v *Himalaji* tudi *na Himalaji* (SP 2001 le *na Himalaji*); *Hindukuš*: v *Hindukušu* in *na Hindukušu* (SP 2001 le *na Hindukušu*). Pri predložnih imenih (*Na Pečeh*) je v predložni rabi prikazana dvojnična možnost, in sicer predložna raba imena, ko ime nastopa v položaju desnega prilastka v imenovalniku ob občnem poimenovanju (*na gori/planini Na Pečeh, z gore / s planine Na Pečeh, na goro/planino Na Pečeh*), in predložna raba imena, ko je to uporabljeno samostojno (*Na pečeh, s Peči, na Peči*).

Nekatera imena vzpetin in gorovij se v rabi pojavljajo tudi v skrajšani obliki, na kar je v slovarju opozorjeno s pojasnilom »skrajšano« in z zgledom (*Polhograjska Grmada*, skrajšano *Grmada*; *Veliko Kladivo*, skrajšano *Kladivo*). Nekatera skrajšana imena so nastala s poenobesedenjem izhodiščnega imena (npr. *Julijci* iz *Julijske Alpe*). V slovarju sta obe imeni, pri enobesednem imenu (*Julijci*) je uporabnik obveščen, da je to skrajšano ime (skrajšano ime za *Julijske Alpe*), ob tem ga vodilka *prim.* (= *primerjaj*) usmerja k izhodiščnemu imenu (*Julijci prim. Julijske Alpe*).

V slovarskih sestavkih je pri nekaterih imenih prikazana tudi raba imena v prenesenem pomenu. Uporabnik je o preneseni rabi obveščen s pojasnilom »v prenesenem pomenu«, razlago in zgledom (*Denali*: v prenesenem pomenu [stena Denalija]: *Opravila sta zahteven vzpon v Denaliju*).

Besedotvorno gnezdo prinaša podatek o pridevniku na *-ski/-ški* (*Alpe*: *alpski, Daulagiri*: *daulagirijski, Krn*: *krnski, Prisan*: *prisanški*). Glede na SP 2001 je novost prikazovanje svojilnega pridevnika na *-ov/-in* iz imen vzpetin in gorovij, saj so v rabi poleg pridevnikov na *-ski/-ški* pri nekaterih imenih izkazani tudi svojilni pridevniki, ki jih pišemo z veliko začetnico (*Anapurna*: *anapurnski, Anapurnin; Skuta*: *skutski, Skutin*).

Pri imenih vzpetin in gorovij, ki poimenujejo tuje nekrajevne zemljepisne danosti, je v posebnem razdelku »Podatki o izvorniku« prikazana informacija o izvornem jeziku in imenu (npr. *Mont Blanc*, fr. *Mont Blanc*, it. *Monte Bianco*; *Mrzla gora*, nem. *Kaltenberg*; *Tri Cine*, it. *Tre Cime*).

Za nekatere zemljepisne danosti je v rabi prisotnih in ustaljenih več imen, na kar opozarja razlaga »drugo ime za« (*Križ* |drugo ime za Koroško Rinko|). V *ePravopisu* je priporočena oblika imena prikazana z ustrežnejšo sopomenko, npr. *Polhograjski dolomiti*, ustrežnejša sopomenka *Polhograjsko hribovje*. Na staro ime za zemljepisno danost je opozorjeno v razlagi, npr. *Mount McKinley* |staro ime za Denali|; *Jermanova vrata* |staro ime za Kamniško sedlo|.

Nekatera imena v problemskem sklopu imajo enakozvočna imena z imeni krajev. V slovarskem sestavku je o enakozvočnih imenih uporabnik obveščen z vodilko primerjaj (= prim.), npr. *Bukov vrh* prim. *Bukov Vrh*. Pravopisno pravilo namreč določa, da neprve sestavine v zemljepisnih imenih v krajevnih imenih pišemo z veliko začetnico (*Bukov Vrh*), v nekrajevnih imenih (med katera spadajo tudi imena vzpetin in gorovij) pa z malo začetnico (*Bukov vrh*). Pri poimenovanju vzpetin so bila pogosto uporabljena občna poimenovanja (*Grmada, Kladivo, Oltar, Stog*), nekatera so prekrivna tudi z geografskimi izrazi (*Kočna, Rokav, Špik*). Veliko začetnico so ohranila tudi potem, ko je ime gore dobilo še pridevniško razlikovalno sestavino: *Polhograjska Grmada; Veliko Kladivo, Malo Kladivo; Mali Oltar, Veliki Oltar; Spodnji Rokav, Srednji Rokav; Jezerska Kočna, Kokrska Kočna; Jezerski Stog; Poliški Špik*.

Glede na SP 2001 je posodobljen podatek o izgovoru: namesto [*mónt blánk*] zdaj [*món blán* tudi *mónt blánk*].

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje naglašanih sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigmi prinaša sistemske možnosti pregibanja.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 65.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Velika in mala začetnica](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

Bohíjnjsko-Tolmínski grebén -ega -a m; zemljepisno ime

|greben na Gorenjskem|: [prečenje Bohinjsko-Tolminskega grebena](#); prim. **bohinjski, tolminski**

(< **Bohinj, Tolmin**)

Kje? na Bohinjsko-Tolminskem grebenu

Od kod? z Bohinjsko-Tolminskega grebena

Kam? na Bohinjsko-Tolminski greben

{O} EDNINA: im. Bohíjnjsko-Tolmínski grebén, rod. Bohíjnjsko-Tolmínskega grebéna, daj. Bohíjnjsko-Tolmínskemu grebénu, tož. Bohíjnjsko-Tolmínski grebén, mest. pri Bohíjnjsko-Tolmínskem grebénu, or. z Bohíjnjsko-Tolmínskim grebénom

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena vzpetin, gorovij

Jálovec -vca m; zemljepisno ime

[gora v Julijskih Alpah]: vzpon na Jalovec; planinska pot med Kotovim sedlom in Jalovcem; S prijatelji se je odpravil plezat v severno steno Jalovca; v prenesenem pomenu [stena Jalovca]: V Hornovi smeri v Jalovcu sva se bala samo vročine

Kje? na Jalovcu

Od kod? z Jalovca

Kam? na Jalovec

{B} Jalovčev; jalovški

{O} EDNINA: im. Jálovec, rod. Jálovca, daj. Jálovcu, tož. Jálovec, mest. pri Jálovcu, or. z Jálovcem

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena vzpetin, gorovij

K2¹ -ja in **K2** -- [ká dvá] m; zemljepisno ime

[gora v Himalaji]: K2 je visok 8611 m; smučanje z vrha K2-ja/K2; Prvi zimski vzpon na K2 uspel ekipi nepalskih šerp; kot prilastek, v imenovalniku bazni tabor gore K2

Kje? na K2-ju in na K2

Od kod? s K2-ja in s K2

Kam? na K2

{O} EDNINA: im. K2, rod. K2-ja in K2, daj. K2-ju in K2, tož. K2, mest. pri K2-ju in pri K2, or. s K2-jem in s K2

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena vzpetin, gorovij

K2² -- [ká dvá] ž; zemljepisno ime

[gora v Himalaji]: K2 je znana po izjemni zahtevnosti vzpona

Kje? na K2

Od kod? s K2

Kam? na K2

{O} EDNINA: im. K2, rod. K2, daj. K2, tož. K2, mest. pri K2, or. s K2

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena vzpetin, gorovij

Na Pečéh ~ ~ in **Na Pečéh** Pečí ž; zemljepisno ime

[gora v Julijskih Alpah]: kot prilastek, v imenovalniku Vračali smo se z vrha Na Pečéh; Vračali smo se s Peči; [planina v Julijskih Alpah]: kot prilastek, v imenovalniku Na planini Na Pečéh so se nekoč ukvarjali s planšarstvom; Gozdna cesta vodi po spodnjem južnem robu Peči proti planini Zajamniki

Kje? na gori/planini Na Pečeh in na Pečeh

Od kod? z gore / s planine Na Pečeh in s Peči

Kam? na goro/planino Na Pečeh in na Peči

{O} EDNINA: im. gora/planina Na Pečéh in Na Pečéh, rod. gore/planine Na Pečéh in Pečí, daj. gori/planini Na Pečéh in Pečém, tož. goro/planino Na Pečéh in Pêči, mest. pri gori/planini Na Pečéh in pri Pečéh, or. z goro / s planino Na Pečéh in s Pečmí

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena vzpetin, gorovij; nekrajevna imena

Polhográjska Grmáda -e -e ž; zemljepisno ime

[vzpetina v Polhograjskem hribovju]: **S Topola do vrha Polhograjske Grmade je približno uro in pol hoje; tek na Polhograjsko Grmado;** skrajšano **Z vrha Grmade smo se spustili po Krkini poti;** prim. **polhograjski**

(< **Polhov Gradec**)

Kje? na Polhograjski Grmadi

Od kod? s Polhograjske Grmade

Kam? na Polhograjsko Grmado

{O} EDNINA: im. Polhográjska Grmáda, rod. Polhográjske Grmáde, daj. Polhográjski Grmádi, tož. Polhográjsko Grmádo, mest. pri Polhográjski Grmádi, or. s Polhográjsko Grmádo

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena vzpetin, gorovij

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

<i>Aconcagua</i>	<i>Čreta</i>
<i>Alpe (dežela na sončni strani Alp)</i>	<i>Črna prst</i>
<i>Altemaver</i>	<i>Črni vrh</i>
<i>Ama Dablam</i>	<i>Daulagiri</i>
<i>Anapurna</i>	<i>Debela peč</i>
<i>Apalači</i>	<i>Denali</i>
<i>Apenini</i>	<i>Dolgi hrbet</i>
<i>Ardeni</i>	<i>Dolkova špica</i>
<i>Babji zob</i>	<i>Dolomiti</i>
<i>Begunjska Vrtača</i>	<i>Dovška Baba</i>
<i>Bohinjsko-Tolminski greben</i>	<i>Dovški križ</i>
<i>Broad Peak</i>	<i>Eiger</i>
<i>Bukov vrh</i>	<i>Elbrus</i>
<i>Celovška špica</i>	<i>El Capitan</i>
<i>Cerkljansko hribovje</i>	<i>Frdamane police</i>
<i>Cerro Torre</i>	<i>Fudži</i>
<i>Chianti</i>	<i>Furlanski Dolomiti</i>
<i>Čo Oju</i>	<i>Gašerbrum I</i>

Govško brdo
Grintovec
Grmada
Grossglockner
Himalaja
Hindukuš
Idrijsko-Cerkljansko hribovje
Jalovec
Jermanova vrata
Jezerska Kočna
Jezerski Stog
Jezerski vrh
Julijci
Julijske Alpe
K2
Kalški greben
Kamniški Dedec
Kamniško-Savinjske Alpe
Kamniško sedlo
Kangčendzenga
Karakorum
Karmel
Karpati
Kavkaz
Kilimandžaro
Kočna
Kokrska Kočna
Kokrsko sedlo in Kokrsko sedlo
Konjski špik
Kordiljere
Koroška Rinka
Košutnikov turn
Kranjska Rinka
Krim
Križ
Krn
Krnsko pogorje
Krsteniški Stog
Kuk
Kukova špica
Ledeniški preval
Lepo brdo
Lienški Dolomiti
Ljubeljska Baba
Ljutomersko-Ormoške gorice
Lotse
Lučka Baba
Lučki Dedec
Mala Grmada
Mala Martuljška Ponca
Mali Kanin
Mali Oltar
Mali Rog
Mali Snežnik
Malo Kladivo
Malo Špičje

Manaslu
Mangart
Mangartsko sedlo
Marmolada
Matterhorn (bovški Matterhorn)
Medena pečina
Meljski hrib
Moherske pečine
Montaž
Mont Blanc
Montecassino
Mont Ventoux
Mount Everest
Mount McKinley
Mount Vinson
Mrzla gora
Nanga Parbat
Na Pečeh
Nizke Tatre
Olimp
Orlove glave
Ostri vrh
Pasja ravan
Pasje peči
Peca
Pekrska gorca
Pireneji
Plazjanski vršac
Polhograjska Grmada
Polhograjski dolomiti
Polhograjsko hribovje
Poliški Špik
Prisank
Prisojnik
Ratitovec
Rožnik
Rž
Serdiški breg
Sinji vrh
Skalno gorovje
Skuta
Slemenova špica
Snežnik
Spodnja Vrbanova špica
Spodnji Rokav
Srednji Rokav
Storžič
Šišenski hrib
Škrlatica
Šmarjetna glava
Šmarna gora
Špik
Špik Hude police
Špik nad Nosom
Špik nad Policami
Štajerska Rinka

Štruca
Tatre
Tolminski kuk
Tosc
Tošč
Toško čelo
Trbiška Krniška špica
Trdinov vrh
Tri Cine
Triglav
Triglavska severna stena
Triglavsko pogorje
Trška gora
Trupejevo poldne
Ural
Uršlja gora
Velika Baba
Velika Martuljška Ponca
Veliki Klek
Veliki Oltar

Veliki Rog
Veliki Snežnik
Veliko Kladivo
Veliko Špičje
Visoke Tatre
Visoki Kanin
Visoki Rokav
Viš
Vodnikov razglednik
Vodnikov vršac
Vogezi
Vrenski zob
Vrtača
Vzhodne Alpe
Vzhodne Julijske Alpe
Zahodne Alpe
Zahodne Julijske Alpe
Zeleniške špice
Žička gora

Imena zgodovinskih osebnosti

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega 266 eno- in večbesednih iztočnic. Nastal je ob poglavju o prevzetih besedah in besednih zvezah, izhodišče za izbiro iztočnic so bili v rabi izkazani zgledi, pri čemer so bili glavni viri besedilni zbirki *Gigafida 2.0* in *Korpus akademskih besedil – KAS* ter *Slovenski veliki leksikon* (Mladinska knjiga, 2003).

V problemskem sklopu so imena:

- (1) vladarjev,
- (2) svetnikov,
- (3) papežev in
- (4) drugih zgodovinskih osebnosti.

Glede na vrsto podomačevanja lahko imena zgodovinskih osebnosti razdelimo v tri skupine:

- (1) pisno podomačena imena (*Pij < Pius, Margareta II. < Margrethe*);
- (2) podomačena imena kot dvojnice ob izvorno zapisanih imenih (*Beatrix – Beatrika; Galilei – Galilej*);
- (3) imena s prevedenimi stalnimi pridevki (*Rihard I. Levjesrčni*).

NOVOSTI:

Glede na SP 2001 je prenovljen nabor iztočnic. Imena zgodovinskih osebnosti so obravnavana kot eno- ali večbesedne samostojne iztočnice (*Frančišek, Luther – Anton Padovanski, Barbara Celjska*).

Pri imenih, ki jih podomačujemo, slovar uporabniku prinaša informacijo o izvorniku (*Jurij VI. Britanski – angl. George VI.*). Z vodilko *primerjaj (= prim.)* je uporabnik obveščen:

- o morebitnih soobstajajočih in normativno enakovrednih različicah imen za zgodovinsko osebnost (*Elizabeta Ruska prim. Elizabeta Petrovna*),
- o razširjenosti nepodomačene variante imena in zato normativni enakovrednosti (*Galilej prim. Galilei*),
- o enakozvočnem vrstnem poimenovanju (*Atila prim. atila*).

Uporabnik je prav tako z vodilko napoten na povezane iztočnice, ki razširjajo slovarsko informacijo (*Luther prim. luteran*).

S kazalko *glej (= gl.)* je uporabnik obveščen o:

- neustrezno podomačenih imenih (*Inocent VIII. gl. Inocenc VIII., Lev X. gl. Leon X., Ptolemajos gl. Ptolemaj*);
- prevladujoči nepodomačeni varianti imena in zato njeni normativni prednosti (*Cojz gl. Zois, Kalvin gl. Calvin, Petrarka gl. Petrarca*);
- pogostem nepravilnem zapisu imena v rabi (*Marija Antonieta gl. Marija Antoaneta, Nefertiti gl. Nefreteta*).

Kot iztočnice so navedena polna imena zgodovinskih oseb, pri nekaterih je v rabi razširjena tudi skrajšana ubeseditvev, na kar je opozorjeno s pojasnilom »skrajšano« (*Aleksander I. Ruski skrajšano Aleksander I., Franc Jožef I. skrajšano Franc Jožef, Kleopatra VII. skrajšano Kleopatra*). S pojasnilom »v prenesenem pomenu« je uporabnik opozorjen, kadar ime nastopa v preneseni rabi (*berem Valvasorja v prenesenem pomenu 'berem Valvasorjeva dela'*). Pri imenih, kjer je ob prevladujoči nepodomačeni varianti imena v rabi kot neprednostna izkazana podomačena varianta imena, je na to opozorjeno s pojasnilom »kot zgodovinsko ime tudi podomačeno v obliki« (*Luther kot zgodovinsko ime tudi podomačeno v obliki Luter*).

Iztočnice so opremljene z onaglašenimi (pri podomačenih imenih) in neonaglašenimi pregibnimi vzorci (pri nepodomačenih imenih). Večina pregibnih vzorcev prinaša le informacijo o pregibanju v

ednini, saj gre za konkretne zgodovinske osebnosti, informacija o pregibanju v dvojini in množini je pri tistih imenih, pri katerih se iztočnica v rabi pojavlja tudi kot npr. ime ali priimek (*Atanazij, Petrarca, Teodora*).

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 173, 175, 176, 177, 181.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Prevzete besede in besedne zveze](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

Dioskúr -ja m; ime bitja, osebno ime

[kralj v Mali Aziji]: **Oče svete Barbare naj bi bil poganski kralj Dioskur**; prim. **dioskur**

{O} DVOJINA: im. Dioskúr, rod. Dioskúrja, daj. Dioskúrju, tož. Dioskúrja, mest. pri Dioskúrju, or. z Dioskúrjem

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena zgodovinskih osebnosti; samostalnik moškega spola

Elizabéta Petrôvna -e -e ž; ime bitja, osebno ime

[ruska carica]: **oda v čast ruske carice Elizabete Petrovne**; ☉ rus. *Jelizaveta Petrovna Romanova*; prim. **Elizabeta Ruska**

{O} EDNINA: im. Elizabéta Petrôvna, rod. Elizabéte Petrôvne, daj. Elizabéti Petrôvni, tož. Elizabéto Petrôvno, mest. pri Elizabéti Petrôvni, or. z Elizabéto Petrôvno

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena zgodovinskih osebnosti

Elizabéta Rúska -e -e ž; ime bitja, osebno ime

[ruska carica]: **hči Elizabete Ruske**; ☉ rus. *Jelisaveta*; prim. **Elizabeta Petrovna**

{O} EDNINA: im. Elizabéta Rúska, rod. Elizabéte Rúske, daj. Elizabéti Rúski, tož. Elizabéto Rúsko, mest. pri Elizabéti Rúski, or. z Elizabéto Rúsko

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena zgodovinskih osebnosti; stalni pridevek ob osebnem imenu

Kleopatra VII. -e VII. tudi Kleopatra Sêdma -e -e [kleópatra in kleopátra] ž; ime bitja, osebno ime

[egiptovska faraonka]: **Tempelj Dendera je edini tempelj s podobo Kleopatre VII.**; skrajšano **ladje kraljice Kleopatre**; **S Kleopatro je izumrla dinastija Ptolemejcev**

{O} EDNINA: im. Kleopatra VII. tudi Kleopatra Sêdma, rod. Kleopatre VII. tudi Kleopatre Sêdme, daj. Kleopatri VII. in Kleopatri Sêdmi, tož. Kleopatro VII. tudi Kleopatro Sêdmo, mest. pri Kleopatri VII. tudi pri Kleopatri Sêdmi, or. s Kleopatro VII. tudi s Kleopatro Sêdmo

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena zgodovinskih osebnosti; stalni pridevek ob osebnem imenu

Lúter -tra m; ime bitja, osebno ime

|priimek|; |nemški verski reformator|; gl. **Luther**

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena zgodovinskih osebnosti; lastna imena (priimki)

Luther -thra [lútər, rod. lútra] m; ime bitja, osebno ime

|priimek|; |ameriški aktivist in pridigar|: **govor Martina Luthra Kinga**; |nemški verski reformator|: kot zgodovinsko ime tudi podomačeno v obliki **Luter** **Za martinovo se evangeličani spominjajo krsta reformatorja Martina Luthra**; prim. **luteran**

{B} Luthrov

{O} EDNINA: im. Luther, rod. Luthra, daj. Luthru, tož. Luthra, mest. pri Luthru, or. z Luthrom;

DVOJINA: im. Luthra, rod. Luthrov, daj. Luthroma, tož. Luthra, mest. pri Luthrih, or. z Luthroma;

MNOŽINA: im. Luthri, rod. Luthrov, daj. Luthrom, tož. Luthre, mest. pri Luthrih, or. z Luthri

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena zgodovinskih osebnosti; lastna imena (priimki)

Ríhard I. Levjesřčni -a I. -ega tudi Ríhard Prvi Levjesřčni -a -ega -ega m; ime bitja, osebno ime

|angleški kralj|: **križarji Riharda I. Levjesřčnega**; skrajšano **S sporazumom med Rihardom Levjesřčnim in sultanom Saladinom se je končala tretja križarska vojna**; © angl. *Richard Lionhearted*

{O} EDNINA: im. Ríhard I. Levjesřčni tudi Ríhard Prvi Levjesřčni, rod. Ríharda I. Levjesřčnega tudi Ríharda Prvega Levjesřčnega, daj. Ríhardu I. Levjesřčnemu tudi Ríhardu Prvem Levjesřčnemu, tož. Ríharda I. Levjesřčnega tudi Ríharda Prvega Levjesřčnega, mest. pri Ríhardu I. Levjesřčnem tudi pri Ríhardu Prvem Levjesřčnem, or. z Ríhardom I. Levjesřčnim tudi z Ríhardom Prvim Levjesřčnim

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: stalni pridevek ob osebnem imenu; imena zgodovinskih osebnosti

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Abdulah II. tudi Abdulah Drugi

Akihito

Albert II. tudi Albert Drugi

Aleksander III. Makedonski tudi Aleksander Tretji Makedonski

Aleksander I. Ruski tudi Aleksander Prvi Ruski

Alfonz X. Kastiljski tudi Alfonz Deseti Kastiljski

Alfonz X. Modri tudi Alfonz Deseti Modri

Amenemhet III. tudi Amenemhet Tretji

Amenofis IV. tudi Amenofis Četrtri
Ana Celjska
Andrej s Krete
Anton Padovanski
Anton Puščavnik
Arhimed
Atahualpa
Atanazij
Atila
Avgust
Avguštín Canterburyjski
Barbara Celjska
Beatrika Nizozemska
Beatrix
Beda Častitljivi
Benedikt XVI. tudi Benedikt Šestnajsti
Boleslav I. Hrabri tudi Boleslav Prvi Hrabri
Bonifacij VIII. tudi Bonifacij Osmi
Brigita Irska
Brigita Švedska
Calvin
Celzij
Cezar
Ciši
Cita
Cojz
Črna kraljica
Demetrij Hvarski
Demetrij s Hvara
Demetrij Solunski
Devica Orleanska
Dioklecijan
Dionizij Pariški
Dioskur
Donat Zadrski
Džingiskan
Džoser
Edvard III. tudi Edvard Tretji
Edvard Spoznavalec
Ehnaton
Eleonora Akvitanska
Elizabeta Bavarska
Elizabeta II. tudi Elizabeta Druga
Elizabeta Ogrska
Elizabeta Petrovna
Elizabeta Portugalska
Elizabeta Ruska
Elizabeta Yorška
Ema Krška
Eratosten
Evgenija
Ferdinand I. Habsburški tudi Ferdinand Prvi Habsburški
Ferdinand I. Romunski tudi Ferdinand Prvi Romunski
Filip Belgijski
Filip II. Avgust tudi Filip Drugi Avgust
Filip II. Francoski tudi Filip Drugi Francoski

Filip II. Španski tudi Filip Drugi Španski
Filip I. Lepi tudi Filip Prvi Lepi
Filip Lepi
Franc I. Francoski tudi Franc Prvi Francoski
Franc Jožef I. tudi Franc Jožef Prvi
Frančišek
Frančišek Asiški
Frančišek Ksaver
Frančišek Ksaverij
Frančišek Saleški
Friderik II. Celjski tudi Friderik Drugi Celjski
Friderik III. Habsburški tudi Friderik Tretji Habsburški
Friderik II. Veliki tudi Friderik Drugi Veliki
Friderik I. Rdečebredec tudi Friderik Prvi Rdečebredec
Fuad I. tudi Fuad Prvi
Galilei in Galilej
Gandhi – Gandi
Gregor I. Veliki tudi Gregor Prvi Veliki
Gustav II. Adolf tudi Gustav Drugi Adolf
Hačepsut
Hadrijan
Hadrijan I. tudi Hadrijan Prvi
Hamurabi
Harald Modrozobi
Hema Krška
Henrieta Marija
Henrik II. tudi Henrik Drugi
Henrik VIII. tudi Henrik Osmi
Herod I. Veliki tudi Herod Prvi Veliki
Hipokrat im. tudi Hipokrates
Hirohito
Honorij III. tudi Honorij Tretji
Husein
ibn Saud
ibn Tašfin
Ignacij Antiohijski
Ignacij Lojolski – Ignacij Loyolski
Inocenc VIII. tudi Inocenc Osmi – Inocent VIII. tudi Inocent Osmi
Irena Atenska
Irenej Lyonski
Ivana Orleanska
Ivan Brez dežele
Ivan Grozni
Ivan III. Vasiljevič tudi Ivan Tretji Vasiljevič
Ivan Veliki
Izabela Francoska
Izabela Portugalska
Jakob I. tudi Jakob Prvi
Jakob Mlajši
Jakob Starejši
Jakob Veliki
Janez Damaščan
Janez Dobri
Janez Evangelist
Janez Krstnik
Janez Nepomuk

Janez od Križa
Janez Pavel II. tudi Janez Pavel Drugi
Janez XXIII. tudi Janez Trinajsti
Jožef II. tudi Jožef Drugi
Juan Carlos
Juda Tadej
Julij II. tudi Julij Drugi
Jurij VI. Britanski tudi Jurij Šesti Britanski
Justinijan I. tudi Justinijan Prvi
Kaligula
Kalvin
Karađorđević
Karakala
Karel Boromejski
Karel I. Avstrijski tudi Karel Prvi Avstrijski
Karel II. Plešasti tudi Karel Drugi Plešasti
Karel IV. tudi Karel Četrtri
Karel I. Veliki tudi Karel Prvi Veliki
Karel XVI. Gustav tudi Karel Šestnajsti Gustav
Kasandra
Katarina Aragonska
Katarina I. tudi Katarina Prva
Katarina II. Velika tudi Katarina Druga Velika
Katarina Medičejska
Katarina Sienska
Kefren
Keops
Khangši
Klara Asiška
Klavdij
Klemen VII. tudi Klemen Sedmi
Kleopatra VII. tudi Kleopatra Sedma
Kliment Ohridski
Kolumb
Konstantin
Konstantin Veliki
Kornelij
Krvava Marija
Lazar
Leon X. tudi Leon Deseti
Leon XIII. tudi Leon Trinajsti
Lev X. tudi Lev Deseti
Ludvik I. Pobožni tudi Ludvik Prvi Pobožni
Ludvik XIV. tudi Ludvik Štirinajsti
Luter – Luther
Magnus Zakonodajalec
Maksimijan
Maksimilijan Celjski
Maksimilijan I. Habsburški tudi Maksimilijan Prvi Habsburški
Maksim Tračan
Malahija
Mao Cetung
Margareta II. tudi Margareta Druga
Margareta Navarska
Marija Antoaneta – Marija Antoinetta – Marija Antonieta
Marija I. Angleška tudi Marija Prva Angleška

Marija I. Škotska tudi Marija Prva Škotska
Marija Magdalena
Marija Terezija
Marjeta Antiohijska
Marjeta Ogrska
Mark Avrelij
Melkijad
Menes
Meroveh
Mičiko
Modest Gosposvetski
Montezuma II.
Nabukodonozor II. – Nebukadnezar II.
Nefertiti – Nefreteta in Nofreteta – Nefretete
Neron
Nikolaj I. Veliki tudi Nikolaj Prvi Veliki
Nikolaj iz Mire
Nostradamus
Oton I. Veliki tudi Oton Prvi Veliki
Pachacutec
Paracelsus
Pavel od Križa
Pavel VI. tudi Pavel Šesti
Pavlin Oglejski
Pepi I. tudi Pepi Prvi
Peter I. Veliki tudi Peter Prvi Veliki
Petrarca – Petrarka
Phu Ji
Pij VII. tudi Pij Sedmi
Pij XI. tudi Pij Enajsti
Pij XII. tudi Pij Dvanajsti
Pipin III. Mali tudi Pipin Tretji Mali
Pitagora
Ptolemaj – Ptolemajos
Ramzes II. tudi Ramzes Drugi
Rania
Rihard III. tudi Rihard Tretji
Rihard I. Levjesrčni tudi Rihard Prvi Levjesrčni
Samuel Bolgarski
Sava
Sedeči bik
Selassie
Seti I. tudi Seti Prvi
Sigismund Luksemburški
Sikst IV. tudi Sikst Četrty
Silvija Švedska
Simeon I. Veliki tudi Simeon Prvi Veliki
Simon Gorečnik
Simon iz Lipnice
Simon Kananejec
Sisi
Ščepan Mali
Štefan Dušan Silni
Teodora
Teodozij I. Veliki tudi Teodozij Prvi Veliki
Terezija Avilska

Tiberij
Tit
Tokugava
Tomaž Akvinski
Trajan
Tutankamon
Tutmozis III. tudi Tutmozis Tretji
Urban VII. tudi Urban Sedmi
Valvasor – Valvazor
Venčeslav Češki
Vespazijan
Viktorija Britanska
Viljem II. Nemški tudi Viljem Drugi Nemški
Vincencij Pavelski
Vlad III. Drakula tudi Vlad Tretji Drakula
Vlad III. Tepeš tudi Vlad Tretji Tepeš
Zaharija
Zois
Zwingli

Italijanščina

GESLOVNIK:

Problemski sklop, ki obsega **80** lastnoimenskih iztočnic iz italijanskega jezika, je nastal ob redigiranju zgledov iz predloga preglednice za prevzemanje iz italijanščine. Gre za ponazoritve najbolj značilnih položajev, pri katerih opazimo predvsem neskladje med zapisom in izreko. V slovar so italijanska imena vključena tudi zaradi drugih pomenskih sklopov (npr. pisanje krajev, imen s predimki, imen vladarskih in plemiških rodbin, voda ...), vendar teh v pravopisno kategorijo »Preglednica za prevzemanje iz italijanščine« nismo vključili. Nabor bo še dopoljen.

V slovar so v prirastku za leto 2021 vključeni naslednji tipi lastnih imen:

- (1) moška imena: *Antonio, Federico*;
- (2) ženska imena: *Livia, Maria*;
- (3) priimki: *Collodi, Puccini*;
- (4) zemljepisna imena: *Alessandria, Ancona*;
- (5) stvarna imena: *Cavalleria rusticana, Nabucco*.

NOVOSTI:

Preglednica za prevzemanje iz italijanščine je prilagojena pravilom za prevzemanje v *Pravopisu 8.0*, kar vključuje:

- dosledno ohranjanje ločevalnih znamenj;
- spremembe pri razumevanju hiata/zeva (*Orviato* [orvjéto] proti *Antonio* [antónijo]);
- izgovor dvočrkja *zz* kot [z] ali [dz] (npr. *mezzoforte*).

Uslovarjena imena so deloma preverjena tudi z vidika glasovnega uresničevanja v različnih jezikih, če se v njih pojavljajo, npr. *Gabriele*. Slovarski sestavek sklene besedotvorno gnezdo, ki vsebuje podatek o tvorbi svojilnega pridevnika (*Luchino – Luchinov*).

Ob slovarski obravnavi imen je v letu 2021 redakcijska skupina *ePravopisa* sklenila, da se bo izreka imena v celoti izpisovala v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v odvisnih sklonih, tj. rodilniku in orodniku. Odločitev je sprejela tudi Pravopisna komisija pri SAZU in ZRC SAZU. Ob preglednici za prevzemanje iz italijanščine je to že izpeljano, sicer pa bo celovita slovarska preureditev izpeljana v letu 2022.

Uporabniku prijaznejša sta dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje naglašanih sklonskih oblik v vseh številih, saj so vsa imena opremljena z onaglašeni pregibnimi vzorci. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni v celoti preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 1088.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopis 8.0, preglednica za prevzemanje iz italijanščine

SLOVARSKI PRIKAZ:

Ancona -e [ankóna] ž; zemljepisno ime

|mesto v Italiji|: [Ribe natovorijo na potniško ladjo, ki Zadar povezuje z italijansko Ancono](#)

Kje? v Anconi

Od kod? iz Ancone

Kam? v Ancono

{B} Ancončan, Ancončanka; Ancončanov, Ancončankin; anconski

{O} EDNINA: im. Ancona, rod. Ancone, daj. Anconi, tož. Ancono, mest. pri Anconi, or. z Ancono

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena krajev; endonimi; italijanščina

Cavalleria rusticana -e -e [kavaleríja rustikána] ž; stvarno ime

|ime opera|: [Lani sem režiral Turandota, za prihodnje leto pripravljam Cavallerio rusticano](#);
kot prilastek, v imenovalniku [odlomek iz opere Cavalleria rusticana](#)

{O} EDNINA: im. Cavalleria rusticana, rod. Cavallerie rusticate, daj. Cavallerii rustici, tož. Cavallerio rusticano, mest. pri Cavallerii rustici, or. s Cavallerio rusticano

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: stvarna imena; italijanščina

Collodi -ja [kolódi, rod. kolódija, or. s kolódijem] m; ime bitja, osebno ime

|priimek| [Carlo Collodi](#) |umetniško ime Carla Lorenzinja, italijanskega mladinskega pisatelja in novinarja|: [Zgodba Carla Collodija govori o Ostržku, lesenem možicu, ki si želi postati pravi deček](#)

{B} Collodijev

{O} EDNINA: im. Collodi, rod. Collodija, daj. Collodiju, tož. Collodija, mest. pri Collodiju, or. s Collodijem; DVOJINA: im. Collodija, rod. Collodijev, daj. Collodijema, tož. Collodija, mest. pri Collodijih, or. s Collodijema; MNOŽINA: im. Collodiji, rod. Collodijev, daj. Collodijem, tož. Collodije, mest. pri Collodijih, or. s Collodiji

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: psevdonimi; lastna imena (priimki); italijanščina

Federico -a [federíko] m; ime bitja, osebno ime

|moško ime|: [Junakinja se spre s Federicom](#)

{B} Federicov

{O} EDNINA: im. Federico, rod. Federica, daj. Federicu, tož. Federica, mest. pri Federicu, or. s Federicom; DVOJINA: im. Federica, rod. Federicov, daj. Federicoma, tož. Federica, mest. pri Federicih, or. s Federicoma; MNOŽINA: im. Federici, rod. Federicov, daj. Federicom, tož. Federice, mest. pri Federicih, or. s Federici

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: lastna imena (osebna, moška); italijanščina

Orvieto -a [orvjéto] m; zemljepisno ime

|mesto in občina v Italiji|: **Po zajtrku je sledila vožnja do Orvieta**; kot prilastek, v imenovalniku **drugoligaška ekipa iz starodavnega mesta Orvieto**

Kje? v Orvietu

Od kod? iz Orvieta

Kam? v Orvieto

{B} Ortvietčan, Orvietčanka; Ortvietčanov, Ortvietčankin; orvietski

{O} EDNINA: im. Orvieto, rod. Orvieta, daj. Orvietu, tož. Orvieto, mest. pri Orvietu, or. z Orvietom

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena krajev; italijanščina; endonimi

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Alessandria

Alfieri

Alighieri

Ancona

Andria

Antonio

Assisi

Beccaria

Biasutti

Borghese

Brindisi

Cadore

Casanova

Cavalleria rusticana

Cefalu

Cesena

Chianti

Cimabue

Clementi

Codelli

Collodi (Carlo Collodi)

Conti

Cremona

Croce

D'Annunzio

Dante

da Todi

Federico

Ferre

Francesco

Frascati

Gabriele

Giammaria

Grimaldi

Iacopo

Iesolo in Jesolo

Imola

Jacopo

Jacopone iz Todija

Kampanija

Leoncavallo

Livia

Lucca

Luchino

Macerata

Maesta

Marcello

Maria

Mario

Medici

Michelangelo

Montecassino

Moravia

Nabucco

Niccolo

Ortisei

Orvieto

Pantelleria

Pascoli

Pavia

Piacenza

Piccolomini

Pieta
Pozzo
Puccini
Pulcinella
Quasimodo
Rimini
Rossini
Scopoli
Sofia

Sophia
Spinola
Tasso
Tizian
Trapani
Verrocchio
Viareggio
Vicenza
Visconti

Izkratična imena in poimenovanja

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega 26 iztočnic imen in poimenovanj, ki so nastala iz nečrkovalnih kratic.

Problemski sklop tvorita dve skupini, in sicer:

- (1) izkratična imena, ki so nastala iz nečrkovalnih kratic z lastnoimensko podstavo (*ETA > Eta, IRA > Ira, UDBA > Udba* itd.; gre za stvarna lastna imena), in
- (2) izkratična poimenovanja, ki so nastala iz nečrkovalnih kratic z občnoimensko podstavo (*AIDS > aids, MRSA > mrsa, EMŠO > emšo; COVID-19 > covid-19 > kovid*).

Seznam temelji na geslovniku, pripravljenem za slovarsko obravnavo kratic, in je bil oblikovan s pomočjo korpusa *Gigafida 2.0*, slovarjev, enciklopedij, leksikonov; pogostnost rabe je bila preverjena po korpusu *Gigafida 2.0*.

NOVOSTI:

Glede na SP 2001 je del obravnavanih iztočnic nov, saj v SP 2001 niso obravnavane (*Desus, mrsa, Dopps*) ali pa je bila obravnavana le izhodiščna kratica (*Nuk, Ira*). SP 2001 je na določenih mestih pare kratic ter izkratičnih imen in poimenovanj obravnaval kot dvojnice (*Nato* in *NATO, UNICEF* in *Unicef*), *ePravopis* pa jih zaradi razlik v rabi dosledno ločuje, pri čemer so pari povezani z navedbo izvora (*Demos: izvor DEMOS*) oziroma z vodilko (*DEMOS: prim. Demos*).

Novost je opozarjanje na imenovalniško rabo v položajih, kjer izkratično ime ali poimenovanje nastopa v desnem prilastku (*razširjenost bakterije mrsa; Po podatkih agencije Ajpes je bilo v občinah zaposlenih 4819 ljudi*). Prav tako je novo navajanje izkratičnih poimenovanj v t. i. pridevniški rabi, torej tam, kjer nastopajo v levem prilastku in se sklanjajo z neglasovnimi končnicami (*Zapomnite si svojo emšo številko*). Nekatera izkratična stvarna imena se enako kot izhodiščne kratice pojavljajo tudi ob številki (*Teš 6, Nuk 2*).

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: 925, 1021, 1023.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Krajšave](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

covid-19 *covida-19* [kôvid-devétnajst in kóvid-devétnajst tudi kôvid-devetnájst in kóvid-devetnájst] m; kratica

[bolezen]: [epidemija covida-19](#); [ukrepanje proti covidu-19](#); [Za covidom-19 zbolijo precej manj otrok kot odraslih](#)

(< **COVID-19**)

{O} EDNINA: im. covid-19, rod. covida-19, daj. covidu-19, tož. covid-19, mest. pri covidu-19, or. s covidom-19

SVETOVALNICA: <https://svetovalnica.zrc-sazu.si/topic/4235/kako-pisati-in-sklanjati-izraze-koronavirus-in-bolezen-covid-19-ali-koronavirusna-bolezen-2019>

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: izkratične besede; pravopisne zanimivosti

kôvid -a tudi kóvid -a m

neformalno |bolezen|: [pandemija kovida](#); [Zbolel je za kovidom](#); v pridevniški rabi [zgodbe kovid prebolevnikov](#) ustrežneje [prebolevnikov kovida](#); v pridevniški rabi [Zdravstvene delavce so premestili na kovid oddelek](#) ustrežneje [kovidni oddelek](#); v pridevniški rabi [Kakšna je razlika med navadno in kovid pljučnico?](#) ustrežneje [kovidno pljučnico](#)

{B} kovidni

{O} EDNINA: im. kôvid tudi kóvid, rod. kôvida tudi kóvida, daj. kôvidu tudi kóvidu, tož. kôvid tudi kóvid, mest. pri kôvidu tudi pri kóvidu, or. s kôvidom tudi s kóvidom; DVOJINA: im. kôvida tudi kóvida, rod. kôvidov tudi kóvidov, daj. kôvidoma tudi kóvidoma, tož. kôvida tudi kóvida, mest. pri kôvidih tudi pri kóvidih, or. s kôvidoma tudi s kóvidoma; MNOŽINA: im. kôvidi tudi kóvidi, rod. kôvidov tudi kóvidov, daj. kôvidom tudi kóvidom, tož. kôvide tudi kóvide, mest. pri kôvidih tudi pri kóvidih, or. s kôvidi tudi s kóvidi

SVETOVALNICA: <https://svetovalnica.zrc-sazu.si/topic/4682/je-bolje-covid-ali-covidna-bolnišnica-se-okuzimo-z-virusom-ali-s-covidom-19>

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: izkratične besede; pravopisne zanimivosti

mêrs -a m

|bolezen|: [Naravni gostitelji virusa, ki povzroča mers, so netopirji](#); [Za mersom je umrl pastir kamelje črede](#); v prenesenem pomenu |virus, ki povzroča bolezen|: [V Nemčiji so zaradi okužbe z mersom v letih 2012 in 2013 zdravili le dva človeka](#); kot prilastek, v imenovalniku [testiranje kamel na prisotnost virusa mers v Keniji](#)

(< **MERS**)

{O} EDNINA: im. mêrs, rod. mêrsa, daj. mêrsu, tož. mêrs, mest. pri mêrsu, or. z mêrsom; DVOJINA: im. mêrsa, rod. mêrsov, daj. mêrsoma, tož. mêrsa, mest. pri mêrsih, or. z mêrsoma; MNOŽINA: im. mêrsi, rod. mêrsov, daj. mêrsom, tož. mêrse, mest. pri mêrsih, or. z mêrsi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: izkratične besede; pravopisne zanimivosti

Núk -a m; stvarno ime

|osrednja slovenska knjižnica|: [Knjigo v latinščini še danes hranijo v Nuku](#); [Nuk 2](#) |nova zgradba Narodne in univerzitetne knjižnice|: [Na območju Nuka 2 so našli številne arheološke ostanke](#)

(< **NUK, NUK**)

{B} Nukov

{O} EDNINA: im. Núk, rod. Núka, daj. Núku, tož. Núk, mest. pri Núku, or. z Núkom; DVOJINA: im. Núka, rod. Núkov, daj. Núkoma, tož. Núka, mest. pri Núkih, or. z Núkoma; MNOŽINA: im. Núki, rod. Núkov, daj. Núkom, tož. Núke, mest. pri Núkih, or. z Núki

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: stvarna imena; izkratične besede

sárs -a m

[bolezen]: virus sarsa; Država si je opomogla po izbruhu sarsa; Cepiva proti sarsu še niso uspešna; bolnik s sarsom; v prenesenem pomenu [virus, ki povzroča bolezen]: preprečevanje okužb s sarsom; kot prilastek, v imenovalniku **Obrazne maske za enkratno uporabo nosijo, da bi se ubranili okužbe z virusom sars**

(< **SARS**)

{O} EDNINA: im. sárs, rod. sárša, daj. sársu, tož. sárs, mest. pri sársu, or. s sársom; DVOJINA: im. sárša, rod. sársov, daj. sársoma, tož. sárša, mest. pri sársih, or. s sársoma; MNOŽINA: im. sársi, rod. sársov, daj. sársom, tož. sárse, mest. pri sársih, or. s sársi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: izkratične besede; pravopisne zanimivosti

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

aids
Ajpes
Arso
Cia
covid-19
Demos
Desus
Dopps
emšo
Eta
Fifa
Ira
Kfor

kovid
mers
mrsa
Nasa
Nato
Nuk (Nuk 2)
Pil
sars
Teš (Teš 6)
Tigr
Udba
Unesco
Unicef

Izlastnoimenski pridevniki na -ov ali -ev in -in v stalnih besednih zvezah

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **233** izlastnoimenskih pridevnikov z obrazilom -ov oz. -ev ali pri ženskih osebah z -in, ki nastopajo v prostih in stalnih besednih zvezah ter izražajo bodisi svojilni bodisi vrstni pomen. Seznam je bil oblikovan kot nabor tipološko raznovrstnih primerov, in sicer pridevnikov v stalnih besednih zvezah, ki označujejo:

- (1) izume, iznajdbe, tehnične in znanstvene zakone ipd. (*Atkinsonov cikel, Boltzmannova konstanta, Kelvinova lestvica, Ohmov zakon*);
- (2) nagrade, priznanja, odlikovanja (*Andersenova nagrada, Bookerjeva nagrada, Goncourtova/Goncourteva nagrada, Viktorijin križ*);
- (3) bolezni, rastlinske in živalske vrste ter dele telesa (*Crohnova/crohnova bolezen, Sjögrenov/sjögrenov sindrom; Priolov/priolov delišes; Humboldtov/humboldtov pingvin; Evstahijeva/evstahijeva cev*);
- (4) praznike in posebne datume (*Gospodovo/gospodovo razglašenje, Martinova/martinova nedelja, Prešernov dan*).

Posebne skupine predstavljajo pridevniki v stalnih besednih zvezah, v katerih prihaja do posebnih položajev zaradi:

- (5) pomenskih prenosov (*Adamov/adamov kostum, Eridino/eridino jabolko, Judežev/judežev poljub, Pandorina/pandorina skrinjica*);
- (6) občutka izgube lastnoimenskega nosilca in se zato pišejo z malo začetnico (*alahov biser, alojzijeva lilija, jakobova pokrovača*);
- (7) podomačenega zapisa (*Baumannova/bavmanova reneta, Braillova/Brailleva/brajeva pisava, Fleischmannov/flajšmanov rebrinec*).

Posebnost so tudi:

- (8) priredno povezani pridevniki v stalnih besednih zvezah (*Boyle-Mariottov zakon, Ogino-Knausova metoda*).

NOVOSTI:

Novost glede na SP 2001 je razlikovalni prikaz rabe pridevnika v t. i. prosti besedni zvezi (*Tantalova gostija*) in raba pridevnika v stalni besedni zvezi s posebnim pomenom (*Tantalove/tantalove muke*). Dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva predstavi uporabniku okoliščine pogoste rabe teh pridevnikov v zvezah in besedilih.

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci v vseh spolih in številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

Slovarski sestavek sklone sklic na ime (*Jožef > jožefova brada*) oz. priimek (*Cassini > Cassinijeva ločnica*), ki vsebuje podatek o podstavi svojilnega pridevnika. V *ePravopisu* so povezane tudi pisno podomačene oblike, npr. *Dieslov/dizlov motor, knajpovo/Kneippovo zdravljenje*. Zaporedje pisnih variant ni normativno, vezano je na zapis iztočnice.

Upoštewane so spremembe pravil o rabi začetnice, ki izhajajo iz predloga Pravopisne komisije pri SAZU in ZRC SAZU. Skladno s tem predlogom izlastnoimenske pridevnike na -ov/-ev ali -in pišemo z veliko ali malo začetnico, kadar stalne besedne zveze poimenujejo izraze s področja medicine (bolezni, (*Downov/downov sindrom, Crohnova/crohnova bolezen*), dele telesa (*Evstahijeva/evstahijeva cev*), rastlinske in živalske vrste (*Sprengerjev/sprengerjev beluš, Scopolijev/scopolijev kozliček*)) – razen v

zvezah, v katerih so ti pridevniki izgubili prvotni pomen svojine in jih zato pišemo z malo (*marijini laski, vidov ples*). Z malo začetnico so zapisani tudi podomačeno pisani izlastnoimenski pridevniki in tisti pridevniki, pri katerih se je identifikacija z izhodiščnim lastnim imenom že povsem izgubila (*brajeva pisava, knajpova kava*).

Upoštevane so spremembe spola pri pridevnikih, ki so tvorjeni z obrazili *-ov/-ev*, čeprav je oseba, ki je nosilka podstavnega priimka, ženskega spola (*Virginija Apgar > lestvica Apgar / lestvica po V. Apgar / lestvica po Apgarjevi; Maria Montessori > pedagogika Montessori / pedagogika po M. Montessori / pedagogika po Montessorijevi*). Pri nekaterih primerih se sekundarno oblikuje iz imena tudi kratica (*Apgar > apgar*), zato je zveza s pridevnikom pisana z malo začetnico: *apgar – apgarjeva lestvica / test apgar*.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 115, 157–159.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Velika in mala začetnica](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

Ádamov -a -o prid.

Adamov greh ni bil manjši od **Kajnovega**; **Adamov/adamov kostum** |golota|: **pozirati v Adamovem/adamovem kostumu**; **Adamov/adamov sin** |človek|: **Sveto pismo pravi, da so se Adamovi/adamovi sinovi in hčere z delom pokesali za grehe**; **Adamovo/adamovo jabolko** |del telesa|: **Konici kazalca in sredinca položite v vdolbino ob Adamovem/adamovem jabolku ter poskušajte otipati utrip**; **Adamovo/adamovo rebro** |slabšalni izraz za žensko|: **Na Adamovem/adamovem rebro sloni večina predsodkov o razmerju med spoloma**

(< **Adam**)

{O} **moški**: EDNINA: im. **Ádamov**, rod. **Ádamovega**, daj. **Ádamovemu**, tož. **Ádamov** (živostno **Ádamovega**), mest. pri **Ádamovem**, or. z **Ádamovim**; DVOJINA: im. **Ádamova**, rod. **Ádamovih**, daj. **Ádamovima**, tož. **Ádamova**, mest. pri **Ádamovih**, or. z **Ádamovima**; MNOŽINA: im. **Ádamovi**, rod. **Ádamovih**, daj. **Ádamovim**, tož. **Ádamove**, mest. pri **Ádamovih**, or. z **Ádamovimi**

ženski: EDNINA: im. **Ádamova**, rod. **Ádamove**, daj. **Ádamovi**, tož. **Ádamovo**, mest. pri **Ádamovi**, or. z **Ádamovo**; DVOJINA: im. **Ádamovi**, rod. **Ádamovih**, daj. **Ádamovima**, tož. **Ádamovi**, mest. pri **Ádamovih**, or. z **Ádamovima**; MNOŽINA: im. **Ádamove**, rod. **Ádamovih**, daj. **Ádamovim**, tož. **Ádamove**, mest. pri **Ádamovih**, or. z **Ádamovimi**

srednji: EDNINA: im. **Ádamovo**, rod. **Ádamovega**, daj. **Ádamovemu**, tož. **Ádamovo**, mest. pri **Ádamovem**, or. z **Ádamovim**; DVOJINA: im. **Ádamovi**, rod. **Ádamovih**, daj. **Ádamovima**, tož. **Ádamovi**, mest. pri **Ádamovih**, or. z **Ádamovima**; MNOŽINA: im. **Ádamova**, rod. **Ádamovih**, daj. **Ádamovim**, tož. **Ádamova**, mest. pri **Ádamovih**, or. z **Ádamovimi**

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: izlastnoimenski pridevniki na *-ov/-ev* ali *-in* v SBZ; svojilni pridevniki

Bookerjev -a -o [búkerjev-] prid.

Bookerjev nagrajenec, nagrajenka; **Bookerjeva nagrada** |nagrada|: **Bookerjevo nagrado za leposlovje podeljujejo za najboljši roman v angleškem jeziku od leta 1968**

{O} **moški**: EDNINA: im. Bookerjev, rod. Bookerjevega, daj. Bookerjevemu, tož. Bookerjev (živostno Bookerjevega), mest. pri Bookerjevem, or. z Bookerjevim; DVOJINA: im. Bookerjeva, rod. Bookerjevih, daj. Bookerjevima, tož. Bookerjeva, mest. pri Bookerjevih, or. z Bookerjevima; MNOŽINA: im. Bookerjevi, rod. Bookerjevih, daj. Bookerjevim, tož. Bookerjeve, mest. pri Bookerjevih, or. z Bookerjevimi

ženski: EDNINA: im. Bookerjeva, rod. Bookerjeve, daj. Bookerjevi, tož. Bookerjevo, mest. pri Bookerjevi, or. z Bookerjevo; DVOJINA: im. Bookerjevi, rod. Bookerjevih, daj. Bookerjevima, tož. Bookerjevi, mest. pri Bookerjevih, or. z Bookerjevima; MNOŽINA: im. Bookerjeve, rod. Bookerjevih, daj. Bookerjevim, tož. Bookerjeve, mest. pri Bookerjevih, or. z Bookerjevimi

srednji: EDNINA: im. Bookerjevo, rod. Bookerjevega, daj. Bookerjevemu, tož. Bookerjevo, mest. pri Bookerjevem, or. z Bookerjevim; DVOJINA: im. Bookerjevi, rod. Bookerjevih, daj. Bookerjevima, tož. Bookerjevi, mest. pri Bookerjevih, or. z Bookerjevima; MNOŽINA: im. Bookerjeva, rod. Bookerjevih, daj. Bookerjevim, tož. Bookerjeva, mest. pri Bookerjevih, or. z Bookerjevimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: izlastnoimenski pridevniki na -ov/-ev ali -in v SBZ; poimenovanja nagrad, odlikovanj, častnih nazivov

Boyle-Mariottov -a -o [bôjl-marijótov-] prid.

[Boylov in Mariottov] **Boyle-Mariottov zakon** |plinski zakon|: **Po Boyle-Mariottovem zakonu se pljuča pri globinskem potapljanju skrčijo na enajstino svojega siceršnjega volumna**; prim. **Mariottov, Boylov**

(< **Boyle, Mariotte**)

{O} **moški**: EDNINA: im. Boyle-Mariottov, rod. Boyle-Mariottovega, daj. Boyle-Mariottovemu, tož. Boyle-Mariottov (živostno Boyle-Mariottovega), mest. pri Boyle-Mariottovem, or. z Boyle-Mariottovim; DVOJINA: im. Boyle-Mariottova, rod. Boyle-Mariottovih, daj. Boyle-Mariottovima, tož. Boyle-Mariottova, mest. pri Boyle-Mariottovih, or. z Boyle-Mariottovima; MNOŽINA: im. Boyle-Mariottovi, rod. Boyle-Mariottovih, daj. Boyle-Mariottovim, tož. Boyle-Mariottove, mest. pri Boyle-Mariottovih, or. z Boyle-Mariottovimi

ženski: EDNINA: im. Boyle-Mariottova, rod. Boyle-Mariottove, daj. Boyle-Mariottovi, tož. Boyle-Mariottovo, mest. pri Boyle-Mariottovi, or. z Boyle-Mariottovo; DVOJINA: im. Boyle-Mariottovi, rod. Boyle-Mariottovih, daj. Boyle-Mariottovima, tož. Boyle-Mariottovi, mest. pri Boyle-Mariottovih, or. z Boyle-Mariottovima; MNOŽINA: im. Boyle-Mariottove, rod. Boyle-Mariottovih, daj. Boyle-Mariottovim, tož. Boyle-Mariottove, mest. pri Boyle-Mariottovih, or. z Boyle-Mariottovimi

srednji: EDNINA: im. Boyle-Mariottovo, rod. Boyle-Mariottovega, daj. Boyle-Mariottovemu, tož. Boyle-Mariottovo, mest. pri Boyle-Mariottovem, or. z Boyle-Mariottovim; DVOJINA: im. Boyle-Mariottovi, rod. Boyle-Mariottovih, daj. Boyle-Mariottovima, tož. Boyle-Mariottovi, mest. pri Boyle-Mariottovih, or. z Boyle-Mariottovima; MNOŽINA: im. Boyle-Mariottova, rod. Boyle-Mariottovih, daj. Boyle-Mariottovim, tož. Boyle-Mariottova, mest. pri Boyle-Mariottovih, or. z Boyle-Mariottovimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: izlastnoimenski pridevniki na -ov/-ev ali -in v SBZ

brájev -a -o prid.

Braillova/Brailleva/brajeva pisava |pisava za slepe|: **Sistem Braillove/Brailleve/brajeve pisave temelji na različnih razporeditvah pik**; **Braillova/Brailleva/brajeva vrstica** |pripomoček za elektronsko uporabo pisave za slepe|: **Braillova/Brailleva/brajeva vrstica deluje na računalniku skupaj z bralnikom zaslona**; prim. **Braillov**

{O} **moški**: EDNINA: im. brájev, rod. brájevega, daj. brájevemu, tož. brájev (živostno brájevega), mest. pri brájevem, or. z brájevim; DVOJINA: im. brájeva, rod. brájevih, daj. brájevima, tož. brájeva, mest. pri brájevih, or. z brájevima; MNOŽINA: im. brájevi, rod. brájevih, daj. brájevim, tož. brájeve, mest. pri brájevih, or. z brájevimi

ženski: EDNINA: im. brájeva, rod. brájeve, daj. brájevi, tož. brájevo, mest. pri brájevi, or. z brájevo; DVOJINA: im. brájevi, rod. brájevih, daj. brájevima, tož. brájevi, mest. pri brájevih, or. z brájevima; MNOŽINA: im. brájeve, rod. brájevih, daj. brájevim, tož. brájeve, mest. pri brájevih, or. z brájevimi

srednji: EDNINA: im. brájevo, rod. brájevega, daj. brájevemu, tož. brájevo, mest. pri brájevem, or. z brájevim; DVOJINA: im. brájevi, rod. brájevih, daj. brájevima, tož. brájevi, mest. pri brájevih, or. z brájevima; MNOŽINA: im. brájeva, rod. brájevih, daj. brájevim, tož. brájeva, mest. pri brájevih, or. z brájevimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: izlastnoimenski pridevniki na -ov/-ev ali -in v SBZ

Vénerin: -a -o prid.

Venerina oddaljenost od Sonca; **Venerin/venerin griček** |del telesa|: **Pasovi hlač so zlezli pod popek in komajda še pokrijejo Venerin/ venerin griček**; prim. **Venerin**

(< **Venera**)

{O} **moški**: EDNINA: im. Vénerin, rod. Vénerinega, daj. Vénerinemu, tož. Vénerin (živostno Vénerinega), mest. pri Vénerinem, or. z Vénerinim; DVOJINA: im. Vénerina, rod. Vénerinih, daj. Vénerinima, tož. Vénerina, mest. pri Vénerinih, or. z Vénerinima; MNOŽINA: im. Vénerini, rod. Vénerinih, daj. Vénerinim, tož. Vénerine, mest. pri Vénerinih, or. z Vénerinimi

ženski: EDNINA: im. Vénerina, rod. Vénerine, daj. Vénerini, tož. Vénerino, mest. pri Vénerini, or. z Vénerino; DVOJINA: im. Vénerini, rod. Vénerinih, daj. Vénerinima, tož. Vénerini, mest. pri Vénerinih, or. z Vénerinima; MNOŽINA: im. Vénerine, rod. Vénerinih, daj. Vénerinim, tož. Vénerine, mest. pri Vénerinih, or. z Vénerinimi

srednji: EDNINA: im. Vénerino, rod. Vénerinega, daj. Vénerinemu, tož. Vénerino, mest. pri Vénerinem, or. z Vénerinim; DVOJINA: im. Vénerini, rod. Vénerinih, daj. Vénerinima, tož. Vénerini, mest. pri Vénerinih, or. z Vénerinima; MNOŽINA: im. Vénerina, rod. Vénerinih, daj. Vénerinim, tož. Vénerina, mest. pri Vénerinih, or. z Vénerinimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: izlastnoimenski pridevniki na -ov/-ev ali -in v SBZ

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC IN STALNIH ZVEZ:

Abbejevo število
Abelova grupa
Abelova nagrada
Abrahamov/abrahamov sin
Abrahamova/abrahamova hči
Abrahamova/abrahamova leta
Abrahamovo/abrahamovo naročje
Adamov/adamov kostum
Adamov/adamov sin
Adamovo/adamovo jabolko
Adamovo/adamovo rebro
Addisonova/addisonova bolezen
Ahilova/ahilova peta
Ahilova/ahivova tetiva
Alahov/alahov sin
alahov biser
Albertijev panj
Alberti-Žnideršičev panj
alozzijeva lilija
Alzheimerjeva/alzheimerjeva bolezen
Amorjeva/amorjeva puščica
Ampèrov/Ampèrjev zakon
Andersenova nagrada
Andrejev/andrejev križ
Ångströmova eksponent
Arhimedova/arhimedova točka
Arhimedova nagrada
Arhimedova vijačnica
Arhimedov zakon
Ariadnina/ariadnina nit
Artaudova/Artaudeva nagrada
Aspergerjev/aspergerjev sindrom
Atkinsova dieta
Atkinsonov cikel
Avgijev/avgijev hlev
Avogadrova konstanta
Avogadrovo število
Badjurova nagrada
Balintova skupina
Bartolova nagrada
Basedowova/basedowova bolezen
Baumannova/bavmanova reneta
Beaufortova/Beauforteva lestvica, skala
Becquerelovi žarki
Bellov telefon
Bernoullijeva enačba
Bessemerjev postopek
Bettetova nagrada
Bethejev cikel
Bethe-Weizsäckerjev cikel
Blagajev/blagajev volčin
blažev žegen
Bloudkova nagrada
Bloudkova plaketa
Boltzmannova konstanta
Bookerjeva nagrada
Boolova algebra
Boršnikov prstan
Boyle-Mariottov zakon
Boylov zakon
Braillova/Brailleva/brajeva pisava
Braillova/Brailleva/brajeva vrstica
Braunova elektronka
Briggsov logaritem
Büchnerjeva nagrada
Cankarjevo priznanje
Cassinijeva ločnica
Celzijeva lestvica
Celzijeva stopinja
Cervantesova nagrada
Cooperjev test
Coulombov zakon
Creutzfeldt-Jakobova/creutzfeldt-jakobova bolezen
Crohnova/crohnova bolezen
Curiejeva temperatura
Čopova diploma
Čopovo priznanje
Damoklejev/damoklejev meč
Davidova zvezda
Davisov pokal
delavec v Gospodovem vinogradu
Dieslov/dizlov motor
Dopplerjev pojav
Dopplerjev ultrazvok
Downov/downov sindrom
Edisonova žarnica
Edisonov efekt
Einspielerjeva nagrada
Einsteinova teorija relativnosti
Elektrin/elektrin kompleks
Elijev/elijev ogenj
Eolova/eolova harfa
Epstein-Barrov virus
Eratostenovo sito
Eridino/eridino jabolko
Evin/evin kostum
Evina/evina hči
Evstahijeva/evstahijeva cev
Evstahijeva/evstahijeva tuba
Fahrenheitova lestvica
Fahrenheitova stopinja
Faradayeva kletka
Faradayev pojav
Faradayev zakon
Fassbinderjeva nagrada
Fehlingov reagent
Fehlingov test
Fibonaccijevo število
Fibonaccijevo zaporedje
Fleischmannov/flajšmanov rebrinec
Fleischmannovo/flajšmanovo grabljišče

Galieievi/Galilejevi sateliti
Galieiev/Galilejev zakon
Gardnerjev/gardnerjev sindrom
Gauss-Krügerjev koordinatni sistem
Gaussova krivulja
Gaussov sistem enot
Gay-Lussacov zakon
Geigerjev/gajgerjev števec
Geiger-Müllerjev števec
Gerbčevo priznanje
Gerbičeva nagrada
Glazerjeva nagrada
Goethejeva nagrada
Golgijev aparat
Goncourtova/Goncourteva nagrada
Gospodov dan
Gospodovo razglašenje
Gospodov vinograd
grahamov/Grahamov kruh
Grayeve bralne stopnje
Grumova nagrada
Hadrijanov/hadrijanov mavrahovec
Halleyjev komet
Henryjev zakon
Heraklejeva stebra
Herkulova stebra
Herschlov vremenski ključ
Higgsov bozon
Hipokratova prisega
Hookov zakon
Hubbllov zakon
Humboldtov/humboldtov pingvin
jakobova pokrovača
Jakopičeva nagrada
Jenkova nagrada
Joulov zakon
jožefova brada
jožefov plašč
Judežev/judežev poljub
judeževo drevo
Jurčičeva nagrada
Jurijev križ
Kaplanova turbina
Kasandrin/kasandrin sindrom, kompleks
Keglove vaje
Kelvinova lestvica
Keplerjevi zakoni
Knafelčeva markacija
Kneippova/Knajpova kopel
Kneippovo/knajpovo zdravljenje
Kocjančičeva nagrada
Kolumbovo/kolumbovo jajce
Konfucijeva nagrada za mir
Kopernikova teorija
Kopernikov nauk
Koraček pokal
Kozinova nagrada
Kristusova/kristusova leta
kristusov trn
leto Gospodovo
Levstikova nagrada
Ludolfovo število
Machova medalja
Machovo število
Magirusova lestev
marijini laski
Marijino vnebovzetje
Mariottov zakon
Martinova gos
Martinova nedelja
Martinova sobota
Martinova peč
Maxwellove enačbe
Mendlovi zakoni (dednosti)
Mercallijeva lestvica
Michelinova zvezdica
Mohrova sol
Moorov zakon
Morsejeva abeceda
Mozartova kroglica
Murkova nagrada
nagrada Prešernovega sklada
Neperjev logaritem
Newtonov zakon
Nobelova nagrada
Noetova/noetova barka
noetova barčica
Ogino-Knausova metoda
Ohmov zakon
Ojdipov/ojdipov kompleks
Ottov motor
Pagetova/pagetova bolezen
Pandorina/pandorina skrinjica
Papinov lonec
Parkinsonova/parkinsonova bolezen
Pascalov trikotnik
Peltonova turbina
Petrarcova nagrada
Petrijeva mreža
Petrijeva plošča, posodica
Petrov naslednik
Pirova/pirova zmaga
Pitagorov izrek
Playboyeva zajčica
Playboyevo dekle (leta, meseca)
Plečnikova nagrada
Potemkinova/potemkinova vas
Preglova nagrada
Preglovo priznanje
Prešernova nagrada
Prešernov dan
Pretnarjeva nagrada

Priolov/priolov delišes, žlahtnik
Pritzkerjeva nagrada
Prokrustova/prokrustova postelja
Pulitzerjeva nagrada
Richterjeva lestvica
Rožančeva nagrada
Rubikova kocka
Sacherjeva/saherjeva torta
salomonov pečat
Schwannova celica
Scopolijev/scopolijev kozliček
Severjeva nagrada
Sizifovo/sizifovo delo
Sjögrenov/sjögrenov sindrom
Sovretova nagrada
Sprengerjev/sprengerjev beluš
Stalinove orglice
Stanleyev pokal
Steletova nagrada
Steletovo priznanje
Stritarjeva nagrada
Šeligova nagrada
Škerjančeva nagrada
Talijin/talijin hram
Tantalove/tantalove muke

Teslov tok
Teslov transformator
Tespisov/tespisov voz
Thomasov fosfat
Tollensov reagent
Tomaževa žindra
Turnerjev/turnerjev sindrom
Turnerjeva nagrada
Tyndallov pojav
Valvasorjeva nagrada
Venerin/venerin griček
Veronikina nagrada
vidov ples
Viktorijin križ
Voltov člen
Voltov steber, stolp
Wanklov motor
Wassermannova reakcija
Wattov parni stroj
Wertheimova operacija
Zoisova/zoisova zvončica
Zoisova nagrada
Žnideršičev panj
Župančičeva nagrada

Izpeljanke iz lastnih imen

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega 6 izlastnoimenskih samostalniških izpeljank in je nastal ob redigiranju imenskih problemskih sklopov, katerih podstavna imena v slovenščini ohranjamo bodisi v izvirnem zapisu (*nobelovec* < *Nobel*, *petrijevka* < *Petri*) ali pa se podomači šele izpeljanka (*brajica* < *Braille*, *knajpanje* < *Kneipp*, *saherica* < *Sacher*).

NOVOSTI:

Razen dejstva, da je v *ePravopisu* vsaka iztočnična beseda prikazana v polni, neokrajšani obliki in redakcija obsega tudi onaglašene pregibne oblike, je pri izpeljankah iz lastnih imen nakazano tudi podstavno imensko izhodišče, s katerim se sklene slovarki sestavek.

Sprememba glede na SP 2001 in predhodne kodifikacije je zapis *brajica*, ki nadomešča zapis *brajljica*, kar je posledica neustreznega branja po črki (*Braille* [bráj]).

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci v vseh spolih in številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Slovar

SLOVARSKI PRIKAZ:

bázedovka -e ž

[bolezen]: [predavanje o bazedovki](#); [Po zdravljenju bazedovke z radioaktivnim jodom najpogosteje pride do prešibkega delovanja ščitnice](#); prim. **Basedow**, **Basedowov**

{O} EDNINA: im. bázedovka, rod. bázedovke, daj. bázedovki, tož. bázedovko, mest. pri bázedovki, or. z bázedovko; DVOJINA: im. bázedovki, rod. bázedovk, daj. bázedovkama, tož. bázedovki, mest. pri bázedovkah, or. z bázedovkama; MNOŽINA: im. bázedovke, rod. bázedovka, daj. bázedovk, tož. bázedovke, mest. pri bázedovkah, or. z bázedovkami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: izpeljanke iz lastnih imen

brájica -e ž

[pisava za slepe]: [učenje brajice](#); [Za tisk v brajici porabimo kar tri tone posebnega brajevega papirja na leto](#); prim. **Braille**, **Braillov**

{O} EDNINA: im. brájica, rod. brájice, daj. brájici, tož. brájico, mest. pri brájici, or. z brájico; DVOJINA: im. brájici, rod. brájic, daj. brájicama, tož. brájici, mest. pri brájicah, or. z brájicama; MNOŽINA: im. brájice, rod. brájica, daj. brájic, tož. brájice, mest. pri brájicah, or. z brájicami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: izpeljanke iz lastnih imen

brájlica -e ž

[pisava za slepe]; gl. **brajica**

STATUS: predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: izpeljanke iz lastnih imen

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

bazedovka (< Basedow)

brajica (< Braille)

knajpanje (< Kneipp)

nobelovec (< Nobel)

petrijevka (< Petri)

saherica (< Sacher)

Kratice

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **83** kratic. Nastal je ob redigiranju poimenovanj pripadnikov in pripadnic različnih političnih in vojaških skupin, katerih izhodišče je kratica kot ime organizacije, stranke, skupine, katere pripadniki oziroma pripadnice so. Gre za 6 skupin z izbranimi, na prenovljena pravopisna pravila in zglede v njih nanašajočimi se kraticami, in sicer:

- (1) politične stranke (*DEMOS, DeSUS, SLS*);
- (2) vojaške in obveščevalne ter paravojaške organizacije (*ETA, KFOR, SS, UDBA*);
- (3) izobraževalne ustanove (*FF, FDV*);
- (4) državne, evropske in svetovne institucije in organizacije (*AJPES, ARSO, EU, UNICEF*);
- (5) podjetja (*BBC, BMW, NLB*);
- (6) kratice z občnoimensko podstavo (*GSM, SMS, EMŠO, AIDS*);
- (7) kratice, ki so se pojavile v obdobju epidemije koronavirusne bolezni (*COVID-19, PCR, PCT, mRNA, MERS, SARS*)

Seznam temelji na geslovniku, pripravljenem za slovarsko obravnavo kratic, in je bil oblikovan s pomočjo korpusa *Gigafida 2.0*, slovarjev, enciklopedij, leksikonov; pogostnost rabe je bila preverjena po korpusu *Gigafida 2.0*.

NOVOSTI:

V *ePravopisu* je podrobneje glede na prejšnje priročnike in v skladu s korpusno izkazano rabo kratica uslovarjena tudi v več spolih (*SLS m in ž*), v ponazarjalnih zgledih pa je pripadnost kategoriji spola ponazorjena z zgledom, npr. *koalicija z DeSUS-om nasproti predsednik ljubljanske DeSUS*.

Obravnavne kratice so črkovalne (*OZN, SMC, ZDA*) ali nečrkovalne, pri čemer se nekaterim nečrkovalnim kraticam pri pregibanju spremeni osnova (zlasti tistim, ki se končajo na samoglasnik, npr. *UDBA UDBE, NATO NATA, IRA IRE*), drugim pa ne (pregibanje z vezajem, npr. *NUK NUK-a, PIL PIL-a, TIGR TIGR-a*).

V slovarskem sestavku je pri kraticah vedno prikazana identifikacijska razvezava, npr. *NATO > Severnoatlantska zveza*; če je kratica nastala v tujem jeziku, je to nakazano (angl. *North Atlantic Treaty Organization*). Če je iz kratice nastalo stvarno ime, je uporabnik nanj napoten z vodilko *primerjaj* (= *prim.*): *ETA, prim. Eta*. Stvarna imena, nastala iz kratic, so obravnavana pri izkratičnih imenih in poimenovanjih.

Zaradi posebne skladišne stave kratic in iz njih nastalih stvarnih imen je v razlagalno-ponazarjalnem delu slovarskega sestavka v *ePravopisu* izrecno izpostavljena pozicija desnega imenovalniškega prilastka (*KFOR* kot prilastek, v imenovalniku *pripadniki mirovnih sil KFOR*). Pri občnoimenskih kraticah je obravnavana tudi t. i. pridevniška raba, kjer kratica nastopa v levem prilastku in se sklanja z neglasovnimi končnicami (*montaža PVC oken; spletna trgovina z MP3 glasbo*). Posebnost so kratice, ki so že same po sebi pridevniki, kar je razvidno tudi iz razvezave – te se brez dodatnih pojasnil pojavljajo v tipično pridevniški poziciji levo od jedra (*UV: ultravijoličen; AV: avdiovizualen; TV: televizijski*).

Kratice izkazujejo visoko stopnjo dvojničnosti, tako na ravni zapisa in izgovora kot pregibanja. Vse kratice imajo navedeni vsaj dve naglasni dvojnici, in sicer z naglasi na vseh zlogih in (neenakovredno) le na zadnjem zlogu (*HTML: hətəmələ tudi hətəmələ*). Pri tistih kraticah, pri katerih je v rabi prisoten (tudi) citatni izgovor, je ta naveden v slovarskem sestavku kot izgovorna dvojnica, in sicer za slovenskim/podomačenim izgovorom (*GSM: prva oblika géèsèm tudi geesèm tudi citatni izgovor kratice džìèsèm tudi džiesèm; PC: pécé tudi pecé tudi pəcə tudi pəcə tudi citatni izgovor kratice písi tudi písi*).

Nekatere občnoimenske kratice izkazujejo pogost zapis z malimi črkami, ki je naveden kot neenakovredna pisna dvojnica (*MP3 tudi mp3; SMS tudi sms*).

Obravnavane kratice se lahko pregibajo z glasovnimi ali neglasovnimi končnicami, pri čemer je pregibanje z neglasovnimi končnicami navedeno kot neenakovredna oblikoslovna dvojnica (*SSKJ SSKJ-ja tudi SSKJ SSKJ*). Oblikoslovne dvojnice v stranskih sklonih so pogoste zlasti tam, kjer je že prisoten dvojnični izgovor (*GSM GSM-a tudi GSM GSM tudi GSM GSM-ja*).

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci v vseh spolih in številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Slovar

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Krajšave](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

COVID-19 COVID-19 [kôvid-devétnajst in kóvid-devétnajst tudi kôvid-devetnájst in kóvid-devetnájst] m; kratica

[koronavirusna bolezen 2019]: [Prvi primer COVID-19 je bil zaznan sredi novembra leta 2019 na Kitajskem](#); [podatki o epidemiji COVID-19 v Sloveniji](#); ☉ angl. *Coronavirus Disease 2019*; prim. **covid-19**

{O} EDNINA: im. COVID-19, rod. COVID-19, daj. COVID-19, tož. COVID-19, mest. pri COVID-19, or. s COVID-19

SVETOVALNICA: <https://svetovalnica.zrc-sazu.si/topic/4301/zakaj-je-v-kratici-covid-19-uporabljen-vezaj>

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: kratice; pravopisne zanimivosti

MÊRS MÊRS-a tudi MÊRS MÊRS m; kratica

[bolezen, bližnjevzhodni respiratorni sindrom]: [širjenje MERS-a iz arabskih držav](#); kot prilastek, v imenovalniku [Covid-19 je sorodnik koronavirusa, ki povzroča bolezen MERS](#); v prenesenem pomenu [virus, ki povzroča bolezen]: [Okužba z MERS-om povzroči hitrejše napredovanje dihalne odpovedi kot SARS](#); kot prilastek, v imenovalniku [proteini virusa MERS](#); ☉ angl. *Middle East Respiratory Syndrome*; prim. **mers**

{O} EDNINA: im. MÊRS, rod. MÊRS-a tudi MÊRS, daj. MÊRS-u tudi MÊRS, tož. MÊRS, mest. pri MÊRS-u tudi pri MÊRS, or. z MÊRS-om tudi z MÊRS; DVOJINA: im. MÊRS-a tudi MÊRS, rod. MÊRS-ov tudi MÊRS, daj. MÊRS-oma tudi MÊRS, tož. MÊRS-a tudi MÊRS, mest. pri MÊRS-ih tudi pri MÊRS, or. z MÊRS-oma tudi z MÊRS; MNOŽINA: im. MÊRS-i tudi MÊRS, rod. MÊRS-ov tudi MÊRS, daj. MÊRS-om tudi MÊRS, tož. MÊRS-e tudi MÊRS, mest. pri MÊRS-ih tudi pri MÊRS, or. z MÊRS-i tudi z MÊRS

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: kratice; pravopisne zanimivosti

mRNA mRNA-ja tudi mRNA -- [mərənəá in mərənəá, rod. mərənəája in mərənəája, or. z mərənəájem in z mərənəájem] m; kratica

[informacijska RNA]: **Prisotnost mRNA ni dokaz, da protein dejansko nastane**; kot prilastek, v imenovalniku **tehnologija mRNA**; v pridevniški rabi **mRNA cepivo**; ☉ angl. *messenger RNA*

{O} EDNINA: im. mRNA, rod. mRNA-ja tudi mRNA, daj. mRNA-ju tudi mRNA, tož. mRNA, mest. pri mRNA-ju tudi pri mRNA, or. z mRNA-jem tudi z mRNA; DVOJINA: im. mRNA-ja tudi mRNA, rod. mRNA-jev tudi mRNA, daj. mRNA-jema tudi mRNA, tož. mRNA-ja tudi mRNA, mest. pri mRNA-jih tudi pri mRNA, or. z mRNA-jema tudi z mRNA; MNOŽINA: im. mRNA-ji tudi mRNA, rod. mRNA-jev tudi mRNA, daj. mRNA-jem tudi mRNA, tož. mRNA-je tudi mRNA, mest. pri mRNA-jih tudi pri mRNA, or. z mRNA-ji tudi z mRNA

STATUS: predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: kratice; pravopisne zanimivosti

PCR PCR-a in **PCR** PCR-ja tudi PCR -- [prva oblika péceèer in pečeèer péceèera in pečeèera, or. s péceèerom in s pečeèerom] [druga oblika pècèrè in pècèrè, rod. pècèrèja in pècèrèja, or. s pècèrèjem in s pècèrèjem] m; kratica

[verižna reakcija s polimerazo]: **PCR omogoča kopiranje odsekov DNA**; kot prilastek, v imenovalniku v zvezi **metoda PCR testiranje po metodi PCR**; kot prilastek, v imenovalniku v zvezi **test PCR rezultati testov PCR**; v pridevniški rabi **Več kot štirideset odstotkov opravljenih PCR testov je bilo pozitivnih** variantno *testov PCR*; neformalno [test za odkrivanje prisotnosti virusa]: **Naročite se na PCR; Hitri testi imajo slabše zmogljivosti od PCR-a/PCR-ja**; ☉ angl. *polymerase chain reaction*

{O} EDNINA: im. PCR, rod. PCR-a in PCR-ja tudi PCR, daj. PCR-u in PCR-ju tudi PCR, tož. PCR, mest. pri PCR-u in pri PCR-ju tudi pri PCR, or. s PCR-om in s PCR-jem tudi s PCR; DVOJINA: im. PCR-a in PCR-ja tudi PCR, rod. PCR-ov in PCR-jev tudi PCR, daj. PCR-oma in PCR-jema tudi PCR, tož. PCR-a in PCR-ja tudi PCR, mest. pri PCR-ih in pri PCR-jih tudi pri PCR, or. s PCR-oma in s PCR-jema tudi s PCR; MNOŽINA: im. PCR-i in PCR-ji tudi PCR, rod. PCR-ov in PCR-jev tudi PCR, daj. PCR-om in PCR-jem tudi PCR, tož. PCR-e in PCR-je tudi PCR, mest. pri PCR-ih in pri PCR-jih tudi pri PCR, or. s PCR-i in s PCR-ji tudi s PCR

SVETOVALNICA: <https://svetovalnica.zrc-sazu.si/topic/4991/izgovor-kratice-pcr>

STATUS: predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: kratice; pravopisne zanimivosti

PCT PCT-ja tudi PCT -- [péceèé in pečeèé in pècèèè in pècèèè, rod. péceèéja in pečeèéja in pècèèèja in pècèèèja, or. s péceèéjem in s pečeèéjem in s pècèèèjem in s pècèèèjem] m; kratica

[preboleli, cepljeni, testirani]: **Na koncerte smejo le PCT**; kot prilastek, v imenovalniku v zvezi **pogoj PCT Novi odlok uvaja v javno življenje pogoj PCT**; v pridevniški rabi **V knjižnico je mogoče vstopiti le z dokazilom o izpolnjevanju PCT pogoja** variantno *pogoja PCT*; neformalno [pogoj preboleli, cepljeni, testirani]: **preverjanje PCT-ja**

{O} EDNINA: im. PCT, rod. PCT-ja tudi PCT, daj. PCT-ju tudi PCT, tož. PCT, mest. pri PCT-ju tudi pri PCT, or. s PCT-jem tudi s PCT; DVOJINA: im. PCT-ja tudi PCT, rod. PCT-jev tudi PCT, daj. PCT-jema tudi PCT, tož. PCT-ja tudi PCT, mest. pri PCT-jih tudi pri PCT, or. s PCT-jema tudi s PCT; MNOŽINA: im. PCT-ji tudi PCT, rod. PCT-jev tudi PCT, daj. PCT-jem tudi PCT, tož. PCT-je tudi PCT, mest. pri PCT-jih tudi pri PCT, or. s PCT-ji tudi s PCT

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: kratice; pravopisne zanimivosti

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

<i>ABS</i>	<i>FF (m)</i>	<i>SARS</i>
<i>AIDS</i>	<i>FF (ž)</i>	<i>SAZU (m)</i>
<i>AJPES (m)</i>	<i>FIFA</i>	<i>SAZU (ž)</i>
<i>AJPES (ž)</i>	<i>FM</i>	<i>SD (m)</i>
<i>APZ</i>	<i>GSM</i>	<i>SD (ž)</i>
<i>ARS</i>	<i>HTML</i>	<i>SDS (m)</i> ('Slovenska demokratska stranka')
<i>ARSO (m)</i>	<i>IMF</i>	<i>SDS (ž)</i> ('Slovenska demokratska stranka')
<i>ARSO (ž)</i>	<i>IRA</i>	<i>SDS (m)</i> ('Slavistično društvo Slovenije')
<i>AV</i>	<i>KFOR</i>	<i>SLS (m)</i>
<i>BBC (m)</i>	<i>KUD (m)</i>	<i>SLS (ž)</i>
<i>BBC (ž)</i>	<i>KUD (s)</i>	<i>SMC (m)</i>
<i>BDP</i>	<i>LDS (m)</i>	<i>SMC (ž)</i>
<i>BiH (m)</i>	<i>LDS (ž)</i>	<i>SMS</i>
<i>BiH (ž)</i>	<i>MERS</i>	<i>SNG (m)</i>
<i>BMW</i>	<i>MNZ (m)</i> ('Ministrstvo za notranje zadeve')	<i>SNG (s)</i>
<i>BRT</i>	<i>MNZ (s)</i> ('Ministrstvo za notranje zadeve')	<i>SS (m)</i>
<i>CIA</i>	<i>MNZ (ž)</i> ('medobčinska nogometna zveza')	<i>SS (ž)</i>
<i>COVID-19</i>	<i>MP3</i>	<i>SSKJ</i>
<i>DDV</i>	<i>mRNA</i>	<i>STA (m)</i>
<i>DEMOS</i>	<i>MRSA</i>	<i>STA (ž)</i>
<i>DeSUS (m)</i>	<i>NASA</i>	<i>SVL</i>
<i>DeSUS (ž)</i>	<i>NATO</i>	<i>ŠOS (m)</i>
<i>DJ</i>	<i>NK</i>	<i>ŠOS (ž)</i>
<i>DNA (m)</i>	<i>NLB (m)</i>	<i>TEŠ (m)</i>
<i>DNA (ž)</i>	<i>NLB (ž)</i>	<i>TEŠ (ž)</i>
<i>DNK (m)</i>	<i>NUK (m)</i>	<i>TIGR</i>
<i>DNK (ž)</i>	<i>NUK (ž)</i>	<i>TV (m)</i>
<i>DNK (prid.)</i>	<i>NVO (m)</i>	<i>TV (ž)</i>
<i>DOPPS (m)</i>	<i>NVO (ž)</i>	<i>TV (prid.)</i>
<i>DOPPS (ž)</i>	<i>OZN (m)</i>	<i>UDBA</i>
<i>DUTB (m)</i>	<i>OZN (ž)</i>	<i>UNESCO</i>
<i>DUTB (ž)</i>	<i>PC</i>	<i>UNICEF</i>
<i>DVD</i>	<i>PCR</i>	<i>UV</i>
<i>EKG (m)</i>	<i>PCT</i>	<i>WHO (m)</i>
<i>EKG (prid.)</i>	<i>PDF</i>	<i>WHO (ž)</i>
<i>EMŠO</i>	<i>PIL</i>	<i>ZDA</i>
<i>ETA</i>	<i>PVC</i>	<i>ZIL-1</i>
<i>EU (m)</i>	<i>RTV (m)</i>	<i>ZMed</i>
<i>EU (ž)</i>	<i>RTV (ž)</i>	<i>ZRC SAZU</i>
<i>FBI</i>		
<i>FDV (m)</i>		
<i>FDV (ž)</i>		

Lastna imena (osebna, moška)

GESLOVNIK:

Geslovnik obsega **195** imen. Prvotno je bil oblikovan na osnovi podatkov Statističnega urada RS, in sicer so bila iz skupine 200 najpogosteje rabljenih imen v Republiki Sloveniji izbrana:

- (1) imena, ki so problematična z vidika oblikospreminjanja, npr. orodniške preglašene oblike (z oz. s *-em*);
- (2) imena, pri katerih se pogovorno uresničuje podaljšava osnove s *t* (*Niko*), oziroma neimenovalniško prekrivna podobna imena (*Nik*);
- (3) imena, v katerih se obvezno uresničuje podaljšava osnove s *t* (*Jure*);
- (4) imena, ki lahko izgubljajo neobstojni polglasnik (*Klemen*);
- (5) imena, ki so enakozvočna z ženskimi imeni (*Aljoša, Saša, Dominique*);
- (6) imena z dvojno paradigmo (*Luka*).

Drugo merilo za sprejem osebnih lastnih imen v geslovnik *ePravopisa* je **enakozvočnost**, ki se pojavlja ob redigiranju občnoimenskih poimenovanj, npr. poimenovanj nagrad, odlikovanj in častnih nazivov (*bert – Bert, tony – Tony*). Po tem merilu se v sklop vključujejo tudi svetopisemska imena, ki imajo enakozvočne občnoimenske različice, npr. *benjamin* 'najmlajši', [rastlina] – *Benjamin*; *metuzalem* 'stari', [stoletnik] – *Metuzalem*, ter nekatera imena, ki so izhodišče za poimenovanja pripadnikov oz. pripadnic, npr. *Avguštin – avguštinec* 'pripadnik reda avguštincev' (tako tudi *Frančišek*).

Geslovnik smo v letu 2017 razširili tudi z imeni, ki so **podstava izlastnoimenskim pridevnikom** v stalnih besednih zvezah (*Martin: Martinova nedelja, Evstahij: Evstahijeva cev*).

Leta 2019 je bila sprejeta odločitev, da pri psevdonimih ne bodo uslovarjene dvobesedne, temveč enobesedne iztočnice (izjema so nekatera umetniška imena). V geslovnik moških imen so bila tako sprejeta zlasti prevzeta imena (*Bob, Bruce, Carlo, Eric, Harry, John, Kirk, Sandor, Silvin, Stevie, Yves ...*).

Leta 2021 so bila uslovarjena osebna imena iz prevzemalnih preglednic za italijanščino in del španskih imen (*Antonio, Federico, Francesco; Juan*).

NOVOSTI:

Pri redigiranju nismo spreminjali ustaljene prakse in norme SP 2001 glede pregibanja in besedotvorja, razen pri uvajanju naglasnih dvojnic nekaterih imen (*Alëš* in *Áleš*), pri katerih opažamo spremembe tudi v osrednjeslovenski normi.

V letu 2020 je bilo vsako uslovarjeno ime preverjeno tudi z vidika glasovnega uresničevanja v različnih jezikih, npr. angleško *George* [džórdž-], nemško *Georg* [géorg] in francosko *Georges* [žórz-]. Enako velja za imena, enakopisna s priimki: *Bernárd* in *Bêrnard*, *Domínik* in *Dominík*, *Martín* in *Mártin* ...

Dodana so bila tudi imena, ki nastopajo kot nadomestna (stereotipna) imena za skupine prebivalcev: *Janez, Hans, Fritz, Fric* ...

Uporabniku prijaznejša sta dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje naglašanih sklonskih oblik v vseh številih, saj so vsa imena opremljena z onaglašeni pregibnimi vzorci. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

Slovarski sestavek sklone besedotvorno gnezdo, ki vsebuje podatek o tvorbi svojilnega pridevnika (*Niko* in *Nik: B Nikov*).

Normativno je ovrednotenje dvojničnih paradigmatskih možnosti: medtem ko smo za osebna lastna imena tipa *Luka* (*Luke* in *Luka*) ugotovili, da je sklanjanje po moški in ženski (drugi moški) sklanjatvi

enakovredno in je zato povezano z dvojnično oznako »in«, smo pri tipu *Roza* (tako še *Kaligula*, *Mahatma*, *Petruška*), kjer gre za vzdevke ali kot priimke rabljena imena, odkrili precej večjo pojavnost oblik, ki sledijo ženski paradigmi (z *Mahatmo*), zato smo dvojnico (z *Mahatmom*) uvedli kot neprednostno (tj. uvedeno z dvojnično oznako »tudi«).

Vse iztočnice so opremljene z onaglašenimi pregibnimi vzorci v vseh spolih in številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 41.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Velika in mala začetnica](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

Francesco -a [frančésko] m; ime bitja, osebno ime

[moško ime]: [Na vlaku je poklepetal s Francescom](#)

{B} Francescov

{O} EDNINA: im. Francesco, rod. Francesca, daj. Francescu, tož. Francesca, mest. pri Francescu, or. s Francescom; DVOJINA: im. Francesca, rod. Francescov, daj. Francescoma, tož. Francesca, mest. pri Francescih, or. s Francescoma; MNOŽINA: im. Francesci, rod. Francescov, daj. Francescom, tož. Francesce, mest. pri Francescih, or. s Francesci

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: lastna imena (osebna, moška); italijanščina

Jánež¹ -a m; ime bitja, osebno ime

[moško ime]: [rojstna hiša Janeza Jalna na Rodinah](#); [Srečanje z Janezom jo je vrglo iz tira](#); [svetopisemska oseba]: [odlomek iz evangelija po Janezu](#); [V evangelijih je Janez zelo pogosto ob Kristusu v odločilnih trenutkih](#); v zvezi **apostol Janez Okrožnica se začeneja z besedami apostola Janeza**; v zvezi **evangelist Janez Drugo berilo je vzeto iz »Razodetja« evangelista Janeza**

{B} Janezov

{O} EDNINA: im. Jánez, rod. Jáneza, daj. Jánezu, tož. Jáneza, mest. pri Jánezu, or. z Jánezom; DVOJINA: im. Jáneza, rod. Jánezov, daj. Jánezoma, tož. Jáneza, mest. pri Jánezih, or. z Jánezoma; MNOŽINA: im. Jánezi, rod. Jánezov, daj. Jánezom, tož. Jáneze, mest. pri Jánezih, or. z Jánezi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: lastna imena (osebna, moška); religijska imena

Juan² -a [hʷán, rod. hʷána, or. s hʷánom] m; ime bitja, osebno ime

[špansko moško ime]: [govor Juana Antonia Samarancha](#)

{B} Juanov

{O} EDNINA: im. Juan, rod. Juana, daj. Juanu, tož. Juana, mest. pri Juanu, or. z Juanom in s Juanom; DVOJINA: im. Juana, rod. Juanov, daj. Juanoma, tož. Juana, mest. pri Juanih, or. z Juanoma in s Juanoma; MNOŽINA: im. Juani, rod. Juanov, daj. Juanom, tož. Juane, mest. pri Juanih, or. z Juani in s Juani

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: lastna imena (osebna, moška); španščina

Lúka -e in **Lúka** -a m; ime bitja, osebno ime

|moško ime|: [Z Zvonkom in Luko/Lukom raje ne igra šaha](#); |svetopisemska oseba|: [odlomek iz evangelija po Luki/Luku](#); v zvezi [evangelist Luka god evangelista Luke/Luka](#)

{B} Lukov

{O} EDNINA: im. Lúka, rod. Lúke in Lúka, daj. Lúki in Lúku, tož. Lúko in Lúka, mest. pri Lúki in pri Lúku, or. z Lúko in z Lúkom; DVOJINA: im. Lúki in Lúka, rod. Lúk in Lúkov, daj. Lúkama in Lúkoma, tož. Lúki in Lúka, mest. pri Lúkah in pri Lúkih, or. z Lúkama in z Lúkoma; MNOŽINA: im. Lúke in Lúki, rod. Lúk in Lúkov, daj. Lúkam in Lúkom, tož. Lúke in Lúke, mest. pri Lúkah in pri Lúkih, or. z Lúkami in z Lúki

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: lastna imena (osebna, moška); samostalnik moškega spola; religijska imena

Quasimodo -a [kʷazímodo] m; ime bitja, osebno ime

|italijansko moško ime|: [Po videzu je kot Quasimodo iz romana »Notredamski zvonar«](#); |priimek|; |italijanski lirični pesnik|: [Pesniška zbirka »Vode in zemlja« Salvatoreja Quasimoda je izšla leta 1930](#)

{B} Quasimodov

{O} EDNINA: im. Quasimodo, rod. Quasimoda, daj. Quasimodu, tož. Quasimoda, mest. pri Quasimodu, or. s Quasimodom; DVOJINA: im. Quasimoda, rod. Quasimodov, daj. Quasimodoma, tož. Quasimoda, mest. pri Quasimodih, or. s Quasimodoma; MNOŽINA: im. Quasimodi, rod. Quasimodov, daj. Quasimodom, tož. Quasimode, mest. pri Quasimodih, or. s Quasimodi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: lastna imena (priimki); lastna imena (osebna, moška); italijanščina

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Adam

Ahac

Aleksander

Aleš

Alfieri

Aljaž

Aljoša

Alojzij

Andraž

Andrej

Andy

Anej

Antonijo

Antonio

Anže

Atahualpa

Atanazij

Atila

<i>Avgust</i>	<i>Jaka</i>	<i>Niko</i>
<i>Avguštin</i>	<i>Jakob</i>	<i>Nikolaj</i>
<i>Benedikt</i>	<i>Janez (apostol Janez, evangelist Janez)</i>	<i>Nino</i>
<i>Benjamin</i>	<i>Jani</i>	<i>Oskar</i>
<i>Bernard</i>	<i>Janko</i>	<i>Pavel (apostol Pavel, sprememba iz Savla v Pavla)</i>
<i>Bert</i>	<i>Jean</i>	<i>Pavle</i>
<i>Blaž</i>	<i>Jeremija</i>	<i>Peter</i>
<i>Bob</i>	<i>Jernej</i>	<i>Pozzo</i>
<i>Bogomir</i>	<i>Joe</i>	<i>Primož</i>
<i>Bor</i>	<i>John</i>	<i>Pulcinella</i>
<i>Bruce</i>	<i>Jona</i>	<i>Quasimodo</i>
<i>Calvin</i>	<i>Joško</i>	<i>Rado</i>
<i>Carlo</i>	<i>Jože</i>	<i>Rafael</i>
<i>Celestin</i>	<i>Jožef</i>	<i>Rajko</i>
<i>Cezar</i>	<i>Juan</i>	<i>Ralph</i>
<i>Črtomir</i>	<i>Judež</i>	<i>Renato</i>
<i>Damir</i>	<i>Jurček</i>	<i>Rene</i>
<i>Danilo</i>	<i>Jure</i>	<i>Risto</i>
<i>Dante</i>	<i>Jurij</i>	<i>Robin</i>
<i>David (boj Davida in Goljata)</i>	<i>Kirk</i>	<i>Roman</i>
<i>Davor</i>	<i>Klavdij</i>	<i>Rudi</i>
<i>Dominik</i>	<i>Klemen</i>	<i>Samir</i>
<i>Dominique</i>	<i>Kočo</i>	<i>Samo</i>
<i>Drejček</i>	<i>Kuzma</i>	<i>Samuel</i>
<i>Dylan</i>	<i>Lee</i>	<i>Sandor</i>
<i>Eric</i>	<i>Lovro</i>	<i>Saš</i>
<i>Evstahij</i>	<i>Luchino</i>	<i>Saša</i>
<i>Federico</i>	<i>Luka</i>	<i>Sašo</i>
<i>Filip</i>	<i>Maj</i>	<i>Savin</i>
<i>Francesco</i>	<i>Maks</i>	<i>Sergej</i>
<i>Franci</i>	<i>Maksimijan</i>	<i>Silvester</i>
<i>Frančišek</i>	<i>Marcello</i>	<i>Silvin</i>
<i>Franjo</i>	<i>Marijo</i>	<i>Silvo</i>
<i>Fred</i>	<i>Mario</i>	<i>Simon</i>
<i>Fric</i>	<i>Mark</i>	<i>Slavko</i>
<i>Fritz</i>	<i>Marko</i>	<i>Srečko</i>
<i>Gabriele</i>	<i>Martin</i>	<i>Stanko</i>
<i>Gabrijel</i>	<i>Matej</i>	<i>Stevie</i>
<i>Gašper</i>	<i>Matevž</i>	<i>Stewart</i>
<i>Georg</i>	<i>Matic</i>	<i>Stuart</i>
<i>George</i>	<i>Matija (Matija led razbija)</i>	<i>Tadej</i>
<i>Georges</i>	<i>Matjaž</i>	<i>Tiberij</i>
<i>Grega</i>	<i>Metuzalem (star kot Metuzalem)</i>	<i>Tihomir</i>
<i>Gregor</i>	<i>Michelangelo</i>	<i>Timotej</i>
<i>Hadrijan</i>	<i>Miha</i>	<i>Tine</i>
<i>Haile</i>	<i>Mihael</i>	<i>Tit</i>
<i>Hans</i>	<i>Miloš</i>	<i>Tom</i>
<i>Harry</i>	<i>Mirko</i>	<i>Tomaž (apostol Tomaž, neverni/nejeverni Tomaž)</i>
<i>Iacopo</i>	<i>Miro</i>	<i>Tony</i>
<i>Ignac</i>	<i>Mitja</i>	<i>Trajan</i>
<i>Igor</i>	<i>Mohor</i>	<i>Uroš</i>
<i>Ivo</i>	<i>Nejc</i>	<i>Valter</i>
<i>Izidor</i>	<i>Niccolo</i>	<i>Vasja</i>
<i>Jacopo</i>	<i>Nik</i>	<i>Vid</i>
<i>Jadran</i>		

*Viktor
Vincenc
Vinko
Vladimir
Vlado*

*Vojan
Vojko
Yves
Zdravko
Zlatko*

*Zvonko
Željko
Žiga*

Lastna imena (osebna, ženska)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **103** imen. Prvotno je bil oblikovan na osnovi podatkov Statističnega urada RS, in sicer so bila iz skupine 200 najpogosteje rabljenih imen v Republiki Sloveniji izbrana:

- (1) imena, ki so problematična z vidika besedotvorja, npr. pri tvorbi svojilnega pridevnika (-ica : -ičin);
- (2) imena, ki so homonimna moškemu imenu (*Aljoša, Saša*);
- (3) dvodelna imena (*Ana Marija, Marija Vera*);
- (4) nesklonljiva imena (*Ines*);
- (5) imena z enozložno podstavo (*Lea*), hkrati z njihovimi poslovenjenimi oblikami (*Leja*).

Pri redigiranju v letu 2017 smo v geslovnik *ePravopisa* sprejeli tudi imena, ki so podstava različnim izlastnoimenskim pridevnikom, ki v stalnih besednih zvezah označujejo npr. nagrade (*Viktorija > Viktorijin križ*), ali so enakozvočna občnoimenskim poimenovanjem nagrad, odlikovanj in častnih nazivov (*emmy – Emmy*) ter zemljepisnim imenom (*luna – Luna*). Po tem merilu se v sklop vključujejo tudi imena, ki so izhodišče za poimenovanja pripadnikov oz. pripadnic, npr. *Cecilija – ceciljanec, ceciljanka* 'pripadnik, pripadnica ceciljanskega gibanja'.

Leta 2019 je bila sprejeta odločitev, da pri psevdonimih ne bodo uslovarjene dvobesedne, temveč enobesedne iztočnice (izjema so nekatera umetniška imena). V geslovnik ženskih imen so bila tako sprejeta zlasti imena neslovenskega izvora (*Doris, Edith, Jean, Joan, Whoopi ...*).

Leta 2021 so bila uslovarjena osebna imena iz prevzemalnih preglednic za italijanščino (*Sophia*).

NOVOSTI:

Pri redigiranju nismo spreminjali ustaljene prakse in norme SP 2001, razen izjemoma, ko smo spremembo naglasne norme oprli na ugotovitev o govorni realizaciji z vmesnim *j* (naglas *Têa* namesto *Téa* po SP 2001, kjer je bil naglas podrejen moški obliki (*Téodor*)).

Slovarski sestavek sklone besedotvorno gnezdo, ki vsebuje podatek o tvorbi svojilnega pridevnika (*Teja*: B *Tejin*; *Tea*: B *Tein* in *Tejin*). Do potrditve novih pravopisnih pravil ohranjamo dvojnico, a je bilo tudi že predlagano ostro ločevanje med *Lea – Lein* in *Leja – Lejin*.

V letu 2020 je bilo vsako uslovarjeno ime preverjeno tudi z vidika glasovnega uredničevanja v različnih jezikih, npr. angleško *Edith* [ídit], francosko *Edith* [edít].

Uporabniku prijaznejše je dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami. Vsa imena so opremljena z onaglašeni pregibnimi vzorci. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 41.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Velika in mala začetnica](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

Gabriele -- [gabrijéle] ž; ime bitja, osebno ime

|nemško žensko ime|: [Z Anno in Gabriele si je privoščila dopust na morju](#)

{B} Gabrielin

{O} EDNINA: im. Gabriele, rod. Gabriele, daj. Gabriele, tož. Gabriele, mest. pri Gabriele, or. z Gabriele; DVOJINA: im. Gabriele, rod. Gabriele, daj. Gabriele, tož. Gabriele, mest. pri Gabriele, or. z Gabriele; MNOŽINA: im. Gabriele, rod. Gabriele, daj. Gabriele, tož. Gabriele, mest. pri Gabriele, or. z Gabriele

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: lastna imena (osebna, ženska)

Livia -e [lívija] ž; ime bitja, osebno ime

|žensko ime|: [Pri svojem delu ne more brez pomoči sestre Livie](#)

{B} Liviin in Livijin

{O} EDNINA: im. Livia, rod. Livie, daj. Livii, tož. Livio, mest. pri Livii, or. z Livio; DVOJINA: im. Livii, rod. Livij, daj. Livijama, tož. Livii, mest. pri Liviah, or. z Livijama; MNOŽINA: im. Livie, rod. Livij, daj. Liviam, tož. Livie, mest. pri Liviah, or. z Liviami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: lastna imena (osebna, ženska); italijanščina

Lívija -e ž; ime bitja, osebno ime

|žensko ime|: [Čez leto dni je rodila še drugo hčerko Livijo](#)

{B} Livijin

{O} EDNINA: im. Lívija, rod. Lívije, daj. Líviji, tož. Lívijo, mest. pri Líviji, or. z Lívijo; DVOJINA: im. Líviji, rod. Lívij, daj. Lívijama, tož. Líviji, mest. pri Lívijah, or. z Lívijama; MNOŽINA: im. Lívije, rod. Lívij, daj. Lívijam, tož. Lívije, mest. pri Lívijah, or. z Lívijami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: lastna imena (osebna, ženska)

Luna -e ž; ime bitja, osebno ime

|žensko ime|: [Predstavila ji je prijateljico Luno](#)

{B} Lunin

{O} EDNINA: im. Lúna, rod. Lúne, daj. Lúni, tož. Lúno, mest. pri Lúni, or. z Lúno; DVOJINA: im. Lúni, rod. Lún, daj. Lúnama, tož. Lúni, mest. pri Lúnah, or. z Lúnama; MNOŽINA: im. Lúne, rod. Lún, daj. Lúnam, tož. Lúne, mest. pri Lúnah, or. z Lúnami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: lastna imena (osebna, ženska)

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

<i>Aljoša</i>	<i>Iris</i>	<i>Mojca</i>
<i>Ana</i>	<i>Ita</i>	<i>Natalie</i>
<i>Ana Marija</i>	<i>Ita Rina</i>	<i>Neža</i>
<i>Anamarija</i>	<i>Jana</i>	<i>Nika</i>
<i>Anica</i>	<i>Jane</i>	<i>Nike</i>
<i>Audrey</i>	<i>Jean</i>	<i>Nives</i>
<i>Ava</i>	<i>Jerica</i>	<i>Pepa</i>
<i>Billie</i>	<i>Joan</i>	<i>Pia</i>
<i>Catherine</i>	<i>Jožica</i>	<i>Pija</i>
<i>Cecilija</i>	<i>Judy</i>	<i>Rita</i>
<i>Cher</i>	<i>Juno</i>	<i>Robin</i>
<i>Cita</i>	<i>Karin</i>	<i>Saša</i>
<i>Coco</i>	<i>Karmen</i>	<i>Selena</i>
<i>Dafne</i>	<i>Lauren</i>	<i>Slavica</i>
<i>Danae</i>	<i>Lea</i>	<i>Sofia</i>
<i>Danica</i>	<i>Lee</i>	<i>Sophia</i>
<i>Dike</i>	<i>Leja</i>	<i>Suzy</i>
<i>Dominika</i>	<i>Livia</i>	<i>Tea</i>
<i>Dominique</i>	<i>Livija</i>	<i>Teja</i>
<i>Doris</i>	<i>Ljubica</i>	<i>Teodora</i>
<i>Dragica</i>	<i>Lucija</i>	<i>Tereza</i>
<i>Edith</i>	<i>Luna</i>	<i>Terezija</i>
<i>Ema</i>	<i>Magdalena</i>	<i>Tia</i>
<i>Emmy</i>	<i>Maja</i>	<i>Tija</i>
<i>Eva</i>	<i>Manca</i>	<i>Uršula</i>
<i>Evgenija</i>	<i>Maria</i>	<i>Vera</i>
<i>Flora</i>	<i>Marica</i>	<i>Veronika</i>
<i>Gabriele</i>	<i>Marija</i>	<i>Vesna</i>
<i>Gaja</i>	<i>Marija Vera</i>	<i>Vida</i>
<i>Goga</i>	<i>Marilyn</i>	<i>Viktorija</i>
<i>Greta</i>	<i>Marlene</i>	<i>Whoopi</i>
<i>Helena</i>	<i>Mata Hari</i>	<i>Zofka</i>
<i>Ifigenija</i>	<i>Mateja</i>	<i>Živa</i>
<i>Ines</i>	<i>Matilda</i>	
<i>Irena</i>	<i>Milica</i>	

Lastna imena (priimki)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega 477 priimkov. Prvotni seznam je bil oblikovan na osnovi podatkov Statističnega urada RS, in sicer so bili iz skupine 200 najbolj razširjenih priimkov v Republiki Sloveniji izbrani:

- (1) priimki, ki so problematični z vidika oblikospreminjanja, npr. orodniške preglašene oblike (z oz. s *-em*);
- (2) priimki, v katerih se pogovorno uresničuje podaljšava osnove s *t* (*Jenko*);
- (3) priimki, v katerih se obvezno uresničuje podaljšava osnove s *t* (*Černe*);
- (4) priimki, ki izgubljajo neobstojni samoglasnik (*Krivic*);
- (5) priimki z naglasno in oblikoslovno dvojnico (*Kováčič* in *Kôvačič*).

Geslovnik smo v letu 2017 razširili predvsem s priimki, ki so podstava izlastnoimenskim pridevnikom v stalnih besednih zvezah (*Knafelc: Knafelčeva markacija, Higgs: Higgsov bozon*).

Vključeni so tudi priimki, ki so posebnost zaradi enakopisnih stvarnih imen ženskega spola (*Honda, Škoda, Tesla*), in priimki, ki pogosteje nastopajo ob osebah ženskega spola (*Apgar, Montessori*).

Leta 2019 je bila sprejeta odločitev, da pri psevdonimih in umetniških imenih ne bodo uslovarjene dvobesedne, temveč enobesedne iztočnice. V geslovnik priimkov so bili tako sprejeti zlasti priimki neslovenskega izvora (*Cocker, Guevara, Hepburn, Orwell, Starr ...*).

Pri uslovarjanju posebnih besednih zvez, ki pomenijo jedi (*omaka Wellington*) ali nagrade (*nagrada Saharova*), so bili uslovarjeni tudi priimki tipa *Pavlova* (*torta Pavlove*), *Stroganov* (*biftek Stroganov*), ki so po izvoru pridevniški. Podobno *Nablocka, Pavlov*.

Vključeni so bili nekateri priimki plemiških in vladarskih rodbin (*Borgia, Grimaldi, Karađorđević, Tudor*).

Priimki s predimki so vključeni v samostojen problemski sklop.

Leta 2021 so bila uslovarjena osebna imena iz prevzemalnih preglednic za italijanščino (*Aguirre, Alberti, Alexandre*).

NOVOSTI:

Pri redigiranju nismo spreminjali ustaljene prakse in norme SP 2001, razen pri uvajanju naglasnih dvojnic nekaterih priimkov (*Kováčič* in *Kôvačič*).

Sprememba glede na SP 2001 je upoštevanje rabe pri francoskih imenih z izgovorjenim izglasnim [r], za katere je očitno, da prednostno ne podaljšujejo osnove z *j*, temveč je ta možnost redka, pri posameznih zvezah celo neizražena (*Ampère: Amperov* in ne *Amperjev zakon*). Oblika brez podaljšave je zato v slovarju zapisana na prvem mestu (*Apollinaire: Apollinaira* in *Apollinairja*).

Priimki, pri katerih obstaja pisna dvojnična možnost orodniške preglašene končnice (*Goncourt*), v rabi pogosteje sledijo zapisu kot izgovoru, zato je preglašena dvojnica uvrščena na drugo mesto (*Goncourtom* in *Goncourtem*).

Kot posebne iztočnice so uvedene tiste, pri katerih se ob priimkih pogosto pojavljajo osebe ženskega spola (*Apgar, Garland, Hepburn, Montessori, Piaf*). Redakcija za ženski spol je zaradi prevladujoče rabe uvedena s pojasnilom »navadno ob ženskem imenu«.

Nekateri priimki zgodovinskih osebnosti so bili v preteklosti pisno podomačeni (*Luther > Luter, Gandhi > Gandi, Valvasor > Valvazor*), danes pa je podomačena oblika priimka redko v rabi, zato je na te primere opozorjeno z opozorilom, npr. *Luther* kot zgodovinsko ime tudi podomačeno v obliki *Luter*.

Uporabniku prijaznejše je dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje naglašanih sklonskih oblik v vseh številih, saj so vsa imena opremljena z onaglašeni pregibnimi vzorci. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja, a uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

Slovarski sestavek sklone besedotvorno gnezdo, ki vsebuje podatek o tvorbi svojilnega pridevnika (*Černe*: B *Černetov*).

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 41.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Velika in mala začetnica](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

Giammaria -e in **Giammaria** -a [džamaríja] m; ime bitja, osebno ime

|priimek|; |voznik dirkalnega vozila|: **V formuli tri je bil sotekmovalec Raffaeleja Giammarie/Giammaria**

{B} Giammariev

{O} EDNINA: im. Giammaria, rod. Giammarie in Giammaria, daj. Giammarii in Giammariu, tož. Giammario in Giammaria, mest. pri Giammarii in pri Giammariu, or. z Giammario in z Giammariem; DVOJINA: im. Giammarii in Giammaria, rod. Giammarij in Giammariev, daj. Giammariama in Giammariema, tož. Giammarii in Giammaria, mest. pri Giammariah in pri Giammariih, or. z Giammariama in z Giammariema; MNOŽINA: im. Giammarie in Giammarii, rod. Giammarij in Giammariev, daj. Giammariam in Giammariem, tož. Giammarie in Giammarie, mest. pri Giammariah in pri Giammariih, or. z Giammariami in z Giammariemi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: lastna imena (priimki); italijanščina

Johnson -a [džónson in džónson] m; ime bitja, osebno ime

|priimek|; |angleški pisatelj in jezikoslovec|: **slovar Samuela Johnsona**

{B} Johnsonov

{O} EDNINA: im. Johnson, rod. Johnsona, daj. Johnsonu, tož. Johnson, mest. pri Johnsonu, or. z Johnsonom; DVOJINA: im. Johnsona, rod. Johnsonov, daj. Johnsonoma, tož. Johnsona, mest. pri Johnsonih, or. z Johnsonoma; MNOŽINA: im. Johnsoni, rod. Johnsonov, daj. Johnsonom, tož. Johnsonov, mest. pri Johnsonih, or. z Johnsoni

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: lastna imena (priimki)

Kôvačič -a in **Kováčič** -a m; ime bitja, osebno ime

|priimek|: **S Kovačičem sodeluje že vrsto let**; |slovenski pisatelj|: **roman Lojzeta Kovačiča**

{B} Kovačičev

{O} EDNINA: im. Kôvačič in Kováčič, rod. Kôvačiča in Kováčiča, daj. Kôvačiču in Kováčiču, tož. Kôvačiča in Kováčiča, mest. pri Kôvačiču in pri Kováčiču, or. s Kôvačičem in s Kováčičem; DVOJINA: im. Kôvačiča in Kováčiča, rod. Kôvačičev in Kováčičev, daj. Kôvačičema in Kováčičema, tož. Kôvačiča in Kováčiča, mest. pri Kôvačičih in pri Kováčičih, or. s Kôvačičema in s Kováčičema; MNOŽINA: im. Kôvačiči in Kováčiči, rod. Kôvačičev in Kováčičev, daj. Kôvačičem in Kováčičem, tož. Kôvačiče in Kováčiče, mest. pri Kôvačičih in pri Kováčičih, or. s Kôvačiči in s Kováčiči

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: lastna imena (priimki); samostalnik moškega spola

Scopoli -ja [skópoli, rod. skópolija, or. s skópolijem] m; ime bitja, osebno ime

[priimek]; [tirolski zdravnik in naravoslovec]: [Iz dopisovanja med Scopolijem in švedskim naravoslovcem von Linnéjem je ohranjenih 30 pisem](#)

{B} Scopolijev

{O} EDNINA: im. Scopoli, rod. Scopolija, daj. Scopoliju, tož. Scopolija, mest. pri Scopoliju, or. s Scopolijem; DVOJINA: im. Scopolija, rod. Scopolijev, daj. Scopolijema, tož. Scopolija, mest. pri Scopolijih, or. s Scopolijema; MNOŽINA: im. Scopoliji, rod. Scopolijev, daj. Scopolijem, tož. Scopolije, mest. pri Scopolijih, or. s Scopoliji

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: lastna imena (priimki); italijanščina

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

<i>Abbe</i>	<i>Atkins</i>	<i>Bevc</i>
<i>Abel</i>	<i>Atkinson</i>	<i>Biasutti</i>
<i>Addison</i>	<i>Austen</i>	<i>Blagaj</i> tudi <i>Blagay</i>
<i>Aguirre</i>	<i>Avogadro</i>	<i>Blažič</i>
<i>Alberti</i>	<i>Avsenik</i>	<i>Bloudek</i>
<i>Aleixandre</i>	<i>Babič</i>	<i>Bogataj</i>
<i>Alfieri</i>	<i>Badjura</i>	<i>Boltzmann</i>
<i>Alighieri</i>	<i>Bajc</i>	<i>Bonaparte</i>
<i>Aljaž</i>	<i>Bajec</i>	<i>Boole</i>
<i>Alzheimer</i>	<i>Balint</i>	<i>Bor</i>
<i>Ambrožič</i>	<i>Barilla</i>	<i>Borghese</i>
<i>Amery</i>	<i>Barr</i>	<i>Borgia</i>
<i>Ampere</i>	<i>Bartol</i>	<i>Borštnik</i>
<i>Andersen</i>	<i>Basedow</i>	<i>Bowie</i>
<i>Angel</i>	<i>Beaufort</i>	<i>Boyle</i>
<i>Ångström</i>	<i>Beccaria</i>	<i>Božič</i>
<i>Apgar</i>	<i>Becquerel</i>	<i>Braille</i>
<i>Arafat</i>	<i>Bell</i>	<i>Braun</i>
<i>Arhar</i>	<i>Bernoulli</i>	<i>Bregar</i>
<i>Artaud</i>	<i>Bessemer</i>	<i>Briggs</i>
<i>Asperger</i>	<i>Betetto</i>	<i>Buchner</i>
<i>Astaire</i>	<i>Bethe</i>	<i>Bukovec</i>

Byron
Calvin – Kalvin
Cankar
Casanova
Cassini
Celzij
Cerar
Cervantes
Chanel
Chavez
Clementi
Cochrane
Cocker
Codelli
Collodi
Conti
Cooper
Coulomb
Crawford
Creutzfeldt
Croce
Crohn
Curie
Curtis
Cvetko
Čeh
Černe
Čop
Čuk
Čuš
Dajnko
Dalmatinac
Darwin
Davis
Day
Demšar
Deneuve
Derrida
Diesel
Dietrich
Dolenc
Dolinar
Dominik
Doppler
Douglas
Down
Dylan
Edison
Einspieler
Einstein
Epstein
Erjavec
Fahrenheit
Fajdiga
Faraday
Fassbinder

Fehling
Ferre
Feuerbach
Fibonacci
Filipič
Fleischmann
Freud
Gabriele
Gajšek
Galilei in Galilej
Gandhi – Gandi
Garbo
Gardner
Garland
Gatnik
Gauss
Gay-Lussac
Geiger
Gerbec
Gerbic
Gerbič
Giammaria
Givenchy
Glazer
Godec
Goethe
Goldberg
Goldwyn
Golgi
Goncourt
Gorenc
Gorjan
Gorjup
Gorki
Graham
Granger
Gray
Gregorčič
Gregorič
Grimaldi
Gruden
Grum
Guevara
Hafner
Halley
Hayworth
Hegel
Heidegger
Henry
Hepburn
Herschel
Hertz
Higgs
Hitler
Hočevar
Hodžić

Hofer
Holiday
Honda
Hood
Hooke
Hribar
Hubble
Humar
Ilić
Ivančič
Jakopič
Janežič
Jansen
Janssen
Jarc
Jazbec
Jenko
Jerič
Johnson
Jones
Joule
Jovanović
Jung
Jurčič
Kalvin
Kant
Kaplan
Karađorđević
Kastelic
Kaučič
Kavčič
Kegel
Kelvin
Kepler
Keynes
Khisl
Klemenčič
Knafelc
Knaus
Kneipp
Kobilca
Kocjančič
Kočevar
Kodrič
Kokalj
Kolar
Kolarič
Kolenc
Kolumb
Konfucij
Kopernik
Korać
Korošec
Kosi
Košir
Kovač

Kovačević
Kovačić
Kozina
Koželj
Krajnc
Kralj
Kramar
Kramberger
Kranjc
Kranjec
Krek
Krivec
Krivic
Kruger
Kuhar
Kumer
Lah
Lauren
Lavrič
Lazar
Lebar
Lee
Leoncavallo
Leskovar
Levstik
Likar
Logar
Ludolf
Luter – Luther
MacDowell
Mach
Machiavelli
Magirus
Mahnič
Maister
Marcello
Mariotte
Markovič
Marković
Martin
Marx
Matko
Mavrič
Maxwell
Medici
Meglič
Mendel
Mercalli
Mercator
Mesec
Metelko
Michelin
Mihelič
Miklavčič
Mlakar
Mlinar

Mlinarič
Mohorič
Mohr
Moliere
Monroe
Montand
Montessori
Moore
Moravia
Morse
Mozart
Muller
Murko
Nablocka
Nemec
Neper
Newton
Nietzsche
Nikolič
Nobel
Ogino
Ohm
Orwell
Otto
Oven
Paget
Papin
Parkinson
Pascal
Pascoli
Pavlič
Pavliha
Pavlov
Pavlova
Pelton
Perko
Petrofi
Petarca – Petrarka
Petri
Petrič
Petrovič
Petrovič
Piaf
Piazzesi
Piccolomini
Pintar
Pintarič
Pirc
Plečnik
Podgoršek
Pogačar
Pohlin
Popovič
Popovič
Potemkin in Potjomkin
Potter

Povše
Pozzo
Prada
Pregl
Prešeren
Pretnar
Primožič
Priol
Pritzker
Puccini
Pulitzer
Quasimodo
Racin
Ribič
Richter
Rossini
Rožanc
Rožič
Rubik
Rutar
Sacher
Saint Laurent
Saksida
Sardenko
Savič
Savin
Schwann
Scopoli
Selassie
Sever
Siemens
Sievert
Simonič
Sitar
Sjogren
Slomšek
Smrekar
Smuk
Sovre
Spinola
Sprenger
Srpan
Stanley
Starr
Stele
Sterija Popović
Stewart
Stopar
Strelec
Stritar
Stroganov
Stuart
Stupica
Sušec
Šeligo
Šinkovec

Škerjanc
Škoda
Škof
Štrukelj
Šuštar
Švab
Tasso
Tavčar
Tesla
Tespis
Thomas
Tollens
Tolstoj
Tomažič
Tomšič
Traven
Trček
Tudor
Turner
Twain
Tyndall
Uran
Uršič

Valvasor – Valvazor
Vega
Velikonja
Verrocchio
Vidic
Vidmar
Vidovič
Visconti
Vodnik
Vodopivec
Volk
Volta
Voltaire
Vovk
Vraz
Wankel
Warhol
Wassermann
Watt
Wayne
Weber
Wezsacker
Wertheim

Wonder
Wood
York
Zadavec
Zagoričnik
Zajc
Zakrajšek
Zalar
Zalokar
Zemljič
Zidar
Zois – Cojz
Zorko
Županc
Župančič
Zver
Zwingli tudi Cvingli
Žagar
Železnik
Žibert
Žižek
Žnideršič
Župančič

Lastna imena v frazemih

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **34** slovarskih sestavkov z **41** frazeološkimi enotami, v katerih nastopa lastno ime, in sicer gre navadno za osebno (*Gospod: zaspati v Gospodu*), prebivalsko (*Turek: kaditi kot Turek*) ali zemljepisno (*Sava: nositi vodo v Savo*) lastno ime.

biti koga/česa kot rusov/Rusov	oditi v Rim
biti za Luno/luno	odkriti Ameriko
boj Davida in Goljata	okrogel kot Zemlja
delati kot Noe barko	pasti z Marsa
delati se, narediti se Francoza	pasti z Lune/lune
delavec v Gospodovem vinogradu	poslednji Mohikanec/mohikanec
gledati koga, kaj kot Marsovca/marsovca	potrebovati kot Sahara vodo koga, kaj
Gospodov dan	pot v Canosso/Kanoso
Gospodov vinograd	po vrsti, kot so hiše v Trsti
Gospodovo razglašenje	prestopiti Rubikon/rubikon
hoditi od Poncija do Pilata	raj na Zemlji
in mirna Bosna	sprememba iz Savla v Pavla
iti kot Elija	srečati Abrahama
iti v Canosso – iti v Kanoso	star kot Metuzalem
iti v Rim	star kot Peca
kaditi kot Turek	star kot Zemlja/zemlja
kot bi kdo padel z Marsa	stric iz Amerike
krmariti med Scilo in Karibdo	tretji Rim
leto Gospodovo	umiti si roke kot Pilat
Luna/luna trka koga	usmiljeni Samarijan
Matilda/matilda pobere koga	Vse poti vodijo v Rim.
Nekaj gnilega je v deželi Danski	zaspati v Gospodu
nositi vodo v Savo	

NOVOSTI:

Lastna imena v frazemih do sedaj v pravopisnih pravilih niso bila predstavljena kot problemski sklop, čeprav je v rabi mogoče razbrati zadrege tako pri izbiri začetnice kot glede podomačitve imen, ki nastopajo v teh enotah. V redakcijah je opozorjeno tudi na potencialne pomenske prenose tipa *Rubikon* 'reka, ki jo je prestopil Hanibal ob pohodu nad Rim'; *prestopiti rubikon* = 'storiti odločilno dejanje'.

Problematičnost rabe lastnih imen v frazeoloških enotah je najbolj očitna pri rabi male in velike začetnice. Novost prikaza v *ePravopisu* je izpostavljenost tovrstnih zvez v slovarskem sestavku (*delati se, narediti se Francoza*) ter ponazoritev rabe v besedilu (*Naši politiki še kar ne razmišljajo o odhodu, delajo se Francoze in ignorirajo nepodporo ljudstva*) ob nevtralni rabi (*Roman opisuje življenje mladega Francoza iz Pariza*) in pri tovrstnih pomenskih prenosih tudi pomenska razlaga ('ignoranca, sprenevedanje ob izraženem ali storjenem').

Uporabniku prijaznejša sta dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje naglašanih sklonskih oblik v vseh številih, saj so vsa imena opremljena z onaglašeni vzorci.

SKLIC NA SP 2001:

Slovar

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Velika in mala začetnica](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

Francóz -a m; ime bitja, prebivalsko ime

Roman opisuje življenje mladega Francoza; Sedemdeset odstotkov Francozov še vedno kosi doma; delati se Francoza |kazati ignoranco, sprenevedanje ob izraženem ali storjenem|: Delajo se Francoze in ignorirajo nepodporo zaposlenih; prim. **francoz**

(< **Francija**)

{B} Francozov

{O} EDNINA: im. Francóz, rod. Francóza, daj. Francózu, tož. Francóza, mest. pri Francózu, or. s Francózom; DVOJINA: im. Francóza, rod. Francózov, daj. Francózoma, tož. Francóza, mest. pri Francózih, or. s Francózoma; MNOŽINA: im. Francózi, rod. Francózov, daj. Francózom, tož. Francóze, mest. pri Francózih, or. s Francózi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: prebivalska imena; lastna imena v frazemih

Lúna² -e ž; zemljepisno ime

|Zemljini satelit|: vzorci, prineseni z Lune; prvi človek na Luni; biti za Luno/luno |biti neumen, naiven, zaostal|: Čas gre naprej, oni pa so za Luno/luno; pasti z Lune/lune |biti neumen, naiven|: Nisem z Lune/lune padel, vem, kaj se tam dogaja; Luna/luna trka koga |govori, ravna nespametno|: Ni dovolj, da nečaka Luna/luna trka, zdaj mu bo še dajal denar za neumnosti; kot bi kdo z Lune/lune padel |kot kaj zelo nenavadnega, presenetljivega|: Gledali so me, kot bi z Lune/lune padla in mi razlagali, kakšna je brezposelnost; prim. **luna**

{B} Lunin

{O} EDNINA: im. Lúna, rod. Lúne, daj. Lúni, tož. Lúno, mest. pri Lúni, or. z Lúno; DVOJINA: im. Lúni, rod. Lún, daj. Lúnama, tož. Lúni, mest. pri Lúnah, or. z Lúnama; MNOŽINA: im. Lúne, rod. Lún, daj. Lúnam, tož. Lúne, mest. pri Lúnah, or. z Lúnami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena nebesnih teles, pojavov, galaksij, ozvezdij; lastna imena v frazemih

Mársovec -vca m; ime bitja, prebivalsko ime

Na Marsu naj bi Marsovci živeli v podzemeljskih mestih; vojna proti Marsovcem; gledati koga, kaj kot Marsovca/marsovca |gledati koga, kaj začudeno ali neumno|: Ko razlagam ustavo in konvencijo, me vsi gledajo kot Marsovca/marsovca; gl. **marsovec**

(< **Mars**)

{B} Marsovčev

{O} EDNINA: im. Mársovec, rod. Mársovca, daj. Mársovcu, tož. Mársovca, mest. pri Mársovcu, or. z Marsovcem; DVOJINA: im. Mársovca, rod. Mársovcev, daj. Mársovcema, tož. Mársovca, mest.

pri Mársovcih, or. z Mársovcema; MNOŽINA: im. Mársovcí, rod. Mársovcév, daj. Mársovcem, tož. Mársovce, mest. pri Mársovcih, or. z Mársovcí

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: prebivalska imena; lastna imena v frazemih

Túrek -rka m; ime bitja, prebivalsko ime

Zmaga Turkov na prvenstvu je bila povsem zaslužena; kaditi kot Turek | zelo močno, pogosto kaditi|: Roke so se mu tresle in kadil je kot Turek

(< **Turčija**)

{B} Turkov

{O} EDNINA: im. Túrek, rod. Túrka, daj. Túrku, tož. Túrka, mest. pri Túrku, or. s Túrkom;
DVOJINA: im. Túrka, rod. Túrkov, daj. Túrkoma, tož. Túrka, mest. pri Túrkih, or. s Túrkoma;
MNOŽINA: im. Túrki, rod. Túrkov, daj. Túrkom, tož. Túrke, mest. pri Túrkih, or. s Túrki

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: prebivalska imena; lastna imena v frazemih; samostalnik moškega spola

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Abraham (srečati Abrahama)
Amerika (odkriti Ameriko)
Bosna (in mirna Bosna)
Canossa in Kanosa (iti v Canosso/Kanoso, pot v Canosso/Kanoso)
Danska (Nekaj gnilega je v deželi Danski)
Elija (iti kot Elija)
Francoz (delati se Francoza)
Goljat (boj Davida in Goljata)
Gospod (zaspati v Gospodu)
Gospodov (Gospodov vinograd, delavec v Gospodovem vinogradu, Gospodov dan, Gospodovo razglašenje, leto Gospodovo)
Karibda (krmariti med Scilo in Karibdo)
Luna (biti za Luno/luno, pasti z Lune/lune, Luna/luna trka koga, kot bi kdo z Lune/lune padel)
Mars (kot bi kdo padel z Marsa, pasti z Marsa)
Marsovec (gledati koga/kaj kot Marsovca/marsovca)
Matilda (Matilda/matilda pobere koga)
Metuzalem (star kot Metuzalem)

Mohikanec (poslednji Mohikanec)
Noe (delati kot Noe barko)
Pavel (sprememba iz Savla v Pavla)
Peca (star kot Peca)
Pilat (hoditi od Poncija do Pilata, umiti si roke kot Pilat)
Rim (stari Rim, tretji Rim, drugi Rim, oditi v Rim, Vse poti vodijo v Rim)
rubikon – Rubikon (prestopiti Rubikon/rubikon)
rus – Rus (biti koga/česa kot Rusov/rusov)
Sahara (potrebovati kot Sahara vodo koga/kaj)
Samarijan (usmiljeni Samarijan)
Sava (nositi vodo v Savo)
Scila in Skila (krmariti med Scilo/Skilo in Karibdo)
Sizif im. tudi Sizifos
Trst (po vrsti, kot so hiše v Trsti)
Turek (kaditi kot Turek)
Zemlja (okrogel kot Zemlja, raj na Zemlji, star kot Zemlja/zemlja)

Leksikalizirane krajšave

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **10** leksikaliziranih krajšav, torej črkovano branih krajšav, ki postopno prehajajo med občna poimenovanja in jih sklanjamo kot navadne samostalnike (*dede dedeja, esemes esemesa*). V sklopu so 4 leksikalizirane okrajšave (*dede, deoo, espe, vede*) in 6 leksikaliziranih kratic (*beemve, dedeve, devede, esdees, esemes, teve*).

NOVOSTI:

Vse iztočnične oblike so v različnih skladenjskih položajih prikazane v ponazarjalnem gradivu, v oblikoslovnem gnezdu pa so tudi onaglašene.

Pri branju sledimo načinu, ki ga je Pravopisna komisija pri SAZU in ZRC SAZU predlagala za kratice: prednostno naglašujemo vsak zlog, neprednostno pa le zadnjega.

SKLIC NA SP 2001:

Slovar

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Krajšave](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

dede -ja [dédé tudi dëdë, rod. dëdëja tudi dëdëja, or. z dëdëjem tudi z dëdëjem] m

neformalno |delniška družba|: [Podjetje ima statut dedeja](#); [Sestal se je z direktorji večjih dedejev](#); [Med invalidskimi podjetji je manj kot 3,5 odstotka dedejev, preostalo pa so deooji](#)

(< **d. d.**)

{O} EDNINA: im. dede, rod. dedeja, daj. dedeju, tož. dede, mest. pri dedeju, or. z dedejem;

DVOJINA: im. dedeja, rod. dedejev, daj. dedejema, tož. dedeja, mest. pri dedejih, or. z dedejema;

MNOŽINA: im. dedeji, rod. dedejev, daj. dedejem, tož. dedeje, mest. pri dedejih, or. z dedeji

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: leksikalizirane krajšave

dedeve -ja [dëdëvé tudi dëdëvé, rod. dëdëvëja tudi dëdëvëja, or. z dëdëvëjem tudi z dëdëvëjem] m

neformalno |davek na dodano vrednost|: [nižja stopnja dedeveja](#); [Cena z vključenim dedevejem je zaokrožena na dva tisoč evrov](#)

(< **DDV**)

{O} EDNINA: im. dedeve, rod. dedeveja, daj. dedeveju, tož. dedeve, mest. pri dedeveju, or. z dedevejem;

DVOJINA: im. dedeveja, rod. dedevejev, daj. dedevejema, tož. dedeveja, mest. pri dedevejih, or. z dedevejema;

MNOŽINA: im. dedeveji, rod. dedevejev, daj. dedevejem, tož. dedeveje, mest. pri dedevejih, or. z dedeveji

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: leksikalizirane krajšave

esdees -a [èzdeèš tudi ezdeèš, rod. èzdeèsa tudi ezdeèsa, or. z èzdeèsom tudi z ezdeèsom] m
neformalno |Slovenska demokratska stranka|: [prvak esdeesa](#)

(< **SDS**, **SDS**)

{B} esdeesov

{O} EDNINA: im. esdees, rod. esdeesa, daj. esdeesu, tož. esdees, mest. pri esdeesu, or. z esdeesom;
DVOJINA: im. esdeesa, rod. esdeesov, daj. esdeesoma, tož. esdeesa, mest. pri esdeesih, or. z
esdeesoma; MNOŽINA: im. esdeesi, rod. esdeesov, daj. esdeesom, tož. esdeese, mest. pri esdeesih,
or. z esdeesi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: leksikalizirane krajšave

espe -ja [èspé tudi espé, rod. èspêja tudi espêja, or. z èspêjem tudi z espêjem] m

neformalno |samostojni podjetnik|: [popoldanski espe](#); [Kakšna je prednost deooja pred espejem?](#);
[Radi bi oblikovali svojo mrežo espejev](#)

(< **s. p.**)

{O} EDNINA: im. espe, rod. espeja, daj. espeju, tož. espe, mest. pri espeju, or. z espejem; DVOJINA:
im. espeja, rod. espejev, daj. espejema, tož. espeja, mest. pri espejih, or. z espejema; MNOŽINA: im.
espeji, rod. espejev, daj. espejem, tož. espeje, mest. pri espejih, or. z espeji

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: leksikalizirane krajšave

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

beemve
dede
dedeve
deoo
devede
esdees

esemes
espe
teve (m)
teve (ž)
vede

Merske enote

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **54** samostalnikov, ki so bodisi enakozvočni z lastnimi imeni (*newton*, *Celzij*), obravnavanimi v drugih problemskih sklopih *ePravopisa* (*Newton*), bodisi podomačene različice teh enot (*njuton*).

NOVOSTI:

Vse iztočnične oblike so v različnih skladenjskih položajih prikazane v ponazarjalnem gradivu, v oblikoslovnem gnezdu pa so tudi onaglašene.

Čprav SP 2001 uporabnika dosledno usmerja k podomačenemu zapisu, je pregled rabe pri nekaterih merskih enotah pokazal na razmeroma pogosto zastopanost mednarodnih oz. nepodomačenih zapisov (*ohm*, *newton*, *mach*) predvsem v strokovnih oz. znanstvenih besedilih, na kar je v slovarju tudi opozorjeno s pojasnilom: »v strokovnih besedilih največkrat nepodomačeno«. Obe obliki – podomačena in mednarodna – sta predstavljeni v istem slovarskem sestavku, njuno normativno vrednost nakazujemo z dvojničnima oznakama »in« oz. »tudi«.

SKLIC NA SP 2001:

Slovar

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Prevzete besede in besedne zveze](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

bár -a m

|merska enota|: **Pri globini 200 metrov je tlak narasel že na 21 barov** <21 bar>; prim. **bar**

{O} EDNINA: im. bár, rod. bára, daj. báru, tož. bár, mest. pri báru, or. z bárom; DVOJINA: im. bára, rod. bárov, daj. bároma, tož. bára, mest. pri bárih, or. z bároma; MNOŽINA: im. bári, rod. bárov, daj. bárom, tož. báre, mest. pri bárih, or. z bári

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: merske enote

célzij -a m

|merska enota|: **Namerili so rekordnih 40 celzijev** <40 °C>; **Pretvorba med celziji in kelvini temelji na seštevanju**; prim. **C**

(< **Celzij**)

{O} EDNINA: im. célzij, rod. célzija, daj. célziju, tož. célzij, mest. pri célziju, or. s célzijem; DVOJINA: im. célzija, rod. célzijev, daj. célzijema, tož. célzija, mest. pri célzijih, or. s célzijema; MNOŽINA: im. célziji, rod. célzijev, daj. célzijem, tož. célzije, mest. pri célzijih, or. s célziji

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: merske enote; enakozvočnice

Célzij² -a m

[Celzijeva temperaturna lestvica]: v zvezi **stopinja Celzija** **Stopinjo Celzija** označujemo z oznako °C; **deset stopinj Celzija** <10 °C>; **minus tri stopinje Celzija** <-3 °C>; prim. **C**, **celzij**

{O} EDNINA: im. Célzij, rod. Célzija, daj. Célziju, tož. Célzij, mest. pri Célziju, or. s Célzijem;
DVOJINA: im. Célzija, rod. Célzijev, daj. Célzijema, tož. Célzija, mest. pri Célzijih, or. s Célzijema;
MNOŽINA: im. Célziji, rod. Célzijev, daj. Célzijem, tož. Célzije, mest. pri Célzijih, or. s Célziji

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: samostalnik moškega spola; merske enote

newton -a in njúten -tna [njútən, rod. njútna] m

[merska enota]: **Fizikalne sile se izražajo v newtonih/njutnih**; **Materiali za novo opremo plavalcev plovnost povečajo največ za en newton/njuten** <1 N>; v strokovnih besedilih največkrat nepodomačeno **Od motorjev so pričakovali potisno moč 4464 newtonov** <4464 N>; prim. **N**

(< **Newton**)

{O} EDNINA: im. newton in njúten, rod. newtona in njútna, daj. newtonu in njútnu, tož. newton in njúten, mest. pri newtonu in pri njútnu, or. z newtonom in z njútnom; DVOJINA: im. newtona in njútna, rod. newtonov in njútnov, daj. newtonoma in njútnoma, tož. newtona in njútna, mest. pri newtonih in pri njútnih, or. z newtonoma in z njútnoma; MNOŽINA: im. newtoni in njútni, rod. newtonov in njútnov, daj. newtonom in njútnom, tož. newtone in njútne, mest. pri newtonih in pri njútnih, or. z newtoni in z njútni

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: enakozvočnice; merske enote; samostalnik moškega spola

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

amper

angstrem tudi *ångström*

bar

becquerel in *bekerel*

bel

bofor

celzij

Celzij

coulomb in *kulon*

curie in *kiri*

decibel

džul

fahrenheit

Fahrenheit

farad

gauss in *gaus*

grad

gray

henry in *henri*

hertz in *herc*

joule in *džul*

kalorija

kandela in *candela*

karat

katal

kelvin

kilogram

kilohertz in *kiloherc*

kilovolt

kvadraten (*kvadratni meter*)

liter

luks in *lux*

lumen

mach in *mah*

maligan
maxwell
meter
mikron
miliamper
milibar
mol
newton in njuten
ohm in om
pascal in paskal

radian
siemens in simens
sievert in sivert
tesla
tona
vat in watt
vatsekunda
volt
voltamper
weber in veber

Nadomestna imena in poimenovanja

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega 42 slovarskih iztočnic, ki zajemajo tako nadomestna (simbolna) imena kot nadomestna poimenovanja za skupine prebivalcev in za zemljepisne danosti. Gre za naslednje skupine imen:

- (1) osebna imena za pripadnike ali skupine pripadnikov narodov (*Janez, Fric, Hans*);
- (2) prebivalska imena za pripadnike ali skupine pripadnikov narodov (*Amerikanec, Lah, Švab; Jenki, Šiptar*);
- (3) občna poimenovanja, ki so s konverzijo postala lastna imena (*Dežela, Obala, Otok*).

Pri nadomestnih občnih poimenovanjih so se oblikovale skupine, ki izvirajo iz stereotipno pripisane lastnosti narodu ali skupini prebivalcev in jih pišemo z malo začetnico: *makaronar, polentar, žabar – makaronarica, polentarica, žabarica*.

Geslovnik vključuje tudi frazeološka nadomestna poimenovanja za zemljepisna imena, in sicer naslednjih tipov:

- (1) poimenovanje po najbolj značilni lastnosti primerjane zemljepisne danosti: *črna celina, dežela tisočerih jezer*;
- (2) primerjava z že znanim krajem: *male Benetke, drugi Rim ...*

NOVOSTI:

Pri uslovarjenju besednih enot je bilo ugotovljeno, da se imena, ki enoumno nadomeščajo prebivalska lastna imena, vedno pišejo z veliko začetnico. Med njimi obsežno skupino predstavljajo imena, ki so tvorjena neposredno iz imen za prebivalce (*Slovenelj* 'Slovenec') ali pa s pomenskim prenosom pogostih osebnih imen (*Janez* 'Slovenec', *Hans* 'Nemec, nemško govoreči'; *Jenki* 'Američan'), prenosom imen prebivalcev pokrajin (*Švab* 'Nemec', *Lah* 'Italijan') ali prevzemom izvirnih imen (*Šiptar* 'Albanec').

Z malo začetnico pišemo sopomenska nadomestna poimenovanja za skupine prebivalcev, ki v podstavi nimajo imenske motivacije in pogosto izvirajo iz stereotipno pripisane lastnosti (*makaronar, polentar* 'Italijan'; *jodlar* 'Avstrijec'; *žabar* 'Ljubljčan', 'Francoz'; *lala* 'Vojvodinec' < 'tulipan') ali z njimi slabšalno ali negativno označujemo vedenje, vrednote, kulturne navade, način življenja, ki so drugačni od pričakovanega (*čefur* 'priseljenc iz republik nekdanje Jugoslavije'). Skoraj vse naštete iztočnice (z izjemo iztočnice *lala*) so opremljene s kvalifikatorjem slabšalno.

Med njimi je tudi nekaj izrazov in njihovih dvojnic, ki jih v SP 2001 in SSKJ-ju ni, npr. *Fritz* in *Fric, Hans, čušinja, jodlarka* in *jodlarica, makaronarka* in *makaronarica*. Novost glede na SP 2001 je tudi razlikovanje med nadomestnimi (simbolnimi) imeni in nadomestnimi poimenovanji ter oblikovanje posebne problemske skupine za lažjo obravnavo v pravopisnih pravilih.

Slovar v okviru skupine nadomestnih zemljepisnih občnih poimenovanj, ki se pišejo z malo začetnico, predstavlja iztočnice, ki so sestavine opisnih sopomenskih občnih nadomestil zemljepisnih imen, npr. *najvišja gora na svetu* za *Mount Everest*) ter frazeološka nadomestna poimenovanja naselbinskih (krajevnih) in nenaselbinskih (nekrajevnih) imen (*cesarsko mesto* 'Dunaj'). Lastnoimenske sestavine v njih ohranjajo veliko začetnico, npr. *drugi Rim* 'Carigrad', *tretji Rim* 'Moskva', *severne Benetke* 'Stockholm', 'Sankt Peterburg' in 'Amsterdam'. V okviru nadomestnih (simbolnih) nenaselbinskih (krajevnih) imen slovar predstavlja nekaj redkih besed, ki jih pišemo z veliko začetnico, če jih uporabljamo enoumno namesto lastnih imen (*Otok* za Veliko Britanijo).

Slovnično motivirana normativna novost s področja besedotvorja je zajeta v predlogu prenovljenih pravopisnih pravil, in sicer uveljavljanje možnosti nepreglašanih oblik pri imenih, ki se končajo na končni govorjeni [c], npr. ob oblikah ali pridevnikih *Fričev* in *Fritzev* novi pravopisni slovar uvaja pisanje dvojnic *Fritzev/Fritzov* in *Fričev/Fricov*.

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeniimi pregibnimi vzorci.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 82, 83, 112 in 173.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Velika in mala začetnica](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

celína -e ž

|velika, sklenjena površina kopnega|: **Odločil se je stopiti na vse najvišje vrhove celin; črna celina** |Afrika|: **Tudi Afrika, črna celina, si včasih nadene belo zimsko odejo; peta celina** |Avstralija|: **dolgotrajno potovanje na peto celino; stara celina** |Evropa|: **Prepotoval je skoraj vso staro celino; nova celina** |Severna Amerika|: **Znamenito ameriško podjetje bo moralo zapreti kar nekaj svojih tovarn na novi celini; zelena celina** |Južna Amerika|: **Na vsej zeleni celini mu priznavajo status najboljšega južnoameriškega košarkarja vseh časov**

{O} EDNINA: im. celína, rod. celíne, daj. celíni, tož. celíno, mest. pri celíni, or. s celíno; DVOJINA: im. celíni, rod. celín, daj. celínama, tož. celíni, mest. pri celínah, or. s celínama; MNOŽINA: im. celíne, rod. celín, daj. celínam, tož. celíne, mest. pri celínah, or. s celínami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: nadomestna imena in poimenovanja; poimenovanja zemljepisnih danosti

Jánež² -a m; prebivalsko nadomestno ime

|Slovenec|: **Poimenovanje Slovencev z Janezi ni več zaničljivo; kranjski Janez** |slovenski vojak v avstro-ogrski vojski|: **polk kranjskih Janezov**; |Slovenec|: **Po videzu ni tipičen kranjski Janez**

{B} Janezov

{O} EDNINA: im. Jánez, rod. Jáneza, daj. Jánezu, tož. Jáneza, mest. pri Jánezu, or. z Jánezom; DVOJINA: im. Jáneza, rod. Jánezov, daj. Jánezoma, tož. Jáneza, mest. pri Jánezih, or. z Jánezoma; MNOŽINA: im. Jánezi, rod. Jánezov, daj. Jánezom, tož. Jáneze, mest. pri Jánezih, or. z Jánezi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: nadomestna imena in poimenovanja

Jénki -ja m; ime bitja, prebivalsko nadomestno ime

slabšalno |Američan|: **Na eni strani so bili Japonci, na drugi pa Jenkiji**; slabšalno, v ameriškem okolju |Američani iz severovzhodnih držav ZDA|: **Po desetih letih življenja v New Yorku je postal pravi Jenki**; v množini **Jenkiji** |igralci bejzbolskega kluba Newyorški Jenkiji|: **tekma z Jenkiji**

{B} Jenkijev

{O} EDNINA: im. Jénki, rod. Jénkija, daj. Jénkiju, tož. Jénkija, mest. pri Jénkiju, or. z Jénkijem; DVOJINA: im. Jénkija, rod. Jénkijev, daj. Jénkijema, tož. Jénkija, mest. pri Jénkijih, or. z

Jénkijema; MNOŽINA: im. Jénkiji, rod. Jénkijev, daj. Jénkijem, tož. Jénkije, mest. pri Jénkijh, or. z Jénkiji

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: nadomestna imena in poimenovanja

Obála -e ž; zemljepisno nadomestno ime

[Slovensko primorje]: Na Obali skrbi s prezimovanjem vrtnic nimajo; visokošolske ustanove na Obali; glasbena zasedba z Obale; prim. **obala**

Kje? na Obali

Od kod? z Obale

Kam? na Obalo

{O} EDNINA: im. Obála, rod. Obále, daj. Obáli, tož. Obálo, mest. pri Obáli, or. z Obálo

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: nadomestna imena in poimenovanja

žábar -ja m

slabšalno [Francoza]: »Žabarjem se seveda ne pustimo,« je bilo zapisano v nemškem časopisu; slabšalno [Ljubljčan]: Gospod se je predstavil kot žabar iz meglene Ljubljane

{B} žabarjev

{O} EDNINA: im. žábar, rod. žábarja, daj. žábarju, tož. žábarja, mest. pri žábarju, or. z žábarjem; DVOJINA: im. žábarja, rod. žábarjev, daj. žábarjema, tož. žábarja, mest. pri žábarjih, or. z žábarjema; MNOŽINA: im. žábarji, rod. žábarjev, daj. žábarjem, tož. žábarje, mest. pri žábarjih, or. z žábarji

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: nadomestna imena in poimenovanja

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Amerikanec

Amerikanka

celina (črna celina, nova celina, peta celina, stara celina, zelena celina)

čefur

čefurka

čuš

čušinja

dežela (dežela faraonov, dežela galskih

petelinov, dežela na sončni strani Alp, dežela

orlov, dežela sambe, dežela tam spodaj, dežela

tisočerih jezer, dežela tulipanov, dežela

vzhajajočega sonca)

dolina (dolina šentflorjanska, silicijeva dolina)

Fric

Fritz

gringo

Hans

Janez (kranjski Janez)

Jenki

Jenkijevka tudi Jenkijka

jodlar

jodlarka in jodlarica

koliščar
koliščarka
Lah
Lahinja
lala
makaronar in makaronarica
makaronarka
Male Benetke
močvirnica
močvirnik
mostiščar
mostiščarka
Obala

Otok
polentar
Sveta dežela
ščav
ščava
Šiptar
Šiptarka
Švab (banatski Švab, donavski/podonavski
Švab, satumarejski Švab)
Švabica
Švabinja
žabar
žabarka

Nagrajenci in nagrajenke

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **14** enobesednih iztočnic. Nastal je ob poglavju o rabi velike in male začetnice. Izhodišče za izbiro iztočnic so bili geslovník problemskega sklopa »[Poimenovanja nagrad, odlikovanj in častnih nazivov](#)« ter iz teh poimenovanj v rabi izkazani zgledi za nagrajence in nagrajenke, pri čemer je bila glavni vir korpus *Gigafida 2.0*.

NOVOSTI:

Glede na SP 2001 je prenovljen nabor iztočnic. Kot samostojne iztočnice se pojavljajo tako ženska kot moška poimenovanja (*gongovec* in *gongovka*, *značkar* in *značkarica*).

Pri redigiranju nismo spreminjali ustaljene prakse in kodificirane norme SP 2001, v slovarju pa ni izrecnih opozoril, s katerimi bi bil ponazorjen položaj rabe.

Pri nekaterih iztočnicah je dodana vodilka *primerjaj* (= *prim.*), ki uporabnika usmerja k povezani iztočnici z namenom razširjanja védenja o iztočnici (*nobelovec* prim. *Nobelov*, *nobelovka* prim. *Nobelov*). Vse iztočnice so opremljene s podatkom o izhodiščni besedi, tj. s povezanim poimenovanjem nagrade (*gong*, *kresnik*, *oskar*), in z onaglašeni pregibnimi vzorci v vseh številih.

SKLIC NA SP 2001:

Slovar

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Velika in mala začetnica](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

gôngovec -vca tudi góngovec -vca m

[dobitnik nagrade gong]: **Jure je petkratni gongovec in izkušen voditelj javnih prireditev; Še nikoli nisem nikogar od gongovcev videla v živo**

(< **gong**)

{B} gongovčev

{O} EDNINA: im. gôngovec tudi góngovec, rod. gôngovca tudi góngovca, daj. gôngovcu tudi góngovcu, tož. gôngovca tudi góngovca, mest. pri gôngovcu tudi pri góngovcu, or. z gôngovcem tudi z góngovcem; DVOJINA: im. gôngovca tudi góngovca, rod. gôngovcev tudi góngovcev, daj. gôngovcema tudi góngovcema, tož. gôngovca tudi gôngovca, mest. pri gôngovcih tudi pri góngovcih, or. z gôngovcema tudi z góngovcema; MNOŽINA: im. gôngovci tudi góngovci, rod. gôngovcev tudi góngovcev, daj. gôngovcem tudi góngovcem, tož. gôngovce tudi góngovce, mest. pri gôngovcih tudi pri góngovcih, or. z gôngovci tudi z góngovci

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: nagrajenci, nagrajenke

gôngovka -e tudi góngovka -e ž

[dobitnica nagrade gong]: **Novinarka in televizijska voditeljica je večkratna gongovka**

(< **gong**)

{B} gongovkin

{O} EDNINA: im. gôngovka tudi góngovka, rod. gôngovke tudi góngovke, daj. gôngovki tudi góngovki, tož. gôngovko tudi góngovko, mest. pri gôngovki tudi pri góngovki, or. z gôngovko tudi z góngovko; DVOJINA: im. gôngovki tudi góngovki, rod. gôngovk tudi góngovk, daj. gôngovkama tudi góngovkama, tož. gôngovki tudi góngovki, mest. pri gôngovkah tudi pri góngovki, or. z gôngovkama tudi z góngovkama; MNOŽINA: im. gôngovke tudi góngovke, rod. gôngovk tudi góngovk, daj. gôngovkam tudi góngovkam, tož. gôngovke tudi góngovke, mest. pri gôngovkah tudi pri góngovkah, or. z gôngovkami tudi z góngovkami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: nagrajenci, nagrajenke

nobélovec -vca m

|dobitnik Nobelove nagrade|: [Med svetovno znanimi pisatelji je gost sejma tudi turški nobelovec Orhan Pamuk](#); [V knjigi je zbral izčrpne življenjepise vseh ekonomistov nobelovcev](#); prim. [Nobelov](#)

(< **Nobel**)

{B} nobelovčev

{O} EDNINA: im. nobélovec, rod. nobélovca, daj. nobélovcu, tož. nobélovca, mest. pri nobélovcu, or. z nobélovcem; DVOJINA: im. nobélovca, rod. nobélovcev, daj. nobélovcima, tož. nobélovca, mest. pri nobélovcih, or. z nobélovcima; MNOŽINA: im. nobélovci, rod. nobélovcev, daj. nobélovcem, tož. nobélovce, mest. pri nobélovcih, or. z nobélovci

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: nagrajenci, nagrajenke

nobélovka -e ž

|dobitnica Nobelove nagrade|: [Odmeval je nastop nobelovke, ki je opozorila, da se človeštvo premalo zaveda podnebnih sprememb](#); [V fiziologiji in medicini je več nobelovk](#); prim. [Nobelov](#)

(< **Nobel**)

{B} nobelovkin

{O} EDNINA: im. nobélovka, rod. nobélovke, daj. nobélovki, tož. nobélovko, mest. pri nobélovki, or. z nobélovko; DVOJINA: im. nobélovki, rod. nobélovk, daj. nobélovkama, tož. nobélovki, mest. pri nobélovkah, or. z nobélovkama; MNOŽINA: im. nobélovke, rod. nobélovk, daj. nobélovkam, tož. nobélovke, mest. pri nobélovkah, or. z nobélovkami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: nagrajenci, nagrajenke

óskarjevec -vca m

|dobitnik nagrade oskar|: [režijski prvenec oskarjevca Bena Afflecka](#); [V filmski ekipi je sedem oskarjevcev](#)

(< **oskar**)

{B} oskarjevčev

{O} EDNINA: im. óskarjevec, rod. óskarjevca, daj. óskarjevcu, tož. óskarjevca, mest. pri óskarjevcu, or. z óskarjevcem; DVOJINA: im. óskarjevca, rod. óskarjevcev, daj. óskarjevcema, tož. óskarjevca, mest. pri óskarjevcih, or. z óskarjevcema; MNOŽINA: im. óskarjevci, rod. óskarjevcev, daj. óskarjevcem, tož. óskarjevce, mest. pri óskarjevcih, or. z óskarjevci

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: nagrajenci, nagrajenke

óskarjevka -e ž

[dobitnica nagrade oskar]: [govor oskarjevke](#); [Jennifer Lawrence je ena od mlajših oskarjev](#)

(< **oskar**)

{B} oskarjevkin

{O} EDNINA: im. óskarjevka, rod. óskarjevke, daj. óskarjevki, tož. óskarjevko, mest. pri óskarjevki, or. z óskarjevko; DVOJINA: im. óskarjevki, rod. óskarjev, daj. óskarjevkama, tož. óskarjevki, mest. pri óskarjevkah, or. z óskarjevkama; MNOŽINA: im. óskarjevke, rod. óskarjev, daj. óskarjevkam, tož. óskarjevke, mest. pri óskarjevkah, or. z óskarjevkami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: nagrajenci, nagrajenke

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

gongovec

gongovka

grammyjevec

grammyjevka

kresnikovec

kresnikovka

nobelovec

nobelovka

oskarjevec

oskarjevka

viktorjevec

viktorjevka

značkar

značkarica

Nazivi in naslovi ob imenu

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **78** slovarskih iztočnic ter zajema naslednje vrste nazivov in naslovov ob imenu:

- (1) poklicne (*odvetnik/odvetnica, inženir/inženirka*);
- (2) akademske (*magister/magistrice, docent/docentka*);
- (3) vojaške (*generalmajor/generalmajorka*);
- (4) verske (*pater, sestra; blaženi/blažena*);
- (5) protokolarne (*eminenca, visokost*);
- (6) plemiške (vladarske) (*car/carica, vitez*);
- (7) položajne (*dekan/dekanja, kapetan/kapetanka*);
- (8) glede na družbeni položaj (*gospod/gospa*).

NOVOSTI:

Nabor je prenovljen oz. aktualiziran glede na *Slovenski pravopis 2001*: nova je npr. iztočnica *prevzvišeni*; ob obliki *dekanka* je dodana pogostejša *dekanja*; *generalinja* je predlagana možnost v vojaški stroki (terminološki slovar), *generalica* je po SP 2001 uslovarjena le kot 'generalova žena', danes je to vojaški naziv za osebe ženskega spola, ki opravljajo ta poklic, se pa pogosteje uporablja tudi oblika *generalka*, naštetu so tako variante. Vse ženske oblike so obravnavane v samostojnih geslih (v SP 2001 so bile navedene kot podiztočnice pri moških oblikah).

Ponazarjalno gradivo je obvestilno razširjeno s primeri tipičnih skladijskih rab, npr. z opozorilom »pred imenom« (*spomenik generalu Rudolfu Maistru*), »za imenom« (*vaje pri doktorju/dr. Janezu Novaku, asistentu*), »kot nagovor« (*Gospod doktor, svetujte mi, kaj naj delam, da bom dočakal sto let*) ipd. Dodane so tudi stalne zveze (*dvojna doktorica* 'ženska z dvema doktoratoma'; *doktor/dr. Fig* [vzdevek Franceta Prešerna]) ter pojasnila tipa »v prenesenem pomenu« (*Poleg študentov se je predavanja udeležilo precej profesorskih eminent*) in »v zvezi« (*izredna profesorica*).

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 128.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Velika in mala začetnica](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

dekán -a in **dekàn** -ána m

[položajni naziv; vodja fakultete]: **srečanje dekana fakultete in rektorja univerze; kolegij dekanov**; pred imenom **govor dekana doktorja Janeza Novaka**; [položajni naziv; vodja dekanije]: **Več let je bil župnik in dekan**; pred imenom **Slovesnosti, ki jo je vodil dekan Janez Novak, je prisostvovalo 3000 ljudi**

{B} dekanov

{O} EDNINA: im. dekán in dekàn, rod. dekána, daj. dekánu, tož. dekána, mest. pri dekánu, or. z dekánom; DVOJINA: im. dekána, rod. dekánov, daj. dekánoma, tož. dekána, mest. pri dekánih, or. z dekánoma; MNOŽINA: im. dekáni, rod. dekánov, daj. dekánom, tož. dekáne, mest. pri dekánih, or. z dekáni

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: nazivi in naslovi ob imenu

dekánja -e in **dekánica** -e tudi dekánka -e ž

|položajni naziv; vodja fakultete|: **Ladjo je krstila dekanja/dekanica fakultete za pomorstvo;**
pred imenom **odstop dekanje/dekanice doktorice Jane Novak**

(< **dekan**)

{B} dekanjin in dekaničin tudi dekankin

{O} EDNINA: im. dekánja in dekánica tudi dekánka, rod. dekánje in dekánice tudi dekánke, daj. dekánji in dekánici tudi dekánki, tož. dekánjo in dekánico tudi dekánko, mest. pri dekánji in pri dekánici tudi pri dekánki, or. z dekánjo in z dekánico tudi z dekánko; DVOJINA: im. dekánji in dekánici tudi dekánki, rod. dekánj in dekánic tudi dekánk, daj. dekánjama in dekánicama tudi dekánkama, tož. dekánji in dekánici tudi dekánki, mest. pri dekánjah in pri dekánicah tudi pri dekánkah, or. z dekánjama in z dekánicama tudi z dekánkama; MNOŽINA: im. dekánje in dekánice tudi dekánke, rod. dekánj in dekánic tudi dekánk, daj. dekánjam in dekánicam tudi dekánkam, tož. dekánje in dekánice tudi dekánke, mest. pri dekánjah in pri dekánicah tudi pri dekánkah, or. z dekánjami in z dekánicami tudi z dekánkami

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: nazivi in naslovi ob imenu; samostalnik ženskega spola

eminénca -e in **Eminénca** -e ž

|naziv za kardinale|: **Leta 1630 je veliki mojster dobil dostojanstvo in naslov kardinala v Katoliški cerkvi – eminenca;** |protokolarni naziv za kardinale|: s svojilnim zaimkom, pri izražanju v odsotnosti osebe **Obred je vodila njegova/Njegova eminenca/Eminenca kardinal Paul Joseph Jean Poupard;** s svojilnim zaimkom, pri izražanju v prisotnosti osebe **Pismo je naslovljeno na vašo/Vašo eminenco/Eminenco;** **siva eminenca** |ugledna ali vplivna osebnost brez formalnega položaja, ki deluje v ozadju|: **Bill Gates, ustanovitelj in siva eminenca Microsofta, ni nikoli nadziral podrejenih na delovnem mestu**

{B} eminenčin in Eminenčin

{O} EDNINA: im. eminénc in Eminénca, rod. eminénc in Eminénce, daj. eminénci in Eminénci, tož. eminénc in Eminénco, mest. pri eminénci in pri Eminénci, or. z eminénc in z Eminénco; DVOJINA: im. eminénci in Eminénci, rod. eminénc in Eminéncc, daj. eminéncama in Eminénccama, tož. eminénci in Eminénci, mest. pri eminéncah in pri Eminéncah, or. z eminéncama in z Eminénccama; MNOŽINA: im. eminénc in Eminénce, rod. eminénc in Eminéncc, daj. eminéncam in Eminénccam, tož. eminénc in Eminénce, mest. pri eminéncah in pri Eminéncah, or. z eminéncami in z Eminénccami

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: nazivi in naslovi ob imenu; samostalnik ženskega spola

magíster -tra m

|akademski naziv|: **promocija novih magistrov in magistric znanosti**; Po študiju boste pridobili strokovni naziv **magister oz. magistrica zdravstvene nege**; pred imenom **Predsednik izvršnega odbora je postal magister Janez Novak**; |poklicni naziv; farmacevt|: **Vodja lekarne in direktor je lahko le magister farmacije**; prim. **mag.**

{B} magistrov

{O} EDNINA: im. magíster, rod. magístra, daj. magístru, tož. magístra, mest. pri magístru, or. z magístrom; DVOJINA: im. magístra, rod. magístrov, daj. magístroma, tož. magístra, mest. pri magístrih, or. z magístroma; MNOŽINA: im. magístri, rod. magístrov, daj. magístrom, tož. magístre, mest. pri magístrih, or. z magístri

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: nazivi in naslovi ob imenu

magístrica -e ž

|akademski naziv|: **promocija novih magistrov in magistric znanosti**; Pridobila je naziv **magistrice ekonomskih znanosti**; pred imenom **Stranko vodi magistrica Janja Novak**; |poklicni naziv; farmacevtka|: **V Lekarni Dravljje iščejo magistra oz. magistrico farmacije s strokovnim izpitom**; prim. **mag.**

(< **magíster**)

{B} magistričin

{O} EDNINA: im. magístrica, rod. magístrice, daj. magístrici, tož. magístrico, mest. pri magístrici, or. z magístrico; DVOJINA: im. magístrici, rod. magístric, daj. magístricama, tož. magístrici, mest. pri magístricah, or. z magístricama; MNOŽINA: im. magístrice, rod. magístric, daj. magístricam, tož. magístrice, mest. pri magístricah, or. z magístricami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: nazivi in naslovi ob imenu

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

admiral
akademik
akademikinja
asistent
asistentka
baron
baronica
blažena
blaženi
blaženi
car
carica
cesar
cesarica

dekan
dekanica
dekanja
desetnica
desetnik
docent
docentka
doktor
doktorica
ekscelenca
eminenca
general
generalica – generalinja – generalka
generalmajor

generalmajorka
generalpolkovnica
generalpolkovnik
gospa
gospod
gospodična
grof
grofica
inženir
inženirka
kapetan
kapetanka
kapitan
kapitanka
kneginja
knez
kralj
kraljica
lady
magister
magistrice
major
majorka
monsignor
monsinjor
oče

pater
plemeniti
podpolkovnica
podpolkovnik
polkovnica
polkovnik
prevzvišenost
primarij
primarijka
princ
princesa
profesor
profesorica
rektor
rektorica
sestra
sir
sveta
sveti
svetost
veličanstvo
visočanstvo
visokost
vojvoda
vojvodinja

Nekrajevna imena

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **31** slovarskih iztočnic in zajema nekrajevna imena. Problemski sklop ni dokončen in bo še razširjen z različnimi skupinami nekrajevskih imen. Trenutni geslovnik je nastal ob pripravi predloga novih pravopisnih pravil, in sicer ob poglavju »Velika in mala začetnica«. Večinoma so uslovarjena večbesedna nekrajevna imena, ki so lahko za uporabnike težavnejša zaradi zapisa neprve sestavine imena.

V problemskem sklopu so imena:

- (1) dolin,
- (2) kraških pojavov,
- (3) ledenikov,
- (4) mestnih delov,
- (5) naravnih pokrajin,
- (6) planin,
- (7) planot,
- (8) prelazov,
- (9) reliefnih oblik,
- (10) športno-rekreacijskih, turističnih in učnih poti ter
- (11) zavarovanih območij.

NOVOSTI:

V *ePravopisu* je glede na SP 2001 uvedena nova terminologija, ki je pomensko ustrežnejša in razumljivejša sodobnemu uporabniku jezika. Termin *nekrajevna imena* nadomešča izraz *nenaselbinska imena*, ob tem je namesto termina *naselbinska imena* uveden termin *krajevna imena*.

Novost so tudi ponazoritve rabe, ki kažejo na posebne skladijske in pomenske položaje. Opozorjeno je na položaje, ko se nekrajevno ime pojavlja v položaju desnega prilastka v imenovalniku: »kot prilastek, v imenovalniku« *pohod na planino Zajamniki*.

Nekatera nekrajevna imena se v rabi pojavljajo tudi v skrajšani obliki, na kar je opozorjeno s pojasnilom »skrajšano« in zgledom (*Notranjski regijski park*, skrajšano *Notranjski park*)

Besedotvorno gnezdo prinaša podatek o pridevniku na *-ski*, kjer je ta v rabi izkazan (*Snežnik: snežniški*).

V slovarskem sestavku imajo nekrajevna imena prikazano predložno rabo, in sicer v mestniku (*Kje?*), rodilniku (*Od kod?*) in tožilniku (*Kam?*). Pri nekrajevem imenu je naveden ustrezen predlog (*v/na; iz/z/s*), ob njih pa ustrezne sklonske oblike (*v Blejskem vintgarju, iz Blejskega vintgarja, v Blejski vintgar*).

Pri predložnih imenih (*Na Pečeh*) je v predložni rabi prikazana dvojnična možnost, in sicer predložna raba imena, ko ime nastopa v položaju desnega prilastka v imenovalniku ob občnem poimenovanju (*na gori/planini Na Pečeh, z gore / s planine Na Pečeh, na goro/planino Na Pečeh*), in predložna raba imena, ko je to uporabljeno samostojno (*Na pečeh, s Peči, na Peči*). Uslovarjena oblika je tudi prikaz predlaganega pravopisnega pravila, ki pravi, da se prva nepredložna sestavina piše z veliko začetnico.

Pri nekrajevskih imenih, ki poimenujejo tuje nekrajevne zemljepisne danosti, je v posebnem razdelku, poimenovanem »Podatki o izvorniku«, prikazana informacija o izvornem jeziku in imenu (npr. *Apalaška pot*, angl. *Appalachian Trail*), saj predvidevamo, da bo za nepodomačena zemljepisna imena uporabnik poslovenjeno varianto iskal tudi prek izvorne.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 69–76

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Velika in mala začetnica](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

Apaláška pót -e -í ž; zemljepisno ime

[planinska pot v Združenih državah Amerike]: [potopis z Apalaške poti](#); [Za Apalaško pot je potreboval šest mesecev](#); ☉ angl. *Appalachian Trail*; prim. **apalaški**

(< **Apalači**)

Kje? na Apalaški poti

Od kod? z Apalaške poti

Kam? na Apalaško pot

{O} EDNINA: im. Apaláška pót, rod. Apaláške potí, daj. Apaláški pótí, tož. Apaláško pót, mest. pri Apaláško pótí, or. z Apaláško potjó in z Apaláško pótjo

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: nekrajevna imena

Blêjski vintgar -ega -ja m; zemljepisno ime

[soteska na Gorenjskem]: [galerije Blejskega vintgarja](#); [Odpravili so se v Blejski vintgar](#); kot prilastek, v imenovalniku [ogled soteske Blejski vintgar](#); prim. **blejski**

(< **Bled**)

Kje? v Blejskem vintgarju

Od kod? iz Blejskega vintgarja

Kam? v Blejski vintgar

{O} EDNINA: im. Blêjski vintgar, rod. Blêjskega vintgarja, daj. Blêjskemu vintgarju, tož. Blêjski vintgar, mest. pri Blêjskem vintgarju, or. z Blêjskim vintgarjem

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: nekrajevna imena

Na Pečeh ~ ~ in **Na Pečéh** Pečí ž; zemljepisno ime

[gora v Julijskih Alpah]: kot prilastek, v imenovalniku [Vračali smo se z vrha Na Pečeh](#); [Vračali smo se s Peči](#); [planina v Julijskih Alpah]: kot prilastek, v imenovalniku [Na planini Na Pečeh so se nekoč ukvarjali s planšarstvom](#); [Gozdna cesta vodi po spodnjem južnem robu Peči proti planini Zajamniki](#)

Kje? na gori/planini Na Pečeh in na Pečeh

Od kod? z gore / s planine Na Pečeh in s Peči

Kam? na goro/planino Na Pečeh in na Peči

{O} EDNINA: im. gora/planina Na Pečéh in Na Pečéh, rod. gore/planine Na Pečéh in Pečí, daj. gori/planini Na Pečéh in Pečém, tož. goro/planino Na Pečéh in Pêči, mest. pri gori/planini Na Pečéh in pri Pečéh, or. z goro / s planino Na Pečéh in s Pečmí

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena vzpetin, gorovij; nekrajevna imena

Nótranjski régijski párk -ega -ega -a m; zemljepisno ime

|regijski park v občini Cerknica|: [Cerčniška občina je Notranjski regijski park ustanovila leta 2002](#); [območje Notranjskega regijskega parka](#); skrajšano [mokrišča v Notranjskem parku](#); prim. **notranjski**

(< **Notranjska, Notranjsko**)

Kje? v Notranjskem regijskem parku

Od kod? iz Notranjskega regijskega parka

Kam? v Notranjski regijski park

{O} EDNINA: im. Nótranjski régijski párk, rod. Nótranjskega régijskega párka, daj. Nótranjskemu régijskemu párku, tož. Nótranjski régijski párk, mest. pri Nótranjskem régijskem párku, or. z Nótranjskim régijskim párkom

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: nekrajevna imena

Zajámniki -OV m mn.; zemljepisno ime

|planina v Julijskih Alpah|: [V jasnem vremenu je mogoče z Zajamnikov videti Triglav](#); [planšarski stan na Zajamnikih](#); kot prilastek, v imenovalniku [pohod na planino Zajamniki](#)

Kje? na Zajamnikih

Od kod? z Zajamnikov

Kam? na Zajamnike

{B} zajamniški

{O} MNOŽINA: im. Zajámniki, rod. Zajámnikov, daj. Zajámnikom, tož. Zajámnike, mest. pri Zajámnikih, or. z Zajámniki

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: nekrajevna imena

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Apalaška pot
Blejski vintgar

Dolina kraljev
Grossglockner

*Hornbeinov ozebnik
Jalovčev ozebnik
Jezerski vrh
Kaninski podi
Karpatski bazen
Korensko sedlo
Korošica
Kriška planina
Kriški podi
Krnski nariv
Ledenik pod Skuto
Lent
Marmolada
Menina planina*

*Na Pečeh
Nevejski preval
Notranjski regijski park
Pavličevo sedlo
Rombonski podi
Snežnik
Soriška planina
Trajanova vrata (bitka pri Trajanovih vratih)
Triglavski narodni park
Velika planina
Veliki Klek
Zajamniki
Zgornja Kolpska dolina*

Občnoimenska jedra stalnih besednih zvez z lastnimi imeni

GESLOVNIK:

Problemski sklop, ki obsega **29** občnoimenskih iztočnic, je nastal ob redigiranju domišljjskih, religijskih in mitoloških lastnih imen, ki nastopajo v stalnih večbesednih zvezah (*pujsa Pepa, krojaček Hlaček; nadangel Gabrijel, evangelist Marko; riba Faronika*). Ker se te zveze največkrat sklanjajo v obeh sestavinah, je za uporabnike relevanten tudi podatek o jezikovnem vedenju nelastnoimenske sestavine.

NOVOSTI:

Z vidika slovnične pregibnosti ali naglaševanja ni sprememb glede na ustaljeno jezikovno prakso.

Glede na *Slovenski pravopis 2001* je prednost novega prikaza, da slovarsko obravnava tudi dosedanje podiztočnice, npr. *muca* (v SP 2001 pod *muc*), *pujsa* (v SP 2001 pod *pujs*), tako še *coprnica*. Nova je iztočnica *sovica*.

Vse iztočnice so opremljene z onaglašenimi pregibnimi vzorci. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Slovar

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Velika in mala začetnica](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

cóprnica -e ž

[bajeslovno bitje, čarovnica]: [Legenda iz Cerknice pripoveduje, da Slivnica ni bila vedno zbirališče coprnice](#); [domišljjski lik]: v zvezi **coprnica Zofka** [Iz knjige je pokukal krompirjasti nos coprnice Zofke](#)

{B} coprničín

{O} EDNINA: im. cóprnica, rod. cóprnice, daj. cóprnici, tož. cóprnico, mest. pri cóprnici, or. s cóprnico; DVOJINA: im. cóprnici, rod. cóprnic, daj. cóprnicama, tož. cóprnici, mest. pri cóprnicah, or. s cóprnicama; MNOŽINA: im. cóprnice, rod. cóprnic, daj. cóprnicam, tož. cóprnice, mest. pri cóprnicah, or. s cóprnicami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: samostalnik ženskega spola; Občnoimenska jedra besednih zvez z lastnimi imeni

múca -e ž

ljubkovalno |mačka|: **Dogodivščine kužka in muce smo si ogledali v lutkovni predstavi; Babica mi je prinesla tri dolgodlake mlade muce;** |domišljjski lik|: v zvezi **muca Copatarica Otroci so obiskali hišico muce Copatarice;** v zvezi **muca Maca maček Muri in muca Maca**

{B} mucin

{O} EDNINA: im. múca, rod. múce, daj. múci, tož. múco, mest. pri múci, or. z múco; DVOJINA: im. múci, rod. múc, daj. múcama, tož. múci, mest. pri múcah, or. z múcama; MNOŽINA: im. múce, rod. múc, daj. múcam, tož. múce, mest. pri múcah, or. z múcami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Občnoimenska jedra besednih zvez z lastnimi imeni

pújsa -e ž

ljubkovalno |svinja|: **Tržaški glasbeniki so na koncertni oder pripeljali čisto pravo pujsjo;** |domišljjski lik|: v zvezi **pujsa Pepa V zgodbi o pujsi Pepi nastopajo tudi bratec Jure, mama pujsa in oči pujs**

{B} pujsin

{O} EDNINA: im. pújsa, rod. pújse, daj. pújsi, tož. pújsjo, mest. pri pújsi, or. s pújsjo; DVOJINA: im. pújsi, rod. pújs, daj. pújsama, tož. pújsi, mest. pri pújsah, or. s pújsama; MNOŽINA: im. pújse, rod. pújs, daj. pújsam, tož. pújse, mest. pri pújsah, or. s pújsami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Občnoimenska jedra besednih zvez z lastnimi imeni

sôvica -e ž

manjšalno |sova|: **Otroci so iz usnja izdelovali sovice;** |domišljjski lik|: v zvezi **sovica Oka V Svetlaninih pravljicah nastopajo pek Mišmaš, Sapramiška, škrat Kuzma, Tacamuca, sovica Oka, mali parkelj Malič in drugi junaki**

{B} sovičin

{O} EDNINA: im. sôvica, rod. sôvice, daj. sôvici, tož. sôvico, mest. pri sôvici, or. s sôvico; DVOJINA: im. sôvici, rod. sôvic, daj. sôvicama, tož. sôvici, mest. pri sôvicah, or. s sôvicama; MNOŽINA: im. sôvice, rod. sôvic, daj. sôvicam, tož. sôvice, mest. pri sôvicah, or. s sôvicami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: Občnoimenska jedra besednih zvez z lastnimi imeni; samostalnik ženskega spola

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

apostol
bedak
coprnica

čarovnica
čebelica
deklica

*evangelist
gasilec
kapitan
krojaček
lisica
maček
medvedek
muca
nadangel
ovčar
palček
poštar*

*prerok
pujsa
racman
riba
sirota
sovica
škrat
vajenec
zajček
zmaj
zvezdica*

Okrajšave

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **482** okrajšav. Nabor je prenovljen oz. aktualiziran glede na SP 2001 in dopolnjen z novimi okrajšavami.

V problemskih sklopih so poleg običajnih okrajšav zajete tudi:

- okrajšave s piko spredaj (.*com* 'company'),
- okrajšave z vezajem, tj. okrajšave prirednih zloženk (č.-b. 'črno-bel'),
- okrajšave s stično vmesno piko, tj. okrajšave podrednih zloženk (*nar.zab.* 'narodnozabavni'),
- okrajšave lastnih imen (*Dol.* 'Dolenji', 'Dolnji'),
- okrajšave besednih zvez (*dipl. inž.* 'diplomirani inženir'),
- okrajšave delov besedila (*itd.* 'in tako dalje'),
- okrajšave brez pik (*nzd, odl*).

NOVOSTI:

V slovarju so s pomočjo oznakovnih pojasnil izpostavljeni posebni položaji, ko postavimo okrajšavo za ločilo (»z vejico«) ali ko se pojavlja okrajšava v zvezi okrajšav (»v zvezi okrajšav«).

Pri okrajšavah nazivov je prikazan položaj rabe glede na lastno ime (»pred imenom«, »za imenom«).

Pri okrajšavah, ki jih beremo tudi črkovalno ali jih sploh ne razvezujemo (na primer *itd., b. p., d. o. o., v. d.*), je podana tudi izgovarjava. Pri nestično pisanih okrajšavah so naglašene vse sestavine, pri stično pisanih in leksikaliziranih pa je naglas varianten.

Zaradi prevladujoče rabe in usmerjevalnega zapisa v pravno-upravnih besedilih, med drugim v besedilu Zakona o gospodarskih družbah in registru pri AJPEŠ-u, je bil Pravopisni komisiji pri SAZU in ZRC SAZU predlagan zapis okrajšav gospodarskih subjektov (*d. o. o., d. d., s. p., z. b. o., z. o. o.*) v položajih za imenom tudi stično (*Helidrom, d.d.*). Pravopisna komisija pri SAZU in ZRC SAZU je predlog sprejela.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 595, 596, 597, 598, 1025.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Krajšave](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

č.-b. okrajš.

|črno-bel|: **č.-b. slika**

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: okrajšave

dipl. ing. okrajš.

|diplomirani inženir; diplomirana inženirka|; gl. **dipl. inž.**

STATUS: predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: okrajšave

dipl. inž. okrajš.

[diplomirani inženir; diplomirana inženirka]: za imenom, z vejico **Janez Novak, dipl. inž. (stroke)**;
v zvezi okrajšav **Janez Novak, univ. dipl. inž.**

STATUS: predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: okrajšave

itd. okrajš.

[in tako dalje]: na koncu naštevanja, brez vejice **Nesprejemljivo je, da mlade medicinske sestre, zdravniki, pravniki itd. ne morejo dobiti službe**; prim. **ipd., itn.**

STATUS: predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: okrajšave

nar.zab. okrajš.

[narodnozabavni]: **nar.zab. glasba**

STATUS: predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: okrajšave

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

<i>abs.</i>	<i>.ba</i>	<i>Co.</i>	<i>dipl. ekon.</i>
<i>a. Chr. n.</i>	<i>belg.</i>	<i>.com</i>	<i>dipl. ing.</i>
<i>A. D.</i>	<i>bibl.</i>	<i>corr.</i>	<i>dipl. inž.</i>
<i>adm.</i>	<i>biokem.</i>	<i>csl.</i>	<i>dipl. oec.</i>
<i>adv.</i>	<i>biol.</i>	<i>.cz</i>	<i>diplomac.</i>
<i>agl.</i>	<i>bl.</i>	<i>č.-b.</i>	<i>d. n. o.</i>
<i>agr.</i>	<i>b. l.</i>	<i>čeb.</i>	<i>doc.</i>
<i>akad.</i>	<i>bolg.</i>	<i>češ.</i>	<i>.doc</i>
<i>alp.</i>	<i>bot.</i>	<i>čet.</i>	<i>.docx</i>
<i>am.</i>	<i>b. p.</i>	<i>čl.</i>	<i>dol.</i>
<i>amer.</i>	<i>brit.</i>	<i>člen.</i>	<i>Dol.</i>
<i>ang.</i>	<i>broš.</i>	<i>člov.</i>	<i>dol. č.</i>
<i>angl.</i>	<i>c.</i>	<i>db</i>	<i>d. o. o.</i>
<i>angl.-slov.</i>	<i>ca.</i>	<i>d. d.</i>	<i>dov. gl.</i>
<i>apr.</i>	<i>cca</i>	<i>dddr.</i>	<i>dr.</i>
<i>arab.</i>	<i>cerkv.slov.</i>	<i>ddr.</i>	<i>dram.</i>
<i>arh.</i>	<i>cf.</i>	<i>.de</i>	<i>dr. dent. med.</i>
<i>asist.</i>	<i>Ch.</i>	<i>dec.</i>	<i>dr. h. c.</i>
<i>astr.</i>	<i>cit.</i>	<i>del.</i>	<i>dr. med.</i>
<i>.at</i>	<i>civ.</i>	<i>dim.</i>	<i>dr. sc.</i>
<i>avg.</i>	<i>c.-kr.</i>	<i>dipl.</i>	<i>dr. sci.</i>

<i>dr. stom.</i>	<i>gen.ppolk.</i>	<i>Juž.</i>	<i>Mr.</i>
<i>dr. vet. med.</i>	<i>geod.</i>	<i>jv.</i>	<i>mrđ.</i>
<i>drž.</i>	<i>geol.</i>	<i>jz.</i>	<i>mr. ph.</i>
<i>dv.</i>	<i>germ.</i>	<i>kal.</i>	<i>Mrs.</i>
<i>dvostan.</i>	<i>.gif</i>	<i>kat.</i>	<i>msggr.</i>
<i>d. v. z.</i>	<i>gimn.</i>	<i>kem.</i>	<i>n.</i>
<i>e</i>	<i>gl.</i>	<i>k. g.</i>	<i>nad.</i>
<i>ed.</i>	<i>glag.</i>	<i>kit.</i>	<i>nadstr.</i>
<i>ef.</i>	<i>glasb.</i>	<i>knjiž.</i>	<i>nam.</i>
<i>egipč.</i>	<i>gled.</i>	<i>k. o.</i>	<i>nan.</i>
<i>egipt.</i>	<i>GmbH</i>	<i>kor.</i>	<i>naniz.</i>
<i>ekol.</i>	<i>go.</i>	<i>Kor.</i>	<i>nar.</i>
<i>ekon.</i>	<i>gor.</i>	<i>kov.</i>	<i>nar.zab.</i>
<i>el.</i>	<i>Gor.</i>	<i>krat.</i>	<i>nas.</i>
<i>elektr.</i>	<i>gr.</i>	<i>kub.</i>	<i>nav.</i>
<i>enostan.</i>	<i>grad.</i>	<i>kult.</i>	<i>navt.</i>
<i>erot.</i>	<i>gradb.</i>	<i>kv.</i>	<i>n. d.</i>
<i>eston.</i>	<i>harm.</i>	<i>l.</i>	<i>ned.</i>
<i>etc.</i>	<i>h. c.</i>	<i>lat.</i>	<i>nedol. č.</i>
<i>etim.</i>	<i>hebr.</i>	<i>latv.</i>	<i>nedov. gl.</i>
<i>etn.</i>	<i>hon.</i>	<i>let.</i>	<i>nem.</i>
<i>.eu</i>	<i>.hr</i>	<i>lik.</i>	<i>.net</i>
<i>ev.</i>	<i>hrv.</i>	<i>lit.</i>	<i>n. m.</i>
<i>Ev.</i>	<i>h. št.</i>	<i>litov.</i>	<i>N. N.</i>
<i>ev. št.</i>	<i>.html</i>	<i>lit.zg.</i>	<i>nov.</i>
<i>.exe</i>	<i>.hu</i>	<i>lit. zg.</i>	<i>npr.</i>
<i>f.</i>	<i>ibid.</i>	<i>Lj.</i>	<i>n. št.</i>
<i>fak.</i>	<i>ide.</i>	<i>l.r.</i>	<i>n. v.</i>
<i>faks</i>	<i>idr.</i>	<i>m.</i>	<i>nzd</i>
<i>farm.</i>	<i>i. e.</i>	<i>mag.</i>	<i>o.</i>
<i>fasc.</i>	<i>ind.</i>	<i>mag. akad.</i>	<i>obr.</i>
<i>fax.</i>	<i>in dr.</i>	<i>mag. farm.</i>	<i>odd.</i>
<i>fco.</i>	<i>ing.</i>	<i>mag. inž.</i>	<i>odg.</i>
<i>feb.</i>	<i>inv. št.</i>	<i>mag. pharm.</i>	<i>odg. ur.</i>
<i>febr.</i>	<i>inž.</i>	<i>mag. prof.</i>	<i>odl</i>
<i>fig.</i>	<i>ipd.</i>	<i>maj.</i>	<i>odst.</i>
<i>film.</i>	<i>it.</i>	<i>mar.</i>	<i>odv.</i>
<i>filol.</i>	<i>.it</i>	<i>mat.</i>	<i>oec.</i>
<i>filoz.</i>	<i>itd.</i>	<i>mat. št.</i>	<i>ok.</i>
<i>fiz.</i>	<i>itn.</i>	<i>max.</i>	<i>O. K.</i>
<i>fiziol.</i>	<i>izd.</i>	<i>Mb.</i>	<i>okr.</i>
<i>fiziot.</i>	<i>izg.</i>	<i>mdr.</i>	<i>okrajš.</i>
<i>fol.</i>	<i>izr. prof.</i>	<i>med.</i>	<i>okt.</i>
<i>fot.</i>	<i>izv.</i>	<i>medm.</i>	<i>op.</i>
<i>fr.</i>	<i>J.</i>	<i>meh.</i>	<i>o. p.</i>
<i>.fr</i>	<i>jan.</i>	<i>mes.</i>	<i>op. a.</i>
<i>fra.</i>	<i>jap.</i>	<i>mest.</i>	<i>op. p.</i>
<i>franc.</i>	<i>jez.</i>	<i>mgr.</i>	<i>op. prev.</i>
<i>frc.</i>	<i>jezikosl.</i>	<i>mil.</i>	<i>op. ur.</i>
<i>g.</i>	<i>.jpg</i>	<i>min.</i>	<i>org.</i>
<i>ga.</i>	<i>jr. in Jr.</i>	<i>mio.</i>	<i>.org</i>
<i>gdč.</i>	<i>jsl.</i>	<i>ml.</i>	<i>orig.</i>
<i>ge.</i>	<i>jug.</i>	<i>mld.</i>	<i>os.</i>
<i>gen.</i>	<i>jul.</i>	<i>mmag.</i>	<i>otr.</i>
<i>gen.maj.</i>	<i>jun.</i>	<i>mn.</i>	<i>oz.</i>
<i>gen.polk.</i>	<i>juž.</i>	<i>m. p.</i>	<i>p.</i>

<i>parc. št.</i>	<i>rim.</i>	<i>s. s.</i>	<i>ust.</i>
<i>p. c.</i>	<i>rim.kat.</i>	<i>ssp.</i>	<i>V.</i>
<i>p. Chr. n.</i>	<i>R. I. P.</i>	<i>st.</i>	<i>v. d.</i>
<i>p. d.</i>	<i>r.k.</i>	<i>St.</i>	<i>vel.</i>
<i>pdb</i>	<i>rkp.</i>	<i>stan.</i>	<i>Vel.</i>
<i>.pdf</i>	<i>rod.</i>	<i>star.</i>	<i>ver.</i>
<i>ped.</i>	<i>roj.</i>	<i>stol.</i>	<i>vet.</i>
<i>pet.</i>	<i>rom.</i>	<i>str.</i>	<i>viš. znan. sod.</i>
<i>pl.</i>	<i>.rtf</i>	<i>sv.</i>	<i>voj.</i>
<i>pog.</i>	<i>rus.</i>	<i>Sv.</i>	<i>v pok.</i>
<i>pogl.</i>	<i>s.</i>	<i>svet.</i>	<i>vs.</i>
<i>pok.</i>	<i>S.</i>	<i>sz.</i>	<i>vzg.</i>
<i>po Kr.</i>	<i>sam.</i>	<i>šol.</i>	<i>vzh.</i>
<i>pol.</i>	<i>samozal.</i>	<i>šp.</i>	<i>Vzh.</i>
<i>polit.</i>	<i>sek.</i>	<i>špan.</i>	<i>.xls</i>
<i>polj.</i>	<i>sep.</i>	<i>šport.</i>	<i>.xml</i>
<i>polk.</i>	<i>sept.</i>	<i>št.</i>	<i>Z.</i>
<i>pom.</i>	<i>sev.</i>	<i>štev.</i>	<i>zah.</i>
<i>pon.</i>	<i>Sev.</i>	<i>štud.</i>	<i>Zah.</i>
<i>por.</i>	<i>sh.</i>	<i>tab.</i>	<i>zal.</i>
<i>p. p.</i>	<i>.si</i>	<i>tč.</i>	<i>zap. št.</i>
<i>ppolk.</i>	<i>sign.</i>	<i>teh.</i>	<i>z. b. o.</i>
<i>prav.</i>	<i>simb.</i>	<i>tehn.</i>	<i>zd</i>
<i>preb.</i>	<i>skr.</i>	<i>tel.</i>	<i>zdr.</i>
<i>pred.</i>	<i>sl.</i>	<i>tel. št.</i>	<i>zdrav.</i>
<i>prev.</i>	<i>Sl.</i>	<i>temp.</i>	<i>zf.</i>
<i>pribl.</i>	<i>slov.</i>	<i>teol.</i>	<i>zg.</i>
<i>prid.</i>	<i>Slov.</i>	<i>t. i.</i>	<i>Zg.</i>
<i>prim.</i>	<i>slovan.</i>	<i>tj.</i>	<i>zgod.</i>
<i>prir.</i>	<i>sob.</i>	<i>t. l.</i>	<i>.zip</i>
<i>prisl.</i>	<i>soc.</i>	<i>t. m.</i>	<i>znan. sod.</i>
<i>pr. Kr.</i>	<i>soc. del.</i>	<i>tor.</i>	<i>znan. svet.</i>
<i>pr. n. št.</i>	<i>soc. kult.</i>	<i>tov.</i>	<i>z. o. o.</i>
<i>prof.</i>	<i>sod.</i>	<i>trg.</i>	<i>zool.</i>
<i>prof. dr.</i>	<i>sp.</i>	<i>tur.</i>	<i>zoot.</i>
<i>P. S.</i>	<i>Sp.</i>	<i>u.</i>	<i>zun.</i>
<i>psih.</i>	<i>s. p.</i>	<i>ukr.</i>	<i>zv.</i>
<i>psiht.</i>	<i>spec.</i>	<i>ul.</i>	<i>ž.</i>
<i>r.</i>	<i>spl.</i>	<i>um.</i>	<i>žarg.</i>
<i>rač.</i>	<i>sr.</i>	<i>um. zgod.</i>	<i>živ.</i>
<i>red. prof.</i>	<i>Sr.</i>	<i>univ.</i>	<i>živ. tehn.</i>
<i>reg.</i>	<i>srb.</i>	<i>up.</i>	<i>ž.r.</i>
<i>reg. št.</i>	<i>sre.</i>	<i>ur.</i>	
<i>rel.</i>	<i>s. r. l.</i>	<i>Ur. l.</i>	

Pisna znamenja

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega 46 slovarskih iztočnic, izbranih iz [poglavja o pisnih znamenjih](#), ki ga je ob prenovi pravopisnih pravil pripravila Pravopisna komisija pri SAZU in ZRC SAZU.

Gre za pet skupin znamenj:

- (1) splošna znamenja (*tilda*, znamenja za *odstotek*, *minuto*, *evro* ...);
- (2) ločila (*apostrof*, *dvopičje*, *klicaj*, *pomišljaj*, *vezaj* ...);
- (3) znamenja v informacijskih tehnologijah (*afna*, *ključnik*, *lojtra*, *poševnica*);
- (4) matematična znamenja (*koren*, *plus*, *minus* ...);
- (5) izpostavna znamenja (*križec*, *zvezdica*).

NOVOSTI:

Pri nekaterih primerih gre za prvič uslovarjene izraze (*ampersand*, *ključnik*), drugi pa so prvič prikazani v slovarju v zapisovalno problematičnih položajih in vlogah.

Prikazu iztočnice z zaglavjem sledijo trije sklopi pravopisno relevantnih podatkov: v prvem delu je prikazana skladijska raba iztočnične besede glede na izpostavljeni pomen, v drugem je ponazorjena raba znamenja, ki ga označuje iztočnična beseda, v tretjem razdelku so predstavljene oblikoslovno-besedotvorne posebnosti besede.

Novosti glede na *Slovenski pravopis 2001* je precej, najbolj opazna je uvedba posebnega gnezda z imenom »Ponazoritev rabe znamenja«, v katerem s pomočjo pojasnil uporabnik dobi naslednje podatke:

- o stičnosti glede na druga znamenja, besede, številke (*klicaj*: levostično na koncu povedi, ki zaznamuje ukaz, željo, čustva *Ojoj, že pet minut do sedmih je!*);
- o izgovorjavi znamenja (*afna*: stično v elektronskih naslovih, izgovorjeno »afna«, »pri«: *info@oglas.si*, *nabiralnik@hotel-park.si*);
- o rabi iztočnične besede v posebnih zvezah (*oklepaj*: *lomljeni oklepaj* za označevanje spletnih naslovov: *V knjižnico vstopam prek portala na naslovu <www.nuk.si>*).

Z normativnega vidika je uvedena enakovredna pisna dvojica pri iztočnici *promile*, tj. *promil*, saj se v rabi že dolgo uveljavlja in nadomešča prvotno. Uporabniki so na to že opozarjali (gl. Jezikovna svetovalnica – [Izgovarjava matematičnega znaka promile ali promil](#)).

Upoštevana je tudi besednovrstna različnost posameznih izrazov, zato se pri matematičnih znamenjih *krat*, *deljeno*, *minus*, *plus* pojavljajo tako samostalniška (*Ni znal napisati minusa*) kot tudi pridevniška (*minus štiri*) in povedkovniška raba (*Šest minus tri je tri*).

Vse iztočnice so opremljene z onaglašenimi pregibnimi vzorci. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 4–24.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Poglavje »[Pisna znamenja](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

áfna -e ž

|pisno znamenje v IT|: računalniška afna; Kako naj napišem afno?; Pošljite e-pošto na [info\(afna\)oglas.si](mailto:info(afna)oglas.si)

{PRZ} @ stično v elektronskih naslovih, izgovorjeno **afna**, pri info@oglas.si; nabiralnik@hotel-park.si; desnostično na družbenih omrežjih pred imenom naslovnika ali nosnika @Barbara

{O} EDNINA: im. áfna, rod. áfne, daj. áfni, tož. áfno, mest. pri áfni, or. z áfno; DVOJINA: im. áfni, rod. áfen, daj. áfnama, tož. áfni, mest. pri áfnah, or. z áfnama; MNOŽINA: im. áfne, rod. áfen, daj. áfnam, tož. áfne, mest. pri áfnah, or. z áfnami

STATUS: predlog

PRAVOPISNNA KATEGORIJA: pisna znamenja

apostróf -a m

|ločilo|: [Za predlogi so nekdam zapisovali apostrofe](#)

{PRZ} ' nadomestilo izpuščene črke, števke ali števka [Da b' nikoli noč ne b'la!](#); [Po državnozbornih volitvah '96 je bil imenovan za okoljskega ministra](#); prim. [opuščaj](#)

{O} EDNINA: im. apostróf, rod. apostrófa, daj. apostrófu, tož. apostróf, mest. pri apostrófu, or. z apostrófom; DVOJINA: im. apostrófa, rod. apostrófov, daj. apostrófoma, tož. apostrófa, mest. pri apostrófi, or. z apostrófoma; MNOŽINA: im. apostrófi, rod. apostrófov, daj. apostrófom, tož. apostrófe, mest. pri apostrófi, or. z apostrófi

STATUS: predlog

PRAVOPISNNA KATEGORIJA: pisna znamenja

križec -žca m

manjšalno |križ|: [Izgubila je verižico s križcem](#); |izpostavno znamenje|: [Pred letnico nestično zapišejo križec v pomenu 'umrl/umrla'](#); [križci in krožci](#) |igra|: [Med poukom si čas krajša s križci in krožci](#); [viteški križec](#) |vojaško odlikovanje|: [Jurij Vega je bil med boji na Renu odlikovan z viteškim križcem Marije Terezije](#); [železni križec](#) |vojaško odlikovanje|: [Prejel je dva železna križca za pogum](#)

{PRZ} † nestično pred datumom za označevanje smrti osebe, izgovorjeno **umrl**, **umrla** [Ivan Cankar † 11. december 1918, Ljubljana, Slovenija](#); nestično pred imenom pokojne osebe, izgovorjeno **pokojni**, **pokojna** [maša za † Marijo Novak](#)

{O} EDNINA: im. križec, rod. križca, daj. križcu, tož. križca, mest. pri križcu, or. s križcem; DVOJINA: im. križca, rod. križcev, daj. križcema, tož. križca, mest. pri križcih, or. s križcema; MNOŽINA: im. križci, rod. križcev, daj. križcem, tož. križce, mest. pri križcih, or. s križci

SVETOVALNICA: <https://svetovalnica.zrc-sazu.si/topic/4972/raba-predloga-pred-pisnim-znamenjem>

STATUS: predlog

PRAVOPISNNA KATEGORIJA: pisna znamenja; poimenovanja nagrad, odlikovanj, častnih nazivov; poimenovanja iger

odstóten -tna -o prid.

v stalni besedni zvezi kot vrstni pridevnik **odstotna točka**

{PRZ} % stično in z vezajem v pridevniških podrednih zloženkah **Izkoristite 50-% popust**

(< **odstotek**)

{O} **moški**: EDNINA: im. odstóten, rod. odstótnega, daj. odstótnemu, tož. odstóten (živostno odstótnega), mest. pri odstótnem, or. z odstótnim; DVOJINA: im. odstótna, rod. odstótnih, daj. odstótnima, tož. odstótna, mest. pri odstótnih, or. z odstótnima; MNOŽINA: im. odstótni, rod. odstótnih, daj. odstótnim, tož. odstótni, or. z odstótnimi

ženski: EDNINA: im. odstótna, rod. odstótni, daj. odstótni, tož. odstótno, mest. pri odstótni, or. z odstótno; DVOJINA: im. odstótni, rod. odstótnih, daj. odstótnima, tož. odstótni, mest. pri odstótnih, or. z odstótnima; MNOŽINA: im. odstótni, rod. odstótnih, daj. odstótnim, tož. odstótni, mest. pri odstótnih, or. z odstótnimi

srednji: EDNINA: im. odstótno, rod. odstótnega, daj. odstótnemu, tož. odstótno, mest. pri odstótnem, or. z odstótnim; DVOJINA: im. odstótni, rod. odstótnih, daj. odstótnima, tož. odstótni, mest. pri odstótnih, or. z odstótnima; MNOŽINA: im. odstótna, rod. odstótnih, daj. odstótnim, tož. odstótna, mest. pri odstótnih, or. z odstótnimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNNA KATEGORIJA: pisna znamenja

promil -a in **promíle** -a m

|tisoči del delote|; |pisno znamenje|: **Slanost Jadranskega morja v promilih znaša 38,5 do 39 promilov**

{PRZ} % nestično ob številki **Voznik avtomobila je imel v krvi 1,44 % alkohola**

{O} EDNINA: im. promíl in promíle, rod. promíla, daj. promílu, tož. promíl, mest. pri promílu, or. s promílom; DVOJINA: im. promíla, rod. promílov, daj. promílova, tož. promíla, mest. pri promílih, or. s promílova; MNOŽINA: im. promíli, rod. promílov, daj. promílom, tož. promíle, mest. pri promílih, or. s promíli

SVETOVALNICA: <https://svetovalnica.zrc-sazu.si/topic/3140/izgovarjava-matemati%C4%8Dnega-znaka-promile-ali-promil>

STATUS: predlog

PRAVOPISNNA KATEGORIJA: pisna znamenja; samostalnik moškega spola

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

afna
ampersand
apostrof
člen
deljaj

*dolar (avstralski dolar, ameriški dolar,
kanadski dolar)*
dvopičje
enačaj
evro

funt (funt šterling, ciprski funt, irski funt)
klicaj
ključnik
koren
krat
križec
lojtra
minus
minuta
narekovaj (sredinski narekovaj, zgornji
narekovaj, spodnje-zgornji narekovaj, enojni
zgornji narekovaj)
odstotek
odstoten
oklepaj (pokončni oklepaj, poševni oklepaj,
lomljeni oklepaj, oglati oklepaj, okrogli oklepaj)
opuščaj
paragraf
pika (dvignjena pika)
plus
podčrtaj

podpičje
pokončnica
pomišljaj (predložni pomišljaj, dvodelni
pomišljaj, alinejni pomišljaj)
ponavlja
poševnica (leva poševnica, poševnica nazaj,
dvojna poševnica)
promil in promile
sekunda
stopinja
tilda
tripičje
tri pike
tropičje
uklepaj
vejica
vezaj
vijuga
vprašaj
zaklepaj
zvezdica

Podredne zloženke

GESLOVNIK:

Geslovnik obsega **145** podrednih zloženek, ki so različnih tipov:

- (1) samostalniške podredne zloženke (19 iztočnic), npr. *Afroameričan*, *Afroameričanka*, *avstromarksizem*, *mladoslovenec*;
- (2) pridevniške podredne zloženke na *-ski/-ški*, ki so na izrazni ravni prekrivne s prirednimi vezalnimi zloženkami (3 iztočnice), *afroazijski*, *angloameriški*, *italoameriški*;
- (3) pridevniške podredne zloženke na *-ski/-ški* (118 iztočnic), npr. *agrarnoekonomski*, *lesnoindustrijski*.

V geslovnik smo vključili tudi najpogostejše napačne zapise (5 iztočnic) in jih označili s slovarsko kazalko *glej (= gl.)*, npr. *borzno-posredniški* namesto *borznoposredniški*.

NOVOSTI:

Širši geslovnik podrednih zloženek je bil usmerjen v iskanje uporabniških težav, ki se pojavijo zaradi nejasnega besednozveznega podstavnega izhodišča in jih uporabniki zato zamenjujejo s prirednimi zloženkami: *agrarnopolitičen* (< *agrarna politika*) nasproti *agrarno-industrijski* (< *agraren in industrijski*). Vse zloženke imajo pripisano izhodiščno podstavno zvezo in so uporabljene v značilnem kolokacijskem razmerju, ki je preverjen po besedilnem korpusu Gigafida 2.0.

Posebna pozornost je namenjena zloženkam, ki so prekrivne s prirednimi vezalnimi zloženkami, npr. *italoameriški*:

- podredni pomen (= ameriški z italijanskimi prvinami): *Frank Sinatra velja za najbolj znanega italoameriškega pevca*
- priredni pomen (= italijanski in ameriški): *italoameriški klan Cose nostre*

Nekatere podredne zloženke obstajajo ob prirednih:

- *družbenoekonomski* (< družbena ekonomija)
- *družbeno-ekonomski* (< družba in ekonomija)

Med zloženkami je vzpostavljeno sopomensko razmerje (*družbenoekonomski* – *družbenogospodarski*), pri nekaterih je uporabnik napoten na sopomenko, ki je bolj uveljavljena.

Nekatere že uslovarjene zloženke so bile ponovno pregledane zaradi novih dejstev, npr. *Afroameričan*, ki kaže na razlike med slovenskim in ameriškim okoljem:

- Američan afriškega porekla ali temnopolti Američan
- v ameriškem okolju temnopolti Američan: *Čprav je njegov oče Jamajčan, zase pravi, da je Afroameričan*

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 490, 512.

SLOVARSKI PRIKAZ:

Áfroameričán -a in **Áfroameričàn** -ána m; ime bitja, prebivalsko ime

|Američan afriškega porekla ali temnopolti Američan|: [boj Afroameričanov za enakopravnost](#); [Film govori o Afroameričanu iz Brooklyna](#); v ameriškem okolju |temnopolti Američan|: [Čprav je njegov oče Jamajčan, zase pravi, da je Afroameričan](#)

{B} Afroameričanov

{O} EDNINA: im. Áfroameričán in Áfroameričàn, rod. Áfroameričána, daj. Áfroameričánu, tož. Áfroameričána, mest. pri Áfroameričánu, or. z Áfroameričanom; DVOJINA: im. Áfroameričána, rod. Áfroameričánov, daj. Áfroameričánoma, tož. Áfroameričána, mest. pri Áfroameričánih, or. z Áfroameričánoma; MNOŽINA: im. Áfroameričáni, rod. Áfroameričánov, daj. Áfroameričanom, tož. Áfroameričáne, mest. pri Áfroameričánih, or. z Áfroameričáni

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: podredne zloženke; pripadniki in pripadnice

borznoposredniški -a -o prid.

[nanašajoč se na borzno posredovanje]: **borznoposredniški zastopnik**; **borznoposredniška hiša**

{O} **moški:** EDNINA: im. borznoposredniški, rod. borznoposredniškega, daj. borznoposredniškemu, tož. borznoposredniški (živostno borznoposredniškega), mest. pri borznoposredniškem, or. z borznoposredniškim; DVOJINA: im. borznoposredniška, rod. borznoposredniških, daj. borznoposredniškima, tož. borznoposredniška, mest. pri borznoposredniških, or. z borznoposredniškima; MNOŽINA: im. borznoposredniški, rod. borznoposredniških, daj. borznoposredniškim, tož. borznoposredniške, mest. pri borznoposredniških, or. z borznoposredniškimi

ženski: EDNINA: im. borznoposredniška, rod. borznoposredniške, daj. borznoposredniški, tož. borznoposredniško, mest. pri borznoposredniški, or. z borznoposredniško; DVOJINA: im. borznoposredniški, rod. borznoposredniških, daj. borznoposredniškima, tož. borznoposredniški, mest. pri borznoposredniških, or. z borznoposredniškima; MNOŽINA: im. borznoposredniške, rod. borznoposredniških, daj. borznoposredniškim, tož. borznoposredniške, mest. pri borznoposredniških, or. z borznoposredniškimi

srednji: EDNINA: im. borznoposredniško, rod. borznoposredniškega, daj. borznoposredniškemu, tož. borznoposredniško, mest. pri borznoposredniškem, or. z borznoposredniškim; DVOJINA: im. borznoposredniški, rod. borznoposredniških, daj. borznoposredniškima, tož. borznoposredniški, mest. pri borznoposredniških, or. z borznoposredniškima; MNOŽINA: im. borznoposredniška, rod. borznoposredniških, daj. borznoposredniškim, tož. borznoposredniška, mest. pri borznoposredniških, or. z borznoposredniškimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: podredne zloženke

borzno-posredniški -a -o prid.; gl. **borznoposredniški**

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: podredne zloženke

držbenoekonómski -a -o prid.

[nanašajoč se na družbeno ekonomijo]: **družbenoekonomski sistem**; **sprememba družbenoekonómske ureditve**; sopomenka *družbenogospodarski*; prim. **družbeno-ekonomski**

{O} **moški:** EDNINA: im. družbenoekonómski, rod. družbenoekonómskega, daj. družbenoekonómskemu, tož. družbenoekonómski (živostno družbenoekonómskega), mest. pri

drúžbenoekonómskem, or. z drúžbenoekonómskim; DVOJINA: im. drúžbenoekonómska, rod. drúžbenoekonómskih, daj. drúžbenoekonómskima, tož. drúžbenoekonómska, mest. pri drúžbenoekonómskih, or. z drúžbenoekonómskima; MNOŽINA: im. drúžbenoekonómski, rod. drúžbenoekonómskih, daj. drúžbenoekonómskim, tož. drúžbenoekonómske, mest. pri drúžbenoekonómskih, or. z drúžbenoekonómskimi

ženski: EDNINA: im. drúžbenoekonómska, rod. drúžbenoekonómske, daj. drúžbenoekonómski, tož. drúžbenoekonómsko, mest. pri drúžbenoekonómski, or. z drúžbenoekonómsko; DVOJINA: im. drúžbenoekonómski, rod. drúžbenoekonómskih, daj. drúžbenoekonómskima, tož. drúžbenoekonómski, mest. pri drúžbenoekonómskih, or. z drúžbenoekonómskima; MNOŽINA: im. drúžbenoekonómske, rod. drúžbenoekonómskih, daj. drúžbenoekonómskim, tož. drúžbenoekonómske, mest. pri drúžbenoekonómskih, or. z drúžbenoekonómskimi

srednji: EDNINA: im. drúžbenoekonómsko, rod. drúžbenoekonómskega, daj. drúžbenoekonómskemu, tož. drúžbenoekonómsko, mest. pri drúžbenoekonómskem, or. z drúžbenoekonómskim; DVOJINA: im. drúžbenoekonómski, rod. drúžbenoekonómskih, daj. drúžbenoekonómskima, tož. drúžbenoekonómski, mest. pri drúžbenoekonómskih, or. z drúžbenoekonómskima; MNOŽINA: im. drúžbenoekonómska, rod. drúžbenoekonómskih, daj. drúžbenoekonómskim, tož. drúžbenoekonómska, mest. pri drúžbenoekonómskih, or. z drúžbenoekonómskimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: podredne zloženke

itáloamêriški -a -o prid.

|ameriški z italijanskimi prvinami|: **V študiji so 50 let preučevali socialno mrežo italoameriških prebivalcev pensilvanskega mesta Roseto; Frank Sinatra velja za najbolj znanega italoameriškega pevca; |italijanski in ameriški|: italoameriški klan Cose nostre; italoameriško poreklo; sopomenka *italijansko-ameriški***

{O} **moški:** EDNINA: im. itáloamêriški, rod. itáloamêriškega, daj. itáloamêriškemu, tož. itáloamêriški (živostno itáloamêriškega), mest. pri itáloamêriškem, or. z itáloamêriškim; DVOJINA: im. itáloamêriška, rod. itáloamêriških, daj. itáloamêriškima, tož. itáloamêriška, mest. pri itáloamêriških, or. z itáloamêriškima; MNOŽINA: im. itáloamêriški, rod. itáloamêriških, daj. itáloamêriškim, tož. itáloamêriške, mest. pri itáloamêriških, or. z itáloamêriškimi

ženski: EDNINA: im. itáloamêriška, rod. itáloamêriške, daj. itáloamêriški, tož. itáloamêriško, mest. pri itáloamêriški, or. z itáloamêriško; DVOJINA: im. itáloamêriški, rod. itáloamêriških, daj. itáloamêriškima, tož. itáloamêriški, mest. pri itáloamêriških, or. z itáloamêriškima; MNOŽINA: im. itáloamêriške, rod. itáloamêriških, daj. itáloamêriškim, tož. itáloamêriške, mest. pri itáloamêriških, or. z itáloamêriškimi

srednji: EDNINA: im. itáloamêriško, rod. itáloamêriškega, daj. itáloamêriškemu, tož. itáloamêriško, mest. pri itáloamêriškem, or. z itáloamêriškim; DVOJINA: im. itáloamêriški, rod. itáloamêriških, daj. itáloamêriškima, tož. itáloamêriški, mest. pri itáloamêriških, or. z itáloamêriškima; MNOŽINA: im. itáloamêriška, rod. itáloamêriških, daj. itáloamêriškim, tož. itáloamêriška, mest. pri itáloamêriških, or. z itáloamêriškimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: podredne zloženke; priredne zloženke (vezalne)

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Afroameričan
Afroameričanka
afroameriški
afroazijski
afrokaribski
afrokubanski
agrarnoekonomski
agrarnogospodarski
alpskoslovanski
angloameriški
argentinskoslovanski
avstrijskokoroški
avstrijskoštajerski
avstrofašist
avstrofašizem
avstromarksist
avstromarksističen
avstromarksizem
avstroslavizem
belogardist
belogardističen
belogardizem
beloovratniški
borznoposredniški
cestnoželezniški
ciprskogrški
ciprskoturški
češkoslovaški tudi *čehoslovaški*
črnogorski
čutnodomišljijski
davčnoinspekcijski
desnosredinski
desnostranski
dinarskokraški
družbenoekonomski
družbenogospodarski
državnotožilski
državnozbornski
etičnomedicinski
fizikalnokemijski
glasbenoinformacijski
glasbenoumetniški
glasbenozaložniški
glasbenozgodovinski
gorskokolesarski
gorskotekaški
gospodarskozgodovinski
grškokatoliški
idejnoestetski
indijskooceanski
invalidskopokojninski
istrskobeneški
italoameriški
javnomenjski
krščanskodemokratski
kulturnoantropološki
kulturnozgodovinski
latinoameriški in *latinskoameriški*
lesnobrdski
lesnoindustrijski
levorok
levosredinski
levostranski
liberalnodemokratski
likovnopedagoški
likovnoteoretski
literarnokritiški
literarnoteoretski
literarnoumetniški
literarnozgodovinski
lovskogospodarski
lovskoupravljavski
medicinskoetični
medicinskorehabilitacijski
mehiškoameriški
mladoslovenec
mladoslovenka
mladoslovenski
modrotiskarski
nacionalnogospodarski
narodnobuditeljski
narodnogospodarski
narodnostnomanjšinski
neofašist
neofašističen
neofašistka
neonacist
neonacističen
neonacistka
notranjskokraški
plesnoelektronski
plesnogledališki
policijskoveteranski
političnoekonomski
političnogeografski
političnonazorski
poslovnoinformacijski
pravnoinformacijski
pravnoorganizacijski
pravnopremoženjski
pravnosistemski
pravnozgodovinski
prometnoinformacijski
prometnotehniški

radijskoigrski
razvojnogospodarski
razvojnopsihološki
razvojnotehnološki
rdečearmejski
rdečekmerski
rdečemorski
regionalnogeografski
staroslovenec
staroslovenka
staroslovenski
strokovnomedicinski
športnoinformacijski
športnomedicinski
športnonovinarski
športnorekreacijski
športnoribiški
tihomorski

toplotnoizolacijski
tržnogospodarski
tržnoinformacijski
tržnokomunikacijski
turističnoinformacijski
umetnostnogodovinski
velikonemec
velikonemka
velikonemški
vladnokoalicijski
vojaškoindustrijski
vojaškomedicinski
vojaškopolicijski
vojaškopomorski
vojaškostrateški
vojaškozgodovinski
zimskorekreacijski
zimskosmučarski

Poimenovanja bolezni, iger, jedi

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **18** slovarskih iztočnic, ki so bile uslovarjene predvsem posredno – zaradi drugih problemskih sklopov. Geslovnik se bo še izpopolnil. Pri izbiri smo sledili naslednjim vzorcem:

- (1) samostalniške zveze z levim prilastkom (*malteška mrzlica, worcesterska omaka; Sacherjeva/saherjeva torta, črni Peter*);
- (2) samostalniške zveze z desnim imenskim prilastkom (*biftek Stroganov, torta Pavlova, pečenka Wellington*);
- (3) enobesedne iztočnice (*tarok*);
- (4) priredne zveze (*kavboji in Indijanci*).

NOVOSTI:

Pozornost je bila namenjena predvsem zvezam, v katerih nastopa lastno ime (*pečenka Štefani/Stefanie, pečenka Wellington, mrzlica Skalnega gorovja*) ali izlastnoimenski pridevnik (*vietnamski sindrom, vinaigretska, worcesterska omaka*), saj raba velike oz. male začetnice ni ustaljena.

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Slovar

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Velika in mala začetnica](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

Indijánc -nca m; ime bitja, prebivalsko ime

[pripadnik prvotnih prebivalcev Amerike]: **mehiški Indijanec**; v množini **Indijanci** [ljudstvo]: **severnoameriški Indijanci**; **Še vedno je veliko pravic Indijancev kršenih**; [družabna igra]: v zvezi **kavboji in Indijanci** **Ko smo se igrali kavboje in Indijance, sem bil vedno na strani Indijancev**

{B} Indijanec, Indijanka; Indijančev, Indijankin; indijanski

{O} EDNINA: im. Indijánc, rod. Indijánca, daj. Indijáncu, tož. Indijánca, mest. pri Indijáncu, or. z Indijáncem; DVOJINA: im. Indijánca, rod. Indijáncev, daj. Indijánccema, tož. Indijánca, mest. pri Indijáncah, or. z Indijánccema; MNOŽINA: im. Indijánci, rod. Indijáncev, daj. Indijánccem, tož. Indijánce, mest. pri Indijáncah, or. z Indijánci

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: prebivalska imena; samostalnik moškega spola; poimenovanja iger

krížec -žca m

manjšalno |križ|: **Izgubila je verižico s križcem**; |izpostavno znamenje|: **Pred letnico nestično zapišejo križec v pomenu 'umrl/umrla'**; **križci in krožci** |igra|: **Med poukom si čas krajša s križci in krožci**; **viteški križec** |vojaško odlikovanje|: **Jurij Vega je bil med boji na Renu odlikovan z viteškim križcem Marije Terezije**; **železni križec** |vojaško odlikovanje|: **Prejel je dva železna križca za pogum**

{PRZ} † nestično pred datumom za označevanje smrti osebe, izgovorjeno **umrl, umrla Ivan Cankar † 11. december 1918, Ljubljana, Slovenija**; nestično pred imenom pokojne osebe, izgovorjeno **pokojni, pokojna maša za † Marijo Novak**

{O} EDNINA: im. križec, rod. križca, daj. križcu, tož. križca, mest. pri križcu, or. s križcem; DVOJINA: im. križca, rod. križcev, daj. križcema, tož. križca, mest. pri križcih, or. s križcema; MNOŽINA: im. križci, rod. križcev, daj. križcem, tož. križce, mest. pri križcih, or. s križci

SVETOVALNICA: <https://svetovalnica.zrc-sazu.si/topic/4972/raba-predloga-pred-pisnim-znamenjem>

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: pisna znamenja; poimenovanja nagrad, odlikovanj, častnih nazivov; poimenovanja iger

prekmúrski -a -o in **prékmurski** -a -o prid.

prekmurski Slovenci; **prekmurski vinorodni okoliš**; **vasi na prekmurski ravnici**; **prekmursko narečje**; **prekmurska gibanica** |sladica|: **Za pripravo prekmurske gibanice potrebujemo krhko testo, vlečeno testo, nadeve in polive**; **prekmurska šunka** |jed|: **tekmovanje za najboljšo prekmursko šunko**; **prekmurska vinska kraljica** |naziv|: **izbor prekmurske vinske kraljice**; **dan združitve prekmurskih Slovencev** |praznik|: **praznovanje dneva združitve prekmurskih Slovencev**

(< **Prekmurje**)

{O} **moški:** EDNINA: im. prekmúrski in prékmurski, rod. prekmúrskega in prékmurskega, daj. prekmúrskemu in prékmurskemu, tož. prekmúrski in prékmurski (živostno prekmúrskega in prékmurskega), mest. pri prekmúrskem in pri prékmurskem, or. s prekmúrskim in s prékmurskim; DVOJINA: im. prekmúrška in prékmurska, rod. prekmúrskih in prékmurskih, daj. prekmúrskima in prékmurskima, tož. prekmúrška in prékmurska, mest. pri prekmúrskih in prékmurskih, or. s prekmúrskima in s prékmurskima; MNOŽINA: im. prekmúrski in prékmurski, rod. prekmúrskih in prékmurskih, daj. prekmúrskim in prékmurskim, tož. prekmúrške in prékmurske, mest. pri prekmúrskih in prékmurskih, or. s prekmúrskimi in s prékmurskimi

ženski: EDNINA: im. prekmúrška in prékmurska, rod. prekmúrške in prékmurske, daj. prekmúrski in prékmurski, tož. prekmúrsko in prékmursko, mest. pri prekmúrski in pri prékmurski, or. s prekmúrsko in s prékmursko; DVOJINA: im. prekmúrski in prékmurski, rod. prekmúrskih in prékmurskih, daj. prekmúrskima in prékmurskima, tož. prekmúrski in prékmurski, mest. pri prekmúrskih in pri prékmurskih, or. s prekmúrskima in s prékmurskima; MNOŽINA: im. prekmúrške in prékmurske, rod. prekmúrskih in prékmurskih, daj. prekmúrskim in prékmurskim, tož. prekmúrške in prékmurske, mest. pri prekmúrskih in prékmurskih, or. s prekmúrskimi in s prékmurskimi

srednji: EDNINA: im. prekmúrsko in prékmursko, rod. prekmúrskega in prékmurskega, daj. prekmúrskemu in prékmurskemu, tož. prekmúrsko in prékmursko, mest. pri prekmúrskem in pri prékmurskem, or. s prekmúrskim in s prékmurskim; DVOJINA: im. prekmúrski in prékmurski, rod. prekmúrskih in prékmurskih, daj. prekmúrskima in prékmurskima, tož. prekmúrski in prékmurski, mest. pri prekmúrskih in prékmurskih, or. s prekmúrskima in s prékmurskima; MNOŽINA: im. prekmúrška in prékmurska, rod. prekmúrskih in prékmurskih, daj. prekmúrskim in

prékmuřskim, tož. prékmúřska in prékmuřska, mest. pri prékmúřskih in pri prékmuřskih, or. s prékmúřskimi in s prékmuřskimi

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: pridevniki; poimenovanja jedi; poimenovanja nagrad, odlikovanj, častnih nazivov

Skálno gorôvje -ega -a s; zemljepisno ime

[gorovje v Severni Ameriki]: **kanadsko Skalno gorovje**; **V državah v Skalnem gorovju je malo ali nič javnih transportnih sredstev**; **mrzlica Skalnega gorovja** [bolezen]: **Klopi v Severni Ameriki prenašajo mrzlico Skalnega gorovja**

Kje? v Skalnem gorovju

Od kod? iz Skalnega gorovja

Kam? v Skalno gorovje

{O} EDNINA: im. Skálno gorôvje, rod. Skálnega gorôvja, daj. Skálnemu gorôvju, tož. Skálno gorôvje, mest. pri Skálnem gorôvju, or. s Skálnim gorôvjem

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: imena vzpetin, gorovij; poimenovanja bolezní

tórtá -e ž

[biskvitno pecivo z nadevi]: **čokoladna torta**; **petnadstropna poročna torta**; **Sacherjeva/saherjeva torta** [čokoladna torta, imenovana po Franzu Sacherju]: **Dunaj je mesto kočijažev, opernega plesa in Sacherjeve/saherjeve torte**; **torta Pavlova** [sadna torta z beljaki, imenovana po Ani Pavlovi]: **Belina in rahlost torte Pavlove spominjata na bel baletni kostum Ane Pavlove**; **schwarzwaldska torta** [češnjeva torta s smetano, imenovana po likerju z imenom Schwarzwälder Kirsch]: **Doma pripravljamo schwarzwaldsko torto, ki ji rečemo temni gozdiček**

{O} EDNINA: im. tórtá, rod. tórté, daj. tórtí, tož. tórtó, mest. pri tórtí, or. s tórtó; DVOJINA: im. tórtí, rod. tórt, daj. tórtama, tož. tórtí, mest. pri tórtah, or. s tórtama; MNOŽINA: im. tórté, rod. tórt, daj. tórtam, tož. tórté, mest. pri tórtah, or. s tórtami

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: poimenovanja jedi

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

biftek (tatarski biftek, biftek Stroganov)
dunajski (dunajski zrezek)
Helena (hruška lepe Helene)
himalajski (himalajska sol)
hruška (hruška lepe Helene)
Indijanec (kavboji in Indijanci)
križec (križci in krožci)

malteški (malteška mrzlica)
Martinov (Martinova gos)
omaka (bolonjska, holandska, tatarska, vinaigretska, worcesterska omaka)
pečenka (pečenka Štefani/Stephanie, pečenka Wellington/wellingtonska pečenka)
Peter (črni Peter)

prekmurski (prekmurska gibanica, prekmurska šunka)
Skalno gorovje (mrzlica Skalnega gorovja)
stockholmski (stockholmski sindrom)

tarok
torta (torta Pavlova, Sacherjeva/saherjeva torta, schwarzwaldska torta)
vietnamski (vietnamski sindrom)

Poimenovanja mitoloških, nadnaravnih, domišljjskih bitij

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega 72 poimenovanj mitoloških, pravljicnih oz. domišljjskih in nadnaravnih bitij. Seznam je bil oblikovan kot nabor tipološko raznovrstnih primerov, in sicer:

- (1) poimenovanja, enakozvočna z lastnimi imeni (*bog, bedanec, čatež, hudič, satan, sfinga*);
- (2) pogosta splošna poimenovanja (*angel, rojenica, seraf, volkodlak*), ki se lahko pojavljajo tudi v posebnih zvezah (*ajdovska deklica, angel varuh, povodni mož, žalik žena*);
- (3) še nekodificirana poimenovanja, pogosto iz domišljjskih in fantastičnih pripovedi sodobnega časa (*hobit, ork, morakvar, jedi, vinksica*).

V rastočem slovarju bo v prihodnjih fazah dodajanja iztočnic zajetih več poimenovanj, iz katerih bodo tvorjeni svojilni pridevniki in vključeni v ustrezen problemski sklop.

NOVOSTI:

Nabor je glede na SP 2001 prenovljen oz. aktualiziran. V ponazarjalnih primerih so upoštevane gradivsko podprte razlike glede na lastno ime.

Gesla vsebujejo vodilko *primerjaj* (= *prim.*), ki usmerja k enakozvočnemu lastnemu imenu.

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci v vseh številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

Slovarski sestavek sklene besedotvorno gnezdo, ki vsebuje podatek o tvorbi svojilnega pridevnika (*bedanec*: B *bedančev*).

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 132.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Velika in mala začetnica](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

ángel -a m

|nadnaravno bitje|: V srednjem veku so se angeli v Evropi pojavljali predvsem kot del zgodb o dobrem in zlu; v zvezi **angel varuh** Skoraj vsako kulturno in versko izročilo v judovski, krščanski in islamski tradiciji vsebuje tudi vero v osebnega angela varuha; **modri angel** |nagrada|: Z modrim angelom za najboljši evropski film so nagradili nemškega režiserja; živostno **Za film je prejel modrega angela**; |znak zaščite okolja|: Izdelek je dobil znak zaščite okolja »**modri angel**«

{B} angelov

{O} EDNINA: im. ángel, rod. ángela, daj. ángelu, tož. ángela, mest. pri ángelu, or. z ángelom;

DVOJINA: im. ángela, rod. ángelov, daj. ángeloma, tož. ángela, mest. pri ángelih, or. z ángeloma;

MNOŽINA: im. ángeli, rod. ángelov, daj. ángelom, tož. ángele, mest. pri ángelih, or. z ángeli

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: poimenovanja mitoloških, nadnaravnih, domišljjskih bitij; poimenovanja nagrad, odlikovanj, častnih nazivov

órk -a m

[bajeslovno bitje]: Prvi, ki je upodobil orka v svojih delih, je bil J. R. R. Tolkien; Opisal je epski boj med ljudmi in orki

{B} orkov

{O} EDNINA: im. órk, rod. órka, daj. órku, tož. órka, mest. pri órku, or. z órkom; DVOJINA: im. órka, rod. órkov, daj. órkoma, tož. órka, mest. pri órkih, or. z órkoma; MNOŽINA: im. órki, rod. órkov, daj. órkom, tož. órke, mest. pri órkih, or. z órki

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: poimenovanja mitoloških, nadnaravnih, domišljjskih bitij

rojeníca -e ž

[slovensko bajeslovno bitje, vila, ki otroku ob rojstvu napove usodo]: V Ajdovski jami nad Gričem po pripovedki prebivata gorski vili oziroma rojenici; dobrosrčnost dobrih vil rojenic

{B} rojeničin

{O} EDNINA: im. rojeníca, rod. rojeníce, daj. rojeníci, tož. rojeníco, mest. pri rojeníci, or. z rojeníco; DVOJINA: im. rojeníci, rod. rojeníc, daj. rojenícama, tož. rojeníci, mest. pri rojenícah, or. z rojenícama; MNOŽINA: im. rojeníce, rod. rojeníc, daj. rojenícam, tož. rojeníce, mest. pri rojenícah, or. z rojenícami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: poimenovanja mitoloških, nadnaravnih, domišljjskih bitij; samostalnik ženskega spola

sfínga -e ž

[bajeslovno bitje z levjim trupom in človeško glavo]: Grške sfinge se razlikujejo od egipčanskih, ker imajo žensko glavo; Velika sfínga v Gizi je velik staroegipčanski kip sfinge, ki je pol človek, pol lev in varuje Kefrenovo piramido v kompleksu nekropole v Gizi; prim.

Sfínga

{B} sfíngin

{O} EDNINA: im. sfínga, rod. sfínge, daj. sfíngi, tož. sfíngo, mest. pri sfíngi, or. s sfíngo; DVOJINA: im. sfíngi, rod. sfíng, daj. sfíngama, tož. sfíngi, mest. pri sfíngah, or. s sfíngama; MNOŽINA: im. sfínge, rod. sfíng, daj. sfíngam, tož. sfínge, mest. pri sfíngah, or. s sfíngami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: poimenovanja mitoloških, nadnaravnih, domišljjskih bitij

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

angel
baba
bazilisk
bedanec
bes
bog
boginja
čarovnica
čatež
deklica
demon
dioskur
driada
enorog
favn
feniks
gorgona
harpija
hipogrif
hobit
hobitka
hudič
jedi
kentaver
kerub
klignonec
klignonka
kresnik
krivopeta
lar
menada
mora
morakvar
mož
mumin
nadangel

najada
nereida
netek
nimfa
ork
palček
pasjeglavec
pehtra
polbog
preml
psoglavec
rojenica
rusalka
satan
satir
seraf
sfinga
silen
sirena
smrkec
sojenica
škrat
telebajsek
torka
triton
undina
valkira
vampir
vila
vilinec
vinksica
volkodlak
zlatorog
zmaj
žena

Poimenovanja nagrad, odlikovanj in častnih nazivov

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **134** poimenovanj nagrad, odlikovanj in častnih nazivov.

Seznam je bil oblikovan kot nabor tipološko raznovrstnih primerov:

- (1) enobesedna izlastnoimenska poimenovanja (*bert, vesna*);
- (2) večbesedna poimenovanja – z levim prilastkom (*bob leta; zlati, srebrni medved; hmeljarska princesa*), z desnim prilastkom (*avto leta, pokal narodov, Slovenec leta*);
- (3) poimenovanja, ki so problematična z vidika oblikospreminjanja (*emmy, grammy*);
- (4) poimenovanja, ki so stalne besedne zveze z izlastnoimenskim pridevnikom na *-ov/-ev* ali *-in* kot levim prilastkom (*Bloudkova plaketa, Veronikina nagrada*);
- (5) poimenovanja z lastnoimenskim desnim prilastkom (*nagrada Metoda Badjure, nagrada Saharova, pokal Vitranc*).

NOVOSTI:

Pri redigiranju nismo spreminjali ustaljene prakse in norme SP 2001, je pa bil nabor obravnavanih nagrad, odlikovanj in častnih nazivov izdatno razširjen. Pri nekaterih nagradah moškega spola se uresničuje tudi kategorija živosti, kar pomeni, da je tožilniška sklonska oblika prekrivna z roditeljsko (*prejeti kresnika, vodomca, oskarja*). Uporabniki so na to posebej opozorjeni s pojasnilom »živostno« ob ustreznih zgledih.

Zlasti pri zvezah z desnimi prilastki ločujemo med imenovalniškimi prilastki, ki nastopajo v vlogi imena nagrade (*pokal Vitranc, nagrada Vilenica*), in med roditeljskimi prilastki, katerih vloga je svojilna, uporabljamo pa jih namesto levih pridevniških prilastkov tedaj, ko je ime večbesedno (*nagrada Prešernovega sklada, nagrada Sklada Josipa Jurčiča*) ali izpridevniško (*nagrada Saharova*).

V *ePravopisu* ne navajamo poslovenjenih oblik, če se v rabi ne izkazujejo kot žive (**gremi* za glasbeno nagrado *grammy*).

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci v vseh številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 152.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Velika in mala začetnica](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

ávto -a m

|avtomobil|: **gasilski avto**; **avto znamke Golf**; **Po ozki ulici se je mogoče peljati le z osebnim avtom**; **avto leta** |naziv, nagrada|: **izbor za slovenski avto leta**; **Peugeot 308 je postal evropski avto leta 2014**

{O} EDNINA: im. ávto, rod. ávta, daj. ávtu, tož. ávto, mest. pri ávtu, or. z ávtom; DVOJINA: im. ávta, rod. ávtov, daj. ávtoma, tož. ávta, mest. pri ávtih, or. z ávtoma; MNOŽINA: im. ávti, rod. ávtov, daj. ávtom, tož. ávte, mest. pri ávtih, or. z ávti

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: samostalnik moškega spola; prevzeta občna poimenovanja; poimenovanja nagrad, odlikovanj, častnih nazivov

berlínski -a -o prid.

Vsako leto februarja obiščemo berlinski filmski festival Berlinale; V grbu mesta Berlin je tako imenovani berlinski medved že od leta 1280; mali, zlati berlinski medved |nagrada|: Na Berlinalu je prejela malega berlinskega medveda ustrežneje malega medveda; prim. **Berlínski zid**

(< **Berlin**)

{O} **moški:** EDNINA: im. berlínski, rod. berlínskega, daj. berlínskemu, tož. berlínski (živostno berlínskega), mest. pri berlínskem, or. z berlínskim; DVOJINA: im. berlínska, rod. berlínskih, daj. berlínskima, tož. berlínska, mest. pri berlínskih, or. z berlínskima; MNOŽINA: im. berlínski, rod. berlínskih, daj. berlínskim, tož. berlínske, mest. pri berlínskih, or. z berlínskimi

ženski: EDNINA: im. berlínska, rod. berlínske, daj. berlínski, tož. berlínsko, mest. pri berlínski, or. z berlínsko; DVOJINA: im. berlínski, rod. berlínskih, daj. berlínskima, tož. berlínski, mest. pri berlínskih, or. z berlínskima; MNOŽINA: im. berlínske, rod. berlínskih, daj. berlínskim, tož. berlínske, mest. pri berlínskih, or. z berlínskimi

srednji: EDNINA: im. berlínsko, rod. berlínskega, daj. berlínskemu, tož. berlínsko, mest. pri berlínskem, or. z berlínskim; DVOJINA: im. berlínski, rod. berlínskih, daj. berlínskima, tož. berlínski, mest. pri berlínskih, or. z berlínskima; MNOŽINA: im. berlínska, rod. berlínskih, daj. berlínskim, tož. berlínska, mest. pri berlínskih, or. z berlínskimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevniki; poimenovanja nagrad, odlikovanj, častnih nazivov

križec -žca m

manjšalno |križ|: Izgubila je verižico s križcem; |izpostavno znamenje|: Pred letnico nestično zapišejo križec v pomenu 'umrl/umrla'; **križci in krožci** |igra|: Med poukom si čas krajša s križci in krožci; **viteški križec** |vojaško odlikovanje|: Jurij Vega je bil med boji na Renu odlikovan z viteškim križcem Marije Terezije; **železni križec** |vojaško odlikovanje|: Prejel je dva železna križca za pogum

{PRZ} † nestično pred datumom za označevanje smrti osebe, izgovorjeno **umrl, umrla Ivan Cankar † 11. december 1918, Ljubljana, Slovenija**; nestično pred imenom pokojne osebe, izgovorjeno **pokojni, pokojna maša za † Marijo Novak**

{O} EDNINA: im. križec, rod. križca, daj. križcu, tož. križca, mest. pri križcu, or. s križcem; DVOJINA: im. križca, rod. križcev, daj. križcema, tož. križca, mest. pri križcih, or. s križcema; MNOŽINA: im. križci, rod. križcev, daj. križcem, tož. križce, mest. pri križcih, or. s križci

SVETOVALNICA: <https://svetovalnica.zrc-sazu.si/topic/4972/raba-predloga-pred-pisnim-znamenjem>

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pisna znamenja; poimenovanja nagrad, odlikovanj, častnih nazivov; poimenovanja iger

starešina -e tudi starešina -a m

|vodja skupnosti|: **lovski starešina**; **Pred prihodom v vas smo se dogovorili za srečanje s plemenskim starešino**; **hmeljarski starešina** |častni naziv|: **V nedeljo bo v Kulturnem domu Braslovče tradicionalno srečanje hmeljarskih starešin in princes**

{B} starešinov

{O} EDNINA: im. starešina, rod. starešine tudi starešina, daj. starešini tudi starešinu, tož. starešino tudi starešina, mest. pri starešini tudi pri starešinu, or. s starešino tudi s starešinom; DVOJINA: im. starešini tudi starešina, rod. starešin tudi starešinov, daj. starešinama tudi starešinoma, tož. starešini tudi starešina, mest. pri starešinah tudi pri starešinih, or. s starešinama tudi s starešinoma; MNOŽINA: im. starešine tudi starešini, rod. starešin tudi starešinov, daj. starešinam tudi starešinom, tož. starešine tudi starešine, mest. pri starešinah tudi pri starešinih, or. s starešinami tudi s starešini

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: samostalnik moškega spola; poimenovanja nagrad, odlikovanj, častnih nazivov

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

aleksander (zlata aleksander)
ambasador (ambasador miru (OZN),
ambasador znanosti, Unicefov ambasador)
ambasadorka (ambasadorka miru (OZN),
ambasadorka znanosti, Unicefova
ambasadorka)
angel (modri angel)
arena (zlata arena)
avto (avto leta)
bafta
bambi
berlinski (mali, zlati berlinski medved)
bert
bob (bob leta)
cezar
čaša (čaša nesmrtnosti)
desetnica
desetnik
emmy
fabula
fatalka (fatalka (leta))
femme fatale
gazela
globus (mali, veliki kristalni globus; zlati
globus)

gong
gorenjski (gorenjska gazela)
grammy
herbersteinski (herbersteinski zlat)
Ježek (nagrada Franeta Milčinskega – Ježka)
kolut (zlata kolut)
komedijant (žlahtni komedijant)
komedijantka (žlahtna komedijantka)
kosobrin
kralj (kralj cvička)
kraljica (kraljica terana, cvička; vinska
kraljica)
kresnik
križec (viteški križec, železni križec)
lev (zlati, srebrni lev)
lisica (zlata lisica)
malina (zlata malina)
medalja (zlata, srebrna, bronasta medalja)
medved (zlati, srebrni medved)
mesto (evropsko mesto športa, mesto
literature)
miss (miss Slovenije, sveta, fotogeničnosti,
športa)
mister (mister Slovenije)
nagelj (turistični nagelj)

nagrada (nagrada Franeta Milčinskega – Ježka;
nagrada Brede Lipovšek; nagrada Franceta
Štiglica; nagrada Hinka Smrekarja; nagrada
Metoda Badjure; nagrada Prešernovega sklada;
nagrada Riharda Jakopiča; nagrada Saharova;
nagrada Sklada Josipa Jurčiča; nagrada Sklada
Staneta Severja; nagrada Vilenica)
neža (bodeča neža)
osebnost (Delova osebnost leta; Timova
osebnost leta / osebnost leta revije Time)
oskar
palma (zlata palma)
piščal (zlata piščal)
pokal (pokal federacij, pokal konfederacij, pokal
narodov, pokal Vitranc)
porin
prekmurski (prekmurska vinska kraljica)
princesa (hmeljarska princesa)
prometej znanosti
prvak (državni, evropski, olimpijski, svetovni
prvak)
prvakinja (državna, evropska, olimpijska,
svetovna prvakinja)
ptica (zlata ptica)
red (zlati, srebrni red za zasluge)

NAGRADE Z IZLASTNOIMENSKIMI PRIDEVNIKI:

Abelova nagrada
Andersenova nagrada
Arhimedova nagrada
Artaudova in Artaudeva nagrada
Badjurova nagrada
Bartolova nagrada
Betettova nagrada
Bloudkova nagrada
Bloudkova plaketa
Bookerjeva nagrada
Borštnikov prstan
Büchnerjeva nagrada
Cankarjevo priznanje
Cervantesova nagrada
Čopova diploma
Čopovo priznanje
Davisov pokal
Dnevnikova fabula
Einspielerjeva nagrada
Fassbinderjeva nagrada
Gerbčevo priznanje
Gerbičeva nagrada
Glazerjeva nagrada
Goethejeva nagrada
Goncourtova in Goncourteva nagrada
Grumova nagrada
Jakopičeva nagrada
Jenkova nagrada
Jurčičeva nagrada

satir
Slovenec (Slovenec leta)
Slovenka (Slovenka leta)
srce (srce Sarajeva)
starešina (hmeljarski starešina)
svinčnik (zeleni, zlati, platinasti svinčnik)
šampion (šampion kakovosti; razstavni,
mladinski šampion)
šampionka (razstavna, mladinska šampionka)
športnica (športnica leta)
športnik (športnik leta)
tony
večernica
velemojster (šahovski velemojster)
velemojstrica (šahovska velemojstrica)
vesna
viktor
vodomec
zlatnik (zlatnik poezije)
značka (bralna značka)
znak (zlati, srebrni (častni) znak; zlati, srebrni
častni znak svobode Republike Slovenije)
zvezdica (Michelinova zvezdica)
ženska (ženska leta)

Jurijev križ
Kocjančičeva nagrada
Koračev pokal
Kozinova nagrada
Levstikova nagrada
Michelinova zvezdica
Murkova nagrada
nagrada Prešernovega sklada
Nobelova nagrada
Playboyeva dekle (leta, meseca)
Playboyeva zajčica
Plečnikova nagrada
Preglova nagrada
Preglovo priznanje
Prešernova nagrada
Pretnarjeva nagrada
Pritzkerjeva nagrada
Pulitzerjeva nagrada
Rožančeva nagrada
Severjeva nagrada
Sovretova nagrada
Stanleyjev pokal
Steletova nagrada
Steletovo priznanje
Stritarjeva nagrada
Šeligova nagrada
Škerjančeva nagrada
Turnerjeva nagrada
Valvasorjeva nagrada

Vegova nagrada
Veronikina nagrada
Viktorijin križ

Zoisova nagrada
Župančičeva nagrada

Poimenovanja praznikov, posebnih datumov, dnevov, mesecev

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **76** iztočnic in skupaj zajema **93** praznikov, posebnih datumov, dnevov v tednu (*petek, nedelja*) ter uveljavljena (*april, maj*) in stara slovenska poimenovanja mesecev (*rožnik, gruden*).

Nabor praznikov je glede na *Slovenski pravopis 2001* izdatno razširjen, dopolnjen je bil tudi z nekaterimi novejšimi prazniki in posebnimi datumi (*dan Primoža Trubarja, svetovni dan Downowega/downovega sindroma*) ter prazniki, ki izhajajo iz drugih verskih in kulturnih okolij (*ašura, hanuka, holi, noruz*).

Nekateri prazniki in posebni datumi so vključeni kot posebne samostojne zveze pri poimenovanjih dnevov v tednu in mesecev, npr. *sreda (pepelnična sreda), april (prvi april)*.

NOVOSTI:

Pri redigiranju nismo spreminjali ustaljene prakse in norme SP 2001, je pa razširjeni nabor praznikov, posebnih datumov, dnevov in mesecev zajel tudi nekatere pravopisno zanimive primere, ko prihaja do rabe začetnice pri neprvi lastnoimenski sestavini v večbesedni zvezi (*dan svetega Patrika, dan Zemlje*) ali ko svojilni pomen prehaja v vrstnega (*Martinova/martinova sobota* ipd.).

Novost glede na SP 2001 je zapis praznika *Gospodovo razglašenje*, za katerega je bil v SP 2001 predviden le zapis z malo začetnico.

Nekateri prazniki so kot sinonimna poimenovanja povezani, npr. *praznik Svetih treh kraljev – Gospodovo razglašenje; veliki šmaren – Marijino vnebovzetje; judovska velika noč – pasha* ... Prav zaradi teh povezav so identifikacije praznikov dopolnjene z datumi, kjer je bilo to mogoče, sicer pa z drugimi orientacijskimi opisi.

Opozorjeno je na posebne položaje, ko se zaradi skladske spremembe spremeni tudi zapis začetnice, npr. zaradi elipse (*Božični kruh so delili na vse tri božiče: božični dan, novoletni dan in na praznik Svetih treh kraljev*; z malo začetnico zaradi elipse *Na svete tri kralje so od hiše do hiše hodili koledniki*).

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci v vseh številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 150.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Velika in mala začetnica](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

april -a m

|mesec v letu|: **Razpis so objavili aprila; Zadnjo nedeljo v aprilu je društvo organiziralo pohod;** pri navajanju datuma **Predavanje bo v sredo, 10. aprila, ob 17. uri; prvi april** |dan potegavščin|: **Smeha in šal poln prvi april!**

{O} EDNINA: im. april, rod. aprila, daj. aprílu, tož. apríl, mest. pri aprílu, or. z apríлом; DVOJINA: im. apríla, rod. aprílov, daj. apríloma, tož. apríla, mest. pri aprílih, or. z apríloma; MNOŽINA: im. apríli, rod. aprílov, daj. aprílom, tož. apríle, mest. pri aprílih, or. z apríli

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: poimenovanja praznikov, posebnih datumov, dnevv, mesecev

dán dnéva in **dán** dné m

God ima na dan svetega Bonifacija; praznovanje rojstnega dneva/dne; Paket bomo dostavili v dveh dnevih/dneh; v imenih prireditvev, posebnih dnevv organizacijski odbor Škrabčevih dnevv; Vstop je prost vsako prvo nedeljo v mesecu in ob dnevih odprtih vrat; pri navajanju datuma **dopis z dne 10. maja 2017; Ljubljana, 26. maj 2018 / Ljubljana, 26. maja 2018; Ljubljana, dne 26. maja 2018; dan državnosti** |praznik, 25. junij|: **Proslava ob dnevu državnosti bo potekala v znamenju povezovanja; dan Primoža Trubarja** |praznik, 8. junij|: **Ministrstvo za kulturo čestita ob dnevu Primoža Trubarja; dan reformacije** |praznik, 31. oktober|: **Osrednja prireditev ob dnevu reformacije je bila na predvečer praznika; dan Rudolfa Maistra** |praznik, 23. november|: **Ob dnevu Rudolfa Maistra so pred spomenik položili venec; dan samostojnosti in enotnosti** |praznik, 26. december|: **Udeležili smo se proslave ob dnevu samostojnosti in enotnosti; dan spomina na mrtve** |praznik, 1. november; vsi sveti|: **Pred dnevom/dnem spomina na mrtve pripravljajo precej komemoracij; dan suverenosti** |praznik, 25. oktober|: **Od leta 2015 praznujemo v Sloveniji tudi dan suverenosti; dan svetega Patrika** |irski praznik, 17. marec|: **Na dan svetega Patrika je veselo na različnih koncih sveta; dan upora proti okupatorju** |praznik, 27. april|: **Priredili so slovestnost ob dnevu upora proti okupatorju; dan vrnitve Primorske k matični domovini** |praznik, 25. september|: **V Tatrah v Brkinih bo državna proslava ob dnevu vrnitve Primorske k matični domovini; dan združitve prekmurskih Slovencev** |praznik|: **praznovanje dneva združitve prekmurskih Slovencev; dan Zemlje** |praznik, 22. april|: **Ob dnevu Zemlje smo se udeležili čistilne akcije; dan žena** |praznik, 8. marec|: **Ob dnevu žena so želeli opozoriti na problematiko neenakopravnosti; materinski dan** |praznik, 25. marec|: **Za materinski dan je presenetil mamo z rožami; mednarodni dan maternega jezika** |praznik, 21. februar|: **Ob mednarodnem dnevu maternega jezika so priredili literarni večer; svetovni dan boja proti aidsu** |praznik, 1. december|: **Ob svetovnem dnevu boja proti aidsu so spodbujali k testiranju; svetovni dan Downovega/downovega sindroma** |praznik, 21. marec|: **Razstavo so pripravili ob svetovnem dnevu Downovega/downovega sindroma; zahvalni dan** |ameriški praznik|: **V ZDA danes slavijo zahvalni dan**

{O} EDNINA: im. dán, rod. dnéva in dné, daj. dnévu, tož. dán, mest. pri dnévu, or. z dnévom in z dném; DVOJINA: im. dnéva, rod. dnéva in dní, daj. dnévoma in dnéma, tož. dnéva in dní, mest. pri dnévih in pri dnéh, or. z dnévoma in z dnéma; MNOŽINA: im. dnévi, rod. dnévov in dní, daj. dnévom in dném, tož. dnéve in dní, mest. pri dnévih in pri dnéh, or. z dnévi in z dnémi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: poimenovanja praznikov, posebnih datumov, dnevv, mesecev; samostalnik moškega spola

Gospódov -a -o prid.

[Božji]: Pismo Hebrejcem našteje nekaj pravičnih, ki so v veri pričakovali Gospodov prihod: Abraham in Sara, Izak in Jakob; **Gospodov vinograd** [Katoliška cerkev]: Za vzorno in goreče delovanje v Gospodovem vinogradu ga je škof leta 1960 odlikoval z imenovanjem za duhovnega svetnika; **delavec v Gospodovem vinogradu** [duhovnik]: Na Slovenskem je praznik svetega Petra in Pavla dan, ko Cerkev dobi nove delavce v Gospodovem vinogradu; **Gospodov dan** [nedelja]: V Celju je čutiti še zadnji delovni vrvež pred nedeljo, starodavnim krščanskim Gospodovim dnevom/dnem; **Gospodovo razglašenje** [krščanski praznik, 6. januar; praznik Svetih treh kraljev]: Katoličani praznujejo praznik Gospodovega razglašenja, ki se v zahodni tradiciji imenuje tudi praznik Svetih treh kraljev; **leto Gospodovo** [leto]: Na cerkvi je vklesan napis: »Obnovljeno v letu Gospodovem 1925«; prim. **A. D.**

(< **Gospod**)

{O} **moški**: EDNINA: im. Gospódov, rod. Gospódovega, daj. Gospódovemu, tož. Gospódov (živostno Gospódovega), mest. pri Gospódovem, or. z Gospódovim; DVOJINA: im. Gospódova, rod. Gospódovih, daj. Gospódovima, tož. Gospódova, mest. pri Gospódovih, or. z Gospódovima; MNOŽINA: im. Gospódovi, rod. Gospódovih, daj. Gospódovim, tož. Gospódove, mest. pri Gospódovih, or. z Gospódovimi

ženski: EDNINA: im. Gospódova, rod. Gospódove, daj. Gospódovi, tož. Gospódovo, mest. pri Gospódovi, or. z Gospódovo; DVOJINA: im. Gospódovi, rod. Gospódovih, daj. Gospódovima, tož. Gospódovi, mest. pri Gospódovih, or. z Gospódovima; MNOŽINA: im. Gospódove, rod. Gospódovih, daj. Gospódovim, tož. Gospódove, mest. pri Gospódovih, or. z Gospódovimi

srednji: EDNINA: im. Gospódovo, rod. Gospódovega, daj. Gospódovemu, tož. Gospódovo, mest. pri Gospódovem, or. z Gospódovim; DVOJINA: im. Gospódovi, rod. Gospódovih, daj. Gospódovima, tož. Gospódovi, mest. pri Gospódovih, or. z Gospódovima; MNOŽINA: im. Gospódova, rod. Gospódovih, daj. Gospódovim, tož. Gospódova, mest. pri Gospódovih, or. z Gospódovimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: izlastnoimenski pridevniki na -ov/-ev ali -in v SBZ; svojilni pridevniki; lastna imena v frazemih

Primórska -e ž; zemljepisno ime

[pokrajina v zahodni in jugozahodni Sloveniji]: **severna Primorska**; **Predstavili so plese in noše iz/s Primorske**; **dan vrnitve Primorske k matični domovini** [praznik, 25. september]: **V Tatrah v Brkinih bo državna proslava ob dnevu vrnitve Primorske k matični domovini**; prim.

Primorsko

Kje? v Primorski ustrežneje na Primorskem

Od kod? iz Primorske in s Primorske

Kam? v Primorsko ustrežneje na Primorsko

{B} Primorec, Primorka; Primorčev, Primorkin; primorski

{O} EDNINA: im. Primórska, rod. Primórske, daj. Primórski, tož. Primórsko, mest. pri Primórski, or. s Primórsko

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena pokrajin; poimenovanja praznikov, posebnih datumov, dnevov, mesecev

róžnik -a m

starinsko |maj|: **V mesecu rožniku najlepše cvetijo vrtnice in čajevke;** prim. **maj, Rožnik**

{O} EDNINA: im. róžnik, rod. róžnika, daj. róžniku, tož. róžnika, mest. pri róžniku, or. z róžnikom; DVOJINA: im. róžnika, rod. róžnikov, daj. róžnikoma, tož. róžnika, mest. pri róžnikih, or. z róžnikoma; MNOŽINA: im. róžniki, rod. róžnikov, daj. róžnikom, tož. róžnike, mest. pri róžnikih, or. z róžniki

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: poimenovanja praznikov, posebnih datumov, dnevov, mesecev

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

<i>advent</i>	<i>jurjevo</i>
<i>april (prvi april)</i>	<i>katarinino</i>
<i>ašura</i>	<i>kimavec</i>
<i>avgust</i>	<i>letó (novo leto)</i>
<i>bajram (kurban bajram, ramadanski bajram)</i>	<i>listopad</i>
<i>binkošti</i>	<i>maj</i>
<i>božič</i>	<i>marec</i>
<i>četrtek (veliki četrtek)</i>	<i>Marijin (Marijino vnebovzetje)</i>
<i>dan (materinski dan, zahvalni dan, mednarodni dan maternega jezika, svetovni dan boja proti aidsu, svetovni dan Downovega/downovega sindroma, dan državnosti, dan reformacije, dan samostojnosti in enotnosti, dan spomina na mrtve, dan upora proti okupatorju, dan vrnitve Primorske k matični domovini, dan žena, dan Primoža Trubarja, dan Rudolfa Maistra, dan svetega Patrika, dan Zemlje)</i>	<i>Martinov (Martinova/martinova nedelja, Martinova/martinova sobota)</i>
<i>december (veseli december)</i>	<i>martinovo</i>
<i>delo (praznik dela)</i>	<i>mevlud</i>
<i>duša ((vseh) vernih duš dan)</i>	<i>nedelja (binkoštna nedelja, cvetna nedelja, Martinova nedelja)</i>
<i>februar</i>	<i>noč (judovska velika noč, velika noč, kresna noč, noč čarovnic)</i>
<i>Gospodov (Gospodov dan, Gospodovo/gospodovo razglašenje, leto Gospodovo)</i>	<i>noruz</i>
<i>Gregorjevo</i>	<i>november</i>
<i>gruden</i>	<i>oktober</i>
<i>hanuka</i>	<i>pasha</i>
<i>holi</i>	<i>pepelnica</i>
<i>ilinden</i>	<i>pepelničen (pepelnična sreda)</i>
<i>januar</i>	<i>petek (veliki petek)</i>
<i>jernejevo</i>	<i>ponedeljek (binkoštni ponedeljek, velikonočni ponedeljek)</i>
<i>jožefovo</i>	<i>Prešernov (Prešernov dan)</i>
<i>julij</i>	<i>Primorska (dan vrnitve Primorske k matični domovini)</i>
<i>junij</i>	<i>prosinec</i>
	<i>pust (drežniški pust)</i>
	<i>ramadan</i>
	<i>ramazan</i>
	<i>rektorjev (rektorjev dan)</i>
	<i>rokovo</i>

rožnik
september
Silvestrov (*Silvestrov večer*)
silvestrovo
slava
sobota (*Martinova sobota, velika sobota*)
spomin (*spomin vseh vernih rajnih*)
sreda (*pepelnična sreda*)
srpan (*mali srpan, veliki srpan*)
sušec
svečan
svečnica

sveti (*vsi sveti*)
Sveti trije kralji (*praznik Svetih treh kraljev*)
šabat tudi sabat
šentjanževo
šmaren (*mali šmaren, veliki šmaren*)
štefanovo
torek (*pustni torek*)
traven (*mali traven, veliki traven*)
valentinovo
vinotok
vnebohod

Poimenovanja zgodovinskih dogodkov

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega 31 slovarskih iztočnic, pri katerih je kot posebna stalna zveza izpostavljeno poimenovanje zgodovinskih dogodkov.

Zgodovinski dogodki so v nekaterih jezikih sveta interpretirani kot lastna imena (npr. angl. *World War II*), zato jih pišejo z veliko začetnico. Ob neustaljeni rabi začetnice pri teh poimenovanjih je načrtovano tudi širjenje geslovnika s težjimi primeri, npr. prekrivnost dogodka z listino, ki nastane ob tej priložnosti: *Versajski mir* (pogodba), *versajski mir* (zgodovinski dogodek).

Kot terminološki svetovalci bodo pri tem problemskem sklopu sodelovali zgodovinarji.

NOVOSTI:

Vsa poimenovanja zgodovinskih dogodkov so stalne besedne zveze. Leksika, obdelana v tem problemskem sklopu, je bodisi nova bodisi – še pogosteje – odstopa od rešitev v predhodnih kodifikacijah, zato je tudi predstavljena v *ePravopisu*. Zlasti imena uradnih listin in mednarodnih zavezništov/zvez so v pomenskorazlagalnih slovarjih (SSKJ 1970, 2014) pisana v skladu z določili pravopisa 1962.

abesinska vojna
albižanska vojna
amsterdamski vrh
arabska pomlad
ardenska ofenziva
balkanske vojne
bitka pri Termopilah
bitka pri Trajanovih vratih
bitka za Midway
bitka za Stalingrad
brexit
dachavski proces
daytonski mir
desetdnevna vojna
druga svetovna vojna
dunajski kongres
francoska revolucija
helsinška konferenca
ilindenska vstaja
kosovska bitka
leningrajska partijska čistka
ljubljski kongres
makabejske vojne
marčna revolucija

Marshallov načrt
Nagodetov proces
Nobelova nagrada za mir
nürnberški procesi
obleganje Leningrada
oktobrska revolucija
osamosvojitvena vojna
pariška komuna
pomlad narodov
praška pomlad
prva svetovna vojna
soška fronta
stalingrajska bitka
tridentinski koncil
tridesetletna vojna
trojanska vojna
varšavska vstaja
vatikanski koncil
vatikanski sporazum
versajski mir
vietnamska vojna
vižmarski tabor
zalivska vojna

SKLIC NA SP 2001:

Slovar

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Velika in mala začetnica](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

ardénski -a -o prid.

Na etapi, poimenovani ardenska klasika, je zmagal španski kolesar; **ardenska ofenziva** |zgodovinski dogodek|: Načrt za ardensko ofenzivo je bil v celoti Hitlerjeva zamisel

(< **Ardeni**)

{O} **moški**: EDNINA: im. ardénski, rod. ardénskega, daj. ardénskemu, tož. ardénski (životno ardénskega), mest. pri ardénskem, or. z ardénskimi; DVOJINA: im. ardénska, rod. ardénskih, daj. ardénskima, tož. ardénska, mest. pri ardénskih, or. z ardénskima; MNOŽINA: im. ardénski, rod. ardénskih, daj. ardénskimi, tož. ardénske, mest. pri ardénskih, or. z ardénskimi

ženski: EDNINA: im. ardénska, rod. ardénske, daj. ardénski, tož. ardénsko, mest. pri ardénski, or. z ardénsko; DVOJINA: im. ardénski, rod. ardénskih, daj. ardénskima, tož. ardénski, mest. pri ardénskih, or. z ardénskima; MNOŽINA: im. ardénske, rod. ardénskih, daj. ardénskimi, tož. ardénske, mest. pri ardénskih, or. z ardénskimi

srednji: EDNINA: im. ardénsko, rod. ardénskega, daj. ardénskemu, tož. ardénsko, mest. pri ardénskem, or. z ardénskimi; DVOJINA: im. ardénski, rod. ardénskih, daj. ardénskima, tož. ardénski, mest. pri ardénskih, or. z ardénskima; MNOŽINA: im. ardénska, rod. ardénskih, daj. ardénskimi, tož. ardénska, mest. pri ardénskih, or. z ardénskimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevniki; poimenovanja zgodovinskih dogodkov

mír -ú in **mír** -a m

|stanje brez vojne|: zagotavljanje trajnega miru; |dogovor o končanju spopadov|: **Vojna se je končala s podpisom miru**; **daytonski mir** |neuradno poimenovanje za Daytonski sporazum|: **sklenitev daytonskega miru**; **versajski mir** |neuradno, kratko poimenovanje za Versajsko mirovno pogodbo|: **podpis versajskega miru**; **versajski mir** |zgodovinski dogodek|: **Prvo svetovno vojno so končali na versajskem miru**; **Nobelova nagrada za mir** |nagrada|: **Dalajlami/dalajlamu so leta 1989 podelili Nobelovo nagrado za mir**; **glasnik miru** |naziv|: **Mesto so razglasili za glasnika miru**; **George Clooney je eden od glasnikov miru Združenih narodov**; kot prilastek, v imenovalniku **OZN je Slovenj Gradcu leta 1989 podelil/podelila naziv glasnik miru**; v prenesenem pomenu |mesto z nazivom glasnik miru|: **galerija v mestu glasnika miru**; prim. **Daytonski sporazum**, **Versajska mirovna pogodba**

{O} EDNINA: im. mír, rod. mirú in míra, daj. míru, tož. mír, mest. pri míru, or. z mírom; DVOJINA: im. míra, rod. mírov, daj. míroma, tož. míra, mest. pri mírih, or. z míroma; MNOŽINA: im. míri, rod. mírov, daj. mírom, tož. míre, mest. pri mírih, or. z míri

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: poimenovanja zgodovinskih dogodkov

pomlád -i ž

|letni čas|: **Prodaja nepremičnin v primerjavi z lansko pomladjo narašča**; **arabska pomlad** |protivladni protesti in demonstracije ter oboroženi upor, vstaja arabskih narodov (2010)|: **Do konca leta 2011 se je mirna arabska pomlad v Siriji sprevrgla v krvavo oboroženo vstajo in nato v državljansko vojno**; **pomlad narodov** |meščanske ali nacionalne revolucije (1948), revolucija|: **Slovenski narodni buditelji so v času pomladi narodov zahtevali enakopravnost**

slovenskega jezika v javnosti; **praška pomlad** |obdobje demokratizacije na Češkoslovaškem (1968)|: **Vodilna oseba praške pomladi je bil Aleksander Dubček**

{O} EDNINA: im. pomlád, rod. pomládi, daj. pomládi, tož. pomlád, mest. pri pomládi, or. s pomládjó; DVOJINA: im. pomládi, rod. pomládi, daj. pomládma, tož. pomládi, mest. pri pomládih, or. s pomládima; MNOŽINA: im. pomládi, rod. pomládi, daj. pomládím, tož. pomládi, mest. pri pomládih, or. s pomládmi

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: poimenovanja zgodovinskih dogodkov

Trajánova vráta -ih vrát s mn.; zemljepisno ime

|prelaz v Bolgariji|: **Trajanova vrata so poimenovana po rimskem cesarju Trajanu; bitka pri Trajanovih vratih** |zgodovinski dogodek, vojna|: **V bitki pri Trajanovih vratih so zmagali Bolgari**

(< **Trajan**)

Kje? na Trajanovih vratih

Od kod? s Trajanovih vrat

Kam? na Trajanova vrata

{O} EDNINA: im. Trajánova vráta, rod. Trajánovih vrát, daj. Trajánovim vrátom, tož. Trajánova vráta, mest. pri Trajánovih vrátih, or. s Trajánovimi vráti

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: nekrajevna imena; poimenovanja zgodovinskih dogodkov

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

abesinski (abesinska vojna)
albižanski (albižanska vojna)
amsterdamski (amsterdamski vrh)
ardenski (ardenska ofenziva)
bitka (bitka pri Termopilah, bitka za Midway, kosovska bitka)
brexit
dunajski (dunajski kongres)
francoski (francoska revolucija)
fronta (soška fronta)
helsinški (helsinška konferenca)
koncil (tridentinski koncil, vatikanski koncil)
kongres (ljubljski kongres)
kosovski (kosovska bitka)
Leningrad (obleganje Leningrada)
leningrajski (leningrajska partijska čistka)
makabejski (makabejske vojne)
mir (daytonski mir, versajski mir, Nobelova nagrada za mir)

načrt (Marshallov načrt)
obleganje (obleganje Leningrada)
pariški (pariška komuna)
pomlad (arabska pomlad, pomlad narodov, praška pomlad)
proces (dachavski proces, nürnberški procesi, Nagodetov proces)
revolucija (francoska revolucija, marčna revolucija, oktobrska revolucija)
Stalingrad (bitka za Stalingrad)
stalingrajski (stalingrajska bitka)
tabor (vižmarski tabor)
Trajanova vrata (bitka pri Trajanovih vratih)
vatikanski (vatikanski koncil, vatikanski sporazum)
vietnamski (vietnamska vojna)
vojna (balkanske vojne, desetdnevna vojna, druga svetovna vojna, osamosvojitvena vojna,

*prva svetovna vojna, tridesetletna vojna,
trojanska vojna, zalivska vojna*

vstaja (ilindenska vstaja, varšavska vstaja)

Pravopisne zanimivosti

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **49** slovarskih sestavkov, ki izhajajo iz težav, zaznanih v Jezikovni svetovalnici Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU.

Geslovnik tega sklopa je sestavljen iz vprašanj, ki pri obravnavi drugih problemskih sklopov verjetno ne bodo v ospredju, npr.:

- poimenovanja sodobnih virusov in bolezni, nastala iz lastnih imen ali ne (*ebola, marburg, zika*),
- spremembe v kodifikaciji glede pravopisno-slovničnih vprašanj, npr. zapis (*prekaren, pletna, ekofeminizem, evroarktični, čutnodomišljjski*),
- odločitev o rabi začetnice (*smrkec, jedi*),
- sprememba slovničnih kategorij (*starš – starši; karitas m, ž; vodja m, ž*),
- sklanjanje (*kjevri, Hofer*),
- podomačitev (*Camino – kamino*).

V letu 2021 je bil sklop dopolnjen z izrazjem, ki smo ga obravnavali v času epidemije koronavirusne bolezni (22):

- imena cepiv in njihovih proizvajalcev (*AstraZeneca, BioNTech, Comirnaty, Janssen, Johnson & Johnson, Moderna, Pfizer, Vaxzevria*);
- kratice in iz njih nastala poimenovanja (*covid-19, COVID-19, kovid, mers, MERS, mRNA, PCR, PCT, sars, SARS*);
- stvarna lastna imena oz. imena programov za sestankovanje na daljavo (*Teams, Zoom*).

NOVOSTI:

Leksika, obdelana v tem problemskem sklopu, je bodisi nova bodisi – še pogosteje – odstopa od rešitev v predhodnih kodifikacijah, zato so slovarske ponazoritve usmerjene predvsem v problem, zaradi katerega je beseda uslovarjena, npr. metonimični prenosi v relaciji proizvajalec cepiva – cepivo (*cepiti se z AstraZeneco*), prehajanje nečrkovalnih kratic med navadne besede (*COVID-19 > covid-19 > kovid*), pomensko razlikovanje med virusom in boleznijo, dvojno kodiranje množine pri prevzetih imenih računalniških programov (*Teams – Teamsi*) ipd.

SKLIC NA SP 2001:

Slovar

SLOVARSKI PRIKAZ:

BioNTech -a [bijóntek] m; stvarno ime

|podjetje|: [V/Pri BioNTechu priporočajo poživitveni odmerek cepiva](#); kot prilastek, v imenovalniku [direktor nemškega biotehnološkega podjetja BioNTech](#)

{B} BioNTechov

{O} EDNINA: im. BioNTech, rod. BioNTecha, daj. BioNTechu, tož. BioNTech, mest. pri BioNTechu, or. z BioNTechom; DVOJINA: im. BioNTecha, rod. BioNTechov, daj.

BioNTechoma, tož. BioNTecha, mest. pri BioNTechih, or. z BioNTechoma; MNOŽINA: im.

BioNTechi, rod. BioNTechov, daj. BioNTechom, tož. BioNTeche, mest. pri BioNTechih, or. z BioNTechi

SVETOVALNICA: <https://svetovalnica.zrc-sazu.si/topic/5430/izgovor-imen-proizvajalcev-in-cepiv-proti-covidu-19-pfizer-biontech-vaxzevria-comirnaty-janssen>

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: stvarna imena; pravopisne zanimivosti

covid-19 covida-19 [kôvid-devétnajst in kóvid-devétnajst tudi kôvid-devetnájst in kóvid-devetnájst] m; kratica

[bolezen]: [epidemija covida-19](#); [ukrepanje proti covidu-19](#); [Za covidom-19 zboli precej manj otrok kot odraslih](#)

(< **COVID-19**)

{O} EDNINA: im. covid-19, rod. covida-19, daj. covidu-19, tož. covid-19, mest. pri covidu-19, or. s covidom-19

SVETOVALNICA: <https://svetovalnica.zrc-sazu.si/topic/4235/kako-pisati-in-sklanjati-izraze-koronavirus-in-bolezen-covid-19-ali-koronavirusna-bolezen-2019>

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: izkratične besede; pravopisne zanimivosti

mRNA mRNA-ja tudi mRNA -- [mərənəá in mərənəá, rod. mərənəája in mərənəája, or. z mərənəájem in z mərənəájem] m; kratica

[informacijska RNA]: [Prisotnost mRNA ni dokaz, da protein dejansko nastane](#); kot prilastek, v imenovalniku [tehnologija mRNA](#); v pridevniški rabi [mRNA cepivo](#); ☉ angl. *messenger RNA*

{O} EDNINA: im. mRNA, rod. mRNA-ja tudi mRNA, daj. mRNA-ju tudi mRNA, tož. mRNA, mest. pri mRNA-ju tudi pri mRNA, or. z mRNA-jem tudi z mRNA; DVOJINA: im. mRNA-ja tudi mRNA, rod. mRNA-jev tudi mRNA, daj. mRNA-jema tudi mRNA, tož. mRNA-ja tudi mRNA, mest. pri mRNA-jih tudi pri mRNA, or. z mRNA-jema tudi z mRNA; MNOŽINA: im. mRNA-ji tudi mRNA, rod. mRNA-jev tudi mRNA, daj. mRNA-jem tudi mRNA, tož. mRNA-je tudi mRNA, mest. pri mRNA-jih tudi pri mRNA, or. z mRNA-ji tudi z mRNA

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: kratice; pravopisne zanimivosti

Teams· -a [tíms] m; stvarno ime

[dolgo ime Microsoft Teams]; [računalniški program]: [Začnimo pogovor v Teamsu](#); kot prilastek, v imenovalniku [V minulih mesecih smo večino sestankov izvedli z orodjem Teams](#)

{B} Teamsov

{O} EDNINA: im. Teams, rod. Teamsa, daj. Teamsu, tož. Teams, mest. pri Teamsu, or. s Teamsom; DVOJINA: im. Teamsa, rod. Teamsov, daj. Teamsoma, tož. Teamsa, mest. pri Teamsih, or. s Teamsoma; MNOŽINA: im. Teamsi, rod. Teamsov, daj. Teamsom, tož. Teamse, mest. pri Teamsih, or. s Teamsi

SVETOVALNICA: https://svetovalnica.zrc-sazu.si/topic/5424/sklanjanje-imen-teams?_=1636105391956

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: stvarna imena; pravopisne zanimivosti

Teams: -ov [tíms] m mn.; stvarno ime

|dolgo ime Microsoft Teams|; |računalniški program|: [prva prijava v Teamse](#); [posodobitve funkcij v Teamsih](#)

{O} MNOŽINA: im. Teams, rod. Teamsov, daj. Teamsom, tož. Teamse, mest. pri Teamsih, or. s Teamsi

SVETOVALNICA: https://svetovalnica.zrc-sazu.si/topic/5424/sklanjanje-imena-teams?_=1636105391956

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: stvarna imena; pravopisne zanimivosti

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

<i>alumen</i>	<i>jedijev</i>	<i>prekaren</i>
<i>AstraZeneca</i>	<i>Johnson & Johnson</i>	<i>sars</i>
<i>BioNTech</i>	<i>kamino in camino</i>	<i>SARS</i>
<i>Camino</i>	<i>karitas (m)</i>	<i>smrkec</i>
<i>Comirnaty</i>	<i>karitas (ž)</i>	<i>starš</i>
<i>covid-19</i>	<i>kovid</i>	<i>Teams</i>
<i>COVID-19</i>	<i>kjevri</i>	<i>telebajsek</i>
<i>čikungunja</i>	<i>marburg</i>	<i>Vaxzevria</i>
<i>denga</i>	<i>mers</i>	<i>vinksica</i>
<i>Dominique (m)</i>	<i>MERS</i>	<i>vodja (m)</i>
<i>Dominique (ž)</i>	<i>Moderna</i>	<i>vodja (ž)</i>
<i>ebola</i>	<i>mRNA</i>	<i>vodjev</i>
<i>ekofeminizem</i>	<i>mumin</i>	<i>vodjin</i>
<i>evroarktični</i>	<i>PCR</i>	<i>zika</i>
<i>Hofer</i>	<i>PCT</i>	<i>Zoom</i>
<i>Janssen</i>	<i>Pfizer</i>	
<i>jedi</i>	<i>pletna</i>	

Prebivalska imena (države, celine, pokrajine, otoki)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **494** iztočnic.

Gre za imena prebivalcev in prebivalk držav (420), celin (26), pokrajin (8) in otokov (10). Nastal je na osnovi nabora iztočnic problemskih sklopov »Imena držav«, »Imena celin« in »Imena pokrajin, otokov«.

Plemenska imena so obravnavana v posebnem sklopu (gl. problemski sklop »Prebivalska imena (plemena, ljudstva, narodi, etnične skupine)«).

Zaradi slabe zastopanosti posameznih imen v rabi smo seznam že kodificiranih imen v *Slovenskem pravopisu* 2001 preverjali (a) s sodobnim korpusnim gradivom, (b) z gradivom v virih, ki obravnavajo problematiko tvorbe prebivalskih imen (*Popravopis* S. Lenarčiča 2004), ali v virih, ki predlagajo drugačne ali potrjujejo predlagane tvorjenke (D. Kladnik, *Slovar slovenskih eksonimov*; D. Perko in D. Kladnik, *Slovenska imena držav*), (c) s starejšimi slovenskimi viri (starejši pravopisi in portal dLib). Pogostnost rabe posameznih pogostejših besedotvornih različic je bila preverjena v korpusu *Gigafida* 2.0.

V rastočem slovarju bodo v prihodnjih fazah dodajanja iztočnic zajeta prebivalska imena po problemskih sklopih izhodiščnih gesel (prebivalci pokrajin, mest, otokov itd.).

NOVOSTI:

Navajanje prebivalskih imen kot samostojnih iztočnic (in sicer tako moške kot ženske oblike) je novost v primerjavi s prejšnjimi priročniki. V SP 2001 so bila prebivalska imena iz imen držav navedena le znotraj besedotvornih gesel, niso pa bila uvrščena med samostojne iztočnice.

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje naglašanih sklonskih oblik v vseh številih, saj so vsa imena opremljena z naglasno-pregibnostnimi vzorci v vseh sklonih in številih. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja, ki so sicer v rabi redke oz. se redko uresničujejo.

Nekatera prebivalska imena imajo večbesedno dvojnico (*Južnokorejec / Južni Korejec, Južnokorejka / Južna Korejka, Južnosudanec / Južni Sudanec, Južnosudanka / Južna Sudanka*), kar je rezultat težnje po razlikovanju med državami s podobnimi poimenovanji (*Južna Koreja* proti *Severna Koreja, Vzhodni Kongo* proti *Zahodni Kongo* itd.), ki se je uveljavilo že v SP 2001.

Pri redigiranju iztočnic smo v primerjavi z normo v SP 2001 uvedli določene spremembe. Nekatera prebivalska imena imajo spremenjena naglasna mesta, ki so rezultat drugačne rabe (npr. dvonaglasnost pri *Júžnoafričán, Srédnjeafričán*, izpust kratkega naglasa pri *Američán, Hondurašán, Iračán* itd.). Izpustili smo nekatere časovno zaznamovane različice (*Mehikanec*).

Novost v slovarju so tista imena in/ali njihove dvojnice, ki prej niso bile navedene, zdaj pa jih izkazuje raba (*Burkinafasec – Burkinec*). Dvojnice pri prebivalskih imenih so povezane v okviru istega slovarskega sestavka: *Etiopijec – Etiopec, Etopijka – Etiopka; Samoanec – Samojec, Samoanka – Samojka; Laošan – Laožan, Laošanka – Laožanka* itd. Nekatero različico so povezane tudi s spremembo imena države (*Saudova Arabija: Saudec/Saudijec*) ali s sistemskim poenotenjem besedotvornih možnosti (*Slonokoščenoobalec – Slonokoščeneec*).

V *ePravopisu* ni prebivalskih imen iz držav z zapletenejšimi imeni, saj je njihov raba vprašljiva. Napotek za njihovo poimenovanje je mogoče najti v zgledih pri posameznih državah (*Sveti Tomaž in Princ: prebivalci Svetega Tomaža in Princa*).

Slovarski sestavek se zaključi s podatkom o izhodiščni besedi (imenu države), iz katere je izpeljano prebivalsko ime (*Afganistanka* < *Afganistan*).

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 50, 51.

SLOVARSKI PRIKAZ:

Dalmatínka -e ž; ime bitja, prebivalsko ime

Oče se je poročil z Dalmatinko; Uživala je v družbi mladih Dalmatink

(< **Dalmacija**)

{B} Dalmatinkin

{O} EDNINA: im. Dalmatínka, rod. Dalmatínke, daj. Dalmatínki, tož. Dalmatínko, mest. pri Dalmatínki, or. z Dalmatínko; DVOJINA: im. Dalmatínki, rod. Dalmatínk, daj. Dalmatínkama, tož. Dalmatínki, mest. pri Dalmatínkah, or. z Dalmatínkama; MNOŽINA: im. Dalmatínke, rod. Dalmatínk, daj. Dalmatínkam, tož. Dalmatínke, mest. pri Dalmatínkah, or. z Dalmatínkami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: prebivalska imena

Gorénjec -jca m; ime bitja, prebivalsko ime

Oče je bil Gorenjec; tradicionalna noša Gorenjcev; Muzej je objavil razpis o zbiranju vicev in šal o Gorenjcih; v prenesenem pomenu |pripadnik športnega kluba iz/z Gorenjskega|: zmaga Gorenjcev

(< **Gorenjska, Gorenjsko**)

{B} Gorenjčev

{O} EDNINA: im. Gorénjec, rod. Gorénjca, daj. Gorénjcu, tož. Gorénjca, mest. pri Gorénjcu, or. z Gorénjcem; DVOJINA: im. Gorénjca, rod. Gorénjcev, daj. Gorénjcema, tož. Gorénjca, mest. pri Gorénjcih, or. z Gorénjcema; MNOŽINA: im. Gorénjci, rod. Gorénjcev, daj. Gorénjcem, tož. Gorénjce, mest. pri Gorénjcih, or. z Gorénjci

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: prebivalska imena

Goričán -a in **Goričàn** -ána m; ime bitja, prebivalsko ime

Palača je zgrajena po načrtih Goričana Nikolaja Pacassija; Soča je priljubljeno kopališče Goričanov; v prenesenem pomenu |pripadnik športnega kluba iz/z Goriške|: Prvo tekmo bodo Goričani igrali doma

(< **Gorica, Goriška, Goriško**)

{B} Goričanov

{O} EDNINA: im. Goričán in Goričàn, rod. Goričána, daj. Goričánu, tož. Goričána, mest. pri Goričánu, or. z Goričánom; DVOJINA: im. Goričána, rod. Goričánov, daj. Goričánoma, tož. Goričána, mest. pri Goričánih, or. z Goričánoma; MNOŽINA: im. Goričáni, rod. Goričánov, daj. Goričánom, tož. Goričáne, mest. pri Goričánih, or. z Goričáni

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: prebivalska imena

Sovjét -a m; ime bitja, prebivalsko ime

Vzhodni del Berlina so Sovjeti vključili v Nemško demokratično republiko; vesoljska tekma Američanov in Sovjetov; prim. **sovjet**

(< **Sovjetska zveza**)

{B} Sovjetov

{O} EDNINA: im. Sovjét, rod. Sovjéta, daj. Sovjétu, tož. Sovjéta, mest. pri Sovjétu, or. s Sovjétom; DVOJINA: im. Sovjéta, rod. Sovjétov, daj. Sovjétoma, tož. Sovjéta, mest. pri Sovjétih, or. s Sovjétoma; MNOŽINA: im. Sovjéti, rod. Sovjétov, daj. Sovjétom, tož. Sovjéte, mest. pri Sovjétih, or. s Sovjéti

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: prebivalska imena

Zasávka -e ž; ime bitja, prebivalsko ime

Ob kulturnem prazniku je predsednik nagovoril Zasavke in Zasavce; v prenesenem pomenu |pripadnica športnega kluba iz Zasavja|: **Zasavke so bile uspešne v boju za peto mesto**

(< **Zasavje**)

{B} Zasavkin

{O} EDNINA: im. Zasávka, rod. Zasávke, daj. Zasávki, tož. Zasávko, mest. pri Zasávki, or. z Zasávko; DVOJINA: im. Zasávki, rod. Zasáv, daj. Zasávka, tož. Zasávki, mest. pri Zasávkah, or. z Zasávka; MNOŽINA: im. Zasávke, rod. Zasáv, daj. Zasávkam, tož. Zasávke, mest. pri Zasávkah, or. z Zasávkami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: prebivalska imena

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Abesinec

Abesinka

Afganistanec

Afganistanka

Afričan

Afričanka

Albanec

Albanka

Alžirec

Alžirka

Američan

Američan

Američanka

Američanka

Andorec

Andorka

Angloameričan

Angloameričanka

Angolec

Angolka

Antigovec

Antigovec

Antigovka
Antigovka
Argentinec
Argentinka
Armenec
Armenka
Avstralec
Avstralec
Avstralka
Avstralka
Avstrijec
Avstrijka
Azerbajdžanec
Azerbajdžanka
Azijec
Azijka
Bahamec
Bahamka
Bahrajnčan
Bahrajnčanka
Bangladeševec
Bangladeševka
Barbadošan
Barbadošanka
Barbudec
Barbudec
Barbudka
Barbudka
Belgijec
Belgijka
Belizejčan
Belizejčanka
Belorus
Belorusinja
Beneška Slovenka
Beneški Slovenec
Beninčan
Beninčanka
Bissauec
Bissauka
Bocvanec
Bocvanka
Bolgar
Bolgarka
Bolivijec
Bolivijka
Bosanec tudi Bosenc
Bosanka tudi Bosenka
Brazilec
Brazilka
Britanec
Britanka
Brunejec
Brunejka
Burkinec tudi Burkinfasec
Burkinka tudi Burkinfaska

Burmanec
Burmanka
Burundijec
Burundijka
Butanec
Butanka
Čadovec
Čadovka
Čeh
Čehinja
Čehoslovak
Čehoslovakinja
Čilenec
Čilenka
Ciprčan
Ciprčanka
Črnogorec
Črnogorka
Dalmatinec
Dalmatinka
Danec
Danka
Dolenjec
Dolenjka
Dominičan
Dominičanka
Dominikanec
Dominikanka
Džibutčan
Džibutčanka
Egipčan (stari Egipčani)
Egipčanka (stare Egipčanke)
Ekvadorec
Ekvadorka
Ekvatorialnogvinejec tudi Ekvatorialni Gvinejec
Ekvatorialnogvinejka tudi Ekvatorialna
Gvinejka
Emiratčan
Emiratčanka
Eritrejec
Eritrejka
Estonec
Estonka
Esvatinec
Esvatinka
Etiopijec in Etiopec
Etiopijka in Etiopka
Evrazijec
Evrazijka
Evropejec
Evropejka
Fidžijec
Fidžijka
Filipinec
Filipinka
Finec

Finka
Francoz
Francozinja
Gabonec
Gabonka
Gambijec
Gambijka
Ganec
Ganka
Gorenjec
Gorenjka
Goričan
Goričanka
Grenadčan
Grenadčanka
Grk (stari Grki)
Grkinja (stare Grkinje)
Gruzijec in Gruzinec
Gruzijka in Gruzinka
Gvajanec
Gvajanka
Gvatemalec
Gvatemalka
Gvinejec
Gvinejka
Haitijec
Haitijka
Hercegovec
Hercegovec
Hercegovka
Hercegovka
Holandec
Holandka
Hondurašan
Hondurašanka
Hrvat
Hrvatica
Indijec
Indijka
Indonezijec
Indonezijka
Iračan
Iračanka
Iranec
Iranka
Irec
Irka
Islandec
Islandka
Italijan
Italijanka
Izraelec
Izraelka
Jamajčan
Jamajčanka
Japonec

Japonka
Jemenec
Jemenka
Jordanec
Jordanka
Južnoafričan
Južnoafričanka
Južnoameričan
Južnoameričanka
Južnokorejec tudi Južni Korejec
Južnokorejka tudi Južna Korejka
Južnosudanec tudi Južni Sudanec
Južnosudanka tudi Južna Sudanka
Kambodžan
Kambodžanka
Kamerunec
Kamerunka
Kanadčan
Kanadčanka
Katarec
Katarka
Kazahstanec
Kazahstanka
Kenijec
Kenijka
Kirgiz
Kirgizijka
Kirgizistanec
Kirgizistanka
Kiribatijec
Kiribatijka
Kitajec
Kitajka
Kolumbijec
Kolumbijka
Komorčan
Komorčanka
Kongovec
Kongovka
Korošec
Korošica
Kosovec
Kosovka
Kostaričan
Kostaričanka
Kubanec
Kubanka
Kuvajtčan
Kuvajtčanka
Lah
Laožan tudi Laošan
Laožanka tudi Laošanka
Latinoameričan
Latinoameričanka
Latvijec
Latvijka

Lesotec
Lesotka
Libanonec
Libanonka
Liberijec
Liberijka
Libijec
Libijka
Lihtenštajnc
Lihtenštajnka
Litovec tudi Litvanec
Litovka tudi Litvanka
Luksemburčan
Luksemburžanka
Madagaskarec
Madagaskarka
Madžar
Madžarka
Makedonec
Makedonka
Malavijec
Malavijka
Maldivijec in Maldivec
Maldivijka in Maldivka
Malezijec
Malezijka
Malijec
Malijka
Maltežan
Maltežanka
Maročan
Maročanka
Marshallovec
Marshallovka
Marsovec
Marsovka
Mavretanec
Mavretanka
Mavricijčan
Mavricijčanka
Mehičan
Mehičanka
Mezoameričan
Mezoameričanka
Mikronezijec
Mikronezijka
Mjanmarec
Mjanmarka
Moldavijec in Moldavec
Moldavijka in Moldavka
Monačan
Monačanka
Mongolec
Mongolka
Mozambičan
Mozambičanka
Namibijec
Namibijka
Naurujčan
Naurujčanka
Nemec (kočevski Nemci)
Nemka
Nepalec
Nepalka
Nigerijec
Nigerijka
Nigr
Nigrka
Nikaragovec
Nikaragovka
Nizozemec
Nizozemka
Njašan
Njašanka
Norvežan
Norvežanka
Notranjec
Notranjka
Novogvinejec
Novogvinejka
Novozelanc
Novozelandka
Oceanijec
Oceanijka
Omanec
Omanka
Pakistanec
Pakistanka
Palavčan
Palavčanka
Palestinec
Palestinka
Panamec
Panamka
Papuanec
Papuanka
Paragvajec
Paragvajka
Perujec tudi Peruanec
Perujka tudi Peruanka
Perzijec
Perzijka
Podravec
Podravka
Poljak
Poljakinja
Pomurec
Pomurka
Portugalec
Portugalka
Posavec
Posavka

<i>Prekmurec</i>	<i>Štajerka</i>
<i>Prekmurka</i>	<i>Sudanec</i>
<i>Primorec</i>	<i>Sudanka</i>
<i>Primorka</i>	<i>Surinamec</i>
<i>Romun</i>	<i>Surinamka</i>
<i>Romunka</i>	<i>Svazijec</i>
<i>Ruandec</i>	<i>Svazijka</i>
<i>Ruandka</i>	<i>Šved</i>
<i>Rus</i>	<i>Švedinja</i>
<i>Rusinja</i>	<i>Svetolucijec</i>
<i>Salomonec</i>	<i>Svetolucijka</i>
<i>Salomonka</i>	<i>Švicar</i>
<i>Salvadorec</i>	<i>Švicarka</i>
<i>Salvadorka</i>	<i>Tadžikistanec</i>
<i>Samoanec in Samojec</i>	<i>Tadžikistanka</i>
<i>Samoanka in Samojska</i>	<i>Tajec</i>
<i>Sanmarinec</i>	<i>Tajka</i>
<i>Sanmarinka</i>	<i>Tajvanec</i>
<i>Saudec in Saudijec</i>	<i>Tajvanka</i>
<i>Saudka in Saudijka</i>	<i>Tanzanijec</i>
<i>Sejšelec</i>	<i>Tanzanijka</i>
<i>Sejšelka</i>	<i>Tobagovec</i>
<i>Senegalec</i>	<i>Tobagovec</i>
<i>Senegalka</i>	<i>Tobagovka</i>
<i>Severnoameričan tudi Severni Američan</i>	<i>Tobagovka</i>
<i>Severnoameričanka tudi Severna Američanka</i>	<i>Togovec</i>
<i>Severnokorejec tudi Severni Korejec</i>	<i>Togovka</i>
<i>Severnokorejka tudi Severna Korejka</i>	<i>Tongovec</i>
<i>Siamec</i>	<i>Tongovka</i>
<i>Siamka</i>	<i>Trinidadčan</i>
<i>Sierraleonec</i>	<i>Trinidadčan</i>
<i>Sierraleonka</i>	<i>Trinidadčanka</i>
<i>Singaporec tudi Singapurčan</i>	<i>Trinidadčanka</i>
<i>Singapurka tudi Singapurčanka</i>	<i>Tunizijec</i>
<i>Sirec in Sirijec</i>	<i>Tunizijka</i>
<i>Sirka in Sirijka</i>	<i>Turek</i>
<i>Slonokoščenoobalec in Slonokoščeneč</i>	<i>Turkinja</i>
<i>Slonokoščenoobalka in Slonokoščenska</i>	<i>Turkmenec</i>
<i>Slovak</i>	<i>Turkmenistanec</i>
<i>Slovakinja</i>	<i>Turkmenistanka</i>
<i>Slovenec</i>	<i>Turkmenka</i>
<i>Slovenka</i>	<i>Tuvalujec</i>
<i>Somalec in Somalijec</i>	<i>Tuvalujka</i>
<i>Somalka in Somalijka</i>	<i>Ugandčan</i>
<i>Sovjet</i>	<i>Ugandčanka</i>
<i>Španec</i>	<i>Ukrajinec</i>
<i>Španka</i>	<i>Ukrajinka</i>
<i>Srb</i>	<i>Urugvajec</i>
<i>Srbkinja</i>	<i>Urugvajka</i>
<i>Srednjeafričan</i>	<i>Uzbekistanec</i>
<i>Srednjeafričanka</i>	<i>Uzbekistanka</i>
<i>Srednjeameričan</i>	<i>Vanuatujec</i>
<i>Srednjeameričanka</i>	<i>Vanuatujka</i>
<i>Šrilančan</i>	<i>Vatikanec</i>
<i>Šrilančanka</i>	<i>Vatikanka</i>
<i>Štajerec</i>	<i>Venezuelec</i>

Venezuelka
Vietnamec
Vietnamka
Vzhodnokongovec tudi Vzhodni Kongovec
Vzhodnokongovka tudi Vzhodna Kongovka
Vzhodnotimorec
Vzhodnotimorka
Zahodnokongovec tudi Zahodni Kongovec
Zahodnokongovka tudi Zahodna Kongovka
Zahodnosaharec
Zahodnosaharka
Zairec

Zairka
Zambijec
Zambijka
Zasavec
Zasavka
Zelenortčan
Zelenortčanka
Zemljan
Zemljanka
Zimbabvejec
Zimbabvejka

Prebivalska imena (iz imen krajev)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **25** iztočnic.

Pri vseh redakcijah krajevnih imen je v slovarju besedotvorno gnezdo, v katerem so podatki o prebivalskih imenih in pridevniki iz njih ter pridevniki na *-ski/-ški*.

Samostojne iztočnice so tista imena prebivalcev in prebivalk krajev, pri katerih smo opazili omahovanje pri zapisu, rabi obrazila ... in so razmeroma pogosto rabljena:

- (1) besedotvorne dvojnice (*Atenec* in *Atenčan*);
- (2) imena, pri katerih prihaja do glasovnih premen (*Parižan*, *Pražan*, *Rižan*);
- (3) imena, ki imajo variantne oblike (*Vzhodni Berlinčan* – *Berlinčan*; *stari Rimljan* – *Rimljan*).

Geslovnik se bo še dopolnjeval.

NOVOSTI:

Navajanje prebivalskih imen kot samostojnih iztočnic (in sicer tako moške kot ženske oblike) je novost v primerjavi s prejšnjimi priročniki. V SP 2001 so bila prebivalska imena iz imen držav navedena le znotraj besedotvornih gesel, niso pa bila uvrščena med samostojne iztočnice, kar pomeni, da niso bila prikazana v skladijskem okolju niti niso bila posebej prikazana z vidika posebnih besednih zvez ali pomenov.

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje naglašanih sklonskih oblik v vseh številih, saj so vsa imena opremljena z naglasno-pregibnostnimi vzorci v vseh sklonih in številih. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja, ki so sicer v rabi redke oz. se redko uresničujejo.

Nekatera prebivalska imena imajo besedotvorno dvojnico, ki se je pomensko osamosvojila, npr. *Atenec*:

- prebivalec *Aten* (*Na Mikonosu, najbolj mondenem grškem otoku, si vsak premožen Atenec/Atenčan želi imeti svojo hišo*)
- prebivalec starih *Aten* (*Vse življenje svobodnih Atencev se je odvijalo v okviru patriarhalne družine*)

Če je ime prebivalca mesta prekrivno z imenom pokrajine ali države, je v redakciji to ponazorjeno, npr. *Rimljan*:

- prebivalec *Rima* (*Znameniti kolosej Rimljani uporabljajo danes za džoging*)
- prebivalec starega *Rima*, predstavnik rimskega imperija (*Avtor prvih zapisov o sfingi je Rimljan Plinij Starejši; kip Rimljana s togo; Pavlova pisma Rimljanom ...*)

V stalnih besednih zvezah se imena prebivalcev krajev lahko pomensko osamosvojijo ali zgolj poudarjajo oddaljenost od sodobnega pomena besede:

- *stari Rimljani* = Rimljani do razpada rimskega imperija
- *stari Atenci* = prebivalci antičnih *Aten* do začetka 5. stoletja

Slovarski sestavek se zaključuje s podatkom o izhodiščni besedi (imenu kraja), iz katere je izpeljano prebivalsko ime (*Rižanka* < *Riga*).

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 50, 51.

SLOVARSKI PRIKAZ:

Aténc -nca in **Aténčan** -a m; ime bitja, prebivalsko ime

|prebivalec Aten|: Na Mikonosu, najbolj mondenem grškem otoku, si vsak premožen Atenec/Aténčan želi imeti svojo hišo; |prebivalec starih Aten|: Vse življenje svobodnih Atencev se je odvijalo v okviru patriarhalne družine; stari Atenci |prebivalci antičnih Aten, do začetka 5. stoletja|: Še danes veljajo stari Atenci za očete demokracije

(< **Atene**)

{B} Atenčev in Atenčanov

{O} EDNINA: im. Aténc in Aténcan, rod. Aténcia in Aténcana, daj. Aténcu in Aténcanu, tož. Aténcia in Aténcana, mest. pri Aténcu in pri Aténcanu, or. z Aténcem in z Aténcanom; DVOJINA: im. Aténcia in Aténcana, rod. Aténcev in Aténcanov, daj. Aténcema in Aténcanoma, tož. Aténcia in Aténcana, mest. pri Aténcih in pri Aténcanih, or. z Aténcema in z Aténcanoma; MNOŽINA: im. Aténci in Aténcani, rod. Aténcev in Aténcanov, daj. Aténcem in Aténcanom, tož. Aténce in Aténcane, mest. pri Aténcih in pri Aténcanih, or. z Aténci in z Aténcani

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: prebivalska imena

Parizán -a in **Parizàn** -ána m; ime bitja, prebivalsko ime

Kot rojeni Parizán je navdušen nad oblikovanjem; v prenesenem pomenu |pripadnik športnega kluba iz Pariza|: poraz Parizánov

(< **Pariz**)

{B} Parizánov

{O} EDNINA: im. Parizán in Parizàn, rod. Parizána, daj. Parizánu, tož. Parizána, mest. pri Parizánu, or. s Parizánom; DVOJINA: im. Parizána, rod. Parizánov, daj. Parizánoma, tož. Parizána, mest. pri Parizánih, or. s Parizánoma; MNOŽINA: im. Parizáni, rod. Parizánov, daj. Parizánom, tož. Parizáne, mest. pri Parizánih, or. s Parizáni

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: prebivalska imena

Rimlján -a in **Rimljàn** -ána m; ime bitja, prebivalsko ime

|prebivalec Rima|: Znameniti kolosej Rimljani uporabljajo danes za džoging; |prebivalec starega Rima, predstavnik rimskega imperija|: Avtor prvih zapisov o sfingi je Rimljan Plinij Starejši; kip Rimljana s togo; Pavlova pisma Rimljanom; spopad legije Rimljanov z vojsko sužnjev; stari Rimljani |Rimljani do razpada rimskega imperija|: V času starih Rimljanov je bilo kopanje družaben dogodek

(< **Rim**)

{B} Rimljanov

{O} EDNINA: im. Rimlján in Rimljàn, rod. Rimljána, daj. Rimljánu, tož. Rimljána, mest. pri Rimljánu, or. z Rimljánom; DVOJINA: im. Rimljána, rod. Rimljánov, daj. Rimljánoma, tož. Rimljána, mest. pri Rimljánih, or. z Rimljánoma; MNOŽINA: im. Rimljáni, rod. Rimljánov, daj. Rimljánom, tož. Rimljáne, mest. pri Rimljánih, or. z Rimljáni

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: prebivalska imena

Rížan -a m; ime bitja, prebivalsko ime

Največ Rižanov se piše Berzins

(< **Riga**)

{B} Rižanov

{O} EDNINA: im. Rížan, rod. Rížana, daj. Rížanu, tož. Rížana, mest. pri Rížanu, or. z Rížanom;

DVOJINA: im. Rížana, rod. Rížanov, daj. Rížanoma, tož. Rížana, mest. pri Rížanih, or. z Rížanoma;

MNOŽINA: im. Rížani, rod. Rížanov, daj. Rížanom, tož. Rížane, mest. pri Rížanih, or. z Rížani

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: prebivalska imena

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Atenec (stari Atenci) in Atenčan

Atenka in Atenčanka

Berlinčan

Berlinčanka

Bohinjka

Bruseljčan

Bruseljčanka

Butalec

Butalka

Celjan

Črnjan

Črnjanka

Dunajčan

Dunajčanka

Novomeščan

Parižan

Parižanka

Pražan

Pražanka

Rimljan (stari Rimljani)

Rimljanka (stare Rimljanke)

Rižan

Rižanka

Vogon

Vogonka

Prebivalska imena (plemena, ljudstva, narodi, etnične skupine)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **289** imen pripadnikov in pripadnic plemen, pa tudi imen plemen, kadar se ta razlikujejo od množinske oblike imena moškega spola (*Očipva – Očipvejec* in *Očipvejci*, *Otava – Otavec* in *Otavci*).

Nabor imen je bil narejen na podlagi izpisov iz slovenskih enciklopedij in serije monografij *Ljudstva sveta* (Mladinska knjiga, 1980).

Nabor pripadnikov in pripadnic plemen glede na SP 2001 smo razširili predvsem s pravopisno problematičnimi imeni (*Čeroki*, *Daors*, *Sjuks*, *Suj* ipd.)

NOVOSTI:

Pri redigiranju nismo spreminjali ustaljene prakse in norme SP 2001.

Kot slovarske iztočnice nastopajo edninske oblike imen pripadnikov in pripadnic posameznih plemen. Če je v rabi množinska oblika, je to razvidno iz ponazarjalnih zgledov, sicer pa so v skupino vključene tudi prevzete imenske oblike tipa *Bambara*, *Bantu*, *Čeroki*, *Hazara*, *Hutu*, *Joruba*, *Kečua*, *Merina*, *Nuba*, *Očipva*, *Otava*, *Rohinga*, *Sami*, *Šona*, *Tutsi*, *Zulu*, ki se pojavljajo v skladenjski vlogi desnih prilastkov v imenovalniku, na kar je v ponazoritvi tudi opozorjeno.

Pri nekaterih iztočnicah sta uslovarjeni prevzeta in obrazilno podomačena oblika, npr. *Nervijec* in *Nerv*, ki sta obravnavani v okviru enega slovarskega sestavka kot dvojnici.

Posebno skupino predstavljajo tista imena plemen, ljudstev, pri katerih se obstoječe, v rabi izkazano in ustaljeno ime v okolju, od koder izvira, odklanja kot nekorektno oziroma žaljivo in zanj zato priporočamo ustreznejšo sopomenko, npr.:

Cigan – Rom

Ciganka – Rominja/Romka

Eskim – Inuit

Eskimka – Inuitinja

Laponec – Samijec

Laponka – Samijka

Samojed – Nenec

Samojedka – Nenijka

Žid – Jud

Židinja – Judinja

Uporabniku prijaznejše je dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje naglašanih sklonskih oblik v vseh številih, saj so vsa imena opremljena z onaglašeni pregibnimi vzorci. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja, a uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 1118.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Velika in mala začetnica](#)«

Pravopisna pravila: poglavje »[Prevzete besede in besedne zveze](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

Aborígin -a in **Aborídžin** -a m; ime bitja, prebivalsko ime

[pripadnik ljudstva v Avstraliji]: **Iniciacija je odločilen trenutek za vsakega Aborigina/Aboridžina, ko iz dečka odraste v moža**; v množini **Aborigini/Aboridžini** [ljudstvo v Avstraliji]: **jezik Aboriginov/Aboridžinov**; kot prilastek, v imenovalniku **Osamelec Uluru med avstralskimi domorodci Aborigini/Aboridžinov velja za sveto goro**; prim. **aborigin**

{B} Aborigin in Aboridžin, Aboriginka in Aboridžinka; Aboriginov in Aboridžinov, Aboriginkin in Aboridžinkin; aboriginski in aboridžinski

{O} EDNINA: im. Aborígin in Aborídžin, rod. Aborígina in Aborídžina, daj. Aboríginu in Aborídžinu, tož. Aborígina in Aborídžina, mest. pri Aboríginu in pri Aborídžinu, or. z Aboríginom in z Aborídžinom; DVOJINA: im. Aborígina in Aborídžina, rod. Aboríginov in Aborídžinov, daj. Aboríginoma in Aborídžinoma, tož. Aborígina in Aborídžina, mest. pri Aboríginih in pri Aborídžinih, or. z Aboríginoma in z Aborídžinom; MNOŽINA: im. Aborígini in Aborídžini, rod. Aboríginov in Aborídžinov, daj. Aboríginom in Aborídžinom, tož. Aboríginine in Aborídžine, mest. pri Aboríginih in pri Aborídžinih, or. z Aboríginimi in z Aborídžini

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: prebivalska imena

Aboríginka -e in **Aborídžinka** -e ž; ime bitja, prebivalsko ime

[pripadnica ljudstva v Avstraliji]: **petje Aborigink**; prim. **aboriginka**

{B} Aboriginkin in Aboridžinkin

{O} EDNINA: im. Aboríginka in Aborídžinka, rod. Aboríginke in Aborídžinke, daj. Aboriginki in Aborídžinki, tož. Aboríginko in Aborídžinko, mest. pri Aboríginke in pri Aborídžinke, or. z Aboríginke in z Aborídžinke; DVOJINA: im. Aboríginke in Aborídžinke, rod. Aboríginke in Aborídžinke, daj. Aboríginke in Aborídžinke, tož. Aboríginke in Aborídžinke, mest. pri Aboríginke in pri Aborídžinke, or. z Aboríginke in z Aborídžinke; MNOŽINA: im. Aboríginke in Aborídžinke, rod. Aboríginke in Aborídžinke, daj. Aboríginke in Aborídžinke, tož. Aboríginke in Aborídžinke, mest. pri Aboríginke in pri Aborídžinke, or. z Aboríginke in z Aborídžinke

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: prebivalska imena

Amazónka¹ -e ž; prebivalsko ime

[ime pripadnice grškega bajeslovnega plemena]: **bojevita Amazonka; otoško domovanje plemena Amazonk**; prim. **amazonka**

{B} Amazonkin; amazonski

{O} EDNINA: im. Amazónka, rod. Amazónke, daj. Amazónki, tož. Amazónko, mest. pri Amazónki, or. z Amazónko; DVOJINA: im. Amazónki, rod. Amazónk, daj. Amazónkama, tož. Amazónki, mest. pri Amazónkah, or. z Amazónkama; MNOŽINA: im. Amazónke, rod. Amazónk, daj. Amazónkam, tož. Amazónke, mest. pri Amazónkah, or. z Amazónkami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: prebivalska imena

Cigán -a in **Cigàn** -ána m; ime bitja, prebivalsko ime

[pripadnik etnične skupine], ustrežneje *Rom*: **Veščine prerokovanja se je naučila pri potujočem Ciganu** ustrežneje **Romu**; v množini **Romi** |etnična skupina|: **kulturna dediščina andaluzijskih Ciganov** ustrežneje **Romov**

{B} Cigan, Ciganka; Ciganov, Cigankin; ciganski

{O} EDNINA: im. Cigán in Cigàn, rod. Cigán, daj. Cigánu, tož. Cigána, mest. pri Cigánu, or. s Cigánom; DVOJINA: im. Cigána, rod. Cigánov, daj. Cigánoma, tož. Cigána, mest. pri Cigánih, or. s Cigánoma; MNOŽINA: im. Cigáni, rod. Cigánov, daj. Cigánom, tož. Cigáne, mest. pri Cigánih, or. s Cigáni

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: prebivalska imena; družbeno občutljiva imena/poimenovanja

Čeróki -- m; prebivalsko ime

[severnoameriško indijansko pleme]: kot prilastek, v imenovalniku **deček iz plemena Čeroki**; ☉ angl. *Cherokee*

{B} Čerokijec in Čeroki, Čerokinja; Čerokijčev in Čerokijev, Čerokijkin; čerokijski

{O} EDNINA: im. Čeróki, rod. Čeróki, daj. Čeróki, tož. Čeróki, mest. pri Čeróki, or. s Čeróki

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: prebivalska imena

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

<i>Abhazijec</i>	<i>Ambarka</i>
<i>Abhazijka</i>	<i>Amharec</i>
<i>Aborigin</i> in <i>Aboridžin</i>	<i>Amharka</i>
<i>Aboriginka</i> in <i>Aboridžinka</i>	<i>Amorit</i>
<i>Afar</i>	<i>Amoritinja</i>
<i>Afarka</i>	<i>Anglosas</i>
<i>Ajmar</i>	<i>Anglosasinja</i>
<i>Ajmarka</i>	<i>Ant</i>
<i>Akvitanec</i>	<i>Antka</i> in <i>Antinja</i>
<i>Akvitanka</i>	<i>Apač</i>
<i>Alan</i>	<i>Apačinja</i>
<i>Alanka</i>	<i>Arijec</i>
<i>Aleman</i>	<i>Asamec</i>
<i>Alemanka</i>	<i>Asamka</i>
<i>Alobrog</i>	<i>Ašant</i>
<i>Alobroginja</i>	<i>Ašantka</i>
<i>Amazonka</i>	<i>Aškenaz</i>
<i>Ambar</i>	<i>Aškenazinja</i>

<i>Atrebat</i>	<i>Gotinja</i>
<i>Atrebatka</i>	<i>Grmičar</i>
<i>Avar</i>	<i>Grmičarka</i>
<i>Avarka</i>	<i>Gurung</i>
<i>Aztek</i>	<i>Gurunginja</i>
<i>Aztekinja</i>	<i>Havs</i>
<i>Balt</i>	<i>Havsinja</i>
<i>Baltinja</i>	<i>Hazar</i>
<i>Bambar</i>	<i>Hazara</i>
<i>Bambara</i>	<i>Hazarka</i>
<i>Bambarka</i>	<i>Helvet</i>
<i>Bantu</i>	<i>Helvetinja</i>
<i>Bantujec</i>	<i>Hetit</i>
<i>Bantujka</i>	<i>Hetitka in Hetitinja</i>
<i>Bask</i>	<i>Huron</i>
<i>Baskinja</i>	<i>Huronka</i>
<i>Belg</i>	<i>Hutu</i>
<i>Belginja</i>	<i>Hutujec in Hutu</i>
<i>Bengalec</i>	<i>Hutujka</i>
<i>Bengalka</i>	<i>Iilir</i>
<i>Botijec</i>	<i>Iilirka</i>
<i>Botijka</i>	<i>Indijanec</i>
<i>Bur</i>	<i>Indijanka</i>
<i>Burinja</i>	<i>Ink</i>
<i>Bušman</i>	<i>Inkinja</i>
<i>Bušmanka</i>	<i>Inuit</i>
<i>Cigan</i>	<i>Inuitka</i>
<i>Ciganka</i>	<i>Irokez</i>
<i>Cvan</i>	<i>Irokezinja</i>
<i>Cvanka</i>	<i>Jazig</i>
<i>Čerkez</i>	<i>Jaziginja</i>
<i>Čerkezinja</i>	<i>Jorub</i>
<i>Čeroki</i>	<i>Joruba</i>
<i>Čerokijec in Čeroki</i>	<i>Jorubka</i>
<i>Čerokinja</i>	<i>Jud</i>
<i>Dačan</i>	<i>Judinja</i>
<i>Dačanka</i>	<i>Kašub</i>
<i>Daors</i>	<i>Kašubka</i>
<i>Daorsinja</i>	<i>Katalonec</i>
<i>Dravid</i>	<i>Katalonka</i>
<i>Dravidka</i>	<i>Kazah</i>
<i>Eburon</i>	<i>Kazahinja</i>
<i>Eburonka</i>	<i>Kečua</i>
<i>Eskim</i>	<i>Kečujec</i>
<i>Eskimka</i>	<i>Kečujka</i>
<i>Frank</i>	<i>Kikujec</i>
<i>Frankinja</i>	<i>Kikujka</i>
<i>Fulan</i>	<i>Kirkazijec</i>
<i>Fulanka</i>	<i>Kirkazijka</i>
<i>Furlan</i>	<i>Kjov</i>
<i>Furlanka</i>	<i>Kjovinja</i>
<i>Galec</i>	<i>Kmer</i>
<i>Galka</i>	<i>Kmerka</i>
<i>German (stari Germani)</i>	<i>Komanč</i>
<i>Germanka</i>	<i>Komančinja</i>
<i>Got</i>	<i>Kopt</i>

Koptinja
Kurd
Kurdinja
Langobard
Langobardka in Langobardinja
Laponec
Laponka
Lužiška Srbkinja
Lužiški Srb
Maj
Majevka
Malgaš
Malgašinja
Maor
Maorka
Markoman
Markomanka
Masaj
Masajka
Menapijec
Menapijka
Merin
Merina
Merinka
Mohikanec
Mohikanka
Morin
Morinka
Ndebel
Ndebelka
Nenec
Nenka
Nervijec in Nerv
Nervijka
Nuba
Nubinja
Nuristanec
Nuristanka
Ober
Obodrit
Obodritka
Obrinja
Očipva
Očipvejec
Očipvejka
Ostrogot
Ostrogotinja
Otava
Otavec
Otavka
Pariz
Parizka
Paštun
Paštunka
Praslovan
Praslovanka

Rohinga
Rohingejec
Rohingejka
Rom
Roman
Romanka
Rominja in Romka
Rusin
Rusinka
Sabinec
Sabinka
Samarijan
Samarijanka
Samaritan
Samaritanka
Sami
Samijec in Sami
Samijka
Samojed
Samojedka
Saracen
Saracenska
Sas (transilvanski Sasi)
Sasinja
Sefard
Sefardinja
Sjuj
Sjujka
Sjuks
Sjuksinja
Slovan (stari Slovani)
Slovanka
Svahilijec
Svahilijka
Sveb
Svebinja
Šan
Šanka
Šejen
Šejenka
Šerpa
Šerpinja
Šon
Šona
Šonka
Tadžik
Tadžikinja
Tagalog
Tagaloginja
Tamilec tudi Tamil
Tamilka
Tavrisk
Tavriskinja
Tigurin
Tigurinka
Tuareg

Tuareginja
Tutsi
Tutsijec in Tutsi
Tutsijka
Uskok
Uskokinja
Uzbek
Uzbekinja
Vandal
Vandalka
Vend
Vendinja
Viking
Vikinginja
Vizigot

Vizigotinja
Vlah
Vlahinja
Vzhodna Gotinja
Vzhodni Got
Zahodna Gotinja
Zahodni Got
Zapotek
Zapotekinja
Zulu
Zulujec in Zulu
Zulujka
Žid
Židinja

Prevzeta občna poimenovanja

GESLOVNIK:

Problemski sklop, ki obsega **96** občnoimenskih iztočnic, je nastal ob redigiranju zgledov iz predloga poglavja novih pravopisnih pravil »Prevzete besede in besedne zveze«, deloma pa tudi ob redigiranju glasbenih izrazov.

V slovar so vključeni prevzeti občni samostalniki in zveze, ki so lahko pisno podomačeni (npr. *gverila*, *konkvistador*, *nindža*, *selfi*, *šanson*) ali nepodomačeni (*au pair*, *birdie*, *crescendo*, *heavy metal*, *last minute*).

NOVOSTI:

Novost glede na SP 2001 je uveljavljanje uslovarjenih samostalnikov v vlogi nepregibnega pridevniškega prilastka, kar postaja izrazna možnost, sprejemljiva tudi za knjižni jezik. Kljub temu so ob zvezah *bitcoin avtomat* in *underground scena* navedene tudi variantne možnosti: *avtomat za bitcoine* in *undergroundska/undergroundovska scena*. V pridevniški rabi se pojavljajo tudi nekateri glasbeni izrazi, ki so izvorno prislovi oz. prislovne zveze, npr. *a cappella*, *allegro*, *adagio*.

Nekatere iztočnice so v splošnih in pravopisnih slovarjih uslovarjene prvič, npr. *vox populi*, *modus operandi*, *ragdoll*, *art déco*. Številne prinašajo tudi informacijo o razmerju med podomačeno in nepodomačeno različico, npr. *beaujolais* tudi *božole*, *bendžo* tudi *banjo*, *nindža* tudi *ninja*.

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Slovar

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Prevzete besede in besedne zveze](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

au pair¹ -- -- [opêr] m

|oseba, ki v tujini varuje otroke in opravlja gospodinjska dela|: **Dva meseca sem kot au pair delala v Londonu**; v pridevniški rabi **Predlog novele zakona ureja delo tujih au pair varuš**; |dejavnost varstva otrok in gospodinjskih del v tujini|: **Društvo mladim omogoča vključitev v program au pair – varstvo otrok v tujini**; v pridevniški rabi **Au pair agencija je pravi naslov za vse, ki si želijo novih izzivov** variantno *agencija za au pair*

{O} EDNINA: im. au pair, rod. au pair, daj. au pair, tož. au pair, mest. pri au pair, or. z au pair;

DVOJINA: im. au pair, rod. au pair, daj. au pair, tož. au pair, mest. pri au pair, or. z au pair;

MNOŽINA: im. au pair, rod. au pair, daj. au pair, tož. au pair, mest. pri au pair, or. z au pair

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: prevzeta občna poimenovanja

au pair² -- -- [opêr] ž

|oseba ženskega spola, ki v tujini varuje otroke in opravlja gospodinjska dela|: [Prva varuška je bila odlična, naslednje au pair niso bile tako dobre](#)

{O} EDNINA: im. au pair, rod. au pair, daj. au pair, tož. au pair, mest. pri au pair, or. z au pair;

DVOJINA: im. au pair, rod. au pair, daj. au pair, tož. au pair, mest. pri au pair, or. z au pair;

MNOŽINA: im. au pair, rod. au pair, daj. au pair, tož. au pair, mest. pri au pair, or. z au pair

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: prevzeta občna poimenovanja

beaujolais -a tudi božolé -ja [božolé, rod. božoléja] m

|vino|: [Pred odprtjem soda je vinar predstavil lastnosti beaujolaisa](#); [V Franciji pridelujejo beaujolais iz rdečega grozdja sorte gamay](#); kot prilastek, v imenovalniku [Francoski pridelovalci v enem tednu prodajo okrog 50 milijonov litrov vina beaujolais](#)

{O} EDNINA: im. beaujolais tudi božolé, rod. beaujolaisa tudi božoléja, daj. beaujolaisu tudi božoléju, tož. beaujolais tudi božolé, mest. pri beaujolaisu tudi pri božoléju, or. z beaujolaisem in z beaujolaisom tudi z božoléjem; DVOJINA: im. beaujolaisa tudi božoléja, rod. beaujolaisev in beaujolaisov tudi božoléjev, daj. beaujolaisema in beaujolaisoma tudi božoléjema, tož.

beaujolaisa tudi božoléja, mest. pri beaujolaisih tudi pri božoléjih, or. z beaujolaisema in z beaujolaisoma tudi z božoléjema; MNOŽINA: im. beaujolaisi tudi božoléji, rod. beaujolaisev in beaujolaisov tudi božoléjev, daj. beaujolaisem in beaujolaisom tudi božoléjem, tož. beaujolaise tudi božoléje, mest. pri beaujolaisih tudi pri božoléjih, or. z beaujolaisi tudi z božoléji

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: prevzeta občna poimenovanja

bitcoin -a [bítčkôjn] m

|digitalna denarna valuta|: [plačevanje z bitcoini](#); [računalniški sistem za pridobivanje oziroma rudarjenje bitcoinov](#); kot prilastek, v imenovalniku [Vrednost kriptovalute bitcoin je dosegla nov rekord](#); v pridevniški rabi [Svoje prve bitcoine sem kupil na bitcoin bankomatu](#) variantno *bankomatu za bitcoine*

{O} EDNINA: im. bitcoin, rod. bitcoina, daj. bitcoinu, tož. bitcoin, mest. pri bitcoinu, or. z bitcoinom;

DVOJINA: im. bitcoina, rod. bitcoinov, daj. bitcoinoma, tož. bitcoina, mest. pri bitcoinih, or. z bitcoinoma;

MNOŽINA: im. bitcoini, rod. bitcoinov, daj. bitcoinom, tož. bitcoine, mest. pri bitcoinih, or. z bitcoini

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: prevzeta občna poimenovanja

gverila -e ž

|način bojevanja|: [Teren na tem območju omogoča gverilo](#); v prenesenem pomenu [Festival je prikaz dosežkov sodobne umetniške gverile – mladih slovenskih samoukov](#); števno |skupina gverilcev|: [sprava med vojsko in gverilami](#); [Rokovnjači so kot nekakšna gverila, ki je napadala francoskega okupatorja](#); ☉ šp. *guerrilla*

{O} EDNINA: im. gveríla, rod. gveríle, daj. gveríli, tož. gverílo, mest. pri gveríli, or. z gverílo;
DVOJINA: im. gveríli, rod. gveríl, daj. gverílama, tož. gveríli, mest. pri gverílah, or. z gverílama;
MNOŽINA: im. gveríle, rod. gveríl, daj. gverílám, tož. gveríle, mest. pri gverílah, or. z gverílami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: prevzeta občna poimenovanja; španščina

vox populi -- -- [vóks pópuli] m

|mnenje javnosti|: Tudi internetne komentarje lahko razumemo kot obliko vox populi; |anketa, intervju|: Pri metodi vox populi ali glas ljudstva novinar naključnim ljudem postavi ista vprašanja in za objavo izbere najbolj zanimive odgovore

{O} EDNINA: im. vox populi, rod. vox populi, daj. vox populi, tož. vox populi, mest. pri vox populi, or. z vox populi; DVOJINA: im. vox populi, rod. vox populi, daj. vox populi, tož. vox populi, mest. pri vox populi, or. z vox populi; MNOŽINA: im. vox populi, rod. vox populi, daj. vox populi, tož. vox populi, mest. pri vox populi, or. z vox populi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: prevzeta občna poimenovanja

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

<i>a cappella</i>	<i>crescendo</i>
<i>adagio</i>	<i>curriculum vitae</i>
<i>aga</i>	<i>čembalo</i>
<i>akapela</i>	<i>činčila</i>
<i>à la carte</i>	<i>čivava</i>
<i>al fresco</i>	<i>découpage</i> tudi <i>dekupaž</i>
<i>allegro</i>	<i>de facto</i>
<i>alma mater</i>	<i>dingo</i>
<i>ara</i>	<i>drive in</i>
<i>art déco</i>	<i>emu</i>
<i>au pair</i>	<i>faksimile</i>
<i>avokado</i>	<i>falungong</i>
<i>avto (avto leta)</i>	<i>finale</i>
<i>beagle</i>	<i>fin de siècle</i>
<i>beaujolais</i> tudi <i>božole</i>	<i>first minute</i>
<i>bendžo</i> tudi <i>banjo</i>	<i>fortissimo</i>
<i>bienale</i>	<i>futsal</i>
<i>birdie</i>	<i>gavčo</i>
<i>bitcoin</i>	<i>gorgonzola</i>
<i>blues</i> tudi <i>bluz</i>	<i>guru</i>
<i>bodibilder</i> tudi <i>bodybuilder</i>	<i>gverila</i>
<i>bossa nova</i>	<i>haiku</i>
<i>breakdance</i> tudi <i>brejkdens</i>	<i>harambaša</i>
<i>capriccio</i>	<i>heavy metal</i>
<i>chardonnay</i> tudi <i>šardone</i>	<i>ideja</i>
<i>chiaroscuro</i>	<i>jazz in džez</i>
<i>commedia dell'arte</i>	<i>jet set</i>

kadija
kamikaza
kamikaze
karibu
karitas
keš
konklave
last minute
maharadža
mainstream
mezzoforte
milenij
modus operandi
mutsu
nandu
nindža tudi ninja
nouveau riche
opera buffa
paintball
panda
paša

pianissimo
pikador
pop
radža
ragdoll
ragtime
rap in rep
sauvignon tudi sovinjon
selfi
siesta
skejt
skijoring tudi skijöring tudi skijering
soul
spahija
staccato tudi stakato
supernova
šanson
tortilja
underground
vox populi

Pridevniki (iz imen držav, celin, pokrajin, otokov)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega 277 večinoma vrstnih pridevnikov (na *-ski/-ški* in *-ni*) iz imen držav (228), celin (21), pokrajin (11) in otokov (5), nastal je na osnovi nabora iztočnic problemskih sklopov »Imena držav«, »Imena pokrajin, otokov« in »Imena celin«.

Vključeni so pridevniki na *-ski/-ški* in *-ni* (npr. pri *arktičen*, *antarktičen*) iz imen vseh držav in celin sveta, ter nekaterih pokrajin in otokov. Seznam je bil preverjen s pomočjo različnih gradivskih virov, več o njih v opisih pravopisnih kategorij »Imena držav«, »Imena celin«, »Imena pokrajin, otokov« in »Prebivalska imena (iz imen držav, celin, pokrajin, otokov)«.

NOVOSTI:

Pri redigiranju nismo spreminjali ustaljene prakse in norme SP 2001, smo pa v nekaterih primerih dodali nove oblike in/ali dvojnice, ki jih izkazuje aktualna raba. Dvojnica je vpisana v geslu iztočnične oblike in nima lastnega gesla (*etiopijski* – *etiopski*, *burkinski* – *burkinafaški*, *litovski* – *litvanski*, *perujski* – *peruanski*, *maldivijski* – *maldivski*, *bosansko-hercegovski* – *bosensko-hercegovski*). Nekateri pridevniki na *-ski/-ški* imajo spremenjena naglasna mesta, ki so rezultat drugačne rabe (*sálononovootóški*, *sáudsokarábški*). Spremembe pridevnikov v primerjavi z navedbami v SP 2001 so lahko tudi posledica spremembe imena države, iz katerega so tvorjeni, npr. *mavricijski* proti *mauricijski*, *saudovoarabski* proti *savdskoarabski*.

Novost so pridevniki na *-ski/-ški* iz držav, ki prej niso bile vključene v jezikovne priročnike (*palavski*, *tuvalujski*; *antigovski*, *trinidadski*) ali pri katerih prej v besedotvornem gnezdu ni bil naveden pridevnik na *-ski/-ški* (*marshallovootóški*). Nove so tudi navedbe pogostejših stalnih besednih zvez, ki so tipične za določene pridevnike na *-ski/-ški*, seveda če so po značaju pravopisno zanimive, denimo zgodovinski dogodki, denarne enote, ustanove (*Irak: iraška vojna*; *Nova Zelandija: novozelandski dolar*; *Hrvaška: hrvaški sabor*).

Slovarski sestavek se zaključi s podatkom o izhodiščni besedi (imenu države ali celine), iz katere je izpeljan pridevnik na *-ski/-ški* (*albanski* < *Albanija*, *novogvinejski* < *Nova Gvineja*). Pri pridevnikih, kjer je izhodiščnih iztočnic več, uvajamo ločevanje po izhodiščnih iztočnicah, npr. *ameriški* (*Amerika* |celina|, skrajšano ime države), *evropski* (*Evropa* |celina|, nadomestno ime meddržavne zveze). Ločevanje je zaznamovano z nadpisano številko izhodiščne iztočnice.

Vse iztočnice so opremljene z onaglašenimi pregibnimi vzorci v vseh spolih in številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 975.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Velika in mala začetnica](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

aljáški -a -o prid.

aljáški Indijanci; aljaški haski |pes|: dvovprega aljaških haskijev; aljaški malamut |pes|: Ukvarja se z vzrejo aljaških malamutov; prim. **Aljaški zaliv**

(< **Aljaska**)

{O} **moški**: EDNINA: im. aljáški, rod. aljáškega, daj. aljáškemu, tož. aljáški (živostno aljáškega), mest. pri aljáškem, or. z aljáškim; DVOJINA: im. aljáška, rod. aljáških, daj. aljáškima, tož. aljáška, mest. pri aljáških, or. z aljáškima; MNOŽINA: im. aljáški, rod. aljáških, daj. aljáškim, tož. aljáške, mest. pri aljáških, or. z aljáškimi

ženski: EDNINA: im. aljáška, rod. aljáške, daj. aljáški, tož. aljáško, mest. pri aljáški, or. z aljáško; DVOJINA: im. aljáški, rod. aljáških, daj. aljáškima, tož. aljáški, mest. pri aljáških, or. z aljáškima; MNOŽINA: im. aljáške, rod. aljáških, daj. aljáškim, tož. aljáške, mest. pri aljáških, or. z aljáškimi

srednji: EDNINA: im. aljáško, rod. aljáškega, daj. aljáškemu, tož. aljáško, mest. pri aljáškem, or. z aljáškim; DVOJINA: im. aljáški, rod. aljáških, daj. aljáškima, tož. aljáški, mest. pri aljáških, or. z aljáškima; MNOŽINA: im. aljáška, rod. aljáških, daj. aljáškim, tož. aljáška, mest. pri aljáških, or. z aljáškimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevniki

kanárski -a -o prid.

Med sedmimi otoki kanarskega arhipelaga je največji Tenerife; kanarska doga |pes|: Prodám dva mladiča samčka kanarske doge; prim. **Kanarski otoki**, **Kanarski tok**

{O} **moški**: EDNINA: im. kanárski, rod. kanárskega, daj. kanárskemu, tož. kanárski (živostno kanárskega), mest. pri kanárskem, or. s kanárskim; DVOJINA: im. kanárska, rod. kanárskih, daj. kanárskima, tož. kanárska, mest. pri kanárskih, or. s kanárskima; MNOŽINA: im. kanárski, rod. kanárskih, daj. kanárskim, tož. kanárske, mest. pri kanárskih, or. s kanárskimi

ženski: EDNINA: im. kanárska, rod. kanárske, daj. kanárski, tož. kanársko, mest. pri kanárski, or. s kanársko; DVOJINA: im. kanárski, rod. kanárskih, daj. kanárskima, tož. kanárski, mest. pri kanárskih, or. s kanárskima; MNOŽINA: im. kanárske, rod. kanárskih, daj. kanárskim, tož. kanárske, mest. pri kanárskih, or. s kanárskimi

srednji: EDNINA: im. kanársko, rod. kanárskega, daj. kanárskemu, tož. kanársko, mest. pri kanárskem, or. s kanárskim; DVOJINA: im. kanárski, rod. kanárskih, daj. kanárskima, tož. kanárski, mest. pri kanárskih, or. s kanárskima; MNOŽINA: im. kanárska, rod. kanárskih, daj. kanárskim, tož. kanárska, mest. pri kanárskih, or. s kanárskimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevniki

latínoamêriški -a -o in **latínskoamêriški** -a -o prid.

latinoameriški/latinskoameriški plesi; Jorge Luis Borges velja za največjega mojstra kratke zgodbe v latinoameriški/latinskoameriški književnosti 20. stoletja

(< **Latinska Amerika**)

{O} **moški**: EDNINA: im. latínoamêriški in latínskoamêriški, rod. latínoamêriškega in latínskoamêriškega, daj. latínoamêriškemu in latínskoamêriškemu, tož. latínoamêriški in latínskoamêriški (živostno latínoamêriškega in latínskoamêriškega), mest. pri latínoamêriškem in pri latínskoamêriškem, or. z latínoamêriškim in z latínskoamêriškim; DVOJINA: im. latínoamêriška in latínskoamêriška, rod. latínoamêriških in latínskoamêriških, daj. latínoamêriškima in latínskoamêriškima, tož. latínoamêriška in latínskoamêriška, mest. pri latínoamêriških in pri latínskoamêriških, or. z latínoamêriškima in z latínskoamêriškima; MNOŽINA: im. latínoamêriški in latínskoamêriški, rod. latínoamêriških in latínskoamêriških, daj. latínoamêriškim in latínskoamêriškim, tož. latínoamêriške in latínskoamêriške, mest. pri latínoamêriških in pri latínskoamêriških, or. z latínoamêriškimi in z latínskoamêriškimi

ženski: EDNINA: im. latínoamêriška in latínskoamêriška, rod. latínoamêriške in latínskoamêriške, daj. latínoamêriški in latínskoamêriški, tož. latínoamêriško in latínskoamêriško, mest. pri latínoamêriški in pri latínskoamêriški, or. z latínoamêriško in z latínskoamêriško; DVOJINA: im. latínoamêriški in latínskoamêriški, rod. latínoamêriških in latínskoamêriških, daj. latínoamêriškima in latínskoamêriškima, tož. latínoamêriški in latínskoamêriški, mest. pri latínoamêriških in pri latínskoamêriških, or. z latínoamêriškima in z latínskoamêriškima; MNOŽINA: im. latínoamêriške in latínskoamêriške, rod. latínoamêriških in latínskoamêriških, daj. latínoamêriškim in latínskoamêriškim, tož. latínoamêriške in latínskoamêriške, mest. pri latínoamêriških in pri latínskoamêriških, or. z latínoamêriškimi in z latínskoamêriškimi

srednji: EDNINA: im. latínoamêriško in latínskoamêriško, rod. latínoamêriškega in latínskoamêriškega, daj. latínoamêriškemu in latínskoamêriškemu, tož. latínoamêriško in latínskoamêriško, mest. pri latínoamêriškem in pri latínskoamêriškem, or. z latínoamêriškim in z latínskoamêriškim; DVOJINA: im. latínoamêriški in latínskoamêriški, rod. latínoamêriških in latínskoamêriških, daj. latínoamêriškima in latínskoamêriškima, tož. latínoamêriški in latínskoamêriški, mest. pri latínoamêriških in latínskoamêriških, or. z latínoamêriškima in z latínskoamêriškima; MNOŽINA: im. latínoamêriška in latínskoamêriška, rod. latínoamêriških in latínskoamêriških, daj. latínoamêriškim in latínskoamêriškim, tož. latínoamêriška in latínskoamêriška, mest. pri latínoamêriških in pri latínskoamêriških, or. z latínoamêriškimi in z latínskoamêriškimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: podredne zloženke; pridevniki; pridevniki

nótranjski -a -o prid.

Ogledali smo si [notranjsko hišo z značilno črno kuhinjo](#), [hišo in izbo](#); [notranjsko narečje](#); prim. [Notranjski kras](#), [Notranjski regijski park](#)

(< [Notranjska](#), [Notranjsko](#))

{O} **moški**: EDNINA: im. nótranjski, rod. nótranjskega, daj. nótranjskemu, tož. nótranjski (živostno nótranjskega), mest. pri nótranjskem, or. z nótranjskim; DVOJINA: im. nótranjska, rod. nótranjskih, daj. nótranjskima, tož. nótranjska, mest. pri nótranjskih, or. z nótranjskima; MNOŽINA: im. nótranjski, rod. nótranjskih, daj. nótranjskim, tož. nótranjske, mest. pri nótranjskih, or. z nótranjskimi

ženski: EDNINA: im. nótranjska, rod. nótranjske, daj. nótranjski, tož. nótranjsko, mest. pri nótranjski, or. z nótranjsko; DVOJINA: im. nótranjski, rod. nótranjskih, daj. nótranjskima, tož. nótranjski, mest. pri nótranjskih, or. z nótranjskima; MNOŽINA: im. nótranjske, rod. nótranjskih, daj. nótranjskim, tož. nótranjske, mest. pri nótranjskih, or. z nótranjskimi

srednji: EDNINA: im. nótranjsko, rod. nótranjskega, daj. nótranjskemu, tož. nótranjsko, mest. pri nótranjskem, or. z nótranjskim; DVOJINA: im. nótranjski, rod. nótranjskih, daj. nótranjskima, tož. nótranjski, mest. pri nótranjskih, or. z nótranjskima; MNOŽINA: im. nótranjska, rod. nótranjskih, daj. nótranjskim, tož. nótranjska, mest. pri nótranjskih, or. z nótranjskimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevniki

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

<i>abesinski</i>	<i>bolgarski</i>	<i>frigijski</i>
<i>afganistanski</i>	<i>bolivijski</i>	<i>gabonski</i>
<i>afriški</i>	<i>bosanski</i> tudi <i>bosenski</i>	<i>gambijski</i>
<i>afroazijski</i>	<i>bosansko-hercegovski</i> tudi	<i>ganski</i>
<i>albanski</i>	<i>bosensko-hercegovski</i>	<i>gondorski</i>
<i>aljaški</i>	<i>brazilski</i>	<i>gondvanski</i>
<i>alžirski</i>	<i>britanski</i>	<i>gorenjski</i>
<i>amerikanski</i>	<i>brunejski</i>	<i>grenadski</i>
<i>amerikanski</i>	<i>burkinski</i> tudi <i>burkinfaški</i>	<i>grški</i>
<i>ameriški</i>	<i>burmanski</i>	<i>gruzijski</i> in <i>gruzinski</i>
<i>ameriški</i>	<i>burundijski</i> tudi <i>burundski</i>	<i>gvajanski</i>
<i>andorski</i>	<i>butanski</i>	<i>gvatemalski</i>
<i>angloameriški</i>	<i>čadski</i>	<i>gvinejski</i>
<i>angolski</i>	<i>cejlonski</i>	<i>haitijski</i>
<i>antarktičen</i>	<i>češki</i>	<i>hercegovski</i>
<i>antigovski</i>	<i>čilski</i> tudi <i>čilenski</i>	<i>holandski</i>
<i>antigovsko-barbudski</i>	<i>ciprski</i>	<i>honduraški</i>
<i>arabski</i>	<i>črnogorski</i>	<i>hrvaški</i>
<i>argentinski</i>	<i>črnopotoški</i>	<i>indijski</i>
<i>arktičen</i>	<i>dahomejski</i>	<i>indonezijski</i>
<i>armenski</i>	<i>dalmatinski</i>	<i>iranski</i>
<i>atlantidski</i>	<i>danski</i>	<i>iraški</i>
<i>avstralski</i>	<i>dolenjski</i>	<i>irski</i>
<i>avstralski</i>	<i>dominikanski</i>	<i>islandski</i>
<i>avstrijski</i>	<i>dominiški</i>	<i>italijanski</i>
<i>avstro-ogrski</i>	<i>džibutski</i> tudi <i>džibutijski</i>	<i>izraelski</i>
<i>azerbajdžanski</i>	<i>egiptovski</i>	<i>jamajški</i>
<i>azijski</i>	<i>ekvadorski</i>	<i>japonski</i>
<i>bahamski</i>	<i>ekvatorialnogvinejski</i>	<i>jemenski</i>
<i>bahrajnski</i>	<i>emiratski</i>	<i>jordanski</i> tudi <i>jordanijski</i>
<i>bangladeški</i>	<i>eritrejski</i>	<i>jugoslovanski</i>
<i>barbadoški</i>	<i>estonski</i>	<i>južnoafriški</i>
<i>barbudski</i>	<i>esvatinski</i>	<i>južnoameriški</i>
<i>belgijski</i>	<i>etiopijski</i> in <i>etiopski</i>	<i>južnokorejski</i>
<i>belizejski</i>	<i>evrazijski</i>	<i>južnorodezijski</i>
<i>beloruski</i>	<i>evropski</i>	<i>južnosudanski</i>
<i>beneškoslovenski</i>	<i>fidžijski</i>	<i>kalifornijski</i>
<i>beninski</i>	<i>filipinski</i>	<i>kamboški</i>
<i>bissavski</i>	<i>finski</i>	<i>kamerunski</i>
<i>bizantinski</i>	<i>formoški</i>	<i>kampučijski</i>
<i>bocvanski</i>	<i>francoski</i>	<i>kanadski</i>

kanarski
karantanski
katarski
kazahstanski
kenijski
kirgiški
kirgizistanski
kiribatski tudi kiribatijski
kitajski
kolumbijski
komorski
kongovski
koroški
kosovski
kostariški
kubanski
kuvajtski
laoški
laški
latinoameriški in
latinskoameriški
latvijski
lavrazijski
lesotski
libanonski
liberijski
libijski
lihtenštajnski
litovski tudi litvanski
luksemburški
madagaskarski
madžarski
makedonski
malavijski
maldivijski in maldivski
malezijski
malijski
malteški
maroški
marshallovootoški
mavretanski
mavricijski
mehiški
mezoameriški
mezopotamski
mikronezijski
mjanmarski
moldavijski in moldavski
monaški
mongolski
mordorski
mozambiški
namibijski

naurujski
nemški
nepalski
nigerijski
nigrski
nikaragovski
nizozemski
njaški
norveški
notranjski
novogvinejski
novozelandski
oceanijski
omanski
pakistanski
palavski
palestinski
panamski
pangejski
papuanski
paragvajski
perujski tudi peruanski
perzijski
podravski
poljski
pomurski
portugalski
posavski
prekmurski
primorski
pruski
romunski
ruandski
ruski
šajerski
salomonovootoški
salvadorski
samoanski in samojski
sanmarinski
saudski in saudijski
sejšelski
senegalski
severnoameriški
severnokorejski
severnorodezijski
siamski
sierraleonski
singapurski
sirski in sirijski
slonokoščenoobalski in
slonokoščenski
slovaški
slovenski

somalski in somalijski
sovjetski
španski
srbski
srednjeafriški
srednjeameriški
šrilanški
štajerski
sudanski
surinamski
svazijski
švedski
svetokrištofsko-neviški tudi
svetokrištofovsko-neviški
svetolucijski
svetotomaško-prinški
svetovincencijsko-
grenadinski
švicarski
tadžikistanski
tajski
tajvanski
tanzanijski
tartarski
tobagovski
togovski
tongovski
trinidadski
trinidadsko-tobagovski
tunizijski
turkmenistanski
turkmenski
turški
tuvalujski
ugandski
ukrajinski
urugvajski
uzbekistanski
vanuatujski
vatikanski
venezuelski
vietnamski
vzhodnokongovski
vzhodnopakistanski
vzhodnotimorski
zahodnokongovski
zahodnopakistanski
zahodnosaharski
zairski
zambijski
zasavski
zelenortski
zimbabvejski

Pridevniki (iz imen plemen, ljudstev, narodov)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **137** vrstnih pridevnikov na *-ski/-ški* in nekatere svojilne pridevnike iz imen plemen, ljudstev, narodov; nastal je na osnovi nabora iztočnic problemskega sklopa »Prebivalska imena (iz imen plemen, ljudstev, narodov)«.

Seznam je bil preverjen s pomočjo različnih gradivskih virov (*Gigafida 2.0, Wikipedija, Ljudstva sveta*).

NOVOSTI:

Pri redigiranju nismo spreminjali ustaljene prakse in norme SP 2001. Slovarski sestavek se zaključí s podatkom o izhodiščni besedi (imenu pripadnika plemena, naroda, ljudstva), iz katere je izpeljan pridevnik na *-ski/-ški* (*aztéški < Aztek*).

Posebno skupino predstavljajo tista imena plemen, ljudstev, pri katerih se obstoječe, v rabi izkazano in ustaljeno ime v okolju, od koder izvira, odklanja kot nekorektno oziroma žaljivo in zanj zato priporočamo ustreznejšo sopomenko, npr. *ciganski – romski; eskimski – inuitski; laponski – samijski; samojedski – nenski; židovski – judovski*.

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci v vseh spolih in številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Slovar

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Velika in mala začetnica](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

aztéški -a -o prid.

aztéški vladar; aztéška civilizacija; Ob prihodu Špancev je bil aztéški imperij na višku moči
(< **Aztek**)

{O} **moški**: EDNINA: im. aztéški, rod. aztéškega, daj. aztéškemu, tož. aztéški (živostno aztéškega), mest. pri aztéškem, or. z aztéškim; DVOJINA: im. aztéška, rod. aztéških, daj. aztéškima, tož. aztéška, mest. pri aztéških, or. z aztéškima; MNOŽINA: im. aztéški, rod. aztéških, daj. aztéškim, tož. aztéške, mest. pri aztéških, or. z aztéškimi

ženski: EDNINA: im. aztéška, rod. aztéške, daj. aztéški, tož. aztéško, mest. pri aztéški, or. z aztéško; DVOJINA: im. aztéški, rod. aztéških, daj. aztéškima, tož. aztéški, mest. pri aztéških, or. z aztéškima; MNOŽINA: im. aztéške, rod. aztéških, daj. aztéškim, tož. aztéške, mest. pri aztéških, or. z aztéškimi

srednji: EDNINA: im. aztéško, rod. aztéškega, daj. aztéškemu, tož. aztéško, mest. pri aztéškem, or. z aztéškim; DVOJINA: im. aztéški, rod. aztéških, daj. aztéškima, tož. aztéški, mest. pri aztéških, or. z aztéškima; MNOŽINA: im. aztéška, rod. aztéških, daj. aztéškim, tož. aztéška, mest. pri aztéških, or. z aztéškimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevniki

eskímski -a -o prid.

razvoj eskimskega naroda na Grenlandiji ustrežneje **inuitskega** eskimska ribiška oprema ustrežneje **inuitska** Stare eskimske jope so bile obrobļjene s svilnatim rosomahovim krznom, zato sapa ni zamrznila ustrežneje **inuitske**

(< **Eskim**)

{O} **moški:** EDNINA: im. eskímski, rod. eskímskega, daj. eskímskemu, tož. eskímski (živostno eskímskega), mest. pri eskímskem, or. z eskímskim; DVOJINA: im. eskímska, rod. eskímskih, daj. eskímskima, tož. eskímska, mest. pri eskímskih, or. z eskímskima; MNOŽINA: im. eskímski, rod. eskímskih, daj. eskímskim, tož. eskímske, mest. pri eskímskih, or. z eskímskimi

ženski: EDNINA: im. eskímska, rod. eskímske, daj. eskímski, tož. eskímsko, mest. pri eskímski, or. z eskímsko; DVOJINA: im. eskímski, rod. eskímskih, daj. eskímskima, tož. eskímski, mest. pri eskímskih, or. z eskímskima; MNOŽINA: im. eskímske, rod. eskímskih, daj. eskímskim, tož. eskímske, mest. pri eskímskih, or. z eskímskimi

srednji: EDNINA: im. eskímsko, rod. eskímskega, daj. eskímskemu, tož. eskímsko, mest. pri eskímskem, or. z eskímskim; DVOJINA: im. eskímski, rod. eskímskih, daj. eskímskima, tož. eskímski, mest. pri eskímskih, or. z eskímskima; MNOŽINA: im. eskímska, rod. eskímskih, daj. eskímskim, tož. eskímska, mest. pri eskímskih, or. z eskímskimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevniki; družbeno občutljiva imena/poimenovanja

júdovski -a -o prid.

|nanašajoč se na Jude|: **Njegovo ime priča o njegovem judovskem poreklu**; |nanašajoč se na jude|: **judovski koledar**; **V Vevčah so leta 1910 našteli le šest ljudi judovske vere**; **Eno izmed znamenitosti kraja je dobro ohranjeno judovsko pokopališče**; prim. **judovsko-krščanski**

(< **jud, Jud**)

{O} **moški:** EDNINA: im. júdovski, rod. júdovskega, daj. júdovskemu, tož. júdovski (živostno júdovskega), mest. pri júdovskem, or. z júdovskim; DVOJINA: im. júdovska, rod. júdovskih, daj. júdovskima, tož. júdovska, mest. pri júdovskih, or. z júdovskima; MNOŽINA: im. júdovski, rod. júdovskih, daj. júdovskim, tož. júdovske, mest. pri júdovskih, or. z júdovskimi

ženski: EDNINA: im. júdovska, rod. júdovske, daj. júdovski, tož. júdovsko, mest. pri júdovski, or. z júdovsko; DVOJINA: im. júdovski, rod. júdovskih, daj. júdovskima, tož. júdovski, mest. pri júdovskih, or. z júdovskima; MNOŽINA: im. júdovske, rod. júdovskih, daj. júdovskim, tož. júdovske, mest. pri júdovskih, or. z júdovskimi

srednji: EDNINA: im. júdovsko, rod. júdovskega, daj. júdovskemu, tož. júdovsko, mest. pri júdovskem, or. z júdovskim; DVOJINA: im. júdovski, rod. júdovskih, daj. júdovskima, tož. júdovski, mest. pri júdovskih, or. z júdovskima; MNOŽINA: im. júdovska, rod. júdovskih, daj. júdovskim, tož. júdovska, mest. pri júdovskih, or. z júdovskimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevniki; družbeno občutljiva imena/poimenovanja

maórski -a -o prid.

maorski jezik; večstoletna maorska tradicija; Mnogim maorskim plemenom so nepravilno zasegli zemljo

(< **Maor**)

{O} **moški**: EDNINA: im. maórski, rod. maórskega, daj. maórskemu, tož. maórski (živostno maórskega), mest. pri maórskem, or. z maórskim; DVOJINA: im. maórska, rod. maórskih, daj. maórskima, tož. maórska, mest. pri maórskih, or. z maórskima; MNOŽINA: im. maórski, rod. maórskih, daj. maórskim, tož. maórske, mest. pri maórskih, or. z maórskimi

ženski: EDNINA: im. maórska, rod. maórske, daj. maórski, tož. maórsko, mest. pri maórski, or. z maórsko; DVOJINA: im. maórski, rod. maórskih, daj. maórskima, tož. maórski, mest. pri maórskih, or. z maórskima; MNOŽINA: im. maórske, rod. maórskih, daj. maórskim, tož. maórske, mest. pri maórskih, or. z maórskimi

srednji: EDNINA: im. maórsko, rod. maórskega, daj. maórskemu, tož. maórsko, mest. pri maórskem, or. z maórskim; DVOJINA: im. maórski, rod. maórskih, daj. maórskima, tož. maórski, mest. pri maórskih, or. z maórskima; MNOŽINA: im. maórska, rod. maórskih, daj. maórskim, tož. maórska, mest. pri maórskih, or. z maórskimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevniki

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

abhazijski tudi *abhaški*
ajmarski
akvitanski
alanski
alemanski
alobroški
ambarski
amharski
amoritski
anglosaški
antski
Apačev
apaški
arijski
asamski
ašantski
aškenaški
atrebatski
avarski
azteški
baltski
bambarski
bantujski
baskovski
belški
bengalski

botijski
burski
bušmanski
ciganski
cvanski
čerkeški
čerokijski
dačanski
daorski
dravidski
eburonski
eskimski
frankovski
fulanski
furlanski
galski
germanski
gotski
grmičarski
gurunški
havški
hazarski
helvetski
hetitski
huronski
hutujski

ilirski (ilirsko gibanje)
indijanski
inkovski
inuitski
irokeški
jaziški
gorubski
judovski
kašubski
katalonski
kazaški
kečujski
kikujski
kirkazijski
kjovski
kmerski
komanški
koptski
kurdski
langobardski
laponski
lužiškosrbski
majevski
malgaški
maorski
markomanski
masajski
menapijski
merinski
Mohikančev
mohikanski
morinski
ndebelski
nenski
nervijski
nubski
nuristanski
obodritski
obrski
očipvejski
ostrogotski
otavski
pariški

paštunski
praslovanski
rohingejski tudi *rohinški*
romanski
romski
rusinski
sabinski
samarijanski
samaritanski
samijski
samojedski
saracenski
saški
sefardski
sjujski
sjuški
slovanski
svahilijski
svebski
šanski
šejenski
šerpovski
šonski
tadžiški
tagaloški
tamilski
tavriskijski
tigurinski
tuareški
tutsijski
uskoški
uzbeški
vandalski
vendski
vikinški
vizigotski
vlaški
vzhodnogotski
zahodnogotski
zapoteški
zulujski
židovski

Pridevniki (povezani s pripadniki in pripadnicami jezikovnih, rasnih in verskih skupin)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **69** slovarskih iztočnic ter zajema pridevnike, ki so v besednih družinah ob pripadnikih in pripadnicah jezikovnih (11), verskih (54) in rasnih (4) skupin:

- (1) pridevniki, ki se nanašajo na jezikovne skupine: *ekavski, kreolski*;
- (2) pridevniki, ki se nanašajo na verske skupine: *krščanski, budističen*;
- (3) pridevniki, ki se nanašajo na rasne skupine: *belski, pigmejski*.

NOVOSTI:

Novost so pridevniki, ki prej niso bili vključeni v jezikovne priročnike (*falungongovski, raeljanski*). Posodobljeni so podatki o izrazni podobi, npr. naglasno mesto, ponazarjalni zgledi. Besedotvorne dvojnice so prikazane v istem slovarskem sestavku, npr. *hindujski* in *hinduističen*, enako pisne dvojnice tipa *taoističen* in *daoističen*. Če je dvojnica enakovredna, se pojavlja kot enakovredna izbira tudi v zgledih in ponazoritvah, če dvojnica ni enakovredna, jo povezujemo z oznako *tudi* le v zaglavju in oblikoslovnih paradigmah.

Pridevniki, ki se v besedilih pojavljajo večinoma kot vrstni (tj. z obrazilom *-ni*), so za iztočnico, ki ima obrazilo *-en*, uvedeni s pojasnilom »v stalni besedni zvezi kot vrstni pridevnik«, npr. *budističen* [...] *Po skromnosti ni nič kaj vzhodnjaško budističen*; v stalni besedni zvezi kot vrstni pridevnik *budistični menih*; *budistični tempelj*; *Arhitekturne posebnosti templjev kažejo na to, kako predani so Tajci budistični veri*.

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci v vseh spolih in številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Slovar

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Velika in mala začetnica](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

budističen -čna -o prid.

Po skromnosti ni nič vzhodnjaško budističen; v stalni besedni zvezi kot vrstni pridevnik budistični menih; budistični tempelj; Arhitekturne posebnosti templjev kažejo na to, kako predani so Tajci budistični veri

(< **Buda**)

{O} **moški**: EDNINA: im. budističen, rod. budističnega, daj. budističnemu, tož. budističen (živostno budističnega), mest. pri budističnem, or. z budističnim; DVOJINA: im. budistična, rod. budističnih, daj. budističnima, tož. budistična, mest. pri budističnih, or. z budističnima; MNOŽINA: im.

budistični, rod. budističnih, daj. budističnim, tož. budistične, mest. pri budističnih, or. z budističnimi

ženski: EDNINA: im. budistična, rod. budistične, daj. budistični, tož. budistično, mest. pri budistični, or. z budistično; DVOJINA: im. budistični, rod. budističnih, daj. budističnima, tož. budistični, mest. pri budističnih, or. z budističnima; MNOŽINA: im. budistične, rod. budističnih, daj. budističnim, tož. budistične, mest. pri budističnih, or. z budističnimi

srednji: EDNINA: im. budistično, rod. budističnega, daj. budističnemu, tož. budistično, mest. pri budističnem, or. z budističnim; DVOJINA: im. budistični, rod. budističnih, daj. budističnima, tož. budistični, mest. pri budističnih, or. z budističnima; MNOŽINA: im. budistična, rod. budističnih, daj. budističnim, tož. budistična, mest. pri budističnih, or. z budističnimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevniki

hindujski -a -o in **hinduističen** -čna -o prid.

Nepal je uradno hinduističen/hindujski, a je hinduizem in budizem tu težko ločiti; v stalni besedni zvezi kot vrstni pridevnik **hindujski/hinduistični romar**; **Večina templjev je posvečena pomembnim hindujskim/hinduističnim bogovom**

(< **hindujec**)

{O} **moški:** EDNINA: im. hindujski in hinduističen, rod. hindujskega in hinduističnega, daj. hindujskemu in hinduističnemu, tož. hindujski (živostno hindujskega in hinduističen (živostno hinduističnega), mest. pri hindujskem in pri hinduističnem, or. s hindujskim in s hinduističnim; DVOJINA: im. hindujska in hinduistična, rod. hindujskih in hinduističnih, daj. hindujskima in hinduističnima, tož. hindujska in hinduistična, mest. pri hindujskih in pri hinduističnih, or. s hindujskima in s hinduističnima; MNOŽINA: im. hindujski in hinduistični, rod. hindujskih in hinduističnih, daj. hindujskim in hinduističnim, tož. hindujske in hinduistične, mest. pri hindujskih in pri hinduističnih, or. s hindujskimi in s hinduističnimi

ženski: EDNINA: im. hindujska in hinduistična, rod. hindujske in hinduistične, daj. hindujski in hinduistični, tož. hindujsko in hinduistično, mest. pri hindujski in pri hinduistični, or. s hindujsko in s hinduistično; DVOJINA: im. hindujski in hinduistični, rod. hindujskih in hinduističnih, daj. hindujskima in hinduističnima, tož. hindujski in hinduistični, mest. pri hindujskih in pri hinduističnih, or. s hindujskima in s hinduističnima; MNOŽINA: im. hindujske in hinduistične, rod. hindujskih in hinduistične, daj. hindujskim in hinduističnim, tož. hindujske in hinduistične, mest. pri hindujskih in pri hinduističnih, or. s hindujskimi in s hinduističnimi

srednji: EDNINA: im. hindujsko in hinduistično, rod. hindujskega in hinduističnega, daj. hindujskemu in hinduističnemu, tož. hindujsko in hinduistično, mest. pri hindujskem in pri hinduističnem, or. s hindujskim in s hinduističnim; DVOJINA: im. hindujski in hinduistični, rod. hindujskih in hinduističnih, daj. hindujskima in hinduističnima, tož. hindujski in hinduistični, mest. pri hindujskih in pri hinduističnih, or. s hindujskima in s hinduističnima; MNOŽINA: im. hindujska in hinduistična, rod. hindujskih in hinduističnih, daj. hindujskim in hinduističnim, tož. hindujska in hinduistična, mest. pri hindujskih in pri hinduističnih, or. s hindujskimi in s hinduističnimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevniki; pridevniki

kreólski -a -o prid.

Kreolski jezik ima lastno slovnico in je naravni človeški jezik; Severozahodni del Argentine zaznamuje vpliv zlasti kreolske kulture

(< **kreol**)

{O} **moški:** EDNINA: im. kreólski, rod. kreólskega, daj. kreólskemu, tož. kreólski (živostno kreólskega), mest. pri kreólskem, or. s kreólskim; DVOJINA: im. kreólska, rod. kreólskih, daj. kreólskima, tož. kreólska, mest. pri kreólskih, or. s kreólskima; MNOŽINA: im. kreólski, rod. kreólskih, daj. kreólskim, tož. kreólske, mest. pri kreólskih, or. s kreólskimi

ženski: EDNINA: im. kreólska, rod. kreólske, daj. kreólski, tož. kreólsko, mest. pri kreólski, or. s kreólsko; DVOJINA: im. kreólski, rod. kreólskih, daj. kreólskima, tož. kreólski, mest. pri kreólskih, or. s kreólskima; MNOŽINA: im. kreólske, rod. kreólskih, daj. kreólskim, tož. kreólske, mest. pri kreólskih, or. s kreólskimi

srednji: EDNINA: im. kreólsko, rod. kreólskega, daj. kreólskemu, tož. kreólsko, mest. pri kreólskem, or. s kreólskim; DVOJINA: im. kreólski, rod. kreólskih, daj. kreólskima, tož. kreólski, mest. pri kreólskih, or. s kreólskima; MNOŽINA: im. kreólska, rod. kreólskih, daj. kreólskim, tož. kreólska, mest. pri kreólskih, or. s kreólskimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevniki

pigmêjski -a -o prid.

|nanašajoč se na pigmejce|: **pigmejska vas**; **Pri pigmejskih plemenih je odkril gledališče malih lesenih lutk**; **Stricu je podaril pravi pigmejski lok s kožno torbo za puščice**; |nanašajoč se na živali in rastline, manjše od običajnih|: **brazilski pigmejski gekon**; **pigmejski šimpanz**

(< **pigmejec**)

{O} **moški:** EDNINA: im. pigmêjski, rod. pigmêjskega, daj. pigmêjskemu, tož. pigmêjski (živostno pigmêjskega), mest. pri pigmêjskem, or. s pigmêjskim; DVOJINA: im. pigmêjska, rod. pigmêjskih, daj. pigmêjskima, tož. pigmêjska, mest. pri pigmêjskih, or. s pigmêjskima; MNOŽINA: im. pigmêjski, rod. pigmêjskih, daj. pigmêjskim, tož. pigmêjske, mest. pri pigmêjskih, or. s pigmêjskimi

ženski: EDNINA: im. pigmêjska, rod. pigmêjske, daj. pigmêjski, tož. pigmêjsko, mest. pri pigmêjski, or. s pigmêjsko; DVOJINA: im. pigmêjski, rod. pigmêjskih, daj. pigmêjskima, tož. pigmêjski, mest. pri pigmêjskih, or. s pigmêjskima; MNOŽINA: im. pigmêjske, rod. pigmêjskih, daj. pigmêjskim, tož. pigmêjske, mest. pri pigmêjskih, or. s pigmêjskimi

srednji: EDNINA: im. pigmêjsko, rod. pigmêjskega, daj. pigmêjskemu, tož. pigmêjsko, mest. pri pigmêjskem, or. s pigmêjskim; DVOJINA: im. pigmêjski, rod. pigmêjskih, daj. pigmêjskima, tož. pigmêjski, mest. pri pigmêjskih, or. s pigmêjskima; MNOŽINA: im. pigmêjska, rod. pigmêjskih, daj. pigmêjskim, tož. pigmêjska, mest. pri pigmêjskih, or. s pigmêjskimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevniki

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

adamitski
adventističen
albižanski
amiški
anabaptističen
anglikanski
animističen
bahajski
baptističen
belski
binkošten
bogomilski
budističen
cvinglijanski
čakavski
črnski
džainističen
ekavski
esenski
evangeličanski
falungongovski
grkokatoliški
hamitski

harekrišnovski
hindujski
ijekavski
ikavski
indoevropski
islamističen
islamski
jazidski
jehovski
judovski
kabalističen
kajkavski
kalvinističen
katoliški
konfucionističen
koptski
kreolski
kristjanski
krščanski
kvekerski
luteranski
metodističen
mohamedanski

mormonski
muslimanski
pigmejski
pravoslaven
prekrščevalski
prezbiterijanski
protestantski
raeljanski
scientološki
semitski
sikhovski
staroverski
sunitski
šiitski
šintoističen
štiftarski
štokavski
tamilski
taoističen
templjarski
zamorski
zaratustrovski
židovski

Pridevniki (povezani s pripadniki in pripadnicami nazorov, gibanj, političnih, vojaških skupin)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **80** slovarskih iztočnic ter zajema pridevnike, ki so v besednih družinah ob pripadnikih in pripadnicah različnih nazorov in gibanj, navadno povezanih z vidnimi zgodovinskimi osebnostmi oz. osebnostmi iz sveta znanosti, filozofije, kulture in političnega življenja.

Razdelili smo jih v naslednje skupine:

- (1) pridevniki, ki se nanašajo na pripadnike in pripadnice različnih filozofskih, političnih in kulturnih gibanj in nazorov: *chavističen, darvinističen; freudovski, jungovski*;
- (2) pridevniki, ki se nanašajo na pripadnike in pripadnice političnih strank: *evroskeptičen, laburističen*;
- (3) pridevniki, ki se nanašajo na pripadnike in pripadnice vojaških, vohunskih in drugih oboroženih skupin: *alkaidovski, hamasovski, irovski*;

Večina geslovnika sledi ubeseditvi iz predloga prenovljenih pravopisnih pravil, razširjeni geslovník je pripravljen glede na problematičnost skupin, npr. izkazano rabo velike začetnice v korpusnem gradivu, še zlasti če gre za izpeljanke iz lastnih imen. npr. *derridajevski, stalinističen, tolstojanski*.

NOVOSTI:

Novost so pridevniki, ki prej niso bili vključeni v jezikovne priročnike (*chavističen, keynesijanski*). Posodobljeni so podatki o izrazni podobi, denimo izgovor (namesto [fròjdoʊski] zdaj [fròjdoʊski], ponazarjalni zgledi. Besedotvorne dvojnice so prikazane v istem slovarskem sestavku, npr. *golističen* in *degolističen* ali *heglovski* in *hegeljanski*, enako velja za pisne dvojnice tipa *sionističen* in *cionističen*. Če je dvojnica enakovredna, se pojavlja kot enakovredna izbira tudi v zgledih in ponazoritvah, če dvojnica ni enakovredna, jo povezujemo z oznako *tudi* le v zaglavju in oblikoslovnih paradigmah.

Pridevniki, ki se v besedilih pojavljajo večinoma kot vrstni (tj. z obrazilom *-ni*), so uvedeni s pojasnilom »v stalni besedni zvezi kot vrstni pridevnik«, npr. *marksističen* [...] *Strniša je Sartru pripisoval materialističen in celo marksističen pogled na svet*; v stalni besedni zvezi kot vrstni pridevnik *Marksistični filozof Louis Althusser je trdil, da je marksizem teoretični antihumanizem; marksistična teorija*.

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci v vseh spolih in številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Slovar

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Velika in mala začetnica](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

alkaidovski -a -o tudi alkájdovski -a -o [alkájdouški] prid.

alkaidovske teroristične akcije

(< **Al Kaida**)

{O} **moški**: EDNINA: im. alkaidovski tudi alkájdovski, rod. alkaidovskega tudi alkájdovskega, daj. alkaidovskemu tudi alkájdovskemu, tož. alkaidovski (živostno alkaidovskega tudi alkájdovski (živostno alkájdovskega), mest. pri alkaidovskem tudi pri alkájdovskem, or. z alkaidovskim tudi z alkájdovskim; DVOJINA: im. alkaidovska tudi alkájdovska, rod. alkaidovskih tudi alkájdovskih, daj. alkaidovskima tudi alkájdovskima, tož. alkaidovska tudi alkájdovska, mest. pri alkaidovskih tudi pri alkájdovskih, or. z alkaidovskima tudi z alkájdovskima; MNOŽINA: im. alkaidovski tudi alkájdovski, rod. alkaidovskih tudi alkájdovskih, daj. alkaidovskim tudi alkájdovskim, tož. alkaidovske tudi alkájdovske, mest. pri alkaidovskih tudi pri alkájdovskih, or. z alkaidovskimi tudi z alkájdovskimi

ženski: EDNINA: im. alkaidovska tudi alkájdovska, rod. alkaidovske tudi alkájdovske, daj. alkaidovski tudi alkájdovski, tož. alkaidovsko tudi alkájdovsko, mest. pri alkaidovski tudi pri alkájdovski, or. z alkaidovsko tudi z alkájdovsko; DVOJINA: im. alkaidovski tudi alkájdovski, rod. alkaidovskih tudi alkájdovskih, daj. alkaidovskima tudi alkájdovskima, tož. alkaidovski tudi alkájdovski, mest. pri alkaidovskih tudi pri alkájdovskih, or. z alkaidovskima tudi z alkájdovskima; MNOŽINA: im. alkaidovske tudi alkájdovske, rod. alkaidovskih tudi alkájdovskih, daj. alkaidovskim tudi alkájdovskim, tož. alkaidovske tudi alkájdovske, mest. pri alkaidovskih tudi pri alkájdovskih, or. z alkaidovskimi tudi z alkájdovskimi

srednji: EDNINA: im. alkaidovsko tudi alkájdovsko, rod. alkaidovskega tudi alkájdovskega, daj. alkaidovskemu tudi alkájdovskemu, tož. alkaidovsko tudi alkájdovsko, mest. pri alkaidovskem tudi pri alkájdovskem, or. z alkaidovskim tudi z alkájdovskim; DVOJINA: im. alkaidovski tudi alkájdovski, rod. alkaidovskih tudi alkájdovskih, daj. alkaidovskima tudi alkájdovskima, tož. alkaidovski tudi alkájdovski, mest. pri alkaidovskih tudi pri alkájdovskih, or. z alkaidovskima tudi z alkájdovskima; MNOŽINA: im. alkaidovska tudi alkájdovska, rod. alkaidovskih tudi alkájdovskih, daj. alkaidovskim tudi alkájdovskim, tož. alkaidovska tudi alkájdovska, mest. pri alkaidovskih tudi pri alkájdovskih, or. z alkaidovskimi tudi z alkájdovskimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevniki

darwinističen -čna -o prid.

Njegov pogled na svet je vse bolj darvinističen; v stalni besedni zvezi kot vrstni pridevnik darvinistični evolucionizem; Po darvinistični teoriji naj bi bila naravna selekcija usmerjena le k lastnostim, ki nam pomagajo preživeti

(< **Darwin**)

{O} **moški**: EDNINA: im. darvinističen, rod. darvinističnega, daj. darvinističnemu, tož. darvinističen (živostno darvinističnega), mest. pri darvinističnem, or. z darvinističnim; DVOJINA: im. darvinistična, rod. darvinističnih, daj. darvinističnima, tož. darvinistična, mest. pri darvinističnih, or. z darvinističnima; MNOŽINA: im. darvinistični, rod. darvinističnih, daj. darvinističnim, tož. darvinistične, mest. pri darvinističnih, or. z darvinističnimi

ženski: EDNINA: im. darvinistična, rod. darvinistične, daj. darvinistični, tož. darvinistično, mest. pri darvinistični, or. z darvinistično; DVOJINA: im. darvinistični, rod. darvinističnih, daj. darvinističnima, tož. darvinistični, mest. pri darvinističnih, or. z darvinističnima; MNOŽINA: im.

darwinistične, rod. darvinističnih, daj. darvinističnim, tož. darvinistične, mest. pri darvinističnih, or. z darvinističnimi

srednji: EDNINA: im. darvinistično, rod. darvinističnega, daj. darvinističnemu, tož. darvinistično, mest. pri darvinističnem, or. z darvinističnim; DVOJINA: im. darvinistični, rod. darvinističnih, daj. darvinističnima, tož. darvinistični, mest. pri darvinističnih, or. z darvinističnima; MNOŽINA: im. darvinistična, rod. darvinističnih, daj. darvinističnim, tož. darvinistična, mest. pri darvinističnih, or. z darvinističnimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevniki

évrosképtičen -čna -o prid.

Izraža vedno bolj evroskeptična stališča; poslanka iz vrst zmerno evroskeptičnih Evropskih reformistov in konservativcev; v stalni besedni zvezi kot vrstni pridevnik evroskeptični torijec; skupina evroskeptičnih poslancev

(< **evroskeptik**)

{O} **moški:** EDNINA: im. évrosképtičen, rod. évrosképtičnega, daj. évrosképtičnemu, tož. évrosképtični (živostno évrosképtičnega), mest. pri évrosképtičnem, or. z évrosképtičnim; DVOJINA: im. évrosképtična, rod. évrosképtičnih, daj. évrosképtičnima, tož. évrosképtična, mest. pri évrosképtičnih, or. z évrosképtičnima; MNOŽINA: im. évrosképtični, rod. évrosképtičnih, daj. évrosképtičnim, tož. évrosképtične, mest. pri évrosképtičnih, or. z évrosképtičnimi

ženski: EDNINA: im. évrosképtična, rod. évrosképtične, daj. évrosképtični, tož. évrosképtično, mest. pri évrosképtični, or. z évrosképtično; DVOJINA: im. évrosképtični, rod. évrosképtičnih, daj. évrosképtičnima, tož. évrosképtični, mest. pri évrosképtičnih, or. z évrosképtičnima; MNOŽINA: im. évrosképtične, rod. évrosképtičnih, daj. évrosképtičnim, tož. évrosképtične, mest. pri évrosképtičnih, or. z évrosképtičnimi

srednji: EDNINA: im. évrosképtično, rod. évrosképtičnega, daj. évrosképtičnemu, tož. évrosképtično, mest. pri évrosképtičnem, or. z évrosképtičnim; DVOJINA: im. évrosképtični, rod. évrosképtičnih, daj. évrosképtičnima, tož. évrosképtični, mest. pri évrosképtičnih, or. z évrosképtičnima; MNOŽINA: im. évrosképtična, rod. évrosképtičnih, daj. évrosképtičnim, tož. évrosképtična, mest. pri évrosképtičnih, or. z évrosképtičnimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevniki

golističen -čna -o tudi degolističen -čna -o prid.

v stalni besedni zvezi kot vrstni pridevnik golistična politika; preiskava o korupciji v golistični stranki

(< **de Gaulle**)

{O} **moški:** EDNINA: im. golističen tudi degolističen, rod. golističnega tudi degolističnega, daj. golističnemu tudi degolističnemu, tož. golističen tudi degolističen (živostno golističnega tudi degolističnega), mest. pri golističnem tudi pri degolističnem, or. z golističnim tudi z degolističnim; DVOJINA: im. golistična tudi degolistična, rod. golističnih tudi degolističnih, daj. golističnima tudi degolističnima, tož. golistična tudi degolistična, mest. pri golističnih tudi degolističnih, or. z golističnima tudi z degolističnima; MNOŽINA: im. golistični tudi degolistični,

rod. golističnih tudi degolističnih, daj. golističnim tudi degolističnim, tož. golistične tudi degolistične, mest. pri golističnih tudi degolističnih, or. z golističnimi tudi z degolističnimi

ženski: EDNINA: im. golistična tudi degolistična, rod. golistične tudi degolistične, daj. golistični tudi degolistični, tož. golistično tudi degolistično, mest. pri golistični tudi pri degolistični, or. z golistično tudi z degolistično; DVOJINA: im. golistični tudi degolistični, rod. golističnih tudi degolističnih, daj. golističnima tudi degolističnima, tož. golistični tudi degolistični, mest. pri golističnih tudi pri degolističnih, or. z golističnima tudi z degolističnima; MNOŽINA: im. golistične tudi degolistične, rod. golističnih tudi degolističnih, daj. golističnim tudi degolističnim, tož. golistične tudi degolistične, mest. pri golističnih tudi degolističnih, or. z golističnimi tudi z degolističnimi

srednji: EDNINA: im. golistično tudi degolistično, rod. golističnega tudi degolističnega, daj. golističnemu tudi degolističnemu, tož. golistično tudi degolistično, mest. pri golističnem tudi pri degolističnem, or. z golističnim tudi z degolističnim; DVOJINA: im. golistični tudi degolistični, rod. golističnih tudi degolističnih, daj. golističnima tudi degolističnima, tož. golistični tudi degolistični, mest. pri golističnih tudi degolističnih, or. z golističnima tudi z degolističnima; MNOŽINA: im. golistična tudi degolistična, rod. golističnih tudi degolističnih, daj. golističnim tudi degolističnim, tož. golistična tudi degolistična, mest. pri golističnih tudi pri degolističnih, or. z golističnimi tudi z degolističnimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevniki; samostalnik moškega spola

marksističen -čna -o prid.

Stniša je Sartru pripisoval materialističen in celo marksističen pogled na svet; v stalni besedni zvezi kot vrstni pridevnik Marksistični filozof Louis Althusser je trdil, da je marksizem teoretični antihumanizem; marksistična teorija

(< **Marx**)

{O} **moški:** EDNINA: im. marksističen, rod. marksističnega, daj. marksističnemu, tož. marksističen (živostno marksističnega), mest. pri marksističnem, or. z marksističnim; DVOJINA: im. marksistična, rod. marksističnih, daj. marksističnima, tož. marksistična, mest. pri marksističnih, or. z marksističnima; MNOŽINA: im. marksistični, rod. marksističnih, daj. marksističnim, tož. marksistične, mest. pri marksističnih, or. z marksističnimi

ženski: EDNINA: im. marksistična, rod. marksistične, daj. marksistični, tož. marksistično, mest. pri marksistični, or. z marksistično; DVOJINA: im. marksistični, rod. marksističnih, daj. marksističnima, tož. marksistični, mest. pri marksističnih, or. z marksističnima; MNOŽINA: im. marksistične, rod. marksističnih, daj. marksističnim, tož. marksistične, mest. pri marksističnih, or. z marksističnimi

srednji: EDNINA: im. marksistično, rod. marksističnega, daj. marksističnemu, tož. marksistično, mest. pri marksističnem, or. z marksističnim; DVOJINA: im. marksistični, rod. marksističnih, daj. marksističnima, tož. marksistični, mest. pri marksističnih, or. z marksističnima; MNOŽINA: im. marksistična, rod. marksističnih, daj. marksističnim, tož. marksistična, mest. pri marksističnih, or. z marksističnimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevniki

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Al Kaidin
alkaidovski tudi *alkajdovski*
anarhističen
antisemitski
avstromarksističen
belogardističen
bonapartističen
brexitski tudi *brexitovski*
cecilijanski
četniški
chavističen
Ciin
darwinističen
demokratski
demosovski
derridajevski
desničarski
desusovski
eldeesovski
esdeesovski
esdejevski
eselesovski
esemcejevski
esesovski
Etin
evroskeptičen
fašističen
fatalističen
feuerbachovski
freudovski
Gestapov
gestapovski
golističen tudi *degolističen*
hamasovski
heglovski tudi *hegeljanski*
heideggerjanski tudi *hajdegerjanski*
hitlerjanski tudi *hitlerjevski*
ilirski
Irin
irovski

janzenističen
jungovski
kantovski
keynesijanski
Kforjev
komunističen
komunističen
krekovski
laburističen
levičarski
liberalen
mahničevski
makiavelističen
maoističen
marksističen
mladoslovenski
Natov
natovski
neofašističen
neoliberalen
neonacističen
nietzschejanski in *ničejanski*
republikanski
rojalističen
rojalističen
sionističen in *cionističen*
socialističen
socialističen
stalinističen
staroslovenski
svobodnjaški
Tigrov
titoističen
tolstojanski in *tolstojevski*
torijski in *torijevski*
Udbin
unionističen
unitarističen
velikonemški

Pridevniki (povezani s pripadniki in pripadnicami umetnostnih, kulturnih, subkulturnih in športnih skupin)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **36** slovarskih iztočnic ter zajema pridevnike, ki so v besednih družinah ob pripadnikih in pripadnicah različnih umetnostnih skupin, subkultur in življenjskih slogov.

Razdelili smo jih v naslednje skupine:

- (1) pridevniki, ki se nanašajo na pripadnike in pripadnice umetnostnih smeri: *impresionističen*, *nadrealističen*.
- (2) pridevniki, ki se nanašajo na pripadnike in pripadnice subkultur: *čapski*, *darkerski*;
- (3) različne druge skupine: *prostozidarski*, *rotarijski*.

Pri pridevnikih iz subkultur upoštevamo različne podskupine: subkulture, povezane z glasbenimi žanri (*hipoperski*), družbena gibanja (*ekologističen*) in nazore oziroma življenjske sloge (*veganski*).

NOVOSTI:

Novost so pridevniki, ki prej niso bili vključeni v jezikovne priročnike (*igričarski*, *raperski*, *emovski*). Besedotvorne dvojnice so prikazane v istem slovarskem sestavku, npr. *japijski* in *japijevski*, enako velja za pisne dvojnice tipa *pankerski* in *punkerski*. Če je dvojnica enakovredna, se pojavlja kot enakovredna izbira tudi v zgledih in ponazoritvah, če dvojnica ni enakovredna, jo povezujemo z oznako *tudi* le v zaglavju in oblikoslovnih paradigmah.

Pridevniki, ki se v besedilih pojavljajo večinoma kot vrstni (tj. z obrazilom *-ni*), so uvedeni s pojasnilom »v stalni besedni zvezi kot vrstni pridevnik«, npr. *impresionističen* [...] *Ton njegovega pisanja je hkrati umirjen in intenziven, impresionističen in nadzorovan*; v stalni besedni zvezi kot vrstni pridevnik *slika francoskega impresionističnega slikarja Clauda Moneta*.

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci v vseh spolih in številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Slovar

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Prevzete besede in besedne zveze](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

dárkerski -a -o prid.

darkerski imidž; začetnik darkerske mode; središče darkerske subkulture

(< **darker**)

{O} **moški**: EDNINA: im. dárkerski, rod. dárkerskega, daj. dárkerskemu, tož. dárkerski (živostno dárkerskega), mest. pri dárkerskem, or. z dárkerskim; DVOJINA: im. dárkerska, rod. dárkerskih,

daj. dárkerskima, tož. dárkerska, mest. pri dárkerskih, or. z dárkerskima; MNOŽINA: im. dárkerski, rod. dárkerskih, daj. dárkerskim, tož. dárkerske, mest. pri dárkerskih, or. z dárkerskimi

ženski: EDNINA: im. dárkerska, rod. dárkerske, daj. dárkerski, tož. dárkersko, mest. pri dárkerski, or. z dárkersko; DVOJINA: im. dárkerski, rod. dárkerskih, daj. dárkerskima, tož. dárkerski, mest. pri dárkerskih, or. z dárkerskima; MNOŽINA: im. dárkerske, rod. dárkerskih, daj. dárkerskim, tož. dárkerske, mest. pri dárkerskih, or. z dárkerskimi

srednji: EDNINA: im. dárkersko, rod. dárkerskega, daj. dárkerskemu, tož. dárkersko, mest. pri dárkerskem, or. z dárkerskim; DVOJINA: im. dárkerski, rod. dárkerskih, daj. dárkerskima, tož. dárkerski, mest. pri dárkerskih, or. z dárkerskima; MNOŽINA: im. dárkerska, rod. dárkerskih, daj. dárkerskim, tož. dárkerska, mest. pri dárkerskih, or. z dárkerskimi

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: pridevniki

émovski -a -o prid.

|nanašajoč se na subkulturo|: **émovski videz**; |nanašajoč se na prireditev Ema|: **émovska popevka**

(< **emo**, **Ema**)

{O} **moški:** EDNINA: im. émovski, rod. émovskega, daj. émovskemu, tož. émovski (živostno émovskega), mest. pri émovskem, or. z émovskim; DVOJINA: im. émovska, rod. émovskih, daj. émovskima, tož. émovska, mest. pri émovskih, or. z émovskima; MNOŽINA: im. émovski, rod. émovskih, daj. émovskim, tož. émovske, mest. pri émovskih, or. z émovskimi

ženski: EDNINA: im. émovska, rod. émovske, daj. émovski, tož. émovsko, mest. pri émovski, or. z émovsko; DVOJINA: im. émovski, rod. émovskih, daj. émovskima, tož. émovski, mest. pri émovskih, or. z émovskima; MNOŽINA: im. émovske, rod. émovskih, daj. émovskim, tož. émovske, mest. pri émovskih, or. z émovskimi

srednji: EDNINA: im. émovsko, rod. émovskega, daj. émovskemu, tož. émovsko, mest. pri émovskem, or. z émovskim; DVOJINA: im. émovski, rod. émovskih, daj. émovskima, tož. émovski, mest. pri émovskih, or. z émovskima; MNOŽINA: im. émovska, rod. émovskih, daj. émovskim, tož. émovska, mest. pri émovskih, or. z émovskimi

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: pridevniki

híphôperski -a -o in **híphôpovski** -a -o prid.

V zadnjem času je v ospredju domače **hiphoperske/hiphopovske scene**

(< **hiphop**)

{O} **moški:** EDNINA: im. híphôperski in híphôpovski, rod. híphôperskega in híphôpovskega, daj. híphôperskemu in híphôpovskemu, tož. híphôperski in híphôpovski (živostno híphôperskega in híphôpovskega), mest. pri híphôperskem in pri híphôpovskem, or. s híphôperskim in s híphôpovskim; DVOJINA: im. híphôperska in híphôpovska, rod. híphôperskih in híphôpovskih, daj. híphôperskima in híphôpovskima, tož. híphôperska in híphôpovska, mest. pri híphôperskih in pri híphôpovskih, or. s híphôperskima in s híphôpovskima; MNOŽINA: im. híphôperski in híphôpovski, rod. híphôperskih in híphôpovskih, daj. híphôperskim in híphôpovskim, tož.

híphôperske in híphôpovske, mest. pri híphôperskih in pri híphôpovskih, or. s híphôperskimi in s híphôpovskimi

ženski: EDNINA: im. híphôperska in híphôpovska, rod. híphôperske in híphôpovske, daj. híphôperski in híphôpovski, tož. híphôpersko in híphôpovsko, mest. pri híphôperski in pri híphôpovski, or. s híphôpersko in s híphôpovsko; DVOJINA: im. híphôperski in híphôpovski, rod. híphôperskih in híphôpovskih, daj. híphôperskima in híphôpovskima, tož. híphôperski in híphôpovski, mest. pri híphôperskih in pri híphôpovskih, or. s híphôperskima in s híphôpovskima; MNOŽINA: im. híphôperske in híphôpovske, rod. híphôperskih in híphôpovskih, daj. híphôperskim in híphôpovskim, tož. híphôperske in híphôpovske, mest. pri híphôperskih in pri híphôpovskih, or. s híphôperskimi in s híphôpovskimi

srednji: EDNINA: im. híphôpersko in híphôpovsko, rod. híphôperskega in híphôpovskega, daj. híphôperskemu in híphôpovskemu, tož. híphôpersko in híphôpovsko, mest. pri híphôperskem in pri híphôpovskem, or. s híphôperskim in s híphôpovskim; DVOJINA: im. híphôperski in híphôpovski, rod. híphôperskih in híphôpovskih, daj. híphôperskima in híphôpovskima, tož. híphôperski in híphôpovski, mest. pri híphôperskih in pri híphôpovskih, or. s híphôperskima in s híphôpovskima; MNOŽINA: im. híphôperska in híphôpovska, rod. híphôperskih in híphôpovskih, daj. híphôperskim in híphôpovskim, tož. híphôperska in híphôpovska, mest. pri híphôperskih in pri híphôpovskih, or. s híphôperskimi in s híphôpovskimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevniki

impresionističen -čna -o [impresijonístičen] prid.

Ton njegovega pisanja je hkrati umirjen in intenziven, impresionističen in nadzorovan; v stalni besedni zvezi kot vrstni pridevnik [slika francoskega impresionističnega slikarja Clauda Moneta](#); [Župančičeve impresionistične pesmi](#)

(< **impresionist**)

{O} **moški:** EDNINA: im. impresionističen, rod. impresionističnega, daj. impresionističnemu, tož. impresionističen (živostno impresionističnega), mest. pri impresionističnem, or. z impresionističnim; DVOJINA: im. impresionistična, rod. impresionističnih, daj. impresionističnima, tož. impresionistična, mest. pri impresionističnih, or. z impresionističnima; MNOŽINA: im. impresionistični, rod. impresionističnih, daj. impresionističnim, tož. impresionistične, mest. pri impresionističnih, or. z impresionističnimi

ženski: EDNINA: im. impresionistična, rod. impresionistične, daj. impresionistični, tož. impresionistično, mest. pri impresionistični, or. z impresionistično; DVOJINA: im. impresionistični, rod. impresionističnih, daj. impresionističnima, tož. impresionistični, mest. pri impresionističnih, or. z impresionističnima; MNOŽINA: im. impresionistične, rod. impresionističnih, daj. impresionističnim, tož. impresionistične, mest. pri impresionističnih, or. z impresionističnimi

srednji: EDNINA: im. impresionistično, rod. impresionističnega, daj. impresionističnemu, tož. impresionistično, mest. pri impresionističnem, or. z impresionističnim; DVOJINA: im. impresionistični, rod. impresionističnih, daj. impresionističnima, tož. impresionistični, mest. pri impresionističnih, or. z impresionističnima; MNOŽINA: im. impresionistična, rod. impresionističnih, daj. impresionističnim, tož. impresionistična, mest. pri impresionističnih, or. z impresionističnimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevniki

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

aleksandrijski
apezejevski
byronovski tudi *bajronovski*
čapski
čefurski
darkerski
ekologističen
ekspresionističen
emovski
gamerski in *gejmerski*
geekovski in *gikovski*
hiphoperski in *hiphopovski*
hipijevski tudi *hipijski*
hipsterski
igričarski
impresionističen
japijevski tudi *japijski*
kudovski
lionističen

metalski
metelkovski
milenijski
modernističen
nadrealističen
obritoglavski
pankovski in *punkovski* tudi *pankerski* tudi
punkerski
postmodernističen
prostozidarski
raperski in *reperski*
rejverski in *raverski*
rolkarski
rotarijski tudi *rotarijanski*
skejterski in *skejtarski* tudi *skaterski*
skinheadovski in *skinhedovski*
skinovski
veganski

Pridevniki (povezani s pripadniki in pripadnicami redov)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **20** slovarskih iztočnic ter zajema pridevnike, ki so v besednih družinah ob pripadnikih in pripadnicah različnih redov.

NOVOSTI:

Novost so pridevniki, ki prej niso bili vključeni v jezikovne priročnike (*ivanovski, hospitalski*).

Vse iztočnice so opramljene s podatkom o izvoru oziroma izhodiščni besedi, npr. *benediktinski* (< Benedikt), *uršulinski* (< Uršula).

Vse iztočnice so opremljene z onaglašenimi pregibnimi vzorci v vseh spolih in številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Slovar

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Velika in mala začetnica](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

benediktínski -a -o prid.

benediktinski samostan; **Benediktinski menih dom Perignon** je v samostanskih kletih iznašel metode mešanja šampanjca; **Menihi benediktinskega reda** so se od nekdaj zanimali za vinogradništvo

(< **Benedikt**)

{O} **moški**: EDNINA: im. benediktínski, rod. benediktínskega, daj. benediktínskemu, tož. benediktínski (živostno benediktínskega), mest. pri benediktínskem, or. z benediktínskimi; DVOJINA: im. benediktínska, rod. benediktínskih, daj. benediktínskima, tož. benediktínska, mest. pri benediktínskih, or. z benediktínskima; MNOŽINA: im. benediktínski, rod. benediktínskih, daj. benediktínskim, tož. benediktínske, mest. pri benediktínskih, or. z benediktínskimi

ženski: EDNINA: im. benediktínska, rod. benediktínske, daj. benediktínski, tož. benediktínsko, mest. pri benediktínski, or. z benediktínsko; DVOJINA: im. benediktínski, rod. benediktínskih, daj. benediktínskima, tož. benediktínski, mest. pri benediktínskih, or. z benediktínskima; MNOŽINA: im. benediktínske, rod. benediktínskih, daj. benediktínskim, tož. benediktínske, mest. pri benediktínskih, or. z benediktínskimi

srednji: EDNINA: im. benediktínsko, rod. benediktínskega, daj. benediktínskemu, tož. benediktínsko, mest. pri benediktínskem, or. z benediktínskimi; DVOJINA: im. benediktínski, rod. benediktínskih, daj. benediktínskima, tož. benediktínski, mest. pri benediktínskih, or. z benediktínskima; MNOŽINA: im. benediktínska, rod. benediktínskih, daj. benediktínskim, tož. benediktínska, mest. pri benediktínskih, or. z benediktínskimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevniki

hospitálski -a -o prid.

Jeruzalemske romarje so varovali hospitalski vitezi; Pridružil se je viteškemu redu hospitalskih bratov; hospitalska cerkev

(< **hospitalec**)

{O} **moški:** EDNINA: im. hospitálski, rod. hospitálskega, daj. hospitálskemu, tož. hospitálski (živostno hospitálskega), mest. pri hospitálskem, or. s hospitálskim; DVOJINA: im. hospitálska, rod. hospitálskih, daj. hospitálskima, tož. hospitálska, mest. pri hospitálskih, or. s hospitálskima; MNOŽINA: im. hospitálski, rod. hospitálskih, daj. hospitálskim, tož. hospitálske, mest. pri hospitálskih, or. s hospitálskimi

ženski: EDNINA: im. hospitálska, rod. hospitálske, daj. hospitálski, tož. hospitálsko, mest. pri hospitálski, or. s hospitálsko; DVOJINA: im. hospitálski, rod. hospitálskih, daj. hospitálskima, tož. hospitálski, mest. pri hospitálskih, or. s hospitálskima; MNOŽINA: im. hospitálske, rod. hospitálskih, daj. hospitálskim, tož. hospitálske, mest. pri hospitálskih, or. s hospitálskimi

srednji: EDNINA: im. hospitálsko, rod. hospitálskega, daj. hospitálskemu, tož. hospitálsko, mest. pri hospitálskem, or. s hospitálskim; DVOJINA: im. hospitálski, rod. hospitálskih, daj. hospitálskima, tož. hospitálski, mest. pri hospitálskih, or. s hospitálskima; MNOŽINA: im. hospitálska, rod. hospitálskih, daj. hospitálskim, tož. hospitálska, mest. pri hospitálskih, or. s hospitálskimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevniki

ivánovski -a -o prid.

ivanovski hospitalci; ivanovske bitke

(< **Ivan**)

{O} **moški:** EDNINA: im. ivánovski, rod. ivánovskega, daj. ivánovskemu, tož. ivánovski (živostno ivánovskega), mest. pri ivánovskem, or. z ivánovskim; DVOJINA: im. ivánovska, rod. ivánovskih, daj. ivánovskima, tož. ivánovska, mest. pri ivánovskih, or. z ivánovskima; MNOŽINA: im. ivánovski, rod. ivánovskih, daj. ivánovskim, tož. ivánovske, mest. pri ivánovskih, or. z ivánovskimi

ženski: EDNINA: im. ivánovska, rod. ivánovske, daj. ivánovski, tož. ivánovsko, mest. pri ivánovski, or. z ivánovsko; DVOJINA: im. ivánovski, rod. ivánovskih, daj. ivánovskima, tož. ivánovski, mest. pri ivánovskih, or. z ivánovskima; MNOŽINA: im. ivánovske, rod. ivánovskih, daj. ivánovskim, tož. ivánovske, mest. pri ivánovskih, or. z ivánovskimi

srednji: EDNINA: im. ivánovsko, rod. ivánovskega, daj. ivánovskemu, tož. ivánovsko, mest. pri ivánovskem, or. z ivánovskim; DVOJINA: im. ivánovski, rod. ivánovskih, daj. ivánovskima, tož. ivánovski, mest. pri ivánovskih, or. z ivánovskima; MNOŽINA: im. ivánovska, rod. ivánovskih, daj. ivánovskim, tož. ivánovska, mest. pri ivánovskih, or. z ivánovskimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevniki

uršulinski -a -o prid.

uršulinska cerkev; V prostorih nekdanjih uršulinskih šol danes deluje šolski muzej

(< **Uršula**)

{O} **moški**: EDNINA: im. uršulinski, rod. uršulinskega, daj. uršulinskemu, tož. uršulinski (živostno uršulinskega), mest. pri uršulinskem, or. z uršulinskim; DVOJINA: im. uršulinska, rod. uršulinskih, daj. uršulinskima, tož. uršulinska, mest. pri uršulinskih, or. z uršulinskima; MNOŽINA: im. uršulinski, rod. uršulinskih, daj. uršulinskim, tož. uršulinske, mest. pri uršulinskih, or. z uršulinskimi

ženski: EDNINA: im. uršulinska, rod. uršulinske, daj. uršulinski, tož. uršulinsko, mest. pri uršulinski, or. z uršulinsko; DVOJINA: im. uršulinski, rod. uršulinskih, daj. uršulinskima, tož. uršulinski, mest. pri uršulinskih, or. z uršulinskima; MNOŽINA: im. uršulinske, rod. uršulinskih, daj. uršulinskim, tož. uršulinske, mest. pri uršulinskih, or. z uršulinskimi

srednji: EDNINA: im. uršulinsko, rod. uršulinskega, daj. uršulinskemu, tož. uršulinsko, mest. pri uršulinskem, or. z uršulinskim; DVOJINA: im. uršulinski, rod. uršulinskih, daj. uršulinskima, tož. uršulinski, mest. pri uršulinskih, or. z uršulinskima; MNOŽINA: im. uršulinska, rod. uršulinskih, daj. uršulinskim, tož. uršulinska, mest. pri uršulinskih, or. z uršulinskimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevniki

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

avguštinski
benediktinski
bernardinski
celestinski
cistercijanski
derviški
diskalceatski
dominikanski
frančiškanski
hospitalski

ivanovski
jezuitski
kapucinski
karmeličanski
kartuzijanski
klariški
magdalenski
minoritski
salezijanski
uršulinski

Pridevniki (iz imen vladarskih in plemiških rodbin)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega 31 slovarskih iztočnic ter zajema pridevnike, ki so v besednih družinah ob pripadnikih in pripadnicah vladarskih in plemiških rodbin, npr. *Auerspergi, Frankopani, Windsorji ...*

Pri pridevniki upoštevamo tudi potencialno pomensko razširitev, npr. na obdobja in sloge (*tudorski* – tudorski slog; *windsorski* – *windsorski stol, windsorski vozeli*), ter na prekrivnost z nekaterimi zemljepisnimi imeni (npr. *Burbon* – *Burbonsko otočje* – *burbonska vanilja/vanilija*).

NOVOSTI:

Novost so pridevniki, ki prej niso bili vključeni v jezikovne priročnike (*khislški, oldenburški*). Pisne dvojnice so prikazane v istem slovarskem sestavku, npr. *hanovrski* in *hannovrski*. Če je dvojnica enakovredna, se pojavlja kot enakovredna izbira tudi v zgledih in ponazoritvah, če dvojnica ni enakovredna, jo povezujemo z oznako *tudi* le v zaglavju in oblikoslovnih paradigmah.

Vse iztočnice so opremljene z onaglašenimi pregibnimi vzorci v vseh spolih in številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Slovar

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Prevzete besede in besedne zveze](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

burbónski -a -o prid.

[nanašajoč se na francosko vladarsko rodbino]: **Grobница zadnjih francoskih burbonskih kraljev v Novi Gorici je zgodovinski spomenik; Razkošna baročna palača burbonske dinastije ima 1200 soban;** [nanašajoč se na Burbonsko otočje, danes Reunion]: **strok burbonske vanilje/vanilje iz Reuniona;** neštevno **Korenje skuhamo skupaj z janežovo zvezdo, kurkumo in žličko burbonske vanilje/vanilje**

(< **Burbon**)

{O} **moški:** EDNINA: im. burbónski, rod. burbónskega, daj. burbónskemu, tož. burbónski (živostno burbónskega), mest. pri burbónskem, or. z burbónskim; DVOJINA: im. burbónska, rod. burbónskih, daj. burbónskima, tož. burbónska, mest. pri burbónskih, or. z burbónskima; MNOŽINA: im. burbónski, rod. burbónskih, daj. burbónskim, tož. burbónske, mest. pri burbónskih, or. z burbónskimi

ženski: EDNINA: im. burbónska, rod. burbónske, daj. burbónski, tož. burbónsko, mest. pri burbónski, or. z burbónsko; DVOJINA: im. burbónski, rod. burbónskih, daj. burbónskima, tož. burbónski, mest. pri burbónskih, or. z burbónskima; MNOŽINA: im. burbónske, rod. burbónskih, daj. burbónskim, tož. burbónske, mest. pri burbónskih, or. z burbónskimi

srednji: EDNINA: im. burbónsko, rod. burbónskega, daj. burbónskemu, tož. burbónsko, mest. pri burbónskem, or. z burbónskimi; DVOJINA: im. burbónski, rod. burbónskih, daj. burbónskima, tož. burbónski, mest. pri burbónskih, or. z burbónskima; MNOŽINA: im. burbónska, rod. burbónskih, daj. burbónskimi, tož. burbónska, mest. pri burbónskih, or. z burbónskimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevniki

oldenbúrški -a -o prid.

oldenburški vojvoda; Toplokrvna oldenburška pasma nemškega jahalnega konja je primerna za turnirski šport

(< **Oldenburg**)

{O} **moški:** EDNINA: im. oldenbúrški, rod. oldenbúrškega, daj. oldenbúrškemu, tož. oldenbúrški (živostno oldenbúrškega), mest. pri oldenbúrškem, or. z oldenbúrškimi; DVOJINA: im. oldenbúrška, rod. oldenbúrških, daj. oldenbúrškima, tož. oldenbúrška, mest. pri oldenbúrških, or. z oldenbúrškima; MNOŽINA: im. oldenbúrški, rod. oldenbúrških, daj. oldenbúrškimi, tož. oldenbúrške, mest. pri oldenbúrških, or. z oldenbúrškimi

ženski: EDNINA: im. oldenbúrška, rod. oldenbúrške, daj. oldenbúrški, tož. oldenbúrško, mest. pri oldenbúrški, or. z oldenbúrško; DVOJINA: im. oldenbúrški, rod. oldenbúrških, daj. oldenbúrškima, tož. oldenbúrški, mest. pri oldenbúrških, or. z oldenbúrškima; MNOŽINA: im. oldenbúrške, rod. oldenbúrških, daj. oldenbúrškimi, tož. oldenbúrške, mest. pri oldenbúrških, or. z oldenbúrškimi

srednji: EDNINA: im. oldenbúrško, rod. oldenbúrškega, daj. oldenbúrškemu, tož. oldenbúrško, mest. pri oldenbúrškem, or. z oldenbúrškimi; DVOJINA: im. oldenbúrški, rod. oldenbúrških, daj. oldenbúrškima, tož. oldenbúrški, mest. pri oldenbúrških, or. z oldenbúrškima; MNOŽINA: im. oldenbúrška, rod. oldenbúrških, daj. oldenbúrškimi, tož. oldenbúrška, mest. pri oldenbúrških, or. z oldenbúrškimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevniki

tudorski -a -o [túdorski] prid.

|nanašajoč se na rodbino|: Henrik VII. je v tudorskem grbu združil rdečo vrtnico in belo vrtnico; V westminstrski opatiji je pokopana tudorska kraljica Elizabeta I.; |nanašajoč se na obdobje in slog|: Za tudorski slog je značilno bogato leseno okrasje, uporaba naravnega kamna in lesenih podpornih stebrov

(< **Tudor**)

{O} **moški:** EDNINA: im. túdorski, rod. túdorskega, daj. túdorskemu, tož. túdorski (živostno túdorskega), mest. pri túdorskem, or. s túdorskimi; DVOJINA: im. túdorska, rod. túdorskih, daj. túdorskima, tož. túdorska, mest. pri túdorskih, or. s túdorskima; MNOŽINA: im. túdorski, rod. túdorskih, daj. túdorskimi, tož. túdorske, mest. pri túdorskih, or. s túdorskimi

ženski: EDNINA: im. túdorska, rod. túdorske, daj. túdorski, tož. túdorsko, mest. pri túdorski, or. s túdorsko; DVOJINA: im. túdorski, rod. túdorskih, daj. túdorskima, tož. túdorski, mest. pri túdorskih, or. s túdorskima; MNOŽINA: im. túdorske, rod. túdorskih, daj. túdorskimi, tož. túdorske, mest. pri túdorskih, or. s túdorskimi

srednji: EDNINA: im. túdorsko, rod. túdorskega, daj. túdorskemu, tož. túdorsko, mest. pri túdorskem, or. s túdorskim; DVOJINA: im. túdorski, rod. túdorskih, daj. túdorskima, tož. túdorski, mest. pri túdorskih, or. s túdorskima; MNOŽINA: im. túdorska, rod. túdorskih, daj. túdorskim, tož. túdorska, mest. pri túdorskih, or. s túdorskimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevniki

windsorski -a -o [vínstorski] prid.

|nanašajoč se na rodbino|: [Na dražbi bodo prodajali zapuščino windsorskega vojvode/vojvoda; windsorska dinastija](#); |nanašajoč se na obdobje in slog|: [kravata z windsorskim vozlom](#); [Navpične srednje hrbtnje letve pri windsorskih stoli so lahko različnih oblik](#)

(< **Windsor**)

{O} **moški:** EDNINA: im. windsorski, rod. windsorskega, daj. windsorskemu, tož. windsorski (živostno windsorskega), mest. pri windsorskem, or. z windsorskim; DVOJINA: im. windsorska, rod. windsorskih, daj. windsorskima, tož. windsorska, mest. pri windsorskih, or. z windsorskima; MNOŽINA: im. windsorski, rod. windsorskih, daj. windsorskim, tož. windsorske, mest. pri windsorskih, or. z windsorskimi

ženski: EDNINA: im. windsorska, rod. windsorske, daj. windsorski, tož. windsorsko, mest. pri windsorski, or. z windsorsko; DVOJINA: im. windsorski, rod. windsorskih, daj. windsorskima, tož. windsorski, mest. pri windsorskih, or. z windsorskima; MNOŽINA: im. windsorske, rod. windsorskih, daj. windsorskim, tož. windsorske, mest. pri windsorskih, or. z windsorskimi

srednji: EDNINA: im. windsorsko, rod. windsorskega, daj. windsorskemu, tož. windsorsko, mest. pri windsorskem, or. z windsorskim; DVOJINA: im. windsorski, rod. windsorskih, daj. windsorskima, tož. windsorski, mest. pri windsorskih, or. z windsorskima; MNOŽINA: im. windsorska, rod. windsorskih, daj. windsorskim, tož. windsorska, mest. pri windsorskih, or. z windsorskimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevniki

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

<i>andeški</i>	<i>jagelonski</i>
<i>anžujski</i>	<i>kapetinški</i>
<i>anžuvinski</i>	<i>karolinški</i>
<i>attemški</i>	<i>khislski</i>
<i>auersperški</i>	<i>makabejski</i>
<i>babenerški in babeneržanski</i>	<i>medičejski</i>
<i>barbo-waxensteinski</i>	<i>merovinški</i>
<i>borgijski</i>	<i>oldenburški</i>
<i>burbonski</i>	<i>ptolemajski</i>
<i>frankopanski</i>	<i>seldžuški</i>
<i>habsburški</i>	<i>stewartski</i>
<i>hanovrski tudi hannovrski</i>	<i>stuartski</i>
<i>herbersteinski</i>	<i>švabski</i>

tudorski
turjaški
windsorski

yorški
žovneški

Pridevniki (iz zemljepisnih naselbinskih/krajevskih imen)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega 63 slovarskih iztočnic ter zajema pridevnike, ki so v besednih družinah ob naselbinskih/krajevskih zemljepisnih imenih.

Razdelili smo jih v naslednje skupine:

- (1) pridevniki, ki se nanašajo na aktualna naselbinska/krajevna imena: *amsterdamski, beneški, dunajski, helsinški, sanktpeterburški, stockholmski*;
- (2) pridevniki, ki se nanašajo na zgodovinska imena: *leningrajski, stalingrajski, volgograjski*;
- (3) pridevniki, ki se nanašajo na domišljajska imena: *blatnodolski, butalski, gožanski*.

Če se pridevnik pojavlja tudi kot sestavina lastnih imen, npr. *Amsterdamska pogodba, Beneški bienale, Beneški filmski festival, Carigradska konvencija, Ljubljanski maraton, Dunajski gozd, Dunajsko Novo Mesto, Pariška mirovna pogodba ...*, sta iztočnici povezani z vodilko primerjaj (= prim.).

NOVOSTI:

Novost v geslovniku so pridevniki, ki prej niso bili vključeni v jezikovne priročnike (*blatnodolski, oldenburški*).

V primerjavi s SP 2001 je tudi v *ePravopisu* vsaka slovarska iztočnica opremljena s podatki o nepredvidljivi izreki, mestu naglase in sklanjatvenem vzorcu. Novost pa je pomensko-ponazarjalni del, ki prinaša:

- morebitne pomenske razširitve, npr. pomenska razširitev pridevnika *rimski*: (1) *nanašajoč se na stare Rimljane in rimski imperij*, (2) *nanašajoč se na Rim*, (3) *nanašajoč se na Rim kot sedež Rimokatoliške cerkve*;
- značilno in hkrati pravopisno problematično kolokabilnost, ugotovljeno po besedilnem korpusu, npr. kolokabilnost pridevnika *praški*: *praški grad, praški strukturalizem, Študira na praški Karlovi univerzi*;
- stalne besedne zveze, če je pomen zveze povezan s kategorijo v pravopisnih pravilih (zgodovinski dogodki, prazniki in posebni dnevi, jedi, igre, pasme ...), npr. stalni besedni zvezi pri pridevniku *praški*: *praška pomlad, praška defenestracija*;
- podatke o potencialnih besedotvornih izhodiščih (besedotvorna izhodišča so lahko različna, kar pomeni, da je pridevnik homonim, npr. pridevnik *krški* je lahko tvorjen iz imen *Krka* [reka], *Krško* [mesto], *Krk* [otok]; pridevnik *minški* se nanaša na kitajsko dinastijo *Ming* in na mesto *Minsk*);
- povezave s pridevniki, ki nastopajo v lastnih imenih (zaradi pogostih dvomov glede zapisa začetnice pri prvi pridevniški sestavini, npr. *dunajski živalski vrt, dunajski kongres, dunajski zrezek ...*, smo se odločili ob redakciji pridevnika uporabnika z vodilko napotiti na tista večbesedna imena, pri katerih je pridevnik zapisan z veliko začetnico, npr. pri *dunajski* ga usmerimo k naslednjim lastnim imenom: *Dunajski dečki, Dunajski gozd, Dunajsko Novo Mesto*).

Sicer so v stalnih besednih zvezah uslovarjene zveze, ki označujejo poimenovanja zgodovinskih dogodkov (*amsterdamski vrh, leningradska partijska čistka, stalingradska bitka*) ali bolezni (*stockholmski sindrom*) in nagrad (*šentjakovski prstan*).

Vse iztočnice so opremljene z onaglašenimi pregibnimi vzorci v vseh spolih in številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Slovar

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Velika in mala začetnica](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

brúseljski -a -o prid.

Imena bruseljskega kipa **Manneken Pis** najpogosteje sploh ne prevajamo; sklic bruseljskega vrha EU; **bruseljski grifon** [pes]: mešanec med labradorcem in bruseljskim grifonom; prim.

Bruseljski sporazum

(< **Bruselj**)

{O} **moški**: EDNINA: im. brúseljski, rod. brúseljskega, daj. brúseljskemu, tož. brúseljski (živostno brúseljskega), mest. pri brúseljskem, or. z brúseljskim; DVOJINA: im. brúseljska, rod. brúseljskih, daj. brúseljskima, tož. brúseljska, mest. pri brúseljskih, or. z brúseljskima; MNOŽINA: im. brúseljski, rod. brúseljskih, daj. brúseljskim, tož. brúseljske, mest. pri brúseljskih, or. z brúseljskimi

ženski: EDNINA: im. brúseljska, rod. brúseljske, daj. brúseljski, tož. brúseljsko, mest. pri brúseljski, or. z brúseljsko; DVOJINA: im. brúseljski, rod. brúseljskih, daj. brúseljskima, tož. brúseljski, mest. pri brúseljskih, or. z brúseljskima; MNOŽINA: im. brúseljske, rod. brúseljskih, daj. brúseljskim, tož. brúseljske, mest. pri brúseljskih, or. z brúseljskimi

srednji: EDNINA: im. brúseljsko, rod. brúseljskega, daj. brúseljskemu, tož. brúseljsko, mest. pri brúseljskem, or. z brúseljskim; DVOJINA: im. brúseljski, rod. brúseljskih, daj. brúseljskima, tož. brúseljski, mest. pri brúseljskih, or. z brúseljskima; MNOŽINA: im. brúseljska, rod. brúseljskih, daj. brúseljskim, tož. brúseljska, mest. pri brúseljskih, or. z brúseljskimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevniki

kárnski -a -o prid.

Ogledali si bomo ostanke rovov krnskega dela soške fronte; Planina Kuhinja je izhodišče mnogih planinskih tur v krnski skupini; krnsko bojišče; prim. **Krnski nariv**, **Krnsko pogorje**, **Krnsko jezero**, **Krnska jezera**

(< **Krn**, **Krn**)

{O} **moški**: EDNINA: im. kárnski, rod. kárnskega, daj. kárnskemu, tož. kárnski (živostno kárnskega), mest. pri kárnskem, or. s kárnskim; DVOJINA: im. kárnska, rod. kárnskih, daj. kárnskima, tož. kárnska, mest. pri kárnskih, or. s kárnskima; MNOŽINA: im. kárnski, rod. kárnskih, daj. kárnskim, tož. kárnke, mest. pri kárnskih, or. s kárnskimi

ženski: EDNINA: im. kónska, rod. kónske, daj. kónski, tož. kónsko, mest. pri kónski, or. s kónsko; DVOJINA: im. kónski, rod. kónskih, daj. kónskima, tož. kónski, mest. pri kónskih, or. s kónskima; MNOŽINA: im. kónske, rod. kónskih, daj. kónskim, tož. kónske, mest. pri kónskih, or. s kónskimi

srednji: EDNINA: im. kónsko, rod. kónskega, daj. kónskemu, tož. kónsko, mest. pri kónskem, or. s kónskim; DVOJINA: im. kónski, rod. kónskih, daj. kónskima, tož. kónski, mest. pri kónskih, or. s kónskima; MNOŽINA: im. kónska, rod. kónskih, daj. kónskim, tož. kónska, mest. pri kónskih, or. s kónskimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevniki

mínški -a -o prid.

|nanašajoč se na mesto Minsk|: **minško letališče**; |nanašajoč se na dinastijo Ming|: **Mandžuji so leta 1644 zaradi izdaje minškega generala prebili Kitajski zid**; prim. **Minški geto**, **Minški mirovni sporazum**

(< **Minsk**, **Ming**)

{O} **moški:** EDNINA: im. mínški, rod. mínškega, daj. mínškemu, tož. mínški (živostno mínškega), mest. pri mínškem, or. z mínškim; DVOJINA: im. mínška, rod. mínških, daj. mínškima, tož. mínška, mest. pri mínških, or. z mínškima; MNOŽINA: im. mínški, rod. mínških, daj. mínskim, tož. mínške, mest. pri mínških, or. z mínskimi

ženski: EDNINA: im. mínška, rod. mínške, daj. mínški, tož. mínško, mest. pri mínški, or. z mínško; DVOJINA: im. mínški, rod. mínških, daj. mínškima, tož. mínški, mest. pri mínških, or. z mínškima; MNOŽINA: im. mínške, rod. mínških, daj. mínskim, tož. mínške, mest. pri mínških, or. z mínskimi

srednji: EDNINA: im. mínško, rod. mínškega, daj. mínškemu, tož. mínško, mest. pri mínškem, or. z mínškim; DVOJINA: im. mínški, rod. mínških, daj. mínškima, tož. mínški, mest. pri mínških, or. z mínškima; MNOŽINA: im. mínška, rod. mínških, daj. mínskim, tož. mínška, mest. pri mínških, or. z mínskimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevniki

praški -a -o prid.

praški grad; **praški strukturalizem**; **Študira na praški Karlovi univerzi**; **praška defenestracija** |upor čeških protestantskih stanov proti habsburški katoliški oblasti|: **V obeh praških defenestracijah je ljudstvo predstavnike oblasti pometalo skozi okna**; **praška pomlad** |obdobje demokratizacije na Češkoslovaškem (1968)|: **Vodilna oseba praške pomladi je bil Aleksander Dubček**; prim. **Praška šola**, **Praški lingvistični krožek**

(< **Praga**)

{O} **moški:** EDNINA: im. praški, rod. praškega, daj. praškemu, tož. praški (živostno praškega), mest. pri praškem, or. s praškim; DVOJINA: im. praška, rod. praških, daj. praškima, tož. praška, mest. pri praških, or. s praškima; MNOŽINA: im. praški, rod. praških, daj. praskim, tož. praške, mest. pri praških, or. s praškimi

ženski: EDNINA: im. praška, rod. praške, daj. praški, tož. praško, mest. pri praški, or. s praško; DVOJINA: im. praški, rod. praških, daj. praškima, tož. praški, mest. pri praških, or. s praškima; MNOŽINA: im. praške, rod. praških, daj. praskim, tož. praške, mest. pri praških, or. s praškimi

srednji: EDNINA: im. práško, rod. práškega, daj. práškemu, tož. práško, mest. pri práškem, or. s práškim; DVOJINA: im. práški, rod. práških, daj. práškima, tož. práški, mest. pri práških, or. s práškima; MNOŽINA: im. práška, rod. práških, daj. práškim, tož. práška, mest. pri práških, or. s práškimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevniki

ríški -a -o prid.

riško obzidje; **riško** pristanišče; prim. **Riški zaliv**

(< **Riga**)

{O} **moški:** EDNINA: im. ríški, rod. ríškega, daj. ríškemu, tož. ríški (živostno ríškega), mest. pri ríškem, or. z ríškim; DVOJINA: im. ríška, rod. ríških, daj. ríškima, tož. ríška, mest. pri ríških, or. z ríškima; MNOŽINA: im. ríški, rod. ríških, daj. ríškim, tož. ríške, mest. pri ríških, or. z ríškimi

ženski: EDNINA: im. ríška, rod. ríške, daj. ríški, tož. ríško, mest. pri ríški, or. z ríško; DVOJINA: im. ríški, rod. ríških, daj. ríškima, tož. ríški, mest. pri ríških, or. z ríškima; MNOŽINA: im. ríške, rod. ríških, daj. ríškim, tož. ríške, mest. pri ríških, or. z ríškimi

srednji: EDNINA: im. ríško, rod. ríškega, daj. ríškemu, tož. ríško, mest. pri ríškem, or. z ríškim; DVOJINA: im. ríški, rod. ríških, daj. ríškima, tož. ríški, mest. pri ríških, or. z ríškima; MNOŽINA: im. ríška, rod. ríških, daj. ríškim, tož. ríška, mest. pri ríških, or. z ríškimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevniki

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSКИH IZTOČNIC:

amsterdamski

andorski

ankarski

astanski

atenski

bakujski

beneški

beograjski

berlinski

bernski

blatnodolski

blejski

bohinjski

bratislavski

bruseljski

budimpeški in budimpeštanski

bukareški

butalski

carigrajski

cerkljanski

cerkniški

črnjanski tudi *črnski*

dublinski

dunajski

erevanski

goličavski

gosposvetski

gožanski

helsinški

jezerski

kanoški

kijevski

kišinjevski

københavnski

krnski

krški

laški

leningrajski

lizbonski

ljubljski

*londonski
lovrenški
madridski
martuljški
minški
moskovski
nikozijski
novogoriški
oselski
pariški
podgoriški
praški*

*reykjaviški
rimski
riški
sanktpeterburški
stalingrajski
stockholmski
šentjakobski
šmarski
tiranski
tržaški
volgograjski*

Pridevniki (iz zemljepisnih nenaselbinskih/nekrajevskih imen)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **15** slovarskih iztočnic in zajema vrstne pridevnike na *-ski/-ški* iz zemljepisnih nekrajevskih imen. Trenutno obsega le pridevnike iz imen vzpetin, gorovij. Problemski sklop ni dokončen in bo še razširjen z različnimi skupinami pridevnikov iz nekrajevskih imen oz. bodo obstoječe še dopolnjene. Trenutni geslovnik je nastal ob pripravi predloga novih pravopisnih pravil, in sicer ob poglavju »Velika in mali začetnica«.

NOVOSTI:

V *ePravopisu* je glede na SP 2001 uvedena nova terminologija, ki je pomensko ustrežnejša in razumljivejša sodobnemu uporabniku jezika. Termin *nekrajevna imena* uporabljamo namesto *nenaselbinska imena*, ob tem je namesto termina *naselbinska imena* uveden termin *krajevna imena*.

Pri redigiranju nismo spreminjali ustaljene prakse in norme SP 2001, smo pa v nekaterih primerih dodali nove oblike in/ali dvojnice, ki jih izkazuje aktualna raba. Dvojica je vpisana v geslu iztočnične oblike in nima lastnega gesla (*mountevereški – mounteverestovski*).

Nove so tudi navedbe pogostejših stalnih besednih zvez, ki so tipične za določene pridevnike na *-ski/-ški*, če z njimi poimenujemo problemske sklope, obravnavane v *Pravopisu 8.0*, denimo nadomestna poimenovanja držav (*apeninski škorenj* [Italija]), poimenovanja zgodovinskih dogodkov (*ardenska ofenziva*), poimenovanja živali (*himalajska koza*).

Slovarski sestavek uporabnika z vodilko *primerjaj* (= *prim.*) obvešča o lastnih imenih, v katerih iztočnični pridevnik nastopa kot ena od sestavin lastnega imena, npr. *triglavski*, prim. *Triglavski ledenik*, *Triglavski park*, *Triglavska severna stena*, *Triglavsko pogorje*, *Triglavska jezera*. Slovarski sestavek se zaključí s podatkom o izhodiščni besedi, tj. nekrajevskem imenu, iz katerega je izpeljan pridevnik na *-ski/-ški* (*krnski* < *Krn*, *triglavski* < *Triglav*).

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 975

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Velika in mala začetnica](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

apenínski -a -o prid.

Promet po cestah apeninskih gričev je bil precej redek; Edini apeninski ledenik se imenuje Calderone; **apeninski škorenj** [Italija]: Na apeninskem škornju sta najbolj znana vulkana Etna in Vezuv; prim. **Apeninski polotok**

(< **Apenini**)

{O} **moški**: EDNINA: im. apenínski, rod. apenínskega, daj. apenínskemu, tož. apenínski (živostno apenínskega), mest. pri apenínskem, or. z apenínskím; DVOJINA: im. apenínska, rod. apenínskih, daj. apenínskima, tož. apenínska, mest. pri apenínskih, or. z apenínskima; MNOŽINA: im.

apenínski, rod. apenínskih, daj. apenínskim, tož. apenínske, mest. pri apenínskih, or. z apenínskimi

ženski: EDNINA: im. apenínska, rod. apenínske, daj. apenínski, tož. apenínsko, mest. pri apenínski, or. z apenínsko; DVOJINA: im. apenínski, rod. apenínskih, daj. apenínskima, tož. apenínski, mest. pri apenínskih, or. z apenínskima; MNOŽINA: im. apenínske, rod. apenínskih, daj. apenínskim, tož. apenínske, mest. pri apenínskih, or. z apenínskimi

srednji: EDNINA: im. apenínsko, rod. apenínskega, daj. apenínskemu, tož. apenínsko, mest. pri apenínskem, or. z apenínskim; DVOJINA: im. apenínski, rod. apenínskih, daj. apenínskima, tož. apenínski, mest. pri apenínskih, or. z apenínskima; MNOŽINA: im. apenínska, rod. apenínskih, daj. apenínskim, tož. apenínska, mest. pri apenínskih, or. z apenínskimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevniki

ardénski -a -o prid.

Na etapi, poimenovani ardenska klasika, je zmagal španski kolesar; **ardenska ofenziva** |zgodovinski dogodek|: Načrt za ardensko ofenzivo je bil v celoti Hitlerjeva zamisel

(< **Ardeni**)

{O} **moški:** EDNINA: im. ardénski, rod. ardénskega, daj. ardénskemu, tož. ardénski (živostno ardénskega), mest. pri ardénskem, or. z ardénskim; DVOJINA: im. ardénska, rod. ardénskih, daj. ardénskima, tož. ardénska, mest. pri ardénskih, or. z ardénskima; MNOŽINA: im. ardénski, rod. ardénskih, daj. ardénskim, tož. ardénske, mest. pri ardénskih, or. z ardénskimi

ženski: EDNINA: im. ardénska, rod. ardénske, daj. ardénski, tož. ardénsko, mest. pri ardénski, or. z ardénsko; DVOJINA: im. ardénski, rod. ardénskih, daj. ardénskima, tož. ardénski, mest. pri ardénskih, or. z ardénskima; MNOŽINA: im. ardénske, rod. ardénskih, daj. ardénskim, tož. ardénske, mest. pri ardénskih, or. z ardénskimi

srednji: EDNINA: im. ardénsko, rod. ardénskega, daj. ardénskemu, tož. ardénsko, mest. pri ardénskem, or. z ardénskim; DVOJINA: im. ardénski, rod. ardénskih, daj. ardénskima, tož. ardénski, mest. pri ardénskih, or. z ardénskima; MNOŽINA: im. ardénska, rod. ardénskih, daj. ardénskim, tož. ardénska, mest. pri ardénskih, or. z ardénskimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevniki; poimenovanja zgodovinskih dogodkov

himalájski -a -o prid.

začiniti s himalajsko soljo; Povzpel se je na vse himalajske osemtisočake; Na himalajsko odpravo se je pripravljaj v domačih gorah; **himalajska koza** |koza|: čreda himalajskih koz

(< **Himalaja**)

{O} **moški:** EDNINA: im. himalájski, rod. himalájskega, daj. himalájskemu, tož. himalájski (živostno himalájskega), mest. pri himalájskem, or. s himalájskim; DVOJINA: im. himalájska, rod. himalájskih, daj. himalájskima, tož. himalájska, mest. pri himalájskih, or. s himalájskima; MNOŽINA: im. himalájski, rod. himalájskih, daj. himalájskim, tož. himalájske, mest. pri himalájskih, or. s himalájskimi

ženski: EDNINA: im. himalájska, rod. himalájske, daj. himalájski, tož. himalájsko, mest. pri himalájski, or. s himalájsko; DVOJINA: im. himalájski, rod. himalájskih, daj. himalájskima, tož.

himalájski, mest. pri himalájskih, or. s himalájskima; MNOŽINA: im. himalájske, rod. himalájskih, daj. himalájskim, tož. himalájske, mest. pri himalájskih, or. s himalájskimi

srednji: EDNINA: im. himalájsko, rod. himalájskega, daj. himalájskemu, tož. himalájsko, mest. pri himalájskem, or. s himalájskim; DVOJINA: im. himalájski, rod. himalájskih, daj. himalájskima, tož. himalájski, mest. pri himalájskih, or. s himalájskima; MNOŽINA: im. himalájska, rod. himalájskih, daj. himalájskim, tož. himalájska, mest. pri himalájskih, or. s himalájskimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevniki; poimenovanja jedi

mountevereški -a -o in **mounteverestovski** -a -o [montêvereški in montêverestovski] prid.

mountevereški/mounteverestovski vzpon

(< **Mount Everest**)

{O} **moški:** EDNINA: im. mountevereški in mounteverestovski, rod. mountevereškega in mounteverestovskega, daj. mountevereškemu in mounteverestovskemu, tož. mountevereški in mounteverestovski (živostno mountevereškega in mounteverestovskega), mest. pri mountevereškem in pri mounteverestovskem, or. z mountevereškim in z mounteverestovskim; DVOJINA: im. mountevereška in mounteverestovska, rod. mountevereških in mounteverestovskih, daj. mountevereškima in mounteverestovskima, tož. mountevereška in mounteverestovska, mest. pri mountevereških in pri mounteverestovskih, or. mountevereškima in z mounteverestovskima; MNOŽINA: im. mountevereški in mounteverestovski, rod. mountevereških in mounteverestovskih, daj. mountevereškim in mounteverestovskim, tož. mountevereške in mounteverestovske, mest. pri mountevereških in pri mounteverestovskih, or. mountevereškimi in z mounteverestovskimi

ženski: EDNINA: im. mountevereška in mounteverestovska, rod. mountevereške in mounteverestovske, daj. mountevereški in mounteverestovski, tož. mountevereško in mounteverestovsko, mest. pri mountevereški in pri mounteverestovski, or. z mountevereško in z mounteverestovsko; DVOJINA: im. mountevereški in mounteverestovski, rod. mountevereških in mounteverestovskih, daj. mountevereškima in mounteverestovskima, tož. mountevereški in mounteverestovski, mest. pri mountevereških in pri mounteverestovskih, or. z mountevereškima in z mounteverestovskima; MNOŽINA: im. mountevereške in mounteverestovske, rod. mountevereških in mounteverestovskih, daj. mountevereškim in mounteverestovskim, tož. mountevereške in mounteverestovske, mest. pri mountevereških in pri mounteverestovskih, or. mountevereškimi in z mounteverestovskimi

srednji: EDNINA: im. mountevereško in mounteverestovsko, rod. mountevereškega in mounteverestovskega, daj. mountevereškemu in mounteverestovskemu, tož. mountevereško in mounteverestovsko, mest. pri mountevereškem in pri mounteverestovskem, or. z mountevereškim in z mounteverestovskim; DVOJINA: im. mountevereški in mounteverestovski, rod. mountevereških in mounteverestovskih, daj. mountevereškima in mounteverestovskima, tož. mountevereški in mounteverestovski, mest. pri mountevereških in pri mounteverestovskih, or. z mountevereškima in z mounteverestovskima; MNOŽINA: im. mountevereška in mounteverestovska, rod. mountevereških in mounteverestovskih, daj. mountevereškim in mounteverestovskim, tož. mountevereška in mounteverestovska, mest. pri mountevereških in pri mounteverestovskih, or. z mountevereškimi in z mounteverestovskimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevniki

triglavski -a -o prid.

Eden od triglavskih stebrov se imenuje po Joži Čopu; Iz triglavske doline Kot sva se hitro vzpenjala po poti; Preplezala sta zelo zahtevno smer v severni triglavski steni; **triglavska roža** [rastlina]: Legenda pravi, da je iz lovčeve kaplje krvi zrasla rdeča triglavska roža; šopek **triglavskih rož**; prim. **Triglavski ledenik**, **Triglavski narodni park**, **Triglavska severna stena**, **Triglavsko pogorje**, **Triglavska jezera**

(< **Triglav**)

{O} **moški**: EDNINA: im. triglavski, rod. triglavskega, daj. triglavskemu, tož. triglavski (živostno triglavskega), mest. pri triglavskem, or. s triglavskim; DVOJINA: im. triglavska, rod. triglavskih, daj. triglavskima, tož. triglavska, mest. pri triglavskih, or. s triglavskima; MNOŽINA: im. triglavski, rod. triglavskih, daj. triglavskim, tož. triglavske, mest. pri triglavskih, or. s triglavskimi

ženski: EDNINA: im. triglavska, rod. triglavske, daj. triglavski, tož. triglavsko, mest. pri triglavski, or. s triglavsko; DVOJINA: im. triglavski, rod. triglavskih, daj. triglavskima, tož. triglavski, mest. pri triglavskih, or. s triglavskima; MNOŽINA: im. triglavske, rod. triglavskih, daj. triglavskim, tož. triglavske, mest. pri triglavskih, or. s triglavskimi

srednji: EDNINA: im. triglavsko, rod. triglavskega, daj. triglavskemu, tož. triglavsko, mest. pri triglavskem, or. s triglavskim; DVOJINA: im. triglavski, rod. triglavskih, daj. triglavskima, tož. triglavski, mest. pri triglavskih, or. s triglavskima; MNOŽINA: im. triglavska, rod. triglavskih, daj. triglavskim, tož. triglavska, mest. pri triglavskih, or. s triglavskimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevniki

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

apalaški
apeninski
ardenski
himalajski
hindukuški
karakorumski
karpatski
kavkaški

kordiljerski
krnski
mountevereški in mounteverestovski
pirenejski
triglavski
uralski
vogeški

Pridevniki (iz imen voda)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega 27 slovarskih iztočnic in zajema pridevnike, tvorjene iz imen voda, z obrazili *-ski/-ški* (*krški, murski; tihomorski, bajkalski*) in *-ov/-ev* oz. *-in* (*Nilov, Martuljkov, Savin*) iz imen voda.

Nabor imen ni končen. Trenutni geslovnik je nastal ob pripravi predloga novih pravopisnih pravil, in sicer ob poglavju »Velika in mala začetnica«.

NOVOSTI:

Novost v slovarju glede na SP 2001 je uslovarjenje pridevnikov z obrazili *-ov/-ev* in *-in*, saj se je doslej pridevniške oblike iz imen voda (oz. rek) vedno izpeljalo z vrstnim obrazilom *-ski/-ški*. Gre za normativni prelom s tradicijo, saj je prepoved, ki izvira še iz 19. stoletja (Cigale je odsvetoval rabo pridevniških tvorb s priponskim obrazilom *-in* iz neživih samostalnikov, prevzela sta jo Levec in Pleteršnik), trajala v priročnikih do danes, v rabi pa je bila presežena v nekaterih atlasih že prej (F. Orožen: *Zemljepisni atlas za ljudske šole s slovenskim učnim jezikom*, 1902: *Nilovo deltasto ustje*). Od leta 2006 je v *Velikem atlasu sveta* že bila sprejeta oblika tipa *Nilova delta, Donavina delta*. (Z imeni *Delta Nila* se je bilo mogoče pridevniški obliki izogniti.)

Izkazalo se je, da je prvotna pridevniška oblika, tvorjena z obrazilom *-ski/-ški*, bolj nedvoumna, saj se pridevnik lahko nanaša na različne zemljepisne entitete. Pridevnik *krški* je lahko izpeljan iz naslednjih imen: *Krka* |reka|, *Krško* |mesto|, *Krk* |otok|, medtem ko se pridevnik *Krkin* nanaša le na reko Krko.

Opažamo različno kolokabilnost obeh sopomenskih pridevnikov: s samostalniki *breg, struga, pritok, delta* se vežejo svojilni pridevniki, vsi drugi samostalniki, zlasti tisti, ki se nanašajo na vrsto (*kolpski som, soška postrv*), se pogosteje povezujejo s pridevnikom na *-ski*; med temi so tudi taki, ki so nastali že pred desetletji (*savski most, kolpski kanjon, Soška dolina, soške brzice*).

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje naglašanih sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Slovar

SLOVARSKI PRIKAZ:

Křkin -a -o prid.

|nanašajoč se na reko|: **Křkina struga**; |nanašajoč se na podjetje|: **Křkina zdravila**

(< **Křka**, **Křka**)

{O} **moški**: EDNINA: im. Křkin, rod. Křkinega, daj. Křkinemu, tož. Křkin (živostno Křkinega), mest. pri Křkinem, or. s Křkinim; DVOJINA: im. Křkina, rod. Křkinih, daj. Křkinima, tož. Křkina, mest. pri Křkinih, or. s Křkinima; MNOŽINA: im. Křkini, rod. Křkinih, daj. Křkinim, tož. Křkine, mest. pri Křkinih, or. s Křkinimi

ženski: EDNINA: im. Křkina, rod. Křkine, daj. Křkini, tož. Křkino, mest. pri Křkini, or. s Křkino; DVOJINA: im. Křkini, rod. Křkinih, daj. Křkinima, tož. Křkini, mest. pri Křkinih, or. s Křkinima; MNOŽINA: im. Křkine, rod. Křkinih, daj. Křkinim, tož. Křkine, mest. pri Křkinih, or. s Křkinimi

srednji: EDNINA: im. Křkino, rod. Křkinega, daj. Křkinemu, tož. Křkino, mest. pri Křkinem, or. s Křkinim; DVOJINA: im. Křkini, rod. Křkinih, daj. Křkinima, tož. Křkini, mest. pri Křkinih, or. s Křkinima; MNOŽINA: im. Křkina, rod. Křkinih, daj. Křkinim, tož. Křkina, mest. pri Křkinih, or. s Křkinimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki; pridevniki

křški -a -o prid.

|nanašajoč se na reko Krko|; |nanašajoč se na kraj Krško|: **křški most čez Savo**; **křški župan**; **křška jedrska elektrarna**; **křška vinska klet**; |nanašajoč se na otok Krk|: **Letovali so v enem od křških hotelov**; prim. **Křška jama**, **Křške Alpe**, **Křški most**, **Křško-Brežiško polje**

(< **Krk**, **Krka**, **Křško**)

{O} **moški:** EDNINA: im. křški, rod. křškega, daj. křškemu, tož. křški (živostno křškega), mest. pri křškem, or. s křskim; DVOJINA: im. křška, rod. křških, daj. křškima, tož. křška, mest. pri křških, or. s křškima; MNOŽINA: im. křški, rod. křških, daj. křskim, tož. křške, mest. pri křških, or. s křskimi

ženski: EDNINA: im. křška, rod. křške, daj. křški, tož. křško, mest. pri křški, or. s křško; DVOJINA: im. křški, rod. křških, daj. křškima, tož. křški, mest. pri křških, or. s křškima; MNOŽINA: im. křške, rod. křških, daj. křskim, tož. křške, mest. pri křških, or. s křskimi

srednji: EDNINA: im. křško, rod. křškega, daj. křškemu, tož. křško, mest. pri křškem, or. s křskim; DVOJINA: im. křški, rod. křških, daj. křškima, tož. křški, mest. pri křških, or. s křškima; MNOŽINA: im. křška, rod. křških, daj. křskim, tož. křška, mest. pri křških, or. s křskimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevniki

Martúljkov -a -o prid.

Martuljkova soteska; zaščita **Martuljkovih prodišč**; prim. **Martuljkovi slapovi**

(< **Martuljek**)

{O} **moški:** EDNINA: im. Martúljkov, rod. Martúlkovega, daj. Martúlkovemu, tož. Martúljkov (živostno Martúlkovega), mest. pri Martúlkovem, or. z Martúlkovim; DVOJINA: im. Martúlkova, rod. Martúlkovih, daj. Martúlkovima, tož. Martúlkova, mest. pri Martúlkovih, or. z Martúlkovima; MNOŽINA: im. Martúlkovi, rod. Martúlkovih, daj. Martúlkovim, tož. Martúlkove, mest. pri Martúlkovih, or. z Martúlkovimi

ženski: EDNINA: im. Martúlkova, rod. Martúlkove, daj. Martúlkovi, tož. Martúlkovo, mest. pri Martúlkovi, or. z Martúlkovo; DVOJINA: im. Martúlkovi, rod. Martúlkovih, daj. Martúlkovima, tož. Martúlkovi, mest. pri Martúlkovih, or. z Martúlkovima; MNOŽINA: im. Martúlkove, rod. Martúlkovih, daj. Martúlkovim, tož. Martúlkove, mest. pri Martúlkovih, or. z Martúlkovimi

srednji: EDNINA: im. Martúlkovo, rod. Martúlkovega, daj. Martúlkovemu, tož. Martúlkovo, mest. pri Martúlkovem, or. z Martúlkovim; DVOJINA: im. Martúlkovi, rod. Martúlkovih, daj. Martúlkovima, tož. Martúlkovi, mest. pri Martúlkovih, or. z Martúlkovima; MNOŽINA: im. Martúlkova, rod. Martúlkovih, daj. Martúlkovim, tož. Martúlkova, mest. pri Martúlkovih, or. z Martúlkovimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki; pridevniki

martúljski -a -o prid.

martuljski vrhovi; prim. **Martuljski slapovi**

(< **Martuljek**)

{O} **moški:** EDNINA: im. martúljski, rod. martúljskega, daj. martúljskemu, tož. martúljski (živostno martúljskega), mest. pri martúljskem, or. z martúljskim; DVOJINA: im. martúljska, rod. martúljskih, daj. martúljskima, tož. martúljska, mest. pri martúljskih, or. z martúljskima; MNOŽINA: im. martúljski, rod. martúljskih, daj. martúljskim, tož. martúljske, mest. pri martúljskih, or. z martúljskimi

ženski: EDNINA: im. martúljska, rod. martúljske, daj. martúljski, tož. martúljsko, mest. pri martúljski, or. z martúljsko; DVOJINA: im. martúljski, rod. martúljskih, daj. martúljskima, tož. martúljski, mest. pri martúljskih, or. z martúljskima; MNOŽINA: im. martúljske, rod. martúljskih, daj. martúljskim, tož. martúljske, mest. pri martúljskih, or. z martúljskimi

srednji: EDNINA: im. martúljsko, rod. martúljskega, daj. martúljskemu, tož. martúljsko, mest. pri martúljskem, or. z martúljskim; DVOJINA: im. martúljski, rod. martúljskih, daj. martúljskima, tož. martúljski, mest. pri martúljskih, or. z martúljskima; MNOŽINA: im. martúljska, rod. martúljskih, daj. martúljskim, tož. martúljska, mest. pri martúljskih, or. z martúljskimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevniki

tíhoocéanski -a -o prid.

Nizkoležečim tíhoocéanskim otokom grozijo poplave; tíhoocéanska država; Peru je država na tíhoocéanski obali Južne Amerike; prim. **tíhomorski, tíhomorsko-azijski**

(< **Tíhi ocean**)

{O} **moški:** EDNINA: im. tíhoocéanski, rod. tíhoocéanskega, daj. tíhoocéanskemu, tož. tíhoocéanski (živostno tíhoocéanskega), mest. pri tíhoocéanskem, or. s tíhoocéanskim; DVOJINA: im. tíhoocéanska, rod. tíhoocéanskih, daj. tíhoocéanskima, tož. tíhoocéanska, mest. pri tíhoocéanskih, or. s tíhoocéanskima; MNOŽINA: im. tíhoocéanski, rod. tíhoocéanskih, daj. tíhoocéanskim, tož. tíhoocéanske, mest. pri tíhoocéanskih, or. s tíhoocéanskimi

ženski: EDNINA: im. tíhoocéanska, rod. tíhoocéanske, daj. tíhoocéanski, tož. tíhoocéansko, mest. pri tíhoocéanski, or. s tíhoocéansko; DVOJINA: im. tíhoocéanski, rod. tíhoocéanskih, daj. tíhoocéanskima, tož. tíhoocéanski, mest. pri tíhoocéanskih, or. s tíhoocéanskima; MNOŽINA: im. tíhoocéanske, rod. tíhoocéanskih, daj. tíhoocéanskim, tož. tíhoocéanske, mest. pri tíhoocéanskih, or. s tíhoocéanskimi

srednji: EDNINA: im. tíhoocéansko, rod. tíhoocéanskega, daj. tíhoocéanskemu, tož. tíhoocéansko, mest. pri tíhoocéanskem, or. s tíhoocéanskim; DVOJINA: im. tíhoocéanski, rod. tíhoocéanskih, daj. tíhoocéanskima, tož. tíhoocéanski, mest. pri tíhoocéanskih, or. s tíhoocéanskima; MNOŽINA: im. tíhoocéanska, rod. tíhoocéanskih, daj. tíhoocéanskim, tož. tíhoocéanska, mest. pri tíhoocéanskih, or. s tíhoocéanskimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevniki

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Amazonkin
amazonski
andamanski
atlantski
bajkalski
Donavin
donavski
Dravin
jadranski
Kolpin
kolpski
Krkin
krški
labradorski

Martuljkov
martuljški
Murin
murski
niagarski
Nilov
nilski
pacifiški
piranski
Savin
savski
sueški
tihooceanski – tihomorski

Pridevniki (povezani s poimenovanji nagrad, odlikovanj, častnih nazivov)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega 5 slovarskih iztočnic ter zajema pridevnike, ki izpeljanke iz poimenovanj nagrad, odlikovanj ...

NOVOSTI:

Vsi pridevniki so prvič vključeni v slovar knjižnega jezika. Upoštevana je tudi dvojnična raba, npr. naglasne dvojnice (*gôngovski* tudi *góngovski*), ki izhajajo iz dvojnic pri nagradah. Če je dvojnica enakovredna, se pojavlja kot enakovredna izbira tudi v zgledih in ponazoritvah, če dvojnica ni enakovredna, jo povezujemo z oznako *tudi* le v zglavju in oblikoslovnih paradigmah.

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci v vseh spolih in številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Slovar

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Velika in mala začetnica](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

grammyjevski -a -o [grêmijeŭski] prid.

skladba grammyjevskih nominirancev; Na svojo prvo grammyjevsko prireditelvo imam lepe spomine

(< **grammy**)

{O} **moški**: EDNINA: im. grammyjevski, rod. grammyjevskega, daj. grammyjevskemu, tož. grammyjevski (živostno grammyjevskega), mest. pri grammyjevskem, or. z grammyjevskim; DVOJINA: im. grammyjevski, rod. grammyjevskih, daj. grammyjevskima, tož. grammyjevski, mest. pri grammyjevskih, or. z grammyjevskima; MNOŽINA: im. grammyjevski, rod. grammyjevskih, daj. grammyjevskim, tož. grammyjevski, mest. pri grammyjevskih, or. z grammyjevskimi

ženski: EDNINA: im. grammyjevski, rod. grammyjevske, daj. grammyjevski, tož. grammyjevski, mest. pri grammyjevski, or. z grammyjevsko; DVOJINA: im. grammyjevski, rod. grammyjevskih, daj. grammyjevskima, tož. grammyjevski, mest. pri grammyjevskih, or. z grammyjevskima; MNOŽINA: im. grammyjevski, rod. grammyjevskih, daj. grammyjevskim, tož. grammyjevski, mest. pri grammyjevskih, or. z grammyjevskimi

srednji: EDNINA: im. grammyjevski, rod. grammyjevskega, daj. grammyjevskemu, tož. grammyjevski, mest. pri grammyjevskem, or. z grammyjevskim; DVOJINA: im. grammyjevski, rod. grammyjevskih, daj. grammyjevskima, tož. grammyjevski, mest. pri grammyjevskih, or. z grammyjevskima; MNOŽINA: im. grammyjevski, rod. grammyjevskih, daj. grammyjevskim, tož. grammyjevski, mest. pri grammyjevskih, or. z grammyjevskimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevniki

óskarjevski -a -o prid.

odlomki iz oskarjevskih filmov; Film je prejel tri oskarjevske nominacije

(< **oskar**)

{O} **moški:** EDNINA: im. óskarjevski, rod. óskarjevskega, daj. óskarjevskemu, tož. óskarjevski (živostno óskarjevskega), mest. pri óskarjevskem, or. z óskarjevskim; DVOJINA: im. óskarjevsa, rod. óskarjevskih, daj. óskarjevskima, tož. óskarjevsa, mest. pri óskarjevskih, or. z óskarjevskima; MNOŽINA: im. óskarjevski, rod. óskarjevskih, daj. óskarjevskim, tož. óskarjevske, mest. pri óskarjevskih, or. z óskarjevskimi

ženski: EDNINA: im. óskarjevsa, rod. óskarjevske, daj. óskarjevski, tož. óskarjevsko, mest. pri óskarjevski, or. z óskarjevsko; DVOJINA: im. óskarjevski, rod. óskarjevskih, daj. óskarjevskima, tož. óskarjevski, mest. pri óskarjevskih, or. z óskarjevskima; MNOŽINA: im. óskarjevske, rod. óskarjevskih, daj. óskarjevskim, tož. óskarjevske, mest. pri óskarjevskih, or. z óskarjevskimi

srednji: EDNINA: im. óskarjevsko, rod. óskarjevskega, daj. óskarjevskemu, tož. óskarjevsko, mest. pri óskarjevskem, or. z óskarjevskim; DVOJINA: im. óskarjevski, rod. óskarjevskih, daj. óskarjevskima, tož. óskarjevski, mest. pri óskarjevskih, or. z óskarjevskima; MNOŽINA: im. óskarjevsa, rod. óskarjevskih, daj. óskarjevskim, tož. óskarjevsa, mest. pri óskarjevskih, or. z óskarjevskimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pridevniki

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

gongovski
grammyjevski
kresnikovski
nobelovski
oskarjevski

Priimki s predimki

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega 47 priimkov s predimki. Seznam je bil oblikovan kot nabor tipološko raznovrstnih primerov, in sicer:

- (1) priimki, pri katerih je predimek pisan nestično (*de Palma, De Palma*);
- (2) priimki z dvema nestično pisanima predimkoma (*de la Vega*);
- (3) večdelni priimki, od katerih ima zadnji enega ali več predimkov (*Calderon de la Barca*);
- (4) priimki, pri katerih je predimek okrajšava (*St. John*);
- (5) priimki, pri katerih je prvotni predimek pisan pred opuščajem ali stično (*D'Annunzio, MacDowell*).

NOVOSTI:

Glede na *Slovenski pravopis 2001* smo ponazarjalno gradivo v tej skupini obvestilno razširili s primeri tipičnih skladenjskih rab. Vsa gesla vsebujejo zglede za skladenjski položaj sredi povedi, in sicer samostojno ter za osebnim imenom (*Govoril sem s kapetanom O'Connorjem; irska pevka Sinead O'Connor*). Gesla, pri katerih je predimek pred priimkom pisan z malo začetnico, pa vsebujejo še zglede za položaj na začetku povedi (*De la Vega se nenehno bori proti krivici in zatiranju*).

Priimki, ki se v rabi pojavljajo brez predimkov, so tudi v iztočnici zapisani brez njih. Vendar pa je v nasprotju z SP 2001 podatek o obstoju predimka v geslu vsebovan. Pred tipskim zgledom za skladenjski položaj za osebnim imenom ta tip gesel namreč vsebuje opozorilo »za imenom s predimkom« (*Metternich [...] za imenom s predimkom Postal je diplomat in varovanec ministrskega predsednika kneza Klemensa von Metternicha*).

Novost glede na SP 2001 je tudi diferenciranje gesel glede na to, ali gre za priimek s predimkom, ki je bil v pregledanem gradivu vezan na posameznika (*d'Indy, Saint-Exupéry*), ali za splošno rabljen priimek s predimkom (*Asad, de Souza*). Prvi tip gesel ima v zaglavju vedno identifikacijo (pri *Baudouin de Courtenay* npr. Jan Baudouin de Courtenay: poljski jezikoslovec). Drugačna je tudi obvestilnost v delu gesla, ki vsebuje sklonske oblike, saj je pri tem tipu gesel navedena le edninska paradigma, pri vseh drugih geslih pa vse tri.

Besedotvorno gnezdo na koncu slovarskega sestavka vsebuje podatek o tvorbi svojilnega pridevnika (*d'Indy: B d'Indyjev*).

Normativno je ovrednotenje dvojničnih paradigmatiskih možnosti.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 46, 860.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Velika in mala začetnica](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

Calderón de la Barca -a ~ ~ -e tudi Calderón de la Barca -a ~ ~ -a [kalderón de la bárka] m;
ime bitja, osebno ime

|priimek|; |španski dramatik|: Calderón de la Barca je napisal 180 iger; citat iz drame Calderóna de la Barca/Barce; Pedro Calderón de la Barca velja za največjega španskega baročnega dramatika; © citn. *Calderón de la Barca*

{B} Calderónov

{O} EDNINA: im. Calderón de la Barca, rod. Calderóna de la Barce tudi Calderóna de la Barca, daj. Calderónu de la Barci tudi Calderónu de la Barcu, tož. Calderóna de la Barco tudi Calderóna de la Barca, mest. pri Calderónu de la Barci tudi pri Calderónu de la Barcu, or. s Calderónom de la Barco tudi s Calderónom de la Barcom

STATUS: predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: priimki s predimki; samostalnik moškega spola

D'Annunzio -a [danúncijo, rod. danúncija, or. z danúncijem] m; ime bitja, osebno ime

|priimek|; |italijanski pesnik in politik|: [Reko je septembra 1919 zasedel D'Annunzio z legionarji](#); [Načrtujejo televizijsko serijo o življenju italijanskega pesnika Gabrieleja D'Annunzia](#)

{B} D'Annunziiov in D'Annunziev

{O} EDNINA: im. D'Annunzio, rod. D'Annunzia, daj. D'Annunziu, tož. D'Annunzia, mest. pri D'Annunziu, or. z D'Annunziom in z D'Annunziem

STATUS: predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: priimki s predimki; samostalnik moškega spola; italijanščina

da Tódi ~ -ja m; ime bitja, osebno ime

|priimek|; |italijanski menih|: [Da Todí je v 13. stoletju napisal zbirko »Hvalnice«](#); [Eden od začetnikov italijanskega gledališča je tudi da Todí](#); [pesem frančiškana Jacoponeja da Todija](#); prim. **Jacopone iz Todija**

{B} da Todijev

{O} EDNINA: im. da Tódi, rod. da Tódija, daj. da Tódiju, tož. da Tódija, mest. pri da Tódiju, or. z da Tódijem

STATUS: predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: italijanščina; priimki s predimki

de la Véga ~ ~ -e in **de la Véga** ~ ~ -a m; ime bitja, osebno ime

|priimek|; |španski plemič|: [De la Vega se nenehno bori proti krivici in zatiranju](#); [družina de la Vege/Vega](#); [Diego de la Vega je sin bogataša in živi v Los Angelesu](#)

{B} de la Vegov

{O} EDNINA: im. de la Véga, rod. de la Vége in de la Véga, daj. de la Végi in de la Végu, tož. de la Végo in de la Véga, mest. pri de la Végi in pri de la Végu, or. z de la Végo in z de la Végom; DVOJINA: im. de la Végi in de la Véga, rod. de la Vég in de la Végov, daj. de la Végama in de la Végoma, tož. de la Végi in de la Véga, mest. pri de la Végah in pri de la Végih, or. z de la Végama in z de la Végoma; MNOŽINA: im. de la Vége in de la Végi, rod. de la Vég in de la Végov, daj. de la Végam in de la Végom, tož. de la Vége in de la Vége, mest. pri de la Végah in pri de la Végih, or. z de la Végami in z de la Végi

STATUS: predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: priimki s predimki; samostalnik moškega spola

St. John ~ -a [sen džôn] m; ime bitja, osebno ime

|priimek|: **St. John je analitik in avtor šestih knjig o Libiji; gospod in gospa St. John**

{B} St. Johnov

{O} EDNINA: im. St. John, rod. St. Johna, daj. St. Johnu, tož. St. Johna, mest. pri St. Johnu, or. s St. Johnom; DVOJINA: im. St. Johna, rod. St. Johnov, daj. St. Johnoma, tož. St. Johna, mest. pri St. Johnih, or. s St. Johnoma; MNOŽINA: im. St. Johni, rod. St. Johnov, daj. St. Johnom, tož. St. Johne, mest. pri St. Johnih, or. s St. Johni

STATUS: predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: priimki s predimki

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

al Haitam
Asad in al Asad
Baudouin de Courtenay
Beethoven
Calderón de la Barca
D'Annunzio
da Todi
da Vinci
De Amicis
de Courtenay
de Gaulle
de la Vega
de Palma
De Palma
de Souza
De Souza
d'Indy
Dos Passos
dos Santos
El Greco
Fehling
Gadafi
Gasset
Giscard d'Estaing

Goethe
Hitomaro
Humboldt
Ibn Saud
Ibn Tašfin
La Fayette
La Fontaine
MacDowell
McDonald
Metternich
O'Connor
Ortega y Gasset
Prévost d'Exiles
Richelieu
Saint- Exupéry
St. John
Van Allen
van Dyck
van Gogh
Vigny
von Grünigen
Wassermann
Weizsäcker

Pripadniki in pripadnice jezikovnih, rasnih in verskih skupin

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **143** slovarskih iztočnic ter zajema pripadnike in pripadnice jezikovnih, verskih in rasnih skupin:

- (1) pripadniki in pripadnice jezikovnih skupin: *čakavec – čakavka, kreolec – kreolka, indoevropejec – indoevropejka, semit – semitinja*;
- (2) pripadniki in pripadnice verskih skupin: *binškošnik – binškošnica, islamist – islamistka, mormon – mormonka, šiit – šiitinja/šiitka*;
- (3) pripadniki in pripadnice rasnih skupin: *belec – belka, pigmejec – pigmejka*.

Uslovarjene so tudi tiste mejne kategorije, ki povzročajo zaradi nihanj med tem, ali gre za kategorijo verske ali narodnostne pripadnosti, pisne težave, npr. *jud – judinja* nasproti *Jud – Judinja*; *kopt – koptinja* nasproti *Kopt – Koptinja*.

NOVOSTI:

Novost so samostalniki, ki prej niso bili vključeni v jezikovne priločnike (*falungongovec – falungongovka, raeljanec – raeljanka*). Posodobljeni so besedotvorni podatki, npr. namesto *grkokatolikinja* raje v rabi izpričana *grkokatoličanka*. Posodobljeni so tudi podatki o izrazni podobi, npr. naglasno mesto (namesto *híndujec* izpričano *hindújec*; ukinjene so naglasne kračine pri izrazih tipa *katoličan*), in uvedeni ponazarjalni zgledi, če je beseda prisotna v rabi.

Besedotvorne dvojnice so prikazane v istem slovarskem sestavku, npr. *katoličan – katoličanka* in *katolik – katolikinja, hindujec – hindujka* in *hinduist – hinduistka*; enako pisne dvojnice tipa *taoist* in *daoist*. Normativno razmerje med njimi je določeno z dvojničnima oznakama *in* (enakovredno) ter *tudi* (neenakovredno).

Normativno razlikovanje med neposredno prevzetimi poimenovanji (*katolik*) in besedotvorno izraziteje podomačenimi izrazi (*katoličan*) je na osnovi analize prevladujoče rabe posodobljeno: obe obliki sta v tem primeru nevtralni za rabo v knjižnem jeziku.

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeniimi pregibnimi vzorci v vseh spolih in številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 134.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Velika in mala začetnica](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

Áfroameričánka -e ž; ime bitja, prebivalsko ime

[Američanka afriškega porekla ali temnopolta Američanka]: **Halle Berry je kot prva Afroameričanka prejela oskarja za igralske dosežke; Knjiga opisuje prakso svetlopoltih Afroameričank, ki so se pretvarjale, da so belke;** v amerškem okolju [temnopolta Američanka]: **V ZDA se je priselila iz Egipta, a ji niso priznali statusa Afroameričanke**

{B} Afroameričankin

{O} EDNINA: im. Afroameričanka, rod. Afroameričanke, daj. Afroameričánki, tož. Afroameričánko, mest. pri Afroameričánki, or. z Afroameričánko; DVOJINA: im. Afroameričánki, rod. Afroameričánk, daj. Afroameričánkama, tož. Afroameričánki, mest. pri Afroameričánkah, or. z Afroameričánkama; MNOŽINA: im. Afroameričánke, rod. Afroameričánk, daj. Afroameričánkam, tož. Afroameričánke, mest. pri Afroameričánkah, or. z Afroameričánkami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: podredne zloženke; pripadniki in pripadnice

bélec -lca m

|človek svetle/bele polti|: potomec belcev; Pisal je o odnosih med belci in črnici; |žival belkaste barve|: Na upodobitvi sv. Jurij jaha na belcu

{B} belčev

{O} EDNINA: im. bélec, rod. bélca, daj. bélcu, tož. bélca, mest. pri bélcu, or. z bélcem; DVOJINA: im. bélca, rod. bélcev, daj. bélcema, tož. bélca, mest. pri bélcih, or. z bélcema; MNOŽINA: im. bélci, rod. bélcev, daj. bélcem, tož. bélce, mest. pri bélcih, or. z bélci

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pripadniki in pripadnice; samostalnik moškega spola

čákavec -vca m

|govorec čakavščine|: Leta 1497 je notar Johannes z Vegle, čakavec z otoka Krka, prevedel latinske zapise v slovenščino; Prvi hrvaški kralji so bili čakavci

{B} čakavčev

{O} EDNINA: im. čakavec, rod. čakavca, daj. čakavcu, tož. čakavca, mest. pri čakavcu, or. s čakavcem; DVOJINA: im. čakavca, rod. čakavcev, daj. čakavcema, tož. čakavca, mest. pri čakavcih, or. s čakavcema; MNOŽINA: im. čakavci, rod. čakavcev, daj. čakavcem, tož. čakavce, mest. pri čakavcih, or. s čakavci

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pripadniki in pripadnice; samostalnik moškega spola

katoličán -a in **katoličàn** -ána in **katólik** -a m

|pripadnik katoliške vere|: srečanje slovenskih in hrvaških katoličanov/katolikov; Karel IX. je vladal v času velikih verskih spopadov med katoličani/katoliki; V slovenščini je priporočljiveje pisati katoličan kakor katolik

{B} katoličanov in katolikov

{O} EDNINA: im. katoličán in katoličàn in katólik, rod. katoličána in katólíka, daj. katoličánu in katólíku, tož. katoličána in katólíka, mest. pri katoličánu in pri katólíku, or. s katoličánom in s katólikom; DVOJINA: im. katoličána in katólíka, rod. katoličánov in katólikov, daj. katoličánoma in katólikoma, tož. katoličána in katólíka, mest. pri katoličánih in pri katólikih, or. s katoličánoma in s katólikoma; MNOŽINA: im. katoličáni in katólíki, rod. katoličánov in katólikov,

daj. katoličanom in katólikom, tož. katoličáne in katólike, mest. pri katoličánih in pri katólikih, or. s katoličáni in s katóliki

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: pripadniki in pripadnice; samostalnik moškega spola

raeljánec -nca m

[pripadnik raeljanstva]: Raeljanci verjamejo, da so življenje na Zemlji ustvarila civilizacijsko visoko razvita bitja z drugega planeta; V Lendavi je potekal seminar raeljancev; srečanje z raeljanci

(< **Rael**)

{B} raeljančev

{O} EDNINA: im. raeljánec, rod. raeljánca, daj. raeljáncu, tož. raeljánca, mest. pri raeljáncu, or. z raeljáncem; DVOJINA: im. raeljánca, rod. raeljáncev, daj. raeljáncema, tož. raeljánca, mest. pri raeljáncih, or. z raeljáncema; MNOŽINA: im. raeljánci, rod. raeljáncev, daj. raeljáncem, tož. raeljánce, mest. pri raeljáncih, or. z raeljánci

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: pripadniki in pripadnice

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

<i>adamit</i>	<i>belka</i>	<i>grkokatoličanka</i> tudi
<i>adamitka</i>	<i>binkoštnica</i>	<i>grkokatolikinja</i>
<i>adventist</i>	<i>binkoštnik</i>	<i>grkokatolik</i> tudi
<i>adventistka</i>	<i>bogomil</i>	<i>grkokatoličan</i>
<i>Afroameričan</i>	<i>bogomilka</i>	<i>hamit</i>
<i>Afroameričanka</i>	<i>budist (zen/zenovski budist)</i>	<i>hamitka</i>
<i>ahmadist</i>	<i>budistka (zen/zenovska)</i>	<i>harekrišnovec</i> tudi <i>krišnovec</i>
<i>ahmadistka</i>	<i>budistka)</i>	<i>harekrišnovka</i> tudi
<i>albižan</i>	<i>čakavec</i>	<i>krišnovka</i>
<i>albižanka</i>	<i>čakavka</i>	<i>hindujec</i> in <i>hinduist</i>
<i>amiš</i>	<i>črnec</i>	<i>hindujka</i> in <i>hinduistka</i>
<i>amišinja</i>	<i>črnka</i>	<i>ijekavec</i>
<i>anabaptist</i>	<i>cvinglijanec</i>	<i>ijekavka</i>
<i>anabaptistka</i>	<i>cvinglijanka</i>	<i>ikavec</i>
<i>anglikanec</i>	<i>džainist</i>	<i>ikavka</i>
<i>anglikanka</i>	<i>džainistka</i>	<i>indoevropjec</i>
<i>animist</i>	<i>ekavec</i>	<i>indoevropjka</i>
<i>animistka</i>	<i>ekavka</i>	<i>islamist</i>
<i>arijec</i>	<i>esen</i>	<i>islamistka</i>
<i>arijka</i>	<i>esenka</i>	<i>jazid</i>
<i>bahajec</i>	<i>evangeličan</i>	<i>jazidinja</i>
<i>bahajka</i>	<i>evangeličanka</i>	<i>jehovec</i>
<i>baptist</i>	<i>falungongovec</i>	<i>jehovka</i>
<i>baptistka</i>	<i>falungongovka</i>	<i>jud</i>
<i>belec</i>		<i>judinja</i>

kabalist
kabalistka
kajkavec
kajkavka
kalvinist
kalvinistka
katoličan in katolik
katoličanka in katolikinja
konfucionist
konfucionistka
kopt
koptinja
kreol tudi kreolec
kreolka
kristjan
kristjanka
kveker
kvekerica
luteran tudi luteranec
luteranka
metodist
metodistka
mohamedanec
mohamedanka

mormon
mormonka
musliman
muslimanka
pigmejec
pigmejka
pravoslavec
pravoslavka
prekrščevalec
prekrščevalka
prezbiterijanec
prezbiterijanka
protestant
protestantka
raeljanec
raeljanka
scientolog
scientologinja
semit
semitinja
sikh
sikhinja
staroverec
staroverka

sunit
sunitka in sunitinja
šiit
šiitinja in šiitka
šintoist
šintoistka
štiftar
štiftarica
štokavec
štokavka
Tamilec tudi Tamil
Tamilka
taoist in daoist
taoistka in daoistka
templjar
valdenz
valdenzinja
zamorec
zamorka
zaratustrovec
zaratustrovka
žid
židinja

Pripadniki in pripadnice redov

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega 26 enobesednih iztočnic. Nastal je ob pravopisnem poglavju o rabi male in velike začetnice, izhodišče za izbiro iztočnic so bili v rabi izkazani zgledi, pri čemer je bil glavni vir besedilna zbirka *Gigafida 2.0*, in sezname redov, dostopni na spletu.

NOVOSTI:

Glede na SP 2001 je prenovljen nabor iztočnic. Kot samostojne iztočnice se pojavljajo tako poimenovanja za pripadnike (*avguštinec, derviš, jezuit*) in pripadnice redov (*klarisa, magdalenka, uršulinka*). Pri nekaterih redovih obstajajo tako moške kot ženske redovne skupnosti, zato so pri teh navedeni besedotvorni pari za žensko in moško obliko poimenovanja (*frančiškan* in *frančiškanka, karmeličan* in *karmeličanka*).

Pri redigiranju nismo spreminjali ustaljene prakse in kodificirane norme SP 2001.

Pri nekaterih iztočnicah je dodana vodilka *primerjaj* (= *prim.*), ki uporabnika usmerja k povezani iztočnici z enakozvočni lastnim imenom (*dominikanec* prim. *Dominikanec, dominikanka* prim. *Dominikanka*) ali pa k iztočnici, ki razširja obvestilnost iztočnice (*hospitalec* prim. *ivanovec*). Nekatere iztočnice so opremljene s podatkom o izhodiščni besedi, tj. z iztočnico, ki prinaša informacijo o izhodišču za poimenovanja pripadnika oz. pripadnice reda (*uršulinka* < *Uršula*). Vse iztočnice so opremljene z onaglašenimi pregibnimi vzorci v vseh številih.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 136.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Velika in mala začetnica](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

dominikánec -nca m

[redovnik dominikanskega reda]: **španski menih dominikanec**; **ptujski dominikanci**; **Meniški red dominikancev** je ustanovil španski kanonik Dominik iz Caleruege; prim. **Dominikanec**

(< **Dominik**)

{O} EDNINA: im. dominikánec, rod. dominikánca, daj. dominikáncu, tož. dominikánca, mest. pri dominikáncu, or. z dominikánцем; DVOJINA: im. dominikánca, rod. dominikáncev, daj. dominikánčema, tož. dominikánca, mest. pri dominikáncah, or. z dominikánčema; MNOŽINA: im. dominikáneci, rod. dominikáncev, daj. dominikáncem, tož. dominikánce, mest. pri dominikáncah, or. z dominikáncah

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: enakozvočnice; pripadniki in pripadnice; samostalnik moškega spola

frančiškán -a m

[redovnik]: dela patra frančiškana Stanislava Škrabca; Frančišek Asiški je bil ustanovitelj reda frančiškanov

(< **Frančišek Asiški**)

{B} frančiškanov

{O} EDNINA: im. frančiškán, rod. frančiškána, daj. frančiškánu, tož. frančiškána, mest. pri frančiškánu, or. s frančiškánom; DVOJINA: im. frančiškána, rod. frančiškánov, daj. frančiškánoma, tož. frančiškána, mest. pri frančiškánih, or. s frančiškánoma; MNOŽINA: im. frančiškáni, rod. frančiškánov, daj. frančiškánom, tož. frančiškáne, mest. pri frančiškánih, or. s frančiškáni

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pripadniki in pripadnice

jezuít -a m

[redovnik]: mozaik jezuita patra Marka Rupnika; Ustanovitelj Družbe Jezusove oziroma reda jezuitov je bil sveti/sv. Ignacij Lojolski

{B} jezuitov

{O} EDNINA: im. jezuít, rod. jezuíta, daj. jezuítu, tož. jezuíta, mest. pri jezuítu, or. z jezuítom; DVOJINA: im. jezuíta, rod. jezuítov, daj. jezuítoma, tož. jezuíta, mest. pri jezuítih, or. z jezuítoma; MNOŽINA: im. jezuíti, rod. jezuítov, daj. jezuítom, tož. jezuíte, mest. pri jezuítih, or. z jezuíti

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pripadniki in pripadnice

klarísa -e ž

[redovnica]: samostan sester klaris; Sestre klarise oziroma red ubogih sester svete Klare sta ustanovila sveti/sv. Frančišek in sveta/sv. Klara Asiška

(< **Klara Asiška**)

{B} klarisin

{O} EDNINA: im. klarísa, rod. klaríse, daj. klarísi, tož. klaríso, mest. pri klarísi, or. s klaríso; DVOJINA: im. klarísi, rod. klarís, daj. klarísama, tož. klarísi, mest. pri klarísah, or. s klarísama; MNOŽINA: im. klaríse, rod. klarís, daj. klarísam, tož. klaríse, mest. pri klarísah, or. s klarísami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pripadniki in pripadnice

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

avguštinec
benediktinec
bernardinec

celestinka
cistercijan
cistercijanka

derviš
diskalceat
dominikanec
dominikanka
frančiškan
frančiškanka
hospitalec
ivanovec
jezuit
kapucin

karmeličan
karmeličanka
kartuzijan
klarisa
magdalenka
minorit
salezijanec
salezijanka
uršulinka
usmiljenka

Pripadniki in pripadnice nazorskih, političnih in vojaških skupin

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **169** slovarskih iztočnic ter zajema pripadnike in pripadnice različnih političnih, filozofskih, družbenih in vojaških skupin in političnih strank:

- (1) pripadniki in pripadnice različnih filozofskih, političnih gibanj in nazorov: *chavist* – *chavistka*, *darwinist* – *darwinistka*; *feuerbachovec* – *feuerbahovka*, *keynesijanec* – *keynesijanka*;
- (2) pripadniki in pripadnice političnih strank: *levičar* – *levičarka*, *liberalec* – *liberalka*, *rojalist* – *rojalistka*;
- (3) pripadniki in pripadnice vojaških, vohunskih in drugih oboroženih skupin: *esesovec* – *esesovka*, *hamasovec* – *hamasovka*, *kforjevec* – *kforjevka*;

Kot izhodišče je pri vseh iztočnicah pripadnikov in pripadnic, izpeljanih iz lastnih imen oseb iz sveta znanosti, filozofije, kulture in političnega življenja, uslovarjeno tudi izhodiščno ime, npr. *Keynes*, *Chavez*, *Derrida*, *Kant*, *Jung* ipd.

NOVOSTI:

Novost so samostalniki, ki prej niso bili vključeni v jezikovne priročnike (*keynesijanec* – *keynesijanka*; *degolist* – *degolistka*). Pri že uslovarjenih v pravopisnem slovarju SP 2001 so bili posodobljeni podatki o izrazni podobi, npr. izgovor (namesto [frójdovæc] zdaj [frôjdovæc]), in ponazarjalni zgledi, če je beseda prisotna v rabi. V izgovornih sklopih so uvedeni tudi zapisi, ki kažejo na zvenečnostne premene, npr. *SDS-ovec* [ezdeêsovæc, or. z ezdeêsoũcem].

Besedotvorne dvojnice so prikazane v istem slovarskem sestavku, npr. *golist* in *degolist* ali *heglovec* in *hegeljanec*, enako velja za pisne dvojnice tipa *sionist* in *cionist* ali *esdeesovec* in *SDS-ovec*. Preverjeni so bili besedotvorni podatki pri pripadnicah. Besedotvorne dvojnice so povezane z normativnimi oznakami, ki sledijo preverbi rabe v knjižnem jeziku. Tako se npr. prej enakovredni *heglovec* in *hegeljanec* izkazujeta kot prisotna oziroma neprisotna v knjižnem jeziku, čemur sledi tudi normativno vrednotenje in presoja stopnje zaznamovanosti.

Vse iztočnice so opremljene z onaglašenimi pregibnimi vzorci v vseh spolih in številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 136.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Velika in mala začetnica](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

chavist -a [čavíst] m

[privrženec chavizma]: [vlada chavista Madura](#); [Venezuela je razdeljena na chaviste in njihove nasprotnike](#)

(< [Chávez](#))

{B} chavistov

{O} EDNINA: im. chavist, rod. chavista, daj. chavistu, tož. chavista, mest. pri chavistu, or. s chavistom; DVOJINA: im. chavista, rod. chavistov, daj. chavistoma, tož. chavista, mest. pri chavistih, or. s chavistoma; MNOŽINA: im. chavisti, rod. chavistov, daj. chavistom, tož. chaviste, mest. pri chavistih, or. s chavisti

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pripadniki in pripadnice

golíst -a tudi degolíst -a m

|privrženec golizma|: [Kot golisti so globoko zavezani načelu lastne nacionalne suverenosti](#);
|član golistične stranke|: [poslanka golistov](#)

(< **de Gaulle**)

{B} golistov tudi degolistov

{O} EDNINA: im. golíst tudi degolíst, rod. golísta tudi degolísta, daj. golístu tudi degolístu, tož. golísta tudi degolísta, mest. pri golístu tudi pri degolístu, or. z golístom tudi z degolístom; DVOJINA: im. golísta tudi degolísta, rod. golístov tudi degolístov, daj. golístoma tudi degolístoma, tož. golísta tudi degolísta, mest. pri golístih tudi pri degolístih, or. z golístoma tudi z degolístoma; MNOŽINA: im. golísti tudi degolísti, rod. golístov tudi degolístov, daj. golístom tudi degolístom, tož. golíste tudi degolíste, mest. pri golístih tudi pri degolístih, or. z golísti tudi z degolísti

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pripadniki in pripadnice; samostalnik moškega spola

hamásovec -vca m

|pripadnik Hamasa|: [napad hamasovcev](#)

(< **Hamas**)

{B} hamasovčev

{O} EDNINA: im. hamásovec, rod. hamásovca, daj. hamásovcu, tož. hamásovca, mest. pri hamásovcu, or. s hamásovcem; DVOJINA: im. hamásovca, rod. hamásovcev, daj. hamásovcema, tož. hamásovca, mest. pri hamásovcih, or. s hamásovcema; MNOŽINA: im. hamásovci, rod. hamásovcev, daj. hamásovcem, tož. hamásovce, mest. pri hamásovcih, or. s hamásovci

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pripadniki in pripadnice

levíčar -ja m

|kdor večinoma uporablja levo roko|: [Kako vemo, da je otrok levičar?](#); |pripadnik politične levice|: [Večina levičarjev danes hoče le kapitalizem s človeškim obrazom](#)

{B} levičarjev

{O} EDNINA: im. levíčar, rod. levíčarja, daj. levíčarju, tož. levíčarja, mest. pri levíčarju, or. z levíčarjem; DVOJINA: im. levíčarja, rod. levíčarjev, daj. levíčarjema, tož. levíčarja, mest. pri

levičarjih, or. z levíčarjema; MNOŽINA: im. levíčarji, rod. levíčarjev, daj. levíčarjem, tož. levíčarje, mest. pri levíčarjih, or. z levíčarji

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: pripadniki in pripadnice

SDS-ovec -vca [ezdešsovæc] m

[član, podpornik stranke SDS]: **SDS-ovci so bili na volitvah zelo dejavni**; prim. **esdeesovec**

(< **SDS**, **SDS**)

{B} SDS-ovčev

{O} EDNINA: im. SDS-ovec, rod. SDS-ovca, daj. SDS-ovcu, tož. SDS-ovca, mest. pri SDS-ovcu, or. s/z SDS-ovcem; DVOJINA: im. SDS-ovca, rod. SDS-ovcev, daj. SDS-ovcema, tož. SDS-ovca, mest. pri SDS-ovcih, or. s/z SDS-ovcema; MNOŽINA: im. SDS-ovci, rod. SDS-ovcev, daj. SDS-ovcem, tož. SDS-ovce, mest. pri SDS-ovcih, or. s/z SDS-ovci

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: pripadniki in pripadnice; tvorjenke iz kratic

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

alkaidovec tudi *alkajdovec*

alkaidovka tudi *alkajdovka*

anarhist

anarhistka

antisemit

antisemitinja

asasin

avstrofašist

avstromarksist

belogardist

belogardistka

bonapartist

bonapartistka

brexitovec

brexitovka

cecilijanec

cecilijanka

četnica

četnik

chavist

chavistka

darwinist

darwinistka

demokrat

demokratka

demosovec

demosovka

derridajevc

derridajevka

desničar

desničarka

desusovec

desusovka

džihadist

džihadistka

eldeesovec

eldeesovka

esdeesovec

esdeesovka

esdejevec

esdejevka

eselesovec

eselesovka

esemcejevec

esemcejevka

esesovec

esesovka

etovec

etovka

evroskeptičarka

evroskeptik

fašist

fašistka

fatahovec

fatahovka

fatalist

fatalistka

feuerbachovec

feuerbachovka
freudovec
freudovka
gestapovec
gestapovka
golist tudi degolist
golistka tudi degolistka
hamasovec
hamasovka
hegeljanec
hegeljanka
heideggerjanec tudi hajdegerjanec
heideggerjanka tudi hajdegerjanka
hitlerjanec tudi hitlerjevec
hitlerjanka tudi hitlerjevka
ilirec
ilirka
irovec
irovka
janzenist
janzenistka
jungovec
jungovka
kantovec
kantovka
keynesijanec
keynesijanka
kforjevec
kforjevka
komunist
komunist
komunistka
komunistka
krekovec
krekovka
kukluksklanovec
kukluksklanovka
laburist
laburistka
LDS-ovec
LDS-ovka
levičar
levičarka
liberalec
liberalka
mahničevvec
mahničevka
maistrovec
maistrovka
makiavelist
makiavelistka
maoist
maoistka
marksist
marksistka

mladoslovenec
mladoslovenka
natovec
neofašist
neofašistka
neoliberallec
neoliberalka
neonacist
neonacistka
nietzschejanec in ničejanec
nietzschejanka in ničejanka
republikanec
republikanka
rojalist
rojalistka
SD-jevec
SD-jevka
SDS-ovec
SDS-ovka
sionist in cionist
sionistka in cionistka
SLS-ovec
SLS-ovka
SMC-jevec
SMC-jevka
socialist
socialist
socialistka
socialistka
SS-ovec
SS-ovka
stalinist
stalinistka
staroslovenec
staroslovenka
svobodnjak
svobodnjakinja
taliban tudi talib
tigrovec
tigrovka
titoist
titoistka
tolstojevec tudi tolstojanec
tolstojevka tudi tolstojanka
torijec
torijka
udbovec
udbovka
unionist
unionistka
ustaš
ustašinja
velikonemec
velikonemka

Pripadniki in pripadnice umetnostnih, kulturnih, subkulturnih in športnih skupin

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **85** slovarskih iztočnic ter zajema pripadnike in pripadnice različnih umetnostnih, kulturnih in subkulturnih skupin:

- (1) pripadniki in pripadnice umetnostnih smeri: *byronist* – *byronistka*, *nadrealist* – *nadrealistka*;
- (2) pripadniki in pripadnice različnih subkultur, gibanj, življenjskih slogov in glasbenih žanrov: *igričar* – *igričarka*, *darker* – *darkerica*; *hipster* – *hipsterka*;
- (3) pripadniki in pripadnice drugih skupin: *aleksandrinka*, *prostozidar*, *rotarijec* – *rotarijka*, *ekologist* – *ekologistka*.

V posebno skupino uvrščamo imena in poimenovanja pripadnikov in pripadnic tistih glasbenih, športnih skupin, ki niso izpeljana iz stvarnega lastnega imena, temveč so z njim prekrivna, saj jih pišemo z veliko začetnico: *Sokoli*, *Viole*; *Čuk*, *Avsenik*. Če poimenovanja niso prekrivna z imenom, ampak gre za iskanje podobnosti in primerjave (*zмага risov*), jih pišemo z malo začetnico: *železar*, *galaktik*, *krimovka*, *ris*.

Pri vseh iztočnicah pripadnikov in pripadnic, izpeljanih iz lastnih imen oseb iz sveta znanosti, filozofije, kulture in političnega življenja ali iz zemljepisnih imen, je uslovarjeno tudi izhodiščno ime, npr. *Byron*, *Aleksandrija* ipd. Poimenovanja pripadnikov in pripadnic pišemo z malo začetnico, tudi če so izpeljana iz lastnih imen in kratic.

NOVOSTI:

Novost so samostalniki, ki prej niso bili vključeni v jezikovne priročnike (*igričar* – *igričarka*; *hipster* – *hipsterka*).

Novost glede na SP 2001 je izčrpnost obvestilnosti glede enakovrednih in nadrejenih dvojnici poimenovanj za pripadnike in pripadnice gibanj, nazorov, subkultur in življenjskih slogov, npr. *pankerica*, *punkerica*, *pankerka* in *punkerka*.

Besedotvorne dvojnice so prikazane v istem slovarskem sestavku, npr. *japijka* in *japijevka* ali *darkerica* in *darkerka*, enako velja za pisne dvojnice tipa *geek* in *gik*. Preverjena je uresničitev oblik za ženske osebe. Besedotvorne dvojnice so povezane z normativnimi oznakami, ki sledijo preverbi rabe v knjižnem jeziku.

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci v vseh spolih in številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 136.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Velika in mala začetnica](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

geek -a in **gík** -a [gík] m

[specialist za kaj ali ljubitelj česa]: [tekmovanje filmskih geekov/gikov](#); [Facebook je nastal kot kampus za računalniške geeke/gike](#)

{B} geekov in gikov

{O} EDNINA: im. geek in gík, rod. geeka in gíka, daj. geeku in gíku, tož. geeka in gíka, mest. pri geeku in pri gíku, or. z geekom in z gíkom; DVOJINA: im. geeka in gíka, rod. geekov in gíkov, daj. geekoma in gíkoma, tož. geeka in gíka, mest. pri geekih in pri gíkkih, or. z geekoma in z gíkoma; MNOŽINA: im. geeki in gíki, rod. geekov in gíkov, daj. geekom in gíkom, tož. geeke in gíke, mest. pri geekih in pri gíkkih, or. z geeki in z gíki

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pripadniki in pripadnice; samostalnik moškega spola

hípster -ja m

[pripadnik subkulture]: [Kako prepoznati hipsterja?](#); [Avtorji predstavljajo londonske hipsterje](#)

{B} hipsterjev

{O} EDNINA: im. hípster, rod. hípsterja, daj. hípsterju, tož. hípsterja, mest. pri hípsterju, or. s hípsterjem; DVOJINA: im. hípsterja, rod. hípsterjev, daj. hípsterjema, tož. hípsterja, mest. pri hípsterjih, or. s hípsterjema; MNOŽINA: im. hípsterji, rod. hípsterjev, daj. hípsterjem, tož. hípsterje, mest. pri hípsterjih, or. s hípsterji

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pripadniki in pripadnice

Viola -e [vijóla] ž; ime bitja

[član navijaške skupine iz Maribora]: [mariborske Viole](#); prim. **viola**

{B} Violin

{O} EDNINA: im. Viola, rod. Viole, daj. Violi, tož. Violo, mest. pri Violi, or. z Violo; DVOJINA: im. Violi, rod. Viol, daj. Violama, tož. Violi, mest. pri Violah, or. z Violama; MNOŽINA: im. Viole, rod. Viol, daj. Violam, tož. Viole, mest. pri Violah, or. z Violami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pripadniki in pripadnice

tviteráš -a tudi tvítar -ja m

[uporabnik spletnega družabnega omrežja Twitter]: [Papežu sledi že več kot deset milijonov tviterašev](#)

(< **Twitter**)

{B} tviterašev

{O} EDNINA: im. tviteráš tudi tvítar, rod. tviteráša tudi tvítarja, daj. tviterášu tudi tvítarju, tož. tviteráša tudi tvítarja, mest. pri tviterášu tudi pri tvítarju, or. s tviterášem tudi s tvítarjem;

DVOJINA: im. tviteráša tudi tvítarja, rod. tviterášev tudi tvítarjev, daj. tviterášema tudi tvítarjema, tož. tviteráša tudi tvítarja, mest. pri tviteráših tudi pri tvítarjih, or. s tviterášema tudi s tvítarji;
MNOŽINA: im. tviteráši tudi tvítarji, rod. tviterášev tudi tvítarjev, daj. tviterášem tudi tvítarjem, tož. tviteráše tudi tvítarje, mest. pri tviteráših tudi pri tvítarjih, or. s tviteráši tudi s tvítarji

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pripadniki in pripadnice; samostalnik moškega spola

tviterášica -e ž

[uporabnica spletnega družabnega omrežja Twitter]: [Neka tviterašica je v eni od svojih objav zapisala svoja čustva ob koncu ameriških volitev](#)

(< **Twitter**)

{B} tviterašičin

{O} EDNINA: im. tviterášica, rod. tviterášice, daj. tviterášici, tož. tviterášico, mest. pri tviterášici, or. s tviterášico; DVOJINA: im. tviterášici, rod. tviterášic, daj. tviterášicama, tož. tviterášici, mest. pri tviterášicah, or. s tviterášicama; MNOŽINA: im. tviterášice, rod. tviterášic, daj. tviterášicam, tož. tviterášice, mest. pri tviterášicah, or. s tviterášicami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pripadniki in pripadnice

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

aleksandrinka

apezejevec

apezejevka

APZ-jevec

APZ-jevka

Avsenik

byronist tudi *bajronist*

byronistka tudi *bajronistka*

čapec

čapka

čefur

čefurka

Čuk

dajnčičar

darker

darkerica in *darkerka*

ekologist

ekologistka

ekspresionist

ekspresionistka

emo

galaktik

gamer in *gejmer*

gamerka in *gejmerka*

geek in *gik*

geekinja in *gikinja*

hipoper in *hiphopovec*

hipoperka in *hiphopovka*

hipi

hipijevka tudi *hipijka*

hipster

hipsterka

igričar

igričarka

impresionist

impresionistka

japi

japijevka tudi *japijka*

krimovka

kudovec

kudovka

lionist

lionistka

merkurjevka

metalec

metalka

metelčičar

metelkovec

metelkovka
milenijec
milenijka
modernist
modernistka
nadrealist
nadrealistka
obritoglavec
obritoglavka
panker in punker tudi *pankovec* tudi *punkovec*
pankerica in punkerica tudi *pankerka* tudi
punkerka
postmodernist
postmodernistka
prostozidar
raper in reper
raperka in reperka
rejver in raver
rejverka in raverka

ris
Ris
risinja
rolkar
rolkarka
rotarijec tudi *rotarijanec*
rotarijka tudi *rotarijanka*
skejter in skejtar tudi *skater*
skejterka in skejtarka tudi *skaterka*
skin
skinhead in skinhed
skinheadinja in skinhedinja
Sokol
tviteraš tudi *tvitar*
tviterašica
vegan
veganka
Viola
železar

Priredne zloženke

GESLOVNIK:

Širši geslovnik prirednih zloženek je bil sestavljen iz najpogosteje uporabljenih prirednih zloženek v korpusu Gigafida 2.0. Geslovnik obsega **271** prirednih zloženek z obrazilom *-ski* ali *-ški*, ki jih delimo glede na podstavno zvezo na:

- (1) izpeljanke iz lastnih imen in poimenovanj različnih skupin (133 iztočnic), npr. *ajdovsko-vipavski*, *grško-rimski*, *poljsko-ruski*; *arabsko-muslimanski*;
- (2) vse druge, npr. *pokojninsko-invalidski*, *knjižno-filmski*, *gradbeno-industrijski*.

NOVOSTI:

Redigiranje prirednih zloženek je usmerjeno v prikaz osnovne motivacije in možnih sopomenk ter značilne ali pravopisno problematične kolokabilnosti.

Uporabnik je seznanjen s podstavno zvezo zloženke, značilnim kolokacijskim razmerjem, sopomensko možnostjo, ki je pri prirednih zloženkah zapisana obrnjeno, npr. *pedagoško-andragoški* sopomenka *andragoško-pedagoški*.

Opisane so izjeme, pri katerih je zaporedje nespremenljivo, saj kaže na pomensko smer, usmeritev od prve do druge sestavine, npr. *slovensko-nemški* ni le slovenski in nemški (*slovensko-nemška gospodarska zbornica*), temveč tudi slovenski in nemški s slovenskim izhodiščem (*slovensko-nemški slovar*).

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 503, 523.

SLOVARSKI PRIKAZ:

ajdovsko-vipavski -a -o prid.

[nanašajoč se na Ajdovščino in Vipavo]: **ajdovsko-vipavska podružnica**; **ajdovsko-vipavsko območje**; sopomenka *vipavsko-ajdovski*; prim. **ajdovski**, **vipavski**

(< **Ajdovščina**, **Vipava**)

{O} **moški**: EDNINA: im. ajdovsko-vipavski, rod. ajdovsko-vipávskega, daj. ajdovsko-vipávskemu, tož. ajdovsko-vipávski (živostno ajdovsko-vipávskega), mest. pri ajdovsko-vipávskem, or. z ajdovsko-vipávskim; DVOJINA: im. ajdovsko-vipávška, rod. ajdovsko-vipávskih, daj. ajdovsko-vipávškima, tož. ajdovsko-vipávška, mest. pri ajdovsko-vipávskih, or. z ajdovsko-vipávškima; MNOŽINA: im. ajdovsko-vipávski, rod. ajdovsko-vipávskih, daj. ajdovsko-vipávskim, tož. ajdovsko-vipávške, mest. pri ajdovsko-vipávskih, or. z ajdovsko-vipávskimi

ženski: EDNINA: im. ajdovsko-vipávška, rod. ajdovsko-vipávške, daj. ajdovsko-vipávski, tož. ajdovsko-vipávsko, mest. pri ajdovsko-vipávski, or. z ajdovsko-vipávsko; DVOJINA: im. ajdovsko-vipávski, rod. ajdovsko-vipávskih, daj. ajdovsko-vipávškima, tož. ajdovsko-vipávski, mest. pri ajdovsko-vipávskih, or. z ajdovsko-vipávškima; MNOŽINA: im. ajdovsko-vipávške, rod. ajdovsko-vipávskih, daj. ajdovsko-vipávskim, tož. ajdovsko-vipávške, mest. pri ajdovsko-vipávskih, or. z ajdovsko-vipávskimi

srednji: EDNINA: im. ajdovsko-vipávsko, rod. ajdovsko-vipávskega, daj. ajdovsko-vipávskemu, tož. ajdovsko-vipávsko, mest. pri ajdovsko-vipávskem, or. z ajdovsko-vipávskim; DVOJINA: im. ajdovsko-vipávski, rod. ajdovsko-vipávskih, daj. ajdovsko-vipávškima, tož. ajdovsko-vipávski,

mest. pri ájdovsko-vipávskih, or. z ájdovsko-vipávskima; MNOŽINA: im. ájdovsko-vipávška, rod. ájdovsko-vipávskih, daj. ájdovsko-vipávskim, tož. ájdovsko-vipávška, mest. pri ájdovsko-vipávskih, or. z ájdovsko-vipávskimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: priredne zloženke

pedagóško-andragóški -a -o prid.

[pedagoški in andragoški]: **pedagoško-andragoška izobrazba**; sopomenka *andragoško-pedagoški*

{O} **moški:** EDNINA: im. pedagóško-andragóški, rod. pedagóško-andragóškega, daj. pedagóško-andragóškemu, tož. pedagóško-andragóški (živostno pedagóško-andragóškega), mest. pri pedagóško-andragóškem, or. s pedagóško-andragóškim; DVOJINA: im. pedagóško-andragóška, rod. pedagóško-andragóških, daj. pedagóško-andragóškima, tož. pedagóško-andragóška, mest. pri pedagóško-andragóških, or. s pedagóško-andragóškima; MNOŽINA: im. pedagóško-andragóški, rod. pedagóško-andragóških, daj. pedagóško-andragóskim, tož. pedagóško-andragóške, mest. pri pedagóško-andragóških, or. s pedagóško-andragóškimi

ženski: EDNINA: im. pedagóško-andragóška, rod. pedagóško-andragóške, daj. pedagóško-andragóški, tož. pedagóško-andragóško, mest. pri pedagóško-andragóški, or. s pedagóško-andragóško; DVOJINA: im. pedagóško-andragóški, rod. pedagóško-andragóških, daj. pedagóško-andragóškima, tož. pedagóško-andragóški, mest. pri pedagóško-andragóških, or. s pedagóško-andragóškima; MNOŽINA: im. pedagóško-andragóške, rod. pedagóško-andragóških, daj. pedagóško-andragóskim, tož. pedagóško-andragóške, mest. pri pedagóško-andragóških, or. s pedagóško-andragóškimi

srednji: EDNINA: im. pedagóško-andragóško, rod. pedagóško-andragóškega, daj. pedagóško-andragóškemu, tož. pedagóško-andragóško, mest. pri pedagóško-andragóškem, or. s pedagóško-andragóškim; DVOJINA: im. pedagóško-andragóški, rod. pedagóško-andragóških, daj. pedagóško-andragóškima, tož. pedagóško-andragóški, mest. pri pedagóško-andragóških, or. s pedagóško-andragóškima; MNOŽINA: im. pedagóško-andragóška, rod. pedagóško-andragóških, daj. pedagóško-andragóskim, tož. pedagóško-andragóška, mest. pri pedagóško-andragóških, or. s pedagóško-andragóškimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: priredne zloženke

pokojnínsko-invalidski -a -o prid.

[pokojninski in invalidski]: **pokojnínsko-invalidsko zavarovanje**; sopomenka *invalidsko-pokojninski*

{O} **moški:** EDNINA: im. pokojnínsko-invalidski, rod. pokojnínsko-invalidskega, daj. pokojnínsko-invalidskemu, tož. pokojnínsko-invalidski (živostno pokojnínsko-invalidskega), mest. pri pokojnínsko-invalidskem, or. s pokojnínsko-invalidskim; DVOJINA: im. pokojnínsko-invalidska, rod. pokojnínsko-invalidskih, daj. pokojnínsko-invalidskima, tož. pokojnínsko-invalidska, mest. pri pokojnínsko-invalidskih, or. s pokojnínsko-invalidskima; MNOŽINA: im. pokojnínsko-invalidski, rod. pokojnínsko-invalidskih, daj. pokojnínsko-invalidskim, tož. pokojnínsko-invalidske, mest. pri pokojnínsko-invalidskih, or. s pokojnínsko-invalidskimi

ženski: EDNINA: im. pokojnínsko-invalidska, rod. pokojnínsko-invalidske, daj. pokojnínsko-invalidski, tož. pokojnínsko-invalidsko, mest. pri pokojnínsko-invalidski, or. s pokojnínsko-

invalidsko; DVOJINA: im. pokojninsko-invalidski, rod. pokojninsko-invalidskih, daj. pokojninsko-invalidskima, tož. pokojninsko-invalidski, mest. pri pokojninsko-invalidskih, or. s pokojninsko-invalidskima; MNOŽINA: im. pokojninsko-invalidske, rod. pokojninsko-invalidskih, daj. pokojninsko-invalidskim, tož. pokojninsko-invalidske, mest. pri pokojninsko-invalidskih, or. s pokojninsko-invalidskimi

srednji: EDNINA: im. pokojninsko-invalidsko, rod. pokojninsko-invalidskega, daj. pokojninsko-invalidskemu, tož. pokojninsko-invalidsko, mest. pri pokojninsko-invalidskem, or. s pokojninsko-invalidskim; DVOJINA: im. pokojninsko-invalidski, rod. pokojninsko-invalidskih, daj. pokojninsko-invalidskima, tož. pokojninsko-invalidski, mest. pri pokojninsko-invalidskih, or. s pokojninsko-invalidskima; MNOŽINA: im. pokojninsko-invalidska, rod. pokojninsko-invalidskih, daj. pokojninsko-invalidskim, tož. pokojninsko-invalidska, mest. pri pokojninsko-invalidskih, or. s pokojninsko-invalidskimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: priredne zloženke

slovénsko-némški -a -o prid.

[slovenski in nemški]: **slovensko-nemška gospodarska zbornica**; sopomenka *nemško-slovenski*; [slovenski in nemški s slovenskim izhodiščem]: **slovensko-nemški slovar**; **slovensko-nemška literarna dvojezičnost**; prim. **nemški, slovenski**

(< **Nemčija, Slovenija**)

{O} **moški:** EDNINA: im. slovénsko-némški, rod. slovénsko-némškega, daj. slovénsko-némškemu, tož. slovénsko-némški (živostno slovénsko-némškega), mest. pri slovénsko-némškem, or. s slovénsko-némškim; DVOJINA: im. slovénsko-némška, rod. slovénsko-némških, daj. slovénsko-némškima, tož. slovénsko-némška, mest. pri slovénsko-némških, or. s slovénsko-némškima; MNOŽINA: im. slovénsko-némški, rod. slovénsko-némških, daj. slovénsko-némškim, tož. slovénsko-némške, mest. pri slovénsko-némških, or. s slovénsko-némškimi

ženski: EDNINA: im. slovénsko-némška, rod. slovénsko-némške, daj. slovénsko-némški, tož. slovénsko-némško, mest. pri slovénsko-némški, or. s slovénsko-némško; DVOJINA: im. slovénsko-némški, rod. slovénsko-némških, daj. slovénsko-némškima, tož. slovénsko-némški, mest. pri slovénsko-némških, or. s slovénsko-némškima; MNOŽINA: im. slovénsko-némške, rod. slovénsko-némških, daj. slovénsko-némškim, tož. slovénsko-némške, mest. pri slovénsko-némških, or. s slovénsko-némškimi

srednji: EDNINA: im. slovénsko-némško, rod. slovénsko-némškega, daj. slovénsko-némškemu, tož. slovénsko-némško, mest. pri slovénsko-némškem, or. s slovénsko-némškim; DVOJINA: im. slovénsko-némški, rod. slovénsko-némških, daj. slovénsko-némškima, tož. slovénsko-némški, mest. pri slovénsko-némških, or. s slovénsko-némškima; MNOŽINA: im. slovénsko-némška, rod. slovénsko-némških, daj. slovénsko-némškim, tož. slovénsko-némška, mest. pri slovénsko-némških, or. s slovénsko-némškimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: priredne zloženke

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

afriško-ameriški
 afriško-azijski
 afriško-evropski
 agrarno-industrijski
 ajdovsko-vipavski
 akcijsko-pustolovski
 albansko-srbski
 alpsko-dinarski
 alpsko-jadranski
 ameriško-afriški
 ameriško-britanski
 ameriško-evropski
 ameriško-italijanski
 ameriško-mehiški
 ameriško-ruski
 angleško-ameriški
 angleško-irski
 angleško-nemški
 angleško-slovenski
 antigovsko-barbudski
 arabsko-izraelski
 arabsko-muslimanski
 argentinsko-slovenski
 arhivsko-dokumentacijski
 arterijsko-venski
 asfaltno-betonski
 asirsko-babilonski
 avstrijsko-madžarski
 avstrijsko-slovenski
 azijsko-afriški
 azijsko-pacifiški
 azijsko-tihomorski
 babilonsko-asirski
 bančno-zavarovalniški
 belokranjsko-dolenjski
 bizeljsko-sremiški
 bosansko-hercegovski tudi bosensko-hercegovski
 bošnjaško-hrvaški
 brežiško-krški
 britansko-ameriški
 britansko-francoski
 britansko-nizozemski
 cerkljansko-idrijski
 cesarsko-kraljevski
 cestno-železniški
 cincarsko-srbski
 ciprsko-grški
 ciprsko-turški
 cirilsko-metodijski
 civilno-vojaški
 časopisno-založniški
 časovno-prostorski
 čečensko-inguški
 češko-slovaški
 človekoljubno-mirovniški
 človeško-živalski
 desno-sredinski
 devinsko-nabrežinski
 dijaško-študentski
 dolenjsko-belokranjski
 dolžniško-upniški
 dramsko-epski
 dramsko-gledališki
 drsalno-kotalkarski
 družbeno-ekonomski
 družbeno-gospodarski
 durovsko-molovski
 epsko-dramski
 epsko-lirski
 eritrejsko-etopijski in eritrejsko-etioopski
 etiopijsko-eritrejski in etiopsko-ertitrejski
 etnično-plemenski
 evangeličansko-luteranski
 evropsko-afriški
 evropsko-ameriški
 evropsko-atlantski
 farmacevtsko-medicinski
 filmsko-gledališki
 filološko-zgodovinski
 finančno-ekonomski
 finančno-gospodarski
 finančno-računovodski
 fizikalno-kemijski
 francosko-britanski
 francosko-nemški
 francosko-nizozemski
 galsko-rimski
 ginekološko-porodniški
 glasbeno-filmski
 glasbeno-gledališki
 glasbeno-scenski
 glasbeno-umetniški
 gozdarsko-kmetijski
 gradbeno-obrtniški
 grško-ciprski
 grško-katoliški
 grško-rimski
 hrpeljsko-kozinski
 hrvaško-bošnjaški
 hrvaško-slovenski
 hrvaško-srbski
 idejno-estetski
 idrijsko-cerkljanski
 indijsko-pakistanski
 informacijsko-komunikacijski
 invalidsko-pokojninski
 iraško-iranski
 irsko-angleški
 istrsko-kraški
 italijansko-ameriški
 italijansko-slovenski

italijansko-švicarski
izobraževalno-sejemski
izraelsko-arabski
izraelsko-palestinski
jadransko-jonski
jelovo-bukov
jesensko-zimski
judovsko-krščanski
jugoslovansko-albanski
julijsko-avgustovski
kadrovsko-akreditacijski
kamniško-savinjski
kanadsko-ameriški
keltsko-rimski
kemično-biološki
kirurško-ginekološki
kitajsko-ameriški
kitajsko-japonski
kitajsko-ruski
kitajsko-tibetanski
kmetijsko-gozdarski
kmetijsko-industrijski
kmetijsko-okoljski
kmetijsko-živilski
knjižno-filmski
kočevsko-ribniški
komunalno-stanovanjski
kosovsko-srbski
krščansko-demokratski
krščansko-ljudski
kulturno-civilizacijski
kulturno-gospodarski
kulturno-informacijski
kulturno-umetniški
kulturno-zgodovinski
latinsko-slovenski
levo-sredinski
lezbično-gejevski
lirsko-epski
literarno-umetniški
ljutomersko-ormoški
logistično-distribucijski
lovsko-nabiralniški in lovsko-nabiralski
madžarsko-avstrijski
madžarsko-slovenski
marksizem-leninizem
medicinsko-farmacevtski
mehansko-biološki
mehiško-ameriški
mineralno-vitaminski
moško-ženski
naftno-plinski
naravoslovno-tehniški
nastanitveno-gostinski
nemško-ameriški
nemško-angleški

nemško-avstrijski
nemško-francoski
nemško-poljski
nemško-slovenski
nizozemsko-britanski
nizozemsko-francoski
notranjsko-kraški
novogoriško-goriški
obalno-kraški
obrtniško-podjetniški
obrtno-gospodarski
obrtno-industrijski
obrtno-podjetniški
okoljsko-energetski
operativno-komunikacijski
pacifiško-azijski
palestinsko-izraelski
pedagoško-andragoški
plemensko-klanski
plesno-gledališki
plesno-navijaški
podnebno-energetski
poklicno-tehniški
pokojninsko-invalidski
politično-diplomatski
politično-ekonomski
politično-geografski
politično-gospodarski
politično-ideološki
politično-vojaški
poljsko-nemški
poljsko-ruski
porodniško-ginekološki
poslovno-ekonomski
poslovno-gospodarski
poslovno-informacijski
poslovno-programski
poslovno-stanovanjski
poslovno-trgovski
pravno-premoženjski
prijavno-informacijski
primorsko-notranjski
ptujsko-ormoški
razvojno-gospodarski
razvojno-tehnološki
regionalno-prostorski
ribolovno-ekološki
rimsko-keltski
rimsko-nemški
rodovno-plemenski
rusko-ameriški
rusko-beloruski
rusko-gruzijski in rusko-gruzinski
rusko-poljski
rusko-slovenski
rusko-ukrajinski

savinjsko-šaleški
scensko-režijski
slovensko-ameriški
slovensko-angleški
slovensko-argentinski
slovensko-avstrijski
slovensko-hrvaški
slovensko-italijanski
slovensko-italijansko-avstrijski
slovensko-madžarski
slovensko-nemški
slovensko-ruski
socialno-ekonomski
socialno-gospodarski
sovjetsko-afganistanski
splitsko-dalmatinski
srbsko-albanski
srbsko-črnogorski
srbsko-hrvaški
srbsko-romunski
stabilizacijsko-asociacijski
strokovno-programski
svetokrištofsko-neviški tudi svetokrištofovsko-
neviški
svetotomaško-prinški

svetovincencijsko-grenadinski
šempetrsko-vrtojbenski
športno-rekreacijski
študentsko-dijaški
švicarsko-italijanski
tehnično-tehnološki
tihomorsko-azijski
trinidadsko-tobagovski
tržaško-koprski
turistično-etnološki
turistično-gostinski
turistično-promocijski
turistično-rekreacijski
turško-ciprski
ukrajinsko-ruski
upniško-dolžniški
upravno-kazenski
veterinarsko-higienski
vladno-gospodarski
vojaško-industrijski
vojaško-policijski
zabaviščno-igralniški
znanstveno-tehnološki
živalsko-človeški

Priredne zloženke (vezalne zloženke)

GESLOVNIK:

Geslovnik obsega **46** vezalnih zloženek. Vključuje vse primere tega tipa iz SP 2001, ta nabor pa dopolnjuje novejšo gradivo (*evroatlantski, evrosredozemski, socioekonomski, laktoovovegetarijanski*).

V geslovnik smo vključili tudi najpogostejše napačne zapise (12 iztočnic) in s slovarsko kazalko *glej* (= *gl.*) preusmerili uporabnika k dogovorjenemu zapisu.

NOVOSTI:

V delovni fazi prenove pravopisnih pravil z izrazom »vezalne zloženke« poimenujemo priredne zloženke z okrnjeno prvo sestavino (*arteriovenski*). Aktualno pravopisno pravilo (SP 2001: § 503, 523) je pomanjkljivo, saj uporabnika ne seznanja z dejstvom, da je vezaj le eden od pokazateljev prirednosti, v primerih teh zloženek pa je pisanje z vezajem upravičeno le pri tistih, kjer je prva sestavina neokrnjena (*arterijsko-venski*).

Primeri zapisov v *ePravopisu*, ki smo jih glede na SP 2001 spremenili: *ugro-finski* → *ugrofinški*, *lakto-vegetarijanski* → *laktovegetarijanski*, *kupo-prodaja* → *kupoprodaja*, *kupo-prodajen* → *kupoprodajni*; *arterio-venski* → *arteriovenski*, *balto-slovanski* → *baltoslovanski*.

Pravopisna komisija pri SAZU in ZRC SAZU se bo še opredelila do izjem tipa:

- (1) *Avstro-Ogrska* – *avstro-ogrski*, kjer je v rabi zapis na strani vezaja, čeprav je tako za samostalni kot pridevnik izpričana tudi raba brez vezaja;
- (2) *Anglo-Američan(i)*, ki predstavlja dvojno izjemo, saj vezaj ohranjamo tradicionalno zaradi priredne podstave, kljub okrajšani prvi sestavini); po drugi strani pa zapis brez vezaja ustreza podrednemu pomenu, npr. *Angloameričan* 'Američan angleškega rodu' in *angloameriški* – 'ki se nanaša na Američane angleškega rodu' oz. 'ameriški z angleškimi prvinami'.
- (3) Posebno skupino tvorijo zloženke, kjer je zapis vezalne in podredne zloženke prekriven, saj ima zloženka s priredno podstavo prvo sestavino okrnjeno, za zloženko s podredno sestavino pa je zapis brez vezaja sistemsko pričakovan (*afroazijski, angloameriški*).

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 503, 523.

SLOVARSKI PRIKAZ:

áfroázijski -a -o prid.

[afriški in azijski]: **afroazijske države**; sopomenka *afriško-azijski, azijsko-afriški*; [azijski z afriškimi prvinami]: **ljudje afroazijskega rodu**; prim. **afriški, azijski**

(< **Afrika, Azija**)

{O} **moški**: EDNINA: im. áfroázijski, rod. áfroázijskega, daj. áfroázijskemu, tož. áfroázijski (živostno áfroázijskega), mest. pri áfroázijskem, or. z áfroázijskim; DVOJINA: im. áfroázijška, rod. áfroázijških, daj. áfroázijškima, tož. áfroázijška, mest. pri áfroázijških, or. z áfroázijškima; MNOŽINA: im. áfroázijški, rod. áfroázijških, daj. áfroázijskim, tož. áfroázijške, mest. pri áfroázijških, or. z áfroázijškimi

ženski: EDNINA: im. áfroázijška, rod. áfroázijške, daj. áfroázijški, tož. áfroázijško, mest. pri áfroázijški, or. z áfroázijško; DVOJINA: im. áfroázijški, rod. áfroázijških, daj. áfroázijškima, tož.

áfróázijski, mest. pri áfróázijških, or. z áfróázijškima; MNOŽINA: im. áfróázijske, rod. áfróázijških, daj. áfróázijskim, tož. áfróázijske, mest. pri áfróázijških, or. z áfróázijškimi

srednji: EDNINA: im. áfróázijsko, rod. áfróázijškega, daj. áfróázijskemu, tož. áfróázijsko, mest. pri áfróázijškem, or. z áfróázijskim; DVOJINA: im. áfróázijski, rod. áfróázijških, daj. áfróázijškima, tož. áfróázijski, mest. pri áfróázijških, or. z áfróázijškima; MNOŽINA: im. áfróázijška, rod. áfróázijških, daj. áfróázijskim, tož. áfróázijška, mest. pri áfróázijških, or. z áfróázijškimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: podredne zloženske; pridevniki; priredne zloženske (vezalne)

évroatlántski -a -o prid.

[evropski in atlantski]: **évroatlantske povezave**; **države évroatlantske regije**; sopomenka *évropsko-atlantski*; prim. **atlantski**, **evropski**

(< **Evropa**)

{O} **moški:** EDNINA: im. évroatlántski, rod. évroatlántskega, daj. évroatlántskemu, tož. évroatlántski (živostno évroatlántskega), mest. pri évroatlántskem, or. z évroatlántskim; DVOJINA: im. évroatlántska, rod. évroatlántskih, daj. évroatlántškima, tož. évroatlántska, mest. pri évroatlántskih, or. z évroatlántškima; MNOŽINA: im. évroatlántski, rod. évroatlántskih, daj. évroatlántskim, tož. évroatlántske, mest. pri évroatlántskih, or. z évroatlántskimi

ženski: EDNINA: im. évroatlántska, rod. évroatlántske, daj. évroatlántski, tož. évroatlántsko, mest. pri évroatlántski, or. z évroatlántsko; DVOJINA: im. évroatlántski, rod. évroatlántskih, daj. évroatlántškima, tož. évroatlántski, mest. pri évroatlántskih, or. z évroatlántškima; MNOŽINA: im. évroatlántske, rod. évroatlántskih, daj. évroatlántskim, tož. évroatlántske, mest. pri évroatlántskih, or. z évroatlántskimi

srednji: EDNINA: im. évroatlántsko, rod. évroatlántskega, daj. évroatlántskemu, tož. évroatlántsko, mest. pri évroatlántskem, or. z évroatlántskim; DVOJINA: im. évroatlántski, rod. évroatlántskih, daj. évroatlántškima, tož. évroatlántski, mest. pri évroatlántskih, or. z évroatlántškima; MNOŽINA: im. évroatlántska, rod. évroatlántskih, daj. évroatlántskim, tož. évroatlántska, mest. pri évroatlántskih, or. z évroatlántskimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: priredne zloženske (vezalne)

kúpoprodája -e ž

[nakup in prodaja]: **pogodba o kúpoprodaji stavbnega zemljišča**

{O} EDNINA: im. kúpoprodája, rod. kúpoprodáje, daj. kúpoprodáji, tož. kúpoprodájo, mest. pri kúpoprodáji, or. s kúpoprodájo; DVOJINA: im. kúpoprodáji, rod. kúpoprodáj, daj. kúpoprodájama, tož. kúpoprodáji, mest. pri kúpoprodájah, or. s kúpoprodájama; MNOŽINA: im. kúpoprodáje, rod. kúpoprodáj, daj. kúpoprodájam, tož. kúpoprodáje, mest. pri kúpoprodájah, or. s kúpoprodájami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: priredne zloženske (vezalne)

srbohrváški -a -o prid.

[srbski in hrvaški]: **Spregovoril je v neki srbohrvaški mešanici; srbohrvaško govorno področje;** sopomenka *srbsko-hrvaški*; prim. **hrvaški, hrvaškosrbski, srbski**

(< **Hrvaška, Srbija**)

{O} **moški**: EDNINA: im. srbohrváški, rod. srbohrváškega, daj. srbohrváškemu, tož. srbohrváški (živostno srbohrváškega), mest. pri srbohrváškem, or. s srbohrváškim; DVOJINA: im. srbohrváška, rod. srbohrváških, daj. srbohrváškima, tož. srbohrváška, mest. pri srbohrváških, or. s srbohrváškima; MNOŽINA: im. srbohrváški, rod. srbohrváških, daj. srbohrváškim, tož. srbohrváške, mest. pri srbohrváških, or. s srbohrváškimi

ženski: EDNINA: im. srbohrváška, rod. srbohrváške, daj. srbohrváški, tož. srbohrváško, mest. pri srbohrváški, or. s srbohrváško; DVOJINA: im. srbohrváški, rod. srbohrváških, daj. srbohrváškima, tož. srbohrváški, mest. pri srbohrváških, or. s srbohrváškima; MNOŽINA: im. srbohrváške, rod. srbohrváških, daj. srbohrváškim, tož. srbohrváške, mest. pri srbohrváških, or. s srbohrváškimi

srednji: EDNINA: im. srbohrváško, rod. srbohrváškega, daj. srbohrváškemu, tož. srbohrváško, mest. pri srbohrváškem, or. s srbohrváškim; DVOJINA: im. srbohrváški, rod. srbohrváških, daj. srbohrváškima, tož. srbohrváški, mest. pri srbohrváških, or. s srbohrváškima; MNOŽINA: im. srbohrváška, rod. srbohrváških, daj. srbohrváškim, tož. srbohrváška, mest. pri srbohrváških, or. s srbohrváškimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: priredne zloženske (vezalne)

srbo-hrváški -a -o prid.; gl. **srbohrvaški, srbsko-hrvaški**

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: priredne zloženske (vezalne)

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

afroazijski
afro-azijski (gl. afroazijski)
angloameriški
anglo-ameriški (gl. angloameriški)
arteriovenski
avdiovideo
avdiovizualen
avstroazijski
avstronezijski
biokemičen
cerebrospinalen
cirilmetodijski
durmolovski
dur-molovski (gl. durmolovski)
ekofeminizem
ekopraznik
evroafriški

evro-afriški (gl. evroafriški)
evroameriški
evroarktični
evroatlantski
evro-atlantski (gl. evroatlanstki)
evrosredozemski
evro-sredozemski (gl. evrosredozemski)
italoameriški
italo-ameriški (gl. italoameriški)
kupoprodaja
kupoprodajni
kupo-prodajni (gl. kupoprodajni)
laktoovovegetarijanec
laktoovovegetarijanski
laktovegetarijanski
nacifašistični
ovovegetarijanec

ovovegetarijanski
psihofizični
psihosocialni
radiotelevizijski
radio-televizijski (gl. radiotelevizijski)
socioekonomski

socio-ekonomski (gl. socioekonomski)
srbohrvaški
srbo-hrvaški (gl. srbohrvaški)
ugrofinski
ugro-finski (gl. ugrofinski)

Psevdonimi (vzdevki ter skrivna in umetniška imena)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **128** psevdonimov, med katerimi so vzdevki, skrivna imena, umetniška imena. Izbrana so bila imena iz slovenske preteklosti, pa tudi imena iz družbenega in umetniškega življenja ustvarjalcev sodobne popularne glasbe in filma, športnikov ter modnih ustvarjalcev. Seznam je bil oblikovan s pomočjo enciklopedij in leksikonov; pogostnost rabe je bila preverjena po korpusu *Gigafida 2.0*. Gre za več skupin:

- (1) umetniška imena (*Edith Piaf, Tony Curtis*);
- (2) ilegalna imena (*Mata Hari, Stalin*);
- (3) vzdevki (*Noordung, Pol Pot*);
- (4) večbesedni vzdevki in psevdonimi (*doktor Fig, mati Terezija*);
- (5) nadomestna imena vladarjev (*Sončni kralj, Krvava Marija*);
- (6) nadomestna poimenovanja ali parafraze (*železna lady, goriški slavček*).

NOVOSTI:

Psevdonimi, zlasti vzdevki in umetniška imena, so obravnavani različno glede na pravo ime osebe: medtem ko umetniška imena nosilci uporabljajo navadno samostojno, so vzdevki lahko rabljeni bodisi samostojno (*pesnik Kajuha*) bodisi ob pravem imenu, od katerega jih neobvezno loči posebno ločilo (*pesmi Karla Destovnika Kajuha* ali *pesmi Karla Destovnika – Kajuha*). V primerjavi s SP 2001, v katerem je ločilo nestični vezaj, je ob prenovi pravil predlagano ločilo pomišljaj, ki ga uvaja pojasnilo »tudi ob imenu, navadno za pomišljajem« (*Karel Destovnik – Kajuha*). Rešitev je bila predstavljena Pravopisni komisiji pri SAZU in ZRC SAZU, ki je dokončno odločitev o ločilih med imenom in vzdevkom prepustila obdobju, ko bo prenovljeno poglavje o ločilih.

V slovarju so kot iztočnice obravnavana enobesedna imena (*Benč, Didi, Rasputin*), večbesedna pa so uslovarjena kot posebne zveze (*Terezija [...] mati Terezija* |vzdevek Anježë Goxhe Bojaxhiu|: *Film prikazuje življenjsko zgodbo dobrotnice in Nobelove nagrajenke za mir matere Terezije*), še posebej zato, ker je za uporabnika zanimivo tudi morebiti različno slovnično vedenje imena, ki ni del psevdonima, vzdevka, umetniškega imena ipd. (*Terezija* |žensko ime|).

Uporabniku prijaznejše glede na SP 2001 je uvajanje posebnosti s slovarskimi pojasnili, npr. »navadno ob ženskem imenu«, kadar je uveden priimek ženskega spola (*Bowie, ž [...] fotografija Sare Bowie*).

V slovarju je dosledno navedeno ponazarjalno gradivo z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje naglašanih sklonskih oblik v vseh številih, saj so vsa imena opremljena z onaglašeni pregibnimi vzorci. Dopolnitev s paradigmami prinaša systemske možnosti pregibanja, a uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

Slovarski sestavek sklence besedotvorno gnezdo, ki vsebuje podatek o tvorjenju svojilnega pridevnika (*Roza: B Rozov*). Nekatere od teh oblik so zapisane v skladu s sistemskimi možnostmi in izhajajo iz *Slovenskega pravopisa 2001*; ko bodo pravopisna pravila v slovničnem poglavju prenovljena, bo preučena tudi možnost nepreglašanih tvorjenk (tj. *Racov* namesto *Račev*, ki izhaja iz primerov tipa *stric – stričev*).

Normativno je ovrednotenje dvojničnih paradigmatičnih možnosti.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 42.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Velika in mala začetnica](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

Bénč -a m; ime bitja, osebno ime

|vzdevek Janeza Bončina, slovenskega pevca in kitarista|: [Poleg Benča je nastopil še Magnifico](#); tudi ob imenu, navadno za pomišljajem [album Janeza Bončine/Bončina – Benča](#)

{B} Benčev

{O} EDNINA: im. Bénč, rod. Bénča, daj. Bénču, tož. Bénča, mest. pri Bénču, or. z Bénčem

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: psevdonimi; samostalnik moškega spola

Kajúh -a m; ime bitja, osebno ime

|umetniško ime Karla Destovnika, slovenskega pesnika|: [Radijska oddaja je bila posvečena pesniku Kajuhu](#); tudi ob imenu, navadno za pomišljajem [pesništvo Karla Destovnika – Kajuha](#)

{B} Kajuhov

{O} EDNINA: im. Kajúh, rod. Kajúha, daj. Kajúhu, tož. Kajúha, mest. pri Kajúhu, or. s Kajúhom

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: psevdonimi

Máta Hári -e -- ž; ime bitja, osebno ime

|ilegalno ime Margarethe Geertruide Zelle, nizozemske plesalke in vohunke|: [Britanska obveščevalna služba je dejavnost Mate Hari spremljala od leta 1915](#)

{O} EDNINA: im. Máta Hári, rod. Máte Hári, daj. Máti Hári, tož. Máto Hári, mest. pri Máti Hári, or. z Máto Hári

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: psevdonimi; lastna imena (osebna, ženska)

Petêlin -a m; ime bitja, osebno ime

|vzdevek slovenskega skladatelja Jacobusa Handla|: [Skladatelj Gallus \(Petelin\) je bil po Evropi najprej znan z imenom Iacobus Handl, tudi Händl](#); tudi ob imenu [dvorana je poimenovana po Jakobu Petelinu Gallusu](#)

{B} Petelinov

{O} EDNINA: im. Petêlin, rod. Petelína, daj. Petelínu, tož. Petelína, mest. pri Petelínu, or. s Petelínom

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: psevdonimi

Terêzija -e ž; ime bitja, osebno ime

[žensko ime]: **portret akademske slikarke Terezije Bastelj**; **mati Terezija** |vzdevek Anjezë Gonxhe Bojaxhiu|: **Film prikazuje življenjsko zgodbo dobrotnice in Nobelove nagrajenke za mir matere Terezije**; prim. **Tereza**

{B} Terezijin

{O} EDNINA: im. Terêzija, rod. Terêzije, daj. Terêziji, tož. Terêzijo, mest. pri Terêziji, or. s Terêzijo; DVOJINA: im. Terêziji, rod. Terêzij, daj. Terêzijama, tož. Terêziji, mest. pri Terêzijah, or. s Terêzijama; MNOŽINA: im. Terêzije, rod. Terêzij, daj. Terêzijam, tož. Terêzije, mest. pri Terêzijah, or. s Terêzijami

STATUS: predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: lastna imena (osebna, ženska); psevdonimi

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

<i>Ahac</i>	<i>Erik Rdeči</i>
<i>Aleksandrov</i>	<i>Garbo (Greta Garbo)</i>
<i>Apollinaire (Guillaume Apollinaire)</i>	<i>Gardner (Ava Gardner)</i>
<i>Astaire (Fred Astaire)</i>	<i>Garland (Judy Garland)</i>
<i>Austen (Jane Austen)</i>	<i>Gojc</i>
<i>Barbarossa</i>	<i>Goldberg (Whoopi Goldberg)</i>
<i>Belač</i>	<i>Goldwyn (Samuel Goldwyn)</i>
<i>Benč</i>	<i>Gorki (Maksim Gorki)</i>
<i>Bor (Matej Bor)</i>	<i>Granger (Stewart Granger)</i>
<i>Bowie (David Bowie)</i>	<i>Hayworth (Rita Hayworth)</i>
<i>Boy George</i>	<i>Hepburn (Audrey Hepburn)</i>
<i>Carniolus</i>	<i>Holiday (Billie Holiday)</i>
<i>Chanel (Coco Chanel)</i>	<i>Homeini</i>
<i>Che</i>	<i>Ita Rina</i>
<i>Cher</i>	<i>Jaki</i>
<i>Cimabue</i>	<i>Ježek</i>
<i>Cocker (Joe Cocker)</i>	<i>Jones (Tom Jones)</i>
<i>Collodi (Carlo Collodi)</i>	<i>Kajuh</i>
<i>Crawford (Joan Crawford)</i>	<i>Kaligula</i>
<i>Curtis (Tony Curtis)</i>	<i>Karakala</i>
<i>Črna kraljica</i>	<i>klavec (lyonski klavec, balkanski klavec)</i>
<i>Day (Doris Day)</i>	<i>Koseski</i>
<i>Deneuve (Catherine Deneuve)</i>	<i>Krvava Marijalady (železna lady)</i>
<i>Didi</i>	<i>Lauren (Ralph Lauren)</i>
<i>Dietrich (Marlene Dietrich)</i>	<i>Lawrence Arabski</i>
<i>doktor (doktor Fig)</i>	<i>Lee (Bruce Lee)</i>
<i>Donatello</i>	<i>Lenin</i>
<i>Douglas (Kirk Douglas)</i>	<i>lokomotiva (češka lokomotiva)</i>
<i>Drabosnjak</i>	<i>Madame de La Fayette</i>
<i>Dylan (Bob Dylan)</i>	<i>Madonna</i>
<i>Džingiskan</i>	<i>Mahatma</i>
<i>Đuro</i>	<i>Marija Vera</i>
<i>El Greco</i>	<i>Mata Hari</i>

Molière
Monroe (Marilyn Monroe)
Montand (Yves Montand)
Nablocka (Marija Nablocka)
Neper
Njegoš
Noordung
Nostradamus
Orwell (George Orwell)
Paracelsus
Pelé
Petelin
Petőfi (Sandor Petőfi)
Petruška
Piaf (Edith Piaf)
Plamen
Podgorski
Podlimbarski
Pohlin (Marko Pohlin)
Pol Pot
Prežih
Prežihov Voranc
Rac
Racin (Kočo Racin)
Rael
Rasputin
Rdečebradec
Rifle
Ronaldo
Roza
Saint Laurent (Yves Saint Laurent)
Sardenko (Silvin Sardenko)
Savin (Risto Savin)

Selassie (Haile Selassie)
Sisi
slavček (goriški slavček)
Sončni kralj
Sperans
Stalin
Stalin
Starr (Ringo Starr)
Stendhal
Šrauf
Terezija (mati Terezija)
Tintoretto
Tito
Tof
Totó
Trocki
Turnograjska
Twain (Mark Twain)
Twiggy
Vlad III. Drakula tudi Vlad Tretji Drakula –
Drakula
Vojanov
Voltaire
Vraz (Stanko Vraz)
Warhol (Andy Warhol)
Wayne (John Wayne)
Wonder (Stevie Wonder)
Wood (Natalie Wood)
Zagoričnik (Ifigenija Zagoričnik)
Zamejski
Zico
Zidar (Pavle Zidar)

Religijska in mitološka imena

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **361** imen. Seznam je bil oblikovan kot nabor tipološko raznovrstnih primerov, in sicer:

- (1) enobesedna imena bogov, boginj, skupin bogov in boginj, angelov, božanskih, demonskih, bajnih in podobnih mitologiziranih bitij, ki jih pišemo z veliko začetnico (*Bog, Dika, Erinije, Lucifer, Avgij, Gigant*);
- (2) večdelna religijska imena, pri katerih pišemo z veliko začetnico obe sestavini imena (*Bog Oče, Bog Sin*);
- (3) večbesedna religijska imena, pri katerih pišemo z veliko začetnico samo prvo sestavino imena (*Sveti duh, Sveta trojica*); drugo sestavino dvobesednih imen pišemo z veliko začetnico navadno le v teoloških in bogoslužnih besedilih (*Sveti Duh, Sveta Trojica*);
- (4) nadomestna (simbolna) lastna imena, ki so eno- ali večbesedna sopomenska nadomestila religijskih imen in se pišejo z veliko začetnico (*Mati Božja* in *Devica* (za Marijo), *Skušnjavec* (za Luciferja), *Razsvetljeni* (za Budo), *Gromovnik* (za Zeusa, Peruna ali Jupitra));
- (5) stalni pridevki ob religijskih imenih, ki jih pišemo z veliko začetnico (*Marija Tolažnica, Janez Krstnik*);
- (6) imena, ki soobstajajo ob enakozvočnih občnih poimenovanjih (*Sfinga* ob *sfinga*, *Himera* ob *himera* ipd.);
- (7) še nekodificirana imena (*Ganeša, Navzika* ipd.).

Mnoga religijsko-mitološka imena izhajajo iz antične tradicije in so tudi v imenovalniku pisno podomačena v skladu s pravopisnim izročilom (*Ahiles* > *Ahil*). V geslovniku so tudi tiste pogoste citatne imenovalniške oblike, ki jih izkazuje gradivo (*Bakhos/Bakhus; Partoklos/Patrokles* ipd.), uporabnik pa je usmerjen na podomačeno različico.

NOVOSTI:

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje naglašanih sklonskih oblik v vseh številih, saj so vsa imena opremljena z naglasno-pregibnostnimi vzorci v vseh sklonih in številih (izjema so nekatera religijska imena, uporabljena samo v ednini, npr. *Bog*, ali množini, npr. *Furije*). Dopolnitev s paradigmi prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

Novost glede na *Slovenski pravopis 2001* je dosledna uvedba pomenske identifikacije v zaglavju.

Slovarski sestavek sklone besedotvorno gnezdo, ki vsebuje podatek o tvorbi svojilnega pridevnika (*Abel: B Abelov*).

Podatek o zapisu religijskih in mitoloških imen, ki se v rabi pojavljajo v stalnih besednih zvezah, je vsebovan v slovarskem sestavku (*Marko* [...] v zvezi *evangelist Marko* ali *kraljevič/Kraljevič Marko*; *Faronika* [...] v zvezi *riba Faronika*).

Podatek o zapisu večbesednih religijskih imen, pri katerih v teoloških in bogoslužnih besedilih pišemo drugo sestavino z veliko začetnico, ima v slovarskem sestavku posebno opozorilo, npr. »v teoloških in bogoslužnih besedilih tudi« *Sveti Duh*.

Pri pisnem normiranju religijsko-mitoloških imen sledimo SP 2001 in uveljavljamo bolj razširjen zapis *Scila* (in ne *Skila*; tudi SP 2001 *Scila*), *Kerber* (in ne *Cerber*), toda *Faetont* (SP 2001 *Faeton*), kjer je bil predhodno dosežen strokovni konsenz glede ustreznosti zapisa (gl. Bronislava Aubelj, *Antična imena po slovensko*, Modrijan 1997). S ponazoritvami v zgledih je nakazana tudi opozicija med lastnoimenskim in občnoimenskim pri nekaterih bajeslovnih bitjih, pri katerih zaradi razlik v

kodifikaciji med SSKJ-jem in SP 2001 nimamo ločnice med zapisi z veliko in malo začetnico, npr. *Gorgona Meduza* nasproti *gorgona* (SP 2001, SSKJ); *Kiklop* 'velik človek' nasproti *kiklop* [grško bajeslovno bitje] (SP 2001, SSKJ); *Sfinga* 'ime grškega bajeslovnega bitja pred Pozejdonovim templjem' nasproti *sfinga* 'bajeslovno bitje z levjim trupom in človeško glavo' (*grške sfinge se ločijo od egipčanskih*) ipd. Ohranja se tudi velika začetnica pri *Erinijah*, *Evmenidah*, *Furijah*, *Gracijah*, *Haritah* in *Hesperidah*, saj gre za imena skupin.

Glede sprememb v naglaševanju smo poenotili skupino *Odisêj*, *Heraklêj*, *Antêj*, upoštevali smo popravke tipa *Tetída* < *Tétida* in jezikovni razvoj pri podaljšavah osnove oblikoslovnega pregibanja, npr. *Ikar*: *Ikara* > *Ikarja*; *Dioskura* > *Dioskurja*.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 47, 48.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Velika in mala začetnica](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

Ahíl -a im. tudi Ahíles m; ime bitja, osebno ime

[grška bajeslovna oseba]: **boj Ahila in Hektorja**; **paradoks o Ahilu in želvi**; **kranjski Ahil**
[vzdevek Andreja Auersperga]: **Branilcem obleganega Siska je prihitel na pomoč kranjski Ahil**

{B} Ahilov

{O} EDNINA: im. Ahíl tudi Ahíles, rod. Ahíla, daj. Ahílu, tož. Ahíla, mest. pri Ahílu, or. z Ahílom;

DVOJINA: im. Ahíla, rod. Ahílov, daj. Ahílova, tož. Ahíla, mest. pri Ahílih, or. z Ahílova;

MNOŽINA: im. Ahíli, rod. Ahílov, daj. Ahílom, tož. Ahíle, mest. pri Ahílih, or. z Ahíli

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: mitološka imena; grško-rimska imena

Bóg Ôče -á -éta m; ime bitja, religijsko ime

[Bog]: **Kršćanstvo temelji na nauku o neskočni ljubezni Boga Očeta**; prim. **bog, Bog, Bog Sin**

{O} EDNINA: im. Bóg Ôče, rod. Boga Ôčeta, daj. Bógu Ôčetu, tož. Boga Ôčeta, mest. pri Bógu Ôčetu, or. z Bógom Ôčedom

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: religijska imena

Devíca -e ž; religijsko nadomestno ime

[Marija, Kristusova mati]: **molitev k Devici**; prim. **devica**

{O} EDNINA: im. Devíca, rod. Devíce, daj. Devíci, tož. Devíco, mest. pri Devíci, or. z Devíco

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: religijska imena

Lúcifer -a m; ime bitja, religijsko ime

|vodja upornih angelov|: **Lucifer je bil pahnjen iz nebes v pekel**

{B} Luciferjev

{O} EDNINA: im. Lúcifer, rod. Lúciferja, daj. Lúciferju, tož. Lúciferja, mest. pri Lúciferju, or. z Lúciferjem; DVOJINA: im. Lúciferja, rod. Lúciferjev, daj. Lúciferjema, tož. Lúciferja, mest. pri Lúciferjih, or. z Lúciferjema; MNOŽINA: im. Lúciferji, rod. Lúciferjev, daj. Lúciferjem, tož. Lúciferje, mest. pri Lúciferjih, or. z Lúciferji

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: religijska imena; samostalnik moškega spola

Navzikaa -e im. tudi Nausikaa [nauzíka] ž; ime bitja, osebno ime

|grška bajeslovna oseba|: **Odisej je za pomoč zaprosil kraljično Navzikao**

{B} Navzikain

{O} EDNINA: im. Navzikaa tudi Nausikaa, rod. Navzikae, daj. Navzikai, tož. Navzikao, mest. pri Navzikai, or. z Navzikao; DVOJINA: im. Navzikai, rod. Navzik, daj. Navzikaama, tož. Navzikai, mest. pri Navzikaah, or. z Navzikaama; MNOŽINA: im. Navzikae, rod. Navzik, daj. Navzikaam, tož. Navzikae, mest. pri Navzikaah, or. z Navzikaami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: mitološka imena; grško-rimska imena

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

<i>Abdija</i>	<i>Antej</i>	<i>Bog</i>
<i>Abel</i>	<i>Antigona</i>	<i>Bog Oče</i>
<i>Abraham</i>	<i>Apolon</i>	<i>Bog Sin</i>
<i>Adam</i>	<i>Ares</i>	<i>Brahma</i>
<i>Afrodita</i>	<i>Ariadna</i>	<i>Brezmadežna</i>
<i>Agamemnon</i>	<i>Arij</i>	<i>Buda</i>
<i>Agej</i>	<i>Artemida</i>	<i>Cerera</i>
<i>Ahil</i>	<i>Artemis</i>	<i>Ceres</i>
<i>Ahiles</i>	<i>Artur</i>	<i>Dafna</i>
<i>Ajant</i>	<i>Atena</i>	<i>Dafnis</i>
<i>Ajas</i>	<i>Atlant</i>	<i>Dalila</i>
<i>Alah</i>	<i>Avgij</i>	<i>Damoklej</i>
<i>Amalteja</i>	<i>Avrora</i>	<i>Damokles</i>
<i>Amon</i>	<i>Az</i>	<i>Danae</i>
<i>Amon-Ra</i>	<i>Baal</i>	<i>Danaida</i>
<i>Amor</i>	<i>Bakh</i>	<i>Danaja</i>
<i>Amos</i>	<i>Bakhos</i>	<i>David</i>
<i>Ana</i>	<i>Bakhus</i>	<i>Dažbog</i>
<i>Ana Perena</i>	<i>Baraba</i>	<i>Dedal</i>
<i>Andrej</i>	<i>Baruh</i>	<i>dedek</i>
<i>Andromaha</i>	<i>Belin</i>	<i>Demetra</i>
<i>Andromeda</i>	<i>Benedikt</i>	<i>Devica</i>

<i>Dido</i>	<i>Helios</i>	<i>Kerber</i>
<i>Didona</i>	<i>Hera</i>	<i>Kiklop</i>
<i>Dika</i>	<i>Heraklej</i>	<i>Kirka</i>
<i>Dioniz</i>	<i>Herakles</i>	<i>Kreon</i>
<i>Dioskurja</i>	<i>Herkul</i>	<i>Kreont</i>
<i>Efialt</i>	<i>Herkules</i>	<i>Kresnik</i>
<i>Egej</i>	<i>Hermafrodit</i>	<i>Kristus</i>
<i>Ekvorna</i>	<i>Hermes</i>	<i>Krišna</i>
<i>Elektra</i>	<i>Hero</i>	<i>Kupido</i>
<i>Elija</i>	<i>Herostrat</i>	<i>Kurent</i>
<i>Elizej</i>	<i>Herostratos</i>	<i>Ladon</i>
<i>Enej</i>	<i>Hesperide</i>	<i>Laert</i>
<i>Eol</i>	<i>Hidra</i>	<i>Laertes</i>
<i>Erato</i>	<i>Higieja</i>	<i>Laokoon</i>
<i>Erida</i>	<i>Himera</i>	<i>Laokoont</i>
<i>Erinije</i>	<i>Hor</i>	<i>Lear</i>
<i>Eris</i>	<i>Horus</i>	<i>Leda</i>
<i>Eros</i>	<i>Hudič</i>	<i>Leviatan</i>
<i>Eva</i>	<i>Ifigenija</i>	<i>Lucifer</i>
<i>Evmenide</i>	<i>Ikar</i>	<i>Luka</i>
<i>Evridika</i>	<i>Ikaros</i>	<i>Madona</i>
<i>Evropa</i>	<i>Io</i>	<i>Marija</i>
<i>Ezekiel</i>	<i>Izaija</i>	<i>Marija iz Betanije</i>
<i>Faetont</i>	<i>Izida</i>	<i>Marija Pomagaj</i>
<i>Faronika</i>	<i>Izmael</i>	<i>Marija Snežna</i>
<i>Favn</i>	<i>Jagnje Božje</i>	<i>Marija Tolažnica</i>
<i>Favna</i>	<i>Jahve</i>	<i>Marija Vnebozveta</i>
<i>Favnus</i>	<i>Jakob</i>	<i>Marija Zavetnica s plaščem</i>
<i>Fedra</i>	<i>Janez</i>	<i>Marko</i>
<i>Filip</i>	<i>Janus</i>	<i>Mars</i>
<i>Filoktet</i>	<i>Jazon</i>	<i>Matej</i>
<i>Filomela</i>	<i>Jehova</i>	<i>Mati Božja</i>
<i>Flora</i>	<i>Jeremija</i>	<i>Mati dobrega sveta</i>
<i>Fortuna</i>	<i>Jernej</i>	<i>Matjaž</i>
<i>Furije</i>	<i>Jezus</i>	<i>Medeja</i>
<i>Gabrijel</i>	<i>Jezus iz Nazareta</i>	<i>Meduza</i>
<i>Gaja</i>	<i>Jezus Kristus</i>	<i>Menelaj</i>
<i>Galateja</i>	<i>Jezus Nazarečan</i>	<i>Menelaos</i>
<i>Ganeša</i>	<i>Jo</i>	<i>Merkur</i>
<i>Ganimed</i>	<i>Joel</i>	<i>Metuzalem</i>
<i>Gea</i>	<i>Jokasta</i>	<i>Mihael</i>
<i>Gigant</i>	<i>Jona</i>	<i>Mihej</i>
<i>Goljat</i>	<i>Jožef</i>	<i>Minotaver</i>
<i>Gorjan</i>	<i>Jožef iz Arimateje</i>	<i>Mitra</i>
<i>Gospa</i>	<i>Juda</i>	<i>Mnemosina</i>
<i>Gospod</i>	<i>Juda Iškarijot</i>	<i>Mohamed</i>
<i>Gracije</i>	<i>Judež</i>	<i>Mohor</i>
<i>Gromovnik</i>	<i>Junona</i>	<i>Mojzes</i>
<i>Habakuk</i>	<i>Jupiter</i>	<i>Moloh</i>
<i>Harite</i>	<i>Jurij</i>	<i>Morana</i>
<i>Haron</i>	<i>Kačenosec</i>	<i>Morfej</i>
<i>Hefajst</i>	<i>Kajn</i>	<i>Mormon</i>
<i>Hefajstos</i>	<i>Kalipso</i>	<i>Nahum</i>
<i>Hektor</i>	<i>Kalisto</i>	<i>Narcis</i>
<i>Hekuba</i>	<i>Karibda</i>	<i>Natan</i>
<i>Helij</i>	<i>Kastor</i>	<i>Navzikaa</i>

Nemeza
Nemezis
Neptun
Nestor
Nika
Nioba
Noe
Odisej
Odiseus
Odrešenik
Ojdip
Ojdipus
Orest
Orestes
Orfej
Orfeus
Orion
Ossian
Ozej
Oziris
Palada Atena
Pan
Pandora
Paris
Parka
Parvati
Patrokel
Patrokles
Patroklos
Pavel
Pehtra baba
Pelej
Penelopa
Perun
Perzefona
Perzej
Peter
Pigmalion
Pilat
Pir
Piros
Plut
Pluton

Plutos
Polifem
Polinejk
Poluks
Pozejdon
Prerok
Priam
Prokrust
Prometej
Prometeus
Psiha
Ra
Rafael
Rama
Razsvetljeni
Re
Rem
Remus
Repoštev
Robin Hood
Romul
Romulus
Salomon
Samson
Samuel
Satan
Saturn
Saturnus
Scila
Selena
Serapis
Sfinga
Siegfried
Simon
Simon Gorečnik
Simon iz Cirene
Simon iz Kirene
Sizif
Skušnjavec
Sofonija
Stiks
Stvarnik
Svarog

Sveta trojica
Sveti duh
Sveti duh Tolažnik
Sveti trije kralji
Šiva
Tanatos
Tantal
Tejrezias
Tejrezij
Telemah
Temida
Temis
Tetida
Tetis
Tezej
Tezeus
Titan
Tomaž
Tot
Triglav
Uran
Uriel
Veles
Veliki duh
Venera
Vesna
Vesta
Vida
Viktorija
Višnu
Vsemogočni
Vulkan
Wotan
Zaharija
Zaratustra
Zemlja Mati
Zeus
Zeus Soter
Zlata baba
Zveličar
Živa

Smeri, nazori, gibanja

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **87** samostalnikov, ki se povezujejo s pripadniki in pripadnicami različnih nazorskih, umetniških in verskih ter različnih drugih skupin z naslednjih področij:

- (1) umetnost (*ekspresionizem, modernizem*);
- (2) verstva (*krščanstvo, kabalizem, sunitizem*);
- (3) politika (*bonapartizem, stalinizem*);
- (4) filozofija (*epikurejstvo, heideggerjanstvo*);
- (5) drugo (*anarhizem, ceciljanstvo, lionizem*).

Nabor je prenovljen oz. aktualiziran glede na SP 2001 in dopolnjen z novimi izrazi (*chavizem, kabalizem/kabala, keynesijanstvo, raeljanstvo*), ki se povezujejo v besednodružinskih razmerjih tudi s pripadniki in pripadnicami teh gibanj ter nanje nanašajočimi se pridevniki.

NOVOSTI:

V slovarju ob uslovarjenih samostalnikih, ki pomenijo gibanja, smeri ipd., ni izrecnih opozoril, ki bi izpostavljala skladske položaje rabe. So pa uslovarjene nekatere zveze, v katerih nastopajo iztočnice, npr. *budizem* [...] *zen ali zenovski budizem; socializem* [...] *samoupravni socializem*.

Nekatere iztočnice so dvojnične, in sicer gre za izgovorne dvojnice ([fálungông] tudi [fálungóng]); pisne dvojnice (*byronizem* tudi *bajronizem; heideggerjanstvo* tudi *hajdegerjanstvo; nietzschejanstvo* in *ničejanstvo; sionizem* in *cionizem; taoizem* in *daoizem*); besedotvorne dvojnice (*golizem* tudi *degolizem; rotarijstvo* in *rotarijanstvo*). Besedotvorne dvojnice so povezane z normativnimi oznakami, ki sledijo preverbi rabe v knjižnem jeziku: *in* povezuje enakovredni dvojnici, *tudi* uvaja neprednostno dvojnico.

Vse iztočnice so opremljene z onaglašenimi pregibnimi vzorci v vseh spolih in številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Slovar

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Velika in mala začetnica](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

anarhízem -zma m

|nazor, ki ne priznava vloge in pomena države|: [Zagovarjal je sintezo med prvinami anarhizma in marksizma](#)

{O} EDNINA: im. anarhízem, rod. anarhízma, daj. anarhízmu, tož. anarhízem, mest. pri anarhízmu, or. z anarhízmom; DVOJINA: im. anarhízma, rod. anarhízmov, daj. anarhízma, tož. anarhízma, mest. pri anarhízmih, or. z anarhízma; MNOŽINA: im. anarhízmi, rod. anarhízmov, daj. anarhízmom, tož. anarhízme, mest. pri anarhízmih, or. z anarhízmi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: smeri, nazori, gibanja

byronizem -zma tudi bajronízem -zma [bajronízəm] m

|romantična literarna smer, ki v slogu in naziranju sledi pesniku Byronu|: ruski byronizem; Preučeval je prvine byronizma pri Heineju

(< **Byron**)

{O} EDNINA: im. byronizem tudi bajronízem, rod. byronizma tudi bajronízma, daj. byronizmu tudi bajronízmu, tož. byronizem tudi bajronízem, mest. pri byronizmu tudi pri bajronízmu, or. z byronízmom tudi z bajronízmom; DVOJINA: im. byronízma tudi bajronízma, rod. byronízmov tudi bajronízmov, daj. byronizmoma tudi bajronízmom, tož. byronizma tudi bajronízma, mest. pri byronizmih tudi pri bajronízmih, or. z byronizmoma tudi z bajronízmom; MNOŽINA: im. byronizmi tudi bajronízmi, rod. byronízmov tudi bajronízmov, daj. byronizmom tudi bajronízmom, tož. byronizme tudi bajronízme, mest. pri byronizmih tudi pri bajronízmih, or. z byronizmi tudi z bajronízmi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: smeri, nazori, gibanja; samostalnik moškega spola

ekologíja -e ž

|veda o varstvu okolja|: projekti na področju energetike in ekologije

{O} EDNINA: im. ekologíja, rod. ekologíje, daj. ekologíji, tož. ekologíjo, mest. pri ekologíji, or. z ekologíjo; DVOJINA: im. ekologíji, rod. ekologíj, daj. ekologíjama, tož. ekologíji, mest. pri ekologíjah, or. z ekologíjama; MNOŽINA: im. ekologíje, rod. ekologíj, daj. ekologíjam, tož. ekologíje, mest. pri ekologíjah, or. z ekologíjami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: smeri, nazori, gibanja

epikurêjstvo -a s

|filozofski nauk filozofa Epikurja|: Temeljni motivi epikurejstva in krščanstva se povsem razlikujejo; V skladu z epikurejstvom morajo biti užitki duhovni in fizični

{O} EDNINA: im. epikurêjstvo, rod. epikurêjstva, daj. epikurêjstvu, tož. epikurêjstvo, mest. pri epikurêjstvu, or. z epikurêjstvom; DVOJINA: im. epikurêjstvi, rod. epikurêjstev, daj. epikurêjstvoma, tož. epikurêjstvi, mest. pri epikurêjstvih, or. z epikurêjstvoma; MNOŽINA: im. epikurêjstva, rod. epikurêjstev, daj. epikurêjstvom, tož. epikurêjstva, mest. pri epikurêjstvih, or. z epikurêjstvi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: smeri, nazori, gibanja

stalinízem -zma m

|Stalinov politični sistem|: spomenik žrtvam stalinizma

(< **Stalin**)

{O} EDNINA: im. stalinízem, rod. stalinízma, daj. stalinízmu, tož. stalinízem, mest. pri stalinízmu, or. s stalinízmom; DVOJINA: im. stalinízma, rod. stalinízmov, daj. stalinízmoma, tož. stalinízma,

mest. pri stalinízmi, or. s stalinízmoma; MNOŽINA: im. stalinízmi, rod. stalinízmov, daj. stalinízmom, tož. stalinízme, mest. pri stalinízmi, or. s stalinízmi

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: smeri, nazori, gibanja

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

<i>adventizem</i>	<i>falungong</i>	<i>modernizem</i>
<i>agnosticizem</i>	<i>fašizem</i>	<i>nadrealizem</i>
<i>anabaptizem</i>	<i>fatalizem</i>	<i>neofašizem</i>
<i>anarhizem</i>	<i>fetišizem</i>	<i>neoliberalizem</i>
<i>anglikanizem</i>	<i>golizem</i>	<i>neonacizem</i>
<i>anglikanstvo</i>	<i>heideggerjanstvo</i>	<i>nietzschejanstvo</i>
<i>animizem</i>	<i>hinduizem</i>	<i>peronizem</i>
<i>antisemitizem</i>	<i>ikonoklazem</i>	<i>postmodernizem</i>
<i>arijanstvo</i>	<i>ilirizem</i>	<i>prekrščevalstvo</i>
<i>ateizem</i>	<i>impresionizem</i>	<i>protestantizem</i>
<i>avstrofašizem</i>	<i>islam</i>	<i>raeljanstvo</i>
<i>avstromarksizem</i>	<i>islamizem</i>	<i>rojalizem</i>
<i>avstroslavizem</i>	<i>janzenizem</i>	<i>rotarijstvo</i>
<i>belogardizem</i>	<i>kabala</i>	<i>scientologija</i>
<i>bogomilstvo</i>	<i>kabalizem</i>	<i>sionizem</i>
<i>bonapartizem</i>	<i>katolištvo</i>	<i>socializem</i>
<i>budizem</i>	<i>keynesijanstvo</i>	<i>stalinizem</i>
<i>byronizem</i>	<i>komunizem</i>	<i>staroslovenstvo</i>
<i>cecilijanstvo</i>	<i>konfucijanstvo</i>	<i>staroverstvo</i>
<i>chavizem</i>	<i>krščanstvo</i>	<i>sunitizem</i>
<i>cvinglijanstvo</i>	<i>liberalizem</i>	<i>šiitizem</i>
<i>darwinizem</i>	<i>lionizem</i>	<i>šintoizem</i>
<i>džainizem</i>	<i>luteranstvo</i>	<i>taoizem</i>
<i>ekofeminizem</i>	<i>makiavelizem</i>	<i>titoizem</i>
<i>ekologizem</i>	<i>maoizem</i>	<i>tolstojanstvo</i>
<i>ekologija</i>	<i>marksizem</i>	<i>unitarizem</i>
<i>ekspresionizem</i>	<i>marksizem-leninizem</i>	<i>velikonemštvo</i>
<i>epikurejstvo</i>	<i>mladoslovenstvo</i>	<i>zaratustrovstvo</i>
<i>falangizem</i>	<i>moderna</i>	

Simboli

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **277** simbolov. Nabor je prenovljen oz. aktualiziran glede na SP 2001in dopolnjen z novimi simboli, ki jih pogosto zasledimo in imamo z njihovo rabo v besedilu težave. Geslovník je dopolnjen s kemijskimi elementi, mednarodnimi merskimi enotami in oznakami, denarnimi enotami, standardiziranimi nazivi držav in ozemelj ipd. Posamezne tematske skupine simbolov so bile dopolnjene z manjkajočimi iztočnicami (glasbeni simboli, matematični simboli). V okviru problemskega sklopa simboli so obdelane tudi vse rimske številke.

NOVOSTI:

V slovarju je izrecno opozorjeno na položaje, v katerih se nekateri simboli razvezujejo tudi pridevniško, in sicer:

- (1) merske enote (*cl, cm, dag, dcl, dl, dm, g, hl, kg, km, kV, kW, l, m, mg, min, ml, mm, MW, s, t in V*);
- (2) kemijski elementi, ki pridevniško »živijo« v nekaterih kemijskih formulah (*NaCl*);
- (3) oznake za strani neba (*Z stena*).

Novost glede na obstoječo kodifikacijo je tudi sistematično zapisovanje izgovarjave dveh tipov črkovalnega branja (s polglasnikom in brez njega), pa tudi branja z naglašeni vsemi zlogi in z naglasom le na zadnjem zlogu.

Izrecno so označeni simboli mednarodnega značaja, ki jih uporabljamo tudi v nepodomačeni obliki (oznake strani neba, držav, merskih enot pri oblačilih ipd.).

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 1021, 1022, 1023.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Krajšave](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

mín -- m; simbol

|minuta|: **Pecivo peci 25 min pri 145 °C**; |minutni|: z vezajem, del pridevniške zloženke **60-min film**

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: simboli

NaCl -- [nə́ácə̀lə̀ tudi nə́acə̀lə̀ in è́nácé̀èl tudi enacèèl] m; simbol

|natrijev klorid, sol|: **Natrijev klorid (NaCl) ali kuhinjska sol povzroča slanost morske vode**

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: simboli

SI -- [sə́í tudi sə́í in è́sí tudi esí] m; simbol

|Slovenija|; ☉ mednarodna oznaka *Slovenia*

STATUS: predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: simboli

XS -- [íksès tudi íksès in íkssè tudi íkssè] m; simbol

|zelo majhen|: Hlače so na voljo v rdeči ali rumeni barvi v velikostih od XS do XXL; ☉
mednarodna oznaka *extra small*

STATUS: predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: simboli

Z² -- [zè in zé] m; simbol

|zahod|: Oblaki prihajajo iz smeri Z; |zahodni|: Leta 1979 so se vzpeli na Everest po Z grebenu; prim. **JZ**, **SZ**

STATUS: predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: simboli

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

<i>a</i>	<i>CAD</i>	<i>Cu</i>
<i>Á</i>	<i>cal</i>	<i>CZK</i>
<i>Å</i>	<i>ccm</i>	<i>ČG</i>
<i>Ac</i>	<i>cd</i>	<i>dag</i>
<i>Ag</i>	<i>Cd</i>	<i>dB</i>
<i>Ah</i>	<i>Ce</i>	<i>Db</i>
<i>Al</i>	<i>CE</i>	<i>dcl</i>
<i>Am</i>	<i>Cf</i>	<i>DE</i>
<i>Ar</i>	<i>cg</i>	<i>DKK</i>
<i>As</i>	<i>CH</i>	<i>dl</i>
<i>At</i>	<i>CHF</i>	<i>dm</i>
<i>AT</i>	<i>Ci</i>	<i>dm²</i>
<i>Au</i>	<i>cl</i>	<i>dm³</i>
<i>AUD</i>	<i>Cl</i>	<i>Dy</i>
<i>B</i>	<i>cm</i>	<i>E</i>
<i>Ba</i>	<i>Cm</i>	<i>EE</i>
<i>BAM</i>	<i>Cm²</i>	<i>Es</i>
<i>Bf</i>	<i>Cm³</i>	<i>Eu</i>
<i>Bh</i>	<i>Cn</i>	<i>EUR</i>
<i>Bi</i>	<i>Co</i>	<i>eV</i>
<i>Bk</i>	<i>cos</i>	<i>f</i>
<i>Bq</i>	<i>cosec</i>	<i>F</i>
<i>Br</i>	<i>cotg</i>	<i>Fe</i>
<i>BRD</i>	<i>Cr</i>	<i>ff</i>
<i>C</i>	<i>Cs</i>	<i>Fm</i>
<i>Ca</i>	<i>ctg</i>	<i>Fr</i>

g
G
Gb
GB
GBP
Gd
Ge
GO
Gy
h
H
ha
Ha
Hb
He
Hf
Hg
hl
Ho
hPa
HR
HRK
Hs
HU
HUF
Hz
l
In
Io
Ir
IT
J
JPY
JV
JZ
K
kA
kat
kb
KB
kcal
kg
kHz
KK
kkal
km
KM
km²
kp
KP
Kr
KR
kV
kVA
kW
kWh

l
L
La
Li
LJ
lm
ln
log
lx
Lr
Lu
Lw
m
M
m²
m³
mA
mb
Mb
MB
Md
ME
mg
Mg
MHz
min
ml
mm
mm²
Mn
Mo
mol
ms
MS
Mt
MW
MWh
Mx
n
N
Na
Nb
Nd
Ne
Ni
NM
No
NOK
Np
O
Os
p
P
Pa
Pb
pc

Pd
PLN
Pm
Po
PO
pp
Pr
Pt
Pu
r
R
Ra
rad
Rb
Re
Rf
Rg
Rh
Rn
Ru
s
S
Sb
Sc
Se
sec
SEK
sf
Sg
SG
Si
SI
sin
SK
SKK
Sm
Sn
Sr
Sv
SV
SZ
t
T
Ta
Tb
Tc
Te
tg
Th
Ti
Tl
Tm
U
UA
USD
Uuh

Uuo
Uup
Uuq
Uus
Uut
v
V
VA

W
Wb
Ws
X
Xe
XL
XS
XXL

Y
Yb
Z
ZG
Zn
Zr
ž

Stalni pridevki ob osebnih imenih

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **222** večbesednih iztočnic, ki jih obravnavamo kot samostojne imenske entitete. Gre za imena zgodovinskih osebnosti, ki so se s svojimi dejanji, položajem ali osebnostnimi lastnostmi zapisali v zgodovino, namesto priimka pa uporabljamo:

- (1) stalne pridevke po krajih (*Herman Celjski, Hema Krška*), tudi v predložni obliki (*Andrej iz Loke*);
- (2) stalne pridevke po osebnostnih lastnostih (*Pipin Mali, Karel Veliki*), tudi v samostalniški (*Friderik Rdečebradec*) in predložni obliki (*Ivan Brez dežele*);
- (3) stalne pridevke v obliki vrstilnih števnikov (*Ludvik Štirinajsti/Ludvik XIV.*);
- (4) stalne pridevke v obliki večbesednih vzdevkov (*Edvard Črni princ*).

Seznam je bil oblikovan s pomočjo korpusa *Gigafida 2.0*, slovarjev, enciklopedij, leksikonov; pogostnost rabe je bila preverjena po korpusu *Gigafida 2.0*.

NOVOSTI:

Imena s stalnimi pridevki so obravnavana kot dvo- ali večbesedne samostojne iztočnice (*Aleksander Makedonski, Ivana Orleanska*).

Pri tistih imenih, kjer je v rabi pogosta tudi neposlovenjena oblika, je uporabnik slovarja opozorjen na izvirnik (*Herman iz Karintije* – lat. *Hermannus de Carinthia*). Če je v rabi več imen, je uporabnik z vodilko *primerjaj* (= *prim.*) napoten na slovensko različico imena (*Herman Koroški*).

Pri imenih, kjer je stalni pridevek izkrajevni (*Nikolaj Kuzanski, Jezus Nazarečan*), je pogosto mogoče enakovredno uporabljati predložno različico (*Nikolaj iz Kuze, Jezus iz Nazareta*).

Normativne usmeritve so nakazane s kazalko *glej* (= *gl.*), npr. *Simon iz Kirene gl. Simon iz Cirene, Ignacij Loyolski gl. Ignacij Lojolski* ipd.

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 43.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Velika in mala začetnica](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

Ivána Orleánska -e -e ž; ime bitja, osebno ime

[francoska narodna junakinja, svetnica]: **Leta 1920 je papež Benedikt XV. Ivano Orleansko posvetil v svetnico**; v zvezi **sveta/sv. Ivana Orleanska relikvije svete/sv. Ivane Orleanske**; © fr. *Jeanne d'Arc*

{O} EDNINA: im. Ivána Orleánska, rod. Iváne Orleánske, daj. Iváni Orleánski, tož. Iváno Orleánsko, mest. pri Iváni Orleánski, or. z Iváno Orleánsko

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: stalni pridevek ob osebnem imenu; imena zgodovinskih osebnosti

Jacopone iz Todija -a ~ ~ tudi Jacopone iz Todija -ja ~ ~ [jakopóne iz tódija] m; ime bitja, osebno ime

|italijanski menih|: **Avtorstvo skladbe za orgle pripisujejo Jacoponu/Jacoponeju iz Todija**; ⓘ it. *Jacopone/Iacopone da Todi*; prim. **da Todi**

{O} EDNINA: im. Jacopone iz Todija, rod. Jacopona iz Todija tudi Jacoponeja iz Todija, daj. Jacoponu iz Todija tudi Jacoponeju iz Todija, tož. Jacopona iz Todija tudi Jacoponeja iz Todija, mest. pri Jacoponu iz Todija tudi pri Jacoponeju iz Todija, or. z Jacoponom iz Todija tudi z Jacoponejem iz Todija

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: italijanščina; stalni pridevek ob osebnem imenu

Nikoláj Kuzánski -a -ega m; ime bitja, osebno ime

|nemški filozof in teolog|: **Giordano Bruno je idejo neskončnega sveta prevzel od Nikolaja Kuzanskega**; ⓘ fr. *Nicolaus Cusanus*; prim. **Nikolaj iz Kuze**

{O} EDNINA: im. Nikoláj Kuzánski, rod. Nikolája Kuzánskega, daj. Nikoláju Kuzánskemu, tož. Nikolája Kuzánskega, mest. pri Nikoláju Kuzánskem, or. z Nikolájem Kuzánskim

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: stalni pridevek ob osebnem imenu

Símon iz Kiréne -a ~ ~ m; ime bitja, osebno ime

|svetopisemska oseba|; gl. **Simon iz Cirene**

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: stalni pridevek ob osebnem imenu; religijska imena

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Abdulah II. tudi Abdulah Drugi

Albert II. tudi Albert Drugi

*Aleksander III. Makedonski tudi Aleksander
Tretji Makedonski*

Aleksander I. Ruski tudi Aleksander Prvi Ruski

Aleksander Nevski

Aleksander Veliki

Alfonz X. Kastiljski tudi Alfonz Deseti Kastiljski

Alfonz X. Modri tudi Alfonz Deseti Modri

Ana Avstrijska

Ana Celjska

Andrej iz Loke

Andrej Kretski

Andrej s Krete

Anton Padovanski

Anton Puščavnik

Anzelm Canterburyjski

Apolonij z Rodosa

Avguštin Canterburyjski

Barbara Celjska

Beatrika Nizozemska

Beda Častitljivi

Benedikt XVI. tudi Benedikt Šestnajsti

Bernard Mariborski

Boleslav I. Hrabri tudi Boleslav Prvi Hrabri
Bonifacij VIII. tudi Bonifacij Osmi
Brigita Irska
Brigita Švedska
Danilo Galicijski
Demetrij Hvarski
Demetrij s Hvara
Demetrij Solunski
Devica Orleanska
Dionizij Pariški
Donat Zadrski
Edvard Črni princ
Edvard III. tudi Edvard Tretji
Edvard Spoznavalec
Eleonora Akvitanska
Elizabeta Bavarska
Elizabeta II. tudi Elizabeta Druga
Elizabeta Ogrska
Elizabeta Portugalska
Elizabeta Ruska
Elizabeta Yorška
Ema Krška
Erazem Jamski
Erazem Predjamski
Erazem Rotterdamski
Ernest Železni
Evzebij iz Cezareje
Ferdinand I. Habsburški tudi Ferdinand Prvi
Habsburški
Ferdinand I. Romunski tudi Ferdinand Prvi
Romunski
Filip Belgijski
Filip Hessenski
Filip II. Avgust tudi Filip Drugi Avgust
Filip II. Francoski tudi Filip Drugi Francoski
Filip II. Španski tudi Filip Drugi Španski
Filip I. Lepi tudi Filip Prvi Lepi
Filip Lepi
Filip Švabski
Franc I. Francoski tudi Franc Prvi Francoski
Franc Jožef I. tudi Franc Jožef Prvi
Frančišek Asiški
Frančišek Ksaverij
Frančišek Saleški
Friderik II. Celjski tudi Friderik Drugi Celjski
Friderik III. Habsburški tudi Friderik Tretji
Habsburški
Friderik II. Veliki tudi Friderik Drugi Veliki
Friderik I. Rdečebradec tudi Friderik Prvi
Rdečebradec
Friderik S praznim žepom
Fuad I. tudi Fuad Prvi
Gregorij iz Nise
Gregor I. Veliki tudi Grehor Prvi Veliki
Grgur Ninski
Gustav II. Adolf tudi Gustav Drugi Adolf

Gvido iz Arezza
Hadrijan I. tudi Hadrijan Prvi
Harald Modrozobi
Hema Krška
Henrik II. tudi Henrik Drugi
Henrik VIII. tudi Henrik Osmi
Herman Celjski
Herman iz Karintije
Herman Koroški
Herod I. Veliki tudi Herod Prvi Veliki
Hipolit Novomeški
Honorij III. tudi Honorij Tretji
Ignacij Antiohijski
Ignacij Lojolski
Ignacij Loyolski
Inocenc VIII. tudi Inocenc Osmi
Inocent VIII. tudi Inocent Osmi
Irena Atenska
Irenej Lyonski
Ivana Blazna
Ivana Orleanska
Ivana Papežinja
Ivan Brez deže
Ivan Grozni
Ivan III. Vasiljevič tudi Ivan Tretji Vasiljevič
Ivan Veliki
Izabela Francoska
Izabela Portugalska
Jacopone iz Todija
Jakob I. tudi Jakob Prvi
Jakob Mlajši
Jakob Starejši
Jakob Veliki
Janez Damaščan
Janez Dobri
Janez Evangelist
Janez Krstnik
Janez Ljubljanski
Janez Nepomuk
Janez od Križa
Janez Pavel II. tudi Janez Pavel drugi
Janez Svetokriški
Janez XXIII. tudi Janez Trinajsti
Jernej iz Loke
Jezus iz Nazareta
Jezus Nazarečan
Jožef II. tudi Jožef Drugi
Jožef iz Arimateje
Julij II. tudi Julij Drugi
Jurij iz Brežic
Jurij VI. Britanski tudi Jurij Šesti Britanski
Karel Boromejski
Karel I. Avstrijski tudi Karel Prvi Avstrijski
Karel I. Veliki tudi Karel Prvi Veliki
Karel II. Plešasti tudi Karel Drugi Plešasti
Karel IV. tudi Karel Četrtri

Stvarna lastna imena

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **228** iztočnic stvarnih lastnih imen, ki jih obravnavamo kot samostojne imenske entitete. Gre za imena, ki smo jih uslovarili zaradi njihove prekrivnosti z drugimi v problemskih sklopih obravnavanimi imeni, npr.

- *Škoda*, priimek – *Škoda*, znamka in podjetje;
- *Elizej*, svetopisemski prerok – *Elizej*, poslopje;
- *Cankar*, priimek – *Cankarjev dom*, ustanova;
- *Playboy*, revija – *Playboyjevo dekle*, naziv.

Posebno skupino predstavljajo imena, ki so nastala iz kratic (*Eta, Ira, Udba ...*).

Gre za problemski sklop, ki bo še naraščal in se tudi notranje diferenciral, trenutno vključuje tudi stvarna imena, ki so podstava pripadnikov različnih gibanj, delovnih skupin, strank ipd.:

- imena podjetij (*Alpina, Barilla, BioNTech, Tesla*);
- revije, časniki (*Delo, Nova revija, Življenje in tehnika*);
- različne organizacije (*Hofer, Mercator*);
- poslopja (*Elizej, Cankarjev dom, Dioklecijanova palača*);
- tekmovanja in prireditve (*Davisov pokal, Pokal Vitranc*);
- borzni indeksi (*Dow Jones, Nikkei*);
- prireditve, festivali, kongresi, simpoziji (*Beneški bienale, Ljubljanski maraton*);
- računalniški programi, operacijski sistemi, aplikacije (*Android, MacOS, Adobe Illustrator*);
- imena zakonov, listin, sporazumov (*Carigrajska konvencija, Londonski sporazum, Maastrichtska pogodba*);
- spletne strani, omrežja in storitve (*LinkedIn, Facebook, Teams*);
- ustanove (*Aleksandrijska knjižnica, Zveza Rotary klubov*);
- vozila, plovila, sateliti (*Antares, Cassini*);
- naslovi umetniških in drugih stvaritev (*Hlapci, Pieta, Slovenska slovnica*).

Znamke in homonimni izdelki so opisani v drugem problemskem sklopu.

Seznam je bil oblikovan s pomočjo korpusa *Gigafida 2.0*, slovarjev, enciklopedij, leksikonov; pogostnost rabe je bila preverjena po korpusu *Gigafida 2.0*.

NOVOSTI:

Glede na SP 2001 ni bilo uvedenih drugih sprememb kot večja razvidnost razlik pri obravnavi imena kot stvarnega in osebnega, npr. *Tesla, m* (svoj. prid. *Teslov* 'izumitelj Nikola Tesla') nasproti *Tesla, ž* (svoj. prid. *Teslin* [podjetje, znamka]).

Precej imen sodobnega časa v dosedanjih pravopisih ni bilo uslovarjeno, redka do sedaj kodificirana imena niso bila skladijsko ponazorjena. Stvarna imena so pogosto rabljena kot desni imenovalniški prilastki v besednih zvezah, na kar je opozorjeno, npr. *Hofer* [...] [trgovsko podjetje]: *Kupuje pri Hoferju; krožišče pred Hoferjem*; kot prilastek, v imenovalniku *V trgovini Hofer imajo danes dan popustov*.

Leta 2021 so bila uslovarjena imena političnih in vojaških organizacij, ki so bila zaradi negativne vloge v preteklosti pisana doslej z malo začetnico (*Abwehr, Gestapo, Informbiro*).

Novost glede na SP 2001 je uveljavljanje uslovarjenih samostalnikov v vlogi nepregibnega pridevniškega prilastka, kar postaja izrazna možnost, sprejemljiva tudi za knjižni jezik. Kljub temu so ob zvezah *Facebook skupina* in *Facebook profil* navedene tudi variantne možnosti: *skupina na Facebooku, profil na Facebooku*.

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 43.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Velika in mala začetnica](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

Abwehr -a [ábver] m; stvarno ime

[nemška obveščevalna služba v Tretjem rajhu]: [agent Abwehra](#); [sodelovanje z Abwehrom](#); kot prilastek, v imenovalniku [vodja vojaške protiobveščevalne službe Abwehr](#)

{B} Abwehrov

{O} EDNINA: im. Abwehr, rod. Abwehra, daj. Abwehru, tož. Abwehr, mest. pri Abwehru, or. z Abwehrom

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: stvarna imena

BioNTech -a [bijóntek] m; stvarno ime

[podjetje]: [V/Pri BioNTechu priporočajo poživitveni odmerek cepiva](#); kot prilastek, v imenovalniku [direktor nemškega biotehnološkega podjetja BioNTech](#)

{B} BioNTechov

{O} EDNINA: im. BioNTech, rod. BioNTecha, daj. BioNTechu, tož. BioNTech, mest. pri BioNTechu, or. z BioNTechom; DVOJINA: im. BioNTecha, rod. BioNTechov, daj. BioNTechoma, tož. BioNTecha, mest. pri BioNTechih, or. z BioNTechoma; MNOŽINA: im. BioNTechi, rod. BioNTechov, daj. BioNTechom, tož. BioNTeche, mest. pri BioNTechih, or. z BioNTechi

SVETOVALNICA: <https://svetovalnica.zrc-sazu.si/topic/5430/izgovor-imen-proizvajalcev-in-cepiv-proti-covidu-19-pfizer-biontech-vaxzevria-comirnaty-janssen>

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: stvarna imena; pravopisne zanimivosti

Cavalleria rusticana -e -e [kavaleríja rustikána] ž; stvarno ime

[ime opera]: [Lani sem režiral Turandota, za prihodnje leto pripravljam Cavallerio rusticano](#); kot prilastek, v imenovalniku [odlomek iz opere Cavalleria rusticana](#)

{O} EDNINA: im. Cavalleria rusticana, rod. Cavallerie rusticate, daj. Cavallerii rustici, tož. Cavallerio rusticano, mest. pri Cavallerii rustici, or. s Cavallerio rusticano

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: stvarna imena; italijanščina

Metélkova -e ž; zemljepisno ime

[alternativni kulturni center]: [negotova prihodnost Metelkove](#)

Kje? na Metelkovi

Od kod? z Metelkove

Kam? na Metelkovo

{O} EDNINA: im. Metelkova, rod. Metélkove, daj. Metélkovi, tož. Metélkovo, mest. pri Metélkovi, or. z Metélkovo

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: stvarna imena

Pfizer -ja [fájzer, rod. fájzerja, or. s fájzerjem] m; stvarno ime

[podjetje]: [cepivo Pfizerja](#); [Cepivo Comirnaty je razvilo podjetje BioNTech v sodelovanju s Pfizerjem](#); kot prilastek, v imenovalniku [predstavnik farmacevtske družbe Pfizer](#); v prenesenem pomenu [Pfizerjevo cepivo]: [Mlajšim od 30 let priporočajo cepljenje s Pfizerjem](#)

{B} Pfizerjev

{O} EDNINA: im. Pfizer, rod. Pfizerja, daj. Pfizerju, tož. Pfizer, mest. pri Pfizerju, or. s Pfizerjem

SVETOVALNICA: <https://svetovalnica.zrc-sazu.si/topic/5430/izgovor-imen-proizvajalcev-in-cepiv-proti-covidu-19-pfizer-biontech-vaxzevria-comirnaty-janssen>

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: stvarna imena; pravopisne zanimivosti

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

<i>Abwehr</i>	<i>Avstrijska državna pogodba</i>	<i>Cecilijanka</i>
<i>Adobe Illustrator</i>	<i>Avto magazin</i>	<i>Celjan</i>
<i>Adobe InDesign</i>	<i>Bandcamp</i>	<i>Chanel</i>
<i>Adobe Photoshop</i>	<i>Barilla</i>	<i>Cia</i>
<i>Ajpes</i>	<i>Beneški bienale</i>	<i>Coca-Cola</i>
<i>Aleksandrijska knjižnica</i>	<i>Beneški mednarodni filmski festival</i>	<i>Comirnaty</i>
<i>Al Kaida</i>	<i>Biblija</i>	<i>Cvičkarija</i>
<i>Alpina</i>	<i>BioNTech</i>	<i>Črnjanski rokopolis</i>
<i>Amsterdamska pogodba</i>	<i>Booker</i>	<i>Čuki</i>
<i>Android</i>	<i>Bruseljski sporazum</i>	<i>Davisov pokal</i>
<i>Antares</i>	<i>Cacharel</i>	<i>Daytonski sporazum</i>
<i>Apple</i>	<i>Cankarjev dom</i>	<i>Delo</i>
<i>Ars</i>	<i>Carigrajska konvencija</i>	<i>Demokracija</i>
<i>Arso</i>	<i>Cassini</i>	<i>Demos</i>
<i>AstraZeneca</i>	<i>Cavalleria rusticana</i>	<i>Desus</i>
<i>Atlantska listina</i>		<i>Diesel</i>

<i>Dnevnik</i>	<i>Kfor</i>	<i>Podonavska regija</i>
<i>Dolenjec</i>	<i>Kompas</i>	<i>Podravka</i>
<i>Dolenjski list</i>	<i>Krim</i>	<i>Pokal Vitranc</i>
<i>Dom in svet</i>	<i>Krka</i>	<i>Pop TV</i>
<i>Dopps</i>	<i>Kukluksklan</i>	<i>Prada</i>
<i>Dow Jones</i>	<i>Lady</i>	<i>Pri Juriju</i>
<i>Dravske elektrarne Maribor</i>	<i>Lek</i>	<i>Primorske novice</i>
<i>Dropbox</i>	<i>LibreOffice</i>	<i>Primorski dnevnik</i>
<i>Družina</i>	<i>LinkedIn</i>	<i>Problemi</i>
<i>Dunajski dečki</i>	<i>Linux</i>	<i>Prostovoljno gasilsko</i>
<i>Elan</i>	<i>Lizbonska pogodba</i>	<i>društvo Šenturška Gora</i>
<i>Elizej</i>	<i>Ljubljanski maraton</i>	<i>Pulcinella</i>
<i>Ema</i>	<i>Londonski memorandum</i>	<i>Računalniške novice</i>
<i>Emo</i>	<i>Londonski sporazum</i>	<i>Radio Murski val</i>
<i>Ermitaž</i>	<i>Maastrichtska pogodba</i>	<i>Rdeči Kmeri</i>
<i>Eta</i>	<i>MacOS</i>	<i>Real Madrid</i>
<i>Evropa</i>	<i>Maesta</i>	<i>Sanktpeterburška</i>
<i>eVsebine</i>	<i>Maraton Franja</i>	<i>filharmonija</i>
<i>Facebook</i>	<i>Marseljeza in Marsejeza</i>	<i>Sava</i>
<i>Fatah</i>	<i>Mercator</i>	<i>Schengenski sporazum</i>
<i>Festival Lent</i>	<i>Merkur</i>	<i>Siol</i>
<i>Fifa</i>	<i>Messenger</i>	<i>Skype</i>
<i>Finance</i>	<i>Metalkova</i>	<i>Slomškova zveza</i>
<i>Galerija Equrna</i>	<i>Metina lista</i>	<i>Slovenec (Slovenec leta)</i>
<i>Gea</i>	<i>Microsoft</i>	<i>Slovenka (Slovenka leta)</i>
<i>Gestapo</i>	<i>Microsoft Word</i>	<i>Slovenska slovnica</i>
<i>Gibanje znanost mladini</i>	<i>Mladina</i>	<i>Slovenske novice</i>
<i>Givenchy</i>	<i>Moderna</i>	<i>SlovLit</i>
<i>Gledališče Glej</i>	<i>Mohorjeva družba</i>	<i>Snapchat</i>
<i>Global</i>	<i>Moj malček</i>	<i>Soča</i>
<i>Gmail</i>	<i>Mura</i>	<i>Sokol</i>
<i>Google</i>	<i>Murski val</i>	<i>Spol.si</i>
<i>Google Maps</i>	<i>My Talking Tom</i>	<i>Stockholmska konvencija</i>
<i>Google Prevajalnik</i>	<i>Nabucco</i>	<i>Suzy</i>
<i>Google Translate</i>	<i>Nasa</i>	<i>Sveto pismo</i>
<i>Google Zemljevidi</i>	<i>Nasdaq</i>	<i>Škoda</i>
<i>Gorenje</i>	<i>Nato</i>	<i>Teams</i>
<i>Gospodarsko razstavišče</i>	<i>Nikkei</i>	<i>Tesla</i>
<i>Grimaldi</i>	<i>Nokia</i>	<i>Teš (Teš 6)</i>
<i>Hamas</i>	<i>Nova revija</i>	<i>Tigr</i>
<i>Hamurabijev zakonik</i>	<i>Novi tednik</i>	<i>Tinder</i>
<i>Hlapci</i>	<i>Nuk (Nuk 2)</i>	<i>Titan</i>
<i>Hofer</i>	<i>Odiseja</i>	<i>Touareg</i>
<i>Honda</i>	<i>Onaplus</i>	<i>Tribuna</i>
<i>Hotel Lev</i>	<i>Organizacija združenih</i>	<i>Triglav</i>
<i>Informbiro</i>	<i>narodov</i>	<i>TrNOVfest</i>
<i>Instagram</i>	<i>Osnovna šola bratov Letonja</i>	<i>Tumblr</i>
<i>Ira</i>	<i>Šmartno ob Paki</i>	<i>Twitter</i>
<i>Istanbulska konvencija</i>	<i>Pavliha</i>	<i>Ubuntu</i>
<i>iTunes</i>	<i>Pfizer</i>	<i>Udba</i>
<i>Janssen</i>	<i>Pieta</i>	<i>Unesco</i>
<i>Jehovove priče</i>	<i>Pil</i>	<i>Unicef</i>
<i>Johnson & Johnson</i>	<i>Pipistrel</i>	<i>Ustanova Mali vitez</i>
<i>Justinijanova kodifikacija</i>	<i>Pivo in cvetje</i>	<i>Vaxzevria</i>
<i>Jutro</i>	<i>Planinski vestnik</i>	<i>Večer</i>
<i>Kekčevi dnevi</i>	<i>Playboy</i>	<i>Versajska mirovna pogodba</i>

*Vesna
Viber
Videmski sporazum
WhatsApp
Wikipedija
Willendorfska Venera*

*Windows
YouTube
Zakon o omejevanju uporabe
tobačnih izdelkov
Združeni narodi
Zlatarna Celje*

*Zoom
Zveza Lions klubov
Zveza prijateljev mladine
Zveza Rotary klubov
Življenje in tehnika
Žurnal24*

Svojilni pridevniki (iz religijskih, mitoloških in domišljijjskih imen)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **116** iztočnic: **61** svojilnih pridevnikov iz domišljijjskih imen, **48** iz religijskih imen in **41** iz mitoloških imen.

Za samostojna gesla pri domišljijjskih imenih so uslovarjeni tisti svojilni pridevniki, ki v besedotvornem postopku izkazujejo posebnosti, npr.:

- (1) preglas (*Bambijev, Špicparkeljčev*);
- (2) premeno *c > č* (*Sneguljčičin*);
- (3) neobstojni samoglasnik (*Ostržkov*);
- (4) knjižno podaljšavo s *t* (*Rožletov*);
- (5) oblike, kjer je v rabi pogosta neknjižna podaljšava s *t* (*Dumbov*).

Problemski sklop svojilnih pridevnikov iz mitoloških in religijskih imen je bil narejen na podlagi problemskega sklopa »Religijska in mitološka imena«. Za samostojna gesla so uslovarjeni tisti svojilni pridevniki, ki:

- (1) v besedotvornem postopku izkazujejo posebnosti, npr. preglas (*Elijev*) ali neknjižno podaljšavo osnove s *t* (*Markov*);
- (2) nastopajo v stalnih besednih zvezah s prenesenim pomenom (*Ahilova/ahilova peta, Andrejev/andrejev križ, Jožefova brada*).

NOVOSTI:

Svojilni pridevniki iz domišljijjskih imen so obravnavani kot samostojna gesla, če tvorjenka odstopa od sistemske rešitve ali če je dovolj potrditev o rabi v gradivu.

Svojilni pridevniki iz mitoloških in religijskih imen so obravnavani kot samostojna gesla; tisti, ki nastopajo v stalnih besednih zvezah, ki jih identifikacijsko uvrščamo v skupino [duhovna last], ali nastopajo v zvezah, ki označujejo dele telesa, bolezni, rastline, živali ipd., pa so obdelani v slovarskem sestavku kot posebne zveze.

Slovarski sestavek sklene podatek o izhodiščni obliki (*Zvitorepčev < Zvitorepec*). Vse iztočnice so opremljene z onaglašenimi pregibnimi vzorci v vseh spolih in številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 956.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Velika in mala začetnica](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

Ahílov -a -o prid.

Ahilov ščit; **Ahilova/ahilova peta** |šibka točka|: **Vsak človek ima svojo Ahilovo/ahilovo peto**;
Ahilova/ahilova tetiva |del telesa|: **poškodba Ahilove/ahilove tetive**

(< **Ahil**)

{O} **moški**: EDNINA: im. Ahílov, rod. Ahílovega, daj. Ahílovemu, tož. Ahílov (živostno Ahílovega), mest. pri Ahílovem, or. z Ahílovim; DVOJINA: im. Ahílova, rod. Ahílovih, daj. Ahílovima, tož. Ahílova, mest. pri Ahílovih, or. z Ahílovima; MNOŽINA: im. Ahílovi, rod. Ahílovih, daj. Ahílovim, tož. Ahílove, mest. pri Ahílovih, or. z Ahílovimi

ženski: EDNINA: im. Ahílova, rod. Ahílove, daj. Ahílovi, tož. Ahílovo, mest. pri Ahílovi, or. z Ahílovo; DVOJINA: im. Ahílovi, rod. Ahílovih, daj. Ahílovima, tož. Ahílovi, mest. pri Ahílovih, or. z Ahílovima; MNOŽINA: im. Ahílove, rod. Ahílovih, daj. Ahílovim, tož. Ahílove, mest. pri Ahílovih, or. z Ahílovimi

srednji: EDNINA: im. Ahílovo, rod. Ahílovega, daj. Ahílovemu, tož. Ahílovo, mest. pri Ahílovem, or. z Ahílovim; DVOJINA: im. Ahílovi, rod. Ahílovih, daj. Ahílovima, tož. Ahílovi, mest. pri Ahílovih, or. z Ahílovima; MNOŽINA: im. Ahílova, rod. Ahílovih, daj. Ahílovim, tož. Ahílova, mest. pri Ahílovih, or. z Ahílovimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: izlastnoimenski pridevniki na -ov/-ev ali -in v SBZ; svojilni pridevniki

Bámbijev -a -o prid.

V drugem delu zgodbe o Bambiju gledalec spozna Bambijevega očeta

(< **Bambi**)

{O} **moški**: EDNINA: im. Bámbijev, rod. Bámbijevega, daj. Bámbijevemu, tož. Bámbijev (živostno Bámbijevega), mest. pri Bámbijevem, or. z Bámbijevim; DVOJINA: im. Bámbijeva, rod. Bámbijevih, daj. Bámbijevima, tož. Bámbijeva, mest. pri Bámbijevih, or. z Bámbijevima; MNOŽINA: im. Bámbijevi, rod. Bámbijevih, daj. Bámbijevim, tož. Bámbijeve, mest. pri Bámbijevih, or. z Bámbijevimi

ženski: EDNINA: im. Bámbijeva, rod. Bámbijeve, daj. Bámbijevi, tož. Bámbijevo, mest. pri Bámbijevi, or. z Bámbijevo; DVOJINA: im. Bámbijevi, rod. Bámbijevih, daj. Bámbijevima, tož. Bámbijevi, mest. pri Bámbijevih, or. z Bámbijevima; MNOŽINA: im. Bámbijeve, rod. Bámbijevih, daj. Bámbijevim, tož. Bámbijeve, mest. pri Bámbijevih, or. z Bámbijevimi

srednji: EDNINA: im. Bámbijevo, rod. Bámbijevega, daj. Bámbijevemu, tož. Bámbijevo, mest. pri Bámbijevem, or. z Bámbijevim; DVOJINA: im. Bámbijevi, rod. Bámbijevih, daj. Bámbijevima, tož. Bámbijevi, mest. pri Bámbijevih, or. z Bámbijevima; MNOŽINA: im. Bámbijeva, rod. Bámbijevih, daj. Bámbijevim, tož. Bámbijeva, mest. pri Bámbijevih, or. z Bámbijevimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki

Dúmbov -a -o prid.

V risanki otroci najprej opazijo Dumbova velika ušesa

(< **Dumbo**)

{O} **moški:** EDNINA: im. Dúmbov, rod. Dúmbovega, daj. Dúmbovemu, tož. Dúmbov (živostno Dúmbovega), mest. pri Dúmbovem, or. z Dúmbovim; DVOJINA: im. Dúmbova, rod. Dúmbovih, daj. Dúmbovima, tož. Dúmbova, mest. pri Dúmbovih, or. z Dúmbovima; MNOŽINA: im. Dúmbovi, rod. Dúmbovih, daj. Dúmbovim, tož. Dúmbove, mest. pri Dúmbovih, or. z Dúmbovimi

ženski: EDNINA: im. Dúmbova, rod. Dúmbove, daj. Dúmbovi, tož. Dúmbovo, mest. pri Dúmbovi, or. z Dúmbovo; DVOJINA: im. Dúmbovi, rod. Dúmbovih, daj. Dúmbovima, tož. Dúmbovi, mest. pri Dúmbovih, or. z Dúmbovima; MNOŽINA: im. Dúmbove, rod. Dúmbovih, daj. Dúmbovim, tož. Dúmbove, mest. pri Dúmbovih, or. z Dúmbovimi

srednji: EDNINA: im. Dúmbovo, rod. Dúmbovega, daj. Dúmbovemu, tož. Dúmbovo, mest. pri Dúmbovem, or. z Dúmbovim; DVOJINA: im. Dúmbovi, rod. Dúmbovih, daj. Dúmbovima, tož. Dúmbovi, mest. pri Dúmbovih, or. z Dúmbovima; MNOŽINA: im. Dúmbova, rod. Dúmbovih, daj. Dúmbovim, tož. Dúmbova, mest. pri Dúmbovih, or. z Dúmbovimi

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki

Rožléto -a -o prid.

V pastirski koči v Kekčevi deželi lahko obiskovalci vidijo Kekčevo, Rožletovo in Mojčino posteljo

(< **Rožle**)

{O} **moški:** EDNINA: im. Rožléto, rod. Rožlétovega, daj. Rožlétojemu, tož. Rožléto (živostno Rožlétovega), mest. pri Rožlétojem, or. z Rožlétojem; DVOJINA: im. Rožlétova, rod. Rožlétovih, daj. Rožlétojima, tož. Rožlétova, mest. pri Rožlétojih, or. z Rožlétojima; MNOŽINA: im. Rožlétovi, rod. Rožlétojih, daj. Rožlétojim, tož. Rožlétove, mest. pri Rožlétojih, or. z Rožlétojimi

ženski: EDNINA: im. Rožlétova, rod. Rožlétove, daj. Rožlétovi, tož. Rožléto, mest. pri Rožlétovi, or. z Rožléto; DVOJINA: im. Rožlétovi, rod. Rožlétojih, daj. Rožlétojima, tož. Rožlétovi, mest. pri Rožlétojih, or. z Rožlétojima; MNOŽINA: im. Rožlétove, rod. Rožlétojih, daj. Rožlétojim, tož. Rožlétove, mest. pri Rožlétojih, or. z Rožlétojimi

srednji: EDNINA: im. Rožléto, rod. Rožlétovega, daj. Rožlétojemu, tož. Rožléto, mest. pri Rožlétojem, or. z Rožlétojem; DVOJINA: im. Rožlétovi, rod. Rožlétojih, daj. Rožlétojima, tož. Rožlétovi, mest. pri Rožlétojih, or. z Rožlétojima; MNOŽINA: im. Rožlétova, rod. Rožlétojih, daj. Rožlétojim, tož. Rožlétova, mest. pri Rožlétojih, or. z Rožlétojimi

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Abdijev

Abrahamov

Adamov

Agejev

Ahilov

Alahov

*Amorjev
Andrejev
Antejev
Ariadnin
Arturjev
Avgijev
Bambijev
Barabov
Bedančev
Božičkov
Brahmov
Budov
Copataričin
Damoklejev
Davidov
Didonin
Dolgouščov
Dumbov
Egejev
Elektrin
Elijev
Enejev
Eratin
Eridin
Evin
Evropin
Frančiškov
Ganešev
Gospodov
Hektorjev
Helijev
Heraklejev
Herin
Herkulov
Hlačkov
Hlapičev
Hudičev*

*Ikarjev
Izaijev
Jahvejev
Jakobov
Jakov
Jehovov
Jeremijev
Jeričin
Jonov
Jožefov
Judežev
Jurčkov
Kalimerov
Kalipsin
Kasandrin
Kastorjev
Kekčev
Kerberjev tudi Cerberjev
Kljukov
Krišnov
Kristusov
Kuzmov
Luciferjev
Lukov
Lupiničin
Malahijev
Marijin
Matejev
Mavglijev
Menelajev
Mihejev
Minotavrov
Mitrov
Morfejev
Najdihojčev
Navzikain
Nestorjev*

*Noetov
Odisejev
Ojdipov
Orfejev
Ostržkov
Palčičin
Pandorin
Parvatijin
Pelejev
Perzejev
Pokahontasin
Prokrustov
Prometejev
Pujev
Rajev
Ramov
Rožletov
Salomonov
Šivov
Sizifov
Skušnjavčev
Sneguljičin
Špicparkeljčev
Talijin
Tantalov
Tejrezijev
Tespisov
Tezejev
Tolovajev
Trnuljičin
Venerin
Vidov
Višnujev
Zaharijev
Zveličarjev
Zvitorepčev*

Svojilni pridevniki (iz nazivov in naslovov ob imenu)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **32** svojilnih pridevnikov; nastal je na osnovi nabora iztočnic problemskega sklopa »Nazivi in naslovi ob imenu«.

V slovar so vključeni le pridevniki, katerih tvorba se ob pregledu rabe v korpusu, Jezikovni svetovalnici Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU in drugih virih izkazuje kot problematična, saj v besedotvornem postopku izkazujejo naslednje posebnosti:

- (1) podaljšavo osnove (*očetov, gospejin*);
- (2) preglas (*primarijev*);
- (3) premeno *c > č* (*baroničin*);
- (4) neobstojni samoglasnik (*magistrov*).

NOVOSTI:

Svojilni pridevniki iz nazivov in naslovov so v primerjavi s SP 2001, v katerem so bili podiztočnice pri ustreznih podstavnih samostalnikih, obravnavani kot samostojna gesla. Novost sta pridevnika *eminenčin* in *ekscelečin*, ki ju v slovarjih doslej nismo obravnavali.

Slovarski sestavek sklene podatek o izhodiščni besedi (nazivu ali naslovu), iz katere je izpeljan svojilni pridevnik (*ladyjin < lady*).

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Slovar

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Velika in mala začetnica](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

eminenčin -a -o prid.

Z eminenčinim nastopom se je slovesnost zaključila

(< **eminenca**)

{O} **moški**: EDNINA: im. eminenčin, rod. eminenčinega, daj. eminenčinemu, tož. eminenčin (živostno eminenčinega), mest. pri eminenčinem, or. z eminenčinim; DVOJINA: im. eminenčina, rod. eminenčinih, daj. eminenčinima, tož. eminenčina, mest. pri eminenčinih, or. z eminenčinima; MNOŽINA: im. eminenčini, rod. eminenčinih, daj. eminenčinim, tož. eminenčine, mest. pri eminenčinih, or. z eminenčinimi

ženski: EDNINA: im. eminenčina, rod. eminenčine, daj. eminenčini, tož. eminenčino, mest. pri eminenčini, or. z eminenčino; DVOJINA: im. eminenčini, rod. eminenčinih, daj. eminenčinima,

tož. eminénčini, mest. pri eminénčinih, or. z eminénčinima; MNOŽINA: im. eminénčine, rod. eminénčinih, daj. eminénčinim, tož. eminénčine, mest. pri eminénčinih, or. z eminénčinimi

srednji: EDNINA: im. eminénčino, rod. eminénčinega, daj. eminénčinemu, tož. eminénčino, mest. pri eminénčinem, or. z eminénčinim; DVOJINA: im. eminénčini, rod. eminénčinih, daj. eminénčinima, tož. eminénčini, mest. pri eminénčinih, or. z eminénčinima; MNOŽINA: im. eminénčina, rod. eminénčinih, daj. eminénčinim, tož. eminénčina, mest. pri eminénčinih, or. z eminénčinimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki

gospêjin -a -o prid.

Obiskali smo gospejino sobo v Friderikovem stolpu

(< **gospa**)

{O} **moški:** EDNINA: im. gospêjin, rod. gospêjinega, daj. gospêjinemu, tož. gospêjin (životno gospêjinega), mest. pri gospêjinem, or. z gospêjinim; DVOJINA: im. gospêjina, rod. gospêjinih, daj. gospêjinima, tož. gospêjina, mest. pri gospêjinih, or. z gospêjinima; MNOŽINA: im. gospêjini, rod. gospêjinih, daj. gospêjinim, tož. gospêjine, mest. pri gospêjinih, or. z gospêjinimi

ženski: EDNINA: im. gospêjina, rod. gospêjine, daj. gospêjini, tož. gospêjino, mest. pri gospêjini, or. z gospêjino; DVOJINA: im. gospêjini, rod. gospêjinih, daj. gospêjinima, tož. gospêjini, mest. pri gospêjinih, or. z gospêjinima; MNOŽINA: im. gospêjine, rod. gospêjinih, daj. gospêjinim, tož. gospêjine, mest. pri gospêjinih, or. z gospêjinimi

srednji: EDNINA: im. gospêjino, rod. gospêjinega, daj. gospêjinemu, tož. gospêjino, mest. pri gospêjinem, or. z gospêjinim; DVOJINA: im. gospêjini, rod. gospêjinih, daj. gospêjinima, tož. gospêjini, mest. pri gospêjinih, or. z gospêjinima; MNOŽINA: im. gospêjina, rod. gospêjinih, daj. gospêjinim, tož. gospêjina, mest. pri gospêjinih, or. z gospêjinimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki

ladyjin -a -o [lêjdijin] prid.

Vsi so občudovali ladyjin klobuk

(< **lady**)

{O} **moški:** EDNINA: im. ladyjin, rod. ladyjinega, daj. ladyjinemu, tož. ladyjin (životno ladyjinega), mest. pri ladyjinem, or. z ladyjinim; DVOJINA: im. ladyjina, rod. ladyjinih, daj. ladyjinima, tož. ladyjina, mest. pri ladyjinih, or. z ladyjinima; MNOŽINA: im. ladyjini, rod. ladyjinih, daj. ladyjinim, tož. ladyjine, mest. pri ladyjinih, or. z ladyjinimi

ženski: EDNINA: im. ladyjina, rod. ladyjine, daj. ladyjini, tož. ladyjino, mest. pri ladyjini, or. z ladyjino; DVOJINA: im. ladyjini, rod. ladyjinih, daj. ladyjinima, tož. ladyjini, mest. pri ladyjinih, or. z ladyjinima; MNOŽINA: im. ladyjine, rod. ladyjinih, daj. ladyjinim, tož. ladyjine, mest. pri ladyjinih, or. z ladyjinimi

srednji: EDNINA: im. ladyjino, rod. ladyjinega, daj. ladyjinemu, tož. ladyjino, mest. pri ladyjinem, or. z ladyjinim; DVOJINA: im. ladyjini, rod. ladyjinih, daj. ladyjinima, tož. ladyjini, mest. pri ladyjinih, or. z ladyjinima; MNOŽINA: im. ladyjina, rod. ladyjinih, daj. ladyjinim, tož. ladyjina, mest. pri ladyjinih, or. z ladyjinimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki

magistrov -a -o prid.

Po magistrovih besedah v zdravilu ni nobene nevarne učinkovine

(< **magister**)

{O} **moški:** EDNINA: im. magistrov, rod. magistrovega, daj. magistrovemu, tož. magistrov (živostno magistrovega), mest. pri magistrovem, or. z magistrovim; DVOJINA: im. magistrova, rod. magistrovih, daj. magistrovima, tož. magistrova, mest. pri magistrovih, or. z magistrovima; MNOŽINA: im. magistrovi, rod. magistrovih, daj. magistrovim, tož. magistrove, mest. pri magistrovih, or. z magistrovimi

ženski: EDNINA: im. magistrova, rod. magistrove, daj. magistrovi, tož. magistrovo, mest. pri magistrovi, or. z magistrovo; DVOJINA: im. magistrovi, rod. magistrovih, daj. magistrovima, tož. magistrovi, mest. pri magistrovih, or. z magistrovima; MNOŽINA: im. magistrove, rod. magistrovih, daj. magistrovim, tož. magistrove, mest. pri magistrovih, or. z magistrovimi

srednji: EDNINA: im. magistrovo, rod. magistrovega, daj. magistrovemu, tož. magistrovo, mest. pri magistrovem, or. z magistrovim; DVOJINA: im. magistrovi, rod. magistrovih, daj. magistrovima, tož. magistrovi, mest. pri magistrovih, or. z magistrovima; MNOŽINA: im. magistrova, rod. magistrovih, daj. magistrovim, tož. magistrova, mest. pri magistrovih, or. z magistrovimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki

primarijev -a -o prid.

Pacienta preiskujejo po primarijevih navodilih

(< **primarij**)

{O} **moški:** EDNINA: im. primarijev, rod. primarijevega, daj. primarijevemu, tož. primarijev (živostno primarijevega), mest. pri primarijevem, or. s primarijevim; DVOJINA: im. primarijeva, rod. primarijevih, daj. primarijevima, tož. primarijeva, mest. pri primarijevih, or. s primarijevima; MNOŽINA: im. primarijevi, rod. primarijevih, daj. primarijevim, tož. primarijeve, mest. pri primarijevih, or. s primarijevimi

ženski: EDNINA: im. primarijeva, rod. primarijeve, daj. primarijevi, tož. primarijevo, mest. pri primarijevi, or. s primarijevo; DVOJINA: im. primarijevi, rod. primarijevih, daj. primarijevima, tož. primarijevi, mest. pri primarijevih, or. s primarijevima; MNOŽINA: im. primarijeve, rod. primarijevih, daj. primarijevim, tož. primarijeve, mest. pri primarijevih, or. s primarijevimi

srednji: EDNINA: im. primarijevo, rod. primarijevega, daj. primarijevemu, tož. primarijevo, mest. pri primarijevem, or. s primarijevim; DVOJINA: im. primarijevi, rod. primarijevih, daj. primarijevima, tož. primarijevi, mest. pri primarijevih, or. s primarijevima; MNOŽINA: im. primarijeva, rod. primarijevih, daj. primarijevim, tož. primarijeva, mest. pri primarijevih, or. s primarijevimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

baroničin
caričin
carjev
cesaričin
cesarjev
dekaničin
doktoričin
doktorjev
ekscelenčin
eminenčin
generaličin
generalpolkovničin
gospejin
gospodičnin
grofičin
inženirjev

kraljev
kraljičin
ladyjin
magistričin
magistrov
majorjev
monsinjorjev
očetov
patrov
podpolkovničin
primarijev
prinčev
profesoričin
profesorjev
rektoričin
rektorjev

Svojilni pridevniki (iz občnoimenskih jeder stalnih besednih zvez z lastnimi imeni)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **18** svojilnih pridevnikov; nastal je na osnovi nabora iztočnic problemskega sklopa »Občnoimenska jedra stalnih besednih zvez z lastnim imenom«.

V slovar so vključeni le pridevniki, ki se tvorijo nekoliko drugače, kot bi pričakovali ob ustaljenem vzorcu (tj. *brat – bratov, mama – mamin*):

- (1) podaljšava osnove (*ovčarjev*);
- (2) preglas (*zmajev*);
- (3) premena *c > č* (*lisičin, toda muca – mucin*);
- (4) neobstojni samoglasnik (*palčkov*).

NOVOSTI:

Svojilni pridevniki so slovarsko obravnavani kot samostojna gesla, kar pomeni, da je v sestavek vključena značilna ponazoritev rabe. Prav zaradi samostojne obravnave posameznih svojilnih pridevnikov je bilo treba v slovarski sestavek vključiti podatek o izhodiščni korenski besedi, iz katere je tvorjen pridevnik (*lisičin < lisica*).

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 956–974.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Velika in mala začetnica](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

lisičin -a -o prid.

Voluhar je končal v lisičinih krempljih

(< **lisica**)

{O} **moški**: EDNINA: im. lisičin, rod. lisičinega, daj. lisičinemu, tož. lisičin (živostno lisičinega), mest. pri lisičinem, or. z lisičinim; DVOJINA: im. lisičina, rod. lisičinih, daj. lisičinima, tož. lisičina, mest. pri lisičinih, or. z lisičinima; MNOŽINA: im. lisičini, rod. lisičinih, daj. lisičinim, tož. lisičine, mest. pri lisičinih, or. z lisičinimi

ženski: EDNINA: im. lisičina, rod. lisičine, daj. lisičini, tož. lisičino, mest. pri lisičini, or. z lisičino; DVOJINA: im. lisičini, rod. lisičinih, daj. lisičinima, tož. lisičini, mest. pri lisičinih, or. z lisičinima; MNOŽINA: im. lisičine, rod. lisičinih, daj. lisičinim, tož. lisičine, mest. pri lisičinih, or. z lisičinimi

srednji: EDNINA: im. lisičino, rod. lisičinega, daj. lisičinemu, tož. lisičino, mest. pri lisičinem, or. z lisičinim; DVOJINA: im. lisičini, rod. lisičinih, daj. lisičinima, tož. lisičini, mest. pri lisičinih, or. z

lisíčinima; MNOŽINA: im. lisíčina, rod. lisíčinih, daj. lisíčinim, tož. lisíčina, mest. pri lisíčinih, or. z lisíčinimi

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki

múcin -a -o prid.

Iz košare je gledal le mucin smrček

(< **muca**)

{O} **moški:** EDNINA: im. múcin, rod. múcinega, daj. múcinemu, tož. múcin (živostno múcinega), mest. pri múcinem, or. z múcinim; DVOJINA: im. múcina, rod. múcinių, daj. múcinima, tož. múcina, mest. pri múcinių, or. z múcinima; MNOŽINA: im. múcinių, rod. múcinių, daj. múcinim, tož. múcine, mest. pri múcinių, or. z múcinimi

ženski: EDNINA: im. múcina, rod. múcine, daj. múcinių, tož. múcino, mest. pri múcinių, or. z múcino; DVOJINA: im. múcinių, rod. múcinių, daj. múcinima, tož. múcinių, mest. pri múcinių, or. z múcinima; MNOŽINA: im. múcine, rod. múcinių, daj. múcinim, tož. múcine, mest. pri múcinių, or. z múcinimi

srednji: EDNINA: im. múcino, rod. múcinega, daj. múcinemu, tož. múcino, mest. pri múcinem, or. z múcinim; DVOJINA: im. múcinių, rod. múcinių, daj. múcinima, tož. múcinių, mest. pri múcinių, or. z múcinima; MNOŽINA: im. múcina, rod. múcinių, daj. múcinim, tož. múcina, mest. pri múcinių, or. z múcinimi

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki

ovčárjev -a -o prid.

Z igračo je mahal pred ovčárjevim gobčkom

(< **ovčár**)

{O} **moški:** EDNINA: im. ovčárjev, rod. ovčárjevega, daj. ovčárjevemu, tož. ovčárjev (živostno ovčárjevega), mest. pri ovčárjevem, or. z ovčárjevim; DVOJINA: im. ovčárjeva, rod. ovčárjevih, daj. ovčárjevima, tož. ovčárjeva, mest. pri ovčárjevih, or. z ovčárjevima; MNOŽINA: im. ovčárjevi, rod. ovčárjevih, daj. ovčárjevim, tož. ovčárjeve, mest. pri ovčárjevih, or. z ovčárjevimi

ženski: EDNINA: im. ovčárjeva, rod. ovčárjeve, daj. ovčárjevi, tož. ovčárjevo, mest. pri ovčárjevi, or. z ovčárjevo; DVOJINA: im. ovčárjevi, rod. ovčárjevih, daj. ovčárjevima, tož. ovčárjevi, mest. pri ovčárjevih, or. z ovčárjevima; MNOŽINA: im. ovčárjeve, rod. ovčárjevih, daj. ovčárjevim, tož. ovčárjeve, mest. pri ovčárjevih, or. z ovčárjevimi

srednji: EDNINA: im. ovčárjevo, rod. ovčárjevega, daj. ovčárjevemu, tož. ovčárjevo, mest. pri ovčárjevem, or. z ovčárjevim; DVOJINA: im. ovčárjevi, rod. ovčárjevih, daj. ovčárjevima, tož. ovčárjevi, mest. pri ovčárjevih, or. z ovčárjevima; MNOŽINA: im. ovčárjeva, rod. ovčárjevih, daj. ovčárjevim, tož. ovčárjeva, mest. pri ovčárjevih, or. z ovčárjevimi

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki

pálčkov -a -o prid.

V pravljicnem mestu je stala palčkova hišica

(< **palček**)

{O} **moški:** EDNINA: im. páľčkov, rod. páľčkovega, daj. páľčkovemu, tož. páľčkov (živostno páľčkovega), mest. pri páľčkovem, or. s páľčkovim; DVOJINA: im. páľčkova, rod. páľčkovih, daj. páľčkovima, tož. páľčkova, mest. pri páľčkovih, or. s páľčkovima; MNOŽINA: im. páľčkovi, rod. páľčkovih, daj. páľčkovim, tož. páľčkove, mest. pri páľčkovih, or. s páľčkovimi

ženski: EDNINA: im. páľčkova, rod. páľčkove, daj. páľčkovi, tož. páľčkovo, mest. pri páľčkovi, or. s páľčkovo; DVOJINA: im. páľčkovi, rod. páľčkovih, daj. páľčkovima, tož. páľčkovi, mest. pri páľčkovih, or. s páľčkovima; MNOŽINA: im. páľčkove, rod. páľčkovih, daj. páľčkovim, tož. páľčkove, mest. pri páľčkovih, or. s páľčkovimi

srednji: EDNINA: im. páľčkovo, rod. páľčkovega, daj. páľčkovemu, tož. páľčkovo, mest. pri páľčkovem, or. s páľčkovim; DVOJINA: im. páľčkovi, rod. páľčkovih, daj. páľčkovima, tož. páľčkovi, mest. pri páľčkovih, or. s páľčkovima; MNOŽINA: im. páľčkova, rod. páľčkovih, daj. páľčkovim, tož. páľčkova, mest. pri páľčkovih, or. s páľčkovimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki

zmájev -a -o prid.

V Postojnski jami domuje človeška ribica, za katero so včasih mislili, da je zmajev mladič

(< **zmaj**)

{O} **moški:** EDNINA: im. zmájev, rod. zmájevega, daj. zmájevemu, tož. zmájev (živostno zmájevega), mest. pri zmájevem, or. z zmájevim; DVOJINA: im. zmájeva, rod. zmájevih, daj. zmájevima, tož. zmájeva, mest. pri zmájevih, or. z zmájevima; MNOŽINA: im. zmájevi, rod. zmájevih, daj. zmájevim, tož. zmájeve, mest. pri zmájevih, or. z zmájevimi

ženski: EDNINA: im. zmájeva, rod. zmájeve, daj. zmájevi, tož. zmájevo, mest. pri zmájevi, or. z zmájevo; DVOJINA: im. zmájevi, rod. zmájevih, daj. zmájevima, tož. zmájevi, mest. pri zmájevih, or. z zmájevima; MNOŽINA: im. zmájeve, rod. zmájevih, daj. zmájevim, tož. zmájeve, mest. pri zmájevih, or. z zmájevimi

srednji: EDNINA: im. zmájevo, rod. zmájevega, daj. zmájevemu, tož. zmájevo, mest. pri zmájevem, or. z zmájevim; DVOJINA: im. zmájevi, rod. zmájevih, daj. zmájevima, tož. zmájevi, mest. pri zmájevih, or. z zmájevima; MNOŽINA: im. zmájeva, rod. zmájevih, daj. zmájevim, tož. zmájeva, mest. pri zmájevih, or. z zmájevimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

coprničín
čarovničín

čebeličín
dekličín

*gasilčev
krojačkov
lisičin
mačkov
medvedkov
mucin
ovčarjev*

*palčkov
poštarjev
sovičin
vajenčev
zajčkov
zmajev
zvezdičin*

Svojilni pridevniki (iz osebnih moških imen)

GESLOVNIK:

Geslovnik obsega 131 svojilnih pridevnikov in je bil narejen na podlagi nabora osebnih moških imen, vključenih v problemski sklop »Lastna imena (osebna moška)«. V slovar so vključeni pridevniki, katerih tvorba se ob pregledu rabe v besedilnih korpusih, Jezikovni svetovalnici Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU in drugih virih izkazuje kot problematična, saj ob pretvorbi imena v svojilni pridevnik pride do:

- (1) preglasa (*Ahačev*);
- (2) pogovorne podaljšave osnove s *t* (*Nikov*);
- (3) obvezne podaljšave osnove s *t* (*Jure*);
- (4) neobveznega izpusta neobstojnega polglasnika (*Klemnov* ali *Klemenov*);
- (5) nepravilne uporabe ženskega pridevniškega obrazila (*Aljošin* namesto *Aljošev*).

V kasnejših fazah so bili dodani tudi tisti svojilni pridevniki, pri katerih je bilo podstavno ime v geslovnik sprejeto zaradi prekrivnosti pri zapisu, npr. *oskar*, *aleksander* 'nagrada' in *Oskar*, *Aleksander* 'ime'.

V letu 2019 so bili v problemski sklop dodani svojilni pridevniki iz imen, ki se pojavljajo v umetniških imenih, npr. *Andy Warhol* > *Andyjev*. Podobno kot pri slovenskih imenih je uslovarjenje svojilnega pridevnika narekovala problematičnost zaradi:

- (1) podaljšave z *j* (*Andyjev*), povezane z izreko končnega samoglasnika (*Joe – Joejev* in še *Steviejev*);
- (2) preglasa imen s končnim pisnim *o* (*Kočev/Kočov*);
- (3) preglasa imen s končnim govorjenim *c j č ž š dž* (*Georgev/Georgeov*).

NOVOSTI:

Uslovarjenje teh imen je predstavljalo gradivsko osnovo pri pripravi novega poglavja pravopisnih pravil z naslovom »Slovnčni oris za pravopis«, ki je v letu 2019 v usklajevalni fazi. Pripravljena je bila tudi anketa, ki bo pomagala pri dokončni redakciji. Dostopna je na spletnem naslovu [spletišča Pravopisne komisije pri SAZU in ZRC SAZU](#).

Vsak slovarski sestavek se zaključi s podatkom o izhodiščni (netvorjeni) besedi, iz katere je izpeljan svojilni pridevnik, kar je za uporabnika pomembno zlasti tedaj, ko različna imena sovpadajo v pridevniški obliki (*Nikov* < *Nik*, *Niko*).

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci v vseh spolih in številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 956.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Velika in mala začetnica](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

Črtomirjev -a -o prid.

Črtomirjev krst

(< Črtomir)

{O} **moški:** EDNINA: im. Črtomirjev, rod. Črtomirjevega, daj. Črtomirjevemu, tož. Črtomirjev (živostno Črtomirjevega), mest. pri Črtomirjevem, or. s Črtomirjevim; DVOJINA: im. Črtomirjeva, rod. Črtomirjevih, daj. Črtomirjevima, tož. Črtomirjeva, mest. pri Črtomirjevih, or. s Črtomirjevima; MNOŽINA: im. Črtomirjevi, rod. Črtomirjevih, daj. Črtomirjevim, tož. Črtomirjeve, mest. pri Črtomirjevih, or. s Črtomirjevimi

ženski: EDNINA: im. Črtomirjeva, rod. Črtomirjeve, daj. Črtomirjevi, tož. Črtomirjevo, mest. pri Črtomirjevi, or. s Črtomirjevo; DVOJINA: im. Črtomirjevi, rod. Črtomirjevih, daj. Črtomirjevima, tož. Črtomirjevi, mest. pri Črtomirjevih, or. s Črtomirjevima; MNOŽINA: im. Črtomirjeve, rod. Črtomirjevih, daj. Črtomirjevim, tož. Črtomirjeve, mest. pri Črtomirjevih, or. s Črtomirjevimi

srednji: EDNINA: im. Črtomirjevo, rod. Črtomirjevega, daj. Črtomirjevemu, tož. Črtomirjevo, mest. pri Črtomirjevem, or. s Črtomirjevim; DVOJINA: im. Črtomirjevi, rod. Črtomirjevih, daj. Črtomirjevima, tož. Črtomirjevi, mest. pri Črtomirjevih, or. s Črtomirjevima; MNOŽINA: im. Črtomirjeva, rod. Črtomirjevih, daj. Črtomirjevim, tož. Črtomirjeva, mest. pri Črtomirjevih, or. s Črtomirjevimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki

Fričev -a -o tudi Fricov -a -o prid.

Prijel je Fričev klobuk in ga posadil na glavo

(< Fric)

{O} **moški:** EDNINA: im. Fričev tudi Fricov, rod. Fričevega tudi Fricovega, daj. Fričevemu tudi Fricovemu, tož. Fričev tudi Fricov (živostno Fričevega tudi Fricovega), mest. pri Fričevem tudi pri Fricovem, or. s Fričevim tudi s Fricovim; DVOJINA: im. Fričeva tudi Fricova, rod. Fričevih tudi Fricovih, daj. Fričevima tudi Fricovima, tož. Fričeva tudi Fricova, mest. pri Fričevih in pri Fricovih, or. s Fričevima in s Fricovima; MNOŽINA: im. Fričevi tudi Fricovi, rod. Fričevih tudi Fricovih, daj. Fričevim tudi Fricovim, tož. Fričeve tudi Fricove, mest. pri Fričevih tudi pri Fricovih, or. s Fričevimi tudi s Fricovimi

ženski: EDNINA: im. Fričevi tudi Fricovi, rod. Fričeve tudi Fricove, daj. Fričevi tudi Fricovi, tož. Fričevo tudi Fricovo, mest. pri Fričevi tudi pri Fricovi, or. s Fričevo in s Fricovo; DVOJINA: im. Fričevi tudi Fricovi, rod. Fričevih tudi Fricovih, daj. Fričevima tudi Fricovima, tož. Fričevi tudi Fricovi, mest. pri Fričevih tudi pri Fricovih, or. s Fričevima tudi s Fricovima; MNOŽINA: im. Fričeve tudi Fricove, rod. Fričevih tudi Fricovih, daj. Fričevim tudi Fricovim, tož. Fričeve tudi Fricove, mest. pri Fričevih tudi pri Fricovih, or. s Fričevimi tudi s Fricovimi

srednji: EDNINA: im. Fričevo tudi Fricovo, rod. Fričevega tudi Fricovega, daj. Fričevemu tudi Fricovemu, tož. Fričevo tudi Fricovo, mest. pri Fričevem tudi pri Fricovem, or. s Fričevim tudi s Fricovim; DVOJINA: im. Fričevi tudi Fricovi, rod. Fričevih tudi Fricovih, daj. Fričevima tudi Fricovima, tož. Fričevi tudi Fricovi, mest. pri Fričevih tudi pri Fricovih, or. s Fričevima tudi s Fricovima; MNOŽINA: im. Fričeva tudi Fricova, rod. Fričevih tudi Fricovih, daj. Fričevim tudi Fricovim, tož. Fričeva tudi Fricova, mest. pri Fričevih tudi pri Fricovih, or. s Fričevimi tudi s Fricovimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki

Fritzev -a -o tudi **Fritzov** -a -o [fríčev- tudi frícov-] prid.

Fritzev literarni opus

(< **Fritz**)

{O} **moški**: EDNINA: im. Fritzev tudi Fritzov, rod. Fritzevega tudi Fritzovega, daj. Fritzevemu tudi Fritzovemu, tož. Fritzev tudi Fritzov (živostno Fritzevega tudi Fritzovega), mest. pri Fritzevem tudi pri Fritzovem, or. s Fritzevim tudi s Fritzovim; DVOJINA: im. Fritzeva tudi Fritzova, rod. Fritzevih tudi Fritzovih, daj. Fritzevima tudi Fritzovima, tož. Fritzeva tudi Fritzova, mest. pri Fritzevih tudi pri Fritzovih, or. s Fritzevima tudi s Fritzovima; MNOŽINA: im. Fritzevi tudi Fritzovi, rod. Fritzevih tudi Fritzovih, daj. Fritzevim tudi Fritzovim, tož. Fritzeve tudi Fritzove, mest. pri Fritzevih tudi pri Fritzovih, or. s Fritzevimi tudi s Fritzovimi

ženski: EDNINA: im. Fritzevi tudi Fritzovi, rod. Fritzeve tudi Fritzove, daj. Fritzevi tudi Fritzovi, tož. Fritzevo tudi Fritzovo, mest. pri Fritzevi tudi pri Fritzovi, or. s Fritzevo tudi s Fritzovo; DVOJINA: im. Fritzevi tudi Fritzovi, rod. Fritzevih tudi Fritzovih, daj. Fritzevima tudi Fritzovima, tož. Fritzevi tudi Fritzovi, mest. pri Fritzevih tudi pri Fritzovih, or. s Fritzevima tudi s Fritzovima; MNOŽINA: im. Fritzeve tudi Fritzove, rod. Fritzevih tudi Fritzovih, daj. Fritzevim tudi Fritzovim, tož. Fritzeve tudi Fritzove, mest. pri Fritzevih tudi pri Fritzovih, or. s Fritzevimi tudi s Fritzovimi

srednji: EDNINA: im. Fritzevo tudi Fritzovo, rod. Fritzevega tudi Fritzovega, daj. Fritzevemu tudi Fritzovemu, tož. Fritzevo tudi Fritzovo, mest. pri Fritzevem tudi pri Fritzovem, or. s Fritzevim tudi s Fritzovim; DVOJINA: im. Fritzevi tudi Fritzovi, rod. Fritzevih tudi Fritzovih, daj. Fritzevima tudi Fritzovima, tož. Fritzevi tudi Fritzovi, mest. pri Fritzevih tudi pri Fritzovih, or. s Fritzevima tudi s Fritzovima; MNOŽINA: im. Fritzeva tudi Fritzova, rod. Fritzevih tudi Fritzovih, daj. Fritzevim tudi Fritzovim, tož. Fritzeva tudi Fritzova, mest. pri Fritzevih tudi pri Fritzovih, or. s Fritzevimi tudi s Fritzovimi

STATUS: predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki

Hertzev -a -o in **Hertzov** -a -o [hêrčev- in hêrcov-] prid.

Hertzev/Hertzov poskus z žarki

(< **Hertz**)

{O} **moški**: EDNINA: im. Hertzev in Hertzov, rod. Hertzevega in Hertzovega, daj. Hertzevemu in Hertzovemu, tož. Hertzev in Hertzov (živostno Hertzevega in Hertzovega), mest. pri Hertzevem in pri Hertzovem, or. s Hertzevim in s Hertzovim; DVOJINA: im. Hertzeva in Hertzova, rod. Hertzevih in Hertzovih, daj. Hertzevima in Hertzovima, tož. Hertzeva in Hertzova, mest. pri Hertzevih in pri Hertzovih, or. s Hertzevima in s Hertzovima; MNOŽINA: im. Hertzevi in Hertzovi, rod. Hertzevih in Hertzovih, daj. Hertzevim in Hertzovim, tož. Hertzeve in Hertzove, mest. pri Hertzevih in pri Hertzovih, or. s Hertzevimi in s Hertzovimi

ženski: EDNINA: im. Hertzevi in Hertzovi, rod. Hertzeve in Hertzove, daj. Hertzevi in Hertzovi, tož. Hertzevo in Hertzovo, mest. pri Hertzevi in pri Hertzovi, or. s Hertzevo in s Hertzovo; DVOJINA: im. Hertzevi in Hertzovi, rod. Hertzevih in Hertzovih, daj. Hertzevima in Hertzovima, tož. Hertzevi in Hertzovi, mest. pri Hertzevih in pri Hertzovih, or. s Hertzevima in s Hertzovima; MNOŽINA: im. Hertzeve in Hertzove, rod. Hertzevih in Hertzovih, daj. Hertzevim in Hertzovim, tož. Hertzeve in Hertzove, mest. pri Hertzevih in pri Hertzovih, or. s Hertzevimi in s Hertzovimi

srednji: EDNINA: im. Hertzevo in Hertzovo, rod. Hertzevega in Hertzovega, daj. Hertzevemu in Hertzovemu, tož. Hertzevo in Hertzovo, mest. pri Hertzevem in pri Hertzovem, or. s Hertzevim in s Hertzovim; DVOJINA: im. Hertzevi in Hertzovi, rod. Hertzevih in Hertzovih, daj. Hertzevima

in Hertzovima, tož. Hertzevi in Hertzovi, mest. pri Hertzevih in pri Hertzovih, or. s Hertzevima in s Hertzovima; MNOŽINA: im. Hertzeva in Hertzova, rod. Hertzevih in Hertzovih, daj. Hertzevim in Hertzovim, tož. Hertzeva in Hertzova, mest. pri Hertzevih in pri Hertzovih, or. s Hertzevimi in s Hertzovimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

<i>Adamov</i>	<i>Ignračev</i>
<i>Ahačev</i>	<i>Igorjev</i>
<i>Akihitov</i>	<i>Ivov</i>
<i>Alešev</i>	<i>Izidorjev</i>
<i>Aljažev</i>	<i>Jakobov</i>
<i>Aljošev</i>	<i>Jakov</i>
<i>Alozijev</i>	<i>Janijev</i>
<i>Andražev</i>	<i>Jankov</i>
<i>Andrejev</i>	<i>Jeanov</i>
<i>Andyjev</i>	<i>Jernejev</i>
<i>Anejev</i>	<i>Joejev</i>
<i>Anžetov</i>	<i>Joškov</i>
<i>Arturjev</i>	<i>Jožefov</i>
<i>Atahualpov</i>	<i>Jožetov</i>
<i>Atilov</i>	<i>Jurčkov</i>
<i>Blažev</i>	<i>Juretov</i>
<i>Bogomirjev</i>	<i>Jurijev</i>
<i>Borov</i>	<i>Karakalov</i>
<i>Bruceov</i>	<i>Keopsov</i>
<i>Cvetkov</i>	<i>Khangšijev</i>
<i>Črtomirjev</i>	<i>Klemnov in Klemenov</i>
<i>Damirjev</i>	<i>Kočev in Kočov</i>
<i>Danilov</i>	<i>Kuzmov</i>
<i>Davorjev</i>	<i>Leejev</i>
<i>Dioklecijanov</i>	<i>Lovrov</i>
<i>Džoserjev</i>	<i>Lukov</i>
<i>Evstahijev</i>	<i>Majev</i>
<i>Francijev</i>	<i>Marijev</i>
<i>Franjev</i>	<i>Markov</i>
<i>Fričev tudi Fricov</i>	<i>Martinov</i>
<i>Fritzev tudi Fritsov</i>	<i>Matejev</i>
<i>Gašperjev</i>	<i>Matevžev</i>
<i>Georgiev in Georgeov</i>	<i>Matičev</i>
<i>Georgesov</i>	<i>Matijev</i>
<i>Georgov</i>	<i>Matjažev</i>
<i>Gregorjev</i>	<i>Menesov</i>
<i>Gregov</i>	<i>Mihov</i>
<i>Hadrijanov</i>	<i>Milošev</i>
<i>Hailejev</i>	<i>Mirkov</i>
<i>Harryjev</i>	<i>Mirov</i>
<i>Hertzev in Hertzov</i>	<i>Mitjev</i>

*Mohorjev
Nejčev
Nikolajev
Nikov
Ninov
Oskarjev
Pavletov
Pavlov
Petrov
Pirov
Primožev
Radov
Rajkov
Renatov
Renejev
Ristov
Rudijev
Samirjev
Samov
Sandorjev
Sašev
Sergejev
Silvestrov
Silvov
Slavkov*

*Srečkov
Stankov
Steviejev
Tadejev
Timotejev
Tinetov
Tomažev
Tonyjev
Urošev
Valterjev
Vasjev
Vidov
Viktorjev
Vincenčev
Vinkov
Vladimirjev
Vladov
Vojkov
Yvesov
Zdravkov
Zlatkov
Zvonkov
Željkov
Žigov*

Svojljni pridevniki (iz osebnih ženskih imen)

GESLOVNIK:

Geslovnik obsega **52** svojljnih pridevnikov in je bil narejen na podlagi nabora osebnih ženskih imen, vključenih v problemski sklop »Lastna imena (osebna, ženska)«.

V slovar so vključeni pridevniki, katerih tvorba se ob pregledu rabe v besedilnih korpusih, Jezikovni svetovalnici Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša in drugih virih izkazuje kot problematična, saj ob pretvorbi imena v svojljni pridevnik pride do preglasa (*Aničin*). Vključena so tudi imena, pri katerih je zaradi ženskega in moškega enakopisnega imena mogoč nesporazum (*Saša: Sašev in Sašin*) ali obstaja enakozvočnost z občnoimenskim poimenovanjem (*Vesna : vesna* [nagrada]).

NOVOSTI:

Pri redigiranju nismo spreminjali ustaljene prakse in norme SP 2001, razen izjemoma, ko smo uvedli svojljne pridevnike iz imen z enozložno podstavo brez podaljšave (*Pia: Piin in Pijin; Lea: Lein in Lejin*).

V letu 2019 je bila sprejeta odločitev, da pri psevdonimih ne bodo uslovarjene dvobesedne, temveč enobesedne iztočnice (izjema so nekatera umetniška imena). V geslovnik ženskih imen so bila tako sprejeta zlasti imena neslovenskega izvora in iz njih izpeljani svojljni pridevniki (*Audreyjin, Billiejn, Cocojin, Edithin, Jeanin, Marilynin, Nataliejin, Whoopijin* itd.).

Slovarski sestavek sklene podatek o izhodiščni (netvorjeni) besedi, iz katere je izpeljan svojljni pridevnik (*Aničin < Anica*).

Vse iztočnice so opremljene z onaglašenimi pregibnimi vzorci v vseh spolih in številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 962, 963.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Velika in mala začetnica](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

Edithin¹ -a -o [íditin] prid.

Opisoval je življenje ameriške gospodinje iz Edithinega dnevnika

(< **Edith**)

{O} **moški**: EDNINA: im. Edithin, rod. Edithinega, daj. Edithinemu, tož. Edithin (živostno Edithinega), mest. pri Edithinem, or. z Edithinim; DVOJINA: im. Edithina, rod. Edithinih, daj. Edithinima, tož. Edithina, mest. pri Edithinih, or. z Edithinima; MNOŽINA: im. Edithini, rod. Edithinih, daj. Edithinim, tož. Edithine, mest. pri Edithinih, or. z Edithinimi

ženski: EDNINA: im. Edithina, rod. Edithine, daj. Edithini, tož. Edithino, mest. pri Edithini, or. z Edithino; DVOJINA: im. Edithini, rod. Edithinih, daj. Edithinima, tož. Edithini, mest. pri Edithinih, or. z Edithinima; MNOŽINA: im. Edithine, rod. Edithinih, daj. Edithinim, tož. Edithine, mest. pri Edithinih, or. z Edithinimi

srednji: EDNINA: im. Edithino, rod. Edithinega, daj. Edithinemu, tož. Edithino, mest. pri Edithinem, or. z Edithinim; DVOJINA: im. Edithini, rod. Edithinih, daj. Edithinima, tož. Edithini, mest. pri Edithinih, or. z Edithinima; MNOŽINA: im. Edithina, rod. Edithinih, daj. Edithinim, tož. Edithina, mest. pri Edithinih, or. z Edithinimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki

Edithin² -a -o [edítin] prid.

Edithin vzdevek je pariški vrabček

(< **Edith**)

{O} **moški:** EDNINA: im. Edithin, rod. Edithinega, daj. Edithinemu, tož. Edithin (živostno Edithinega), mest. pri Edithinem, or. z Edithinim; DVOJINA: im. Edithina, rod. Edithinih, daj. Edithinima, tož. Edithina, mest. pri Edithinih, or. z Edithinima; MNOŽINA: im. Edithini, rod. Edithinih, daj. Edithinim, tož. Edithine, mest. pri Edithinih, or. z Edithinimi

ženski: EDNINA: im. Edithina, rod. Edithine, daj. Edithini, tož. Edithino, mest. pri Edithini, or. z Edithino; DVOJINA: im. Edithini, rod. Edithinih, daj. Edithinima, tož. Edithini, mest. pri Edithinih, or. z Edithinima; MNOŽINA: im. Edithine, rod. Edithinih, daj. Edithinim, tož. Edithine, mest. pri Edithinih, or. z Edithinimi

srednji: EDNINA: im. Edithino, rod. Edithinega, daj. Edithinemu, tož. Edithino, mest. pri Edithinem, or. z Edithinim; DVOJINA: im. Edithini, rod. Edithinih, daj. Edithinima, tož. Edithini, mest. pri Edithinih, or. z Edithinima; MNOŽINA: im. Edithina, rod. Edithinih, daj. Edithinim, tož. Edithina, mest. pri Edithinih, or. z Edithinimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki

Lein -a -o [lêjin] prid.

Lein rojstni dan so praznovali v gorski koči

(< **Lea**)

{O} **moški:** EDNINA: im. Lein, rod. Leinega, daj. Leinemu, tož. Lein (živostno Leinega), mest. pri Leinem, or. z Leinim; DVOJINA: im. Leina, rod. Leinih, daj. Leinima, tož. Leina, mest. pri Leinih, or. z Leinima; MNOŽINA: im. Leini, rod. Leinih, daj. Leinim, tož. Leine, mest. pri Leinih, or. z Leinimi

ženski: EDNINA: im. Leina, rod. Leine, daj. Leini, tož. Leino, mest. pri Leini, or. z Leino; DVOJINA: im. Leini, rod. Leinih, daj. Leinima, tož. Leini, mest. pri Leinih, or. z Leinima; MNOŽINA: im. Leine, rod. Leinih, daj. Leinim, tož. Leine, mest. pri Leinih, or. z Leinimi

srednji: EDNINA: im. Leino, rod. Leinega, daj. Leinemu, tož. Leino, mest. pri Leinem, or. z Leinim; DVOJINA: im. Leini, rod. Leinih, daj. Leinima, tož. Leini, mest. pri Leinih, or. z Leinima; MNOŽINA: im. Leina, rod. Leinih, daj. Leinim, tož. Leina, mest. pri Leinih, or. z Leinimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki

Lêjin -a -o prid.

Lejin rdeči avto

(< **Lea, Leja**)

{O} **moški**: EDNINA: im. Lêjin, rod. Lêjinega, daj. Lêjinemu, tož. Lêjin (živostno Lêjinega), mest. pri Lêjinem, or. z Lêjinim; DVOJINA: im. Lêjina, rod. Lêjinih, daj. Lêjinima, tož. Lêjina, mest. pri Lêjinih, or. z Lêjinima; MNOŽINA: im. Lêjini, rod. Lêjinih, daj. Lêjinim, tož. Lêjine, mest. pri Lêjinih, or. z Lêjinimi

ženski: EDNINA: im. Lêjina, rod. Lêjine, daj. Lêjini, tož. Lêjino, mest. pri Lêjini, or. z Lêjino; DVOJINA: im. Lêjini, rod. Lêjinih, daj. Lêjinima, tož. Lêjini, mest. pri Lêjinih, or. z Lêjinima; MNOŽINA: im. Lêjine, rod. Lêjinih, daj. Lêjinim, tož. Lêjine, mest. pri Lêjinih, or. z Lêjinimi

srednji: EDNINA: im. Lêjino, rod. Lêjinega, daj. Lêjinemu, tož. Lêjino, mest. pri Lêjinem, or. z Lêjinim; DVOJINA: im. Lêjini, rod. Lêjinih, daj. Lêjinima, tož. Lêjini, mest. pri Lêjinih, or. z Lêjinima; MNOŽINA: im. Lêjina, rod. Lêjinih, daj. Lêjinim, tož. Lêjina, mest. pri Lêjinih, or. z Lêjinimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki

Whoopijin -a -o [vúpijin] prid.

Whoopijina nominacija za oskarja

(< **Whoopi**)

{O} **moški**: EDNINA: im. Whoopijin, rod. Whoopijinega, daj. Whoopijinemu, tož. Whoopijin (živostno Whoopijinega), mest. pri Whoopijinem, or. z Whoopijinim; DVOJINA: im. Whoopijina, rod. Whoopijinih, daj. Whoopijinima, tož. Whoopijina, mest. pri Whoopijinih, or. z Whoopijinima; MNOŽINA: im. Whoopijini, rod. Whoopijinih, daj. Whoopijinim, tož. Whoopijine, mest. pri Whoopijinih, or. z Whoopijinimi

ženski: EDNINA: im. Whoopijina, rod. Whoopijine, daj. Whoopijini, tož. Whoopijino, mest. pri Whoopijini, or. z Whoopijino; DVOJINA: im. Whoopijini, rod. Whoopijinih, daj. Whoopijinima, tož. Whoopijini, mest. pri Whoopijinih, or. z Whoopijinima; MNOŽINA: im. Whoopijine, rod. Whoopijinih, daj. Whoopijinim, tož. Whoopijine, mest. pri Whoopijinih, or. z Whoopijinimi

srednji: EDNINA: im. Whoopijino, rod. Whoopijinega, daj. Whoopijinemu, tož. Whoopijino, mest. pri Whoopijinem, or. z Whoopijinim; DVOJINA: im. Whoopijini, rod. Whoopijinih, daj. Whoopijinima, tož. Whoopijini, mest. pri Whoopijinih, or. z Whoopijinima; MNOŽINA: im. Whoopijina, rod. Whoopijinih, daj. Whoopijinim, tož. Whoopijina, mest. pri Whoopijinih, or. z Whoopijinimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Aljošin
Anamarijin
Aničin
Audreyjin
Billiejn
Cocojin
Dafnin
Danajin
Daničin
Dikin
Dorisin
Dragičin
Edithin
Emmyjin
Inesin
Irisin
Janin
Jeanin
Jožičin
Judyjin
Karinin
Karmenin
Leejin
Lein
Lejin
Ljubičin

Lucijin
Mančin
Maričin
Mariin
Marilynin
Matejin
Mičikin
Miličin
Mojčin
Nataliejn
Nefretetin
Nikin
Nivesin
Piin
Pijin
Sašin
Slavičin
Tein
Tejin
Tiin
Tijin
Verin
Veronikin
Viktorijin
Whoopijin

Svojilni pridevniki (iz poimenovanj mitoloških, nadnaravnih, domišljajskih bitij)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **32** svojilnih pridevnikov iz poimenovanj mitoloških in nadnaravnih bitij in je bil narejen na podlagi problemskega sklopa »Poimenovanja mitoloških in nadnaravnih bitij«, vključenega v *ePravopis* (tedaj *Slovarja pravopisnih težav*, oktober 2016).

Za samostojna gesla so prirejeni tisti svojilni pridevniki, ki v besedotvornem postopku izkazujejo posebnosti, npr.:

- (1) preglas (*hudičev*);
- (2) premeno *c > č* (*rojencičin*);
- (3) neobstojni samoglasnik (*palčkov*, *psoglavčev*).

V rastočem slovarju bo v prihodnjih fazah dodajanja iztočnic zajetih več imen, iz katerih bodo tvorjeni svojilni pridevniki in vključeni v ustrezen problemski sklop.

NOVOSTI:

Svojilni pridevniki iz poimenovanj mitoloških in nadnaravnih bitij so obravnavani kot samostojna gesla. Slovarski sestavek sklence podatke o izhodiščni obliki (*vilinčev < vilinec*).

Vse iztočnice so opremljene z onaglašenimi pregibnimi vzorci v vseh spolih in številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 956.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Velika in mala začetnica](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

pálčkov -a -o prid.

V pravljicnem mestu je stala palčkova hišica

(< **palček**)

{O} **moški**: EDNINA: im. *pálčkov*, rod. *pálčkovega*, daj. *pálčkovemu*, tož. *pálčkov* (živostno *pálčkovega*), mest. pri *pálčkovem*, or. s *pálčkovim*; DVOJINA: im. *pálčkova*, rod. *pálčkovih*, daj. *pálčkovima*, tož. *pálčkova*, mest. pri *pálčkovih*, or. s *pálčkovima*; MNOŽINA: im. *pálčkovi*, rod. *pálčkovih*, daj. *pálčkovim*, tož. *pálčkove*, mest. pri *pálčkovih*, or. s *pálčkovimi*

ženski: EDNINA: im. *pálčkova*, rod. *pálčkove*, daj. *pálčkovi*, tož. *pálčkovo*, mest. pri *pálčkovi*, or. s *pálčkovo*; DVOJINA: im. *pálčkovi*, rod. *pálčkovih*, daj. *pálčkovima*, tož. *pálčkovi*, mest. pri *pálčkovih*, or. s *pálčkovima*; MNOŽINA: im. *pálčkove*, rod. *pálčkovih*, daj. *pálčkovim*, tož. *pálčkove*, mest. pri *pálčkovih*, or. s *pálčkovimi*

srednji: EDNINA: im. *pálčkovo*, rod. *pálčkovega*, daj. *pálčkovemu*, tož. *pálčkovo*, mest. pri *pálčkovem*, or. s *pálčkovim*; DVOJINA: im. *pálčkovi*, rod. *pálčkovih*, daj. *pálčkovima*, tož.

pálčkovi, mest. pri páľčkovih, or. s páľčkovima; MNOŽINA: im. páľčkova, rod. páľčkovih, daj. páľčkovim, tož. páľčkova, mest. pri páľčkovih, or. s páľčkovimi

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki

rojeničin -a -o prid.

rojeničina sodba

(< **rojenica**)

{O} **moški:** EDNINA: im. rojeničin, rod. rojeničinega, daj. rojeničinemu, tož. rojeničin (živostno rojeničinega), mest. pri rojeničinem, or. z rojeničinim; DVOJINA: im. rojeničina, rod. rojeničinih, daj. rojeničinima, tož. rojeničina, mest. pri rojeničinih, or. z rojeničinima; MNOŽINA: im. rojeničini, rod. rojeničinih, daj. rojeničinim, tož. rojeničine, mest. pri rojeničinih, or. z rojeničinimi

ženski: EDNINA: im. rojeničina, rod. rojeničine, daj. rojeničini, tož. rojeničino, mest. pri rojeničini, or. z rojeničino; DVOJINA: im. rojeničini, rod. rojeničinih, daj. rojeničinima, tož. rojeničini, mest. pri rojeničinih, or. z rojeničinima; MNOŽINA: im. rojeničine, rod. rojeničinih, daj. rojeničinim, tož. rojeničine, mest. pri rojeničinih, or. z rojeničinimi

srednji: EDNINA: im. rojeničino, rod. rojeničinega, daj. rojeničinemu, tož. rojeničino, mest. pri rojeničinem, or. z rojeničinim; DVOJINA: im. rojeničini, rod. rojeničinih, daj. rojeničinima, tož. rojeničini, mest. pri rojeničinih, or. z rojeničinima; MNOŽINA: im. rojeničina, rod. rojeničinih, daj. rojeničinim, tož. rojeničina, mest. pri rojeničinih, or. z rojeničinimi

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki

vilínčev -a -o prid.

Vilínčev obraz se mu je zdel kot maska

(< **vilinec**)

{O} **moški:** EDNINA: im. vilínčev, rod. vilínčevega, daj. vilínčevemu, tož. vilínčev (živostno vilínčevega), mest. pri vilínčevem, or. z vilínčevim; DVOJINA: im. vilínčeva, rod. vilínčevih, daj. vilínčevima, tož. vilínčeva, mest. pri vilínčevih, or. z vilínčevima; MNOŽINA: im. vilínčevi, rod. vilínčevih, daj. vilínčevim, tož. vilínčeve, mest. pri vilínčevih, or. z vilínčevimi

ženski: EDNINA: im. vilínčeva, rod. vilínčeve, daj. vilínčevi, tož. vilínčevo, mest. pri vilínčevi, or. z vilínčevo; DVOJINA: im. vilínčevi, rod. vilínčevih, daj. vilínčevima, tož. vilínčevi, mest. pri vilínčevih, or. z vilínčevima; MNOŽINA: im. vilínčeve, rod. vilínčevih, daj. vilínčevim, tož. vilínčeve, mest. pri vilínčevih, or. z vilínčevimi

srednji: EDNINA: im. vilínčevo, rod. vilínčevega, daj. vilínčevemu, tož. vilínčevo, mest. pri vilínčevem, or. z vilínčevim; DVOJINA: im. vilínčevi, rod. vilínčevih, daj. vilínčevim, tož. vilínčevi, mest. pri vilínčevih, or. z vilínčevima; MNOŽINA: im. vilínčeva, rod. vilínčevih, daj. vilínčevim, tož. vilínčeva, mest. pri vilínčevih, or. z vilínčevimi

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki

vínksičin -a -o prid.

vinkisičine prijateljice

(< **vinksica**)

{O} **moški**: EDNINA: im. vínksičin, rod. vínksičinega, daj. vínksičinemu, tož. vínksičin (živostno vínksičinega), mest. pri vínksičinem, or. z vínksičinim; DVOJINA: im. vínksičina, rod. vínksičinih, daj. vínksičinima, tož. vínksičina, mest. pri vínksičinih, or. z vínksičinima; MNOŽINA: im. vínksičini, rod. vínksičinih, daj. vínksičinim, tož. vínksičine, mest. pri vínksičinih, or. z vínksičinimi

ženski: EDNINA: im. vínksičina, rod. vínksičine, daj. vínksičini, tož. vínksičino, mest. pri vínksičini, or. z vínksičino; DVOJINA: im. vínksičini, rod. vínksičinih, daj. vínksičinima, tož. vínksičini, mest. pri vínksičinih, or. z vínksičinima; MNOŽINA: im. vínksičine, rod. vínksičinih, daj. vínksičinim, tož. vínksičine, mest. pri vínksičinih, or. z vínksičinimi

srednji: EDNINA: im. vínksičino, rod. vínksičinega, daj. vínksičinemu, tož. vínksičino, mest. pri vínksičinem, or. z vínksičinim; DVOJINA: im. vínksičini, rod. vínksičinih, daj. vínksičinima, tož. vínksičini, mest. pri vínksičinih, or. z vínksičinima; MNOŽINA: im. vínksičina, rod. vínksičinih, daj. vínksičinim, tož. vínksičina, mest. pri vínksičinih, or. z vínksičinimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

angelov
bedančev
čarovničin
čatežev
čebeličin
dioskurjev
gasilčev
hudičev
jedijev
kentavrov
lisičin

mačkov
morakvarjev
možev
ovčarjev
palčkov
pasjeglavčev
poštarjev
psoglavčev
rojeničin
satirjev
smrkčev

sojeničin
sovičin
telebajskov
vajenčev
vampirjev
vilinčev
vinksičin
zajčkov
zmajev
zvezdičin

Svojilni pridevniki (iz prebivalskih imen)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **157** svojilnih pridevnikov iz enobesednih prebivalskih imen, ki je nastal na osnovi nabora iztočnic problemskega sklopa »Prebivalska imena (iz imen držav, celin)« ter iz sklopov »Prebivalska imena (iz imen plemen, ljudstev, narodov)« in »Prebivalska imena (iz imen pokrajin, otokov)«.

V slovar so vključeni pridevniki, katerih tvorba se ob pregledu rabe v korpusu *Gigafida 2.0*, Jezikovni svetovalnici Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU in drugih virih izkazuje kot problematična, saj ob pretvorbi imena v svojilni pridevnik pride do preglasa (*Albančev, Apačev, Mohikančev, Švicarjev*) ali poenobesedenja (*Južnokorejčev, Slonokoščenoobalčev*).

V rastočem slovarju bodo v prihodnjih fazah dodajanja iztočnic zajeti svojilni pridevniki iz prebivalskih imen po problemskih sklopih izhodiščnih gesel (prebivalci pokrajin, mest, otokov itd.).

NOVOSTI:

Pri redigiranju nismo spreminjali ustaljene prakse in norme SP 2001. Novost v slovarju so dvojnice, ki so posledica dvojničnosti izhodiščnih prebivalskih imen (*Etiopijčev – Etiopčev, Laožanov – Laošanov, Maldivijčev – Maldivčev; Bosančev – Bosenčev*). Dvojnica je vpisana v geslu iztočnične oblike in nima lastnega gesla.

Slovarski sestavek sklone podatke o izhodiščni besedi (prebivalskem imenu), iz katere je izpeljan svojilni pridevnik (*Albančev < Albanec*).

Vse iztočnice so opremljene z onaglašenimi pregibnimi vzorci v vseh spolih in številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 956.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Velika in mala začetnica](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

Albánčev -a -o prid.

Albančeva žena je praznovala rojstni dan

(< **Albanec**)

{O} **moški:** EDNINA: im. Albánčev, rod. Albánčevega, daj. Albánčevemu, tož. Albánčev (živostno Albánčevega), mest. pri Albánčevem, or. z Albánčevim; DVOJINA: im. Albánčeva, rod. Albánčevih, daj. Albánčevima, tož. Albánčeva, mest. pri Albánčevih, or. z Albánčevima; MNOŽINA: im. Albánčevi, rod. Albánčevih, daj. Albánčevim, tož. Albánčeve, mest. pri Albánčevih, or. z Albánčevimi

ženski: EDNINA: im. Albánčeva, rod. Albánčeve, daj. Albánčevi, tož. Albánčevo, mest. pri Albánčevi, or. z Albánčevo; DVOJINA: im. Albánčevi, rod. Albánčevih, daj. Albánčevima, tož.

Albánčevi, mest. pri Albánčevih, or. z Albánčevima; MNOŽINA: im. Albánčeve, rod. Albánčevih, daj. Albánčevim, tož. Albánčeve, mest. pri Albánčevih, or. z Albánčevimi

srednji: EDNINA: im. Albánčevo, rod. Albánčevega, daj. Albánčevemu, tož. Albánčevo, mest. pri Albánčevem, or. z Albánčevim; DVOJINA: im. Albánčevi, rod. Albánčevih, daj. Albánčevima, tož. Albánčevi, mest. pri Albánčevih, or. z Albánčevima; MNOŽINA: im. Albánčeva, rod. Albánčevih, daj. Albánčevim, tož. Albánčeva, mest. pri Albánčevih, or. z Albánčevimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki

Etiopijčev -a -o in **Etiopčev** -a -o [etijópijčev in etijópčev] prid.

To je bil Etiopijčev/Etiopčev prvi naslov svetovnega prvaka v članski kategoriji

(< **Etiopijec**)

{O} **moški:** EDNINA: im. Etiopijčev in Etiopčev, rod. Etiopijčevega in Etiopčevega, daj. Etiopijčevemu in Etiopčevemu, tož. Etiopijčev in Etiopčev (živostno Etiopijčevega in Etiopčevega), mest. pri Etiopijčevem in pri Etiopčevem, or. z Etiopijčevim in z Etiopčevim; DVOJINA: im. Etiopijčeva in Etiopčeva, rod. Etiopijčevih in Etiopčevih, daj. Etiopijčevima in Etiopčevima, tož. Etiopijčeva in Etiopčeva, mest. pri Etiopijčevih in pri Etiopčevih, or. z Etiopijčevima in z Etiopčevima; MNOŽINA: im. Etiopijčevi in Etiopčevi, rod. Etiopijčevih in Etiopčevih, daj. Etiopijčevim in Etiopčevim, tož. Etiopijčeve in Etiopčeve, mest. pri Etiopijčevih in pri Etiopčevih, or. z Etiopijčevimi in z Etiopčevimi

ženski: EDNINA: im. Etiopijčeva in Etiopčeva, rod. Etiopijčeve in Etiopčeve, daj. Etiopijčevi in Etiopčevi, tož. Etiopijčevo in Etiopčevo, mest. pri Etiopijčevi in pri Etiopčevi, or. z Etiopijčevo in z Etiopčevo; DVOJINA: im. Etiopijčevi in Etiopčevi, rod. Etiopijčevih in Etiopčevih, daj. Etiopijčevima in Etiopčevima, tož. Etiopijčevi in Etiopčevi, mest. pri Etiopijčevih in pri Etiopčevih, or. z Etiopijčevima in z Etiopčevima; MNOŽINA: im. Etiopijčeve in Etiopčeve, rod. Etiopijčevih in Etiopčevih, daj. Etiopijčevim in Etiopčevim, tož. Etiopijčeve in Etiopčeve, mest. pri Etiopijčevih in pri Etiopčevih, or. z Etiopijčevimi in z Etiopčevimi

srednji: EDNINA: im. Etiopijčevo in Etiopčevo, rod. Etiopijčevega in Etiopčevega, daj. Etiopijčevemu in Etiopčevemu, tož. Etiopijčevo in Etiopčevo, mest. pri Etiopijčevem in pri Etiopčevem, or. z Etiopijčevim in z Etiopčevim; DVOJINA: im. Etiopijčevi in Etiopčevi, rod. Etiopijčevih in Etiopčevih, daj. Etiopijčevima in Etiopčevima, tož. Etiopijčevi in Etiopčevi, mest. pri Etiopijčevih in pri Etiopčevih, or. z Etiopijčevima in z Etiopčevima; MNOŽINA: im. Etiopijčeva in Etiopčeva, rod. Etiopijčevih in Etiopčevih, daj. Etiopijčevim in Etiopčevim, tož. Etiopijčeva in Etiopčeva, mest. pri Etiopijčevih in pri Etiopčevih, or. z Etiopijčevimi in z Etiopčevimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki

Júžnokorêjčev -a -o prid.

O Južnokorejčevih športnih dosežkih se je še dolgo govorilo

(< **Južnokorejec**)

{O} **moški:** EDNINA: im. Júžnokorêjčev, rod. Júžnokorêjčevega, daj. Júžnokorêjčevemu, tož. Júžnokorêjčev (živostno Júžnokorêjčevega), mest. pri Júžnokorêjčevem, or. z Júžnokorêjčevim; DVOJINA: im. Júžnokorêjčeva, rod. Júžnokorêjčevih, daj. Júžnokorêjčevima, tož. Júžnokorêjčeva,

mest. pri Júžnokorêjčevih, or. z Júžnokorêjčevima; MNOŽINA: im. Júžnokorêjčevi, rod. Júžnokorêjčevih, daj. Júžnokorêjčevim, tož. Júžnokorêjčeve, mest. pri Júžnokorêjčevih, or. z Júžnokorêjčevimi

ženski: EDNINA: im. Júžnokorêjčeva, rod. Júžnokorêjčeve, daj. Júžnokorêjčevi, tož. Júžnokorêjčevo, mest. pri Júžnokorêjčevi, or. z Júžnokorêjčevo; DVOJINA: im. Júžnokorêjčevi, rod. Júžnokorêjčevih, daj. Júžnokorêjčevima, tož. Júžnokorêjčevi, mest. pri Júžnokorêjčevih, or. z Júžnokorêjčevima; MNOŽINA: im. Júžnokorêjčeve, rod. Júžnokorêjčevih, daj. Júžnokorêjčevim, tož. Júžnokorêjčeve, mest. pri Júžnokorêjčevih, or. z Júžnokorêjčevimi

srednji: EDNINA: im. Júžnokorêjčevo, rod. Júžnokorêjčevega, daj. Júžnokorêjčevemu, tož. Júžnokorêjčevo, mest. pri Júžnokorêjčevem, or. z Júžnokorêjčevim; DVOJINA: im. Júžnokorêjčevi, rod. Júžnokorêjčevih, daj. Júžnokorêjčevima, tož. Júžnokorêjčevi, mest. pri Júžnokorêjčevih, or. z Júžnokorêjčevima; MNOŽINA: im. Júžnokorêjčeva, rod. Júžnokorêjčevih, daj. Júžnokorêjčevim, tož. Júžnokorêjčeva, mest. pri Júžnokorêjčevih, or. z Júžnokorêjčevimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki

Švicarjev -a -o prid.

Na koncu je vendarle zmagala Švicarjeva ponudba

(< Švicar)

{O} **moški:** EDNINA: im. Švicarjev, rod. Švicarjevega, daj. Švicarjevemu, tož. Švicarjev (živostno Švicarjevega), mest. pri Švicarjevem, or. s Švicarjevim; DVOJINA: im. Švicarjeva, rod. Švicarjevih, daj. Švicarjevima, tož. Švicarjeva, mest. pri Švicarjevih, or. s Švicarjevima; MNOŽINA: im. Švicarjevi, rod. Švicarjevih, daj. Švicarjevim, tož. Švicarjeve, mest. pri Švicarjevih, or. s Švicarjevimi

ženski: EDNINA: im. Švicarjeva, rod. Švicarjeve, daj. Švicarjevi, tož. Švicarjevo, mest. pri Švicarjevi, or. s Švicarjevo; DVOJINA: im. Švicarjevi, rod. Švicarjevih, daj. Švicarjevima, tož. Švicarjevi, mest. pri Švicarjevih, or. s Švicarjevima; MNOŽINA: im. Švicarjeve, rod. Švicarjevih, daj. Švicarjevim, tož. Švicarjeve, mest. pri Švicarjevih, or. s Švicarjevimi

srednji: EDNINA: im. Švicarjevo, rod. Švicarjevega, daj. Švicarjevemu, tož. Švicarjevo, mest. pri Švicarjevem, or. s Švicarjevim; DVOJINA: im. Švicarjevi, rod. Švicarjevih, daj. Švicarjevima, tož. Švicarjevi, mest. pri Švicarjevih, or. s Švicarjevima; MNOŽINA: im. Švicarjeva, rod. Švicarjevih, daj. Švicarjevim, tož. Švicarjeva, mest. pri Švicarjevih, or. s Švicarjevimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Afganistančev
Albančev
Alžirčev
Andorčev
Angolčev

Antigovčev
Argentincev
Apačev
Armenčev
Avstralčev

Avstralčev
Avstrijčev
Azerbajdžančev
Azijčev
Bahamčev

<i>Bangladeševčev</i>	<i>Južnosudančev</i>	<i>Ruandčev</i>
<i>Barbudčev</i>	<i>Kamerunčev</i>	<i>Salomončev</i>
<i>Belgijčev</i>	<i>Katarčev</i>	<i>Salvadorčev</i>
<i>Bissaučev</i>	<i>Kazahstančev</i>	<i>Samoančev in Samojčev</i>
<i>Bocvančev</i>	<i>Kenijčev</i>	<i>Sanmarinčev</i>
<i>Bolivijčev</i>	<i>Kirgizistančev</i>	<i>Saudčev in Saudijčev</i>
<i>Bosančev</i>	<i>Kiribatijčev</i>	<i>Sejšelčev</i>
<i>Brazilčev</i>	<i>Kitajčev</i>	<i>Senegalčev</i>
<i>Britančev</i>	<i>Kolumbijčev</i>	<i>Severnokorejčev</i>
<i>Brunejčev</i>	<i>Kosovčev</i>	<i>Sierraleončev</i>
<i>Burkinčev</i>	<i>Kubančev</i>	<i>Singapurčev</i>
<i>Burundijčev</i>	<i>Latvijčev</i>	<i>Sirčev in Sirijčev</i>
<i>Butančev</i>	<i>Lesotčev</i>	<i>Slonokoščenoobalčev in</i>
<i>Čadovčev</i>	<i>Libanončev</i>	<i>Slonokoščencčev</i>
<i>Čilenčev</i>	<i>Liberijčev</i>	<i>Slovenčev</i>
<i>Črnogorčev</i>	<i>Lihtenštajnčev</i>	<i>Somalčev in Somalijčev</i>
<i>Dalmatinčev</i>	<i>Litovčev</i>	<i>Sudančev</i>
<i>Dančev</i>	<i>Madagaskarčev</i>	<i>Surinamčev</i>
<i>Dominikančev</i>	<i>Makedončev</i>	<i>Svazijčev</i>
<i>Ekvadorčev</i>	<i>Malavijčev</i>	<i>Svetolucijčev</i>
<i>Ekvatorialnogvinejčev</i>	<i>Maldivijčev in Maldivčev</i>	<i>Špančev</i>
<i>Eritrejčev</i>	<i>Malezijčev</i>	<i>Švicarjev</i>
<i>Estončev</i>	<i>Malijčev</i>	<i>Tadžikistančev</i>
<i>Etiopijčev in Etiopčev</i>	<i>Marshallovčev</i>	<i>Tajčev</i>
<i>Evrazijčev</i>	<i>Mavretančev</i>	<i>Tajvančev</i>
<i>Evropejčev</i>	<i>Mikronezijčev</i>	<i>Tanzanijčev</i>
<i>Fidžijčev</i>	<i>Mjanmarčev</i>	<i>Tobagovčev</i>
<i>Filipinčev</i>	<i>Moldavijčev in Moldavčev</i>	<i>Togovčev</i>
<i>Finčev</i>	<i>Mongolčev</i>	<i>Tongovčev</i>
<i>Gabončev</i>	<i>Mohikančev</i>	<i>Tunizijčev</i>
<i>Gambijčev</i>	<i>Namibijčev</i>	<i>Turkmenčev</i>
<i>Gančev</i>	<i>Nemčev</i>	<i>Turkmenistančev</i>
<i>Gruzijčev in Gruzinčev</i>	<i>Nepalčev</i>	<i>Tuvalučev</i>
<i>Gvajančev</i>	<i>Nigerijčev</i>	<i>Ukrajinčev</i>
<i>Gvatemalčev</i>	<i>Nigrčev</i>	<i>Urugvajčev</i>
<i>Gvinejčev</i>	<i>Nikaragovčev</i>	<i>Uzbekistančev</i>
<i>Haitijčev</i>	<i>Nizozemčev</i>	<i>Vanuatujčev</i>
<i>Hercegovčev</i>	<i>Novogvinejčev</i>	<i>Vatikančev</i>
<i>Indijčev</i>	<i>Novozelandčev</i>	<i>Venezuelčev</i>
<i>Indonezijčev</i>	<i>Oceanijčev</i>	<i>Vietnamčev</i>
<i>Irančev</i>	<i>Omančev</i>	<i>Vzhodnokongovčev</i>
<i>Irčev</i>	<i>Pakistančev</i>	<i>Vzhodnotimorčev</i>
<i>Islandčev</i>	<i>Palestinčev</i>	<i>Zahodnokongovčev</i>
<i>Izraelčev</i>	<i>Panamčev</i>	<i>Zahodnosaharčev</i>
<i>Japončev</i>	<i>Papuančev</i>	<i>Zambijčev</i>
<i>Jemenčev</i>	<i>Paragvajčev</i>	<i>Zimbabvejčev</i>
<i>Jordančev</i>	<i>Perujčev</i>	
<i>Južnokorejčev</i>	<i>Portugalčev</i>	

Svojlni pridevniki (iz priimkov s predimki)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **40** svojlnih pridevnikov iz priimkov s predimki in je bil narejen na podlagi problemskega sklopa »Imena s predimki«.

NOVOSTI:

Svojlni pridevniki iz imen s predimki so v nasprotju s SP 2001 uvrščeni v samostojna gesla. Pri redigiranju smo sledili rabi in v gradivu neizkazane oblike iz SP 2001 (*Ortegaygassetov, Baudouindecourtenayjev*) nadomestili z izkazanimi (*Gassetov, Baudouinov / de Courtenayjev*).

Slovarski sestavek sklone podatke o izhodiščni obliki, kar je za uporabnika pomembno zlasti pri večdelnih priimkih s predimki, pri katerih je pridevniška oblika izpeljana le iz enega dela (*d'Estaingov < Giscard d'Estaing*).

Vse iztočnice so opremljene z onaglašenimi pregibnimi vzorci v vseh spolih in številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

Normativno je ovrednotenje dvojničnih paradigmatških možnosti.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 115.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Velika in mala začetnica](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

Baudouinov -a -o [bodʉênov-] prid.

[Baudouinov slovar rezijanščine](#)

(< **Baudouin de Courtenay**)

{O} **moški**: EDNINA: im. Baudouinov, rod. Baudouinovega, daj. Baudouinovemu, tož. Baudouinov (živostno Baudouinovega), mest. pri Baudouinovem, or. z Baudouinovim; DVOJINA: im. Baudouinova, rod. Baudouinovich, daj. Baudouinovima, tož. Baudouinova, mest. pri Baudouinovich, or. z Baudouinovima; MNOŽINA: im. Baudouinovi, rod. Baudouinovich, daj. Baudouinovim, tož. Baudouinove, mest. pri Baudouinovich, or. z Baudouinovimi

ženski: EDNINA: im. Baudouinova, rod. Baudouinove, daj. Baudouinovi, tož. Baudouinovo, mest. pri Baudouinovi, or. z Baudouinovo; DVOJINA: im. Baudouinovi, rod. Baudouinovich, daj. Baudouinovima, tož. Baudouinovi, mest. pri Baudouinovich, or. z Baudouinovima; MNOŽINA: im. Baudouinove, rod. Baudouinovich, daj. Baudouinovim, tož. Baudouinove, mest. pri Baudouinovich, or. z Baudouinovimi

srednji: EDNINA: im. Baudouinovo, rod. Baudouinovega, daj. Baudouinovemu, tož. Baudouinovo, mest. pri Baudouinovem, or. z Baudouinovim; DVOJINA: im. Baudouinovi, rod. Baudouinovich, daj. Baudouinovima, tož. Baudouinovi, mest. pri Baudouinovich, or. z Baudouinovima; MNOŽINA: im. Baudouinova, rod. Baudouinovich, daj. Baudouinovim, tož. Baudouinova, mest. pri Baudouinovich, or. z Baudouinovimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki

d'Estaingov -a -o [destênov-] prid.

Za Francijo je bil najbolj sprejemljiv d'Estaingov predlog evropske ustave

(< **Giscard d'Estaing**)

{O} **moški:** EDNINA: im. d'Estaingov, rod. d'Estaingovega, daj. d'Estaingovemu, tož. d'Estaingov (živostno d'Estaingovega), mest. pri d'Estaingovem, or. z d'Estaingovim; DVOJINA: im. d'Estaingova, rod. d'Estaingovih, daj. d'Estaingovima, tož. d'Estaingova, mest. pri d'Estaingovih, or. z d'Estaingovima; MNOŽINA: im. d'Estaingovi, rod. d'Estaingovih, daj. d'Estaingovim, tož. d'Estaingove, mest. pri d'Estaingovih, or. z d'Estaingovimi

ženski: EDNINA: im. d'Estaingova, rod. d'Estaingove, daj. d'Estaingovi, tož. d'Estaingovo, mest. pri d'Estaingovi, or. z d'Estaingovo; DVOJINA: im. d'Estaingovi, rod. d'Estaingovih, daj. d'Estaingovima, tož. d'Estaingovi, mest. pri d'Estaingovih, or. z d'Estaingovima; MNOŽINA: im. d'Estaingove, rod. d'Estaingovih, daj. d'Estaingovim, tož. d'Estaingove, mest. pri d'Estaingovih, or. z d'Estaingovimi

srednji: EDNINA: im. d'Estaingovo, rod. d'Estaingovega, daj. d'Estaingovemu, tož. d'Estaingovo, mest. pri d'Estaingovem, or. z d'Estaingovim; DVOJINA: im. d'Estaingovi, rod. d'Estaingovih, daj. d'Estaingovima, tož. d'Estaingovi, mest. pri d'Estaingovih, or. z d'Estaingovima; MNOŽINA: im. d'Estaingova, rod. d'Estaingovih, daj. d'Estaingovim, tož. d'Estaingova, mest. pri d'Estaingovih, or. z d'Estaingovimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki

de Courtenayjev ~ -a ~ -o [də kurtənêjev-] prid.

De Courtenayjeva zapuščina se nahaja v arhivih Ruske akademije znanosti v Sankt Peterburgu; Razmišljanja o uporabni lingvistiki sodijo v de Courtenayjevo zadnje ustvarjalno obdobje

(< **Baudouin de Courtenay**)

{O} **moški:** EDNINA: im. de Courtenayjev, rod. de Courtenayjevega, daj. de Courtenayjevemu, tož. de Courtenayjev (živostno de Courtenayjevega), mest. pri de Courtenayjevem, or. z de Courtenayjevim; DVOJINA: im. de Courtenayjeva, rod. de Courtenayjevih, daj. de Courtenayjevima, tož. de Courtenayjeva, mest. pri de Courtenayjevih, or. z de Courtenayjevima; MNOŽINA: im. de Courtenayjevi, rod. de Courtenayjevih, daj. de Courtenayjevim, tož. de Courtenayjeve, mest. pri de Courtenayjevih, or. z de Courtenayjevimi

ženski: EDNINA: im. de Courtenayjeva, rod. de Courtenayjeve, daj. de Courtenayjevi, tož. de Courtenayjevo, mest. pri de Courtenayjevi, or. z de Courtenayjevo; DVOJINA: im. de Courtenayjevi, rod. de Courtenayjevih, daj. de Courtenayjevima, tož. de Courtenayjevi, mest. pri de Courtenayjevih, or. z de Courtenayjevima; MNOŽINA: im. de Courtenayjeve, rod. de Courtenayjevih, daj. de Courtenayjevim, tož. de Courtenayjeve, mest. pri de Courtenayjevih, or. z de Courtenayjevimi

srednji: EDNINA: im. de Courtenayjevo, rod. de Courtenayjevega, daj. de Courtenayjevemu, tož. de Courtenayjevo, mest. pri de Courtenayjevem, or. z de Courtenayjevim; DVOJINA: im. de Courtenayjevi, rod. de Courtenayjevih, daj. de Courtenayjevima, tož. de Courtenayjevi, mest. pri

de Courtenayjevih, or. z de Courtenayjevima; MNOŽINA: im. de Courtenayjeva, rod. de Courtenayjevih, daj. de Courtenayjevim, tož. de Courtenayjeva, mest. pri de Courtenayjevih, or. z de Courtenayjevimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki

Gassetov -a -o [gasétov-] prid.

Če želite razumeti elitizem, preberite Gassetov »Upor množic«; Liberalizem Gassetovega kova se noče omadeževati z materialnim privilegijem

(< **Gasset**)

{O} **moški:** EDNINA: im. Gassetov, rod. Gassetovega, daj. Gassetovemu, tož. Gassetov (živostno Gassetovega), mest. pri Gassetovem, or. z Gassetovim; DVOJINA: im. Gassetova, rod. Gassetovih, daj. Gassetovima, tož. Gassetova, mest. pri Gassetovih, or. z Gassetovima; MNOŽINA: im. Gassetovi, rod. Gassetovih, daj. Gassetovim, tož. Gassetove, mest. pri Gassetovih, or. z Gassetovimi

ženski: EDNINA: im. Gassetova, rod. Gassetove, daj. Gassetovi, tož. Gassetovo, mest. pri Gassetovi, or. z Gassetovo; DVOJINA: im. Gassetovi, rod. Gassetovih, daj. Gassetovima, tož. Gassetovi, mest. pri Gassetovih, or. z Gassetovima; MNOŽINA: im. Gassetove, rod. Gassetovih, daj. Gassetovim, tož. Gassetove, mest. pri Gassetovih, or. z Gassetovimi

srednji: EDNINA: im. Gassetovo, rod. Gassetovega, daj. Gassetovemu, tož. Gassetovo, mest. pri Gassetovem, or. z Gassetovim; DVOJINA: im. Gassetovi, rod. Gassetovih, daj. Gassetovima, tož. Gassetovi, mest. pri Gassetovih, or. z Gassetovima; MNOŽINA: im. Gassetova, rod. Gassetovih, daj. Gassetovim, tož. Gassetova, mest. pri Gassetovih, or. z Gassetovimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

al Haitamov
Asadov in al Asadov
Baudouinov
Beethovnov
Calderónov
D'Annunzirov in D'Annunziev
d'Estaingov
d'Indyjev
da Vincijev
De Amicisov
de Courtenayjev
de Gaullov
de la Vegov
de Palmov

De Palmov
de Souzov
De Souzov
Dos Passosov
dos Santosov
El Grecov
Gassetov
Goethejev
Hitomarov
Humboldtov
La Fayettev
La Fontainov
MacDowllov
McDonaldov

Metternichov
O'Connorjev
Prévostov
Richelieujev
Saint-Exupéryjev
St. Johnov
Van Allenov
van Dyckov
van Goghov
Vignyjev
von Grünigenov
Weizsäckerjev

Svojlni pridevniki (iz priimkov)

GESLOVNIK:

Geslovnik obsega **335** svojlnih pridevnikov iz priimkov, vključenih v sklop »Lastna imena, priimki«.

V slovar so vključeni pridevniki, katerih tvorba se ob pregledu rabe v besedilnih korpusih, Jezikovni svetovalnici Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU in drugih virih izkazuje kot problematična, saj ob pretvorbi priimka v svojlni pridevnik pride do:

- (1) preglasa (*Bajčev*);
- (2) pogovorne podaljšave osnove s *t* (*Jenko*);
- (3) izpusta neobstojnega polglasnika (*Erjavčev*);
- (4) uporabe ženskega pridevniškega obrazila (*Fajdiga*).

Kasneje je bil nabor dopolnjen s priimki, ki predstavljajo podstavo pridevnikom v različnih stalnih besednih zvezah (*Diesel > Dieslov motor*).

V letu 2019 so bili v problemski sklop dodani svojlni pridevniki iz imen, ki se pojavljajo v umetniških imenih, npr. *Andy Warhol > Warholov*. Podobno kot pri slovenskih imenih je uslovarjenje svojlnega pridevnika narekovalo problematičnost zaradi:

- (1) podaljšave z *j* (*Astairov in Astairjev*);
- (2) večbesednih imen iz azijskih jezikov (*Mao Cetungov*);
- (3) nepravilne uporabe ženskega pridevniškega obrazila (*Guevarov*);
- (4) nekdanj normativno odsvetovanih oblik priimkov na končni *-a* ob ženskih imenih (*Kobilčin, Stupičin*).

NOVOSTI:

Uslovarjenje teh imen je predstavljalo gradivsko osnovo pri pripravi novega poglavja pravopisnih pravil z naslovom »Slovnični oris za pravopis«, ki je v letu 2019 v usklajevalni fazi. Pripravljena je bila tudi anketa, ki bo pomagala pri dokončni redakciji. Dostopna je na spletnem naslovu [spletišča Pravopisne komisije pri SAZU in ZRC SAZU](#).

Slovarski sestavek se zaključuje s podatkom o izhodiščni (netvorjeni) besedi, iz katere je izpeljan svojlni pridevnik, kar je za uporabnika pomembno zlasti pri imenih z neobstojnimi polglasniki (*Bajčev < Bajc, Bajec*).

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci v vseh spolih in številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 956.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Velika in mala začetnica](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

Astairov -a -o in **Astairjev** -a -o [astêrov- in astêrjev-] prid.

Astairov/Astairjev stil

(< **Astaire**)

{O} **moški**: EDNINA: im. Astairov in Astairjev, rod. Astairovega in Astairjevega, daj. Astairovemu in Astairjevemu, tož. Astairov in Astairjev (živostno Astairovega in Astairjevega), mest. pri Astairovem in pri Astairjevem, or. z Astairovim in z Astairjevim; DVOJINA: im. Astairova in Astairjeva, rod. Astairovih in Astairjevih, daj. Astairovima in Astairjevima, tož. Astairova in Astairjeva, mest. pri Astairovih in pri Astairjevih, or. z Astairovima in z Astairjevima; MNOŽINA: im. Astairovi in Astairjevi, rod. Astairovih in Astairjevih, daj. Astairovim in Astairjevim, tož. Astairove in Astairjeve, mest. pri Astairovih in pri Astairjevih, or. z Astairovimi in z Astairjevimi

ženski: EDNINA: im. Astairova in Astairjeva, rod. Astairove in Astairjeve, daj. Astairovi in Astairjevi, tož. Astairovo in Astairjevo, mest. pri Astairovi in pri Astairjevi, or. z Astairovo in z Astairjevo; DVOJINA: im. Astairovi in Astairjevi, rod. Astairovih in Astairjevih, daj. Astairovima in Astairjevima, tož. Astairovi in Astairjevi, mest. pri Astairovih in pri Astairjevih, or. z Astairovima in z Astairjevima; MNOŽINA: im. Astairove in Astairjeve, rod. Astairovih in Astairjevih, daj. Astairovim in Astairjevim, tož. Astairove in Astairjeve, mest. pri Astairovih in pri Astairjevih, or. z Astairovimi in z Astairjevimi

srednji: EDNINA: im. Astairovo in Astairjevo, rod. Astairovega in Astairjevega, daj. Astairovemu in Astairjevemu, tož. Astairovo in Astairjevo, mest. pri Astairovem in pri Astairjevem, or. z Astairovim in z Astairjevim; DVOJINA: im. Astairovi in Astairjevi, rod. Astairovih in Astairjevih, daj. Astairovima in Astairjevima, tož. Astairovi in Astairjevi, mest. pri Astairovih in pri Astairjevih, or. z Astairovima in z Astairjevima; MNOŽINA: im. Astairova in Astairjeva, rod. Astairovih in Astairjevih, daj. Astairovim in Astairjevim, tož. Astairova in Astairjeva, mest. pri Astairovih in pri Astairjevih, or. z Astairovimi in z Astairjevimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki; svojilni pridevniki

Dieslov -a -o [dízlov-] prid.

Dieslova ura z lamelnim zaslonom; Dieslov/dizlov motor |motor z notranjim izgorevanjem|: Z industrijsko revolucijo 19. stoletja sta električna in Dieslov/dizlov motor človeštvu korenito spremenili življenje; prim. **dizlov**, **dizel**

(< **Diesel**)

{O} **moški**: EDNINA: im. Dieslov, rod. Dieslovega, daj. Dieslovemu, tož. Dieslov (živostno Dieslovega), mest. pri Dieslovem, or. z Dieslovim; DVOJINA: im. Dieslova, rod. Dieslovih, daj. Dieslovima, tož. Dieslova, mest. pri Dieslovih, or. z Dieslovima; MNOŽINA: im. Dieslovi, rod. Dieslovih, daj. Dieslovim, tož. Dieslove, mest. pri Dieslovih, or. z Dieslovimi

ženski: EDNINA: im. Dieslova, rod. Dieslove, daj. Dieslovi, tož. Dieslovo, mest. pri Dieslovi, or. z Dieslovo; DVOJINA: im. Dieslovi, rod. Dieslovih, daj. Dieslovima, tož. Dieslovi, mest. pri Dieslovih, or. z Dieslovima; MNOŽINA: im. Dieslove, rod. Dieslovih, daj. Dieslovim, tož. Dieslove, mest. pri Dieslovih, or. z Dieslovimi

srednji: EDNINA: im. Dieslovo, rod. Dieslovega, daj. Dieslovemu, tož. Dieslovo, mest. pri Dieslovem, or. z Dieslovim; DVOJINA: im. Dieslovi, rod. Dieslovih, daj. Dieslovima, tož.

Dieslovi, mest. pri Dieslovih, or. z Dieslovima; MNOŽINA: im. Dieslova, rod. Dieslovih, daj. Dieslovim, tož. Dieslova, mest. pri Dieslovih, or. z Dieslovimi

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: izlastnoimenski pridevniki na -ov/-ev ali -in v SBZ; svojilni pridevniki

Kobilčin -a -o prid.

Precej podatkov izvemo iz dnevnikov Kobilčine slikarske kolegice iz Münchna

(< **Kobilca**)

{O} **moški:** EDNINA: im. Kobilčin, rod. Kobilčinega, daj. Kobilčinemu, tož. Kobilčin (živostno Kobilčinega), mest. pri Kobilčinem, or. s Kobilčinim; DVOJINA: im. Kobilčina, rod. Kobilčinih, daj. Kobilčinima, tož. Kobilčina, mest. pri Kobilčinih, or. s Kobilčinima; MNOŽINA: im. Kobilčini, rod. Kobilčinih, daj. Kobilčinim, tož. Kobilčine, mest. pri Kobilčinih, or. s Kobilčinimi

ženski: EDNINA: im. Kobilčina, rod. Kobilčine, daj. Kobilčini, tož. Kobilčino, mest. pri Kobilčini, or. s Kobilčino; DVOJINA: im. Kobilčini, rod. Kobilčinih, daj. Kobilčinima, tož. Kobilčini, mest. pri Kobilčinih, or. s Kobilčinima; MNOŽINA: im. Kobilčine, rod. Kobilčinih, daj. Kobilčinim, tož. Kobilčine, mest. pri Kobilčinih, or. s Kobilčinimi

srednji: EDNINA: im. Kobilčino, rod. Kobilčinega, daj. Kobilčinemu, tož. Kobilčino, mest. pri Kobilčinem, or. s Kobilčinim; DVOJINA: im. Kobilčini, rod. Kobilčinih, daj. Kobilčinima, tož. Kobilčini, mest. pri Kobilčinih, or. s Kobilčinima; MNOŽINA: im. Kobilčina, rod. Kobilčinih, daj. Kobilčinim, tož. Kobilčina, mest. pri Kobilčinih, or. s Kobilčinimi

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki

Máo Cetúngov ~ -a ~ -o prid.

obisk Mao Cetungovega mavzoleja

(< **Mao Cetung**)

{O} **moški:** EDNINA: im. Máo Cetúngov, rod. Máo Cetúngovega, daj. Máo Cetúngovemu, tož. Máo Cetúngov (živostno Máo Cetúngovega), mest. pri Máo Cetúngovem, or. z Máo Cetúngovim; DVOJINA: im. Máo Cetúngova, rod. Máo Cetúngovih, daj. Máo Cetúngovima, tož. Máo Cetúngova, mest. pri Máo Cetúngovih, or. z Máo Cetúngovima; MNOŽINA: im. Máo Cetúngovi, rod. Máo Cetúngovih, daj. Máo Cetúngovim, tož. Máo Cetúngove, mest. pri Máo Cetúngovih, or. z Máo Cetúngovimi

ženski: EDNINA: im. Máo Cetúngova, rod. Máo Cetúngove, daj. Máo Cetúngovi, tož. Máo Cetúngovo, mest. pri Máo Cetúngovi, or. z Máo Cetúngovo; DVOJINA: im. Máo Cetúngovi, rod. Máo Cetúngovih, daj. Máo Cetúngovima, tož. Máo Cetúngovi, mest. pri Máo Cetúngovih, or. z Máo Cetúngovima; MNOŽINA: im. Máo Cetúngove, rod. Máo Cetúngovih, daj. Máo Cetúngovim, tož. Máo Cetúngove, mest. pri Máo Cetúngovih, or. z Máo Cetúngovimi

srednji: EDNINA: im. Máo Cetúngovo, rod. Máo Cetúngovega, daj. Máo Cetúngovemu, tož. Máo Cetúngovo, mest. pri Máo Cetúngovem, or. z Máo Cetúngovim; DVOJINA: im. Máo Cetúngovi, rod. Máo Cetúngovih, daj. Máo Cetúngovima, tož. Máo Cetúngovi, mest. pri Máo Cetúngovih, or. z Máo Cetúngovima; MNOŽINA: im. Máo Cetúngova, rod. Máo Cetúngovih, daj. Máo Cetúngovim, tož. Máo Cetúngova, mest. pri Máo Cetúngovih, or. z Máo Cetúngovimi

STATUS: predlog

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

<i>Abbejev</i>	<i>Cankarjev</i>	<i>Gorkijev</i>
<i>Abelov</i>	<i>Cassinijev</i>	<i>Grahamov</i>
<i>Addisonov</i>	<i>Celzijev</i>	<i>Grangerjev</i>
<i>Albertijev</i>	<i>Cerarjev</i>	<i>Gregoričev</i>
<i>Alberti-Žnideršičev</i>	<i>Cervantesov</i>	<i>Grumov</i>
<i>Aljažev</i>	<i>Chanelov</i>	<i>Guevarov</i>
<i>Alzheimerjev</i>	<i>Chavezov</i>	<i>Hafnerjev</i>
<i>Ambrožičev</i>	<i>Cockerjev</i>	<i>Halleyjev</i>
<i>Amperov in Amperjev</i>	<i>Collodijev</i>	<i>Heglov</i>
<i>Andersenov</i>	<i>Cooperjev</i>	<i>Heideggerjev</i>
<i>Apgarjev</i>	<i>Coulombov</i>	<i>Herschlov</i>
<i>Arharjev</i>	<i>Crohnov</i>	<i>Higgsov</i>
<i>Artaudov in Artaudev</i>	<i>Cvetkov</i>	<i>Hitlerjev</i>
<i>Aspergerjev</i>	<i>Černetov</i>	<i>Hočevarjev</i>
<i>Astairov</i>	<i>Čušev</i>	<i>Hodžičev</i>
<i>Atkinsonov</i>	<i>Dajnkov</i>	<i>Holidayev</i>
<i>Atkinsov</i>	<i>Darwinov</i>	<i>Hondov</i>
<i>Avogadrov</i>	<i>Davisov</i>	<i>Hookov</i>
<i>Babičev</i>	<i>Dayev</i>	<i>Hribarjev</i>
<i>Badjurov</i>	<i>Demšarjev</i>	<i>Hubblov</i>
<i>Bajčev</i>	<i>Deneuvov</i>	<i>Humarjev</i>
<i>Balintov</i>	<i>Derridajev</i>	<i>Iličev</i>
<i>Barillov</i>	<i>Dieslov</i>	<i>Ivančičev</i>
<i>Bartolov</i>	<i>Dolenčev</i>	<i>Janežičev</i>
<i>Basedowov</i>	<i>Dolinarjev</i>	<i>Jansenov</i>
<i>Baumannov</i>	<i>Dopplerjev</i>	<i>Jarčev</i>
<i>Beaufortov in Beaufortev</i>	<i>Downov</i>	<i>Jazbečev</i>
<i>Bernoullijev</i>	<i>Einsteinov</i>	<i>Jenkov</i>
<i>Bessemerjev</i>	<i>Erjavčev</i>	<i>Jeričev</i>
<i>Betettov</i>	<i>Fahrenheitov</i>	<i>Joulov</i>
<i>Bethejev</i>	<i>Fajdigov</i>	<i>Jovanovičev</i>
<i>Bethe-Weizsackerjev</i>	<i>Faradayev</i>	<i>Jungov</i>
<i>Bevčev</i>	<i>Fassbinderjev</i>	<i>Jurčičev</i>
<i>Blagajev</i>	<i>Feuerbachov</i>	<i>Kalvinov</i>
<i>Blažičev</i>	<i>Fibonaccičev</i>	<i>Kantov</i>
<i>Bloudkov</i>	<i>Filipičev</i>	<i>Kaplanov</i>
<i>Bogatajev</i>	<i>Fleischmannov</i>	<i>Kasteličev</i>
<i>Boltzmannov</i>	<i>Freudov</i>	<i>Kaučičev</i>
<i>Bonapartejev</i>	<i>Gajškov</i>	<i>Kavčičev</i>
<i>Boolov</i>	<i>Garbov</i>	<i>Keglov</i>
<i>Borštnikov</i>	<i>Gardnerjev</i>	<i>Kelvinov</i>
<i>Boylov</i>	<i>Geigerjev</i>	<i>Keplerjev</i>
<i>Božičev</i>	<i>Gerbčev</i>	<i>Klemenčičev</i>
<i>Braillov in Braillev</i>	<i>Gerbičev</i>	<i>Knafelčev</i>
<i>Braunov</i>	<i>Godčev</i>	<i>Knausov</i>
<i>Bregarjev</i>	<i>Goethejev</i>	<i>Kneippov</i>
<i>Briggsov</i>	<i>Golgijev</i>	<i>Kobilčin</i>
<i>Buchnerjev</i>	<i>Goncourtov in Goncourtev</i>	<i>Kočevarjev</i>
<i>Bukovčev</i>	<i>Gorenčev</i>	<i>Kocjančičev</i>
<i>Calvinov</i>	<i>Govrupov</i>	<i>Kodričev</i>

<i>Kokaljev</i>	<i>Mozartov</i>	<i>Simoničev</i>
<i>Kolaričev</i>	<i>Müllerjev</i>	<i>Sitarjev</i>
<i>Kolarjev</i>	<i>Murkov</i>	<i>Sjögrenov</i>
<i>Kolenčev</i>	<i>Nemčev</i>	<i>Slomškov</i>
<i>Konfucijev</i>	<i>Neperjev</i>	<i>Smrekarjev</i>
<i>Kopernikov</i>	<i>Newtonov</i>	<i>Sovretov</i>
<i>Koračev</i>	<i>Nietzschejev</i>	<i>Stanleyjev</i>
<i>Koroščev</i>	<i>Nikoličev</i>	<i>Starrov</i>
<i>Kosijev</i>	<i>Nobelov</i>	<i>Steletov</i>
<i>Koširjev</i>	<i>Oginov</i>	<i>Stoparjev</i>
<i>Kovačev</i>	<i>Ohmov</i>	<i>Stritarjev</i>
<i>Kovačevičev</i>	<i>Ottov</i>	<i>Stupičev</i>
<i>Kovačićev</i>	<i>Papinov</i>	<i>Stupičin</i>
<i>Koželj</i>	<i>Parkinsonov</i>	<i>Šeligov</i>
<i>Kozinov</i>	<i>Pascalov</i>	<i>Šinkovčev</i>
<i>Krajnčev</i>	<i>Pavličev</i>	<i>Škerjančev</i>
<i>Kraljev</i>	<i>Pavlov</i>	<i>Škodov</i>
<i>Kramarjev</i>	<i>Peltonov</i>	<i>Škofov</i>
<i>Krambergerjev</i>	<i>Perkov</i>	<i>Štrukljev</i>
<i>Kranjčev</i>	<i>Petofijev</i>	<i>Šuštarjev</i>
<i>Krivčev</i>	<i>Petričev</i>	<i>Tavčarjev</i>
<i>Krivičev</i>	<i>Petrijev</i>	<i>Teslov</i>
<i>Krugerjev</i>	<i>Petrovičev</i>	<i>Thomasov</i>
<i>Kuharjev</i>	<i>Petrovičev</i>	<i>Tollensov</i>
<i>Kumrov</i>	<i>Pintaričev</i>	<i>Tolstojev</i>
<i>Lavričev</i>	<i>Pintarjev</i>	<i>Tomažičev</i>
<i>Lazarjev</i>	<i>Pirčev</i>	<i>Tomšičev</i>
<i>Lebarjev</i>	<i>Plečnikov</i>	<i>Trčkov</i>
<i>Leejev</i>	<i>Podgorškov</i>	<i>Turnerjev</i>
<i>Leskovarjev</i>	<i>Pogačarjev</i>	<i>Tyndallov</i>
<i>Levstikov</i>	<i>Popovičev</i>	<i>Uršičev</i>
<i>Likarjev</i>	<i>Potemkinov</i>	<i>Valvasorjev</i>
<i>Logarjev</i>	<i>Potjomkinov</i>	<i>Vegov</i>
<i>Ludolfov</i>	<i>Potterjev</i>	<i>Vidičev</i>
<i>Machiavellijev</i>	<i>Povšetov</i>	<i>Vidmarjev</i>
<i>Magirusov</i>	<i>Pradov</i>	<i>Vidovičev</i>
<i>Mahničev</i>	<i>Preglov</i>	<i>Vodnikov</i>
<i>Mao Cetungov</i>	<i>Pretnarjev</i>	<i>Vodopivčev</i>
<i>Markovičev</i>	<i>Primožičev</i>	<i>Volkov</i>
<i>Markovičev</i>	<i>Priolov</i>	<i>Voltov</i>
<i>Marxov</i>	<i>Pritzkerjev</i>	<i>Vovkov</i>
<i>Matkov</i>	<i>Pulitzerjev</i>	<i>Wanklov</i>
<i>Mavričev</i>	<i>Ribičev</i>	<i>Wassermannov</i>
<i>Maxwellov</i>	<i>Richterjev</i>	<i>Wattov</i>
<i>Megličev</i>	<i>Rožančev</i>	<i>Waynov</i>
<i>Mendlov</i>	<i>Rožičev</i>	<i>Webrov</i>
<i>Mercallijev</i>	<i>Rubikov</i>	<i>Weizsäckerjev</i>
<i>Metelkov</i>	<i>Rutarjev</i>	<i>Wertheimov</i>
<i>Michelinov</i>	<i>Sacherjev</i>	<i>Wonderjev</i>
<i>Miheličev</i>	<i>Saint Laurentov</i>	<i>Zadravčev</i>
<i>Miklavčičev</i>	<i>Saksidov</i>	<i>Zajčev</i>
<i>Mlakarjev</i>	<i>Sardenkov</i>	<i>Zakrajškov</i>
<i>Mlinaričev</i>	<i>Savičev</i>	<i>Zalarjev</i>
<i>Mlinarjev</i>	<i>Schwannov</i>	<i>Zalokarjev</i>
<i>Mohoričev</i>	<i>Scopolijev</i>	<i>Zemljičev</i>
<i>Mohrov</i>	<i>Selassiejev</i>	<i>Zidarjev</i>
<i>Monroejev</i>	<i>Severjev</i>	<i>Zoisov</i>
<i>Montessorijev</i>	<i>Siemensov</i>	<i>Zorkov</i>
<i>Morsejev</i>	<i>Sievertov</i>	<i>Zupančev</i>

Zupančičev
Zverov
Žagarjev

Železnikov
Žibertov
Žižkov

Žnideršičev
Župančičev

Svojljni pridevniki (iz psevdonimov)

GESLOVNIK:

Geslovnik obsega 37 svojljnih pridevnikov iz enobesednih psevdonimov, skrivnih imen, umetniških imen ipd. in je nastal na osnovi nabora problemskega sklopa »Psevdonimi«.

V slovar so vključeni pridevniki, katerih tvorba se ob pregledu rabe v korpusu *Gigafida 2.0*, Jezikovni svetovalnici Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU in drugih virih izkazuje kot problematična, saj ob pretvorbi imena v svojljni pridevnik pride do:

- (1) preglasa (*Račev*);
- (2) pogovorne podaljšave osnove *s t* (*Đurov*);
- (3) obvezne podaljšave osnove *s t* (*Rifletov*);
- (4) izpusta neobstojnega polglasnika (*Plamnov*);
- (5) neustrezne uporabe ženskega pridevniškega obrazila (*Rozov*).

NOVOSTI:

Pri redigiranju nismo spreminjali ustaljene prakse in norme SP 2001.

Slovarski sestavek se zaključí s podatkom o izhodiščni (netvorjeni) besedi, iz katere je izpeljan svojljni pridevnik (*Rifletov* < *Rifle*).

Vse iztočnice so opremljene z onaglašenimi pregibnimi vzorci v vseh spolih in številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 956.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Velika in mala začetnica](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

Đurov -a -o [džúrov-] prid.

Đurov film

(< **Đuro**)

{O} **moški**: EDNINA: im. Đurov, rod. Đurovega, daj. Đurovemu, tož. Đurov (živostno Đurovega), mest. pri Đurovem, or. z Đurovim; DVOJINA: im. Đurova, rod. Đurovih, daj. Đurovima, tož. Đurova, mest. pri Đurovih, or. z Đurovima; MNOŽINA: im. Đurovi, rod. Đurovih, daj. Đurovim, tož. Đurove, mest. pri Đurovih, or. z Đurovimi

ženski: EDNINA: im. Đurova, rod. Đurove, daj. Đurovi, tož. Đurovo, mest. pri Đurovi, or. z Đurovo; DVOJINA: im. Đurovi, rod. Đurovih, daj. Đurovima, tož. Đurovi, mest. pri Đurovih, or. z Đurovima; MNOŽINA: im. Đurove, rod. Đurovih, daj. Đurovim, tož. Đurove, mest. pri Đurovih, or. z Đurovimi

srednji: EDNINA: im. Đurovo, rod. Đurovega, daj. Đurovemu, tož. Đurovo, mest. pri Đurovem, or. z Đurovim; DVOJINA: im. Đurovi, rod. Đurovih, daj. Đurovima, tož. Đurovi, mest. pri Đurovih, or.

z Đurovima; MNOŽINA: im. Đurova, rod. Đurovih, daj. Đurovim, tož. Đurova, mest. pri Đurovih, or. z Đurovimi

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki

Pávletov -a -o prid.

Pobudo za projekt je dala Pavletova hči

(< **Pavle**)

{O} **moški:** EDNINA: im. Pávletov, rod. Pávletovega, daj. Pávletovemu, tož. Pávletov (živostno Pávletovega), mest. pri Pávletovem, or. s Pávletovim; DVOJINA: im. Pávletova, rod. Pávletovih, daj. Pávletovima, tož. Pávletova, mest. pri Pávletovih, or. s Pávletovima; MNOŽINA: im. Pávletovi, rod. Pávletovih, daj. Pávletovim, tož. Pávletove, mest. pri Pávletovih, or. s Pávletovimi

ženski: EDNINA: im. Pávletova, rod. Pávletove, daj. Pávletovi, tož. Pávletovo, mest. pri Pávletovi, or. s Pávletovo; DVOJINA: im. Pávletovi, rod. Pávletovih, daj. Pávletovima, tož. Pávletovi, mest. pri Pávletovih, or. s Pávletovima; MNOŽINA: im. Pávletove, rod. Pávletovih, daj. Pávletovim, tož. Pávletove, mest. pri Pávletovih, or. s Pávletovimi

srednji: EDNINA: im. Pávletovo, rod. Pávletovega, daj. Pávletovemu, tož. Pávletovo, mest. pri Pávletovem, or. s Pávletovim; DVOJINA: im. Pávletovi, rod. Pávletovih, daj. Pávletovima, tož. Pávletovi, mest. pri Pávletovih, or. s Pávletovima; MNOŽINA: im. Pávletova, rod. Pávletovih, daj. Pávletovim, tož. Pávletova, mest. pri Pávletovih, or. s Pávletovimi

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki

Plámnov -a -o prid.

Plamnova poezija

(< **Plamen**)

{O} **moški:** EDNINA: im. Plámnov, rod. Plámnovega, daj. Plámnovemu, tož. Plámnov (živostno Plámnovega), mest. pri Plámnovem, or. s Plámnovim; DVOJINA: im. Plámnova, rod. Plámnovih, daj. Plámnovima, tož. Plámnova, mest. pri Plámnovih, or. s Plámnovima; MNOŽINA: im. Plámnovi, rod. Plámnovih, daj. Plámnovim, tož. Plámnove, mest. pri Plámnovih, or. s Plámnovimi

ženski: EDNINA: im. Plámnova, rod. Plámnove, daj. Plámnovi, tož. Plámnovo, mest. pri Plámnovi, or. s Plámnovo; DVOJINA: im. Plámnovi, rod. Plámnovih, daj. Plámnovima, tož. Plámnovi, mest. pri Plámnovih, or. s Plámnovima; MNOŽINA: im. Plámnove, rod. Plámnovih, daj. Plámnovim, tož. Plámnove, mest. pri Plámnovih, or. s Plámnovimi

srednji: EDNINA: im. Plámnovo, rod. Plámnovega, daj. Plámnovemu, tož. Plámnovo, mest. pri Plámnovem, or. s Plámnovim; DVOJINA: im. Plámnovi, rod. Plámnovih, daj. Plámnovima, tož. Plámnovi, mest. pri Plámnovih, or. s Plámnovima; MNOŽINA: im. Plámnova, rod. Plámnovih, daj. Plámnovim, tož. Plámnova, mest. pri Plámnovih, or. s Plámnovimi

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki

Ráček -a -o prid.

Ráčekva filmska vloga

(< **Rac**)

{O} **moški**: EDNINA: im. Ráček, rod. Ráčekvega, daj. Ráčekvemu, tož. Ráček (živostno Ráčekvega), mest. pri Ráčekvem, or. z Ráčekvim; DVOJINA: im. Ráčekva, rod. Ráčekvih, daj. Ráčekvima, tož. Ráčekva, mest. pri Ráčekvih, or. z Ráčekvima; MNOŽINA: im. Ráčekvi, rod. Ráčekvih, daj. Ráčekvim, tož. Ráčekve, mest. pri Ráčekvih, or. z Ráčekvimi

ženski: EDNINA: im. Ráčekva, rod. Ráčekve, daj. Ráčekvi, tož. Ráčekvo, mest. pri Ráčekvi, or. z Ráčekvo; DVOJINA: im. Ráčekvi, rod. Ráčekvih, daj. Ráčekvima, tož. Ráčekvi, mest. pri Ráčekvih, or. z Ráčekvima; MNOŽINA: im. Ráčekve, rod. Ráčekvih, daj. Ráčekvim, tož. Ráčekve, mest. pri Ráčekvih, or. z Ráčekvimi

srednji: EDNINA: im. Ráčekvo, rod. Ráčekvega, daj. Ráčekvemu, tož. Ráčekvo, mest. pri Ráčekvem, or. z Ráčekvim; DVOJINA: im. Ráčekvi, rod. Ráčekvih, daj. Ráčekvima, tož. Ráčekvi, mest. pri Ráčekvih, or. z Ráčekvima; MNOŽINA: im. Ráčekva, rod. Ráčekvih, daj. Ráčekvim, tož. Ráčekva, mest. pri Ráčekvih, or. z Ráčekvimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki

Rózov -a -o prid.

Rózova besedila

(< **Roza**)

{O} **moški**: EDNINA: im. Rózov, rod. Rózovega, daj. Rózovemu, tož. Rózov (živostno Rózovega), mest. pri Rózovem, or. z Rózovim; DVOJINA: im. Rózova, rod. Rózovih, daj. Rózovima, tož. Rózova, mest. pri Rózovih, or. z Rózovima; MNOŽINA: im. Rózovi, rod. Rózovih, daj. Rózovim, tož. Rózove, mest. pri Rózovih, or. z Rózovimi

ženski: EDNINA: im. Rózova, rod. Rózove, daj. Rózovi, tož. Rózovo, mest. pri Rózovi, or. z Rózovo; DVOJINA: im. Rózovi, rod. Rózovih, daj. Rózovima, tož. Rózovi, mest. pri Rózovih, or. z Rózovima; MNOŽINA: im. Rózove, rod. Rózovih, daj. Rózovim, tož. Rózove, mest. pri Rózovih, or. z Rózovimi

srednji: EDNINA: im. Rózovo, rod. Rózovega, daj. Rózovemu, tož. Rózovo, mest. pri Rózovem, or. z Rózovim; DVOJINA: im. Rózovi, rod. Rózovih, daj. Rózovima, tož. Rózovi, mest. pri Rózovih, or. z Rózovima; MNOŽINA: im. Rózova, rod. Rózovih, daj. Rózovim, tož. Rózova, mest. pri Rózovih, or. z Rózovimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Ahačev

Apollinairov in Apollinairjev

Barbarossov

Belačev
Benčev
Bowiejev
Chejev
Cimabuejev
Didijev
Donatellov
Đurov
El Grecov
Gojčev
Homeinijev

Jakijev
Ježkov
Kaligulov
Kočejev
Mahatmov
Molièrov in Molièrjev
Pavletov
Peléjev
Petruškov
Plamnov
Račev

Rifletov
Ronaldov
Rozov
Selassijev
Stalinov
Tintoretto
Titov
Totójev
Twiggyjin
Voltairev in Voltairjev
Zicojev

Svojilni pridevniki (iz stvarnih imen)

GESLOVNIK:

Geslovnik obsega 41 svojilnih pridevnikov iz stvarnih imen, nastal je na osnovi nabora problemskega sklopa »Stvarna imena«.

V slovar so vključeni pridevniki, katerih tvorba se ob pregledu rabe v besedilnih korpusih, Jezikovni svetovalnici Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU in drugih virih izkazuje kot problematična zaradi različnih razlogov:

- (1) enakozvočnost z imeni drugih spolov (*Škoda*, m |priimek| – *Škodov*; *Škoda*, ž |znamka| – *Škodin avtomobil*);
- (2) izkratičnega izvora, saj postane zadnji kratični samoglasnik tudi samoglasnik priponskega obrazila za izražanje svojine (*Natov*) ali se izgubi (*Irin*);
- (3) zaradi posebnih zvez, v katere vstopajo ti pridevniki (*Merkurjev*).

NOVOSTI:

Pri redigiranju sicer nismo spreminjali ustaljene prakse in norme SP 2001.

Slovarski sestavek se zaključí s podatkom o izhodiščni (netvorjeni) besedi, iz katere je izpeljan svojilni pridevnik (*Mercatorjev* < *Mercator*).

Vse iztočnice so opremljene z onaglašenimi pregibnimi vzorci v vseh spolih in številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Slovar

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Velika in mala začetnica](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

Merkúrjev -a -o prid.

|nanašajoč se na planet|: [kartografiranje sestave Merkurjevega površja](#); [Sonda Messenger je prva sonda, ki je uspešno vstopila v Merkurjevo orbito](#); |nanašajoč se na podjetje Merkur|: [Merkurjev trgovski center](#); [oživitev Merkurjevega poslovanja](#); [cena Merkurjevih delnic](#); |nanašajoč se na trgovino Merkur|: [V Merkurjevo ponudbo uvajajo nov oddelek dodatkov za dom](#); |nanašajoč se na rimskega boga trgovine|: [Merkurjev kip](#)

(< **Merkur**, **Merkur**, **Merkur**)

{O} **moški**: EDNINA: im. Merkúrjev, rod. Merkúrjevega, daj. Merkúrjevemu, tož. Merkúrjev (živostno Merkúrjevega), mest. pri Merkúrjevem, or. z Merkúrjevim; DVOJINA: im. Merkúrjeva, rod. Merkúrjevih, daj. Merkúrjevima, tož. Merkúrjeva, mest. pri Merkúrjevih, or. z Merkúrjevima; MNOŽINA: im. Merkúrjevi, rod. Merkúrjevih, daj. Merkúrjevim, tož. Merkúrjeve, mest. pri Merkúrjevih, or. z Merkúrjevimi

ženski: EDNINA: im. Merkúrjeva, rod. Merkúrjeve, daj. Merkúrjevi, tož. Merkúrjevo, mest. pri Merkúrjevi, or. z Merkúrjevo; DVOJINA: im. Merkúrjevi, rod. Merkúrjevih, daj. Merkúrjevima,

tož. Merkúrjevi, mest. pri Merkúrjevih, or. z Merkúrjevima; MNOŽINA: im. Merkúrjeve, rod. Merkúrjevih, daj. Merkúrjevim, tož. Merkúrjeve, mest. pri Merkúrjevih, or. z Merkúrjevimi

srednji: EDNINA: im. Merkúrjevo, rod. Merkúrjevega, daj. Merkúrjevemu, tož. Merkúrjevo, mest. pri Merkúrjevem, or. z Merkúrjevim; DVOJINA: im. Merkúrjevi, rod. Merkúrjevih, daj. Merkúrjevima, tož. Merkúrjevi, mest. pri Merkúrjevih, or. z Merkúrjevima; MNOŽINA: im. Merkúrjeva, rod. Merkúrjevih, daj. Merkúrjevim, tož. Merkúrjeva, mest. pri Merkúrjevih, or. z Merkúrjevimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki

Múrin -a -o prid.

|nanašajoč se na reko|: Čaplje gnezdijo prav ob Murinem rokav; |nanašajoč se na podjetje|: Murina uprava; protest Murinih šivilj

(< **Mura, Mura**)

{O} **moški:** EDNINA: im. Múrin, rod. Múrinega, daj. Múrinemu, tož. Múrin (živostno Múrinega), mest. pri Múrinem, or. z Múrinim; DVOJINA: im. Múrina, rod. Múrinih, daj. Múrinima, tož. Múrina, mest. pri Múrinih, or. z Múrinima; MNOŽINA: im. Múrini, rod. Múrinih, daj. Múrinim, tož. Múrine, mest. pri Múrinih, or. z Múrinimi

ženski: EDNINA: im. Múrina, rod. Múrine, daj. Múrini, tož. Múрино, mest. pri Múrini, or. z Múрино; DVOJINA: im. Múrini, rod. Múrinih, daj. Múrinima, tož. Múrini, mest. pri Múrinih, or. z Múrinima; MNOŽINA: im. Múrine, rod. Múrinih, daj. Múrinim, tož. Múrine, mest. pri Múrinih, or. z Múrinimi

srednji: EDNINA: im. Múрино, rod. Múrinega, daj. Múrinemu, tož. Múрино, mest. pri Múrinem, or. z Múrinim; DVOJINA: im. Múrini, rod. Múrinih, daj. Múrinima, tož. Múrini, mest. pri Múrinih, or. z Múrinima; MNOŽINA: im. Múrina, rod. Múrinih, daj. Múrinim, tož. Múrina, mest. pri Múrinih, or. z Múrinimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki; pridevniki

Nátov -a -o prid.

Natove enote za hitro posredovanje; poveljnik Natovih sil za južno Evropo; Nova Natova misija se bo imenovala Jantarna lisica

(< **Nato**)

{O} **moški:** EDNINA: im. Nátov, rod. Nátovega, daj. Nátovemu, tož. Nátov (živostno Nátovega), mest. pri Nátovem, or. z Nátovim; DVOJINA: im. Nátova, rod. Nátovih, daj. Nátovima, tož. Nátova, mest. pri Nátovih, or. z Nátovima; MNOŽINA: im. Nátovi, rod. Nátovih, daj. Nátovim, tož. Nátove, mest. pri Nátovih, or. z Nátovimi

ženski: EDNINA: im. Nátova, rod. Nátove, daj. Nátovi, tož. Nátovo, mest. pri Nátovi, or. z Nátovo; DVOJINA: im. Nátovi, rod. Nátovih, daj. Nátovima, tož. Nátovi, mest. pri Nátovih, or. z Nátovima; MNOŽINA: im. Nátove, rod. Nátovih, daj. Nátovim, tož. Nátove, mest. pri Nátovih, or. z Nátovimi

srednji: EDNINA: im. Nátovo, rod. Nátovega, daj. Nátovemu, tož. Nátovo, mest. pri Nátovem, or. z Nátovim; DVOJINA: im. Nátovi, rod. Nátovih, daj. Nátovima, tož. Nátovi, mest. pri Nátovi, or. z

Nátovima; MNOŽINA: im. Nátova, rod. Nátovih, daj. Nátovim, tož. Nátova, mest. pri Nátovih, or. z Nátovimi

STATUS: predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki

Sávin -a -o prid.

|nanašajoč se na reko|: [Savini pritoki](#); |nanašajoč se na podjetje|: [Savina uprava](#)

(< [Sava](#), [Sava](#))

{O} **moški:** EDNINA: im. Sávin, rod. Sávinega, daj. Sávinemu, tož. Sávin (živostno Sávinega), mest. pri Sávinem, or. s Sávinim; DVOJINA: im. Sávína, rod. Sávínih, daj. Sávínima, tož. Sávína, mest. pri Sávínih, or. s Sávínima; MNOŽINA: im. Sávíni, rod. Sávínih, daj. Sávínim, tož. Sávíne, mest. pri Sávínih, or. s Sávínimi

ženski: EDNINA: im. Sávína, rod. Sávíne, daj. Sávíni, tož. Sávíno, mest. pri Sávíni, or. s Sávíno; DVOJINA: im. Sávíni, rod. Sávínih, daj. Sávínima, tož. Sávíni, mest. pri Sávínih, or. s Sávínima; MNOŽINA: im. Sávíne, rod. Sávínih, daj. Sávínim, tož. Sávíne, mest. pri Sávínih, or. s Sávínimi

srednji: EDNINA: im. Sávíno, rod. Sávinega, daj. Sávinemu, tož. Sávíno, mest. pri Sávinem, or. s Sávinim; DVOJINA: im. Sávíni, rod. Sávínih, daj. Sávínima, tož. Sávíni, mest. pri Sávínih, or. s Sávínima; MNOŽINA: im. Sávína, rod. Sávínih, daj. Sávinim, tož. Sávína, mest. pri Sávínih, or. s Sávinimi

STATUS: predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki; pridevniki

Škódin -a -o prid.

Zaradi možnega pogona na zadnja kolesa so morali Škodini inženirji zmanjšati prostornino prtljažnika za sto litrov

(< [Škoda](#))

{O} **moški:** EDNINA: im. Škódin, rod. Škódinega, daj. Škódinemu, tož. Škódin (živostno Škódinega), mest. pri Škódinem, or. s Škódinim; DVOJINA: im. Škódina, rod. Škódinih, daj. Škódinima, tož. Škódina, mest. pri Škódinih, or. s Škódinima; MNOŽINA: im. Škódini, rod. Škódinih, daj. Škódinim, tož. Škódine, mest. pri Škódinih, or. s Škódinimi

ženski: EDNINA: im. Škódina, rod. Škódine, daj. Škódini, tož. Škódino, mest. pri Škódini, or. s Škódino; DVOJINA: im. Škódini, rod. Škódinih, daj. Škódinima, tož. Škódini, mest. pri Škódinih, or. s Škódinima; MNOŽINA: im. Škódine, rod. Škódinih, daj. Škódinim, tož. Škódine, mest. pri Škódinih, or. s Škódinimi

srednji: EDNINA: im. Škódino, rod. Škódinega, daj. Škódinemu, tož. Škódino, mest. pri Škódinem, or. s Škódinim; DVOJINA: im. Škódini, rod. Škódinih, daj. Škódinima, tož. Škódini, mest. pri Škódinih, or. s Škódinima; MNOŽINA: im. Škódina, rod. Škódinih, daj. Škódinim, tož. Škódina, mest. pri Škódinih, or. s Škódinimi

STATUS: predlog

PRAVOPIISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Ajpesov
Al Kaidin
Alpinin
Applov
Arsov
Barillin
Chanelov
Ciin
Demosov
Desusov
Dominsvetov
Doppsov
Elanov
Etin

Fifin
Gestapov
Gorenjev
Hondin
Irin
Kforjev
Kompasov
Lekov
Mercatorjev
Merkurjev
Microsoftov
Murin
Nasin
Natov

Nukov
Pilov
Pipistrelov
Pradin
Savin
Škodin
Teslin
Tešev
Tigrov
Udbin
Unescov
Unicefov
Wikipedijin

Svojilni pridevniki (iz živalskih imen)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **10** svojilnih pridevnikov iz živalskih imen in je bil narejen na podlagi nabora živalskih imen, vključenih v različico 3.0 *ePravopisa* (tedaj *Slovarja pravopisnih težav*, oktober 2016).

NOVOSTI:

Nabor je glede na SP 2001 prenovljen oz. aktualiziran.

Vse iztočnice so opremljene z onaglašenimi pregibnimi vzorci v vseh številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

Slovarski sestavek zaključuje besedotvorno gnezdo, ki vsebuje ime, iz katerega je tvorjen svojilni pridevnik (*Kokijev* < *Koki*).

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 115.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Velika in mala začetnica](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

Fífijev -a -o prid.

Fífijev lastnik je doma pozabil povodec

(< **Fifi**)

{O} **moški:** EDNINA: im. Fífijev, rod. Fífijevega, daj. Fífijevemu, tož. Fífijev (živostno Fífijevega), mest. pri Fífijevem, or. s Fífijevim; DVOJINA: im. Fífijeva, rod. Fífijevih, daj. Fífijevima, tož. Fífijeva, mest. pri Fífijevih, or. s Fífijevima; MNOŽINA: im. Fífijevi, rod. Fífijevih, daj. Fífijevim, tož. Fífijeve, mest. pri Fífijevih, or. s Fífijevimi

ženski: EDNINA: im. Fífijeva, rod. Fífijeve, daj. Fífijevi, tož. Fífijevo, mest. pri Fífijevi, or. s Fífijevo; DVOJINA: im. Fífijevi, rod. Fífijevih, daj. Fífijevima, tož. Fífijevi, mest. pri Fífijevih, or. s Fífijevima; MNOŽINA: im. Fífijeve, rod. Fífijevih, daj. Fífijevim, tož. Fífijeve, mest. pri Fífijevih, or. s Fífijevimi

srednji: EDNINA: im. Fífijevo, rod. Fífijevega, daj. Fífijevemu, tož. Fífijevo, mest. pri Fífijevem, or. s Fífijevim; DVOJINA: im. Fífijevi, rod. Fífijevih, daj. Fífijevima, tož. Fífijevi, mest. pri Fífijevih, or. s Fífijevima; MNOŽINA: im. Fífijeva, rod. Fífijevih, daj. Fífijevim, tož. Fífijeva, mest. pri Fífijevih, or. s Fífijevimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki

Kôkijev -a -o prid.

Po sobi je frčalo Kokijevo perje, otroci pa so vreščali

(< Koki)

{O} **moški:** EDNINA: im. Kôkijev, rod. Kôkijevega, daj. Kôkijevemu, tož. Kôkijev (živostno Kôkijevega), mest. pri Kôkijevem, or. s Kôkijevim; DVOJINA: im. Kôkijeva, rod. Kôkijevih, daj. Kôkijevima, tož. Kôkijeva, mest. pri Kôkijevih, or. s Kôkijevima; MNOŽINA: im. Kôkijevi, rod. Kôkijevih, daj. Kôkijevim, tož. Kôkijeve, mest. pri Kôkijevih, or. s Kôkijevimi

ženski: EDNINA: im. Kôkijeva, rod. Kôkijeve, daj. Kôkijevi, tož. Kôkijevo, mest. pri Kôkijevi, or. s Kôkijevo; DVOJINA: im. Kôkijevi, rod. Kôkijevih, daj. Kôkijevima, tož. Kôkijevi, mest. pri Kôkijevih, or. s Kôkijevima; MNOŽINA: im. Kôkijeve, rod. Kôkijevih, daj. Kôkijevim, tož. Kôkijeve, mest. pri Kôkijevih, or. s Kôkijevimi

srednji: EDNINA: im. Kôkijevo, rod. Kôkijevega, daj. Kôkijevemu, tož. Kôkijevo, mest. pri Kôkijevem, or. s Kôkijevim; DVOJINA: im. Kôkijevi, rod. Kôkijevih, daj. Kôkijevima, tož. Kôkijevi, mest. pri Kôkijevih, or. s Kôkijevima; MNOŽINA: im. Kôkijeva, rod. Kôkijevih, daj. Kôkijevim, tož. Kôkijeva, mest. pri Kôkijevih, or. s Kôkijevimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki

Múrijev -a -o prid.

Pred vrati je ležala Murijeva ovratnica

(< Muri)

{O} **moški:** EDNINA: im. Múrijev, rod. Múrijevega, daj. Múrijevemu, tož. Múrijev (živostno Múrijevega), mest. pri Múrijevem, or. z Múrijevim; DVOJINA: im. Múrijeva, rod. Múrijevih, daj. Múrijevima, tož. Múrijeva, mest. pri Múrijevih, or. z Múrijevima; MNOŽINA: im. Múrijevi, rod. Múrijevih, daj. Múrijevim, tož. Múrijeve, mest. pri Múrijevih, or. z Múrijevimi

ženski: EDNINA: im. Múrijeva, rod. Múrijeve, daj. Múrijevi, tož. Múrijevo, mest. pri Múrijevi, or. z Múrijevo; DVOJINA: im. Múrijevi, rod. Múrijevih, daj. Múrijevima, tož. Múrijevi, mest. pri Múrijevih, or. z Múrijevima; MNOŽINA: im. Múrijeve, rod. Múrijevih, daj. Múrijevim, tož. Múrijeve, mest. pri Múrijevih, or. z Múrijevimi

srednji: EDNINA: im. Múrijevo, rod. Múrijevega, daj. Múrijevemu, tož. Múrijevo, mest. pri Múrijevem, or. z Múrijevim; DVOJINA: im. Múrijevi, rod. Múrijevih, daj. Múrijevima, tož. Múrijevi, mest. pri Múrijevih, or. z Múrijevima; MNOŽINA: im. Múrijeva, rod. Múrijevih, daj. Múrijevim, tož. Múrijeva, mest. pri Múrijevih, or. z Múrijevimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki

Pújev -a -o prid.

Iz kock je sestavil Pujevo hišico

(< Pu)

{O} **moški:** EDNINA: im. Pújev, rod. Pújevega, daj. Pújevemu, tož. Pújev (živostno Pújevega), mest. pri Pújevem, or. s Pújevim; DVOJINA: im. Pújeva, rod. Pújevih, daj. Pújevima, tož. Pújeva, mest. pri Pújevih, or. s Pújevima; MNOŽINA: im. Pújevi, rod. Pújevih, daj. Pújevim, tož. Pújeve, mest. pri Pújevih, or. s Pújevimi

ženski: EDNINA: im. Pújeva, rod. Pújeve, daj. Pújevi, tož. Pújevo, mest. pri Pújevi, or. s Pújevo;
DVOJINA: im. Pújevi, rod. Pújevih, daj. Pújevima, tož. Pújevi, mest. pri Pújevih, or. s Pújevima;
MNOŽINA: im. Pújeve, rod. Pújevih, daj. Pújevim, tož. Pújeve, mest. pri Pújevih, or. s Pújevimi

srednji: EDNINA: im. Pújevo, rod. Pújevega, daj. Pújevemu, tož. Pújevo, mest. pri Pújevem, or. s
Pújevim; DVOJINA: im. Pújevi, rod. Pújevih, daj. Pújevima, tož. Pújevi, mest. pri Pújevih, or. s
Pújevima; MNOŽINA: im. Pújeva, rod. Pújevih, daj. Pújevim, tož. Pújeva, mest. pri Pújevih, or. s
Pújevimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Fifjev
Kerberjev
Kokijev
Liskin
Lučin
Mukijev
Murijev
Pegazov
Pujev
Sultanov

Svojljni pridevniki (iz imen zgodovinskih osebnosti)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **13** svojljnih pridevnikov iz imen zgodovinskih osebnosti, ki so jih v preteklosti pogosto zapisovali fonetično (= v skladu z uresničitvijo v slovenščini), danes pa se uveljavlja izvorna oblika imena (*Gandhi – Gandi; Luther – Luter*).

NOVOSTI:

Nabor je glede na SP 2001 prenovljen oz. aktualiziran.

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci v vseh številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

Slovarski sestavek zaključuje besedotvorno gnezdo, ki vsebuje ime, iz katerega je tvorjen svojljni pridevnik (*Luthrov < Luther*).

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 115.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Prevzete besede in besedne zveze](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

Galileiev -a -o in **Galilêjev** -a -o [galilêjev-] prid.

kot pridevnik iz podomačene oblike zgodovinskega imena pogosto **Galilejev** V Evropi je vse do Galileievih/Galilejevih časov veljalo, da je Sonce popolno nebesno telo brez madežev; Galileievi/Galilejevi sateliti |Jupitrove lune Jo, Evropa, Animed in Kalisto|: Mrki štirih velikih Galileievih/Galilejevih satelitov v Jupitrovi senci se ponavljajo v rednih časovnih presledkih; Galileiev/Galilejev zakon |fizikalni zakon|: Njegov prvi padec je potekal v skladu z Galileievim/Galilejevim zakonom

(< **Galilei**)

{O} **moški**: EDNINA: im. Galileiev in Galilêjev, rod. Galileievega in Galilêjevega, daj. Galileievemu in Galilêjevemu, tož. Galileiev in Galilêjev (živostno Galileievega in Galilêjevega), mest. pri Galileievem in pri Galilêjevem, or. z Galileievim in z Galilêjevim;

DVOJINA: im. Galileieva in Galilêjeva, rod. Galileievih in Galilêjevih, daj. Galileievima in Galilêjevima, tož. Galileieva in Galilêjeva, mest. pri Galileievih in pri Galilêjevih, or. z Galileievima in z Galilêjevima; MNOŽINA: im. Galileievi in Galilêjevi, rod. Galileievih in Galilêjevih, daj. Galileievim in Galilêjevim, tož. Galileieve in Galilêjeve, mest. pri Galileievih in pri Galilêjevih, or. z Galileievimi in z Galilêjevimi

ženski: EDNINA: im. Galileieva in Galilêjeva, rod. Galileieve in Galilêjeve, daj. Galileievi in Galilêjevi, tož. Galileievo in Galilêjevo, mest. pri Galileievi in pri Galilêjevi, or. z Galileievo in z Galilêjevo; DVOJINA: im. Galileievi in Galilêjevi, rod. Galileievih in Galilêjevih, daj. Galileievima in Galilêjevima, tož. Galileievi in Galilêjevi, mest. pri Galileievih in pri

Galilêjevih, or. z Galileievima in z Galilêjevima; MNOŽINA: im. Galileieve in Galilêjeve, rod. Galileievih in Galilêjevih, daj. Galileievim in Galilêjevim, tož. Galileieve in Galilêjeve, mest. pri Galileievih in pri Galilêjevih, or. z Galileievimi in z Galilêjevimi

srednji: EDNINA: im. Galileievo in Galilêjevo, rod. Galileievega in Galilêjevega, daj. Galileievemu in Galilêjevemu, tož. Galileievo in Galilêjevo, mest. pri Galileievem in pri Galilêjevem, or. z Galileievim in z Galilêjevim; DVOJINA: im. Galileievi in Galilêjevi, rod. Galileievih in Galilêjevih, daj. Galileievima in Galilêjevima, tož. Galileievi in Galilêjevi, mest. pri Galileievih in pri Galilêjevih, or. z Galileievima in z Galilêjevima; MNOŽINA: im. Galileieva in Galilêjeva, rod. Galileievih in Galilêjevih, daj. Galileievim in Galilêjevim, tož. Galileieva in Galilêjeva, mest. pri Galileievih in pri Galilêjevih, or. z Galileievimi in z Galilêjevimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: izlastnoimenski pridevniki na -ov/-ev ali -in v SBZ; svojilni pridevniki

Lúthrov -a -o [lútrov-] prid.

Luthrovo nasprotovanje vietnamski vojni; kot pridevnik iz podomačene oblike zgodovinskega imena tudi **Lutrov** *Z Luthrovim prevodom Svetega pisma v ljudski jezik je postalo to prvič dostopno tudi laiku; Luthrova reformacija; slovesnost ob 500. obletnici objave Luthrovih tez*

(< **Luther**)

{O} **moški:** EDNINA: im. Luthrov, rod. Luthrovega, daj. Luthrovemu, tož. Luthrov (živostno Luthrovega), mest. pri Luthrovem, or. z Luthrovim; DVOJINA: im. Luthrova, rod. Luthrovih, daj. Luthrovima, tož. Luthrova, mest. pri Luthrovih, or. z Luthrovima; MNOŽINA: im. Luthrovi, rod. Luthrovih, daj. Luthrovim, tož. Luthrove, mest. pri Luthrovih, or. z Luthrovimi

ženski: EDNINA: im. Luthrova, rod. Luthrove, daj. Luthrovi, tož. Luthrovo, mest. pri Luthrovi, or. z Luthrovo; DVOJINA: im. Luthrovi, rod. Luthrovih, daj. Luthrovima, tož. Luthrovi, mest. pri Luthrovih, or. z Luthrovima; MNOŽINA: im. Luthrove, rod. Luthrovih, daj. Luthrovim, tož. Luthrove, mest. pri Luthrovih, or. z Luthrovimi

srednji: EDNINA: im. Luthrovo, rod. Luthrovega, daj. Luthrovemu, tož. Luthrovo, mest. pri Luthrovem, or. z Luthrovim; DVOJINA: im. Luthrovi, rod. Luthrovih, daj. Luthrovima, tož. Luthrovi, mest. pri Luthrovih, or. z Luthrovima; MNOŽINA: im. Luthrova, rod. Luthrovih, daj. Luthrovim, tož. Luthrova, mest. pri Luthrovih, or. z Luthrovimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki; samostalnik moškega spola

Valvasorjev -a -o [válvazorjev-] prid.

kot pridevnik iz podomačene oblike zgodovinskega imena tudi **Valvazorjev** *Valvasorjeva »Slava vojvodine Kranjske«; Valvasorjev nagrajenec, nagrajenska; faksimile Valvasorjevih del; Valvasorjeva nagrada |nagrada|: Loški muzej je prejel Valvasorjevo nagrado, najvišje odlikovanje v muzealstvu*

(< **Valvasor**)

{O} **moški:** EDNINA: im. Valvasorjev, rod. Valvasorjevega, daj. Valvasorjevemu, tož. Valvasorjev (živostno Valvasorjevega), mest. pri Valvasorjevem, or. z Valvasorjevim; DVOJINA: im. Valvasorjeva, rod. Valvasorjevih, daj. Valvasorjevima, tož. Valvasorjeva, mest. pri Valvasorjevih, or. z Valvasorjevima; MNOŽINA: im. Valvasorjevi, rod. Valvasorjevih, daj. Valvasorjevim, tož. Valvasorjeve, mest. pri Valvasorjevih, or. z Valvasorjevimi

ženski: EDNINA: im. Valvasorjeva, rod. Valvasorjeve, daj. Valvasorjevi, tož. Valvasorjevo, mest. pri Valvasorjevi, or. z Valvasorjevo; DVOJINA: im. Valvasorjevi, rod. Valvasorjevih, daj. Valvasorjevima, tož. Valvasorjevi, mest. pri Valvasorjevih, or. z Valvasorjevima; MNOŽINA: im. Valvasorjeve, rod. Valvasorjevih, daj. Valvasorjevim, tož. Valvasorjeve, mest. pri Valvasorjevih, or. z Valvasorjevimi

srednji: EDNINA: im. Valvasorjevo, rod. Valvasorjevega, daj. Valvasorjevemu, tož. Valvasorjevo, mest. pri Valvasorjevem, or. z Valvasorjevim; DVOJINA: im. Valvasorjevi, rod. Valvasorjevih, daj. Valvasorjevima, tož. Valvasorjevi, mest. pri Valvasorjevih, or. z Valvasorjevima; MNOŽINA: im. Valvasorjeva, rod. Valvasorjevih, daj. Valvasorjevim, tož. Valvasorjeva, mest. pri Valvasorjevih, or. z Valvasorjevimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: izlastnoimenski pridevniki na -ov/-ev ali -in v SBZ; svojilni pridevniki; poimenovanja nagrad, odlikovanj, častnih nazivov

Zoisov -a -o [cójzov-] prid.

Zoisovo književno delo ni v celoti ohranjeno; Zoisova nagrada |nagrada|: Je dobitnica Zoisove nagrade za vrhunske znanstvene in razvojne dosežke na področju fizike osnovnih delcev; **Zoisova/zoisova zvončica** |rastlina|: Če vas zanima, kakšna je Zoisova/zoisova zvončica v naravi, se jutri pridružite pohodu na Črno prst

(< **Zois**)

{O} **moški:** EDNINA: im. Zoisov, rod. Zoisovega, daj. Zoisovemu, tož. Zoisov (živostno Zoisovega), mest. pri Zoisovem, or. s Zoisovim; DVOJINA: im. Zoisova, rod. Zoisovih, daj. Zoisovima, tož. Zoisova, mest. pri Zoisovih, or. s Zoisovima; MNOŽINA: im. Zoisovi, rod. Zoisovih, daj. Zoisovim, tož. Zoisove, mest. pri Zoisovih, or. s Zoisovimi

ženski: EDNINA: im. Zoisova, rod. Zoisove, daj. Zoisovi, tož. Zoisovo, mest. pri Zoisovi, or. s Zoisovo; DVOJINA: im. Zoisovi, rod. Zoisovih, daj. Zoisovima, tož. Zoisovi, mest. pri Zoisovih, or. s Zoisovima; MNOŽINA: im. Zoisove, rod. Zoisovih, daj. Zoisovim, tož. Zoisove, mest. pri Zoisovih, or. s Zoisovimi

srednji: EDNINA: im. Zoisovo, rod. Zoisovega, daj. Zoisovemu, tož. Zoisovo, mest. pri Zoisovem, or. s Zoisovim; DVOJINA: im. Zoisovi, rod. Zoisovih, daj. Zoisovima, tož. Zoisovi, mest. pri Zoisovih, or. s Zoisovima; MNOŽINA: im. Zoisova, rod. Zoisovih, daj. Zoisovim, tož. Zoisova, mest. pri Zoisovih, or. s Zoisovimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki; izlastnoimenski pridevniki na -ov/-ev ali -in v SBZ; poimenovanja nagrad, odlikovanj, častnih nazivov

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Galileiev – Galilejev
Gandhijev – Gandijev
Hačepsutin
Luthrov – Lutrov

Petrarcov – Petrarkov
Tutankamonov
Valvasorjev – Valvazorjev
Zoisov – Cojzov

Svojilni pridevniki (iz občnih poimenovanj)

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **25** svojilnih pridevnikov, tvorjenih iz domačih in prevzetih občnih poimenovanj.

V slovar so vključeni pridevniki, ki se tvorijo drugače, kot bi pričakovali ob ustaljenem vzorcu (tj. *brat – bratov, mama – mamin*):

- (1) podaljšava osnove (*bodibilderjev*);
- (2) preglas (*kadijev*);
- (3) premena *c > č* (*belgijčev*);
- (4) tvorba svojilnega pridevnika iz samostalnika moškega spola na -a (*oprodov*);
- (5) tvorba svojilnega pridevnika iz samostalnika ženskega spola (*ladyjin*).

NOVOSTI:

Svojilni pridevniki so slovarsko obravnavani kot samostojna gesla, kar pomeni, da je v sestavek vključena značilna ponazoritev rabe. Prav zaradi samostojne obravnave posameznih svojilnih pridevnikov je bilo treba v slovarski sestavek vključiti podatek o izhodiščni korenski besedi, iz katere je tvorjen pridevnik (*afganistančev < afganistanec*).

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 956–974

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Prevzete besede in besedne zveze](#)«

Pravopisna pravila: poglavje »[Velika in mala začetnica](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

bôdibílderjev -a -o tudi bodybuilderjev -a -o [bôdibílderjev-] prid.

bodibilderjev največji tekmovalni uspeh

(< **bodibilder**)

{O} **moški**: EDNINA: im. bôdibílderjev tudi bodybuilderjev, rod. bôdibílderjevega tudi bodybuilderjevega, daj. bôdibílderjevemu tudi bodybuilderjevemu, tož. bôdibílderjev tudi bodybuilderjev (živostno bôdibílderjevega tudi bodybuilderjevega), mest. pri bôdibílderjevem tudi pri bodybuilderjevem, or. z bôdibílderjevim tudi z bodybuilderjevim; DVOJINA: im. bôdibílderjeva tudi bodybuilderjeva, rod. bôdibílderjevih tudi bodybuilderjevih, daj. bôdibílderjevima tudi bodybuilderjevima, tož. bôdibílderjeva tudi bodybuilderjeva, mest. pri bôdibílderjevih tudi pri bodybuilderjevih, or. z bôdibílderjevima tudi z bodybuilderjevima; MNOŽINA: im. bôdibílderjevi tudi bodybuilderjevi, rod. bôdibílderjevih tudi bodybuilderjevih, daj. bôdibílderjevim tudi bodybuilderjevim, tož. bôdibílderjeve tudi bodybuilderjeve, mest. pri bôdibílderjevih tudi pri bodybuilderjevih, or. z bôdibílderjevimi tudi z bodybuilderjevimi

ženski: EDNINA: im. bôdibílderjeva tudi bodybuilderjeva, rod. bôdibílderjeve tudi bodybuilderjeve, daj. bôdibílderjevi tudi bodybuilderjevi, tož. bôdibílderjevo tudi bodybuilderjevo, mest. pri bôdibílderjevi tudi pri bodybuilderjevi, or. z bôdibílderjevo tudi z bodybuilderjevo; DVOJINA: im. bôdibílderjevi tudi bodybuilderjevi, rod. bôdibílderjevih tudi bodybuilderjevih, daj. bôdibílderjevima tudi bodybuilderjevima, tož. bôdibílderjevi tudi bodybuilderjevi, mest. pri bôdibílderjevih tudi pri bodybuilderjevih, or. z bôdibílderjevima tudi z bodybuilderjevima; MNOŽINA: im. bôdibílderjeve tudi bodybuilderjeve, rod. bôdibílderjevih tudi bodybuilderjevih, daj. bôdibílderjevim tudi bodybuilderjevim, tož. bôdibílderjeve tudi bodybuilderjeve, mest. pri bôdibílderjevih tudi pri bodybuilderjevih, or. z bôdibílderjevimi tudi z bodybuilderjevimi

srednji: EDNINA: im. bôdibílderjevo tudi bodybuilderjevo, rod. bôdibílderjevega tudi bodybuilderjevega, daj. bôdibílderjevemu tudi bodybuilderjevemu, tož. bôdibílderjevo tudi bodybuilderjevo, mest. pri bôdibílderjevem tudi pri bodybuilderjevem, or. z bôdibílderjevim tudi z bodybuilderjevim; DVOJINA: im. bôdibílderjevi tudi bodybuilderjevi, rod. bôdibílderjevih tudi bodybuilderjevih, daj. bôdibílderjevima tudi bodybuilderjevima, tož. bôdibílderjevi tudi bodybuilderjevi, mest. pri bôdibílderjevih tudi pri bodybuilderjevih, or. z bôdibílderjevima tudi z bodybuilderjevima; MNOŽINA: im. bôdibílderjeva tudi bodybuilderjeva, rod. bôdibílderjevih tudi bodybuilderjevih, daj. bôdibílderjevim tudi bodybuilderjevim, tož. bôdibílderjeva tudi bodybuilderjeva, mest. pri bôdibílderjevih tudi pri bodybuilderjevih, or. z bôdibílderjevimi tudi z bodybuilderjevimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki

kádijev -a -o prid.

Kádijeva pooblastila so zajemala tako civilno kot kazensko pravo

(< **kádija**)

{O} **moški:** EDNINA: im. kádijev, rod. kádijevega, daj. kádijevemu, tož. kádijev (živostno kádijevega), mest. pri kádijevem, or. s kádijevim; DVOJINA: im. kádijeva, rod. kádijevih, daj. kádijevima, tož. kádijeva, mest. pri kádijevih, or. s kádijevima; MNOŽINA: im. kádijevi, rod. kádijevih, daj. kádijevim, tož. kádijeve, mest. pri kádijevih, or. s kádijevimi

ženski: EDNINA: im. kádijeva, rod. kádijeve, daj. kádijevi, tož. kádijevo, mest. pri kádijevi, or. s kádijevo; DVOJINA: im. kádijevi, rod. kádijevih, daj. kádijevima, tož. kádijevi, mest. pri kádijevih, or. s kádijevima; MNOŽINA: im. kádijeve, rod. kádijevih, daj. kádijevim, tož. kádijeve, mest. pri kádijevih, or. s kádijevimi

srednji: EDNINA: im. kádijevo, rod. kádijevega, daj. kádijevemu, tož. kádijevo, mest. pri kádijevem, or. s kádijevim; DVOJINA: im. kádijevi, rod. kádijevih, daj. kádijevima, tož. kádijevi, mest. pri kádijevih, or. s kádijevima; MNOŽINA: im. kádijeva, rod. kádijevih, daj. kádijevim, tož. kádijeva, mest. pri kádijevih, or. s kádijevimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki

ladyjin -a -o [lêjdijin] prid.

Vsi so občudovali ladyjin klobuk

(< **lady**)

{O} **moški:** EDNINA: im. ladyjin, rod. ladyjinega, daj. ladyjinemu, tož. ladyjin (živostno ladyjinega), mest. pri ladyjinem, or. z ladyjinim; DVOJINA: im. ladyjina, rod. ladyjinih, daj. ladyjinima, tož. ladyjina, mest. pri ladyjinih, or. z ladyjinima; MNOŽINA: im. ladyjini, rod. ladyjinih, daj. ladyjinim, tož. ladyjine, mest. pri ladyjinih, or. z ladyjinimi

ženski: EDNINA: im. ladyjina, rod. ladyjine, daj. ladyjini, tož. ladyjino, mest. pri ladyjini, or. z ladyjino; DVOJINA: im. ladyjini, rod. ladyjinih, daj. ladyjinima, tož. ladyjini, mest. pri ladyjinih, or. z ladyjinima; MNOŽINA: im. ladyjine, rod. ladyjinih, daj. ladyjinim, tož. ladyjine, mest. pri ladyjinih, or. z ladyjinimi

srednji: EDNINA: im. ladyjino, rod. ladyjinega, daj. ladyjinemu, tož. ladyjino, mest. pri ladyjinem, or. z ladyjinim; DVOJINA: im. ladyjini, rod. ladyjinih, daj. ladyjinima, tož. ladyjini, mest. pri ladyjinih, or. z ladyjinima; MNOŽINA: im. ladyjina, rod. ladyjinih, daj. ladyjinim, tož. ladyjina, mest. pri ladyjinih, or. z ladyjinimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki

opródov -a -o prid.

oprodove dolžnosti

(< **oproda**)

{O} **moški:** EDNINA: im. opródov, rod. opródovega, daj. opródovemu, tož. opródov (živostno opródovega), mest. pri opródovem, or. z opródovim; DVOJINA: im. opródova, rod. opródovih, daj. opródovima, tož. opródova, mest. pri opródovih, or. z opródovima; MNOŽINA: im. opródovi, rod. opródovih, daj. opródovim, tož. opródove, mest. pri opródovih, or. z opródovimi

ženski: EDNINA: im. opródova, rod. opródove, daj. opródovi, tož. opródovo, mest. pri opródovi, or. z opródovo; DVOJINA: im. opródovi, rod. opródovih, daj. opródovima, tož. opródovi, mest. pri opródovih, or. z opródovima; MNOŽINA: im. opródove, rod. opródovih, daj. opródovim, tož. opródove, mest. pri opródovih, or. z opródovimi

srednji: EDNINA: im. opródovo, rod. opródovega, daj. opródovemu, tož. opródovo, mest. pri opródovem, or. z opródovim; DVOJINA: im. opródovi, rod. opródovih, daj. opródovima, tož. opródovi, mest. pri opródovih, or. z opródovima; MNOŽINA: im. opródova, rod. opródovih, daj. opródovim, tož. opródova, mest. pri opródovih, or. z opródovimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

afganistančev

agov

belgijčev

bodibilderjev tudi *bodybuilderjev*

dominikančev

evrazijčev

gurujev

harambašev

kadijev

kamikazov

knjigovodjev

kolegov

ladyjin

maharadžev

*nindžev tudi ninjev
nindžin tudi ninjin
oprodiv
pašev
računovodjev
radžev*

*slugov
spahijev
starešinov
vojskovodjev
zborovodjev*

Španščina

GESLOVNIK:

Problemski sklop, ki obsega 18 lastno- in občnoimenskih iztočnic iz španskega jezika, je nastal ob redigiranju zgledov iz predloga preglednice za španščino. Gre za ponazoritve najbolj značilnih položajev, pri katerih opazamo predvsem neskladje med zapisom in izreko. V slovar so španska imena in poimenovanja vključena tudi zaradi drugih pomenskih sklopov (npr. pisanje krajev, imen s predimki, prevzetih občnih poimenovanj ...), vendar jih v pravopisno kategorijo »Preglednica za prevzemanje iz španščine« nismo vključili. Nabor bo še dopolnjen.

V slovar so v prirastku za leto 2021 vključeni naslednji tipi iztočnic:

- (1) moška imena: *Aleixandre*;
- (2) priimki: *Cervantes*;
- (3) zemljepisna imena: *Algeciras*;
- (4) občno besedje: *pikador*.

NOVOSTI:

Preglednica za prevzemanje iz italijanščine je prilagojena pravilom za prevzemanje v *Pravopisu 8.0*, kar vključuje:

- dosledno ohranjanje ločevalnih znamenj;
- dosledno uresničevanje izgovora roditeljskih oblik z nezvenečim nezvočnikom v izglasju, npr. *Márquez* [márkes, rod. márkesa];
- v imenih na naglašeni končni -á se naglas (kot v SP 2001) prestavlja na začetek besede: *Bogotá/Bógota*;
- črko ⟨u⟩, če pred samoglasnikom ne tvori zloga, izgovarjamo kot [u]: *Duero* [duêro].

Uslovarjena imena so deloma preverjena z vidika glasovnega uresničevanja v različnih jezikih, npr. *Juan*. Slovarski sestavek sklene besedotvorno gnezdo, ki vsebuje podatek o tvorbi svojilnega pridevnika (*Aleixandre – Aleixandrejev*).

Ob slovarski obravnavi imen je v letu 2021 redakcijska skupina *ePravopisa* sklenila, da se bo izreka imena v celoti izpisovala v samostojnem slovarskem razdelku, in sicer ne le v imenovalniku, temveč tudi v odvisnih sklonih, tj. roditelniku in orodniku. Odločitev je sprejela tudi Pravopisna komisija pri SAZU in ZRC SAZU. Slovarska preureditev bo v celoti izpeljana v letu 2022.

Uporabniku prijaznejša sta dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje naglašanih sklonskih oblik v vseh številih, saj so vsa imena opremljena z onaglašeni pregibnimi vzorci. Dopolnitev s paradigmami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 1092.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopis 8.0, preglednica za prevzemanje iz španščine

SLOVARSKI PRIKAZ:

Aguascalientes -a [águaskaljéntes, rod. águaskaljéntesa, or. z águaskaljéntesom] m; zemljepisno ime

|mesto v Mehiki|: **V Aguascalientesu so našli zatočišče popotniki in romarji že v 16. stoletju;** kot prilastek, v imenovalniku **Ime mesta Aguascalientes je povezano z vodnimi izviri**

Kje? v Aguascalientesu

Od kod? iz Aguascalientesa

Kam? v Aguascalientes

{B} Aguascalienteščan, Aguascalienteščanka; Aguascalienteščanov, Aguascalienteščankin; aguascalienteški

{O} EDNINA: im. Aguascalientes, rod. Aguascalientesa, daj. Aguascalientesu, tož. Aguascalientes, mest. pri Aguascalientesu, or. z Aguascalientesom

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: imena krajev; španščina; endonimi

Aleixandre -ja [alejksándre, rod. alejksándreja, or. z alejksándrejem] m; ime bitja, osebno ime

|priimek|; |španski pesnik|: **nadrealizem nobelovca Aleixandreja; V mladosti se je spoprijateljil z Vicentejem Aleixandrejem**

{B} Aleixandrejev

{O} EDNINA: im. Aleixandre, rod. Aleixandreja, daj. Aleixandreju, tož. Aleixandreja, mest. pri Aleixandreju, or. z Aleixandrejem; DVOJINA: im. Aleixandreja, rod. Aleixandrejev, daj. Aleixandrejema, tož. Aleixandreja, mest. pri Aleixandrejih, or. z Aleixandrejema; MNOŽINA: im. Aleixandreji, rod. Aleixandrejev, daj. Aleixandrejem, tož. Aleixandreje, mest. pri Aleixandrejih, or. z Aleixandreji

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: lastna imena (priimki); španščina

Cervantes -a [servántes] m; ime bitja, osebno ime

|priimek|; |španski pisatelj|: **biografska nadaljevanka o Cervantesu;** za rojstnim imenom s predimkom **življenjepis in delo Miguela de Cervantesa Saavedre**

{B} Cervantesov

{O} EDNINA: im. Cervantes, rod. Cervantesa, daj. Cervantesu, tož. Cervantesa, mest. pri Cervantesu, or. s Cervantesom; DVOJINA: im. Cervantesa, rod. Cervantesov, daj. Cervantesoma, tož. Cervantesa, mest. pri Cervantesih, or. s Cervantesoma; MNOŽINA: im. Cervantesi, rod. Cervantesov, daj. Cervantesom, tož. Cervantese, mest. pri Cervantesih, or. s Cervantesi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: lastna imena (priimki); španščina

pikadór -ja m

; v španskem okolju [bikoborec na konju]: **Konji pikadorjev od vlečejo mrtvega bika iz arene;** ☉
šp. *picador*

{O} EDNINA: im. pikadór, rod. pikadórja, daj. pikadórju, tož. pikadór, mest. pri pikadórju, or. s pikadórjem; DVOJINA: im. pikadórja, rod. pikadórjev, daj. pikadórjema, tož. pikadórja, mest. pri pikadórjih, or. s pikadórjema; MNOŽINA: im. pikadórji, rod. pikadórjev, daj. pikadórjem, tož. pikadórje, mest. pri pikadórjih, or. s pikadórji

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: prevzeta občna poimenovanja; španščina

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Aguascalientes
Aguirre
Aleixandre
Algeciras
Antonio
Cervantes
Ekvador
El Greco
gavčo

Guevara
gverila
Honduras
Juan
Paragvaj
pikador
Salvador
siesta
tortilja

Tvorjenke iz kratic

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **123** tvorjenk iz kratic in z njimi povezanih leksikaliziranih kratic. Nastal je ob redigiranju kratic in leksikaliziranih kratic ter poimenovanj pripadnikov in pripadnic različnih skupin, katerih izhodišče je kratica. Tvorjenke v tem problemskem sklopu spadajo v 3 skupine oziroma 7 podskupin:

(1) svojilni pridevniki:

- iz črkovalnih kratic (*SDS-ov, SVL-jev*),
- iz nečrkovalnih kratic brez spremembe osnove (*BiH-ov, KFOR-jev, TEŠ-ev*),
- iz nečrkovalnih kratic s spremembo osnove (*CIIN, FIFIN, NATOV*);

(2) pripadniki in pripadnice, uslužbenci in uslužbenke, uporabniki in uporabnice:

- iz črkovalnih kratic (*APZ-jevec in APZ-jevka, LDS-ovec in LDS-ovka*),
- iz leksikaliziranih kratic (*beemvejevec in beemvejevka, efbiajevec in efbiajevka*);

(3) vrstni pridevniki:

- iz črkovalnih kratic (*BBC-jevski, SLS-ovski*),
- iz leksikaliziranih kratic (*ertevejevski, esesovski*).

Seznam temelji na geslovniku, pripravljenem za slovarsko obdelavo kratic, in je bil oblikovan s pomočjo korpusa *Gigafida 2.0*, slovarjev, enciklopedij, leksikonov; pogostnost rabe je bila preverjena po korpusu *Gigafida 2.0*.

NOVOSTI:

V primerjavi z SP 2001 je slovarska obravnava tvorjenk iz kratic in leksikaliziranih kratic v *ePravopisu* skoraj popolnoma nova. Glede na pojavitve v rabi in potrditev v gradivu ima velik del v slovar vključenih kratic pripisane ustrezne tvorjenke za poimenovanje pripadnikov in pripadnic ter za svojilni in vrstni pridevnik, in sicer tako za tvorbo iz izhodiščne kratice kot tudi iz povezane leksikalizirane kratice – nujna je potrditev v korpusnem gradivu (*APZ: APZ-jevec, APZ-jevka, APZ-jevski; apezejevec, apezejevka, apezejevski*).

Pri naglaševanju tvorjenk sledimo tako tradiciji SP 2001 kot tudi priporočilu Pravopisne komisije pri SAZU in ZRC SAZU za izgovor kratic in okrajšav – ker gre za tvorjenke, ki imajo tradicionalno le en naglas, ohranjamo naglaševanje na zadnjem zlogu iz SP 2001, kot enakovredno naglasno dvojnico pa navajamo možnosti naglaševanja na vsakem zlogu, ki jo za krajšave priporoča Pravopisna komisija, potrjuje pa jo tudi raba (*SMC-jevec: esemcêjevæc in èsèmçêjevæc in sãmăcăjevæc in sãmăcăjevæc*).

Novost glede na SP 2001 je pregibanje brez podaljšave z *j* v primerih, kjer je *j* že vsebovan v (citatnem) izgovoru kratice ali leksikalizirane krajšave (*FBI: FBI-ev, FBI-evec, FBI-evka, FBI-evski*).

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci v vseh spolih in številih. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

SKLIC NA SP 2001:

Slovar

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Krajšave](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

BBC-jevec -vca [bibisíjvəc] m

|uslužbenec družbe BBC|: **Mlada generacija BBC-jevcev je osvežila novinarski pristop**

(< **BBC**)

{B} BBC-jevčev

{O} EDNINA: im. BBC-jevec, rod. BBC-jevca, daj. BBC-jevcu, tož. BBC-jevca, mest. pri BBC-jevcu, or. z BBC-jevcem; DVOJINA: im. BBC-jevca, rod. BBC-jevcev, daj. BBC-jevceca, tož. BBC-jevca, mest. pri BBC-jevcih, or. z BBC-jevceca; MNOŽINA: im. BBC-jevci, rod. BBC-jevcev, daj. BBC-jevcem, tož. BBC-jevce, mest. pri BBC-jevcih, or. z BBC-jevci

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: pripadniki in pripadnice; tvorjenke iz kratic

beemvêjevec -vca m

|uslužbenec družbe BMW|: **V tovarni bi beemvejevci izdelovali od 160.000 do 180.000 avtomobilov na leto**; |uporabnik vozil znamke BMW|: **zapriseženi beemvejevec**; prim. **BMW-jevec**

(< **BMW**)

{B} beemvejevčev

{O} EDNINA: im. beemvêjevec, rod. beemvêjevca, daj. beemvêjevcu, tož. beemvêjevca, mest. pri beemvêjevcu, or. z beemvêjevcem; DVOJINA: im. beemvêjevca, rod. beemvêjevcev, daj. beemvêjevceca, tož. beemvêjevca, mest. pri beemvêjevcih, or. z beemvêjevceca; MNOŽINA: im. beemvêjevci, rod. beemvêjevcev, daj. beemvêjevcem, tož. beemvêjevce, mest. pri beemvêjevcih, or. z beemvêjevci

STATUS: predlog

PRAVOPIŠNA KATEGORIJA: pripadniki in pripadnice; tvorjenke iz kratic

CIIN -A -O [cíjin] prid.

CIINA akcija je bila neuspešna

(< **CIA**)

{O} **moški:** EDNINA: im. CIIN, rod. CIINEGA, daj. CINEMU, tož. CIIN (živostno CIINEGA), mest. pri CIINEM, or. s CIINIM; DVOJINA: im. CIINA, rod. CIINIH, daj. CIINIM, tož. CIINA, mest. pri CIINIH, or. s CIINIMA; MNOŽINA: im. CIINI, rod. CIINIH, daj. CIINIM, tož. CIINE, mest. pri CIINIH, or. s CIINIMI

ženski: EDNINA: im. CIINA, rod. CIINE, daj. CIINI, tož. CIINO, mest. pri CIINI, or. s CIINO; DVOJINA: im. CIINI, rod. CIINIH, daj. CIINIMA, tož. CIINI, mest. pri CIINIH, or. s CIINIMA; MNOŽINA: im. CIINE, rod. CIINIH, daj. CIINIM, tož. CIINE, mest. pri CIINIH, or. s CIINIMI

srednji: EDNINA: im. CIINO, rod. CIINEGA, daj. CIINEMU, tož. CIINO, mest. pri CIINEM, or. s CIINIM; DVOJINA: im. CIINI, rod. CIINIH, daj. CIINIMA, tož. CIINI, mest. pri CIINIH, or. s CIINIMA; MNOŽINA: im. CIINA, rod. CIINIH, daj. CIINIM, tož. CIINA, mest. pri CIINIH, or. s CIINIMI

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki; tvorjenke iz kratic

SDS-ov -a -o [èzdeêsov- in ezdeêsov-] prid.

SDS-ov predlog zakona o gospodarskih družbah

(< **SDS**)

{O} **moški:** EDNINA: im. SDS-ov, rod. SDS-ovega, daj. SDS-ovemu, tož. SDS-ov (živostno SDS-ovega), mest. pri SDS-ovem, or. s/z SDS-ovim; DVOJINA: im. SDS-ova, rod. SDS-ovih, daj. SDS-ovima, tož. SDS-ova, mest. pri SDS-ovih, or. s/z SDS-ovima; MNOŽINA: im. SDS-ovi, rod. SDS-ovih, daj. SDS-ovim, tož. SDS-ove, mest. pri SDS-ovih, or. s/z SDS-ovimi

ženski: EDNINA: im. SDS-ova, rod. SDS-ove, daj. SDS-ovi, tož. SDS-ovo, mest. pri SDS-ovi, or. s/z SDS-ovo; DVOJINA: im. SDS-ovi, rod. SDS-ovih, daj. SDS-ovima, tož. SDS-ovi, mest. pri SDS-ovih, or. s/z SDS-ovima; MNOŽINA: im. SDS-ove, rod. SDS-ovih, daj. SDS-ovim, tož. SDS-ove, mest. pri SDS-ovih, or. s/z SDS-ovimi

srednji: EDNINA: im. SDS-ovo, rod. SDS-ovega, daj. SDS-ovemu, tož. SDS-ovo, mest. pri SDS-ovem, or. s/z SDS-ovim; DVOJINA: im. SDS-ovi, rod. SDS-ovih, daj. SDS-ovima, tož. SDS-ovi, mest. pri SDS-ovih, or. s/z SDS-ovima; MNOŽINA: im. SDS-ova, rod. SDS-ovih, daj. SDS-ovim, tož. SDS-ova, mest. pri SDS-ovih, or. s/z SDS-ovimi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: svojilni pridevniki; tvorjenke iz kratic

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

AJPES-ov
apezejevec
apezejevka
apezejevski
APZ-jevec
APZ-jevka
APZ-jevski
ARSOV
ARS-ov
BBC-jev
BBC-jevec
BBC-jevka
BBC-jevski
beemvejevec
beemvejevka
beemvejevski
BiH-ov
BMW-jev
BMW-jevec
BMW-jevka
BMW-jevski
CIIN

DEMOS-ov
DeSUS-ov
DJ-ev
DOPPS-ov
DUTB-jev
efbiajevec
efbiajevka
efbiajevski
eldeesovec
eldeesovka
eldeesovski
ertevejevec
ertevejevka
ertevejevski
esdeesovec
esdeesovka
esdeesovski
esdejevec
esdejevka
esdejevski
eselesovec
eselesovka

eselesovski
esemcejevec
esemcejevka
esemcejevski
esesovec
esesovka
esesovski
ETIN
EU-jev
FBI-ev
FBI-avec
FBI-evka
FBI-evski
FDV-jev
FDV-jevec
FDV-jevka
FDV-jevski
FF-jev
FF-jevec
FF-jevka
FF-jevski
FIFIN
IMF-ov
IRIN
KFOR-jev
LDS-ov
LDS-ovec
LDS-ovka
LDS-ovski
MNZ-jev
NASIN
NATOV
NLB-jev
NLB-jevec
NLB-jevka
NLB-jevski
NUK-ov
OZN-ov
PIL-ov
RTV-jev

RTV-jevec
RTV-jevka
RTV-jevski
SAZU-jev
SD-jev
SD-jevec
SD-jevka
SD-jevski
SDS-jev
SDS-ov
SDS-ovec
SDS-ovka
SDS-ovski
SLS-ov
SLS-ovec
SLS-ovka
SLS-ovski
SMC-jev
SMC-jevec
SMC-jevka
SMC-jevski
SNG-jev
SNG-jevec
SNG-jevka
SNG-jevski
SS-jev
SSKJ-jev
SS-ov
SS-ovec
SS-ovka
SS-ovski
STA-jev
SVL-jev
ŠOS-ov
TEŠ-ev
TIGR-ov
UDBIN
UNESCOV
UNICEF-ov
WHO-jev

Uslužbenci in uslužbenke, uporabniki in uporabnice storitev

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **54** enobesednih iztočnic. Nastal je ob poglavju o rabi male in velike začetnice, izhodišče za izbiro iztočnic so bili v rabi izkazani zgledi, pri čemer je bil glavni vir besedilna zbirka *Gigafida 2.0*.

Geslovnik sestavljata dve pomensko širši skupini pripadnikov in pripadnic:

- (1) uslužbenci in uslužbenke (*dnevnikovec* in *dnevnikovka*, *elanovec* in *elanovka*, *kompasovec* in *kompasovka*, *microsoftovec* in *microsoftovka*);
- (2) uporabniki in uporabnice (*applovec* in *applovka*, *beemvejevec* in *beemvejevka*, *gorenjevec* in *gorenjevka*).

NOVOSTI:

Glede na SP 2001 je prenovljen nabor iztočnic.

Kot samostojne iztočnice se pojavljajo tako poimenovanja za pripadnike (*ertevejec*, *pipistrelovec*, *FF-jevec*) in pripadnice (*ertevejevka*, *pipistrelovka*, *FF-jevka*), pri vseh so kot samostojne iztočnice uslovarjeni besedotvorni pari za žensko in moško obliko poimenovanja.

Pri redigiranju nismo spreminjali ustaljene prakse in kodificirane norme SP 2001.

Nekatere iztočnice so opremljene s podatkom o izhodiščni besedi, tj. z iztočnico, ki prinaša informacijo o izhodišču za poimenovanje pripadnika oz. pripadnice (*lekovec* in *lekovka* < *Lek*). Povezava med nekaterimi iztočnicami je nakazana z vodilko *primerjaj* (= *prim.*), ki uporabnika usmeri k drugi, povezani iztočnici (*BMW-jevec* prim. *beemvejevec*).

Vse iztočnice so opremljene z onaglašeni pregibnimi vzorci v vseh številih.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 136.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Velika in mala začetnica](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

applovka -e [êploŭka] ž

[uporabnica Applovih naprav]: **Kot zaprisežena applovka sem zvesta le tej znamki;**
[uslužbenka podjetja Apple]

(< **Apple**)

{B} applovkin

{O} EDNINA: im. applovka, rod. applovke, daj. applovki, tož. applovko, mest. pri applovki, or. z applovko; DVOJINA: im. applovki, rod. applovk, daj. applovkama, tož. applovki, mest. pri applovkah, or. z applovkama; MNOŽINA: im. applovke, rod. applovk, daj. applovkam, tož. applovke, mest. pri applovkah, or. z applovkami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pripadniki in pripadnice

ertevêjevec -vca m

|uslužbenec pri RTV Slovenija|: **interni časopis ertevejevcev**; prim. **RTV-jevec**

(< **RTV**, **RTV**)

{B} ertevejevčev

{O} EDNINA: im. ertevêjevec, rod. ertevêjevca, daj. ertevêjevcu, tož. ertevêjevca, mest. pri ertevêjevcu, or. z ertevêjevcem; DVOJINA: im. ertevêjevca, rod. ertevêjevcev, daj. ertevêjevce, tož. ertevêjevca, mest. pri ertevêjevcih, or. z ertevêjevce, daj. ertevêjevce, tož. ertevêjevce, mest. pri ertevêjevcih, or. z ertevêjevci

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pripadniki in pripadnice; tvorjenke iz kratic

gorênjevka -e ž

|uporabnica Gorenjevih izdelkov|; |uslužbenka pri družbi Gorenje|

(< **Gorenje**)

{B} gorenjevkin

{O} EDNINA: im. gorênjevka, rod. gorênjevke, daj. gorênjevki, tož. gorênjevko, mest. pri gorênjevki, or. z gorênjevko; DVOJINA: im. gorênjevki, rod. gorênjevka, daj. gorênjevki, tož. gorênjevki, mest. pri gorênjevkih, or. z gorênjevki, daj. gorênjevki, tož. gorênjevki, mest. pri gorênjevkih, or. z gorênjevki; MNOŽINA: im. gorênjevke, rod. gorênjevke, daj. gorênjevke, tož. gorênjevke, mest. pri gorênjevkih, or. z gorênjevki

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pripadniki in pripadnice

lékovec -vca m

|uslužbenec podjetja Lek|: **Petina lekovcev sodeluje z raziskovalnimi ustanovami**

(< **Lek**)

{B} lekovčev

{O} EDNINA: im. lékovec, rod. lékovca, daj. lékovcu, tož. lékovca, mest. pri lékovcu, or. z lékovcem; DVOJINA: im. lékovca, rod. lékovcev, daj. lékovcema, tož. lékovca, mest. pri lékovcih, or. z lékovcema; MNOŽINA: im. lékovci, rod. lékovcev, daj. lékovcem, tož. lékovce, mest. pri lékovcih, or. z lékovci

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: pripadniki in pripadnice

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

applovec
applovka
BBC-jevec
BBC-jevka
beemvejevec
beemvejevka
BMW-jevec
BMW-jevka
delovec
delovka
dnevnikovec
dnevnikovka
dominsvetovec
dominsvetovka
efbiajevec
efbiajevka
elanovec
elanovka
ertevejevec
ertevejevka
FBI-evec
FBI-evka
FDV-jevec
FDV-jevka
FF-jevec
FF-jevka
gorenjevec
gorenjevka
kompasovec

kompasovka
lekovec
lekovka
merkurjevec
merkurjevka
microsoftovec
microsoftovka
NLB-jevec
NLB-jevka
novorevijaš
novorevijašinja
pilovec
pilovka
pipistrelovec
pipistrelovka
poptevejevec
poptevejevka
RTV-jevec
RTV-jevka
siolovec
siolovka
SNG-jevec
SNG-jevka
triglavovec
večerovec
večerovka
wikipedist
wikipedistka

Znamke in izdelki

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **20** slovarskih iztočnic, ki so pogosto večdenotativna, saj ne označujejo le znamke, temveč tudi ime podjetja (*Apple*), pogosto tudi njegovega ustanovitelja (*Ford*) in najpomembnejši izdelek (*Coca-Cola*).

Problemski sklop bo dopolnjen.

NOVOSTI:

V slovarskih sestavkih smo se odločili za razlikovanje dveh tipov znamk:

- (1) znamke, pri katerih je lastniške zaščite deležna storitev ali unikatni izdelek (*Facebook*), zato jih obravnavamo pri **stvarnih imenih**; pisane so vedno z veliko začetnico;
- (2) znamke, pri katerih opazimo, da so prekrivni z imeni izdelkov serijske proizvodnje in široke potrošnje (namesto *delam s prenosnim računalnikom* zasledimo rabo *delam z Applom/applom*); v nadaljnji fazi prihaja tudi do apelativizacije oz. poobčnoimenjenja (*Kalodont – zobe si umivam s Kalodontom/kalodontom* ali *zobe si umivam z naravnim kalodontom* 'zobna pasta').

Zaradi boljše obvestilnosti so pisne dvojnice tistih znamk, pri katerih prihaja do apelativizacije ob poimenovanju izdelka, ki ga pogosto pišemo tudi z malo začetnico in podomačeno (*Coca-Cola – kokakola*), prikazane v okviru iste redakcije s pojasnilom: »brezalkoholna pijača znamke Coca-Cola – navadno z malo začetnico **coca-cola** ali podomačeno **kokakola**«.

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 91.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Velika in mala začetnica](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

Barilla: -e [baríla] ž; stvarno ime

|podjetje|: [Klasje bo izdelke prodajalo v sodelovanju z Barillo](#); |znamka|: kot prilastek, v imenovalniku [ponudba polnozrnatih testenin Barilla](#)

{B} Barillin

{O} EDNINA: im. Barilla, rod. Barille, daj. Barilli, tož. Barillo, mest. pri Barilli, or. z Barillo;

DVOJINA: im. Barilli, rod. Barill, daj. Barillama, tož. Barilli, mest. pri Barillah, or. z Barillama;

MNOŽINA: im. Barille, rod. Barill, daj. Barillam, tož. Barille, mest. pri Barillah, or. z Barillami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: stvarna imena; znamke

Coca-Cola -e [kókakóla] ž; stvarno ime

|podjetje|: [Lanski dobiček Coca-Cole je presegel pričakovanja](#); [podaljšanje sponzorske pogodbe s Coca-Colo](#); |znamka|: kot prilastek, v imenovalniku [posebna serija stekleničk pijače Coca-Cola](#); [oglas za znamko Coca-Cola](#); |brezalkoholna pijača znamke Coca-Cola|: navadno z

malo začetnico **coca-cola** ali podomačeno **kokakola** Pločevinka priljubljene Coca-Cole/coca-cole/kokakole ima 140 kilokalorij; števno V Ameriki spiije posameznik v povprečju 300 Coca-Col/coca-col/kokakol na leto steklenic Coca-Cole

{B} Coca-Colin

{O} EDNINA: im. Coca-Cola, rod. Coca-Cole, daj. Coca-Coli, tož. Coca-Colo, mest. pri Coca-Coli, or. s Coca-Colo; DVOJINA: im. Coca-Coli, rod. Coca-Col, daj. Coca-Colama, tož. Coca-Coli, mest. pri Coca-Colah, or. s Coca-Colama; MNOŽINA: im. Coca-Cole, rod. Coca-Col, daj. Coca-Colam, tož. Coca-Cole, mest. pri Coca-Colah, or. s Coca-Colami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: stvarna imena; znamke

Hónda: -e ž; stvarno ime

|podjetje|: Pri Hondi so vedno znali presenetiti kupce; |znamka|: kot prilastek, v imenovalniku V devetem krogu je voznik motorja Honda storil napako in zapeljal na pesek; |izdelek znamke Honda|: navadno z malo začetnico **honda** Že od leta 1990 vozi Hondo/hondo; Na tekmovanju se je pokazala premoč voznikov s Hondami/hondami

{B} Hondin

{O} EDNINA: im. Hónda, rod. Hónde, daj. Hóndi, tož. Hóndo, mest. pri Hóndi, or. s Hóndo; DVOJINA: im. Hóndi, rod. Hónđ, daj. Hónđama, tož. Hónđi, mest. pri Hónđah, or. s Hónđama; MNOŽINA: im. Hónde, rod. Hónđ, daj. Hónđam, tož. Hónde, mest. pri Hónđah, or. s Hónđami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: stvarna imena; znamke

Múra: -e ž; zemljepisno ime

|podjetje|: Po študiju se je zaposlil v Muri; |znamka|: kot prilastek, v imenovalniku ženski plašč Mura; |športni klub|: nekdanji igralec Mure; kot prilastek, v imenovalniku moštvo Mure

{B} Murin

{O} EDNINA: im. Múra, rod. Múre, daj. Múri, tož. Múro, mest. pri Múri, or. z Múro

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: stvarna imena; znamke

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

Alpina
Apple
Barilla
Cacharel
Chanel
Coca-Cola
Diesel

Elan
Emo
Givenchy
Gorenje
Honda
Mercator
Messenger

Mura
Nokia
Nutella
Prada
Škoda
Tesla

Živalska imena

GESLOVNIK:

Problemski sklop obsega **18** slovarskih iztočnic. Tipološko se uvrščajo med enobesedna imena, ki jih pišemo z veliko začetnico (*Cerber/Kerber, Koki, Pegaz*).

V rastočem slovarju bodo v nadaljnjih fazah dodana nova živalska imena, če se bo izkazala potreba po podrobnejši redakcijski obravnavi.

NOVOSTI:

V *ePravopisu* sta uporabniku prijaznejša dosledno navajanje ponazarjalnega gradiva z izpisanimi zahtevnejšimi oblikami in navajanje naglašanih sklonskih oblik v vseh številih. Dopolnitev s paradigami prinaša sistemske možnosti pregibanja. Uresničitev vseh oblik ni preverjena po gradivu, saj elektronsko korpusno gradivo, ki sicer omogoča statistične analize gradiva, ne omogoča razlikovanja homonimnih sklonskih oblik.

Novost glede na *Slovenski pravopis 2001* je dosledna uvedba pomenske identifikacije v zaglavju.

Slovarski sestavek zaključuje besedotvorno gnezdo, ki vsebuje podatek o tvorbi svojilnega pridevnika (*Koki: B Kokijev*).

SKLIC NA SP 2001:

Pravopisna pravila: § 91.

SKLIC NA PREDLOG PRAVOPISNIH PRAVIL PRAVOPIS 8.0:

Pravopisna pravila: poglavje »[Velika in mala začetnica](#)«

SLOVARSKI PRIKAZ:

Črni blísk -ega -a m; ime bitja, živalsko ime

|ime živali|: [Na paradi je jahal Črnega bliska](#)

{O} EDNINA: im. Črni blísk, rod. Črnega blíska, daj. Črnemu blísku, tož. Črnega blíska, mest. pri Črnem blísku, or. s Črnim blískom; DVOJINA: im. Črna blíska, rod. Črnih blískov, daj. Črnima blískoma, tož. Črna blíska, mest. pri Črnih blískih, or. s Črnima blískoma; MNOŽINA: im. Črni blíski, rod. Črnih blískov, daj. Črnim blískom, tož. Črne blíske, mest. pri Črnih blískih, or. s Črnimi blíski

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: živalska imena

Líska -e ž; ime bitja, živalsko ime

|ime živali|: [Líska je telila kar na travniku ob domačiji](#)

{B} Liskin

{O} EDNINA: im. Líska, rod. Líske, daj. Líski, tož. Lísko, mest. pri Líski, or. z Lísko; DVOJINA: im. Líski, rod. Lísk, daj. Lískama, tož. Líski, mest. pri Lískah, or. z Lískama; MNOŽINA: im. Líske, rod. Lísk, daj. Lískam, tož. Líske, mest. pri Lískah, or. z Lískami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: živalska imena

Óka -e ž; ime bitja, živalsko ime

[domišljjski lik]: v zvezi **sovica Oka** [Otroci se zabavajo ob dogodivščinah radovedne sovice Oke](#)

{B} Okin

{O} EDNINA: im. Óka, rod. Óke, daj. Óki, tož. Óko, mest. pri Óki, or. z Óko; DVOJINA: im. Óki, rod. Ók, daj. Ókama, tož. Óki, mest. pri Ókah, or. z Ókama; MNOŽINA: im. Óke, rod. Ók, daj. Ókam, tož. Óke, mest. pri Ókah, or. z Ókami

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: domišljjska imena; živalska imena

Pégaz -a im. tudi Pegasus m; ime bitja, živalsko ime

[grški bajeslovni konj]: [Gorgona Meduza je v trenutku smrti rodila Hrizaorja in krilatega konja Pegaza](#)

{B} Pegazov

{O} EDNINA: im. Pégaz tudi Pegasus, rod. Pégaza, daj. Pégazu, tož. Pégaza, mest. pri Pégazu, or. s Pégazom; DVOJINA: im. Pégaza, rod. Pégazov, daj. Pégazoma, tož. Pégaza, mest. pri Pégazih, or. s Pégazoma; MNOŽINA: im. Pégazi, rod. Pégazov, daj. Pégazom, tož. Pégaze, mest. pri Pégazih, or. s Pégazi

STATUS: predlog

PRAVOPISNA KATEGORIJA: živalska imena; grško-rimska imena

Zadnja sprememba: 7. novembra 2021.

NABOR SLOVARSKIH IZTOČNIC:

<i>Bela</i>	<i>Luca</i>	<i>Pu</i>
<i>Črni blisk</i>	<i>Mika</i>	<i>Reks</i>
<i>Fifi</i>	<i>Muki</i>	<i>Sivka</i>
<i>Kerber</i>	<i>Muri</i>	<i>Sultan</i>
<i>Koki</i>	<i>Oka</i>	<i>Šeka</i>
<i>Liska</i>	<i>Pegaz</i>	<i>Švrk</i>